vlad mușatescu

EXTRAVAGANTUL CONAN DOI

*

cartea românească

VLAD MUȘATESCU

EXTRAVAGANTUL CONAN DOI

VLAD MUȘATESCU

EXTRAVAGANTUL CONAN DOI

★

roman

EDITURA
CARTEA ROMÂNEASCĂ

Coperta de Olac Vasile

N. A. — Sub titlul „Extravagantul Conan Doi", se află grupate, într-o versiune revăzută și adăugită, cele patru cărți din seria „Jocurilor detectivului Conan" : „De-a puiagaia", „De-a baba-oarba", „De-a v-ați ascunselea" și „De-a bîza".

DE — A PUIA — GAIA

0. FIȘĂ SIGNALETICĂ
DETECTIVUL AL. CONAN DOI

E bine (și-o să vedeți de ce) să știți de la bun început cu cine aveți de-a face. Mă iscălesc Al Conan Doi. De profesie ziarist și, în timpul liber, scriitor. 50 de ani. 1,68 m pe înalt. 0,77 pe lat. Iar pe cîntar, 102 (și ceva) kile (adică 40% peste minimele stasuri în vigoare la Institutul de Endocrinologie, al cărui vechi client am onoarea a fi, de peste douăzeci și cinci de ani). Nevastă: una și bună. Semne particulare: fără. În afara celor indicate mai sus, bineînțeles.

Încă din fragedă tinerețe — și ce mult e de atunci — m-a mistuit patima „lecturării" romanelor polițiste. După părerea mea, la care țin, încadrarea romanului de aventuri în genul „polițist" este o greșită și minimalizatoare înțelegere a unei mari literaturi.

Pentru a demonstra și susține, cu brio temeinicia acestei convingeri, în ultimii ani am scris vreo șase romane de aventuri. Le consider, împreună cu prietenii mei (autentici) de excepțională valoare.

Pînă astăzi, n-am reușit să tipăresc nici unul!

Editorii noștri dragi, indispuși de marele succes la public al unor scriitori ca Dashiell Hammett, Raymond Chandler sau James Hadley Chase, ca să nu mai vorbim de clasici (Agatha Christie, Simenon, Steeman), încearcă probabil să înăbușe orice tentativă autohtonă de depășire a ștachetei.

Numai așa îmi explic eșecul multiplelor mele strădanii de-a trezi interesul unor redactori ataraxici. Șifonierul din dormitor e burdușit cu manuscrisele mele (în cîte șase exemplare) returnate de casele de editură bucureștene și din provincie.

Noroc că n-am fost niciodată un individ uşor de călcat în picioare. În primul rînd, din motive de gabarit.

În clipa de faţă, după îndelungi şi sîcîitoare tratative, am obţinut de la redactorul meu şef, care şi el citeşte (în secret) romane poliţiste, un concediu de creaţie. Fără plată. Patru luni, pînă în octombrie. De data aceasta sînt convins că voi înfrînge cerbicia conspiraţiei din edituri. Mai ales că, nădăjduiesc din toată inima, îmi voi crea cele mai ideale condiţii de lucru.

Penke, nevastă-mea, „bulgăroaica", după cum o alint eu, şi există aici o apreciabilă doză de adevăr, deoarece e chiar bulgăroaică autentică, se încăpăţînează să nu creadă în şansele literaturii pe care o profesez cu îndîrjire.

Nopţile mele de veghe, cînd stau aplecat deasupra maşinii de scris (în realitate am două, un „Remington Smith-Premier" şi o „Erika") n-au reuşit s-o facă mai receptivă. În schimb i-au provocat o astenie, cu tulburări neuro-vegetative, ilustrate prin insomnii rebele. Iar eu am căpătat un sănătos complex de vinovăţie, care îmi reduce la minim puţinele ore de somn.

Şi, deoarece ţin foarte mult la nevastă-mea, mi-am căutat un refugiu în podul casei, unde mi-am înjghebat un cabinet de creaţie, din cele mai rudimentare.

Vara, curg apele de pe mine, de parcă aş fi un izvor termal ; iarna, nici atunci nu-i mai bine. Bat cuie (şi bat şi la maşină, bineînţeles) înfofolit în cîte trei, patru pleduri.

Mai greu îmi vine cînd se defectează lumina (ceea ce se întîmplă destul de des, întrucît locuiesc pe Calea Moşilor, unde transformatorul nu-i chiar dintre cele mai faimoase) şi sînt nevoit să cobor, învăluit de beznă, cele 114 trepte ale scării.

Nu îndrăznesc să v-ascund tot ce pătimesc. De multe ori, datorită beznei celei mai cumplite, întîmpin necazuri de-a dreptul insurmontabile. N-ar fi nimic c-ajung în pivniţă mult mai rapid decît s-ar cuveni (conform celor mai elementare principii ale gravitaţiei) plin de cucuie şi cu hainele ferfeniţă, dar uneori mi s-a întîmplat să ridic în picioare toată casa.

Aşa cum am păţit ultima dată, cînd am aterizat în beci, fără să mai utilizez corespunzător treptele scării, ci survolîndu-le într-un zbor planat, la firul ierbii. Drept care am nimerit direct în lăzile cu praf de cărbune, rămase acolo de pe vremea cînd nu ni se introduseseră gaze.

Seismul dezlănțuit, cel puțin de gradul 4 (pe scara locuinței noastre, nu Richter) a reușit să trezească din somn toate cele zece familii cu care împart clădirea de pe Calea Moșilor.

În timp ce orbecăiam printre resturile de cărbune, realizînd și performanța de-a răsturna majoritatea lăzilor, mi-a fost dat să-l aud răcnind, ca un autentic Tarzan, pe vecinul Mihai, zis și „Sfîntul", de cînd îl bătuse măr pe-un găinar care-l amenințase că-l face „îngeraș de toamnă" :

— Banditul e-n beci, fraților ! Dom'le Iliescu, s-a zis cu el, om îl fac ! Mai ales dacă-i hoțul care mi-a furat pijamaua de la nașu... Meștere Conovăț (era vorba de locatarul de la mansardă, fost atlet de talie europeană, actualmente locală), pune mîna pe lopată și stai de pază la ieșire !... Ceilalți să vină după mine !...

Dacă „ceilalți" erau oameni din casă, trebuiau să fie pe puțin vreo cincisprezece inși. Inclusiv femeile de la parter, din care cîteva soții abandonate, avînd deci motive întemeiate de-a se bate cu oricine și oricum.

Duruitul pașilor celor care coborau tropotind scara m-a îndemnat să nu mai zăbovesc mult pe gînduri, ci să aleg varianta optimă. Adică să urc cît mai urgent pe cea de a doua scară care avea acces în subsolul casei. I se zicea scară de incendiu, deși nici acum nu înțeleg ce căuta în pivniță. Cu atît mai mult cu cît, atunci cînd am ajuns la celălalt capăt al ei, am constatat că sînt pe acoperișul clădirii, la cea mai înaltă cotă. Chiar lîngă antena TV, recent montată de bătrînul Laioș-baci, mecanic excepțional, însă de calorifere. De aceea se bălăbănea atît de anxios, în special cînd încercam să mă sprijin de catargul ancorat de coș.

Hoarda vecinilor, răspîndită acum în mai toate punctele strategice ale cîmpului de bătaie, de la beci, curte, stradă și pînă la garajul subsemnatului, își comunica rezultatul investigațiilor, strigînd ca indienii lui Winettou.

— Nea Mihai, „Sfîntule" !... — răcnea careva dintre urmăritori.

— Ce-i ? — se interesa „îngeraşul de toamnă".

— Nu-i nicăieri ! Nici înăuntru, nici în afară... Dacă nu-i înmormîntat sub cărbuni, înseamnă c-a fugit, a evadat ca „el Fugitivo" !...

Acum recunosc glasul și inteligența atletului Conovăț.

— Nu se poa', dom'le ! Că n-avea pe unde... Decît pe acoperiș ! Dacă-i acolo, e-al nostru ! Pilaf îl fac ! — îl liniștește vecinul Mihai, în timp ce mie reușește să-mi transmită o stare de neliniște.

Supoziția lui întrunește adeziunea colectivului, drept care toată lumea pornește să escaladeze (așa-zisa) scară de incendiu. Cu excepția lui Conovăț, pe care conducătorul expediției îl mobilizase rapid, somîndu-l autoritar :

— Fugi la miliție și cere-le să cheme echipa de intervenții de la Capitală... Să vină și cu cîini ăia detectivi !...

Antena dă evidente semne de slăbire, deoarece începe să se îndoaie lejer. În disperare de cauză, renunț la orice intenție de-a rămîne incognito, și decid să mă las identificat de scumpii mei colocatari. Cînd sosește și echipa de la circa de miliție, compusă din doi adolescenți, pesemne aflați la practică, tentez o demonstrație a complexității situației.

Pînă una alta, dînșii optează pentru o invitație la circă, unde ar urma să furnizez niște lămuriri suplimentare. Zadarnic apelez la memoria vizuală a vecinilor mei.

— Nu mă mai cunoașteți ? Dar sînt Conan Doi, de la parter... Detectivul... Ei ?... Locuiesc aici de peste două decenii...

Conovăț, mai tare de cap decît de ureche, recepționează eronat și-mi oferă o exemplară lecție de logică, o logică de fier (forjat) :

— N-avem așa ceva în casa noastră. Noi sîntem oameni cinstiți. Ce să caute detectivii la noi ? Și încă mascați ! Nici Kojak nu se camufla, chit că era ras chilug pe cap... Nu l-am vizionat niciodată mînjit cu cărbune...

Totu-i clar ! Praful de cărbune, care-mi acoperea figura și hainele, mă făcuse de nerecunoscut, în pofida volumului meu. Deși mai exista o ipoteză, și anume să fi slăbit, din pricina eforturilor din noaptea asta blestemată, pînă la transformare totală. Cam greu de crezut...

Sesizînd unele intenții de linșaj din partea incomprehensivilor mei colocatari, cei doi tineri milițieni au considerat că-i mai util (mie) să mă transporte, plini de afabilitate, la sediul circei noastre.

După ce m-am spălat de praful de cărbune, am trecut la operația următoare, de completare a unor formulare. Neposedînd asupra mea nici un act de identitate, a trebuit să declar în scris, și pe propria mea răspundere, numele,

cine sînt și unde lucrez. Apoi am tras un somn de zile mari, dormind buștean între cîțiva huligani (de mică anvergură), în „sala de așteptare".

Dimineața, cînd a sosit comandantul circei, acesta m-a recunoscut imediat, fiind unul din cititorii pasionați ai reportajelor mele. Compătimind alături de mine, m-a tratat cu-o cafea fierbinte și reconfortantă. Și fac acolo, tovarășii, niște cafele fantastice. Mai ceva ca la „Inter-Continental".

La redacție, unde găsesc cea mai deplină comprehensiune și încurajare, m-au poreclit „detectivul". Asta după ce, vreme de ani la rînd, toți colegii mi-au citit romanele de aventuri, în diversele lor faze de lucru. Și n-a fost nevoie să insist, deoarece sînt băieți buni și subțiri, cunoscători și dezgustători avizați de proză de calitate.

Mai trebuie să vă dezvălui un secret. Nu mă cheamă chiar Conan. Acesta este, de fapt, pseudonimul pe care mi l-am ales pentru semnarea prozei mele beletristice. Am recurs la el, întru amintirea și omagierea marelui meu coleg și profesor sir Arthur Conan Doyle, născocitorul lui Sherlock Holmes și al romanului deductiv (fiți liniștiți, nu-i greșeală de tipar : vine de la deducție).

Pe taică-meu, vecinii toți îl strigau peste gard : „Comane, vină să-l vezi pe fi-tu cățărat la mine-n cireș fir-ar să fie de încroșnat !" Iar pe mine, la școală, cînd mă scoteau la tablă și tăceam mîlc (din timiditate, bineînțeles) mă stimulau spunîndu-mi pe nume :

— Coman E. Alexandru, ai un doi cît tine de mare. Dacă nu te pui cu burta pe carte, te-apucă stagiul militar într-a patra elementară !

Pe vremea aceea eram atît de slab, că-mi plîngeai de milă. Dar prevestirea domnului Țapu, iubitul nostru învățător, tot nu s-a adeverit. Încă n-apucasem să devin mai trupeș, dar de învățătură mă luasem. Stagiul l-am făcut la regimentul 1 artilerie grea, cu bacalaureatul luat. Al doilea pe listă. Nu-mi amintesc prea bine dacă mă aflam la începutul sau la sfîrșitul acesteia. În fiecare săptămînă aproape, eram pedepsit să fac de jurnă la bucătărie. Mi-am terminat armata cu gradul de soldat neinstruit. Nu mi-au mai dat livret. Ci un certificat de inapt pentru serviciul militar. În doi ani de armată, și de bucătărie, mi se schimbase metabolismul. Aveam cu 18 kile mai mult decît la încorporare !

Cînd mi-am isprăvit de dactilografiat primul roman de aventuri, l-am semnat „Al Conan Doi". Ca să mă apropii cît mai mult de venerabilul maestru. Totuşi, acest „Doi", care vroia să sugereze prea ostentativ numele lui sir Arthur, nu mi-a fost (pînă acum) de bun augur.

Dar pentru dumneavoastră am rămas şi sînt Al Conan Doi. Şi n-am să mă supăr dacă o să-mi spuneţi „detectivul" Conan Doi. Pentru că am reale calităţi investigatorice, ca scriitor de romane de aventuri. Ceea ce se va observa, cu prisosinţă, în următoarele capitole ale cărţii de faţă, a cărei scriere a fost întovărăşită de cele mai incredibile evenimente.

2). TANTI RALIŢA, PE POST DE DOCTOR WATSON

În fiecare dimineaţă, de cînd mă aflu în plin concediu de creaţie, primesc, cel puţin, zece sau cincisprezece telefoane.

O abandonez pe „Erika", renunţ la ultimul strop de zaţ din ceaşca de cafea şi răspund ţîfnos :

— Aloo ! Da... Biroul de voiaj... Acceleratul de Suceava ? Nu mai circulă... L-am desfiinţat !...

Cetăţeanul de la celălalt capăt al firului nu-şi crede urechilor. Insistă :

— Dar parcă mai era un accelerat sau rapid ?...

Îmi vine să plîng. Încep să mă cam las de nervii :

— Le-am suprimat pe toate !... De ce ? Foarte simplu... Mă incomodau !...

Trîntesc receptorul şi mai bat o jumătate de rînd la maşină. Zadarnic. Iluzii pierdute. Pentru că iarăşi sună unealta infernului. Îmi vine să torn restul de zaţ în receptor, deşi ar fi de preferat în sonerie.

— Aloo ! Da ! Tot eu... Dacă-s nebun ? Sînt, domnule, şi încă zdravăn de tot !

Trebuie să răspund la ce oră pleacă din Gara de Nord acceleratul de Brașov, ce întîrziere are rapidul de Constanța, ce se-aude cu Balt-Orient-Expresul.

Și toate astea din pricina unei diferențe de-o cifră. O singură și nefastă cifră, care desparte numărul meu de telefon de cel al „Agenției de Voiaj C.F.R." din Calea Griviței.

Acum încep să mă dumiresc că surmenajul nevesti-mii s-ar putea să-și aibă rădăcinile și-n această nefericită și malefică cifră. Cînd mă aflam diminețile la redacție, sau eram plecat în țară, pe teren, pesemne că sărmana era silită să răspundă la toate aceste apeluri.

În cele șase zile de cînd stau acasă, cu ochii zgîiți la fila de hîrtie înțepenită în carul mașinii de scris, incapabil să bat măcar zece cuvinte ca lumea, am învățat pe dinafară plecările și sosirile cîtorva accelerate și rapide. Degeaba. Nu-i de ajuns. Sîntem în anotimpul vacanțelor și-al concediilor. Vor să știe totul. Trenuri personale, suplimentare, speciale. Pînă la ce vîrstă pot călători copiii fără bilet.

Am tăiat, în disperare de cauză, firul telefonului. Zadarnic. Cei de la centrală m-au amendat și m-au amenințat că-mi taie ei abonamentul.

În fiecare după-amiază, bate cineva la ușă sau la fereastră. Bate, deoarece am tăiat firul de la sonerie. Aici n-are cine să mă amendeze. Am montat-o chiar eu. Și (uneori) funcționa satisfăcător.

Și nu-s doar doi sau trei nepoftiți. Ci cu duiumul.

Ca, de pildă, acum. Bate cineva la ușă, atît de violent, de parcă s-ar fi anunțat la radio sfîrșitul pămîntului. Cînd deschid ușa, dau în prag peste madam Anuța, vecina mea de parter.

Mă uit la dînsa înciudat. Nu se lasă impresionată, ci-mi comunică plîngînd smiorcăit :

— Domnu', vină iute pîn' la noi, că moare Gheorghe...

Imediat decelez unele indicii care mă fac să devin suspicios :

— Moare moare, sau e iarăși beat cui ? Nu s-a-ntors ieri de la cura lui de dezintoxicare, mamă Anuțo ?

Bătrînica, ceva mai atentă la afirmațiile ei, încetează din plîns.

— Așa-i, cum să nu. Ieri a venit... Dar az'noapte s-a pus pe băut... Acuma trage să moară ! Nu i-a picat bine

tratamentul ăla... Hai vină, domnu'. fă-ți pomană cu Gheorghe !...

Cînd pătrund în odaia soților Anuța și Gheorghe, nici urmă de muribund. La un semn al femeii, care-mi indică patul, mă plec și privesc sub el. În cel mai îndepărtat colț al spațiului de sub pat, nea Gheorghe conversează cu-o sticlă de Turț.

Mă las în patru labe, la același nivel cu nea Gheorghe, și-l solicit :

— Vino pînă afară, nea Gheorghe !

Vădit indispus, văzîndu-se tulburat de la ocupațiile sale, întreabă :

— Care ești acela ?

Mama Anuța, care s-a lăsat pe ciuci lîngă mine, îi dă explicațiile de rigoare :

— Măi Gheorghe măi, păi să nu-l cunoști matale pe domnu' Conan al nostru ? Ți-a adus ceva bun...

Cetățeanul devine brusc interesat și mă poftește indirect, adresîndu-se Anuței :

— Atunci să intre ! Să vină sub pat, că de-aici nu mă mai scoateți. Ce ? Iarăși vreți să mă duceți la glumeți ? Nu se mai prinde...

Dînd ascultare privirilor încărcate de rugăminți ale mamei Anuța, mă vîr și eu sub patul lui nea Gheorghe. Dau mîna cu el, apoi, ținîndu-l țeapăn de braț, încerc să-l extrag în odaie. N-am mai avut ocazia să ofer o demonstrație de lupte greco-romane în asemenea condiții ingrate, însă, la un moment dat, cu ajutorul neprețuit al nevesti-sii, reușesc să-l aduc pe nea Gheorghe la sentimente mai umane.

Mai tras de picioare, mai tras de cap, nea Gheorghe se află acuma în patul conjugal. Bineînțeles, nu-i de acord să nu cinstesc și eu o gură de palincă. Cu condiția însă, să mă urc lîngă el. Și nu numai eu, ci și nevastă-sa.

Abia după ce i-am adormit pe-amîndoi, aduși la același nivel de alcoolizare, deoarece și mama Anuța poseda, în folosință personală, o sticlă de palincă, abia atunci am putut părăsi încăperea. Miroseam atît de puternic a țuică de Turț, încît amețeau și mușteie din preajma mea.

Alteori se prezintă Tavi Moga, să-i tragem niște partide de table, în pofida celor cincisprezece lei pe care mi-i datorează de anul trecut.

Ba, pe la opt seara, se înfiinţează tanti Raliţa, să se proţăpească în faţa televizorului, pînă la unsprezece şi jumătate noaptea, urmărindu-l cu gura căscată pe Mannix, că nu-l mai împuşcă şi gangsterii ăia, să se termine odată şi cu el, aşa cum şi-au dat duhul „Sfîntul", „Baronul", „Răzbunătorii", „Invaidărşii", „Incoruptibilii" sau doctorul acela păgubos, c-am uitat cum îl chema ; mă rog, ştiu că era „una victima inocenta de la justicia".

Dacă ar veni numai sîmbetele !... Dar se înfiinţează şi lunea, la „Revista literar-artistică TV", vine şi marţea, că-i teatru, şi miercurea, la „Telecinemateca", şi, uite-aşa, că nu-i zi lăsată de bunul Dumnezeu fără ca tanti Raliţa să nu-şi ocupe autoritară fotoliul (singurul din casă), şi să nu ceară cu glas prefăcut şi dogit :

— Al, iubiţelule, oferă-mi şi mie un pahar cu apă rece, dar vezi să nu fie de vişine că balonează !

Şi, în timp ce dă sunetul la maxim, deoarece îi cam tare de-o ureche, sporovăieşte într-una, la concurenţă cu televizorul. Iar eu fierb ca un cazan sub presiune, rumegînd cele mai atroce modalităţi de a-mi lichida rubedeniile. Barem de-aş şti care-i urechea deteriorată...

Unica deosebire dintre Agatha Christie şi mine — bineînţeles ca tehnică de lucru, — e faptul că venerabila doamnă a romanului enigmistic îşi plăsmuia crimele, cele din cărţi, în vreme ce spăla vasele, iar eu întreprind aceeaşi operaţiune mentală în faţa micului ecran, lîngă tanti Raliţa. Tortura, la care mă supune mătuşă-mea, mi se pare mult mai subtilă şi cumplită.

Aşadar, dimineaţa nu se poate lucra, v-aţi dat seama, şi nici după-amiaza. Iar seara, mort de oboseală (fizică şi nervoasă), sînt victima sigură a lui tanti Raliţa, care mă mobilizează fără pic de milă :

— Al ! Fii atent !... ce dracu !... aoleu !... acu, uite-acu... hai, că-l ia la trei păzeşte !... ce faci, dom'le, dormi ?... Nu vezi că-l calcă în picioare ?...

Tanti Raliţa trebuie să aibă vreo 70 şi ceva de ani (asta din 1970, de cînd a pornit să-şi numere primăverile în „count-down", ca la Houston).

Bea zece cafele babane pe zi (în nici un caz Ness, ci turceşti, groase şi tari). În 24 de ore, trage în piept trei pachete de „Mărăşeşti" fără filtru. Doarme doar trei ceasuri pe noapte, citind pînă se crapă de ziuă. Umblă

numai pe jos, venind din Vergului pînă în Calea Moșilor, la televizor, la nepotu-său, în mai puțin de-o oră.

În fiecare an își împrospătează vocabularul, cu ultimele achiziții ale tinerilor din cartier, uluindu-mă prin prospețimea și cruditatea lexicului dobîndit.

Mi-a devorat toate romanele (în manuscris) de cîte trei ori, fiind o pasionată cititoare (în exclusivitate) de romane detective. Este, pînă la ora actuală, cea mai fidelă admiratoare a scrisului meu, și ambiționează să colaboreze cu mine. Nu se petrece nimic în perimetrul cuprins între Calea Moșilor, Mîntuleasa, Călărași și Vergului, fără să nu-mi prezinte notițe și ipoteze asupra faptelor respective.

Tanti Ralița are în proprietate personală cea mai formidabilă bibliotecă de romane de aventuri. În podul casei din Vergului, unde locuiește din moși strămoși, am petrecut cele mai plăcute clipe din viața mea, ceasuri de-a rîndul, vacanțe întregi, citind cu nesaț „Tarzan", „Vulturul din Carpați", „Winettou", „Aventurile submarinului Dox", „Cei trei cercetași", „Prin deșertul Saharei", „De pe tron la eșafod", și nu mai știu cîte mii de fascicole editate de un faimos promotor al literaturii de aventuri din anii premergători celui de-al doilea război mondial.

În zilele cînd se prezintă cu faimoasele ei bloc-notesuri, în care consemnează evenimentele deosebite ale cartierului, mă ține înțepenit la biroul de lucru ceasuri întregi. Abia după ce mi le citește în totalitate, asezonîndu-le cu comentarii copioase, îmi îngăduie cîte o scurtă recreație. Și-atunci numai pentru a-i prepara o cafea amară, mare și groasă. După care continuăm ședința.

— Material documentar de mîna-ntîia, băiete. Stai și-ascultă, că om te fac !

O ascult, de voie, de nevoie, urmărindu-i țigara pe care o consumă pînă la capăt, cînd e gata-gata să-i frigă degetele îngălbenite. În odaie plutește un „smog" de nepătruns, pe lîngă care cele londoneze sînt un fleac. Nici gînd să poți aerisi. Tanti Ralița nu suportă curentul. Și nici curentul de opinie, căci insistă :

— Să bagi chestiile astea în roman, m-auzi ? Cînd o să-ți apară cartea, ai să-mi dai 20% ! Nu țin să mă semnezi. Vreau doar s-adun ceva parale, s-am de țigări, de cafea

și pentru cărți. Dacă te pui serios pe lucru, o să-mi iau și-un „Trabant" de ocazie.

— Păi cînd să lucrez ! — încerc eu să ripostez.

— Nopțile, c-atunci lucrează marii scriitori. Cînd oi porni cu „Trabant"-ul prin țară, adun material pentru zece romane. Să vezi ce mai cărți o să scriem noi amîndoi. „Bombița" ta, după cîte îmi dau seama, nu prea te ajută...

Își rîde de „Fiat"-ul meu 600. Fiindcă se pricepe și la mașini.

La vreo două luni după ce mi-am cumpărat „Bombița", a învățat să-mi demonteze carburatorul, să-mi regleze aprinderea, tacheții, frînele. Iar cînd s-a apucat să umble și pe la bujii, schimbînd și încurcînd fișele la Delco, am stat cu mașina la „Ciclop", în Drumul Taberei, aproape o săptămînă. Motorul mergea numai în trei cilindri, nu puteam depăși 35 de km, pe oră, și frînam numai pe-o roată (slăvă Domnului, nu cea de rezervă !).

Tanti Ralița s-a supărat foc. Cum de mi-am îngăduit să n-o chem pentru remedierea unor fleacuri ? Și, ca să mă învețe minte, mi-a pitit o castană în capacul de la roata din spate, stînga. De-atunci am desființat capacele roților. Fusesem cît pe ce să demontez toată mașina, din pricina duruitului pe care-l auzeam la cel mai mic drum.

În ultima vreme a devenit un dușman înverșunat al motoarelor în patru timpi. Cîntă cele mai melodioase osanale „Trabant"-ului. Că n-are radiator, că n-are pompă de ulei, că n-are decît două bujii, și așa mai departe. Asta n-o împiedică însă să-mi mai regleze, din cînd în cînd, ralantiul. Niciodată nu-i place cum merge motorul.

— N-auzi, maică, se bîlbîie !..

Cred și eu că se bîlbîie. După fiecare reglaj de ralanti, efectuat de neastîmpărata tanti Ralița, plătesc 19 lei la „Ciclop", pentru ameliorarea respirației astmatice a carburatorului. Dar nu-ndrăznesc să-i spun o vorbă. Ar fi în stare să dea jos motorul, pentru depistarea cine știe căruj defect inexistent.

Încă nu și-a cumpărat „Trabant". Așteaptă să-mi apară romanul. Dar am observat că-n biblioteca ei s-a ivit un departament nou : manuale practice despre tehnica automobilului. Ba și mai mult, în dosul cărțoaielor, am descoperit o trusă de chei (de la 8 pînă la 24) și un set de

lere. Am luat măsurile de rigoare. Îmi ţin „Bombiţa" numai în garaj. S-ar putea ca tanti Raliţa, într-o bună zi, să ajungă un mecanic de excepţie. Cu îndărătnicia ei, e capabilă. Dar n-aş vrea să se califice pe pielea mea.

Mi-am făcut iluzii.

Tanti Raliţa a trecut la represalii. Şi-a mai cumpărat încă vreo şase noutăţi, apărute la Editura Tehnică. Iar de vreo trei zile, „Bombiţa" gîfîie din greu, la fiecare urcuş.

Ce-o mai fi făcut ?

3). DEMARAJUL... SPRE NECUNOSCUT

Examinez indispus breakfast-ul din faţa mea. Penke, zîmbitoare permanentă, mă încurajează :

— Ia şi mănîncă, măiestrică, ai să te îmbolnăveşti cu-atîtea gînduri negre. Hai, pare-se că lucrurile se aranjează. Ai să pleci la munte, într-un loc de basm, unde n-o să mai aibă cine să te deranjeze...

Sîntem în bucătărie. La minidejunul de dimineaţă. Ceai de sunătoare, amestecat cu muşeţel, tei şi chimen, pluş brînză de „veci", pîine hipocalorică şi hipoglucidică (40 grame) o tomată subdimensionată, sare fără sodiu şi multe alte preparate dietetice (scobitori sterilizate, tablete de „Mexaform" şi „Cotazym", ulei de parafină, zaharină şi şerveţele de hîrtie). După ce gust din brînza cu parfum de burete de baie, o rog pe bulgăroaica de nevastă-mea :

— Mai arată-mi telegrama aia. Că tot nu-nţeleg nimic... Cine s-o fi ocupat de mine, Dumnezeule !

— Cine vrei şi cine nu vrei ! Că i-ai înnebunit pe toţi cu condiţiile tale de creaţie. Prieteni, neamuri, colegi. Au prospectat toată ţara să-ţi găsească o „oază de linişte"...

Descifrez pentru a zecea oară telegrama : „Al Conan Bucureşti Moşilor 172 Stop Vi s-a rezervat camera Stop

Pensiune Stop Șoseaua București — Brașov km 120 (aici nu se prea distinge) Stop Posada Vila Nachtigal Stop"

Privesc intrigat la nevastă-mea. Degeaba. E încîntată c-am să lucrez într-o casă ca lumea, izolat și liniștit. Mai mult ca sigur că mi-a scris un caiețel întreg cu indicațiile de regim.

— N-are nici un rost să mai zăbovești. Ți-am încărcat toate cele necesare în mașină. Cu mine să nu-ți faci griji, am să mă descurc și singură.

Drăguța de ea. Este capabilă să m-aștepte și-un an, numai să mă vadă fericit, cu romanul terminat.

— Atunci uite ce-i, Penkițo scumpă, să nu mai pierdem timpul. Plec. Îți sărut mîinile pentru breakfast. A fost formidabil. Ca-ntr-un roman polițist cu Philip Marlowe. E drept că maestrul Marlowe servea ochiuri pe costiță prăjită, cafea și whisky, dar n-are a face, al tău a fost mult mai sănătos. Am să-ți scriu la fiecare trei zile, poate dau și-un telefon, dacă există așa ceva, voi ține regim, am să iau toate prafurile la vreme și-așa mai departe.

Pe la 10 (chiar 10.00), ieșisem din București.

Bombița toarce mărunt, cu 70 pe oră, viteza mea de croazieră, iar tranzistorul „Mamaia", agățat lîngă parbriz, se încăpățînează să-mi transmită o stare de spirit adecvată („Trecea fanfara militară !").

Cînd ajung în dreptul Tîncăbeștiului, îmi dă prin gînd să mă abat pentru cîteva clipe pe la romancierul George Costache, din Snagov, prieten drag și dezlegat la vorbă, cu o nemaipomenită capacitate de fabulație. Niciodată nu știi ce-i adevăr și ficțiune în brașoavele lui.

Îl găsesc acasă. Dormea. Îl scol și-i ardem o partidă de table, așa la botul calului (Bombița mea are 32 de cai, trecuți pe talon). Între un zar și altul, mă pune la curent cu ultimele evenimente din Snagov, îmi povestește cele mai recente isprăvi ale lui Anatolie, un alt prozator pe plan local, scriitor și biciclist de excepție. Împreună cu Costică, au făcut turul României pe niște „Carpați" fără frîne. La întoarcerea faimoșilor veloturiști, după șase mii de kilometri, conform spuselor lui Costache, care trebuiesc luate sub beneficiu de inventar, bicicletele s-au desfăcut în bucăți, mai mari sau mai mici.

Am cam întîrziat la taclale. Dar, după ce-mi torn o sticlă cu apă curată, de fîntînă, în radiator, mă urc la volan și demarez ca Fangio la Le Mans. Peste trei sferturi de ceas, mă aflu pe șoseaua Ploiești-Cîmpina.

Formidabile chifteluțe mai meșterise și coana Sofioara, mama personală a romancierului snagovean. Le simt că răscolesc în mine niște procese metabolice cu totul neobișnuite. Atît de ciudate, încît mă părăsește o foame cumplită.

Noroc că mă apropii de „Paralela 45". Soarele spînzură deasupra capului, deci este și ora prînzului. Hămesit de foame, parchez în dosul motelului și mă prezint responsabilului. Prieten vechi și de nădejde. Niciodată nu mi se întîmplă să trec spre Brașov, fără să nu mă abat și pe la el.

Întrucît mă cunoaște mult prea bine și știe că-i stimez arta pe care-o ilustrează, pentru început îmi dă să pigulesc niște cîrnăciori oltenești, preparați anume pentru sufletul lui (115 kg). La drum, îndeobște, suspend regimul de slăbire, deoarece volanul cere avînt și energie. Apoi îmi înfățișează cinci mititei sfîrîind, pe un blid de lemn, pe care îi condamn la grabnică dispariție. După care, pentru a-mi estompa „apetitul", mi-l potolește cu o strachină de ciorbă de burtă, deasă și bine fiartă, iuțită cu niște hrean ras. Coasta albă de porc. — pe care-l bănuiesc decedat în plină tinerețe, — friptă pe cărbuni din curpeni de viță-de-vie, se dovedește neîndestulătoare. Așa că mai comand una. Să fie ! Apoi, cu două cafele negre, mari și tari, de-ți fîlfîie cordul, consider că mi-am făcut plinul și că-i vremea să trag în piept și-un „Snagov", țigară îndesată și mirositoare a kumarină, dar din tutun autentic. Îmi iau rămas bun de la prevenitorul amfitrion și... pe cai !

Am senzația că motorul meu personal funcționează la fel de bine și de rotund ca și cei patru cilindri ai Bombiței. Nu-i euforie postprandială, ci realitate incontestabilă. Dovadă că încep să fredonez (slavă Domnului că-s singur !) „Trecea fanfara militară".

La Breaza, căci am luat-o pe drumul vechi, nu pe variantă, poposesc cîteva minute la nea Nicu Șandru, un înverșunat partener de table, din anii trecuți. Vreau să-l

întreb dacă o cunoaște pe doamna Nachtigal. N-a auzit în viața lui de această cucoană.

Casa doamnei Nachtigal nu-i pe șosea. Mai înainte de-a ajunge la podul cel mare de la Posada, pe dreapta se face un drumeag ce urcă pe coastă, — un drum prost și plin de hîrtoape, — iar pe el, în sus (după cum îmi explică un băștinaș) mai trebuiesc călcați încă vreo doi kilometri.

Bombița rezolvă cu succes dificultuosul traseu. Drumeagul se proptește (și se termină în același timp) într-o poiană înconjurată de brădet, pini, molizi și alte conifere necunoscute mie. Dincolo de un pîlc de specii lemnoase asemănătoare, se pitește și casa cu pricina.

Acoperișul roșu, parcă dat cu boia, este învelit cu țigle noi, spălate recent de ultima bură de ploaie. Construcția are și un fel de etaj. Nu se poate spune că-i o vilă, din cele care se întîlnesc la Sinaia, ci-i o casă ca toate casele, cu singura deosebire că se află izolată în mijlocul pădurii. Asta mă face să clocotesc de cele mai entuziasmante speranțe.

După ce ajung, cu chiu cu vai, în fața casei, opresc motorul. Nu există nici un fel de împrejmuire. Numai pădurea care freamătă încîntător. La un moment dat, freamătul crește în intensitate. Ca un ceainic electric, care începe să fiarbă. Îmi fierbe, de fapt, radiatorul !

Nu se observă nici o mișcare. Nu se aude o suflare de om.

Mi se năzare că scîrțîie o ușă. Un vînticel, dulce și parfumat cu ozon, adie încetișor. Ușa de la intrare se mișcă abia văzut.

— Allo ! — lansez eu o chemare, cu ochii zgîiți la clătinarea ușii.

Dar nu-mi răspunde nimeni. Urc cele patru trepte ce duc spre verandă. Abia acum sînt în stare să conchid că ușa a fost lăsată întredeschisă, iar adierea vîntului îi imprimă acea mișcare de du-te-vino.

De pe veranda spațioasă îmi arunc privirile împrejur. Nu zăresc altceva decît priveliștea înnebunitor de frumoasă a panoramicului Posadei. Văile și văioagele, scăldate de lumina crudă a soarelui supraîncins, îmi dau onorul cu miile de sulițe ale brazilor.

Prind curaj și împing cătinel ușa. Dau într-o încăpere uriașă. Aș putea să mă-ncumet a zice că-i un fel de „living-room" (sau „liverpool", cum zice prietenașul meu Nae-Nicolae, cel mai mare „trombonist" al secolului, unul din cei mai înzestrați povestitori în viață, din păcate numai oral, fiind prea leneș a-și așterne pe hîrtie fantasticile sale isprăvi). Încăperea e cît un hambar, plin de mese și de scaune tapisate cu țesături naționale. Pereții sînt acoperiți de blide, căni și alte produse ale ceramiștilor locali. Pretutindeni se lăfăiesc fel și chip de ștergare, năframe, carpete policrome. Două bufete înalte, cu etaj, ca pe vremea lui Pazvante, îmi atrag atenția. Sînt pline cu pahare și păhărele, cești și ceșcuțe, clondire și garafe, ulcioare și ploști, ouă încondeiate, cărți de joc și de citit (mai puține), precum și cîteva sticle purtînd etichetele domnului „Johnnie Walker". Spre mirarea mea, sînt absolut goale.

Peste tot o curățenie ca-ntr-o biserică de țară. Liniște ca în vechile beciuri cu vinuri bune și cocîrjate de ani. În fund, pe peretele din dreapta, se distinge o ușă. O deschid precaut. Dă spre un soi de vestiar. Cuiere cu haine. O laviță pe care zace un maldăr de covoare și, aliniați lîngă zid, cinci cai... de lemn.

Rămîn cu gura căscată. Sînt cai de lemn, ca la Moși, sclipind în fel și fel de culori. Constat, după o sumară examinare, că sînt chiar căluți de bîlci, pe care cineva, — vrînd să manifeste umor, — îi folosește drept cuiere. Fără să vreau ating un căluț, iar acesta pornește să-și elatine capul pe care se află o pălărie de damă, din acelea cu pene și zarzavaturi, cum purta bunică-mea în '77, cînd l-a aiurit pe tata Petre, bunicu-meu, de-a dat naștere numeroasei familii a Comanilor.

Mă retrag numaidecît din straniul depozit de vechituri.

Ies pe verandă, cobor treptele, și decid să dau ocol clădirii. Trebuie să fie cineva la bucătărie, că n-or fi abandonat casa.

Cum fac colțul zidului, aud un zgomot ciudat. Parcă zuruie cineva niște pietricele într-o cutie de rezonanță. Încremenesc locului. Întind capul. Dar îl bag la loc, deoarece mă aud interpelat :

— Poftim, poftim, domnule Conan ! De-o săptămînă te aștept !

4). SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ...

În grădinuța din spatele casei, sub o salcie pletoasă (aici, la munte ?) pe-un fotoliu de nuiele împletite, cu spatele la mine, zace o mogîldeață. Cu o măsuță în față. Iar pe măsuță... o cutie de table și-un motan.

Momîia din fotoliu pare atît de absorbită de lupta pe care o poartă împotriva invizibilului adversar, încît nici nu mă învrednicește cu-o privire, cît de sumară ar fi ea. Dă mai departe cu zarul.

Mă apropii și emit pe ultrascurte :

— Hm ! Ghm !

— Fă-te-ncoace, dom'le Conan. Un picuț de răbdare, c-am isprăvit numaidecît...

Răspund politicos invitației, pășind în direcția glasului din fotoliu. Cam răgușit, cam dogit, dar destul de agreabil.

O singură dată mai zuruie cu zarurile. Apoi mogîldeața începe să se ridice din fotoliu. Se ridică și nu se mai termină.

Cred că are vreun metru și optzeci, peste suta de kile, și-n jur de șaizeci de ani (cu-o toleranță de cinci, bine-înțeles în plus). Femeia care se uită la mine intrigată, — și nu știu ce-o miră atît, — seamănă uluitor cu portretele Agathei Christie publicate în presa ilustrată. Trupeșă zdravăn, părul alb-argintiu, fălcoasă, sprîncenată, continuă să mă examineze en-gros și en-detail, cîntărindu-mă din priviri. S-o deranjeze cumva concurența ?

— Al Conan ! Doamna... Nachtigal, dacă nu greșesc ? Nu ?...

— În parte, domnule Conan, în parte. Mi-s doamnă, recunosc, dar nu Nachtigal pur și simplu, ci Marița Nachtigal, ceea ce-i altceva... Iar matale nu mai aveai nevoie să te recomanzi. Erai așteptat. Deci să recapitulăm : Marița Nachtigal...

— Mă rog, cum doriți dumneavoastră...

— Nu cum doresc eu, ci așa cum m-a procopsit soarta, lipindu-mi numele ăsta, după bărbatu-meu, nu i-ar fi țărîna ușoară !

— Atunci renunț să vă mai exprim condoleanțele mele.

— Nici nu era nevoie, domnule Conan. Mi-s mai liniștită fără mîndrețea mea de bărbat.

— Iertați-mă, dar...

— Nu te iert, dom'le, ce să te iert ! De-o săptămînă te-aștept, iar dumneata nu dai nici un semn de viață.

Ca să-mi anihileze nedumerirea, din care se pare că-s incapabil să mă extrag, îmi ia mîna și începe să mi-o scuture :

— Așadar să fim cunoscuți : Marița Nachtigal... Și numai așa să-mi zici, c-alminteri mă superi... Iar dînsul e Tudoriță-nene, motanul meu personal.

Cu falangele zdrobite și brațul dislocat, mă trezesc numaidecît din starea de prostrație :

— O Key, coană Mariță ! E bine ?...

— Cu chei, sau fără chei, hai să mergem să-ți arăt odaia de creație. Mi se pare că tălică ești un fel de scriitor, nu-i așa ?

Cînd o aud că mă ia cu „tălică", îmi vin inima (și brațul) la loc.

De unde mai întîi mă speriasem, datorită enigmelor pe care mi le propusese vizitarea (parțială,. ce-i drept) a locuinței și înfățișarea neobișnuită a proprietăresei. acum mă simt mai bine, mai deconectat.

Îmi place cucoana asta, bărbătoasă și autoritară.

Ne deplasăm spre intrarea din față a clădirii, urmăriți de Tudoriță-nene.

Cînd îmi vede „Bombița" (știți și dumneavoastră cum se prezintă un „Fiat"-600), și se mai uită o dată la mine (n-aveți de unde să știți cum arăt, dar arăt foarte bine, țin să vă asigur) doamna Marița Nachtigal emite un sunet dificil de redat în scris, dar ușor de interpretat. Era clar că nu-nțelegea cum de putusem încăpea în minusculul meu bolid.

Pînă să-și revină, în drumul spre verandă i-am expus minimalele pretenții ale unui scriitor ajuns în pragul neurastenizării.

— Dom'le Conan, n-are nici un rost să-ți mai faci griji. Aici ai să te simți ca la mama-acasă. Poți să-mi spui și pe nume : Marița mă cheamă.

Nu mă prea încîntă perspectiva oferită de madam Nachtigal, căci n-are de unde să știe cum mă simțisem eu la maică-mea. Coana Marița surprinde ezitarea mea, și completează :

— Te rog să-mi acorzi toată încrederea. Cînd zice Mariţa Nachtigal una, aşa o să fie. Am dispoziţii să mă ocup de dumneata... şi n-am putinţa să mai dau îndărăt.

Imediat mi se aprinde becul de control :

— Cine mi-a reţinut camera, coană Mariţo ? Ba ţi-a mai dat şi indicaţii...

Doamna Nachtigal mă priveşte pe sub sprîncene. Rumegă ceva în gînd, tace cîteva clipe, apoi mă lămureşte :

— Iartă-mă, dom'le Conan, dar nu pot să spun, aşa că descurcă-te singur. Pare-mi-se că scrii romane de-ălea poliţiste, deci ai să-ţi dezlegi misterul fără ajutorul meu.

— Coană Mariţo, să-ţi intre bine în cap, eu nu scriu romane poliţiste, ci cărţi de aventuri, şi-astea-s altă mîncare de peşte. Şi, nu-mi plac nici enigmele...

— Treaba dumitale, dom'le Conan, dar nu vreau să pierd încrederea de care mă bucur înaintea persoanei respective. Mai ales că semnătura-i indescifrabilă. Am rămas văduvă, fără nici o posibilitate de cîştig. Ce mai scot şi eu cu închirierea de camere, pe vreme de vară. Hahalera de Nachtigal a fost un vagabond, m-a lăsat fără un sfanţ, nu s-a învrednicit şi el să muncească pentru o leafă, ca tot omul, să am şi eu o pensioară, cît de mică. Nu prea vine multă lume la mine, că-i departe şi cam la fereală, dar sînt cîţiva bucureşteni credincioşi, care stau la mine şi cîte-o vară întreagă...

Simt că-mi îngheaţă spinarea, în ciuda celor 25 de grade de-afară.

— Cum ? Mai aveţi chiriaşi ?

— Păi de ce nu ? Din ce să trăiesc ? Dar nu-ţi face griji, dom'le Conan, odaia dumitale e ferită de zgomot.

Peste cîteva minute mă conving că spune adevărul. Cel puţin deocamdată. Odaia e încăpătoare. La etaj. După spusele ei, e singura bătută de soare în tot timpul zilei. Pe culoarul etajului, mai sînt două uşi. Însă la o distanţă care mă îndrituieşte să cred că nu voi fi deranjat de eventualele zgomote dinlăuntrul încăperilor aflate în spatele lor.

Mă deranjează totuşi chestia cu persoana enigmatică, — atît de enigmatică şi capabilă de-a inspira teamă, încît coana Mariţa nu se-ncumetă să-i dezvăluie identitatea, — şi care se ocupă de la distanţă de condiţiile mele de creaţie.

Nu-mi rămîne decît să mă supun. Căci totul e soartă și destin, iar restul fatalitate (după celebra afirmație a unui cunoscut și titanic dramaturg cîmpulungean).

5). JOCURI DE HAZARD

Am isprăvit cu descărcatul Bombiței.

Nu știu ce m-aș fi făcut fără ajutorul (deosebit de eficient) al doamnei Mariţa Nachtigal. Dacă stau să cuget mai adînc, cred că era în stare să care de una singură și „Fiat"-ul-600, cu tot ce era înăuntru.

Mașina de scris mă așteaptă pe masă. O masă mare, cît toate zilele. Hîrtia, un top de-o mie de file, stă de pază lîngă ea. Gumele, „cariocele", creioanele au primit repartiție într-un blid colorat. Cărțile (cîteva „Série Noire" și vreo cinci sau șase „Masque") și-au găsit adăpost la capul patului. Și, spre norocul meu, este un pat pe dimensiunile mele.

Totul era gata. Gata de pornit pe drumul spinos al creației.

Dar mi se pare prea devreme să mă apuc numaidecît de lucru. Nu mă simt „în mînă".

Și-apoi, chiar din clipa cînd am auzit-o pe madam Nachtigal jucînd table în grădină, de una singură, mă tot frămîntă un gînd, un soi de zgîndăreală alergică stîrnită de zuruitul zarurilor.

Deoarece coana Mariţa se pregătește să părăsească odaia, pe care mi-a dat-o în primire, mă pune dracul s-o întreb :

— Chiar table jucați în grădiniță, sub salcie ?... Că n-am mai văzut așa ceva, să joace cineva table singur !... Sau o fi vreun alt joc pe care nu-l cunosc ?

— Chiar table, dom'le Conan ! Cu ele m-am ales, după atîția ani trăiți cu nefericitul ăla de Nachtigal, cel mai mare tablagiu pe care l-am întîlnit vreodată. Mă bătea

de mă snopea. După ce s-a prăpădit, nu mă mai bate nimeni, pe toată Valea Prahovei. Nu se mai încumetă să joace cu mine nici contabilul fabricii de ciment de la Comarnic. Și-ăsta a fost om la viața lui, care a studiat tablele la cafeneaua lui Kiriazi, de pe Șelari.

Parcă aud undeva, în mine, un declic. Simt un curent (electric) care îmi străbate toate tranzistoarele. Gata ! Ia să vedem și noi ce știe și ce-nvîrtește madam Nachtigal, cu zarurile ei... Barem o partidă, două. După aia, mă pun pe scris.

— Nemaipomenit ! Iar ai dat șase-șase, coană Mariță ?

— Ce-s eu de vină, dom'le Conan ! Așa-i jocul. Dai cu osul și joci după cum îți poruncește. Os din genunchi de lele...

— N-am mai văzut așa noroc... Ia mai uită-te, coană Mariță, pe hîrtie. Cum stăm ?

— Păi stăm bine. Tălică ai trei partide, și-ălea luate la mustață, iar eu șapteșpe.

— Și cu asta or să fie optsprezece, dacă mai dai o purcea de șase-șase...

— De data asta norocu-i de partea dumitale. Ai două linii și eu tot două. Hai, ia zarurile și bubuie-le... Totul atîrnă de priceperea matale și de voința celui de sus...

— Care cel de sus, coană Mariță, că m-ai înnebunit ? Ce, joacă și el table ? Cînd îl știe toată lumea că se ocupă cu minuni !

Îmi aprind iarăși o țigară. Cred că-i ultima din cel de al doilea pachet. Arunc zarurile într-un pahar, le scutur de le ametesc, le zvîrl și :

— Trei-trei... fir-ar ale dracului de zaruri... Că nu putea să iasă un cinci-cinci ! Dă și matale, coană Mariță, poate-ți cade vreo dublă, și-atunci să știi că sparg cutia de table...

Madam Nachtigal nu se lasă rugată. Privesc năuc și urlu :

— Șase-șase ! Asta-i culmea !... Să dai a doua oară șase-șase, să ai toate pulurile la cinci și să le scoți ca din oală ! Văd că lucrezi mînă în mînă cu cel de sus... Gata ! Ai luat-o și pe-asta ! Trece și-a optsprezecea partidă, madam Nachtigal, pilaf m-ai făcut !

Coana Mariţa zîmbeşte pe sub mustaţă, că are şi aşa ceva, nişte mustăţi de husar, albicioase, pesemne decolorate cu „Perogen", după care porneşte să aşeze la loc piesele, pentru partida următoare.

De la patru după-amiază, de cînd am sosit la domiciliul doamnei Nachtigal, ne tot învîrşunăm să dăm cu zarul. Nu zic că joacă prost, coana Mariţa, dar prea e băftoasă.

Madam Nachtigal povesteşte într-una, turuie fără încetare, ca o meliţă...

— Şi uite-aşa, hahalera de Nachtigal a-ntins-o pe lumea ailaltă şi m-a lăsat singură, să mă descurc cum oi şti... Asta după ce şi-a băut banii cu fetiţele, de şi-a vîndut şi instalaţia de căluşei. Că dintr-asta trăise o viaţă întreagă. Rotea căluşeii pe la toate bîlciurile şi iarmaroacele din ţară. Se-ntorcea acasă după trei sau patru luni de hălăduială pe cine ştie ce coclauri. De cum sosea, îmi trăgea un toc de bătaie, — noroc că nu-mi puneam mintea cu el, că n-avea nici cincizeci de kile, cu haine cu tot, ba şi cu palton, — după care se punea pe băutură şi pe table. Ţi-am mai spus, că de la el am învăţat să dau cu osul leliţei...

— Şi din ce pricină s-a prăpădit, coană Mariţo ?

— Păi tot de la domnişoarele lui i s-a tras şi moartea... Se încurcase cu-o fetiţă de la Azuga, gestionară la un bufet de pe şosea.

— L-a otrăvit sau ce i-a făcut ? — o întreb gîndindu-mă la nişte posibilităţi de roman poliţist.

— Aiurea ! Cu ce să-l otrăvească ? Cu bere ?

— Atunci nu-nţeleg, cum a putut să-l dea gata !

— Dacă stai numai cu nasul în cărţi ! Nachtigal a fost bărbat la viaţa lui. Din zorii zilei, cînd se scula, dădea fuga la ea, la prînz venea îndărăt, să mănînce, ca să nu-i facă ăleia pagubă, după-amiaza alerga iarăşi la ea, seara se-ntorcea să cineze la mine, iar noaptea gonea din nou la Azuga, şi-abia după miezul nopţii venea cu-o ocazie la Posada, să se culce. Şi, iac-aşa, a ţinut-o în chipul ăsta pînă l-a doborît oboseala. Cînd şi-a dat duhul, vlăguit de puteri, slăbise ca un ţîr, abia de-şi mai ţinea pielea pe oase. Nici înainte vreme nu fusese prea zdravăn, că nu dădeai nici două parale pe el, de pirpiriu ce era. Dar avea pe dracul în sînge. Bărbat, nu glumă.

— Bine, dar cînd l-ai luat, nu știai cîte parale îi face pielea ?

— Păi cum să nu ! Tocmai de-aia l-am și dus înaintea popii, de l-am trecut la ortodoxism. L-am cunoscut la drăgaica Buzăului. Chiuia și juca năzdrăvan, ca apucat. Îți venea să-l mănînci din ochi. Mi-a plăcut de el. I-a plăcut și lui de mine, că nu eram de aruncat. Și mi-a mîncat tinerețele.

— Lasă, coană Mariță, că nici acum n-ai isprăvit cu ele. Văd că ești în puteri...

— Ce tot mă-ncînți, dom'le Conan, minți și tălică de parc-ai fi scriitor... Am sărit de șaizeci, gata, acum sînt bună de dat în primire... Să mă fi văzut cu cîțiva ani în urmă, te lăsai de romane...

La gîndul pe care mi-l sugerează madam Nachtigal, simt că mă trece un fior prin șira spinării. Încerc să mi-o imaginez la 45 de ani. Trebuie să fi fost tanc de asalt. Norocul călușarului, că-și făcea veacul mai mult prin țară. C-altminteri își dădea duhul, fără să mai fie nevoit a bate drumurile Azugăi.

Pesemne că madam Nachtigal regretă totuși dispariția prematură a călușarului, căci își continuă spusele cu privirea înnegurată de amintiri :

— Dracu m-a pus să-mi iau om în casă, cules de prin bîlciuri. Acum s-a dus, fir-ar el să fie, parcă-l văd cum își rotește iepșoarele prin crîngurile și toloacele raiului... c-or fi avînd și ele un rai al lor.

— Iartă-l acum. Nu-l mai blestema. Și-a purtat și el crucea, cum i-a fost dat. Nici cu mata nu i-o fi venit prea ușor.

— Iaca-na ! Tronc Mariță ! O ziseși ! D-apăi cum așa ? Că l-am ținut numai în puf. Și bani i-am dat, și băutură, și-i găteam numai gîște îndopate.

— Ce să-i faci, coană Mariță, mai înnebunește omul la bătrînețe !...

— Care bătrînețe ? În ziua cînd l-am înmormîntat, peste puțin se vor împlini nouă luni, trebuia să-și serbeze ziua de naștere... Pornea pe 47 de ani !...

Madam Nachtigal schițează un fel de smiorcăit, se șterge la colțul ochilor cu batista, și se pregătește să dea din nou cu zarul.

Aştept încordat, să văd ce rezultă după o pauză atît de melodramatică, saturată de amintirea bărbatului dispărut în condiţii mai mult decît tragice. Mai ales că era mai tînăr cu vreo treisprezece ani.

Coana Mariţa îmi anunţă satisfăcută :

— Na !... Din nou dublă... doi-doi !

Se vede că nu m-am enervat îndeajuns. De-aia nici nu-mi merge zarul. Nu face nimic. Am rezistenţă şi... finiş !

Mi-a venit rîndul. Dau şi eu.

Dar nu mai apuc să văd ce-a ieşit. Clădirea se cutremură din temelii. Am senzaţia că se prăbuşeşte peste noi etajul. În living-room-ul unde joc table cu madam Nachtigal, se prăvăleşte un bolid, stîrnind o avalanşă de praf, de nu se mai vede om cu om. Mai curînd aş zice că-i o rachetă sol-aer-sol, scăpată de sub controlul teleghidajului. Măsuţa se răstoarnă cu picioarele în sus, iar tablele se răspîndesc peste tot, ca nişte schije.

6). LUCKY-LUCKY

Coana Mariţa, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat, stă mai departe în scaunul ei, lăsînd praful să se aşeze, pentru a putea privi în tihnă la dezastrul ce ne căzuse pe cap. Îmi iau mîinile de la ochi şi mă uit la ea îngrozit. Dar madam Nachtigal, neclintită, nemaipomenit de calmă, aşteaptă cu zarurile în mînă. Iar eu privesc îngrozit la namila ce se ridică de jos, de lîngă picioarele măsuţei. Mutantul, căci ce altceva ar putea fi, dacă nu un mutant de pe altă planetă, declară în gura mare :

— Lucky-Lucky ! Sper c-aţi auzit de numele ăsta. Dumneavoastră nu mai aveţi nevoie să vă recomandaţi, căci am ascultat de sus cum vă cheamă. Cînd am aflat cine sînteţi, m-am grăbit să cobor. M-am împiedecat, şi-am sosit după cum aţi văzut... Mare noroc să vă

cunosc. V-am citit și vă ador. „Buldogul din Bascketville" m-a lăsat țuț ! Ce să mai spun de „Ochii doctorului King-Kong" sau de „Asasinul cîntă la magnetofon" ! Literatura anglo-saxofonă este pasiunea mea. Edgar Wallax, coniţa Aglaia Cristis, maestrul Șerlac, ce să mai vorbim... șerifi, dom'le Conan, șerifi !

— Îmi pare bine...

De fapt încă nu mi-am revenit suficient, ca să-mi dau seama dacă-mi pare sau nu-mi pare chiar atît de bine. Dar ce-aș fi putut spune altceva ?

Se pare, însă, că pe individ nu-l interesează umoarea mea. Căci bubuie în continuare, cu glasul său de violoncel dogit :

— Lucky-Lucky, baroane, c-am văzut că semnaţi cu Sir, este și el un nume. Cap de afiș. Solist vocal și cîntăreț de muzică pop. Atestat gradul II, de la Aria.

Urlatorele arată formidabil.

Este atît de înalt, încît bănuiesc că trece de 1,90 m. Ori e bălai de la maica natură, ori își oxigenează părul (asta nu mai contează), fapt e că maldărul de păr pe care-l poartă pe cap seamănă a perucă de la o poștă. Mlădiu și lat în spate, cu niște nădragi dintr-ăia practici, de li se zice și „blugi", cîntărețul arată ca venit de pe altă lume. Cămașa portocalie, descheiată la toți nasturii — dacă îi are, — îi dezvăluie pieptul flocănos și buricul. Am mai văzut „băieți" din aceștia pe bulevard, dar ca Lucky-Lucky rar mi s-a întîmplat.

Își scutură praful de pe blugi, răspîndind un nor poluant, apoi se uită chiondorîș la madam Nachtigal care continuă să tacă mîlc. Fără să mai scoată o vorbă, dispare în trombă, tot atît de inopinat precum a venit.

— Șezi blînd, dom'le Conan ! — mă ţintuiește locului coana Mariţa, neîngăduindu-mi să ridic măsuţa.

O pune dînsa pe picioare, așezînd singură tablele la loc. Mă privește înciudată, după care rostește penetrant :

— Îi vecinul matale de la etaj. Băiat de treabă, n-am ce zice, dar cam sărit de pe șine. Pare nătîntol, sau face pe nătîntolul, asta n-o mai știu, rămîne de văzut. Brezaia își spune Lucky-Lucky, dar la miliție l-am declarat după buletin. Lucică Stănărîngă... Nu știu ce soi de cîntăreț o fi, dar mai mult cîntă la patefonul ăla de-i zice „mag"...

Parcă m-a lovit cu o croșă în moalele capului. Demoralizarea începe să mă macine. Îndrăznesc să-i înfrunt privirile și-i declar ritos :

— Și ce mă fac, dacă o să cînte toată ziua la magnetofon ?

Madam Nachtigal, simțind ce mă neliniștește, și temîndu-se să nu-și piardă un chiriaș de marcă, se grăbește să mă potolească :

— Nu-ți face griji. Zărghitul ăsta o să lălăie numai atunci cînd am să-i dau eu voie, pentru că aici numai eu cînt. Și ferească-l Dumnezeu să-i cînt eu, una de-alea de-ale noastre.

Soarele își propune să apună dinspre Comarnic. Pictează sîngeriu norii de ciment care plutesc deasupra văii și pudrează gros acoperișurile comărnicenilor. Mă uit pe furiș la ceas. Aproape de șapte (19.00 h).

— Ai zarul, coană Mariță, haide, nu mai trage de timp !...

Îi fac muzică de cameră, încerc puțină agitație, poate poate și-o iești din balamale.

Madam Nachtigal zuruie zarurile în pahar. Dar le azvîrle cu mînă de lemn.

— Formidabil, domnule ! — exclam eu, deși e ditamai cucoana. — iar ai dat cu șase-șase...

— Păi asta-i dubla care-mi trebuie mie ?... Nu vezi că-i gherlă ?

— Cum să nu văd ! Și ce-i rău într-asta ?

Madam Nachtigal depune eforturi vizibile să-și păstreze calmul. O văd că-i trage un picior lui Tudoriță-nene (motanul ei personal) apoi trage de sertarul mesuței, și scoate dinăuntru o țigară. De foi. Asta-i bună ! Abia după ce-și aprinde trabucul, îmi dau seama de ce instalatorii fumează puturoșenii dintr-astea la lucru.

— Pîn-acu m-am stăpînit, dar nu mai poci ! Nu-mi dau voie să fumez ăia de la dispensar. Ce-o să fie ? Că și ei trag din țigară, ca turcii...

Pe la opt și jumătate, — între timp se întunecase de-a binelea și aprinsesem luminile, — cîștigasem șase partide. Numai din marțuri. Madam Nachtigal trăgea din ce în ce mai rapid din trabucul ăla poluant, de parcă ar

fi avut în piept un aspirator „Record", şi nu plămîni. Cu cît pierdea, cu atît îşi înteţea tirajul. Pufăia şi gîfîia ca o locomotivă „Pacific", de dinainte de război.

Cînd pornesc la cea de-a douăzeci şi opta partidă, chiar în clipa cînd dau un şase-unu (poartă dărîmătoare !), mă orbeşte o explozie de lumină.

N-am ce zice, liniştită oază de creaţie mi-a găsit binefăcătorul meu din umbră. Duşmani îmi închipui că n-am, aşa că nu-nţeleg seria de fenomene ce vor să mă scoată din priză.

7). ISAIIA FINICHI

Pînă să-mi recapăt vederea, mă pomenesc luat de mînă şi cineva începe să pompeze cu ea, gata să mi-o dejghineze din umăr.

— Isaiia Finichi ! Daţi-mi voie să mă mai recomand o dată ! Vechea dumneavoastră cunoştinţă. Imposibil să nu vă reamintiţi de mine...

Mai lucrează de cîteva ori la mîna mea, în care timp (destul de îndelung) încep să disting o faţă rotundă şi lăţăreaţă, turtită ca un taler, asezonată cu nişte laţe pline de rumeguş, cum se poartă de cîtăva vreme printre clienţii cafe-barurilor de pe marile bulevarde.

Chipul înverşunatului mi se pare cunoscut. Isaiia Finichi ? Parcă am mai auzit undeva numele acesta. Individul este bondoc, poartă şi el nişte blugi, întocmai ca Lucky-Lucky, numai că-s ceva mai slinoşi şi roşi ; numeroasele curele şi cureluşe îi vrîstează vindiacul subţire, prevăzut cu multiple şi inutile fermoare. De curele atîrnă cîteva aparate fotografice, vreo trei sau patru, un megaflesh japonez, nişte exponometre, precum şi alte ustensile moderne din dotaţia unui fotoreporter contemporan.

Ne-a fotografiat prin surprindere. Încă mai are aparatul în mîna stîngă. Se uită prelung la mine, contrariat că nu-l recunosc.

— Păi n-aţi colaborat la noi, la „Actualitatea", cu reportajul ăla de la Sibiu ?... Crima din strada Haller !...

În sfîrşit, mi se aprinde dioda. Cum să nu mi-l amintesc ? E unul din cei mai aiuriţi fotoreporteri ai „Actualităţii". Omul care fotografiază orice şi oriunde. Dar cu laţele care-i curg de-o parte şi de alta a capului, nu mai seamănă deloc cu persoana pe care o văzusem la redacţie. Numele, ce-i drept, i-l uitasem, deşi nu-i un nume obişnuit.

— Ce mai faci, dom'le Finichi ? Ce meştereşti pe-aici ?

— Vacanţier, dom'le Conan, vacanţier. Aici îmi petrec totdeauna concediul. La madam Nachtigal... de ani de zile...

— Şi-n fiecare an îmi rămîne dator cu cîteva sute de lei...

Coana Mariţa îi mai retează din entuziasm, furnizînd această informaţie ce nu pare să-l bucure din cale-afară.

— Vai de mine, venerabilă doamnă, dar pînă la urmă nu vi i-am achitat ?

— Sigur că nu ! Şi mai slăbeşte-mă cu venerabilă, că tot nu-ţi reduc din datorie. De fiecare dată mă aiureşti... ba c-ai isprăvit banii, ba că mi-i trimiţi prin poştă, că-mi vei face fotografii pentru ei, de parcă aş avea nevoie de fotografiile matale, acum la vîrsta mea. De ce nu m-ai tras în poză cînd aveam şaptezeci de kile şi treizeci de ani ?... Ştii ce, dom'le Sică, te-aşteaptă cineva afară... nu vezi că sîntem ocupaţi ?...

Madam Nachtigal se poartă cu el cam aspru, dar sever (după cum obişnuieşte să zică tanti Raliţa). În doi timpi şi trei mişcări, îl evacuează din living-room. Şi în răstimp ce Isaiia Finichi se plasează pe-o orbită mai îndepărtată, coana Mariţa îmi dictează autoritar :

— Hai, dom'le Conan, mută-ţi şase-unu ăla pe care l-ai dat, că ne-apucă noaptea... Lasă-l pe Sică. M-am săturat de el, ca de mere coricove. Mereu se ţine de tîmpenii dintr-astea. Nici nu-mi dau seama ce-o tot fi învîrtind cu aparatele alea. Ce fotografiază ?...

Începe să mă chinuiască foamea. Sîntem la a treizeci şi treia partidă. Bineînţeles, cîştig în continuare. Am deschis fereastra, să nu murim asfixiaţi de trîmbele de fum pe care le azvîrle pe nări coana Mariţa. Răcoarea nopţii

montane, — trebuie să fie cel puțin ora zece, — răzbate în living-room și ne învăluie plăcut.

Acum mi-e foame de-a binelea. Pe neașteptate, îmi amintesc că n-am vorbit nimic cu madam Nachtigal în privința mîncării. De fapt, nici în privința pretențiilor materiale pentru odaie.

Atac direct :

— Coană Mariță, pînă să-ncepem partida următoare, ar fi cazul să discutăm nițel despre costul găzduirii și-al hranei... Eu țin regim, așa că n-o să ai prea multă bătaie de cap...

— Vai de mine, și n-ai luat nimic în gură de cînd ai venit ! Ne-am lăsat furați de afurisitele astea de table. Să-ți dau să guști ceva ?

— Nu v-aș refuza ! Mi-e o foame atît de cumplită, încît aș încălca bucuros regimul de slăbire...

Fără să-mi mai comunice ceva în privința problemelor materiale, madam Nachtigal dă fuga spre fundul living-room-ului. Cu toată trupeșia, coana Marița se mișcă ca o zvîrlugă. Pesemne că s-a îndreptat spre bucătărie. Dar peste cîteva secunde se întoarce cu mîinile goale.

O privesc nedumerit.

— Puțintică răbdare, că vine cît ai zice peșteː... La urma urmei, ce-ai voie să mănînci, dom'le Conan ? Zici că ții regim, dar arăți cam voinic, ești destul de împlinit, ca să spun așa... Cu odaia o să ne împăcăm noi la preț, cu un pol și jumătate pe zi te-ai plătit... Dar cu mîncarea, trebuie să văd mai întîi ce poftești...

— Coană Mariță, dacă ai la îndemînă o oaie, e bine s-o tunzi, nu s-o jupoi ! Cum să-ți dau 30 de lei pe zi ? Ce ești hotel de lux ? Ai telefon, portar, regie, bar de zi și bar de noapte ? Hai să fim serioși ! Mai mult de-un pol nu se merită...

— Stai blînd, dom'le Conan, ne-nvoim și cu un pol, mai ales dacă o să rămîi mai multă vreme.. Și ce rîmnești să mănînci ?

— Mai nimica toată, madam Nachtigal ! Dimineața un ceai de sunătoare, amestecat cu mușețel, tei și trandafir, pe care ți-l dau eu, gata mixat, apoi niște brînză de „veci" (c-așa îi spun eu), la prînz o supă de zarzavat strecurată, o bucățică de carne fiartă, sau friptă la grătar,

ceva fructe, iar seara la fel ca dimineața. Mezeluri și locături nu folosesc, cafea mi-am adus în geamantan, pîine n-am voie decît 100 de grame pe zi, așa că, vezi, nu-i cine știe ce...

— Și cu regimul ăsta reușești să te menții la nivelul actual ? Să nu-mi spui că-i așa, că te și cred ! Mari mincinoși sînt și grașii ăștia, dom'le Conan. Și fără să fie scriitori. Barem eu mănînc pe față, nu spun că mă îngraș din pricina regimului dietetic...

— Cu mîncărurile pe care ți le-am enumerat, trebuie să slăbesc. Cum am făcut de m-am îngrășat, asta-i altă poveste... Dar în clipa de față sînt în stare să ronțăi și fier-beton de 0,5... Regimul îl începem de mîine !

Între timp, madam Nachtigal dăduse la o parte tablele și întinsese o față de masă, pe care aranjează grijulie două tacîmuri și niște farfurii. La vederea operațiunilor, încep să mă treacă sudorile. E clar, fac o criză de hipoglicemie. Mă uit în dreapta și-n stînga, dar nu observ nimic care să-mi combată simptomele.

Pînă și coana Marița începe să dea semne de nervozitate :

— Ce moșmondești acolo, Bilă ? Nu mai vii odată ?

8). HANNIBAL CERTEGA

Răcnise atît de înspăimîntător în direcția bucătăriei, încît înfățișarea noului venit, care sosește cu tava, nu mă mai sperie.

Strania apariție este într-un trening albastru, din cele pentru gimnastica de stadion. Ochelarii sînt cei mai formidabili pe care mi-a fost dat să-i văd vreodată. Au o ramă atît de groasă, încît nu i se mai distinge jumătate din față. Așa cum este ras pe cap, îmi sugerează un Yul Brynner la șaizeci de ani. Dealtfel, chiar atît pare să aibă. Pășește șui, anchilozat de cine știe ce străvechi reu-

matisme. Iar șorțul de bucătărie, pe care și l-a înfășurat deasupra treningului, îi conferă un aer științifico-fantastic, de marțian rătăcit într-o Sahară montană.

După ce pune tava pe masă, îl văd că se șterge pe mîini cu un șervet scos din buzunarul șorțului și-mi întinde dreapta :

— Îmi permiteți, doctor Hannibal Certega, vecinul dumneavoastră de pensiune și vechi amic al doamnei Nachtigal... Am aflat că sînteți scriitor, mă bucură nespus, cu atît mai mult cu cît n-am citit nimic de dumneavoastră.

Doctorul „Bilă" Certega rămîne în picioare. Coana Marița tace. Nu dă nici un semn c-ar avea de gînd să-l invite la masa noastră. Continuă să tacă și se uită la el nițel cam lung, tot așa cum privise și la cîntărețul de muzică „pop".

— Lasă tava aici și du-te la bucătărie, vezi să nu dea ceva în foc !...

Doctorul Hannibal Certega arată ca un cîine bătut. Buza de jos îi tremură, de parcă vrea să îngaime ceva. Se vede cît îi este de greu să-și stăpînească revolta. Dar renunță. Se mai uită o dată la mine, așteptînd să scot vreo vorbă. Dar n-am ce să-i spun. Atunci, pășind la fel de șui, pleacă îndărăt spre tenebrele din fundul living-room-ului, acolo unde bănuiesc că se află bucătăria.

Madam Nachtigal, nepăsătoare, fără să dea vreo atenție plecării doctorului Hannibal, pune pe masă cele aduse de „Bilă".

Doamne Dumnezeule, ce mă fac ?...

Fasole bătută ! Cu ceapă prăjită, înotînd într-un ulei purpuriu, de cîtă boia fusese presărată deasupra. Plus gogoșari ! Mari cît niște pepenuși. Și castraveciori ! Mititei și brobonați, scăldîndu-se printre mărarul și cățeii de usturoi din moarea pișcătoare la nas.

Pornesc să mă jeluiesc. Bineînțeles pentru a mă împăca singur cu conștiința mea de pacient ascultător.

— Coană Mariță, s-a dus dracului regimul de slăbire... Cum să mănînci din minunățiile ăstea, fără pîine ? Ce-o să zică ficatul meu ? Dar colita ?...

— Că multe boli mai ai și tălică, dom'le Conan ! — se miră prefăcut madam Nachtigal.

Privește intrigată în jur, după care explodează :

— Cum ? N-a adus pîinea ? Bilă, ce-i cu tine, nu ți-e bine ? Unde-i pîinea ?...

Pesemne că între coana Mariţa şi doctorul Hannibal există un sistem interior de telecomunicaţii, căci chiar în clipa aceea Bilă soseşte cu-o altă tavă, acoperită c-un ştergar de cînepă.

Uitîndu-se urît la silueta dejghinată a doctorului ce piere iarăşi spre bucătărie, madam Nachtigal dezveleşte tava, dînd la o parte ştergarul înflorat.

Lipie ! Şi încă aburindă.

— Pe la noi se mai face, din cînd în cînd, şi pîine de casă. Bilă s-a născut la Galiciuica, prîn părţile Calafatului, şi-o coace la ţest... E neîntrecut într-ale bucătăriei.

După cea de-a treia porţie de fasole bătută, şterg farfuria atît de conştiincios, încît mi-e teamă că doctorul Hannibal n-o să mai aibă ce spăla. Gogoşarii şi castraveciorii s-au topit. Aşijderea şi lipia.

Parcă m-am mai întremat niţel.

Coana Mariţa face liberă măsuţa şi întinde iarăşi tablele.

— Îi dăm înainte, dom'le Conan, doar n-ai să te culci cu stomahul plin... nici nu se recomandă...

— Păi cine mai poate dormi după atîta fasole ? — o aprob eu cuprins de-un entuziasm absolut sincer, simţind cum mă zgîrmă zarurile în palmă.

— Cine dă ?...

Pe la 23,30 h, în clipa în care pornim o nouă partidă, aud afară o maşină. După turaţia motorului îmi dau seama că-i un IMS. Bubuie o uşă trîntită... Paşi pe verandă. Parcă sînt mai multe persoane. Se stinge lumina. În living-room a intrat cineva...

— Sus mîinile ! Nu faceţi nici o mişcare !

Bravă femeie şi coana Mariţa asta. Îmi şuşoteşte :

— Stai blînd, dom'le Conan !

Apoi îmi dau seama că s-a ridicat de pe scaunul ei. Se-aude un miorlăit înfiorător. Tudoriţă-nene trebuie să fie extraplat. Peste o secundă răsună două împuşcături de revolver. Cam estompate, de parcă ar fi avut amortizor fixat pe ţeavă. Apoi se înalţă un răcnet înspăimîntător :

— Puneţi la loc siguranţa, că vă snopesc în bătaie, vagabonzilor !...

E glasul coanei Mariţa.

Peste cîteva clipe, se aprinde şi lumina.

Madam Nachtigal se află în mijlocul încăperii. Sub piciorul drept, coada motanului. Dinspre uşă, doi indivizi se apropie de ea, cu capul plecat, niţel cam speriaţi.

Cum îi are la îndemînă, vajnica mea proprietăreasă îi apucă de ceafă şi-i pocneşte cap în cap. Tudoriţă-nene, viclean, profită şi-o zbughеşte din odaie.

— Acum v-aţi găsit să v-apucaţi de năzbîtii, nenorociţilor ? Cînd să dau şi eu cu zarul ?

Şi porneşte să-i zgîlţîie şi să-i scuture, de curge praful din ei, ca din nişte covoare date la bătut. Apoi îi îmbrînceşte spre mine şi-mi lămureşte fişa necunoscuţilor :

— Chiriaşii mei... vecinii dumitale. Fii pe pace, dom'le Conan, nu sînt la acelaşi etaj. Bineînţeles, v-aţi dat seama după bancurile lor că vor să-şi dea aere de bulevardişti de Capitală. Prezentaţi-vă la domnu', tolomacilor, să-mi cunoască şi dînsul pramatiile pe care le adăpostesc în casa mea... Haida, haida, nu vă mai codiţi !...

— Flintaş. Mogam Flintaş... care vă roagă să-i iertaţi gluma de prost-gust...

— Flintaş. Bigam Flintaş...

Între cei doi fraţi există o diferenţă de cel puţin 30 de centimetri. Pe înalt, bineînţeles. Sînt îmbrăcaţi destul de curăţel. Şi, ceea ce mă miră cel mai mult, sînt tunşi ca lumea, fără laţele slinoase care să le atîrne pe grumaz, cum zic unii c-ar fi ultima modă de tonsură. Amîndoi poartă blugi albi şi cămăşi cadrilate, de cow-boy. Seamănă uluitor. Se uită la mine oarecum stînjeniţi şi întrebători.

— Uite, dom'le Conan, cu de-alde astea se ocupă dumnealor toată ziulica. Numai de bîzdîgănii se ţin. Se vede cît de colo că-s fraţi gemeni. De fapt, îmi vin un fel de neamuri mai îndepărtate, după o verişoară de-a doua. Pe vremea vacanţelor de vară îi iau la mine, în gazdă. M-a rugat biata vară-mea să stau cu ochii pe ei, să n-ajungă nişte haimanale.

Este mai mult decît limpede că madam Nachtigal vorbește pentru ei, și nu pentru mine.

Abia acum îmi dau seama ce-au fost cele două împușcături care răsunaseră în beznă. Se văd foarte bine întipărite pe obrajii fraților cu nume atît de neobișnuite. Sînt nemaipomenitele scatoalce trăznite de coana Marița.

Bigam și Mogam au început unul lîngă altul. Se privesc pe furiș, ascultînd spăsiți avalanșa de vorbe slobozite de madam Nachtigal. Le cresc, văzînd cu ochii, două cucuie de toată frumusețea, de parcă s-ar transforma în rinoceri. Mi se face milă. Mă decid să intervin :

— Aud că sînteți bucureșteni, îmi pare bine de cunoștință, dar puteți să-mi spuneți ce-nvîrtiți pe-acolo ? Barem învățați ceva ?

Răspund amîndoi deodată, pe două voci. Mogam e mai pițigăiat.

— Electrotehnica, la profesională...

Baritonul lui Bigam, cel mai scundac dintre frați, se detașează de la distanță.

Datorită vîrstei, îmi permit să-i chestionez :

— De unde v-ați ales cu numele ăstea trăznite ?

— Tatanașu, fir-ar să fie de nebun, că el ne-a pocit, pe viață...

Mogam completează :

— Deși era pocăit, dintr-ăia care nu fumează și nu beau, avusese totuși două neveste deodată, pricină pentru care l-au băgat și la pîrnaie... de-aia l-a botezat pe frate-miu Bigam, ca să se răzbune...

Interesant. Dar de unde-o fi scos pe Mogam. Nedumerirea se citește atît de limpede pe chipul meu, încît scundacul îmi satisface numaidecît curiozitatea.

— Tatanașu citea foarte mult. Îi plăcuseră mai ales cărțile unui englez, unul care scrisese „Luna și doi bani jumate". Cred că-l cunoașteți. Ca să-și răscumpere greșeala făcută cu mine, l-a pocit și pe frate-miu, și i-a zis Mogam. Iar funcționarul de la starea civilă n-a știut cum se ortografiază... așa că l-a trecut în actul de naștere după ureche.

Năstrușnica pereche fu expediată fulger la culcare. Madam Nachtigal, care, după cum se vedea foarte bine pe obrajii lor, se ocupa îndeaproape de educația gemenilor, chiar foarte accentuat, mă informează în continuare, spu-

nîndu-mi că sînt totuşi băieţi muncitori, cam trăzniţi dar strîngători. Cu banii adunaţi din repararea televizoarelor, fiarelor de călcat şi a aparatelor de radio, îşi cumpăraseră un IMS vechi şi tamponat. Deoarece se pricepeau şi la mecanică, îl puseseră pe picioare, făcîndu-l chiar să şi meargă. Mai cu gaz, mai cu benzină...

Necazul cel mare al doamnei Nachtigal era că se ţineau numai de pocinoage, încît o făcuseră de rîs în toată Posada.

— Şi-acum, dom'le Conan, să-i dăm bătaie, că rămînem de căruţă...

Abia pe la unu din noapte am izbutit să scap din ghearele neostoitei tablagioaice. Isprăvisem meciul ca învingător. Cu o diferenţă de nouă partide. Dacă nu se pierdea unul din zaruri, trebuia să stau pe baricade pînă dimineaţa.

În zadar s-a vîrît madam Nachtigal pe sub măsuţă, pe după canapeaua de lîngă fereastră. Degeaba a umblat pe sub covor, parcurgîndu-l pe sub toată întinderea (6 metri pe 4). Zarul, nicăieri !

— Parcă l-a luat dracu', fir-ar să fie de os !...

— Lasă, madam Nachtigal, cumpăr eu mîine cinci perechi de zaruri.

Şi-mi dau cuvîntul, cu mîna dreaptă pe piept.

Cu cea stîngă, ascunsă în buzunarul de la pantaloni, frămînt zarul dispărut.

10). SIEGFRIED GATEREK

Cu toate că madam Nachtigal se oferă să mă conducă pînă la odaia pe care mi-o repartizase la sosire, şi în care mă ajutase, cu suspectă bunăvoinţă, să-mi car bagajele, urc singur la etaj, temîndu-mă de cine ştie ce prelungiri la taclale, că meliţa, slavă Domnului, îi merge de minune.

Coridorul este foarte slab luminat. Cred că becul care spînzură la intrare n-are mai mult de 5 waţi.

După ce vîr cheia în broască și încerc s-o răsucesc, îmi dau seama că mă ostenesc în zadar. Ușa este deschisă.

Nu înțeleg nimic. Doar o încuiasem cu mîna mea, cînd coborîsem în living-room.

Bîjbîi pe perete. Unde-o fi întrerupătorul ? Oricît mă strădui să dau de el, tot nu-l găsesc. Pășind prin întuneric ca un orb, mă îndrept grijuliu spre masa de lucru, unde îmi lăsasem lanterna.

Cotrobăiesc cu mîna prin beznă, ca un somnambul. Dau peste un fotoliu. De fapt, unicul fotoliu din odaie. Dar ce caută în mijlocul camerei ? Parcă stătea lîngă fereastră. Încerc să-l împing la o parte. Cu neputință. E greu ca un dulap. Pipăi încet, cu băgare de seamă, să nu-mi betegesc degetele. Și, deodată, mi se scaldă fruntea de sudoare. E cineva în fotoliu. Să fie mort ? Căci nu se aude nici o suflare. Sar îndărăt, și răstorn taburetul de lîngă masă. Nu mai sînt în stare să strig. Mă sugrumă spaima. Fug spre ușă. Pînă să ajung în dreptul ei, mă țintuiește locului un glas hîrîit. Paralizez, fără să mai fiu capabil să fac vreo mișcare.

— Bună seara, domnule Conan ! De la opt vă aștept. Se pare c-am atipit între timp. Se vede că sînteți un pasionat tablagiu, căci nu-mi pot imagina că v-ar pasiona doamna Nachtigal...

Hai că-i bine ! A înviat mortul din fotoliu, de vreme ce vorbește.

În aceeași clipă se aprinde și lumina. Este lampa de birou, de pe masa de lucru.

Orbit de lumină, închid numaidecît ochii. Cînd îi deschid, caut din priviri pe politicosul musafir nepoftit care-mi urase „bună seara", la orele unu și jumătate din noapte.

În fotoliul pe care-l trăsese de lîngă fereastră și-n care adormise (conform propriilor sale declarații) zace un fel de fantomă. Căci nu văd ce altceva ar putea fi. Poartă un halat de casă din catifea verde-închis ; capul îi este înfundat, pînă peste urechi, într-o scufă de lînă, iar gîtul îl are ascuns în faldurile unui fular de mohair. Botoșeii de iarnă, monstruos de mari (cred că-s măsura 48), fac ca picioarele să arate aidoma unor labe de elefant. De ce s-o fi mascat în halul ăsta ? Mai ales că noaptea de vară este deosebit de caldă. În spațiul dintre scufă și fular, nu pot desluși decît o pereche de ochi iscoditori, verzi și fosforescenți, ca niște lămpi de control pîlpîitoare,

așa cum se pot vedea la unele aparate de radio, pentru selectarea optimă a postului.

Oricît încerc să descifrez ceva din chipul vizitatorului, îmi este imposibil.

În disperare de cauză, îngaim și eu :

— Bună seara !

Altceva n-am fost în stare să găsesc.

— Pentru un scriitor de romane de aventuri, păreți destul de blajin, domnule Conan ! Mă așteptam să reacționați mai violent. Mai dinamic.

— Păi ce-ați fi vrut să întreprind ? Să-mi scot revolverul ? N-am ! Pot doar să-mi scot bricheta și să-mi aprind o țigară. În felul acesta mă mai liniștesc... Că m-ați speriat, zău așa !

— Îmi pare rău, și vă cer cuvenitele scuze. Dar țineam foarte mult să vă cunosc. Încă de azi după-amiază am aflat c-ați sosit. N-am vrut însă să vă întîlnesc în prezența unor persoane străine... Așa că mi-am permis să mă instalez în odaia dumneavoastră și să vă aștept. Răbdător, cum sînt de felul meu, ce mai contează cîteva ceasuri de așteptare în beznă ?...

Ce să-i răspund ? Îmi aprind țigara, mă îndrept spre taburetul răsturnat, îl ridic, mă așez și declar pe un ton ca și cum mi-aș fi cerut iertare de deranj...

— Regret că v-am făcut să mă așteptați, domnule...

— Inginer Siegfried Gaterek. Doctor în științe tehnice și chimie. Studii la Gand. Pensionar de vreo cîțiva ani.

În clipa cînd se prezintă, se scoală ceremonios din fotoliu. Abia acum îmi dau seama cît este de deșirat. Mă depășește cu cel puțin 20 de centimetri. Cînd își rostește ciudatul său nume, Siegfried Gaterek, bate de două ori din călcîie, ca Erich von Stroheim în rolul mareșalului Rommel din filmul „Vulpea deșertului".

Mă simt obligat, — nu știu ce dracu mă împinge, — să mă recomand în același chip, ridicîndu-mă de pe taburet și țăcănind din tocuri :

— Îmi dați și mie voie, Al...

— Conan, știu... — îmi taie el efectul pe care scontam foarte mult.

De fapt, trebuia să știu... că știe. Doar îmi mai rostise numele. Dar sînt atît de năucit, încît am reacții de întîrziat mintal. Și, ca să nu mă dezmint, mai comit o gafă :

— Şi cu ce vă pot fi de folos la această oră ? Nu credeţi că-i tîrziu pentru formalităţile de prezentare ?

Inginerul Gaterek (tare ciudat nume !) porneşte să umble prin odaie, de parcă ar fi la el acasă, se mai uită de cîteva ori la mine, cîntărindu-mă din cap pînă-n picioare, dă oarecum nemulţumit din cap şi nu-mi răspunde nimic. Abia după ce-mi face un semn să mă reaşez pe taburet, mă învredniceşte c-un răspuns :

— Nu mi-a trecut prin cap, sub nici un motiv, că veţi zăbovi la jocul ăla ordinar de table, pînă după miezul nopţii.

— Nu văd în ce măsură vă poate deranja pasiunea mea pentru table, şi, mai cu seamă, în ce măsură trebuie să mă simt în culpă faţă de dumneavoastră, domnule inginer.

— Să lăsăm la o parte acest aspect, domnule Conan ! Este penibil ! Altceva mă interesează : pentru ce v-a adus la Posada doamna Nachtigal ? Ce mai urmăreşte ? Nu-i este de ajuns că şi-a umplut casa numai cu lepădături şi iscoade ? Mai avea nevoie şi de-un literat ?...

Rămîn interzis.

— Cum adică ? Să mă aducă madam Nachtigal ? Dar pînă astăzi nici n-o cunoşteam !...

— În schimb eu o cunosc. Chiar foarte bine. Priviţi şi rezultatele...

Între timp se apropiase de mine. Dintr-o mişcare smucită îşi desface fularul, îşi dezvăluie faţa şi... simt o nevoie cumplită să sar de pe taburet. De la o ureche la alta, o cicatrice înfiorătoare, roşie de parcă ar fi fost preparată în bulion, îi traversează gîtul zbîrcit şi cartilaginos.

Mă bîlbîi, totalmente blegit :

— Domnule inginer... domnule Gaterek... domnule...

Siegfried Gaterek îşi mîngîie nepăsător linia care-i decupează legătura dintre cap şi trunchi. Pare adîncit în gînduri. Mă priveşte neîncrezător. Apoi îngînă dubitativ :

— Să fiţi oare o victimă a întîmplării ? Posibil. Bine, fie şi-aşa ! Dar să nu uitaţi o clipă că exist şi eu în casa asta de schizofrenici, că sînt mereu prin preajma dumneavoastră... Fiţi atent la tot ce vă-nconjoară. N-am ce să vă spun mai mult. Dar ţineţi minte ce v-am arătat. Asta-i tot. Deocamdată...

— Bine... dar eu, eu... ce să fac... ce legătură am eu cu toate lucrurile astea ?...

Degeaba mă silesc să însăilez o propoziţie coerentă, nu-mi reuşeşte. Pesemne că emit şi recepţionez pe altă lungime de undă decît inginerul.

Gaterek trece în clipa asta pe lîngă mine, de parcă aş fi invizibil. Îşi leagă fularul la loc, din mers. Priveşte în gol. Păşeşte drept şi bătos. Apoi dispare fantomatic pe uşă. Nu mai înainte de a-mi ura :

— Noapte bună, domnule Conan. Vă doresc noapte bună... dacă va fi cu putinţă aşa ceva !...

11). NOAPTEA INSOMNIACILOR

Încă sînt buimăcit de întîlnirea cu inginerul Siegfried Gaterek. Dar consider că-i timpul să mă culc totuşi. Este trecut de unu şi jumătate.

Cele două serviete, — gata să pleznească, de burduşite ce sînt, — se odihnesc lăbărţate pe masa de lucru, lîngă maşina de scris. Ştiu precis că într-una din ele am vîrît, — ce-i drept la mare repezeală, — cartea la care citeam. Din păcate, în graba plecării, luasem altă carte : „Nu le citiţi noaptea". O culegere de povestiri redactate şi selectate de Alfred Hitchcock. „Série Noire"-urile şi „Masque"-urile de pe noptieră nu mă ispitesc. Sînt romane de cursă lungă (circa 256 pagini).

Sting lumina lămpii de pe birou, aprind veioza, potrivesc pernele, şi mă urc în pat. Mă uit cîteva clipe în tavan, încercînd s-adorm conform unei tehnici zen. Dar sînt prea tensionat.

Însă am şi eu metoda mea. Citesc o carte, pînă adorm. Aşa că iau cartea contraindicată de Hitchcock şi răsfoiesc la întîmplare. Povestirea peste care nimeresc mi se pare interesantă. Judecînd după titlu, bineînţeles. Se cheamă : „Noaptea insomniacilor" !

De obicei, la asemenea ore mici, adorm după primele trei pagini. De data asta nu-mi reuşeşte pasienţa. Ştie Hitchcock ce spune.

Isprăvesc „Noaptea insomniacilor". 36 de pagini, cu literă mică. Dar somnul tot nu se prinde de mine.

Încîudat, zvîrl cartea lîngă pat. Sting veioza, decis s-adorm cu autoservire. Adică prin autosugestie, după binecunoscuta metodă a lui Coué. Să număr și să număr, spunîndu-mi tot timpul că trebuie să adorm, și să număr mereu pînă în clipa cînd se va declanșa de la sine releul mult așteptatului somn. Nu mi-amintesc prea bine dacă ăsta-i chiar procedeul recomandat de Coué, dar n-are nici o importanță. Principalul este să dea rezultate.

Pe fereastră, constelațiile mă privesc intrigate.

Le întorc spatele. Și încep să număr.

Am ajuns la 576. Dar tot n-am receptat vreo senzație de somn.

Pe la 678 aud pași pe coridor. Nu se mai aude nimic. Tăcere.

Dar îmi fac iluzii deșarte. La 702 se aud din nou pași. Apoi iarăși liniște.

Nici n-apuc s-ajung la 713, cînd îmi dau seama că se încearcă la ușă. Clanța se mișcă încetișor. Apoi rămîne țeapănă.

Deși sînt curajos de felul meu (în ciuda faptului că-s scriitor de romane de aventuri) aprind veioza și înhăț lanterna. Dar sînt nevoit să renunț la beneficele ei servicii. Orice lanternă, și încă de tip proiector, nu poate funcționa fără baterii. Sar numaidecît din pat și găsesc (uimitor de repede) cutia de chibrituri. Scapăr un băț. Pauză. Nu se aprinde. Iau trei bețe deodată. Se aprind, însă explodînd și frigîndu-mi degetele. De usturime îmi scapă o expresie nu tocmai academică. Datorită cruditații ei, cel puțin așa îmi închipui, acel cineva o ia la fugă din fața ușii.

Mă reped în direcția ușii. Mă împiedic de taburetul uitat în mijlocul odăii și mă întind cît sînt de lung pe dușumea. De fapt eu nu-s chiar atît de lung, ci mai curînd lat-rotund, dar așa-i vorba din popor.

Ca o replică la manifestările mele nocturne, jos la parter, cred că la bucătărie, — se declanșează o hărmălaie nemaipomenită. Se prăbușesc stive întregi de cratițe, oale și tingiri.

Se produce însă o reacție în lanț, căci, peste o secundă, pornește să tușească motorul „IMS"-ului. Motorul strănută, dă cîteva rateuri, apoi se oprește. Urmează o bubuitură de nedescris. N-a fost o explozie, ci portiera mașinii. Peste

bubuitul portierii, se mai adaugă și zăngănitul geamurilor de la ușa din față a clădirii. Mișcare mare în casa asta !

Nu-mi mai rămîne altceva de făcut decît să-mi iau inima în dinți. Deschid încetișor ușa. Scîrțîie ca niște ghete de pensionar.

Coridoru-i pustiu.

Dar în aceeași clipă mi se pare că aud pași în living-room. Mă îndrept spre scară.

Noroc că scara nu scîrțîie. În schimb e cufundată în beznă. Caut cutia de chibrituri. Nu-i nicăieri. E și normal, deoarece o țin în mîna stîngă...

Dar se pare că nu mai e nevoie să-mi luminez drumul cu chibrituri. Căci iarăși apare luna dintre nori. Își picură razele galbene-verzui prin geamurile dinspre verandă. Living-room-ul este scăldat de-o ceață fosforescentă, ca și cum ar fi un imens ecran de televizor defect.

Numai fotoliul cel mare, cu spătar înalt de jilț domnesc, stă îndreptat spre verandă. Parcă-i cineva în fotoliu.

Și totuși simt o prezență în living-room. Bineînțeles, alta decît a mea.

Scapăr un chibrit. Culmea. Se aprinde ! Dar chibritul îmi frige buricul degetelor. Țip...

— Ajunge, nu mai aprindeți altul. Că tot o să vă frigeți. Este și-așa prea multă lumină !

— Ce faceți aici, domnule inginer ? În toiul nopții ?

— Deși cred că-i o problemă personală, totuși am să vă răspund. Gîndesc. Dezleg enigme și rebusuri în gînd. Sînt un vechi și consecvent insomniac. Luna mă liniștește. Căci am de ce să fiu tulburat, domnule Conan...

— De ce nu luați vreun sedativ, vreun soporific...

— Nu accept să mă droghez, domnul meu... Dacă m-aș deda tranchilizantelor și somniferelor, mi s-ar sminti rațiunea. Iar somnul rațiunii naște monștri... Și nu mai simt nevoia altora, căci forfotesc destui în jurul nostru... Mai ales noaptea, cînd începe să miște totul. De-altminteri, văd că nici dumneavoastră nu vă găsiți somnul. Și v-am prezis lucrul acesta.

— Scuzați-mă. Vă las să ascultați mai departe și să gîndiți. Mă duc la mine în odaie, poate izbutesc s-adorm.

— Sincer să vă spun, mă cam îndoiesc... Totuși, vă doresc, încă o dată, noapte bună, deși nu mai e mult pînă la ziuă...

12). RONDUL DE NOAPTE

Urc iarăși la mine în odaie, nedumerit de pînda la clarul lunii a inginerului Siegfried Gaterek.

Parcă lăsasem lumina aprinsă. Constat că mi-a umblat cineva prin lucruri. Cartea lui Hitchcock se află pe noptieră. Or, eu o zvîrlisem pe jos. Și-aveam și motive. Din cele mai întemeiate. Servietele de pe masa de lucru sînt acum la picioarele patului. Pe cine l-a apucat, oare, dragostea de curățenie ? Cine îmi dereticà odaia, acum după miezul-nopții ? Care miez de noapte, că-i trecut de ceasurile două (02.00 h) !

Alături de „Nu le citiți noaptea" (volumul cu pricina) găsesc pe noptieră un tub de „Oblivon" și un pahar cu apă. Ce, și-au pus în gînd să mă adoarmă cu orice preț ?

Numai că, vorba lui Gaterek, de ce să mă droghez ? Nu m-atîng deci nici de apă, dar nici de „Oblivon". Lucrurile încep să capete o turnură întrucîtva bizară. Și faptul acesta nu mă îmbie la ingurgitarea de tranchilizante.

Mai bine să reiau numărătoarea. O fi sau n-o fi chiar sistemul lui Coué, asta nu mai are nici o importanță.

Dar n-ajung să număr nici pînă la zece, că iarăși se trîntesc ușii, iarăși umblă cineva pe coridor, ba chiar mi se pare că disting o conversație, undeva la parter.

Întrerup numărătoarea. Cred că sistemul a fost născocit mai curînd pentru oameni sănătoși, fără nervi.

Se impune un rond de noapte prin casa doamnei Nachtigal. În chipul acesta voi repara greșeala de-a mă fi ocupat de table, în loc să fi cercetat dispoziția locurilor.

Demontez bateriile de la tranzistor, le vîr în lanterna proiector, și-s gata de pornit în marea inspecție. Nu mai încui ușa cu cheia. N-are nici un rost, de vreme ce Gaterek a intrat ca la el acasă. Lipesc însă o bentiță de leucoplast. Cel puțin să-mi dau seama dacă sînt vizitat în lipsă.

Nu mai intru în living-room, căci Gaterek trebuie să mai fie acolo, cu ochii zgîiți la lună și urechile ciulite la zgomotele ascunse ale clădirii. De îndată ce cobor scara, o fac la dreapta și mă îndrept spre bucătărie. Să vedem ce-a fost cu zdrăngănitul acela de vase prăbușite.

Din clipa în care pătrund pe coridor, mă trăznește un miros ciudat. Parcă e parfum de migdale. Pe sub ușa bucătăriei, aflată la capătul oficiului de trecere, se strecoară o șuviță de lumină.

Bat la ușă, ca orice om politicos. Tăcere ; la maximum !

Apăs pe clanță. Se mișcă. Se mișcă și ușa. Nici măcar nu scîrțîie, ca ușa de la odaia mea. Deschid încetișor. Deoarece îmi vine cam greu să mă strecor, așa cum s-ar cuveni în asemenea situații, din motive binecunoscute renunț și mă văd nevoit să dau ușa la perete.

— Poftiți, domnule Conan, poftiți !...

Doctorul Hannibal Certega, în același deghizament de azi după-amiază, adică mai precis de ieri, că sîntem spre ziuă, trebăluiește deasupra mașinii de gătit. Supraveghează o oală în care clocotește ceva. Ceva care aburește și emană un pătrunzător miros de migdale.

Mă intrigă un lucru. De unde a avut cunoștință că-s eu, din moment ce stă cu spatele la mine ?

— Poftiți, nu vă jenați... m-așteptam să veniți !

— Și de ce m-așteptați, mă rog, dacă nu vă e cu supărare ?

Îmi răspunde numaidecît. Tot fără să se-ntoarcă spre mine.

— Păi fiindcă mi se părea normal ! Ce fel de scriitor ați fi, dacă nu v-ar intriga nimic în „stabilimentul" coanei Marița. Cum ar fi posibil să nu vă intereseze persoana mea, doctor în medicină, cînd m-ați văzut făcînd pe bucătarul și pe ospătarul doamnei Nachtigal ?

— Domnule doctor, vă rog să nu vă supărați, dar pe mine nu mă mai miră nimic. Ce vreți, deformație profesională. Un singur lucru mă nedumerește totuși. De ce nu doarme nimeni în casa asta ?

Doctorul Bilă tace. În schimb își arată chipul. Scoate din șorțul de nailon o cîrpă, și-și șterge ochelarii aburiți. Apoi începe să mă examineze pe îndelete. Nu știu ce vede atît de hazliu, dar îl văd că rînjește :

— Or să vă mai lase nedumerit și-o mulțime de alte chestii... Dar acum să mă iertați, nu-mi văd capul de treburi. Nu mă pot ocupa de dumneavoastră. Deși îmi pare rău... O să ne vedem mîine, și-atunci o să tăinuim cît vom pofti...

Se simte cît de colo că doctorul Bilă ține să mă vadă plecînd.

Dar tot singur pot să-mi dau seama că nu se îndeletnicește, și încă în plină noapte de vară, cu prepararea dulcețurilor pentru iarnă.

Deci trag concluziile de rigoare. Mă retrag discret, tot așa de discret cum am venit. Mă urmărește însă, cu persistență, parfumul ciudat de migdale amare.

Să vedem și ce-i pe-afară.

Dînd ocol clădirii, nu observ nimic notabil. Cu-o singură excepție, destul de bizară. Dar la care mă așteptam. Dispariția „IMS"-ului !

Reintru printr-o ușiță dosnică. Spre surprinderea mea, o găsesc dată la perete. Și iată-mă, iarăși, într-un coridor. De astă dată mi se pare mai lung decît cel care duce spre bucătărie. De fapt trebuie să fie prelungirea aceluiași. Numai c-a fost despărțit ulterior, ridicîndu-se un zid înjghebat în pripă.

De-a dreapta și de-a stînga, patru uși mari, vopsite în cafeniu. Trebuie că se deschid spre camerele celorlalți locatari.

În fund, pe stînga, disting iarăși o ușă. O întredeschid. Bag de seamă că dă spre living-room. Atunci o închid numaidecît la loc. Dezorientat, mă gîndesc c-ar fi timpul să urc iarăși la etaj. Dar un zgomot neobișnuit mă ponește locului. Parcă se joacă cineva cu niște pietricele într-o cutiuță de lemn.

Ciulesc urechile. Localizez rapid sursa. A doua ușă din stînga. Și-atunci, fără nici o rușine, încalc o regulă elementară de bună purtare și, — cu toate că mama m-a mustruluit de mic copil, învățîndu-mă că nu-i frumos să fac așa ceva, — mă uit pe gaura cheii. Îmi vine destul de anevoie să stau aplecat.

Doamna Nachtigal, îmbrăcată de zi, stă la o măsuță din mijlocul odăii. Sub măsuță, Tudorița-nene. Gazda meșterește la o cutie din lemn negricios și lustruit, ascultînd încordată la zgomotul produs de conținutul cutiei. Este clar că nu știe ce-i înăuntru. Se îndîrjește, însă, să determine natura zgomotului.

Se vede cît de colo că-i necăjită de neputința de-a deschide cutia. În cele din urmă renunță. După ce-a tras

de capac în fel și chip, o surprind scoțînd de sub măsuță o valiză din piele de crocodil și, fără să mai stea pe gînduri, vîră înăuntru cutia.

Se ridică de la măsuță, mai cîntărește o dată în mînă valiza, și se îndreaptă spre ușă, urmată de motanul ei personal.

Cu toată greutatea mea, sar de la locul de observație ca o veveriță. Mă reped la prima ușă din stînga. Deschid la iuțeală. Intru. O las întredeschisă, cît un fir de păr, să pot supraveghea mai departe manevrele doamnei Nachtigal.

Coana Marița iese întărîtată din cameră. Pășește pe coridor ca un elefant, nemaiținînd seama de faptul că mersul ei face să duduie dușumeaua. Apoi trîntește înfuriată, destul de răsunător, ușa din dos.

Atît de înspăimîntător bubuie ușa, încît mă sperii și dau îndărăt. Mă poticnesc de ceva moale, și mă întind și eu lîngă materia invizibilă. Bineînțeles, pe jos. Încă nu știu ce poate reprezenta obiectul ce-a determinat căderea mea, căci nu se vede nimic în bezna din odaie. Dar știu cum poate să arate acum, sub apăsarea kilogramelor mele. Materia nu se poate vedea, dar se aude. Ba chiar mișcă. Face și „hîc !" Mi se ridică părul pe cap, deși mă port tuns foarte scurt (8 milimetri).

Dintr-un salt sînt iarăși pe picioare. De groază, aprind instinctiv lanterna. Și se face lumină...

„Mii de pipe" ar fi zis eroul unui bun roman foileton. Dar eu nu-s în stare să rostesc o singură vorbuliță. Căci pe podea, unul peste altul, zac Bigam și Mogam !

În afara acelui terifiant „hîc !" pe care-l emiseseră acum cîteva clipe, nu mai urmează nimic. Rămîn amîndoi în aceeași stare de catalepsie. Nu-i lucru curat ! Să te lași laminat la rece, și să nu reacționezi decît cu un „hîc !" oarecare. Prea-i de tot.

După ce mă aplec (cu greu) asupra lui Bigam, să-l miros dacă nu cumva duhnește a băutură, realizez că nu poate fi vorba de așa ceva. În afară de-o aromă trăznitoare de usturoi amestecat cu ceapă, nu depistez nimic suspect. Deci, fără nici o dificultate, se poate deduce c-au fost drogați.

Pe coridor se-aude un lipăit de pași.

Cineva bate la ușă. Încetișor. Apoi mai tăricel.

— Bigă ! Mogă ! Măi, trăzniților !...

Deoarece nu pot să răspund pe post de Bigă și Mogă deodată, sting lanterna. Nu găsesc alt loc unde să mă ascund, decît sub pat. Ce idee ! Să faci mobilă din stejar masiv ! Spațiul dintre dușumea și fundul patului se dovedește cam neîncăpător. Mă chinuiesc și eu cît pot, mai salt nițel în spinare hurdubaia de pat, și mă resemnez s-aștept desfășurarea ulterioară a evenimentelor.

Ușa se deschide. Intrusul aprinde și lumina, fără să se stingherească, de parcă ar fi în casa lui taică-său.

De sub pat nu zăresc decît niște picioare desculțe și păroase. Nu prea curate. Se apropie. Îmi țin răsuflarea. Patul se lasă și mai greu peste mine.

Îmi ies ochii din cap. Pînă într-acolo, încît zăresc persoana.

Nemaipomenit ! E fotoreporterul. Doar în slip. Cu un aparat „Linhoff" într-o mînă și cu megafleshul pe umăr. Ăsta-i nebun de-a binelea !

Începe să fotografieze cu blitz-ul.

Ba-l mai aud și că îngînă o melodie. Recunosc o variantă a celebrei melodii populare „Cînd eram pe Ialomița". Mai bine rămînea acolo.

Slavă Domnului că-și cunoaște meseria. Termină în doi timpi și trei mișcări. După care pleacă tot atît de nepăsător, precum a venit. Chiar are grijă să stingă și lumina.

Era și timpul. Greoiul pat din stejar masiv mă cocoșase. Mă extrag, cu destule dificultăți, de sub el și, în clipa cînd îmi reușește performanța, se cutremură pămîntul. De fapt se prăbușește somiera. Clintită de la locul ei de subsemnatul, nu mai rezistase.

După cum era de așteptat, nici acest cataclism nu izbutește să-i trezească pe Bigam și Mogam.

Adînc zguduit, la propriu și la figurat, de tot ce se petrece în dementiala pensiune a doamnei Nachtigal, nu mai am de întreprins decît un singur lucru.

Să mă duc la culcare !

Ajuns la etaj, deschid ușa odăii. Nu mă mai mir de dispariția leucoplastului. Camera este luminată ca aeroportul internațional de la Otopeni.

În fotoliul în care-l găsisem pe inginerul Gaterek, mă văd silit să-l recunosc pe Isaiia Finichi, fotoreporterul. Tot în slip. Pesemne că suferă de vreo termodereglare

acută. Însă nu mai are pe el harnașamentul din camera fraților Bigam și Mogam.

— Ce ziceți, maestre ! Developăm în noaptea asta ? Sau lăsăm pe mîine ? Avem niște poze de expoziție ! Ia imaginați-vă. Dumneavoastră sub pat. Maestrul Conan sub patul odăii în care zac cadavrele fraților Flintaș ! E tare ? E bine ?

Și, fără să-și mai deranjeze făptura nudă (aproape) din fotoliu, extrage cu dinții o țigare din pachetul meu de „Snagov". Îl avea la îndemînă, pe masa de lucru.

Se vede cît de colo că se simte ca la el acasă.

— Ce vrei de la sufletul meu, domnule Finichi ?

— Să participați la completarea albumului meu de imagini fotografice. Am și un titlu. Formidabil. Cam ciupit, după un film, dar merge. „Pensiunea nebunilor" ! Ce ziceți ?.

— Ești diliu !

Asta-i tot ce pot să spun.

— Sînt ! Nu vă contrazic ! Acum vă las în brațele lui Orfeu. să faceți nani ! Cred că simțiți o țîrișică de somn, nu ?

— Vrei să zici în brațele lui Morfeu...

— Nu, nu ! Orfeu ! Pentru că lîngă odaia dumneavoastră locuiește cel mai zgomotos reprezentant al său. N-are liră, dar posedă magnetofon. Pe mîine, maestre Conan !

13). „COUNT DOWN" SOMNIFER

Izbăvit, în sfîrșit, de făptura omniprezentului Sică Finichi, îmi organizez un somn binemeritat.

Sînt atît de istovit, încît simt cum mi se învîrt în cap cîteva escadrile de bondari. Asta n-ar fi nimic, dacă n-ar purcede la cele mai senzaționale acrobații. Și încă în formație de luptă.

Înainte de a-mi tolăni căpul pe pernă, apuc să-mi arunc ochii la ceas. 04.35 !

Sting veioza. Ascult forfota tainică a casei. Parcă-i un cazan de rufe ce fierbe mocnit. Închid pleoapele. Şi pornesc să aştept somnul.

Rîşniţa electrică de măcinat cafea, — prezenţă activă şi permanentă în bietul meu (fost) cap, — începe să-şi mai reducă din turaţie. Şi, pe neaşteptate, îmi revine în minte „Noaptea insomniacilor", citită cu cîteva ore în urmă. Apă de ploaie ! Cîntec de leagăn, pentru adormit adulţii veacului nostru poluat de zgomot. Un fleac, pe lîngă întîmplările din noaptea aceasta.

Şi, în loc să mă apuc să număr, după metoda ineficientului Coué, încep să-mi reamintesc, numerotîndu-le (asta-i culmea !), evenimentele din ultimele 24 de ceasuri.

Evenimentele ca evenimentele. Dar fauna mi se pare mult mai interesantă.

Lucky-Lucky, — il urlatore de la cittä, — autoperfecţionîndu-şi vocea şi stilul la „Grundig TK 61".

Coana Mariţa Nachtigal, văduvă, tablagioaică de cursă lungă, zdrăngănind cu pietricelele alea din cutia neagră.

Fotoreporterul frenetic, Isaiia Finichi, care mă trage în poză, mărturisindu-mi făţiş că mă va exploata într-un album.

Distinsul bucătar de la Galiciuica, de lîngă Calafat, doctorul Hannibal Certega, fierbîndu-şi elixirul cu parfum de migdale amare.

Bigam şi Mogam (auzi nume !) amatorii stupizi de farse idioate, dormind ca nişte morţi pe duşumea.

Obsedatul şi neliniştitul inginer Siegfried Gaterek, insomniacul nr. 1 al menajeriei de la Posada.

Dispariţia misterioasă a „IMS"-ului.

Fantoma care-mi pune „Oblivon" pe noptieră şi care-mi deretică prin cameră, după miezul-nopţii, nejenîndu-se să-mi cotrobăiască prin lucruri.

Va să zică, ia să numărăm de-a-ndoaselea. „Countdown", cum se zice la Houston. Mariţa, şase la mînă, Lucky, cinci, tot la mînă, Sică Finichi, patru, Hannibal „Bilă", trei, Bigam şi Mogam, doi, de ce doi, cînd sînt doi, asta nu mai reţin, Siegfried Gaterek, unu, gata, „IMS"-ul pleacă, şi nu mai rămîne nimic, deci zero, zero absolut, zer... ze... zzzz...

14. „UNDE E SPERANȚELE MELE, PE CARE LE-AM PIERDUT !..“

Reactoarele bubuie asurzitor. Timpanele, nemaisuportînd depășirea cotei maxime de decibeli, sînt gata să plezneaască. Rampa de lansare se cutremură sub tropotul celor 235.000 de cai (putere) ai rachetei. Comenzile, amplificate de megafoane, răsună apocaliptic. Și, în sfîrșit, după cum era și de așteptat, suprastructurile, supuse unor solicitări neprevăzute, cedează. Totul se prăbușește, chiar în clipa cînd „count-down“-ul ajunge la zero. Zgomotul catastrofei îmi pecetluiește în urechi o iluzie acustică stranie. Urlet, ambalat la înconștiență, motorul unui automobil înnămolit.

E timpul să mă salvez. În ultima secundă. Declanșez catapultarea din cazemata de control. Mecanismul funcționează perfect. Mă trezesc catapultat... pe dușumea,

Îmi fricționez teritoriile afectate. În odaie, întuneric, beznă. Pesemne că închisese cineva obloanele, în vreme ce dormeam. Aprind veioza. 12.30. Atît arată deșteptătorul. Sper că nu 24.30. Însă urletul acela, de motor supraturat, continuă. Deci n-am visat...

Sar din pat și mă reped la fereastră. Deschid obloanele și asist indiferent la încercările disperate ale unui Volkswagen 1 600 TL, care, patinînd pe iarbă, depune eforturi zadarnice pentru a se desprinde din capcana șanțului de scurgere din fața pensiunii doamnei Nachtigal.

Soarele îmi frige ochii. E ziuă. Chiar foarte ziuă ! Pe terasa verandei se află mobilizată toată menajeria. Coana Marița, inginerul, Lucky-Lucky, flancat de cei doi proprietari ai „IMS“-ului, Bigam și Mogam, Isaiia. Finichi filmînd incidentul, doctorul Bilă, cu același deghizament, bătînd înverșunat cu telul într-o cratiță de aluminiu. Privesc curioși. Și nici unul din ei nu manifestă vreo intenție de-a sări în ajutor.

Reputatul motor, excedat de-atîta accelerație inutilă, începe să scoată fum. Una din ferestrele mașinii începe să coboare încetișor. Și, în cadrul portierei, se ivește o claie de păr, un nor de flăcări reverberante, de un roșu Tizian consistent, sub care se indignează o figură neo-

bișnuită. În loc de ochi, Gioconda de la fereastră are lasere, o întreagă instalație. În loc de gură, o căpșună. Sprîncenele sînt desenate, fin, cu tuș (precis nelavabil). Slavă Domnului că începe să-i funcționeze gurița, c-altminteri puteam crede că trăiesc în plină visare :

— Hello ! Ce-mi stați acolo ca niște momîi ? Dați o mînă de ajutor, cretinilor !...

Glasul îi răsună melodios. În schimb e penetrant ca un țîvloi. Îmbinarea mi se pare dintre cele mai insolite. Are ceva din argintul trompetei lui Armstrong și din răguseala unui claxon de „Roman-Diesel" !

— Agitați-vă, mișcați mai rapid !...

Chiar de i-ar fi așezat pe un radiator electric, înroșit pînă la alb, și tot n-ar fi reușit să reacționeze atît de prompt, așa cum îi văd acum. Dau năvală cu toții. Merită să-i vezi. Coana Marița în frunte, făcînd niște pași de-o poștă. Pe urmele dînsei sprintează inginerul Gaterek. După el, în monom indian, cei trei măgădani (Lucky, Bigam și Mogam) plus doctorul Bilă, care pierduse startul, nehotărîndu-se dacă să abandoneze, sau nu, telul și cratița.

Liminara apariție a fetei, — doar atît cît avusese nevoie pentru a-și lansa mobilizatoarea chemare, — fusese de-ajuns pentru a le stîrni energiile latente.

— E Gilly ! E Gilly ! — răcnește distorsionat madam Nachtigal.

Luați de avalanșă, ceilalți pornesc și ei să urle, ca indienii lui Winettou :

— E Gilly !... E Giiillyyy !...

Cvintetul vocal sună dezacordat, dar pătrunzător. Chiar mă miră posibilitățile de amplitudine ale celor cinci glasuri, fiecare pe tonul său. Nu-i chiar atît de lesne să strigi pe cinci voci !

Nu-mi rămîne decît să zic și eu, — pe-o singură voce bineînțeles, și aceea interioară, — „Cine-o mai fi și „făptura" ?"

Și cînd se proptește odată coana Marița, cu șalele de spatele mașinii, ceilalți mi se par cu totul de prisos. A fost de-ajuns să-i dea un brînci, pentru ca reputatul Volkswagen să-și găsească nașul. Iese din șanț, fără să mai patineze. Atît de zvîcnit, încît nimerește cu botul... drept în piciorul scării de piatră a terasei.

De la volan coboară precipitat un individ rotofei, înțolit numai din pachet (pantofi mocasini, ciorapi bicolori, vindiac „Trevira", cămașă cu gulerul rulat, „maletă" cum i se mai zice, de parcă-i o zgardă). Pornește să examineze înciudat isprava. Dă din mînă enervat, apoi se îndreaptă spre portiera din dreapta a mașinii, o deschide smucit, și-o invită să coboare pe așa numita Gilly.

Nu se mai ocupă nimeni de stricăciunile Volkswagenului. Nimeni nu mai catadicsește să-l bage în seamă pe amărîtul posesor, ci toți o înconjoară pe Gilly. O îmbrățișează, îi strîng mîna, o pipăie, o mîngîie, o bat pe umeri.

— Gilly dulce și scumpă, — vocalizează coana Marița, — ce bucurie să te văd după atîți ani. Ce frumoasă te-ai făcut... domnișoară în toată firea ! Cine și-ar fi închipuit c-ai să vii chiar azi ?

Pupăza protestează, evident contrariată :

— Păi bine, Mamariță, nu ți-am scris acum o săptămînă ?...

Madam Nachtigal se face că plouă. Ciudat. De cine se ascunde ?

Înălțuță, subțire ca o trestie de bambus, îmbrăcată ca o vitrină de la magazinul comerțului exterior, fătuța se alintă în mijlocul entuziasmului general. Aud că-i zice doamnei Nachtigal „Mamariță !" Deci se cunosc de mult. Hai că-i bine !

— Mi-ai scris, sigur că mi-ai scris. Dar nu mi-ai spus că vii cu mașina...

Coana Marița o întoarce ca la Ploiești. Dar dă și mai mult de bănuit.

— Păi nu era să vin cu avionul... Încă nu se primesc, la CEC, înscrieri pentru avion proprietate personală... Bubi, Bubi ! Vino să te prezinți lu' Mamarița !... El e cu mașina, a adus-o de peste hotare. E arhitect, dar mai mult se învîrtește prin străinătățuri, cu fel și fel de delegații și expoziții. Altminteri nu-i băiat prost. Știe meserie. De-aia și cîștigă pîtule frumoase.

Bubi este înfățișat întregii menajerii, pus să facă frumos înaintea coanei Marița. Zîmbește ca într-o reclamă de pastă de dinți, arătîndu-și o proteză sclipitoare. Se înclină, se ridică, iar mai pompează o mînă, iar își expune manechinul. Noroc că intervine salvator inginerul Siegfried Gaterek, care potolește frenezia expozitivă. Vorbește în numele adunării :

— Fii bine venită, domnișoară, nici nu știi cît eram de curioși să te cunoaștem.

Cu un gest vampos, imaginea multicoloră își dă la o parte coama roșcovană, se uită pe sub sprîncenele prea încărcate de substanțe cosmetice la coana Mariță, și declară :

— Dealtfel, eu vă cunosc mai de mult. Din scrisorile Mamariței, bineînțeles. Dumneata ești domnul inginer Gaterek, iar dînsul domnul doctor Bilă, pardon Hannibal Certega... Iar pe solistul Lucky-Lucky...

— Despre el nu ți-am scris niciodată !...

Madam Nachtigal pare surprinsă, auzind amplele informații deținute de domnișoara Gilly.

— Cum așa ? Nu mi-ai scris că stă la matale ? Atunci înseamnă că l-am recunoscut după fotografiile din reviste... Însă pe dînșii nu-i știu...

Arătînd cu degetul la Bigam, Mogam și Finichi, cu-o mișcare plină de grație suburbană, domnișoara Gilly își manifestă interesul.

— Vai de mine, — se scuză madam Nachtigal, — păi să ți-i prezint. Frații Flintaș, Bigam și Mogam, domnul Finichi, Sică Finichi, fotograful diavolului, care lucrează la o mare revistă.

— Îmi pare bine de cunoștință ! Și ce plăcere să-l cunosc și să-l întîlnesc aici pe domnul Finichi. I-am admirat întotdeauna coperțile de la „Actualitatea", se pricepe să-și aleagă femeile... păcat că multe-s cam trecute de vîrsta primei dragoste, ca să zic așa, mai pe ocolite...

Se simte cît de colo că Gilly întreprinde o acțiune de „flatulare" a fotoreporterului, dar nu-s în stare să determin scopul. Însă numaidecît mi se aprinde lampa de control, și-mi dau seama c-ar da mult să devină și ea o copertă.

Bigam și Mogam i se gudură prin față, ca niște dulăi vicleni și înrăiți, care au bănuiala că stăpînul se teme de ei.

În răstimp, văzîndu-se neglijat de asistență, impulsionat de-un semn discret al „persoanei", numitul Bubi începe să descarce mașina și să care bagajele în living-room. Nu-l mai bagă nimeni în seamă, satisfăcuți intim de faptul că hamalul se dovedește de-o înaltă calificare în... branșă.

Lucky-Lucky, vădit încîntat de aprecierile acestei necunoscute admiratoare, se vîră mereu în sufletul ei.

Coana Mariţa o cuprinde pe după umeri pe Gilly, o mai pupă o dată zgomotos, ca o ventuză de cauciuc smulsă cu forţa de pe un geam, apoi o îmboldeşte duios în direcţia terasei, atît de duios încît musafira e gata să se poticnească.

Menajeria se orînduieşte în spatele lor, urcă ceremonios treptele scării, şi aşteaptă momentul intrării triumfale în living-room.

Madam Nachtigal şi scumpa ei protejată, pe care o ţine de braţ, dau să intre pe uşă, dar sînt silite să realizeze o coliziune, — destul de violentă, — cu domnul Bubi care venea în goană, să-şi ducă la capăt ingrata misiune.

Isaiia Finichi, mai înainte de intrarea în casă a gazdei şi-a oaspetelui de onoare, îi mai trage o dată în poză. Apoi pătrunde şi el în living-room.

Pe terasă au mai rămas doar Bigam şi Mogam. Par preocupaţi.

De la fereastra mea, de unde am urmărit întreg bîlciul, îi aud :

— Ce zici, măi fratele meu, ea să fie ? Parcă s-a schimbat ! Am văzut-o de atîtea ori la Buftea, şi tot nu-mi vine să cred că-i ea !

Glasul piţigăiat al lui Mogam răspunde îngîndurat :

— Dacă-i ea, de ce se face că nu l-a recunoscut pe urlător decît din pozele apărute în reviste ? Ce, i-a apărut vreodată poza la ziar ?

— Ştii că nu eşti prost ? Uite, la asta nu m-am gîndit !

— Nu mă mir ! Pentru aşa ceva este nevoie de un organ specializat !

Bigam se uită trifazic la Mogă, renunţă la replică, şi-i şuşoteşte ceva la ureche. În zadar mă aplec pe fereastră. Nu disting nimic. Noroc că mă retrag la timp. C-altminteri cădeam de la etaj, şi praful se alegea de terasa doamnei Nachtigal.

Mă spăl accelerat. Mă îmbrac cu harnaşamentul estival, adică un pantalon de doc, — cam decolorat, ce-i drept,

dar în care mă simt foarte bine, — o cămașă antijeg, cu guler răsfrînt, și sandalele.

Deci, gata îmbrăcat, dezinfectat cu niște lavandă, mă pregătesc să cobor și eu în living-room. Mă chinuie o pîrdalnică de foame, atît de insistent, încît îmi închipui, fără nici o posibilitate de eroare, c-a sosit și vremea prînzului.

De vreme ce mi s-a rezervat nu numai o odaie, ci și pensiune, trebuie să fiu și hrănit. Puțin îmi pasă de musafirii coanei Marița. Nu-s oaspeții mei, așa c-o privește personal. Mie să-mi dea porția mea.

Cînd deschid ușa, mă lovesc nas în nas cu madam Nachtigal.

— Ce-i cu dumneata, dom'le Conan, așa vrei să slăbești, dormind pînă la prînz ? Hai la masă, că azi nu mai ții regim. Am o mare bucurie, și vreau să ne împărtășim cu toții din ea. Ești invitatul meu, și te încadrez și pe tălică la masa comună. Și-o să vezi ce masă comună avem...

Politicos, cum sînt din fire, nu pot da îndărăt.

Cînd mă gîndesc că de astăzi vroiam să încep lucrul la roman ! Dumnezeule, vorba cîntecului pe care-l tot îngînă tanti Raliță : „Unde e iluziile mele, pe care le-am pierdut !"

S-a dus romanul. S-a dus și regimul.

De mîine, însă, trec sigur pe brînză de „veci" !

15). PRÎNZUL DE GALA

Deși madam Nachtigal declarase față de toată lumea că n-o aștepta chiar astăzi pe Gilly, dacă stau să apreciez la justa valoare masa întinsă în living-room-ul transformat în sufragerie, este clar că a încercat să ne ducă. Dacă nu pe toți, în orice caz pe mine, și pe încă vreo doi sau trei naivi din menajerie.

De unde o fi scos masa asta de douăsprezece persoane ? Ce masă ! Acoperită c-un damasc alb ca omătul, cu flori

și crengi da brad pe lîngă farfurii, cu tacîmuri de argint (probabil serviciul primit în dar la nunta cu răposatul călușar), cu fel și chip de platouri care gem supraîncărcate de nenumărate genuri și subgenuri de sandvișuri, cu sumedenie de garafe obeze, pline ochi cu lichide pe care le recunosc de la o poștă, după culoare, strălucire și densitate.

Gata ! S-a zis cu mine. Precis mă procopsesc c-o indigestie. Barem să-mi fi luat flaconul de „Carbicol".

Menajeria așteaptă începerea ospățului. Sînt toți de față. Chiar și Tudorică-nene. Ba nu. Lipsește doctorul Hannibal Certega. Dar mă liniștesc numaidecît. Își are locul lui. La bucătărie.

Coana Marița mă conduce (mai mult împingîndu-mă) înaintea proaspetei sosite :

— Dînsu-i scriitorul despre care ți-am vorbit adineauri. Domnul Conan. A venit la mine să-și termine un roman de aventuri.

Mă înclin respectuos, puțin tulburat. Multicolora junâ își face o microautobiografie „blitz" :

— Gilly Izverna, actriță de film, de la studiourile Buftea. Încîntată să vă întîlnesc. Dealtfel, vă cunosc foarte bine...

— Mă cunoașteți ? Pe mine ?...

— Ce vă mirați, domnule Conan ? Mai citim și noi artiștii ! V-am lecturat toate romanele...

— Nu se poate ! Mă copleșiți !...

— Nu mai faceți pe modestul, că nu vă prinde, domnule Conan. Scrieți în genul care mă înnebunește. Mor după romane polițiste... Am toate cărțile din colecțiile „Aventura" și „Enigma". Mi-aduc perfect aminte, pe-acolo v-am întîlnit numele.

— Nu se poate ! — repet eu afirmația de acum cîteva clipe, știind prea bine ce spun.

— Lăsați !... Nu-ncercați să mă amăgiți. Cine n-a citit aventurile tovarășului Șerlac Holms ! Ca să nu mai pomenesc de „Moartea vine pe placa de gramofon"... Am mai citit și „Abonament pentru tramvaiul infernal". Tot de dumneavoastră, nu-i așa ?...

— Mă aflu într-o situație jenantă, cum să vă spun...

— Nu mai spuneți nimic, domnule Conan ! Nu vă aranjează modestia, zău așa...

Privesc chiondorîș la asistență. Îmi dau seama că inginerul Siegfried Gaterek zîmbește pe sub mustață.

Tot coana Mariţa mă salvează, cînd anunţă festiv :

— Masa e servită. Poftiţi la locurile dumneavoastră...

Ne aşezăm după plac. Încerc să ocup un loc lîngă Finichi. Dar inginerul mă invită lîngă el. Alături, în stînga lui, ia loc Gilly Izverna (actriţa studiourilor de la Buftea). Coana Mariţa prezidează.

Atacul porneşte. Şi întrucît nu vreau să fiu considerat nepoliticos, făcînd paradă de regimul meu dietetic, stimez şi apreciez concret fiecare tip de sandviş. Slavă Domnului, că-s din toate neamurile !... Cu salam de Sibiu, cu filé de muşchiuleţ, cu icre de Manciuria, cu icre de caras (mare raritate !), cu sardele Robert, cu batog... Nu le mai pomenesc, că iarăşi mi se face foame.

Bănuind că trebuie să urmeze şi alte surprize, nu mă lăcomesc. Servesc doar cîte două-trei din fiecare.

În vreme ce mesenii trudesc zdravăn din fălci, coana Mariţa ordonă lui Bilă să toarne din sticle şi garafe.

Orice încercare de-a explica antialcoolismul meu înverşunat este sortită eşecului.

— Dom'le Conan, fii mai serios ! Înseamnă că nu mă iubeşti... Să nu guşti din tăriile mele ? Asta ar fi culmea ! Nici Tudoriţă-nene nu mă refuză...

Doctorul Hannibal, care şi-a păstrat un loc „peste drum" de Gilly, o cîntăreşte mereu din priviri, se uită pe furiş la inginerul Gaterek, după care iscodeşte la madam Nachtigal, toate astea fără a înceta să-şi lubrifieze gîtlejul cu ţuica de Provita, din care se află impresionante cantităţi pe masă.

Bag seamă că nici actriţa nu dispreţuieşte alcoolurile. Păhărel după păhărel, — mai cu măsline, mai cu ridichi, — în curînd va atinge cifra de opt păhărele. Le-am numărat personal, din curiozitate profesională. Pe puţin, vreo 300 de grame. Ceea ce, pentru un tînăr cadru din cinematografie, mi se pare exagerat.

La un moment dat, datorită pesemne şi energiei acumulate astfel, îşi ia avînt şi întreabă :

— Mamariţo, în materie de ţuică m-am documentat. Altceva nu mai ai ?

Madam Nachtigal se întunecă pentru o clipă, apoi arată la garafe :

— Ce-ți închipui că-i în ele ? Numai țuică ?

Gilly amorsează :

— Păi ce-ar mai putea fi ?... „Black and White" ? „Haig" ? „Johnnie Walker" ?... Nu s-ar zice !

— Lăsați matale, Gilly scumpă, că nu m-oi fi născut și crescut printre engleji. Ce-i în clondire a fost turnat pentru sufletul meu. Rachiu de caise de la Voila, prăștină de la Telega, comină dată de două ori la cazan, adusă de Bilă de la Galicjuica, frunte de drojdie, „spumă" de pere, afinată, cirește, tot ce vrei... să bagi sub masă un regiment de scoțieni... și nu-s trase din motorină, ca vizichiul lor, ci numai din poame culese cu mîna. Gustă, și-ai să te minunezi !

— Atunci să ne minunăm. Mamariță ! — șughiță entuziasmată actrița.

Exemplul „actriței" este urmat frenetic de majoritatea comesenilor mei. Numai eu mă abțin.

Gaterek simte nevoia să intervină educativ :

— Domnișoară Gilly, fii atentă, pune temelie !

— Ce să-nțeleg prin temelie, nene inginerule ? — rostește aprinsă pupăza, alunecînd vizibil pe panta familiarismului.

— Mîncarea ! Asta-i temelia băuturii. Altminteri nu mai dau doi bani pe echilibrul dumitale, nici la propriu, nici la figurat. Mai ales că nu-mi închipui să ai cine știe ce antrenament.

Hlizindu-se la el, Gilly ezită o clipă, apoi fentează :

— Nu prea arunci matale cu banii nici așa, de-aia nu dai o lețcaie pe echilibrul meu. Pesemne că-i strîngi la ciorap ! Ai ?

Gaterek o privește cîteva momente, cu multă luare aminte. Apoi dizolvă două tablete de zaharină în glas și-o sfătuiește precaut :

— Cine nu mănîncă zdravăn, nu trebuie să bea ! Ascultă-l pe bătrînul Siegfried, că știe ce spune !

Nu știu de ce, dar cînd o aude pe actriță pomenind de bani, „urlatorele", încremenește cu sticla în mînă. Parcă se pregătește să sloboadă un do diez, de sus, dar îi rămîne nota în gît.

Actrița pare să observe și ea „blocajul" solistului. Plus uitătura aceea asasină, care-i execută pe loc o encefalogramă completă.

Ca să schimbe subiectul, simulează (destul de prost) un nou val euforic și pornește să chițăie spăsită, pe o melodie populară :

— Uite-l, uite-l, uite-l că vine, vine pe șine, și-n mînă ține castronul cu... castronul cu... cu...

În criză de inspirație spontană, abandonează ultimul vers, și, negăsind altceva mai bun de făcut, mai golește un păhărel de prăștină. Lucky îi mai toarnă unul. Ca și cum ar vrea să se asigure de tăcerea ei.

De fapt, chestia cu castronul nu era chiar un mod de-a abate discuția. Pretextul îi fusese oferit de doctorul Bilă care, în aplauzele generale, așază pe masă un castron uriaș din care aburește ceva nemaipomenit de appetisant.

Madam Nachtigal se ridică de la locul ei, înșfacă un polonic și-l îndreaptă spre noi, ca un baston de mareșal care ordonă asaltul ultimei redute. De fapt, vrea să ne prezinte conținutul castronului :

— Dragă Gilly, dragii mei, găina bătrînă face zeama bună ! Aveți prilejul să vă încredințați de adevărul unor vorbe din popor. Supă de găină cu găluști, ca la mama acasă, că ea m-a învățat să gătesc, fie-i țărîna ușoară

După ce sorb prima lingură de supă, consimt la chestia cu țărîna, ba chiar supralicitez, pentru că licoarea care-mi desfată limba este ceva dumnezeiesc. Păcat că doamna Nachtigal n-are farfurii mai adînci.

Bigam și Mogam fac „conversație". Nu pot auzi ce-și tot șopocăiesc, dar e clar că sînt frămîntați de niște neliniști extra-culinare. O examinează pe actriță, o cîntăresc din priviri, de parcă ar fi un exponat la cine știe ce prezentare a realizărilor zootehnice, apoi își mută obiectivul asupra solistului. De data aceasta, disting în răceala privirii lor o apreciabilă doză de stricnină.

Pesemne că nu-i mai rabdă inima, deoarece îi aud :

— Domnișoară Gilly, domnișoară...

— Ce vă dorește sufletul, frații mei ?...

— Ce film mai faceți acu ? Că astă primăvară parcă dădeați probe... Dacă nu ne-nșelăm, era și Lucky-Lucky pe-acolo !...

Actrița încearcă să-și aducă aminte :

— Zău ? Da, da, așâ-i, mă recomandase un prieten, dar nu s-a făcut nimic...

„Urlatorele" intervine razant, cu intenţia vădită de-a destrăma iscoditoarele chestionări ale fraţilor Flintaş :

— Vedeţi-vă de treabă, cum era să mă aflu la Buftea ? Eram în turneu. Sînt eu omul care să dau probe ?

Păcat că Lucky-Lucky rupsese firul spuselor actriţei. Parcă începea să se-nţeleagă ceva din activitatea ei cinematografică.

Pe tema asta, mă adincesc in fel şi fel de gînduri. Numai evenimentul care urmează izbuteşte să mă trezească din starea de letargie. Căci este, într-adevăr, un eveniment.

Dacă în living-room-ul coanei Mariţa ar fi răsunat marşul triumfal din „Yelow Submarine" (şi încă interpretat de Filarmonica din Philadelphia, cu Ormandy la pupitru) şi tot n-aş fi fost emoţionat artistic ca la vederea cortegiului care-şi face apariţia.

Doctorul Bilă, ajutat în muncă de Bigam şi Mogam, care fuseseră expediaţi pe urmele lui de coana Mariţa, păşeşte ca la paradă, purtînd pe-un fel de scut (de fapt o tavă uriaşă) un recipient nichelat, acoperit c-un capac tot atît de strălucitor.

Bigă şi Mogă susţin laturile scutului cu o mînă. În cealaltă, fiecare transportă un „damijon" (cum spune tanti Raliţa) bondoc şi pîntecos.

Comandantul suprem (mare regizor ar mai fi ieşit şi din coana Mariţa asta) ne dă amănunte despre scena în lucru :

— Dragii mei, luăm în discuţie problema următoare : sărmăluţe în foi de viţă ! Nu-s sărmăluţe obişnuite. Potrivit îndrumărilor mele, doctorul Bilă a tocat cu satîrul, şi nicidecum la maşină, piept de găină, o pulpă de berbecuţ, ceafă de purcel şi sfîrcuri de muşchi de văcuţă. Farşul a fost frămîntat cu cimbru, piper alb măcinat, piper negru boabe, cinci ouă de curcă, apoi a fost înfăşurat în frunze de viţă sălbatică fierte în vin roşu de Valea Călugărească. Totul a scăzut numai la cuptor, fierbînd mocnit într-un amestec de unt proaspăt, de casă, cu seu fraged de batal. Căci aşa se găteşte pe la noi...

Întreaga adunare pare străbătută de-un fior neobişnuit. De unde reiese că nu numai graşii sînt gurmanzi.

Iar Sică Finichi, pe care pînă acum nu l-am auzit scoţînd o vorbuliţă, sare literalmente de pe scaun şi întreabă aproape bîlbîindu-se :

— Și... și... și-n clondirele ălea... ce-i în clondirele ălea ?...

— Cinstea cuvenită sărmăluțelor ! — răspunde solemn madam Nachtigal. — Aligoté de Ceptura, recolta 1967, cînd i-a bătut seceta !

— Dar sifon ?

— Cine-ntreabă de sifon ? — se oțărește coana Marița.

Domnul Bubi, el era nefericitul.

— Domnule, nu te cunosc, nu mă cunoști, dar dacă n-ai fi adus-o pe scumpa mea Gilly, te-aș pofti să mergi la crîșmă. În casa asta nu se bea sifon ! Cine se-ncumetă să spurce aligotéul de Ceptura ? Bine că trăii s-o auz și pe-asta !...

De cîte ori încerc să număr sărmăluțele ce mi se topesc în gură, de tot atîtea ori dau greș. Deci renunț la această neinspirată idee, și-i dau înainte, fără frică.

Doctorul Hannibal Certega își mistuie în tihnă, și pe meritate, triumful neasemuitei sale măiestrii.

Pentru a-și înlesni digestia amorului propriu, o ajută cu nenumărate pahare din lichidul acela miraculos, importat de la Ceptura.

Se vede însă că-l asimilează prea repede.

Spre uluirea mea, care încă n-am terminat studierea amănunțită a sărmăluțelor, îl văd că se ridică de pe scaun, se sprijină cu palmele de marginea mesei, și se adresează coanei Marița :

— Va să zică așa, coană mare, dumneata mi-ai dat îndrumări !... Mie ? Că singur n-aș fi știut ce-am de făcut, nu ?... Bun ! Păi ai călcat matale vreodată prin bucătărie ? Poate-n tinerețe, cînd îți hrăneai călușarii și armăsarii...

— Bilă !...

Răcnetul doamnei Nachtigal depășește 110 decibeli. Mare minune că n-au crăpat paharele de pe masă.

— De ce Bilă ? De ce nu „domnule doctor Hannibal Certega" ? De ce ? Fiindcă acum nu mai sînt bun decît la spălat vasele și la gătit ?

Inginerul se bagă și el în vorbă, ca musca în lapte :

— Ce v-a apucat ? Ați înnebunit ? Potoliți-vă, oameni buni !...

— Tu să nu te-amesteci, Zighi ! În casa asta nu există oameni buni !

Coana Marița învinețește. Inginerul îngălbenește.

Noroc că intervine Gilly :

— Nene doctore, nene doctore, se poate să te superi, așa din senin ?

— Dumneata să mă slăbești cu „nene", nu-s cine crezi, pesemne că mă confunzi cu-altcineva de la masa asta...

„Urlatorele" pălește și începe să-și demonstreze posibilitățile vocale :

— Domnule doctor, dacă nu te-astîmperi să știi că mă supăr, și-o să ai unele necazuri...

Bilă se-ntoarce spre el ca ars :

— Ce-ți veni să te bagi în discuție ? De dumneata era vorba ?...

Lucky-Lucky rămîne fără glas. I s-a mai întîmplat așa ceva, în plin concert, și lui Gilbert Bécaud.

Hannibal Certega exultă, ca și cum ar fi tras din borcan lozul cel mare.

— Să vezi și să nu crezi ! Așa-i Zighi ? Păi să știi că-i chiar așa, dacă asta te frămîntă !...

Mă intrigă, din ce în ce mai mult, familiarismul ce începe să domnească între membrii acestei bizare menajerii. Pînă acum cîteva clipe nu-și vorbiseră decît în limitele lui „dumneata" și „tălică". Și iată că, după doar cîteva pahare de aligoté, încep să-și spună pe numele mic. Ceva nu este în regulă !

La un semn al doamnei Nachtigal, Bigam și Mogam se apropie de doctorul Bilă.

— Hai, nene, cu noi, la bucătărie, că se arde friptura !

— Cum ? Ce-ați zis ?... Nu vă e bine ?

— Ce-ai auzit ! Se arde friptura !...

Doctorul se astîmpără instantaneu, de parcă l-ar fi scos din priză. Urmat de Bigă și Mogă, se repede ca apucat spre bucătărie.

Coana Marița oftează ușurată.

Noi, cei rămași în jurul mesei, nu prea avem curajul să ne uităm unii la alții. Și-atunci, pînă la apariția celor absenți, întreprindem mai pe îndelete degustarea licoarei de la Ceptura.

Mare secetă trebuie să fi bîntuit în anul acela de pomină. Pentru că vinul este excepțional. Sec și înalt în grade. Mai întîi îți lasă pe limbă un gust de miez de nucă, și-abia după aceea explodează în nări cu salve mirositoare a smirnă. Iar după cîteva secunde, îl simți cum sprintează prin vine, cum îți înfierbîntează urechile, făcînd să-ți troznească timpanul.

Pesemne că trebuie să mai producă și alte efecte, deoarece Gilly, pe nepusă masă, se apucă să-l interogheze pe inginerul Gaterek :

— Ia spune, nene inginerule, ce se mai aude cu casa ?

Zighi devine policrom. Dar, pe rînd. Mai întîi se înroșește, apoi îngălbenește ca ceara, pentru ca abia după aceea să învinețească la chip, precum un ficat bine fezandat. Cînd își recapătă darul vorbirii, glasul îi sună hîrîit și înăbușit.

— Care casă ? — reușește să îngaime.

— Ce, te faci că nu știi ? Aia din București ! Ai vîndut-o ? Cred c-ai căpătat bănuți frumoși, nu-i așa ?

Peste chipurile mesenilor se așterne o ceață ciudată, un văl de negură, pîclos și dens ca smogul. Ceea ce vrea să-nsemne, după cîte îmi dau seama, că nimeni n-a văzut, nimeni n-a auzit. Cu excepția mea, bineînțeles.

Dar mai am un partener, Lucky-Lucky. Pe chipul îngrozit al acestuia, galopează telegarii panicii. Interogatoriul actriței pare să-l înspăimînte.

Izbăvirea ne vine dinspre bucătărie.

Bilă pășește iarăși purtînd o tavă cît toate zilele. Ca și cum n-ar fi avut nimic de împărțit cu madam Nachtigal, se duce drept la ea și-i înfățișează trofeul.

Încercînd să reediteze figura cu sărmăluțele, coana Marița se ridică și anunță pompos :

— Spinare de căprioară, cu smîntînă și hribi ! E bine ?

Numai că, de astă dată, nu mai are nici morga de adineaori și nici nu mai obține aceleași succes. Reflexele adunării sînt lîncede. Pînă și motanul personal, Tudoriță-nene, toarce somnolînd.

Totuși, după cîteva momente de adîncire a problemei, lipsurile de regie ce-i puteau fi imputate coanei Marița sînt uitate.

Toată lumea, inclusiv subsemnatul, organizează un asalt concentric asupra rămășițelor neînsuflețite ale răposatei sălbăticiuni.

Pe neobservate, atmosfera se mai însenină. Plouă, ce-i drept, dar plouă sănătos, des și mărunt, cu vin de Ceptura. Și iarăși se declanșează discuțiile.

Cînd mi-e lumea mai dragă, îl aud hîrîind și explodînd pe inginerul Siegfried Gaterek :

— Ia spune, domnișoară Gilly, de unde ai aflat mătăluță despre vînzarea casei de la București ?

Actrița amuțește.

Coana Mariţa se uită ceva mai lung la doctorul Hannibal. Acesta recepteaza mesajul optic cu-o rapiditate uluitoare, căci intervine :

— Vezi-ţi de treabă, Zighi, ce ţi-a mai căşunat ?

Dar inginerul nu-i dus de multe ori la biserică.

— Să-ţi fie ruşine ! Acum faci şi pe megafonul Mariţei ! Nu-i destul c-ai ajuns bucătarul de pomină al pensiunii de la Posada ?... De ce te-ai amestecat şi tu în treaba asta murdară ? Cu ce te are la mînă patroana, de te pretezi la asemenea josnicie ? Spune, dacă ai curajul, jigodie, hai spune !... Şi voi, ceilalţi, şi dumneata, domnule Lucică Stănărîngă, cîntăreţ la magnetofon, şi dumneata, domnule Sică Finichi, care mă fotografiezi prin gaura cheii, şi voi, Bigă şi Mogă, şi dumneata, domnişoară Gilly, haide, vorbiţi, ce vă-ndeamnă s-o slugăriţi pe Mariţa, să-i faceţi jocul, după cum vă cîntă ? Dumneata, Gilly, nu te supăra, dar mă aşteptam să fii altfel... nu să te alături adunăturii ăsteia de minuşi...

Scaunele se mişcă zgomotos, mărturisind sonor acumulările de tensiune (bănuiesc că paroxistică) ale asistenţei.

Madam Nachtigal se decide să intervină.

— Zighi ! Nu-ţi îngădui să-mi jigneşti oaspeţii ! Ce, ai înnebunit ? De unde-ai scornit toate năzbîtiile astea ?

— Tu ? Să-mi interzici mie ? Tu ?

Amplitudinea glasului lui Gaterek se îndreaptă vertiginos spre fortissimo.

Lucky-Lucky sare de pe scaun. Se repede la inginer, gesticulînd dezarticulat. Dar n-apucă să ajungă pînă la Gaterek, deoarece Bigam şi Mogam, ascultînd pesemne de porunca nerostită a doamnei Nachtigal, se aruncă la picioarele „urlatorelui". Îl plachează ca la rugbi. Se prăvălesc tustrei la podea.

Isaiia Finichi fuge la cuier să-şi ia „Linnhoff"-ul. Dar coana Mariţa, de pe scaunul ei, care se înscria pe orbita fotoreporterului, îi pune o piedică prin simpla întindere a piciorului. Şi se adaugă şi el mormanului care se zvîrcoleşte pe jos.

Siegfried Gaterek urlă isteric :

— Viperă nenorocită ! Uite unde-am ajuns !...

Asist înmărmurit la desfăşurarea evenimentelor. Nu înţeleg nimic. Dar mi se pare extrem de spectaculos.

În afară de asta mai constat că doamna Nachtigal îi spune inginerului „Zighi", de parcă s-ar cunoaște de cînd lumea.

În afară de mine, numai Gilly pare să-și păstreze calmul, deoarece o văd că-și lubrifiază gîtul în permanență. Toarnă paharele de vin, unul după altul. Entuziasmul de care pare cuprinsă se exprimă și în gura mare :

— Mamariţo, e formidabil ! Mamariţo, e nemaipomenit !... Ca la filmare... Parcă-s cascadori !...

Însă madam Nachtigal își manifestă iarăși calitățile organizatorice.

— Gilly, mai tacă-ți cloanța ! Bilă, ridică-i de jos ! Iar tu, Zighi, nu uita să sîntem prieteni vechi, și nu se cade să ne bălăcărim astfel înaintea unor străini de marcă.

Dacă-i vorba de marcă, eu trebuie să fiu străinul.

Apoi continuă, nemaiașteptînd executarea comenzilor lansate. Pesemne, nici o clipă nu-i trece prin gînd că n-or să fie îndeplinite.

— Doctore, fugi la bucătărie și îngrijește-te de desert !...

Spre surprinderea mea, totul se potolește din senin. Ca într-un stop-cadru. După care, derularea continuînd normal, fiecare își reocupă locul. Ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Siegfried Gaterek, inginerul contestatar, tace și-și taie minuțios ultima bucățică de carne. O întinge în sosul de smîntînă, o duce nepăsător la gură, masticînd-o preocupat. Gilly își mai toarnă un pahar de aligoté. Nu știu al cîtelea. Bigam și Mogam se înverșunează să dea gata cel de-al doilea borcan cu hribi murați. Finichi și-a dus la cuier aparatul de fotografiat, după ce-a verificat dacă n-a suferit vreo avarie. Pentru ca, apoi, să-l văd c-a mai făcut rost de niște sărmăluțe în foi de viță. În orice caz, o enigmă din cele mai stranii.

Iar doctorul Hannibal Certega, reluîndu-și rolul de „Bilă", se îndepărtează agale în direcția bucătăriei.

Imensa roată arămie ce se lăfăie pe masă, scăldată în siropul cu reflexe ciocolatii, e demnă să figureze, cu cinste, în cele mai apetisante reclame colorate.

Nu-mi vine să cred că o cremă-caramel posedă calități tranchilizante, însă este vizibil că tensiunea de acum

cîteva momente se estompează, încetul cu încetul, barometrul bioreacțiilor pornind să se îndrepte rapid spre indicația „timp frumos".

— Bilă, îți acord privilegiul de-a servi pe distinsul meu oaspete...

Cu toată atenția, ostentativ măgulitoare, pe care mi-o rezervă coana Marița, sînt nevoit să iau cuvîntul :

— Scumpă coană Mariţo, iartă-mă, te rog, dar sînt un vechi și consecvent diabetic : nu pot aprecia crema-caramel, realizată cu atîta măiestrie de doctorul Certega, decît numai vizual...

Amabilitatea amfitrioanei depășește orice așteptare. Mai ales prin măsurile de prevedere, atît de mișcătoare.

— Știam că suferiți de boala asta nenorocită. Crema a fost preparată cu zaharină ! Dealtfel și domnul inginer Gaterek „servește" numai produse pregătite conform celor mai severe prescripții medicale. Să fim serioși, căci Bilă e doctor, nu ?

Însă doctorul pornește să țipe :

— Coană Mariţo, stai că nu-i așa ! Crema a fost preparată cu zahăr. Numai pentru Zighi am o porție pregătită cu zaharină... Doar dumneata mi-ai spus așa ! Ai uitat ?

Madam Nachtigal liniștește agitatul spirit al doctorului

— Nu-i nimic, Bilă ! Îți spun eu, n-avea nici o grijă, domnul inginer o să renunțe bucuros la crema-caramel ! E și el tot un fel de gazdă !...

Gaterek încuviințează, suspect de grăbit :

— Cu cea mai mare plăcere ! Chiar sînt încîntat să-l văd pe domnul Conan apreciind arta de cofetar a doctorului nostru...

Hannibal Certega, nu știu de ce, tremură din toate mădularele. Abia de reușește să bîlbîie :

— Imposibil ! Nu se poate ! Mă fac de rîs înaintea domnului Conan !...

Inginerul simulează o evidentă nedumerire :

— De ce, dragă doctore ? Nu-nțeleg !

— Pentru c-am preparat-o numai pentru tine, Zighi ! Și nu-i chiar atît de reușită...

Noroc că inginerul îl consolează, cu-o infimă doză, aproape homeopatică, de sodă caustică în dulceața glasului :

— Mai lasă modestia, stimabile doctor, că nu te prinde și nici nu-ți este în fire !...

Coana Mariţa încearcă și dînsa să-l îmblînzească pe Bilă. Dar fără efect. Căci Hannibal Certega l-a luat în braţe pe : „Imposibil ! Nu se poate ! Nu-i reuşită !"

— Nimic nu-i imposibil, cînd poruncesc eu ! — i-o reteazâ madam Nachtigal.

În cele din urmă, excedat, doctorul dă fuga la bucătărie. Se întoarce de-acolo, purtînd o farfurioară de dimensiuni acceptabile. Sincer să fiu, consimt din toată inima la iniţiativa doamnei Nachtigal și la amabila și rapida renunţare a inginerului.

Crema-caramel tremură ca o piftie. Tremură și mîna doctorului. Atît de violent încît scapă farfurioara. Și apetisanta cremă se lăbărţează pe duşumea, răspîndindu-şi pretutindeni sosul arămiu.

Păcat ! Dar asta-i piesa ! Nu mai are nici un rost să-mi fac iluzii, căci motanul doamnei Nachtigal, tăcutul și enigmaticul Tudoriţă-nene, se serveşte singur, fără să se mai lase invitat.

Hannibal Certega se repede spre mîţ, încercînd să-l alunge. Prea tîrziu. N-a mai rămas nimic din cremă. Acum linge ultimii stropi de sirop.

Invidios și demoralizat, privesc la delectarea lui Tudoriţă-nene. Dar nu-s singurul. Privesc la el și inginerul, și doctorul Bilă. Parcă aşteaptă ceva. Eu, din păcate, nu mai am ce să aştept.

Peste cîteva clipe, — fantastic cît de repede trece timpul —, Tudoriţă-nene începe să se zvîrcolească pe podea. O spumă roşiatică îi ţîşneşte printre dinţi. Mai miaună de vreo cîteva ori, apoi se încovrigheazâ hidos și... rămîne perfect ţeapăn.

— Tudoriţă-nene ! Tudoriţă-nene ! — răcneşte disperată madam Nachtigal.

Bineînţeles, după cum era și de aşteptat, Tudoriţă refuză să-i răspundă.

Inginerul se hlizeşte amuzat la Bilă. Apoi, zîmbind subţire, lansează provocarea pe care pesemne că o pregătise mai de mult :

— Am impresia c-ai dozat greşit zaharina, dragă doctore ! Dacă nu cumva vei fi schimbat, fără să vrei, flaconul obişnuit.

— Ce, ești nebun ? Zaharina mi-a dat-o chiar coana Mariţa. A luat flaconul de la tine din cameră. Era pe noptieră !...

— Atunci e-n regulă, Bilă. Numai că-n flacon nu se afla zaharină, ci altceva. Un produs străin, pentru liniştirea nervilor mei zdruncinaţi.

Madam Nachtigal încearcă să schiţeze un protest vehement, însă Siegfried Gaterek o potoleşte numaidecît :

— Lasă, Mariţo, nu mai are nici un rost să joci teatru ! Doar ştii prea bine că-mi port zaharina cu mine, în cutiuţa din vestă. Bine că n-aţi pus zaharina voastră şi-n crema celorlalţi invitaţi. Am fi avut ocazia să ne distrăm ! Pe noptieră păstrez doar flaconul cu tablete de stricnină. Doza pe care mi-a prescris-o medicul este riguros calculată. Nu-mi dăunează. M-am obişnuit cu ea, ca Mitridate. Dar doctorul Bilă ştia, şi încă de multă vreme, că folosesc stricnină. O fi el doctor de femei, însă nu-i de conceput să nu recunoască o tabletă de stricnină...

Totuşi, curios din fire, mă aplec şi iau pe deget o picătură de sirop, de pe un ciob al farfuriei. Miros precaut. Are un parfum extrem de ciudat. Acelaşi miros de migdale amare care mă izbise peste noapte, cînd îl vizitasem pe Bilă în bucătăria lui. Păstrez pentru mine observaţia şi, spre surprinderea tuturor, cer să mi se ofere şi mie o porţie din atît de lăudata cremă-caramel.

— Dă-l încolo de diabet, n-o să fie moarte de om, dacă o să gust şi eu o linguriţă...

Pînă în clipa aceasta, nimeni nu îndrăznise să se atingă de desert.

Bucuros, doctorul Hannibal se grăbeşte să-mi servească o porţie cît toate zilele. Apoi îi invită şi pe ceilalţi să-şi întindă farfuriile. Iau cu linguriţa puţin sirop. Miroase normal a zahăr ars şi vanilie. Nici urmă de parfum de migdale. Atunci, fără nici o ezitare, pornesc să apreciez concret darurile culinare ale extravagantului doctor Hannibal.

Numai bietul Tudoriţă-nene, enigmaticul şi invizibilul motan personal al doamnei Nachtigal, zace pe duşumea, nemaiavînd cum să-şi manifeste încîntarea.

— Parcă-i mai bună fără zaharină, nu ?

Inginerul Gaterek vrea să pară maliţios. Dar nu se atinge de cremă. Se vede că are o glicemie mult mai crescută decît a mea.

În vreme ce lumea își consumă tăcută desertul, examinez cu multă atenție pe fiecare în parte. Parcă-s toți de lemn. Nimeni nu mărturisește vreo urmă de emoție. Iar doctorul Bilă, schimbînd pe furiș o privire cu coana Marița, îl solicită pe Gaterek :

— De ce nu ești curios să guști din cremă, Zighi dragă ?

— Nu mi-au plăcut niciodată prăjiturile de casă... mai ales cînd sînt îndulcite cu stricnină !

Hannibal Certega se autocatapultează de pe scaun și începe să urle :

— Infamie ! Este o infamie ceea ce spui ! Ți-am preparat crema cu zaharina pe care mi-a dat-o Marița !...

Madam Nachtigal, deloc jenată că i se spune pe nume, de parcă ar fi mîncat cu amîndoi din același blid, scrîșnește din dinți, fără să clipească :

— Minți, Bilă ! Ca întotdeauna !... Ce-ai pus în crema lui Zighi ?

— Exact ce mi-ai dat, Mariță !

Am vrut să intervin și să-i comunic doctorului Hannibal că stricnina n-are miros de migdale. Dar mă reține. Și bine fac !...

Căci madam Nachtigal, nepăsătoare, ca și cînd nici n-ar fi auzit cele discutate mai înainte, se ridică de la masă.

Cu un gest plin de grație, de-o amabilitate chiar exagerată, ne invită pe terasă, unde urmează să ni se servească finalul banchetului.

— Nădăjduiesc să nu refuzați o cafeluță neagră. Mai ales după atîtea emoții ! Se mai întîmplă. Mai greșește omul, n-ai ce-i face !

Ce mi se pare de neînțeles, ba chiar foarte bizar, e faptul că nimeni nu pare afectat de gravele acuzații pe care și le-au aruncat cu atîta dezinvoltură inginerul Siegfried Gaterek, doctorul Hannibal și coana Marița.

Extraordinar cît de repede se domolesc spiritele în casa asta.

Cu inima-ntristată, mă alătur coloanei care se deplasează pe terasă, urmînd-o pe madam Nachtigal, la degustarea cestii de cafea cu care avea să ia sfîrșit acest excelent și fantastic prînz de gală.

Sper să nu fie îndulcită cu „zaharina" doctorului Bilă !

16. AMABILITĂȚI DE SALON

Cînd am auzit-o pe coana Mariţa că ne poftește la o cafeluță pe terasă, îmi dau surprins seama că-i prima mea cafea din ziua asta. Care, să nu mîniem pe bunul Dumnezeu, nu fusese o zi tocmai obișnuită.

Nu-mi place să-mi dau ifose de scriitor ce se alimentează în permanență cu alcooluri de import sau care își excită carburaţia cu zeci și zeci de „Ness"-uri.

În ceea ce mă privește, mă mulţumesc cu șase sau șapte căni (nu cești) de cafea turcească (de preferință din cea columbiană, fiind mai vertebrată). Mi-o prepar singur, după rețeta mea proprie, cu două linguriţe („cocoșate") de boabe bine prăjite, măcinate la o străveche rîșniță de mînă.

Tanti Raliţa, scumpa mea mătușă, se făIea c-o cumpărase la Constantinopol. Pe rîșniţa de alamă înverzită, chiar în clipa cînd mi-o dăruise, la cea de-a 40-a aniversare (a mea, nu a dînsei) descoperisem ștanțat : „Made in England — Măgeanu et Co. / Gabroveni 17".

Chit că mătușă-mea n-apucase s-ajungă la locurile sfinte, oprindu-se să viziteze călugării de la muntele Athos, toată mahalaua o saluta cu deosebit respect, spunîndu-i „hagiţa-Raliţa". De fapt, rîșniţa era singura amintire adusă din hagialîcul mătușă-mi. Nu îndrăznesc să cred c-a achiziţionat-o chiar la București. Ar fi prea de tot. Însă Istambulul a fost totdeauna în bune relaţii comerciale cu meseriașii bucureșteni.

Nu m-am nărăvit la cafea și la tutun decît în clipa cînd mi-am identificat vocaţia și m-am apucat de scris. Oare Balzac nu băuse 12.000 de cafele, pînă să-și desăvîrșească omeneasca lui comedie ?

Sorbind, plin de zîmbete recunoscătoare (și false) din infecta zeamă căreia doctorul Hannibal îi zice cafea (aici sînt nevoit să deschid o paranteză și să-mi exprim nedumerirea că un maestru al artei culinare, de talia lui Bilă Certega, se dovedește, — în acest domeniu, — al preparării cafelei, — un analfabet penibil) privesc înciudat la atmosfera de încîntare în care se petrece degustarea odioasei și infamei scursuri.

— Ce aromă ! — se „pamează" Gilly.

„Aromă de piele nedată la dubală", îmi zic eu (în sinea mea, se-nțelege), blestemînd prefăcătoria actriței.

— Ce tărie ! Ce bine potrivită la zahăr ! — o susține domnul Bubi, căruia faptul că posedă în proprietate personală un Volkswagen 1600 TL n-ar trebui să-i dea dreptul la emanarea unor asemenea imbecilități.

În ceea ce privește tăria, — pot să declar cu mîna pe cord. — lichidul din fragilele cești (cît niște găoace de ou) din zestrea coanei Marița, poate fi prescris, fără teamă, ca somnifer și sedativ. Iar în privința dozării zahărului, soluția apoasă, de culoarea vopselei de păr „Tonal-4", mult diluată, aduce de departe cu dulcele fad și leșios al unei zemi de prune afumate.

Ca o culme, madam Nachtigal mai incită la suplimente :

— Cine mai dorește ? Spuneți deschis, nu vă jenați ! Cafetiera e plină !...

Sînt lași. Toți. Cer în cor, cu gurile pocite, de parcă ar fi mîncat mere coricove, să li se mai toarne o porție din diluția aceea de cremă de ghete.

Numai eu rămîn demn. Și refuz categoric.

Dar coana Marița mă înțelege greșit și strigă la Bilă :

— Doctore, fii mai atent ! Adă o ceașcă mare. Nu știi că scriitorii nu beau cafeaua ca noi, muritorii de rînd ? Ce Dumnezeu ? Nici atîta lucru nu cunoști ? Servește-l cum se cuvine pe domnul Conan. Că poate ne bagă și pe noi în vreun roman.

De ce să m-ascund după „degete", ideea coanei Marița nu-i lipsită de interes.

Pînă s-apuc a mă gîndi mai pe îndelete la personajele de față, apte să-mi completeze menajeria mea imaginară, mă pomenesc în față cu-o imensă cană de cafea. Doctorul Hannibal mi-o servește zîmbind forțat. Este evident, și pentru el, că preparatul său n-are cum să fie pe gustul meu. Cu atît mai mult zîmbetul acesta inexplicabil.

— Mersi, domnule doctor !... — încerc eu să rămîn în limitele bunei-cuviințe.

— Veți avea pentru ce ! Sînt convins, chiar foarte convins !

Gust o sorbitură. Rămîn cu gura căscată. Abia acum înțeleg zîmbetul terorizatului doctor. Căci licoarea de culoarea cafelei, cam vreo sută și cincizeci de grame, pare a fi un coniac de mare clasă. După aromă și tărie, mai

mult ca sigur un „Hennessy". Și încă decorat cu multe stele.

Va să zică doctorul nu-i chiar așa de imbecil. Își dăduse seama că nu-i de mine poșirca pe care-o preparase în vederea oaspeților. Și-atunci, pentru a se reabilita în fața ochilor mei, îmi oferă un carburant pe care știe că-l voi prețui.

Madam Nachtigal observă strădaniile mele de a-mi ascunde surpriza, și mă întreabă în gura mare :

— Nu-i bună, dom'le Conan ? Nu-i destul de tare ?

— E-n regulă, scumpă coană Mariţo ! Dacă mai aveți, aș mai bea o cană !

Coana Mariţa patronează zîmbitoare instaurarea unei atmosfere de plăcută digestie postprandială. Pare mulțumită de starea actuală a lucrurilor. Deși, pe cît o știu de inteligentă, mă îndoiesc să se-ncreadă în caiafele de pe terasă.

Inginerul, posomorît, strangulat de înaltul guler care-i ascunde fioroasa cicatrice, pare adîncit în gînduri. Pesemne că-l obsedează leșul lui Tudoriță din living-room. Putea să fie el pe post de Tudoriță-nene. Cu toate acestea, nu-mi vine să cred în tentativa de asasinare a inginerului. Cel mult, este posibil ca totul să fi fost astfel organizat, încît să i se ofere o perspectivă mai îndepărtată, sau mai apropiată, a unui eventual deces similar.

Bilă încearcă să zîmbească. Eforturile sale se dovedesc zadarnice. Inginerul pare atras de exercițiile de micromimică facială ale actriței. Aceasta depune eforturi vizibile să pară vampoasă și inteligentă.

Între Lucky-Lucky și cei doi frați Flintaș, Mogam și Bigam, s-ar zice că se înfiripă un soi de „conversație". Deși, stau și mă întreb, destul de justificat, ce fel de idei ar putea vehicula între ei.

Finichi, posedat în permanență de demonul fotografierii, trage poză după poză, de parcă ar vrea să imortalizeze o reuniune de însemnătate epocală.

Proprietarul Volkswagen-ului, sinistratul domn Bubi, dă semne de impacientare. Gilly încearcă să-l domolească prin cîteva ghionturi bine simțite și discrete, dar nu dobîndește nici un rezultat. Pentru că domnul Bubi se ridică și anunță ritos :

— Plec !

Bravo lui. Vrea să pară bărbat. Dîndu-şi seama că toate privirile se întorc spre el, îşi pierde aplombul şi se fleşcăieşte. Atunci intervine prompt madam Nachtigal :

— Vai de mine, domnule Bubi, că numele celălalt nu mi l-ai spus, cum se poate aşa ceva ? Nu rămîi cu noi la cină ?

Invitaţia răsună atît de fals, încît s-ar zice că, mai curînd, ar fi o aluzie la cît mai oportuna şi grabnica dispariţie a arhitectului.

Ne luăm rămas bun. Însă rămînem pe terasă. Pentru a nu stingheri o idilică despărţire. Despărţirea dintre actriţa studiourilor noastre şi omul-cu-maşină-proprietate-personală.

Discreţia noastră se dovedeşte inspirată. Gilly se potoleşte instantaneu, în clipa cînd domnul Bubi îi strecoară un plic de dimensiuni impresionante. Probabil că-i proiectul de scenariu despre care ne pomenise...

În momentul cînd uruitul de rîşniţă electrică (atît de caracteristic motoarelor de Volkswagen) se pierde în văile Posadei, începe să mă semnalizeze mult aşteptata criză de indigestie.

Înconjurat de compasiunea generală, — mai mult sau mai puţin sinceră, — sînt condus de doctorul Hannibal Certega la odaia mea de la etaj.

— Dragă domnule doctor, nu vă faceţi griji, iau numaidecît nişte „Lizadon" ! Şi-o să fie bine !

— Nu pentru asta am ţinut să vă însoţesc, domnule Conan, — mi-o întoarce el, — dar doream foarte mult să vă încredinţez că totul a fost preparat cu cea mai desăvîrşită acurateţă. Numai alimente din cele mai proaspete. Nu-nţeleg ce-i cu indigestia asta...

— Parcă Tudoriţă-nene mai înţelege ceva ? Greşeala îmi aparţine, nu trebuia să înfulec ca spartul. În orice caz, ţin să vă mulţumesc în chip deosebit pentru cana de cafea... Excepţională ! Mai aveţi ? Nu mi-ar face rău încă vreo sută de grame. E vasodilatantă. Se recomandă şi-n infecţii ! Cred că sînteţi de acord, nu-i aşa ?

Chestia cu Tudoriţă nu i-a căzut prea bine.

— Trec mai tîrziu pe la dumneavoastră, să văd cum vă simţiţi...

Deşi nu-s prea încîntat de vizita anunţată, întrucît ficatul începe să aibă o violentă discuţie (în contradictoriu)

cu sărmăluțele în foi de viță și cu celelalte feluri de mîncare, atît de antipatice lui, accept totuși, gîndindu-mă c-ar putea fi nevoie de această întrevedere.

— Domnule Certega, vă mulțumesc foarte mult...

— N-aveți pentru ce ! Deocamdată...

17). „EINE KLEINE NACHT (POP) MUSIK" SAU „MICA SERENADĂ POP"

Ce-o fi vrut să spună doctorul Bilă ? N-apuc însă să-mi duc mai departe întrebările interioare, fiindcă simt nevoia inexorabilă să mă trîntesc la pat.

Majoritatea animalelor care fuseseră sacrificate pentru confecționarea festinului încep să ragă, să mugă, să behăie și să cotcodăcească. Și n-au găsit alt loc, decît în celulele mele hepatice, organizînd un concert de muzică absolut concretă, judecînd după instrumentele de percuție care-mi zgîlțîie ficatul.

Nu mai trag obloanele, deoarece terasa s-a golit de musafiri. S-au retras cu toții în living-room. Nădăjduiesc să nu continuie acolo sărbătorirea actriței. Căci, în cazul acesta, doctorul Hannibal va avea de făcut mai multe vizite nocturne.

Înghit precipitat un pumn de tablete de „Lizadon" și mă întind la orizontală.

Bineînțeles, nu poate fi vorba s-adorm. Nu mă lasă nici ficatul, nici pancreasul, dar nici gîndurile. Simt că mi se umflă capul de atîtea gînduri.

Și, slavă Domnului, am la ce gîndi.

Suferința ce-mi macină (pe meritate) măruntaiele nu se poate asemui cu chinul cugetărilor ce-mi năvălesc în minte.

În living-room-ul care se află tocmai sub odaia mea, nu prea domnește liniștea cea mai desăvîrșită. Se aud fel și fel de mișcări, de parcă s-ar muta din loc întreg mobilierul. La un moment dat răsună și-o pereche de palme. Amintindu-mi de explozia scatoalcelor trase de madam

Nachtigal lui Bigam și Mogam, am toate motivele să cred că tot dînsa-i sursa sigură a acestui zgomot, devenit un fel de specialitate a casei.

După vreo jumătate de ceas, colica începe să se astîmpere. Dacă nu greșesc, parcă mă cuprinde și-un fel de toropeală.

N-aș putea preciza cît am mai stat ațipit. Poate o oră, poate trei.

Dar în camera ce se află peste drum de-a mea, începe să răcnească, apucat de-o criză cumplită de violență, Chubby Checker. Urlă incontinent, fioros și întărîtat : „Twist again ! Twist again !"

Dîndu-mi seama că nu visez, mă trezesc imediat. Este magnetofonul lui Lucky-Lucky, despre care îmi pomenise madam Nachtigal. Un „Grundig TK 61", după cum mă informase Finichi.

Asta-i culmea nesimțirii ! Știe că mi-i rău și se apucă de muzică, dînd potențiometrul la maximum.

Aștept ca Chubby Checker să-și termine „Twist-again"-ul, răstimp în care mă ridic în capul oaselor. Formidabil ! „Colebilul" și-a făcut efectul. Nu mă mai doare ficatul.

In schimb mă dor urechile. Căci o nenorocire nu vine niciodată singură.

Se vede că Lucky-Lucky fusese cel pe care-l pălmuise coana Marița, căci numai așa îmi pot explica furia cu care-și masacrează reputația de solist vocal contemporan. Noroc că trece la Presley. Tot o înregistrare veche : „Rock around the clock".

Și-n vreme ce Elvis numără sacadat : „one, two, three, four...", mă hotărăsc să recapitulez evenimentele zilei și să întreprind o analiză sumară a celor întîmplate.

Sosirea funambulescă a divei mi-o reamintesc pe fondul sonor al unui alt rock (mai lent) interpretat de Elvis : „The train".

Pentru decesul parfumat cu migdale al motanului Tudoriță-nene, Lucky-Lucky n-are la dispoziție o melodie adecvată. În orice caz, marșul funebru al lui Chopin, transcris de „Single Singers", sau în versiunea lui Ray Conniff ar fi fost mult mai bine venit.

Va să zică, ia să vedem ce-i putred în Danemarca şi ce seîrţîie la pensiunea doamnei Nachtigal. Căci e limpede că se impune o anchetă !

Şi, întrucît tot l-a apucat pe cîntăreţ o criză acută de magnetofonită, iar pe mine una de ficat, care criză m-a lăsat, iar pe el abia începe să-l martirizeze, îmi iau inima în dinţi şi decid să-mi încep ancheta cu Lucky-Lucky. Tot îl am la îndemînă, pe acelaşi coridor cu mine.

— Cioc ! Cioc ! — bat zadarnic la uşa „urlatorelui".

În plină euforie acustică, n-are cum să-mi audă semnalul. Atunci îmi iau din nou inima în dinţi, har Domnului că am o dantură destul de zdravănă (încă), şi :

— Bum ! Bum ! — răsună pumnul meu în uşa impasibilă a solistului.

Degeaba.

E clar că trebuie să aştept un moment de pauză, cînd îşi va întoarce banda pe cealaltă pistă.

După un sfert de ceas se iveşte prilejul :

— Toc ! Toc ! — de astă dată cu falanga de la degetul mijlociu.

Cu toate că de cealaltă parte a uşii se aşternuse o liniştе mormîntală, nu-mi răspunde nimeni.

Atunci iarăşi îmi iau cordul în dinţi şi deschid, fără să mai aştept vreo invitaţie.

Doamne Dumnezeule ! Dar e-ntuneric beznă ! De unde răsunase atunci recitalul zgomotos al mag-ului ?

Fac un pas. Şi mă poticnesc de ceva dur şi înfierbîntat. Cad în brînci peste un obiect metalic care începe să urle „Mother" ! Adică „aoleu, mamă !". Abia acum mi se limpezesc lucrurile. E John Lennon. Beatle-maniacul ăsta de Lucky, obişnuieşte să-şi asculte mag-ul pe întuneric. Mă convinge şi duioasa interpelare care-mi mîngîie timpanul :

— Care eşti, tontule ! Dacă mi-ai turtit mag-ul, te sfîşii !...

Deşi nu-mi prea convine să răspund, îmi dezvălui totuşi adevărata identitate :

— Eu sînt, Al Conan ! Fă, te rog, puţină lumină !

Lustra din tavan se aprinde imediat, de parcă ei m-aş fi adresat.

Ca într-un film de Hitchcock, după clipele de suspense, totul se clarifică. Acum stau de-a buşilea, bot în bot cu Lucky. Care şi el se află culcat pe covor, de cealaltă parte

a mag-ului rămas între noi și care continuă să cînte „Mother". Lucky zace printre zeci de benzi învălmășite și răvășite, tolănit într-o rînă. Atunci îmi pun cea mai firească întrebare : cine a aprins lumina ?

— Fiți bine venit, domnule Conan ! Dar nu stați așa. Faceți-vă comod !

E glasul actriței. O identific pe Gilly lîngă întrerupător. Realizez, destul de stînjenit, că deranjez o ședință de audiție în doi. Mă adun de pe jos (destul de greu) și-mi cer iertare pentru cele întîmplate.

Lucky-Lucky trage un pumn mag-ului. „Mother" rămîne neterminat. Urlatorele îmi întrerupe șuvoiul scuzelor, se ridică și-o pofțește pe Gilly să iasă afară din odaie.

Acum am rămas numai noi doi.

Mă privește bovin și întrebător. Stimulat de enigmatica amuțire a solistului, pornesc la atac :

— Frumoasă voce mai are agregatul dumitale, domnule Lucky !

— Păi cum să n-aibă, dacă l-am plătit cu cîteva miare ? „Grundig TK 61", regele mag-urilor !

Pare încîntat de aprecierea mea. Schițează ceva, din mușchii obrazului, pe care sînt nevoit să-l interpretez (cu puțin efort) drept zîmbet.

Dau ocol camerei, căutînd noi pretexte de cîntat osanale. Barem de-aș reuși să-l plasez pe orbita pălăvrăgelii pline de îngîmfare, atunci cînd omul spune tot ce știe despre autobiografia lui.

— Frumoasă odaie ! Adevărat cabinet de lucru, pentru un artist.

Lucky-Lucky începe să demareze. Cam încet, dar sigur.

— Păi cum să nu fie frumoasă, dac-am îmblănit-o numai cu poze din „Brawo", plătite cu pițule grele. Pe pereții mei sînt toți regii „pop"-ului.

„Urlatorele" se înfierbîntă și se autoîncîntă din ce în ce mai vizibil.

Într-adevăr, odaia e tapetată, de sus și pînă jos, numai cu chipurile (în „Eastmancolor") ale vedetelor muzicii ușoare. Doar tavanul a scăpat neîntinat de pap. Paul McCartney, John Lennon, Harrison, Ringo Star (pletoși, ca în prima lor perioadă), toată formația Creedence Clearwater Revivals, Halliday, Presley, Ricky Nelson, Jimi

Hendrix, taraful Bee Gees, Joan Baez, Bob Dylan, Led Zeppelin și — spre uimirea și încîntarea mea, — Fărîmiță Lambru ! Lucian Stănărîngă crește numaidecît și vertiginos în ochii mei.

— Dar vă rog, domnule Conan și maestre, luați loc... mă bucură să tăinuiesc cu matale...

Și solistul dă la o parte rolele de magnetofon, slobozește covorul, împingînd „Grundig"-ul sub pat, și-mi face semn să mă așez.

— Pe jos ?

— Nu țin scaune în odaie, maestre. Nu-mi plac, strică decorul, îmi răpesc din perspectivă.

— N-aș putea lua loc pe pat ? Pe jos, mi-e cam greu. Și-apoi, am mai stat pe dușumea !

— Vai de mine, maestre, cum să nu ! Ca la dumneavoastră acasă !

Nu-i mai spun că la mine acasă am un fotoliu în care îmi place să mă lăfăi. Bineînțeles, cînd nu mi-l confiscă tanti Raliță.

Și uite așa, el pe covor, iar eu pe marginea patului, începem să ne împrietenim. Adică eu să-l trag de limbă pe solist, iar solistul să mă descoase pe mine.

Abia peste o jumătate de ceas reușesc să aflu că-l cheamă Lucică Stănărîngă (ceea ce știam, de la coana Marița), că-i de pe undeva din Oltenia, de lîngă Galiciuica (deci vecin cu doctorul Hannibal), că muzica pop este pasiunea vieții lui și că, deocamdată, n-are angajament. Formația acompaniatoare s-a lăsat temporar de pop, plecînd cu toții la practică, pe șantiere, fiind studenți la politehnică. El abandonase studiile, încă din clasa a VIII-a, dedicîndu-se în exclusivitate artei. Iar pentru pîinea cea de toate zilele, cînta iarna pe la nunți și botezuri.

Cam puțin pentru treizeci de minute. Dezolantă situație. Nu-mi rămîne decît să trec la tehnica întrebărilor ajutătoare, așa cum procedează orice anchetator care se respectă.

— Și nu mai ai de gînd să te apuci de învățătură ?

— Ferească Dumnezeu ! Am terminat cu ea. Mi-a-junge !...

— Este posibil să nu te tenteze conservatorul ? Mai ales că-ți închini tot timpul muzicii ?

— Vezi-ţi de treabă, maestre ! Unde văzuşi matale solist de muzică pop, absolvent al conservatorului ? Aici, în meseria mea, trebuie să studiezi şi ziua şi noaptea. Însă acasă, unde ai linişte !

— Dar nu mai aŭ vecinii ! Aşa ţi-ai luat atestatul la ARIA ?

— Chiar aşa. M-am prezentat la examen, şi i-am năucit. Le-am luat maul cînd mi-au auzit vocea. Că nu-i de ici, de colo ! Am fost şi la comisia pentru restaurante. La început a mers greu. N-aveam pile. Pînă la urmă s-a aranjat. Am găsit pe-unul cu ureche !

— Şi-asta se cheamă că-i pîinea dumitale cea de toate zilele ?

— Cozonac, maestre, cozonac cu stafide ! Lumea se dă în vînt după muzică uşoară. Un turneu la Bila-de-Jos, mai un altul la Troceşti, încă unul la Cocorăştii-Caplii şi, adunînd cu cele de la Comana, de la Giurgeni, Alexandria şi alte centre populare ahtiate după „pop", c-aşa-i moda, gata, solistul Lucky-Lucky, vedetă bucureşteană, strînge bani albi pentru zile negre.

— Şi cum se cheamă formaţia voastră ?

— „The Electronic Boys !" Ghitare electrice. Au scris despre noi şi la revistă. Ne-au cam criticat. Dar las' că prinde bine. Să nu fi auzit matale de „Electronic Boys" ?...

Cunosc eu cîteva formaţii mai acătării. Am auzit de „Sfinx", de „Mondial", de „Roşu şi negru", dar de „The Electronic Boys", zău că nu. Drept e, nu mă prea omor cu muzica pop, ci mai mult cu muzica bătrînului Johann Sebastian (Bach).

— M-ar interesa tare mult ceva amănunte despre viaţa unui solist vocal din zilele noastre. Mă refer la unul de muzică uşoară. L-aş băga într-un roman. Cred c-ai fi un model ideal.

— Viaţa-i grea în muzica uşoară ! Se munceşte zdravăn. Nopţi nedormite. Mai ales la nunţi. Vai de mine, odată erau să ne caftească rău. Ziceau că să le cîntăm pînă luni la prînz. Şi-o porniserăm de sîmbătă seara. Parcă-l aud pe naşu-mare : „Schimbaţi varza la lăutari, că s-a răcit !" Şi-apoi cîte drumuri am bătut prin ţară.

— Şi-n vara asta, pînă-şi termină băieţii din formaţie practica, ce-ai de gînd să faci ?

— Zac la Posada. Mă odihnesc și-mi dreg plămînul. Să-l am pentru la iarnă.

— Dar cum de-ai nimerit tocmai la doamna Nachtigal ?

— Prin cunoștințe. Și-apoi auzisem vorbindu-se despre dînsa.

— E-atît de cunoscută ?

— Cine n-o știe pe Valea Prahovei ? E cunoscută ca un cal breaz.

— Văd că i-ai și completat dosarul !

— Parcă n-ați fi de pe lumea asta, maestre Conan ! Păi ia să ne gîndim și să le luăm pe rînd. Bărbatul și l-a îngropat. Cu caii a rămas, deși i-a făcut cuiere. Banii de pe urma călușarului, cînd i-a vîndut instalația, i-a pus la tescherea. Mai cu chiriașii veniți la aer, să se-ntărească, mai cu sezonierii de la Breaza sau Sinaia, iacă și-a făcut un nume !.

Mai dintr-una, mai dintr-alta, aflu o mulțime de amănunte despre autobiografia (cam romanțată) a măgădanului. Mă uit la el cum stă tolănit pe covor, cu nădragii ăia soioși, cu trei etichete cîrpite pe fund, și mai că nu-mi vine să cred că se poate trăi și-așa, fără să faci nimic altceva decît să zdrăngăni la ghitară și la mag.

Maică-sa se prăpădise acum cîțiva ani. O bătuse bătrînul Stănărîngă (Lucky-Lucky senior) de-o băgase în spital. Apoi își luase nevastă proastă și tînără, care în primul rînd îl alungase de acasă pe Lucică. Nu se împăca deloc cu încetățenirea lui Jimi Hendrix sau a lui Celentano în satul lor liniștit, de olteni isteți și muncitori. Dacă băiatul lui bărbatu-său se deteriorase la cap, n-avea decît să-și ia țambalul ăla electric și s-o-ntindă.

— Și nu te mai vezi cu părinții ?

— Cum să nu ! Acum se lămuriră și ei că-s om întreg, că am și eu un nume mai acătării. Au citit și-n ziar. De cîte ori îl verifică pe bătrîn la magazia de grăunțe, nevastă-sa fuge la mine. Petrece cîte-o săptămînă, două, ca să facă praf banii din surplusurile de cîntar, pentru a scăpa de ilicit. S-o vezi ce mai bate twist-ul la ceaiurile dansante.

— Trebuie să-ți fie greu cu ea pe cap. Mai ales după ce te-a alungat din casa în care te-ai născut.

— Nnț ! N-ai nimerit-o, maestre Conan ! S-au schimbat lucrurile. Progresăm ! Acum îmi mai dă și ea o mînă de ajutor, cînd merge prost bișnițul.

— Parcă spuneai că „bișniţul" dumitale e cozonac.
— Şi cozonacul mai mucegăieşte, din cînd în cînd.

Pornesc mai departe, întinzîndu-mi şi mai mult antenele :
— Dar de inginerul ăsta, Gaterek, ce zici de el ?
— Ce-ai vrea să zic ? Te interesează în chip special ?
— De de unde ! Uite-aşa, din curiozitate profesională. Mi se pare un tip foarte pitoresc şi interesant.
— Zău ? Ai aflat şi matale că-i plin de bişţari ?
— Habar n-am avut de-aşa ceva. Chiar se scaldă în bani ?
— Domnule Conan, maestre, păi matale eşti un dulce copil ! Ăsta a fost om la viaţa lui. Ştii ce-i aia antreprenor de drumuri şi şosele ? A avut o casă în Bucureşti, de rămîneai precis cu gura căscată. Am auzit că-n primăvara asta a vîndut-o unui gestionar. Cică ar fi luat vreo trei sute de miare pe ea. Bani grei, domnule ! Unde dracu-i ţine ? Că nu-i fraier să-i pună la CEC.
— De ce nu i-ar depune ?
— Ăsta a învîrtit, toată viaţa, numai afaceri de milioane. Şi-acum îl vezi matale strîngînd bani la ciorap sau la CEC, fără să-i pună la ouat, să scoată şi pui ? Ce părere ai ?

În cele din urmă, parcă dîndu-şi seama că binevoieşte să vorbească prea mult, Lucky mă poftește la o audiţie de muzică „pop".
Nu mă entuziasmează invitaţia, apărîndu-mi mai mult ca un fel de obstrucţie la setea mea de informaţii. Dar n-am încotro. Dacă vreau să mai aflu cîte ceva, trebuie s-ascult. Chiar şi muzică „pop".
Şi-n vreme ce Lucky-Lucky meşterește pe la butoanele „Grundig"-ului, privesc pe sub sprîncene la mutrele celor de pe pereţi.
Gata ! „Grundig"-ul îşi dovedeşte posibilităţile, bubuind. Formaţia Rolling Stones intră în competiţie cu formaţia de turboreactoare a difuzoarelor instalate pe la colţurile odăii. Mă miră faptul că imaginile de pe ziduri mai stau la locul lor. Normal ar fi fost să se dezlipească, din pricina vibraţiilor.
„Urlatorele" se trage mai aproape de aparatul pe care abia îl scosese de sub pat. Potriveşte potenţiometrul şi

mai tare ca și cum n-ar fi fost de-ajuns. Nivelul decibelilor depășește limita de alarmă. Iar Lucky îmi face semn să mă apropii de mașina infernală și să mă concentrez. De parcă ar fi posibil.

Examinez în continuare încăperea, încercînd să depistez ceva din urmele lăsate de trecerea actriței. Și totuși fusese aici, cu artistul nostru vocal ; pe întuneric ! Să fi ascultat muzică ? Nu-mi vine a crede. Prea îi făcuse vînt. Și nu tocmai politicos. Deci trebuie să existe între ei niște relații mai mult decît muzicale.

Îmi vine să-mi trag singur palme ! Fiindcă descopăr, chiar sub nasul meu, la cîțiva centimetri, plicul lui Gilly, cel pe care i-l lăsase Bubi, la plecarea sa atît de precipitată. Plicul este întredeschis. De sub pleoapa nelipită a spatelui, răsar cîteva bancnote albăstrui.

Pe noptieră, la capul patului, printre alte flacoane, bag de seamă prezența unui „Johnnie Walker". Mai mult ca sigur că nu-i folosit pentru lipirea benzilor. Și, pe neașteptate, simt cum mă apucă o nevoie inexplicabilă (nefiind băutor) și cumplită, să probez din conținutul flaconului.

Din clasele primare, cînd ne luam la întrecere care din copii consumă mai mult pelikanol cu borcănelul, cîștigătorul primind un premiu de trei lei, de-atunci am rămas cu o traumă gustativă.

Mă urmărește peste tot, orice aș pune pe limbă, gustul acela de parfum de migdale, de sîmbure de piersică, sau de caisă, pe care-l avea pelikanolul (acuma îi zice „Pescăruș").

Cînd duc la gură păhărelul de „Johnnie Walker" oferit de Lucky-Lucky, simt imediat parfumul de migdale. Aceleași pe care-l simțisem și la decesul neprevăzut și tragic al lui Tudoriță-nene, cînd se înfruptase ilicit din cremacaramel a doctorului Hannibal.

Domnul Lucky-Lucky (alias Lucică Stănărîngă) nu intenționează să folosească pe „plan local" băutura din care mă îmbie să-mi astîmpăr setea.

— Noroc ! — îngîn eu, subit îngîndurat, fără să sorb din ambrozia scoțienilor.

Căutînd să nu mă observe solistul, torn conținutul păhărelului într-o vază cu cîteva fire de geografie, de pe noptieră.

N-am știut, și-abia acum aflu, spre stupoarea mea, despre slaba rezistență la alcool a garoafelor. Căci, imediat după ce le-am servit păhărelul de whisky, văd că se fleșcăiesc, se decolorează, virînd spre alburiu, de parcă li se făcuse rău. Apoi, parcă retezate, se culcă alene pe buzele vazei.

— De unde ai whisky-ul ? — îl întreb îngrozit pe Lucky.

— În nici un caz de la „Alimentara" ! Nu-s băutor, și nici nu-mi place porcăria asta ! Strică la voce. Dar mi l-a dăruit inginerul Gaterek, și n-am putut să-l refuz.

— Și cum l-a apucat, așa deodată, dragostea pentru dumneata ?

— Habar n-am. Mi-a spus că l-a primit și el cadou de la doctorul Bilă. N-a vrut să-l mîhnească. Așa că i-a acceptat atenția. Mai ales că se cam certaseră. Însă mi-a mărturisit că nu-i amator de whisky-uri. Îl ard la gît. Are înăuntru o bubă care îl chinuie cumplit cînd bea chimicale de soiul ăstora.

Nu-mi este deloc clară această problemă, cu repetatele atenții ale doctorului Hannibal Certega față de inginer. Mai întîi fusese chestia cu crema-caramel, și-acum sticla de „Johnnie Walker". Și toate mirosind a migdale !

Să mai fac o încercare, să aflu care-i adevărul în privința relațiilor dintre „urlatore" și actriță :

— Și ce-i cîntai lui Gilly pe întuneric ?

— Aș ! Crezi că-mi pierd vremea s-o vrăjesc pe una ca asta ? Venise să mă roage să citesc un scenariu pe care i-l adusese domnul Bubi, ăla cu mașina.

— Aveai de gînd să-l citești cu infraroșii, în beznă ?

— Glumești, domnule Conan ?

— Zău că nu ! Dar cînd am intrat în odaia dumitale, domnea întunericul cel mai desăvîrșit.

Solistul are nervii tari. Nu-și pierde cumpătul.

— Așa fac eu cînd ascult muzică. Sting lumina. S-o pot înțelege mai adînc. Nici n-am apucat să mă uit la scenariu. Abia mi-l adusese... Mi-ar face plăcere să-i dau o mînă de ajutor lui Gilly, mai cunosc și eu pe cîte cineva la studiouri...

Ce plăcere o să fie pe solist, cînd o să dea de scenariu și-o să înceapă să-i numere filele !

Face pe prostul. Şi nici nu-şi dă seama că este. Parcă n-aş fi observat şi înregistrat ocheadele din timpul prînzului de gală. Parcă n-am asistat la extrem de rapida ieşire a actriţei din odaia lui Lucky.

Mi-am întipărit în minte, pentru veşnicie, fişa signaletică Lucică Stănărîngă.

Asta-i Lucky-Lucky, marele solist de muzică „pop".

18). ZOO-ALBUM, ÎN ALB ŞI NEGRU

După ce părăsesc „studioul de audiţii nocturne" al solistului, am impresia că mă aflu în posesia a tot atîtea date informaţionale cîte avusesem mai înainte de-a fi declanşat prima fază a campaniei mele de investigaţii. Cele cîteva observaţii, — nu chiar lipsite de valoare, — plicul cu „scenariul", sticla de „Johnnie Walker", ameliorat cu parfum de migdale, plus prezenţa actriţei în odaia cufundată în beznă, nu-mi oferă prea mult. Decît o şi mai supărătoare senzaţie de plutire în necunoscut.

La capătul coridorului, pe sub uşa odăii lui Gaterek, ţîşnesc intermitent lumini. Judecînd după intervalele la care apar şi dispar sclipirile, sînt îndrituit să cred că inginerul se joacă la întrerupător.

La un moment dat, dar numai pentru o clipă, îmi trece prin minte că transmite semnale cuiva din afara locuinţei. Deşi am unele vagi cunoştinţe de Morse, nu izbutesc să identific nici măcar o singură literă din alfabet.

Dar este foarte posibil să nu se simtă bine, şi-ncearcă în felul acesta să atragă atenţia. Doamne fereşte ! Totu-i cu putinţă, la vîrsta lui.

Ajuns în faţa uşii, chibzuiesc c-ar fi mai bine să bat.

Ciocănesc încetişor. Lumina se stinge definitiv.

Mai bat o dată. Iar se aprinde.

Dar tot nu-mi răspunde nimeni. Mă sperii cumplit. Se întîmplă ceva grav.

Împing brusc uşa, uitînd că putea fi şi încuiată (dar, din fericire, nu-i) şi se aude o bufnitură seacă, de lemn ciocnindu-se c-un corp dur.

Iluzii acustice.

Căci, de după uşă, apare Sică Finichi.

Îşi apasă înverşunat, cu palma, bosa din dreapta frunţii. Mi se creează convingerea că, peste cîteva minute, acolo va lua naştere un monticul suplimentar de toată frumuseţea.

— Cum daţi buzna aşa, ca tătarii ! Puteaţi să-mi crăpaţi căpăţîna !

— Dar dumneata ce-nvîrteşti prin camera inginerului ?

Acum nu mai umblă în slip. A evoluat. La pijama bicoloră : pantalonii cu dungi albastre pe lung, iar haina rozalie, vărgată pe lat. Ceva în cel mai pur stil „op-art". Ca efect decorativ, destul de frapant.

Bineînţeles, este înhămat cu tot harnaşamentul profesional. Două aparate fotografice în bandulieră (un „Leika" şi-un „Linnhoff"), un megaflesh japonez, plus o trusă de obiecte.

Repet întrebarea, dar acum pe un ton de somaţie :

— Nu mi-ai răspuns. Te-a rugat domnul Gaterek să-l fotografiezi în halat şi-n papuci ?

Sică Finichi, trecînd pragul, iese de-a binelea din cameră. Închide uşa dintr-o bufnitură, apoi îmi transmite şoptit :

— Să mergem jos, în odaia mea, trebuie să vă comunic ceva foarte important...

— De ce nu la mine ? Doar locuiesc la cîţiva paşi de-aici...

— Ceea ce am de povestit trebuie văzut. În alb şi negru !

Camera lui Finichi se află la parter, imediat după uşa din dos a clădirii. Este o încăpere suficient de confortabilă. Are un studio cu noptieră, două fotolii tapisate, un şifonier dublu, o masă de dimensiuni medii, o etajeră cu cărţi, iar în colţul odăii, lîngă fereastra acoperită c-o perdea de catifea groasă, o chiuvetă. În apropierea acesteia se mai află o măsuţă cu tăblie de marmură, pe care se lăfăie o sumedenie de tăvi şi tăviţe, un aparat de mărit şi de copiat, o instalaţie de developaj, plus alta de uscat filmele, mă rog, un mic laborator fotografic.

După ce-şi extrage trupul din hamurile care-l închingau, Finichi îşi orînduieşte grijuliu aparatura pe măsuţa de lîngă chiuvetă. Apoi se îndreaptă spre noptieră, cotro-

băieşte înfrigurat în sectorul inferior şi... scoate o sticlă de „Johnnie Walker". Îl privesc stupefiat. El mă priveşte invers. Dar încîntat.

— Face bine la digestie ! V-am auzit plîngîndu-vă c-aţi mîncat prea mult. Băuturica asta topeşte grăsimile pe loc, de-aia n-au englejii ateroscleroză.

— Există ceva în spusele dumitale, domnule Sică, dar mie îmi este interzis alcoolul, cu cea mai absolută severitate. Mi se permit doar 50 de grame pe zi. Dar să fie coniac, de cea mai bună calitate.

— Ura ! E-n regulă ! Whisky-ul este coniacul englejilor ! Precis !

— Dacă-i aşa, atunci hai să ne-ngrijim sănătatea ! Numai o lacrimă. Un picuţ. Respectînd prescripţiile. Dar mai întîi să-mi spui de unde ai făcut rost de whisky-ul ăsta.

— Cum de unde ? De la prăvălie... Am luat o ladă întreagă, cînd am plecat din Bucureşti. I-am cedat şi doctorului Hannibal o sticlă. Avea neapărată nevoie, pentru a face faţă unei obligaţii.

— De unde ştie că foloseşti ca tratament „Johnnie Walker" ?

— Ei, asta-i bună ! Păi nu vine-n fiecare seară la mine, să dizolvăm în colectiv ateromatoamele şi colesterolul ? Mai stăm de vorbă, mai analizăm situaţia din pensiunea doamnei Nachtigal. Că, slavă Domnului, pe tema aceasta avem ce trăncăni. Mai cu seamă pe socoteala balenei...

— Care balenă ?

— Madam Nachtigal. Aşa a poreclit-o doctorul Bilă.

— Toarnă-mi repede un păhărel de „asclerol", că nu vă văd bine. Şi să-ţi intre în cap, domnule Finichi, eu nu ştiu nimic despre chestia cu „balena". N-am văzut, n-am auzit ! Hai, toarnă-mi mai repede. Dar să fie fără sifon !

— Sifon n-am, ci numai apă minerală. Pot să vi-l servesc fără borviz ?

Primul gest pe care-l fac este să duc păhărelul la nas. Nici gînd să miroasă a migdale. Miroase ca orice whisky de calitate. A cauciuc ars.

Încredinţat că totu-i în regulă, după ce gust primul păhărel, mai fac o verificare de control şi-l sorb şi pe-al doilea. Apoi îl întreb pe Sică ăsta, care-mi devine din ce în ce mai simpatic :

— Ce s-a întîmplat ? Spuneai că vrei să-mi comunici ceva extrem de important. Hai, dă-i drumul !

— Nu s-a întîmplat nimic !

— Ce, nu ţi-e bine ? Atunci de ce m-ai chemat ?

— Nu s-a întîmplat nimic încă ! Dar o să se-ntîmple ! Aici e baiul ! C-o să se-ntîmple !

De vreo cîţiva ani, fotoreporterul vine în fiecare vară să-şi petreacă vacanţa la pensiunea doamnei Nachtigal. Locul este minunat, aerul formidabil, mîncarea „mormîntală", camera confort I sporit ; într-un cuvînt, are cele mai ideale condiţii pentru refacerea celulelor nervoase. Nu-i meserie uşoară, să fii fotoreporter la un „hebdromader" (formularea îi aparţine lui Finichi !).

În tot acest timp n-au absentat niciodată inginerul Siegfried Gaterek şi nici doctorul Hannibal Certega. De vreo trei ani încoace, s-au ivit şi fraţii Flintaş, Bigam şi Mogam. Iar din vara asta s-a prezentat şi Lucică Stănăringă (alias Lucky-Lucky).

Pînă în sezonul actual, nu s-a întîmplat nimic deosebit. Nimic care să-l împingă pe Sică la crize de anxietate. Dar, de-o săptămînă încoace, de cînd Finichi a sosit la Posada, cu arme şi bagaje, se petrece ceva ciudat, ceva care nu-i mai îngăduie nici o clipă de tihnă sufletească.

— Dar ce te îndeamnă să crezi că se va întîmpla ceva rău ?

— Păi şi astăzi s-a putut observa. În primul rînd sosirea actriţei. N-aţi văzut ce primire triumfală i s-a organizat ? Pînă acum, n-am auzit-o niciodată pe coana Mariţa pomenind de existenţa acestei Gilly.

— Dacă pupăza îi spune „Mamariţo", înseamnă că se cunosc mai demult.

— Tocmai ! Apoi chestia cu moartea lui Tudoriţă-nene.

— Mda ! Şi-aci e ceva neclar !

— Şi Lucky-Lucky ăsta. Păi îl cunosc de la Bucureşti. L-am întîlnit adeseori la Buftea. Mai face şi el cîte-o figuraţie. Este o pramatie de mîna-ntîi. Ce caută aici ? De ce se preface că n-o cunoaşte pe actriţă ? Doar i-am zărit împreună pe platouri. Dealtfel, tot acolo i-am întîlnit şi pe fraţii Flintaş.

— Dar ăştia ce învîrteau la studiouri ?

— Figuraţie, cu „OZN"-ul ! Aşa-i spun ei „IMS"-ului lor, droaga aia pe patru roţi, plus una de rezervă. Dacă

se-ntîmplă să fie nevoie în vreun film de-o mașină, atunci îi angajează pe Bigam și Mogam, cu „OZN" cu tot. Și-i plătesc pe post de cascadori, iar „OZN"-ul pe ștat de figurant. Dacă pățesc ceva cu el, îl repară pe socoteala studiourilor. Îl vopsesc din nou, îi mai pun vreun arc sau vreun amortizor, îi mai schimbă și pistoanele, dacă nu chiar motorul în întregime, și, pînă la urmă, se aleg cu droaga reprofilată integral. Ce-i drept, se mai dau și ei peste cap, se mai pomenesc cu cîte-o coastă fisurată.

— Mda ! Mi se pare interesant. Ești convins că Lucky și cu Gilly sînt bune cunoștințe, iar pe noi încearcă să ne facă să credem invers ? Nu ? Asta ți-a trezit bănuielile ?

— Ba da. Precum și toate celelalte aspecte despre care am vorbit. Pe scurt, se petrece, se „coace" ceva, și nu pot descoperi anume ce. Și mai e ceva care mă sîcîie. Prezența simultană a tuturor acestor proaspeți chiriași de vară ai coanei Marița. De ce, tocmai în vara asta, s-au suprapus sosirile actriței, a fraților Bigam și Mogam, și, mai ales, a clănțăului ăla.

— Care clănțău ?

— Cîntărețul. Lucky-Lucky !

— Atunci cine crezi că manevrează organizarea acestui simpozion estival ? Nu cumva doamna Nachtigal ? Și, dacă este „creierul" acestei ciudate convocări, ce se ascunde atunci în dosul zîmbetelor ei ? Dar dacă nu-i coana Marița ! Cine ar putea fi altcineva ? Dacă mi-ai trezit în halul acesta curiozitatea, barem nu mă lăsa în „pom". Spune-mi ce căutai în camera inginerului ?

— Îmi fac meseria, domnule Conan ! De trei zile încoace fotografiez camera în fiecare seară.

— Ești nebun ? Îți arde de glume, să risipești atîta peliculă. Nu era de ajuns să fotografiezi doar o dată ?

— O să rîdeți, dar nu era de-ajuns ! Căci, în fiecare zi se produce o nouă schimbare în așezarea mobilelor. Nici cărțile nu le mai lasă la locul lor. Mereu le mută în altă parte. Și cine se îndeletnicește, cu atîta rîvnă, de treaba asta ? Posibil, inginerul. Dar poate că și alții.

— Care alții ?

— Mulți-s, Doamne, și necunoscuți ! Madam Nachtigal, doctorul Hannibal, Bigam și Mogam, clănțăul... Că pe toți i-a apucat dragostea față de Gaterek. Nu-i ziulică de la Dumnezeu, în care să nu-l viziteze fiecare, cel puțin de două ori. Indiferent dacă-i în odaie sau dacă

se află pe terasă. Cel puțin doctorul Bilă, care-i cel mai activ, îl vizitează și noaptea.

— Mă rog, coana Mariţa ar avea o justificare. Este datoare să-i deretice prin cameră. Dar Bigam, Mogam, Lucky ? Ce rost au, toată ziua, bună ziua, pe capul inginerului ? Conversează cu el ?

— Da, da ! Și, ce-i mai ciudat, e că inginerul acceptă să se întindă la palavre cu ei. El care face pe taciturnul. Oricît ar fi de inginer, e totuși un om cultivat. Umblă cu-o întreagă bibliotecă după el. Ce anume ar putea discuta cu cretinii ăștia ?

Fotoreporterul are dreptate. Cel mai mult mă miră relaţiile dintre inginer și „urlatore". De fraţii Flintaș nici nu mai vorbesc...

Și, întrucît Finichi mi se pare serios documentat, îl iscodesc :

— Dar cu doctorul Hannibal Certega ? Zici că-l vizitează noaptea. Discută și cu el ?

— Ba bine că nu. De multe ori s-a întîmplat să dea peste el cotrobăindu-i prin cameră, inspectîndu-i efectele personale. În loc să-l ia la pumni și să-l dea pe ușă afară, închide ușa liniștit și se așternă la poveşti. Nu se-aude nici o gîlceavă, sau măcar cîteva cuvinte rostite pe-un ton mai ridicat. Într-o noapte, au stat de vorbă pînă la cinci dimineaţa. La plecare, Gaterek l-a condus pe Bilă pînă pe terasă. Au mai zăbovit și-acolo vreo jumătate de ceas. Apoi s-au dus împreună la bucătărie, să-și continue conversaţia. Ce-or fi avînd atîtea de împărţit ?

— Nu ţi se pare că madam Nachtigal îl cunoaște mai de mult pe inginer ?

— S-ar putea s-aveţi dreptate, maestre ! E ceva și-aici. Îşi vorbesc totdeauna amabil. Mai ales cînd sînt singuri. Dealtfel, se arată mult mai prietenoasă cu inginerul, decît cu Bilă.

— Pare-se că și pe doctor îl cunoaște de foarte multă vreme.

— Da. Sînt de acord. Dar de ce-l tratează ca pe-un argat, în timp ce pe Gaterek îl cruță ?

— Trebuie să fie și-aici o chichiță. Deși, nici pe inginer nu s-ar spune că-l alintă.

Dar îmi stă pe limbă să-l chestionez în continuare pe Finichi în privinţa fotografierii odăii lui Gaterek. Mă zgîndără serios problema mutării cotidiene a mobilierului.

— Ai fotografiile ?

— Cum să nu ! Ba le-am şi mărit. De cîteva zeci de ori. Ca-n „Blow-up".

— Bănuiai c-ai să găseşti un cadavru ?

— Pe dracu, ce cadavru ? Vroiam doar să identific diferenţele de aşezare, de la o zi la alta. Şi, mai ales, să-mi dau seama dacă se urmăreşte o anumită dispoziţie a mobilelor. Singurul lucru pe care am reuşit să-l observ destul de clar, după efectuarea unei serii de măriri, este faptul că, de fiecare dată, se schimbă ordinea cărţilor.

— Şi care-i deosebirea între schimbarea aşezării mobilelor şi cea a cărţilor. Ce poate să-nsemne ?

— Foarte mult. Operaţiile nu sînt îndeplinite de aceeaşi persoană.

— Nu mai spune. De unde ai dedus şi năzbîtia asta ?

— Cine mută mobilele din loc urmăreşte un anumit scop. Pe care vrea să-l atingă prin deplasarea lor. Dacă l-ar interesa cărţile, n-ar mai avea nevoie să împingă de colo pînă colo, ditamai dulapurile. S-ar mulţumi doar cu schimbarea volumelor din raft.

— Nu prea sună convingător deducţia ta, dragă Sică. Dar s-ar putea să fie şi-un dram de adevăr în ea.

— Nu un dram, ci un camion !

— Unde-i acum inginerul ?

— În living-room. Stă în fotoliu şi caută ochii la lună.

— Singur ?

— Nădăjduiesc !

— Ce vrei să spui prin „nădăjduiesc" ?

— O ţîrîşică de răbdare, că spun tot ! În vreme ce-mi făceam meseria, am descoperit în camera lui ceva extraordinar. Mult mai de preţ decît toate schimbările din bibliotecă şi din aşezarea mobilelor. Ia priviţi !

Din buzunarul pijamalei extrage o poşetuţă plată, din lac negru. Mi-o înmînează triumfător.

— Şi ce-i cu asta ? — îl întreb nedumerit.

— Cum ? N-o recunoaşteţi ? Dar e poşeta lui Gilly ! Se afla pe noptiera inginerului. Înseamnă că şi Gilly l-a vizitat în seara asta. De-abia s-a înfiinţat la Posada şi-a şi luat legătura cu el. Cu el sau cu apartamentele lui, ca să zic aşa. Căci Gaterek n-a părăsit o clipă living-room-ul şi terasa, după prînzul de gală.

— Trebuie dusă neapărat înapoi !

— Total de acord cu antevorbitorul ! Dar mai întîi să vedem ce-i prin ea.

Ceea ce şi pornim să facem, deşi nu-i frumos. Conţinutul se dovedeşte nesemnificativ. Cîteva fleacuri cuconeşti — ruj (Max Factor), o pudrieră (căreia nu-i identific marca), o cheie Yale, două ace de siguranţă, alte două de păr. Asta-i tot. Cu excepţia unei minuscule oglinzi.

Dar care-i femeia fără oglindă la ea ? Privesc oglinjoara. Din apele ei se uită la mine o mutră deteriorată, aprinsă la faţă, îmbujorată de abuzul alcoolurilor tari. Seamănă uimitor cu mine.

Întorc înciudat oglinda pe dos. Dar altă figură mă priveşte ţintă. Nu mai sînt eu. De fapt, nu-i chiar o figură, ci o fotografie lipită pe spatele bucăţii de sticlă. Cam îngălbenită de vreme (sau de transpiraţie ? !) şi prost copiată. În imagine... Gilly ! Îmbrăcată într-un splendid costum, compus numai din două piese. O brichetă şi-o eşarfă... Restul, aşa cum o făcuse maică-sa ! Nudă...

Nu roşesc. Deşi, s-ar fi cuvenit. Roşeşte în schimb Finichi. Tocmai el, care văzuse multe la viaţa lui, mai ales în viaţa lui de fotograf !... Dar se dovedeşte că alta-i pricina schimbării la faţă.

— Formidabil ! Seamănă uluitor !

— Cum adică seamănă ? Cu cine ai fi vrut să semene, de vreme ce-i domnişoara noastră Gilly ?

— Nu-i ea, maestre, nu-i ea ! Îmi dau şi capul că nu-i ea. Însă, pentru un neprofesionist, poate fi foarte lesne confundată. Mai ales dacă nu-i ager de ochi.

— Domnule Sică, nu cumva s-a consumat prea mult „asclerol" ?

— Lasă-mă-n pace, domnule Conan. Asta-i băutura mea naturală. Apa mă balonează. Dumneata nu te pricepi, nu-i ea şi gata, am terminat !

Nu-mi place ieşirea fotoreporterului. Merit mai multă condescendenţă. Acum mă ia cu persoana a doua. În interesul cauzei, renunţ să protestez. Mă rog, ăsta-i omul, asta fumăm !

În schimb, mă simt extrem de deconcertat. Să-mi fie privirea atît de nesigură ? Mă uit mai bine la fotografie. Finichi trebuie să fie beat criţă ! Goliciunea superbă a actriţei ar putea da naştere unui fulg de ezitare, dar dac-o îmbraci, cu ochii minţii, este tot Gilly.

— Haidem la culcare, domnule Sică ! Discutăm mîine. Cînd vom fi mai „relaxaţi".

Finichi sare ca ars. Jignit la culme, umple două pahare. Le răstoarnă, pe-amîndouă, pe gîtul său propriu. Fără să-mi mai ceară încuviinţarea de-a folosi şi paharelul meu. După aceasta, mai umple o dată paharele şi, în sfîrşit, îmi întinde şi mie unul. Generos !

— Beţi fără frică. Sînt la zi cu analizele ! Şi-apoi, Johnnie ăsta-i dezinfectant. Discutăm acum ce-avem de discutat. Nu putem lăsa pe mîine. N-am terminat examinarea tuturor problemelor. Să ne uităm şi la album. Şi-n afară de asta, nu-mi mai spuneţi mie, Finichi întîiul, că mi-s beat. Păi maestrule, eu sînt imun la tot ce-i potabil, exceptînd apa.

— Care album ? — îl interoghez eu, stînjenit de intimităţile pe care şi le îngăduie Sică.

— Albumul menajeriei ! — răspunde aţîţat Isaiia Finichi.

— Slăbeşte-mă, domnule, cu albume dintr-astea. Am şi eu acasă. De cînd eram corijent la zoologie...

— Meştere, nu-ţi fie cu bănat, dar eu nu te pot slăbi !

Finichi dă la o parte un şir întreg de volume, face loc şi, din spatele lor, scoate un maldăr de dosare burduhănoase. Cu braţele încărcate, nemaivăzînd ca lumea pe unde calcă, e gata să se-mpiedice şi le răstoarnă pe măsuţa la care oficiaserăm, pînă atunci, degustarea scotch-ului.

Se revarsă o puzderie de imagini. Mai mari şi mai mici, executate pe fel şi fel de hîrtii fotografice. Lucioase (cu „glanz"), mate şi semimate.

Dar Finichi se grăbeşte să le-adune, vîrîndu-le precipitat la loc.

După ce sfîrşeşte cu reaşezarea lor, se uită învingător la mine :

— Ăsta-i albumul ! Aici, în dosarele astea ! Imaginile sînt aranjate după anumite criterii.

Trebuie să mărturisesc, — oricît ar fi de ruşinos pentru calmul meu proverbial, — că ard de nerăbdare să văd şi eu pe ce criterii funcţionează mintea selectivă a fotoreporterului Isaiia Finichi.

— Pot să le privesc ?

— Nu !

— De ce ? N-ai spus c-o să le privim împreună ?

— Împreună, da ! Fiindcă trebuie să vi le înfăţişez într-o anumită ordine, şi să vă furnizez şi explicaţiile corespunzătoare.

Prima fotografie pe care o extrage din dosarul de deasupra poate fi considerată un autentic document de epocă. O scenă de bîlci. Pe căluşei, călare, zîmbesc înţepeniţi trei indivizi. În spatele lor se mai distinge o figură...

Finichi îşi pune degetul chiar pe ea :

— Ai să rîzi, maestrule, ăsta-i domnul Nachtigal, în persoană...

— Ia-ţi mîna de pe el ! Cum vrei să mă uit, dacă l-ai îngropat sub arătătorul matale...

— Lasă, că l-a îngropat mai zdravăn coana **Mariţa** ! De fapt, cel mai mult mă interesează cei trei călăreţi şi nu căluşarul. După aprecierea mea, aşa cum mă pricep, fotografia trebuie să fi fost făcută acum vreo două decenii. Femeia arată ca o amazoană din stampele anilor 1830, aşa cum înfăţişau, pe vajnicele centauriţe ale Americii de Sud, revistele ilustrate ale timpului. Chipul ei aprig, de-o frumuseţe magnetică şi sălbatică, cu părul învolburat şi trăsăturile frustre, polarizează privirile celor doi centauri de lîngă ea.

Trăsnită idee, să călăreşti un cal de lemn, sprijinindu-te în baston. Dar aşa înţelege ecvitaţia găliganul cel elegant care galopează în faţa amazoanei. Arată splendid, ca mascul. Tăietura nasului, de-o virilitate agresivă, întipăreşte pe figura lui un aer de împărat aztec.

Mai amărît mi se pare călăreţul din spatele femeii. Cam grăsuţ. Cu trăsături molatice, flasce. Priveşte hipnotizat la ochii aprinşi ai electrizantei trăpaşe. Trezeşte impresia unui berbec buimac, iradiat de uitătura feroce a unui boa. Nu mi s-a mai întîmplat să zăresc pe chipul cuiva, întipărită cu atîta pregnanţă, dorinţa de-a deveni soţul sacrificat al unei şerpoaice. Cam obscen zîmbetul ce i se ascunde în comisura gurii, dar nespus de grăitor.

Călăreţul din faţă, în schimb, cu alura unui play-boy de acum trei sau patru decenii, îşi ţine capul întors cu maiestate, neezitînd să privească ironic la amazoană şi la nefericita ei pradă.

— Zici că tipul din fundal ar fi Nachtigal ? De unde ai aflat ?

— El este. Precis. Seamănă cu fotografia pe care i-a spînzurat-o coana Mariţa pe peretele din dormitorul ei. Nu aici este problema. Mai spinoasă-i tripla întovărăşire a celor de pe căluţii de lemn. Nu-i recunoaşteţi ?

— De la bun început mi s-a părut că-i cunosc de undeva, dar totuşi nu reuşesc să-i identific.

— Să vi-i numesc eu, atunci. Amazoana de pe poză este coana Mariţa de astăzi, bineînţeles la vîrsta epocii. Cavalerul din faţă, inginerul Siegfried Gaterek, iar pe postul de călăreţ adjunct, mai la urmă, nimeni altul decît doctorul în medicină Hannibal Certega. Locul şi data fotografiei : drăgaica de la Buzău, din vara anului 1949. Originalul l-am găsit pitit într-un sertar al bufetului cu etaj din living-room. Ce ziceţi, ai ?

Urmează apoi examinarea celorlalte piese din ciudatul album al fotoreporterului.

Iată-l, bunăoară, pe Lucky-Lucky pătrunzînd pe furiş într-o odaie. Se simte de la o poştă că habar n-are că-i tras în poză.

— Clănţăul îl vizitează destul de des pe inginer. Mai ales în lipsă. Camera în care se strecoară aparţine inginerului Gaterek.

Apoi Bilă, fantasticul bucătar al pensiunii, într-o fotografie mai veche. Să aibă şi-aceasta vreo cincisprezece ani. Îmbrăcat într-un halat de doctor, iar pe cap cu tichia aceea, atît de dragă marilor specialişti cărora le place nespus să se deghizeze în pontifi ai misteriosului ritual scornit de Aesculap.

— Asta-i de pe vremea cînd încă mai făcea parte din corpul sanitar. Interesant, nu ?

— Cînd l-au exclus ? Şi de ce ?

— Rămîne de aflat. Singurul care ştie precis despre ce-i vorba, tot el trebuie să fie. Dar, în privinţa asta, nu-i prea vorbăreţ !

Într-o serie de alte fotografii, o regăsesc iarăşi pe coana Mariţa. Una din ele o înfăţişează într-o barcă, — cred că-n Cişmigiu, pe lac — cu-o fetiţă care să aibă vreo şase ani. La vîsle : inginerul Gaterek. Cu pălărie, haină la

două rînduri, baston. Apariţie cu totul nefirească într-o luntre de agrement. Copila s-a ghemuit lîngă madam Nachtigal care o învăluie cu braţele, parcă protejînd-o de uitătura scrutătoare a barcagiului în ţoale de bal.

Într-o altă fotografie, madam Nachtigal „se pozează" la volanul unui Wartburg de prin anii 1959. Lîngă ea, pe „locul mortului", privind-o fascinat... doctorul Hannibal Certega.

— Pe-asta am cules-o chiar din noptiera automobilistei. Începuse să simtă gustul wartburghejilor. După cum se vede, lui Bilă porniseră să-i meargă treburile.

Într-o fotografie „trasă" pesemne fără ştirea subiecţilor, Bigă şi Mogă privesc uluiţi la inginerul Gaterek care le înfăţişează o cutie din lemn negru lustruit.

Formidabil ! Este chiar cutia cu care se juca madam Nachtigal.

Obiectivul aparatului l-a surprins pe inginer tocmai în clipa cînd se pregăteşte să deschidă dispozitivul cutiei. Fraţilor Flintaş le-au ieşit ochii din cap.

— Ai apucat barem să vezi ce le arăta inginerul ?

— Nu s-a mai putut. Dăduse buzna în odaie doctorul Bilă, iar Gaterek s-a grăbit numaidecît să-şi piteaască inspăimîntat cutia.

— Şi unde-i acum ?

— În living-room, să urmărească fazele lunii.

— Nu inginerul, domnule ! Cutia !

— A ! Păi cutia nu mai există. A dispărut ! Am căutat-o în odaia inginerului de-am înnebunit. Nu-i şi pace. Bănuiesc că i-au furat-o. Mai ales că-l văd oarecum tulburat. O ţinea pe bibliotecă, în dosul celor trei volume de „Opere" — Rebreanu. Ciudat e c-au dispărut şi cele trei cărţoaie !

— Cînd ţi-ai dat seama de absenţa celor trei volume ?

— Cînd am developat şi-am făcut măririle. Ieri ! În clipa cînd am fotografiat biblioteca, n-am observat dispariţia lor. Eram şi grăbit, dealtfel, să nu mă prindă inginerul în exerciţiul funcţiunii.

În cel din urmă dosar mă găsesc şi pe mine. Ascuns sub patul fraţilor Flintaş. Nu-s prea bine luminat, dar mă recunosc cu uşurinţă.

— Nu-mi dăruieşti mie fotografia asta, domnule Finichi ? Să am şi eu o amintire din perioada cînd mă aflam

în concediul de creație. M-ar interesa, mai ales, și negativul !

— Asta-i mai greu, maestrule ! Mai am și alte imagini pe același film. Uitați, de pildă, tocmai fotografia asta... Simt că înlemnesc !

Bigam și Mogam, sprijinindu-l pe inginerul Gaterek de subțiori, îl urcă grijuliu în „OZN".

— Se simțea rău ?

— Aiurea ! O să rîdeți, dar cred că era beat criță. Duhnea de la o poștă a băutură.

— Imposibil ! Gaterek nu se dă în vînt după alcooluri.

— Domnule Conan ! Nu vă lăsați amăgit de declarațiile celor din pensiunea Nachtigal. În casa asta bea toată lumea. Beau toți, de parcă i-a lovit strechea. Parcă vor să uite ceva. Uite, așa mi-a intrat mie în capul meu prost de fotograf. Și Marița. Bea de stinge. Are amestecul ei preferat. Țuică de prună, de la Provița, numai de-acolo o cumpără, combinată cu rachiu de cireșe amare. Bea și cu inginerul Gaterek, bea și cu doctorul Bilă, ba chiar și cu guristul ăla de Lucky-Lucky. Uite-o, aici, în fotografiile astea, ciocnind cu mai sus-pomeniții.

— Ce-or fi vrînd să înece în atîta alcool ?

— Domnule Conan, ascultă la bătrînul Finichi, că știe ce spune. Vor să se amețească unul pe altul. Vor să-și tragă reciproc clapa, ca să mă exprim mai pe șleau. Aici se joacă o carte mare, maestrule ! Cu miză serioasă ! Banii inginerului Siegfried Gaterek !

— Hai că-i bună. Pe-asta de unde-ai mai scos-o ?

— Domnule maestru, știu că ți se spune „detectivul", dar acum ai încurcat-o. Pentru că aici, la pensiunea Nachtigal, situația-i albastră. Să nu crezi matale că-s nebuni. E și mai rău. Fac pe nebunii. Toți. Și culmea-i că au un talent drăcesc de-a face pe nebunii. Nu numai că vor să se tragă pe sfoară între ei, dar vor să ne ducă și pe noi. Oare vă-nchipuiți că madam Nachtigal nu-și dă seama ce-nvîrtesc eu cu aparatele prin casa ei ?

Și-mi înfățișează și ultima fotografie.

Madam Nachtigal, în odaia lui Isaiia Finichi. Stă plecată deasupra noptierei. Arată ca și cum ar fi terminat de scotocit prin străfundurile departamentului cu „Johnnie Walker". Pe pat, la îndemîna ei, zăresc dosarele cu fotografii. Celebrul album finichian.

— Hait ! Ţi-a depistat albumul !

— Nix ! Nu ţine, maestrule, că nu-s prost ! Mai am un album. Pentru intoxicarea curioşilor. Dar acolo-s numai fotografii apărute în „Actualitatea". Copertele din ultimii cinci ani. Să se distreze şi coana Mariţa. Sau alţi amatori să-şi vîre nasul în dosarele mele.

— Domnule Sică, să ştii că nu eşti prost !

Isaiia Finichi primeşte complimentul flegmatic :

— O să rîdeţi, ştiu !

S-a făcut tîrziu. N-am „Omega" la mine, dar pe noptiera fotoreporterului ticăie un ceasornic burduhănos, din acelea „Roskopf-Patent". Sînt convins că merge prost şi rămîne în urmă (în loc s-o ia înainte, cum procedează deşteptătoarele de calitate) dar arată ceasurile trei şi jumătate (adică 08.30 h).

Cînd trîntim cu fundul păhărelelor pe masă, luîndu-ne rămas bun de la ele, aceasta răsună sec şi întristat. Însă minunea se produce, fără să se lase aşteptată. Lemnul mai răsună o dată, chit că n-am mai ridicat păhărelele. Ce-i drept, cu alt ton.

E însă lemnul uşii.

— Cioc ! Cioc !

Ne uităm, surprinşi, unul la altul !

Ne ridicăm. Destul de greu. Din păcate, nu ne prea putem ţine pe picioare. Orice tratament medical, la început, dă reacţii din cele mai neprevăzute. Chiar şi cu „asclerol" !

— Domnule Finichi !

— Cine-i acolo ? — întreabă cu glas nesigur şi cleios Sică. Nu atît din pricina cantităţii de „asclerol", — destul de apreciabilă, după părerea mea de nepriceput în de-alde astea, — cît din cauza surprizei.

— Eu sînt, Gilly Izverna. Pot să intru ?

La trei şi jumătate din noapte, actriţa se prezintă în vizită ?

— Poftiţi, vă rog !

Pupăza îşi face apariţia într-un halat de noapte. Atît de transparent, încît i se desluşeşte de minune arhitectura pe care în zadar încearcă s-o ascundă.

Finichi se fistîceşte. Eu, dimpotrivă, mă dezmeticesc brusc.

Arătarea la faţă a actriţei mă surprinde. După cum e şi normal. Dar îmi şi confirmă anumite bănuieli.

— Mă iertaţi că vă deranjez la ora asta, — gungureşte Gilly, — dar sînt disperată...

La asta mă şi aşteptam. Nu la disperarea ei, pe care-o simulează destul de anemic, cît la faptul c-o nelinişteşte conversaţia mea cu fotoreporterul.

După ce stătusem îndelung de vorbă cu „urlatorele", iată-mă în vizită nocturnă la Sică Finichi.

Pentru actriţă, asta trebuie să însemneze că există ceva care nu decurge normal. Şi-atunci se decide să pornească într-o expediţie de recunoaştere. Eram mai mult decît încredinţat că aşa se vor desfăşura evenimentele ulterioare întîlnirii mele cu Lucky-Lucky. De aceea mă simt extrem de încîntat de atestarea facultăţilor mele deductive.

O întreb degajat, manifestînd o indiferenţă enervantă :

— De ce disperată, domnişoară Gilly ? Nu cumva exageraţi ?

— Domnule Conan, dar s-a petrecut ceva îngrozitor ! Mi-am pierdut poşeta. Mi-e teamă să nu-mi fi fost furată ! Am înnebunit, căutînd-o. Am răscolit toată casa.

— Aţi cercetat în toate odăile ?

— Bineînţeles. Pretutindeni. Numai la dumneavoastră şi la domnul Finichi n-am apucat să întreb.

— Dar la inginerul Gaterek ? Aţi fost să-l întrebaţi şi pe dînsul ?

— Mda... — îmi răspunde actriţa bîiguindu-se. N-am găsit-o nici acolo.

— Vă aşteptaţi să fie la dînsul în odaie ?

— Nu, dar să vedeţi, oriunde se putea rătăci. Sînt o zăpăcită ce nu s-a mai pomenit. Îmi uit lucrurile, pe unde nu gîndeşti...

— Fiţi liniştită. Vă asigur că, pînă la urmă, o s-o găsiţi ! Nu vă faceţi atîtea griji.

Privirea actriţei alunecă pe lîngă poşeta care se afla pe noptieră. Se face că n-o bagă în seamă. După care bate (strategic) în retragere :

— Îmi pare rău că v-am deranjat. Vă cer scuze. Acum vă las să puneţi ţara la cale, în continuare. Pesemne că mai aveţi multe de discutat !

Intervin la vreme, oferindu-i prilejul unei plecări onorabile :

— Convorbirea, extrem de plăcută şi instructivă (aici subliniez) pe care am avut-o cu domnul Finichi, s-a terminat. A ţinut cam mult. Dar merita. În curînd se crapă de ziuă, aşa că merg şi eu la culcare. Pot să vă conduc ? Mi se pare c-aveţi odaia lîngă mine, nu ?

— Mulţumesc, mulţumesc din inimă. Aşa-s toţi scriitorii ?

— În special cei grăsuţi. Gîndiţi-vă la maestrul Balzac. Avea chiar şi diabet.

Plecînd cu actriţa, îi şoptesc lui Sică :

— Inginerul trebuie să fie pe terasă sau în living-room. Du bocceluţa fătuţei la loc. Dar fă o copie după imaginea lipită pe spatele oglinzii !

Urcăm în tăcere la etaj.

Diva se preface cufundată în gînduri. Fapt ce mi se pare a fi de domeniul „science-fiction"-ului. Mai curînd aş zice că-i neliniştită. Iar asta-i cu totul altceva. În definitiv, are şi de ce să-şi facă griji ! Ştie prea bine acest lucru. Şi-l ştiu şi eu. Din păcate, într-o mult mai mică măsură.

Abia cînd ajungem în faţa odăii ei, Gilly se hotărăşte să ciripească :

— Domnule Conan, tare mult aş dori să fac şi eu o şedinţă de conversaţie cu dumneavoastră. Tot aşa cum aţi conversat şi cu domnul Finichi.

— Cu multă plăcere ! Dar nădăjduiesc s-o lăsăm pe mîine !

— Auzisem că dumneavoastră, romancierii, lucraţi mai mult noaptea.

— Zvonuri şi bîrfe ! Uneori, se mai întîmplă, dar numai cînd rămînem singuri, în faţa maşinii de scris.

— Regret. Nu prea mi-era somn.

— Cu mine se întîmplă absolut invers. Îmi este un somn, de-mi vine să adorm pe mine. Dar mîine sînt la dispoziţia dumitale. E bine ?

— Mă rog. Să zicem că-i bine.

— Atunci ne vedem jos, în living-room.

— Nici să n-aud așa ceva ! Sînteți invitatul meu, la breakfast. Am un ceai formidabil.

— Încîntat. Îmi place ceaiul la nebunie, deși îmi este interzis de doctori. Zaharina o aduc eu...

— Are și Mamariţa !

— O prefer pe-a mea !

Ne luăm rămas bun, pompîndu-ne mîinile viguros. Apoi mă înșurubez în odaia mea.

Nici n-apuc să-mi descalț pantofii, că se aud bătăi în ușă.

— Domnule Conan, eu sînt, Gilly, nu vă speriați ! Am vrut să precizez că voi servi ceaiul în odaia mea. Mă ocup personal de organizarea breakfastului. Așa l-am obișnuit și pe Bubi.

Cînd auzisem ciocăniturile la ușă, nu mă speriasem cîtuși de puțin. De-abia acum, însă, simt că mă cuprinde un val de spaimă. Un ceai, în odaia personală a divei, nu-mi miroase a bine. Chiar dacă-i englezesc, „pur sînge" !

Mai întreprind o ultimă încercare de salvare :

— Stimată domnișoară, nu credeți că-i riscant să servim breakfastul în odaia dumneavoastră ? N-aș vrea să compromit pe nimeni...

— Fiți liniștit. Dumneavoastră nu prezentați un pericol. Și-apoi nu există nici un risc. N-o să vă mănînce gaia.

M-a jignit de moarte. Și-asta numai pentru că sînt oleacă mai trupeș decît cățelușul ăla de Bubi.

Răzbunarea va fi cruntă. Îndulcindu-mi mînia ce mă roade c-un pic de zaharină, îi spun printre dinți :

— Atunci am să vin, domnișoară Gilly. Dar mîine renunț la regim !...

20) A 7-A ARTĂ (CU SUBSOL)

Pickhammer-ul care s-a apucat să-mi perforeze ușa mă trezește pe la 10 (și ceva). Bubuitul neîncetat al ciocanului pneumatic izbutește să mă extragă cu greu dintr-un coșmar de factură pur psihedelică.

Se făcea că înot, alături de Sică Fînichi, într-o sticlă uriaşă de „Johnnie Walker". Pentru a seca lichidul spirtos în care ne era dat să murim, îl beam pe nerăsuflate. Lichidul scădea vertiginos, văzînd cu ochii. Însă un demon nevăzut avea grijă să umple din nou sticla, şi iarăşi o luam de la capăt. Chestia cu mitul lui Sisif, binecunoscutul performer din mitologie, era un fleac pe lîngă ceea ce suferam noi.

— E zece, domnule Conan ! Se-aude ? Peste o jumătate de ceas vă aştept la ceai !

Pesemne că actriţa bătea mai demult la uşă. Numai aşa îmi pot explica intervenţia pickhammerului din vis.

— Vin numaidecît, domnişoară ! Poţi să sistezi operaţia de demolare a clădirii. În douăzeci de minute sînt la dumneata !

Mă bărbieresc precipitat şi... încrucişat. Mai întîi cu maşina de ras electrică. Dar, în plină acţiune, se arde bobina motoraşului. Uitasem că la Posada au curent de 220. La noi, pe Calea Moşilor, avem numai 110 volţi. Decît să-l dau la cooperativă, pentru reparaţie, mai bine îl arunc. Ceea ce şi fac. După aceea recurg la clasicul aparat de ras. Nici acesta nu funcţionează prea satisfăcător. Abia cînd îl spăl, constat că montasem două lame deodată. Nenorocit sistem, să-mi păstrez rezervele în aparat !

În timp ce mă îmbrac la repezeală, îmi formulez în gînd o scuză cît mai verosimilă (şi literară) pentru a mi se face iertată întîrzierea la breakfast.

Dar actriţa mă copleşeşte, încă de la intrare, sub năvala unor politeţuri atît de bizantine, încît uit întorsătura de frază, — şi ce frumoasă era, — pe care o cizelasem îndelung pe coridor.

— V-am pregătit un fotoliu, domnule Conan. Chiar lîngă măsuţă. E cel mai zdravăn şi mai comod din toată casa. L-am cărat aici ajutată de Lucky-Lucky. Imediat dă şi apa în fiert.

— Dar nu vă grăbiţi. Eu sînt cel vinovat. N-am ştiut că-i atît de tîrziu.

— Dimpotrivă, vina-i a mea ! N-am precizat ora. Faceţi-vă comod, domnule Conan. Să vă mai dau o pernă ?

— Mă răsfăţaţi, domnişoară Gilly !

— Meritaţi mult mai mult, maestre.

Hait ! Mă ia şi diva cu „maestre" ! Sînt pomicol !

— Cum preferați „bacon"-ul ? Mai fraged, sau crocant ?

— Care „bacon" ?

— Vai de mine ! Se poate ? Un scriitor de romane criminale care să nu servească la breakfast „eggs and bacon", „jam" de portocale, ceai „Queen Mary" și whisky „Johnnie Walker" ? Și fără două sau trei cești de cafea zdravănă ? Am pus la prăjit niște costiță afumată formidabilă, de casă, pe care mi-a dat-o Mamariţa. Mi-a mai făcut rost și de cinci ouă, de la găinile ei, imediat le azvîrl și pe dînsele în tigăiță, peste costiță, pîinea se prăjește la „grill", cafeaua vă așteaptă fierbinte, la termos, preparată americănește, după cum am citit în „Paris-Match", așa că totu-i în regulă și „okei". Numai „Johnnie Walker" nu se mai găsește în casa asta. Se pare că s-a terminat astă-noapte ! Abia am găsit o sticluță pitită, de „Black and White". La cine credeți ? La bietul doctor Bilă !

— Doamne Dumnezeule ! Dar mă omorîți cu-atîtea atenții !...

— D-apăi ce sîntem noi artiștii, domnule Conan, intelecți, sau vagabonzi ? Muncesc de patru ani în cinematografie. Am mai învățat și eu cîte ceva. V-ați închipuit, oare, că n-am absolvit școala vieții ? Păi eu citesc de le rup, domnule Conan ! Nu-i lună în care să nu lecturez un roman polițist !

Frecventarea clasicilor romanului negru își arată roadele. De unde se poate deduce că există posibilități majore și pentru obținerea unei educații de autodidact.

Constatînd că și-a dat atîta osteneală pentru organizarea și prepararea acestui breakfast literar, demn de cele mai reușite pagini de James Hadley Chase, renunț să-i mai comunic că una mănîncă eroii din romane, și alta autorii lor. Și, pentru a salva onoarea breslei, mă sacrific pe altarul artei și încerc să fac față, cu cinste, acestei grele clipe. Mai ales că urmăresc un scop ! Adunarea de informații profesionale...

După îngurgitarea rapidă a celor cinci ochiuri pe costiță prăjită („eggs and bacon"), bine rumenită, răspîndind un parfum ucigător de afumătură, după trei cești de ceai („Queen Mary Tea", pe care nu-nțeleg de ce l-a adus domnul Bubi Volkswagen de la Londra, din moment ce se

găsește și la noi), după două căni de ness, atît de tare încît putea să trezească și-un mort, după lichidarea unei jumătăți de flacon „Black and White", simt că, literalmente, plesnesc.

În răstimpul cît actrița eliberează măsuța de rămășițele breakfastului (rămășițe ! ? — asta-i un fel de a spune, pentru că n-au mai rămas decît farfuriile și tacîmurile), cărînd totul în kicinetă, fumez tacticos, ca un pașă, plimbîndu-mi privirea prin încăperea rezervată marii noastre artiste de film.

Judecînd după aspectul odăii, dragostea Mamariței față de Gilly pare să nu cunoască margini. Eleganța perdelelor de tul, studioul din lemn de nuc, intarsat cu trandafir, prevăzut cu două noptiere (că dacă avea una tușea), măsuța la care devorasem breakfastul, scaunele tapisate, moderne și joase, dulapurile ascunse în perete, persianul de pe dușumea, faptul că există și o kicinetă pentru prepararea diverselor colațiuni de mai mică dimensiune, apoi și baia personală spre care dă o ușă mascată în tăpetul camerei, toate acestea dovedesc că actriței i se acordă un privilegiu deosebit. Și care, în orice caz, indiferent ce-ar spune coana Mariță, fusese mai demult și îndelung pregătit. Din toate punctele de vedere.

Deasupra greoiului bufet din stejar masiv, înrudit de-aproape cu acela din living-room, se zgîiesc la mine două fotografii înrămate. Deodată, mă prinde curiozitatea să mă zgîiesc și eu la ele.

Se află acolo și imaginea cu madam Nachtigal, inginerul Gaterek și fetița plimbîndu-se în barcă. Apoi, într-o singură ramă, două chipuri ale pupezei, — capete de studiu, de-un prost-gust revoltător, — o înfățișează pe Gilly în niște roluri de mîna a cincisprezecea deghizată ca indiană (imitînd-o pe cea din „Awaramu") și ca gospodină (pesemne pentru vreun film publicitar dedicat aspiratorului „Record").

— Știți cine-i fetița din barcă ? O recunoașteți ?

Gilly se apropie de mine pe nesimțite. Acum privim împreună la fotografia pe care, dealtfel, o cunosc foarte bine.

— N-ați vrea să ziceți că sînteți dumneavoastră ?

Mirarea mea este și sinceră. Fetița arată cam smolită la față și destul de neagră la păr. Gilly **poartă o coamă**

de-un roşu agresiv. Bineînţeles, nu-i exclus ca aici să fi intervenit decisiv şi „Tonal"-ul.

— Ba eu. Eu şi numai eu ! Cred c-aveam vreo patru anişori !

Gilly se înşeală. Încă din fotografia pe care o văzusem la Finichi, apreciasem vîrsta fetiţei la vreo şase-şapte ani.

— Iar Mamariţa arată mai frumoasă ca oricînd. Era şi dînsa la vîrsta cea mai dragă, cînd umblau bărbaţii înnebuniţi după ea. Ce zi de neuitat ! Pe lac, la Floreasca, cu Mamariţa şi cu nea Zighi. Toţi în haine de duminică.

În splendida şi emoţionanta ei afirmaţie, există două lucruri tulburi. *Primo* : la sosirea triumfală, declarase că-i cunoaşte pe Gaterek şi pe Bilă numai din corespondenţa cu Mamariţa. Bun. Dar ce ne facem cu *secundo* : navigaţia celor trei avea loc pe apele Cişmigiului.

Ceva nu funcţionează normal ! Dar nedumerirea mi-o reţin numai pentru uz propriu. Cu toate acestea, demonul curiozităţii nedîndu-mi pace, simt nevoia ca, pentru completarea documentaţiei de care am atîta nevoie, mai ales acum cînd văd că se încurcă lucrurile, să-i mai pun o întrebare actriţei :

— Nenea Zighi este domnul inginer Gaterek, nu ? Înseamnă că-i o veche cunoştinţă. Şi-a dumitale, şi-a coanei Mariţa ! Sau mă-nşel ?

— Ba nu vă-nşelaţi deloc ! Numai că trebuie să lămuresc situaţia. Acum n-ar mai avea nici un rost să m-ascund de dumneavoastră. Îmi inspiraţi o deosebită încredere. Cărţile dumneavoastră m-au ajutat dintotdeauna. Sînteţi singurul om căruia-i pot dezvălui adevărul.

— Mă simt onorat, domnişoară Gilly, — pornesc şi eu să mint (în interesul cauzei), — dar nu pot aprecia dacă am să fiu în stare de-a răsplăti, la adevărata valoare, preţuirea dumitale.

Actriţa înghite în sec, şi-mi serveşte în continuare urmarea discursului (pe care bănuiesc că-l avea pregătit mai de mult şi pe îndelete) :

— Să ne-ntoarcem la oile noastre, adică la mine şi la Mamariţa. Nenea Zighi, trebuie să vă mărturisesc, a avut, şi mai are încă un rol foarte însemnat în cariera mea !

— Chiar de la patru anişori aţi început să lucraţi în cinematografie ?

— Vă ţineţi de caragaţe, maestre Conan ! Vai, iertaţi-mă, m-a luat gura pe dinainte, dar mi-a făcut impresia că vă faceţi mişto de mine. De-abia aştept să vă povestesc viaţa mea, greutăţile nemaipomenite prin care am trecut, pînă să ajung şi eu un cineva, un nume în lumea filmului. Am suferit o viaţă întreagă, şi văd că mi-i dat să mă chinuiesc şi mai departe...

Şi simulează un suspin înăbuşit, un plînset interiorizat, sec, fără cuvenitele şiroaie de lacrimi. Îşi duce batistuţa la pleoape, izbutind doar să-şi mai întindă rimelul. Apoi toarnă un pahărel de „Black and White" pe care-l soarbe demolată sufleteşte.

Îmi repugnă maniera actriţei, de-a consuma alcool la asemenea ore, şi, pentru a-i servi o lecţie, declam educativ :

— Mie să nu-mi mai turnaţi, domnişoară, de felul meu sînt un temperat !

— Nici n-aveam de gînd, maestre ! Deşi nu s-ar zice că sînteţi temperat în permanenţă. Că la domnul Finichi, astă-noapte, n-oţi fi consumat Pepsi Cola — avînt şi energie !

Încerc să readuc discuţia pe un făgaş mai puţin periculos :

— Nici o clipă nu mi-a trecut prin gînd să vă tachinez, ci, dimpotrivă, sînt nespus de curios să v-ascult povestea. Sînt realmente emoţionat. Daţi-i drumul. Vorbiţi deconectată. Sînt numai ochi şi urechi ! Orice viaţă e-un roman, şi-orice roman e-o viaţă !

Înspăimîntat de tîmpenia „aforismului" comis cu-atîta grabă şi uşurinţă, aştept îngrijorat replica actriţei.

— Mare vorbă aţi spus. Aşa scriitor mai zic şi eu ! Mai tare ca-n „Vicontele de Monte-Capri" !

Ar fi stupid să-mi uzez neuronii, străduindu-mă să identific dacă-i o aluzie la Dumâs-tatăl sau la Axel Munthe. Lecturile actriţei sînt atît de vaste, încît sînt posibile şi referiri duble.

— Fac şi eu ce pot, domnişoară Gilly !

— Nu vă luaţi în derîdere, scumpe maestre. Chestia cu „orice viaţă e-un roman, şi orice roman e-o viaţă" e ceva de-ţi stă mintea. Chiar aşa. Căci şi viaţa mea este un adevărat roman. Vorbiţi ca din maximalele şi afrodismele pe care le-am citit eu într-un dicţionar de clasici moderni.

Emoționată, poate din pricină c-a reușit să nu-și uite textul, actrița stinge chiștocul țigării în scrumieră.

— Sînt o copilă din flori naturale, domnule Conan ! Nu din plastic... Nu mi-am cunoscut nici mama, nici tatăl. Părinți inculți, maestre. Noroc că m-a cules de pe stradă, sau de pe bulevard, căci nici adresa nu mi-o știu, Mamariţa. S-a îngrijit de mine, ca o mamă de copilul ei legal. La vîrsta aceea n-aveam minte... adică ținere de minte... vreau să zic că nu-mi amintesc nimic din anii aceia. Mamariţa spune că m-a dat la o doică de ocazie din Proviţa, un sat de prin împrejurimile astea, la niște oameni de treabă, pe care i-a plătit din gros. Acolo am crescut pînă venise vremea, vorba cîntecului, să-nvăţ la școala elementară. Atunci m-au transportat la București, unde nenea Zighi s-a îngrijit de cultura mea primordială. Am locuit la o gazdă, undeva prin bariera Vergului. Din cînd în cînd, la o lună sau două, venea la București și Mamariţa.

Bineînțeles, actrița nu insistă asupra anilor de după absolvirea școlii elementare.

— De pe la zece ani, n-am mai văzut-o pe Mamariţa. Avea mari necazuri cu viaţa ei în proprietate personală. Călușarul ăla nemernic, muieraticul de Nachtigal, îi făcea mizerii. Se ținea ca scaiul de ea, învinuind-o că umblă după alți bărbați. De la o vreme la alta, mai primeam cîte-o scrisoare.

Povestea începe să devină tulbure, dar interesantă în același timp.

— Bine, dar îl aveai ca sprijin pe domnul inginer Gaterek.

Gilly pălește, încearcă să recupereze, și-mi declamă melodramatic :

— Nici de dînsul n-am avut parte. Era foarte ocupat. Lucra la drumuri și șosele. Mereu plecat prin țară. Pînă la urmă s-a mărginit să trimită banii pentru întreținerea mea. Și iată, în chipul ăsta, am rămas pentru a doua oară orfană. Ce soartă amară ! Numai pe drumuri ! Părinții, pe care nici pînă astăzi nu i-am aflat cine sînt, m-au părăsit la margine de drum. Iar cei care mă adoptaseră au fost nevoiți, datorită vitregiilor vieții, să mă lase să-mi văd singură de drum. Care-i diferența, de la un drum la altul ? Curată tragicomedie, nu-i așa ?

— Cum adică, ai rămas de capul dumitale la zece ani ?

— Nici chiar așa să n-o luăm. Se ocupa de mine gazda angajată de nenea Zighi. Dar pînă acum, pînă la sosirea mea la Posada, n-am mai avut prilejul să-i întîlnesc. Nici pe Mamarița, nici pe nenea inginerul. Și ce dureroasă reîntîlnire. Mi se par îmbătrîniți și schimbați. Nici n-am avut timp să schimb vreo vorbă cu dînșii, să aflu ce s-a întîmplat în acești ani, de nu s-au mai arătat la față. De-altfel mi-i teamă să nu-i jignesc, punîndu-le asemenea întrebări. Am impresia că nenea Zighi e cam suferind. De-aia a și devenit atît de scump la vorbă. Și-apoi, de unde s-o fi procopsit cu tăietura aia de la gît ?

Toată poliloghia divei miroase de la o poștă a fabricat. Ieftin și de serie. Episoadele, expuse cu atîta tragism de Gilly, nu se încheagă defel, iar cronologia este respectată destul de precar.

Ceea ce aș vrea neapărat să aflu ar fi scopul pe care-l urmărește actrița, prin inabila ei încercare de-a mă emoționa cu orice preț.

Consider că-i cazul să insist, așa că mai lansez o întrebare :

— Am impresia că-l cunoști și pe domnul doctor Hannibal Certega, tot de pe vremea aceea, nu-i așa ?

Nu m-așteptam la rezultatul pe care-l obțin :

— Pe caiafa de Bilă, pe individul ăsta ordinar ? Sigur că-l cunosc ! Cine era tot timpul pe lîngă nenea Zighi ? Cine-i dădea tîrcoale Mamariței, dacă nu libidinosul de Bilă ? De cîte ori Mamarița și cu nenea Zighi veneau la București să mă vadă, mai totdeauna se vîra și el. Apărea ca din senin, cu droaga lui de Wartburg, ne invita pe la restaurante, cel mai adesea la „Carul cu bere", la șosea, la teatrul de revistă.

— Domnișoară Gilly, îndrăznesc să te rog ceva, — îi curm eu insinuările ei calomniatoare, — dacă nu te superi, tare aș mai dori o cafea, mai ales că te pricepi s-o prepari... lichidul din termos văd că s-a terminat...

— Cu cea mai mare plăcere ! Îmi pare rău că nu mi-ați spus pînă acum. Se poate să vă jenați față de mine ? Păi pentru dumneavoastră aș face orice, darmite o cafea.

— Dacă așa stau lucrurile, atunci fă-mi una dublă, fără zahăr, tare și groasă. Dar să nu fie „Ness", că mă întărîtă la nervi...

Sorb în tihnă din cafeaua servită de Gilly. Şi trebuie să recunosc că-i delicioasă (cafeaua). Gilly, în schimb, e generoasă. A umplut termosul din nou.

Continui totuşi să fiu foarte atent la procesul de fabricaţie al unei false autobiografii, pe care diva se străduieşte să-l improvizeze cît mai „ad-hoc".

— Am răzbit tare greu în lumea filmului, — declamă plîngăreţ Gilly, — nu ştiu ce m-aş fi făcut, dacă n-aş fi avut şi eu, ca orişice om, cîteva pile serioase, acolo unde se cere...

— Bine, bine, dar ce-ai meşterit, de la absolvirea şcolii elementare, — sper că de şapte ani, — şi pînă la vîrsta debutului pe ecran ?

— Cum adică ? Păi ce era să fac ? M-am pregătit pentru actorie. Apoi m-am prezentat la fiecare solicitare de figuranţi, am luat lecţii particulare de dans, de mişcare scenică, de mimică, de dicţiune. Şi, uite-aşa, au trecut anii. Filmam cîte-o săptămînă două, apoi iarăşi îmi reluam studiile de specialitate...

— Şi de ce nu ţi-ai continuat învăţătura ? De ce nu te-ai înscris la liceu, sau măcar la şcoală de artă ?

— Cu ce ? Fără o para chioară ?

— Dar lecţiile particulare cu ce ţi le-ai plătit ?

— Cine-a zis că le-am plătit ? Am avut un noroc orb. Am fost descoperită de un om de artă, un adevărat mecenetu, în orice caz un tip dezinteresat, dornic să mă admire şi-n filme. Avea relaţii, avea bani, avea maşină. M-a pregătit el personal. Zi de zi şi ceas de ceas. M-a învăţat să dansez, mă ducea aproape în fiecare seară la „Melody-bar". M-a învăţat să recit. Să ştiu ce-i aia un brekfast, un whisky, un gin-fizz, mă rog, tot ce i se cere unui actor de film modern. Patru ani de-a rîndul ocupat de mine.

„Actriţa" continuă să mă aiurească :

— Avea prieteni pe la studiouri cu duiumul. Mai un regizoraş, mai un maşinist. Cunoştea şi cîţiva din ăia care angajează figuraţia...

O întrerup, curios să ştiu care-i situaţia actuală a „mecenei" :

— Şi astăzi, tot el se ocupă de dumneata ?

— Păi se-nţelege, cine altcineva ? Asistă la fiecare filmare. Mă îndrumează. Mă duce cu maşina. Mă povăţuieşte cum să cultiv relaţiile. Cum să primesc o invitaţie

la masă, la dans, la o audiție de jazz, la o vizionare de stampe. Mă rog, arta de-a întreține atmosfera artistică.

— Da ! Mda ! Văd c-ai trecut prin toată filiera. Și cine-i „mecena" ăsta, al dumitale ?

— Păi l-ați și cunoscut ! Bubi, arhitectul care m-a adus cu mașina.

— Dumneata ești singura lui descoperire ?

— Sigur că da. O dată în viață dai peste o asemenea ocazie, ca Gilly ! Și-apoi, să-l ferească Dumnezeu să umble și după alte pupeze, că-l fac pensionar medical gradul unu, cu însoțitor.

— Lucrezi mult, domnișoară Gilly ?

— Nu prea ! Sînt nemaipomenit de gelozită. Nu-mi dau decît roluri mici. Și-ălea, mai mult în filme publicitare. Pe cîți nu i-a dus Bubi, să-i convingă de valoarea mea, la „Mon Jardin", la cîți nu m-a trimis cu scrisori de recomandație. Cîte probe n-am dat la studiou, în odăi neîncăpătoare, sau chiar la domiciliu, că n-aveau liber platoul.

Curios să aflu ce mai fermentează în capul unei dive, mă încumet s-o interoghez în continuare :

— Totuși, dacă Mamariția dumitale și cu inginerul Gaterek îți sînt ca și niște părinți adoptivi, de ce nu te consulți cu ei ? De ce ții neapărat să te sfătuiești cu mine ?

— Dar v-am spus că nu i-am văzut de vreo zece ani. Ce știu ei despre problemele mele de creație artistică ?

— Bine, dar domnul inginer Gaterek te-a ajutat tot timpul. Cel puțin așa mi-ai comunicat.

— M-a ajutat, dacă ajutor se pot numi firimiturile pe care mi le-a azvîrlit de la ospețele lui. Păi știi dumneata, domnule Conan, cine-mi este nenea Zighi ?

— N-aș putea zice ! În orice caz, judecînd după spusele dumitale, ți-a fost ca un tată !

— Aiurea ! O bestie ! Ca și doctorul Bilă, ca și draga mea Mamariță. S-au îndopat, au huzurit, s-au scăldat în bani. Mie ce mi-au dat ? Nimic ! S-au ascuns. Au fugit de mine. De ce m-am invitat singură, aici la Posada ? Asta nu s-a-ntrebat nimeni. Dar dumitale pot să ți-o spun. Anume am venit, să le cer socoteală ! Să-i întreb de ce m-au părăsit vreme de zece ani. De ce m-au lăsat pe mîna meceneului de Bubi, de ce n-au mai dat nici un semn de viață atîta timp ? Pentru asta am venit. Acum cred

că li-i frică de mine. N-aţi văzut ce primire mi-au făcut ?

— Dar ce i-a determinat să te facă pierdută şi uitată ?

— Asta m-am întrebat şi eu mereu ce învîrteşte nenea Zighi. Ce lucrează. Pe unde-i umblă paşii. În ultimii ani l-am rugat şi pe Bubi să afle cîte ceva.

— Şi ? A reuşit ?

— Bubi a răscolit pretutindeni, a-ntrebat o mulţime de lume. Toţi spun că din matrapazlîcuri ar fi adunat o groază de parale ; zice-se că-s peste o jumătate de milion. Unde-s marafeţii ? Tăcere, tăcere, tăcere ! Mai tare ca-n „Hamlet", filmul ăla poliţist pe care l-am vizionat la televizor !...

Începe să devină mai interesant. Diva întoarce placa.

— Nu te supăra, dar aş vrea să mai întreb ceva. Ai pomenit, în timpul prînzului de gală, despre vînzarea casei din Bucureşti a inginerului Gaterek. Adineauri ai afirmat că n-ai reuşit niciodată să-i afli adresa. De unde ştii c-ar fi avut vreo casă a lui, şi de unde ai auzit de vînzarea ei ?

Gilly pune o frînă bruscă tonomatului de confidenţe. Văd de departe că nu prea pare dispusă să monteze discul cu adevărul. Continui :

— De vreme ce intenţionezi să-mi ceri o mînă de ajutor, trebuie să-mi dezvălui tot ce-ai aflat. Nu ştiu de ce, dar am impresia că nu-ţi prea dă ghes inima să-mi mărturiseşti sursa informaţiei referitoare la vînzarea casei.

Pînă la urmă, actriţa se hotărăşte :

— V-am mai spus că-mi inspiraţi o încredere nemărginită. Deci am să vă transpir şi eu ce-am auzit de la nişte persoane de neîncredere. Adică de la Lucky-Lucky.

— Parcă nu-l cunoşteai !

— Aici e-aici ! Din păcate îl cunosc. Şi încă de mult. Dar n-am vrut să afle Bubi. Lucky-Lucky e-un băiat de treabă, fifti-fifti. Mă iubeşte şi-l iubesc. Vă spun sincer, o iubire ca-n „Traviata". Odată şi-odată, tot va trebui să mă descotorosesc de Bubi. Dar nu pot chiar imediat. La urma-urmei mă ajută material, şi n-am de unde să-i înapoiez pe loc împrumuturile. Să mai aştepte. Deşi cred că meritam să-mi asigure întreţinerea, fiindcă am învăţat pe brînci, iar studiile mele de artă actoricească i-au folosit mai mult lui decît mie.

— Dar Lucky se împacă atît de lesne cu relaţiile pe care le întreţii cu domnul Bubi ? Cu relaţiile dumitale artistice ?

— Maestre, pe ce lume trăieşti ? Aşa-i viaţa artiştilor, plină de sacrificii. Iar Lucky-Lucky e şi el artist şi mă înţelege.

Evoluţia relaţiilor dintre scriitorul Al Conan şi actriţa Gilly Izverna începe să mă îngrijoreze. De la pronumele de reverenţă „dumneavoastră", care-mi convenea, trecerea la „maestre" şi la profilarea unei persoane a doua (plus „pe ce lume trăieşti"), îmi declanşează semnalul de alarmă. Aşa că iau măsurile de rigoare :

— Uite ce-i, domnişoară, trebuie să-ţi declar, sus şi tare, că am altă concepţie despre viaţă. Dacă solistul se-mpacă atît de lesne cu financiarul carierei matale, înseamnă că-n afara corzilor vocale nu mai dispune şi de vreo cîteva morale.

— Ei, nu mai spune, măestrică ! Va să zică te şifonează concepţia mea despre viaţă ? Păi ce-mi eşti tăiică, atunci ? Oi fi vreun zmeu ? Ce, dumneata nu te-nvîrţi prin lumea asta „artistică ? La început, finanţarea carierei mele de către domnul Bubi nu te-a prea deranjat. Dar te şifonează faptul că mă iubesc cu Lucky. Da ? Asta te zgîndără ? Nu vezi nimic din ce se petrece în jurul matale, maestre ? Şi mai zici că eşti scriitor ? Halal de-aşa scriitor ! Inginerul Gaterek poate să-şi îngăduie să fure ca-n codrul Vlăsiei, doctorul Hannibal Certega poate să fie dat afară din medicină pentru avorturi ratate, Mamariţa poate să-i ducă de nas pe călușarul ei, numai eu n-am voie să fiu fericită cu Lucky. De ce ?

Peroraţia actriţei mă lasă rece. Sînt obişnuit cu teatrul. Mai ales cu cel ieftin, de duzină. Ca să-i domolesc falsa revoltă, îi declar tăios :

— Am văzut altele şi mai şi. Nimic din ce-i omenesc nu-mi este străin. Dar nu mă-nvoiesc cu mişelia, spurcăciunea şi jegul sufletesc. Tot ce-mi spui matale este posibil. Dar e urît ! Şi nu se mai poartă. Mai bine astîmpără-ţi nervii şi explică-mi mai limpede ce urmăreşti cu toate astea ? Ce-i cu doctorul Bilă ? N-am prea înţeles.

— Numaidecît ai să-nţelegi ! Doctorul, mumia asta hodorogită, s-a ocupat toată viaţa numai cu învîrteli.

De-aia l-au și băgat la pîrnaie. Bun ! Dar cînd i-am spus că și eu bănuiesc că nenea Zighi ascunde ceva, ce crezi că mi-a cerut ? Să aflu, cu orice preț, unde și-a ascuns nenea Zighi banii.

— Care bani ?

— Banii de pe casă. Cel puțin vreo trei sau patru sute de mii de lei. E bine ? Dacă nu aflu unde și-a pitit inginerul mangoții, o să fie vai de capul meu...

— Și de cînd l-a încadrat Mamarița dumitale pe post de bucătar-șef ?

— Nu știu precis. Dar se pare că imediat după ce-a ieșit de la internat. De-atunci n-a mai plecat de-aici. Atît am izbutit să aflu.

— De la cine ?

— De la Lucky !

Acum chiar că nu mai înțeleg nimic. Actrița joacă teatru. Toată lumea gonește înnebunită după banii inginerului. Este mai mult decît clar că se încurcă iețele.

Trăgînd însetat din „Snagov"-ul pe care l-am aprins din numai patru chibrituri, sorbind însetat din cafea, degustînd cumpătat din lichidul de ambră, încerc să pun ordine în situația internă de la pensiunea Nachtigal. Și cum sînt meticulos, numerotez chestiunile la ordinea zilei.

Primo : actrița se prezintă la Posada, la cererea ei.

Secundo : i se organizează o primire mai mult decît călduroasă. Care, după toate semnele, pare să fi fost îndelung și în secret pregătită.

Tertio : Lucky-Lucky o cunoaște pe Gilly. În răstimpul perioadei de odihnă de la Posada, unde s-a prezentat înaintea actriței, stă cu ochii pe inginer, pe Mamarița, pe Bilă și pe ceilalți pensionari ai menajeriei, pentru a putea furniza informații la zi ultimei sosite. Deci, o primă concluzie : cei doi artiști, cîntărețul „pop" și actrița de filme particulare, clocesc ceva, în coproducție.

Quatro : doctorul Hannibal Certega rîvnește cu patimă la paralele bunului și vechiului său tovarăș.

Mai departe nu mai numerotez. Prea sînt multe probleme. Deci, renunț. Și bine fac. N-are nici un rost. Pentru că totul este atît de încîlcit, — și nu numai în capul meu, — încît se cere imperios continuarea cercetărilor, pentru a afla cît mai mult.

Coana Mariţa, pitoreasca mea gazdă, unelteşte şi ea ceva. Bunăoară, enigmatica zuruire a pietricelelor din cutie.

Moartea lui Tudoriţă. Are, precis, şi ea, un tîlc ascuns.

Iar veghea, de fiecare noapte, a inginerului denotă că stă la pîndă. Că aşteaptă să se petreacă un eveniment, despre care pare să fie avizat.

Nici Finichi nu mi se pare a fi uşă de biserică. Prea adună documentaţie.

Ceea ce nu reuşesc să definesc clar este rolul fraţilor Flintaş, caraghioşii de Bigam şi Mogam.

Pe neaşteptate, mi se aprinde o diodă :

— Domnişoară Gilly, acum că ne-am mai liniştit, aş vrea să mă lămureşti în privinţa nepoţilor doamnei Nachtigal. Îi cunoşti, au ba ?

— Asta-i bună ! Păi cum să nu ne ştim. Bigam şi Mogam sînt foarte cunoscuţi pe platourile de la Buftea. Colaboratori externi. Cascadori, cu „OZN"-ul lor, pe care-l mulg ca pe-o vacă de tracţiune. Scot şi untul din el. Aştia au făcut ceva parale la viaţa lor. Dar se mai îndeletnicesc şi cu altele. Cinematografia-i doar o chestie întîmplătoare. Transporturile sînt temelia comerţului lor. Cum vine vremea bizonului, pe la începutul lui iunie, nu mai ştiu ce-i aia zi şi nici noapte.

— Bizoni ? La noi ?

— Nu, domnule, că parc-ai fi de pe altă planetă. Bizon se cheamă roşiile ălea timpurii. Nu există sat sau cătun din preajma Bucureştilor unde să nu fie cunoscuţi ca nişte cai breji. 24 de ceasuri din 24, Bigam şi Mogam aleargă mai dihai ca şoferii iadului. Fără cinci sutici nu se întorc acasă. Pe zi.

— Atunci de ce n-au dezvăluit faptul că te cunosc ?

— Personal, n-am avut niciodată de-a face cu ei. Dar n-ar fi exclus să se ferească de mine, pentru că ştiu prea multe despre activitatea lor de tîrgoveţi. M-a mirat însă, foarte mult, că-i găsesc aici. Ştiam de la Lucky că vin în fiecare vară la Mamariţa, dar acum ar fi trebuit să se ocupe de transporturile lor de roşii, doar sîntem în plin sezon.

Gîndesc, — ceea ce mi se întîmplă destul de des, fiind o caracteristică a profesiei mele de scriitor, — că Finichi n-a remarcat apariţia prematură a „OZN"-ului şi-a tine-

rilor săi proprietari. Or, îi cunoaşte la fel de bine ca şi Lucky, doar s-a întîlnit cu ei în fiecare vacanţă.

De fapt, şi eu mă întreb ce-ar putea să însemne apariţia tuturor neamurilor şi cunoştinţelor coanei Mariţa, tocmai acum, în preajma solstiţiului de vară. Nu cred să fie vreo dovadă de pasiune astronomică, ci cu totul altceva.

— Dragă maestre, bănuiesc că ţi-ai dat seama că mai avem multe să ne povestim !

Actriţa arborează un zîmbet nedefinit, ceva între grimasa pe care-o schiţează cineva care a muşcat dintr-un măr pădureţ şi contracţia unei stridii peste care ai stors o jumătate de lămîie verde.

Fără să mai studiez aprofundat zîmbetul de răspuns, îmi rînjesc şi eu resturile frumoasei mele danturi, şi-i dau cuvenita replică :

— De mult mă gîndeam la asta, dragă domnişoară. Căci nu mi-ai spus ce serviciu trebuie să-ţi aduc. Doar asta doreai să mă rogi, nu ?

— Atunci înseamnă că nu m-am înşelat în privinţa dumneavoastră. Doar un adînc cunoscător al sufletului omenesc, numai el putea să observe că încă nu mi-am exprimat dorinţa care a dat naştere acestui breakfast. Care sper că v-a plăcut, nu ?

— Mai încape vreo îndoială ? Nu vreau să vă flatez, dar a fost ca-n visele mele cele mai frumoase, ca atunci cînd mă culc flămînd, după o zi de regim sever...

— Cred şi eu. Cinci ouă şi un sfert de kil de bacon prăjit, o sticlă de whisky, plus firimiturile celelalte.

— Şi ce facem acum ? — întreb eu răbdător.

— Bem o cafea stropită cu whisky ! Iar eu am să vă rog ceva. Sînteţi în branşă, vă pricepeţi la presă, aşa că puteţi să-mi daţi o mînă de ajutor. Sînteţi bun prieten cu domnul Finichi. Domnul Sică este fotoreporter la „Actualitatea". Iar în „Actualitatea" apar fel şi fel de fotografii. Mai ales pe copertă. Actriţe şi actori, din ţară şi din străinătate. Mai toate-s făcute de el. Puneţi o vorbă bună şi pentru mine !...

— De ce nu l-ai rugat pe domnul Bubi !

— Meceneul meu s-a specializat numai în cinema ! N-are pile în presa ilustrată !...

— Am să vorbesc cu domnul Finichi. Să vedem ce se poate face. Am să pledez în favoarea dumitale, domnişoară Gilly.

— Vreau să vă mai rog ceva. Spuneți-i domnului Finichi, rugați-l din partea mea, să-mi arate și mie albumul cu menajeria de la Posada. Nu de altceva, dar vreau să-mi dau și eu seama dacă-i un fotograf atît de mare pe cît se zvonește.

— Albumul ! Care album ?

— Hai să lăsăm bancurile, maestre ! Știți dumneavoastră care !

— Să zicem c-aș ști ! Dar dumneata de unde ai auzit de el ?

— De la dumneavoastră !

— De la mine ? Imposibil !

— Ba-i foarte posibil. V-am auzit vorbind cu domnul Finichi.

— Poate ascultînd la ușă, c-altminteri nu înțeleg cum.

— Ați ghicit. V-am spus eu că sînteți un mare scriitor !

21. NU-I FRUMOS SĂ TRAGI CU URECHEA, DAR... CE SĂ MAI VORBIM !

N-aș putea declara, cu mîna pe cord, că mi-a căzut prost breakfast-ul oferit cu-atîta dezinteresare de divă.

Dar dacă stau să mă gîndesc mai bine, nici prea strălucitor n-o să-mi fie. Și nu din pricina obișnuitelor dezagremente digestive ce-mi apar după asemenea destrăbălări alimentare, ci datorită supărătorului angajament pe care mi l-am asumat față de domnișoara Gilly.

De obicei îmi respect promisiunile. Chiar atunci cînd mă pripesc, și nu cumpănesc îndeajuns urmările. Dar în cazul de față, mai cu seamă după ultimele cafele și, în special, după ultimele două (dacă nu chiar trei) păhărele din blestemata aia de băutură cu miros de cauciuc ars, nu știu dacă nu m-am lăsat tras pe sfoară. Am făgăduit un lucru care nu depinde de mine.

Oricît de cumsecade și de binevoitor ar fi Finichi, nu sper să privească cu ochi buni traficul de influență pe care am de gînd să-l încerc. Cu atît mai mult, cu cît are și el părerile lui, — nu în privința copertelor, pe-astea

știu cum le rezolvă, să nu mai pomenim, — ci în materie de componența menajeriei de la Posada.

Rumegînd în minte cele mai negre presimțiri, stau întins pe pat și privesc în tavan. Nu-mi spune nimic. Nu are, așa cum se întîmplă în unele romane, pete sau crăpături în stare să schimbe cursul gîndurilor, inspirînd cine știe ce asociații de idei. În lipsa unui tavan adecvat, întind mîna spre noptieră și dau de volumul lui Hitchcock, cel care-mi distrusese noaptea trecută.

Deschid cartea la întîmplare. Dar mă grăbesc s-o închid la loc. N-am citit decît titlul povestirii, și-mi este de ajuns. Nu puteam găsi unul mai nimerit : „Viața-i un teatru interpretat de criminali amatori" ! O fi bătrînul Alfie specializat în branșa prozelor de groază, dar să fie sănătos, eu m-am săturat de-atîtea suspense. Mai ales cînd intenționez să scriu în liniște un roman. Și încă detectiv.

Capul îmi clocotește. Stomacul îmi apasă diafragmul. Cordul fîlfîie. Așa-mi trebuie ! Să mă-nvăț minte. Cinci ouă, whisky, cafele peste cafele, plus bacon prăjit. Prăjeala-i de vină ! Mi-a spus Doru-doctoru să nu mă mai ating de alimente preparate în grăsimi încinse.

Trebuie să întreprind ceva pentru a-mi liniști nervii. Mă îndrept spre baie. La etajul unde se află odaia mea, avem o cameră de baie care deservește întreg palierul. Exceptînd, bineînțeles, baia personală a actriței. Nu m-așteptam să găsesc la Posada, în creierii munților, o asemenea instalație sanitară. Mozaic pe jos, faianță albăstruie pe pereți, tavan dat în ulei.

Las dușul să-mi inunde capul înfierbîntat. Reușesc, într-o oarecare măsură, să mă răcoresc. Apoi opresc apa. Mă privesc în oglindă. Sincer să fiu, nu-mi place mutra celui care se zgîiește la mine. Ochii sînt vitroși, un facies cianotic, de alcoolic cu stagiu, iar părul leoarcă de apă zbîrlit ca la viezuri. După cîteva secunde de ezitare, reușesc să recunosc persoana. Atunci decid să desfășor cîteva operații de renovare. Mă pieptăn (ăsta-i un fel de-a vorbi, deoarece mă tund foarte scurt), mă „frotez" cu prosopul pe obraji, pînă ce capăt un pic de culoare naturală, după care îmi periez înverșunat dantura, să-mi dispară gustul de cauciuc.

Deschid fereastra, să văd ce se întîmplă cu vestitul ozon de Posada. Aerul curat şi rece năvăleşte în baie. Răsuflu adînc, răsuflu uşurat ! Asta-i culmea ! Să fug din Bucureşti, pentru a-mi găsi liniştea creatoare în această bizară şi afurisită pensiune, tocmai în camera de baie.

Numai că-i cineva, acolo jos, care nu mă iubeşte ! Căci se aude o gîlceavă în toată regula.

Mă apropii curios de fereastră şi, fără să mă las văzut de cei de jos, trag precaut cu ochiul şi, mai ales, cu urechea. Ştiu că nu-i frumos s-asculţi pe furiş la discuţiile altora, dar de mic copil am manifestat o curiozitate maladivă faţă de tot ce se întîmplă în juru-mi.

Fereastra băii dă spre curtea din dos a pensiunii doamnei Nachtigal, chiar în grădiniţa unde o găsisem pe coana Mariţa jucînd table de una singură, în aşteptarea subsemnatului.

Pe-o bancă mare şi curbată, de tipul acelora pe care le întîlnim în parcurile publice, grupul scandalagiilor şi-a coborît cu două trepte volumul glasurilor. Dar spre norocul meu, fereastra fiind exact deasupra lor, îi văd şi-i aud destul de bine, fără ca ei să poată realiza acelaşi lucru.

Deşi îi disting dintr-un unghi întrucîtva dificil, recunosc cu uşurinţă scăfîrliile lui Bigam şi Mogam. Iar între ei doi... coama „auburn" aparţinînd lui Gilly !

Abia acum înţeleg de ce nu-i poate înghiţi. Pentru că Bigă, cu glasul lui piţigăiat, de ţîvloi, face muncă de lămurire cu actriţa.

— Bine, bine, lady-madona, dar ce iese din bişniţul ăsta ? Că nu sîntem de la Popeşti-Leordeni, să ne joci tu pe deşte !

— Lady-madona să-i spui mătii, nu mie, măgarule !

Mogam, pesemne şi datorită numelui său de origină „anglo-saxofonă", după cum se pronunţă Lucky-Lucky, o potoleşte într-o britanică pură :

— Tekitizi ! Ştii ce-i asta ? Adică las-o mai moale, că-ţi demolăm faţada ! Aşa se spune în filmele ălea cu caft, că doar eşti în branşă ! Nu ţine să te răţoieşti la noi, Miss Bubi !

Actriţa se domină. Nu-i vine uşor, dar n-are altă soluţie pe plan local. Pesemne că există şi alte motive, deoarece îşi continuă expunerea :

— Vreau să lucrăm împreună. Să ne avem ca frații, nu să ne ciondănim toată ziua bună ziua. E bine ?

— O. Key ! — răspund pe două voci, în terță, Bigam și Mogam. Dar să vedem pe ce ! Că nu te-o fi apucat, așa, tam-nesam, dragostea de noi.

— Atunci să ne întoarcem la oile noastre. Cred că nu v-a dat prin cap să mă mulgeți de parale !...

— Drept cine ne iei, Miss Bubi ?

— Mi se năzărise mie o bănuială, mă rog ! Dar hai să trecem mai departe...

— De acordeon ! Dar fără să ne-nvinuiești de lucruri scîrboase, așa cum ai zis ! N-avem voci de cîntăreți, dar sîntem băieți curați la suflet...

— E-n regulă și olrait ! Am eu pe altul care se îndeletnicește cu mărunțișurile astea. Și-o știți prea bine ! M-am săturat și de el, și de alte anexe. Avem ocazia să ne umplem de marafeți, hai s-o facem împreună ! Fiindcă am găsit și vaca de muls !...

— Care-i aia ? Ca să nu murim proști !

— Inginerul !

Din păcate nu se poate reda în scris exclamația de stupoare a celor doi Flintași. Deci transcriu pe scurt :

— ! ? !.

Tradițional, adică în proza de comportament, se spune c-au rămas cu gurile căscate. Dar nu-i tocmai așa. Bigam și Mogam, în realitate, și-au mușcat limba, deoarece își încruntă mutrele de parcă ar fi înghițit mătrăgună.

Efortul pe care-l depun amîndoi, cu forțe reunite, ca să realizeze și să tragă imediat toate concluziile de rigoare, din „bomba" comunicată de actriță, le așterne pe chip o expresie-robot, de-o rară frumusețe. Arată ca doi buldogi ieșiți la pensie, pe motive medicale, pentru lipsă de fler și agresivitate canină.

— Glumezi ? — o întreabă Bigam neîncrezător.

— Pe mormîntul maică-mii, că-i așa !

— Și cine-i maică-ta ?

Răspunsul actriței pare să fie mai mult decît satisfăcător. Nici una, nici două, îi apucă pe după gît pe cei doi frați, se opintește niței și, fără vreun efort vizibil, îi ciocnește cap în cap, de li se aud trăznind frontalele. Întocmai cum procedase și coana Marița. Deh, casă cu tradiție ! Dacă ar fi fost vorba de alte capete, ar fi trebuit chemată „Salvarea". Dar în afară de zgomotul înfundat și scurt,

nu se întîmplă nimic important. Bigam și Mogam își fricționează de mama focului cucuiele de cale de formare. Dar se mărginesc numai la această operație de autoliniștire. Mă așteptam la o reacție pe măsura insolențelor proferate față de actriță acum cîteva clipe. Însă instinctul de conservare acționează. Deci, se abțin de la vot !

— Acum să vă spun despre ce-i vorba, — decide artista. — După cum v-am spus și după cum și bănuiți, trebuie să-l ajut pe cîntărețul Lucky, și încă din banii agonisiți cu sudoarea frunții, pe care mi-i aduce Bubi de la studiou.

— Mda ! — confirmă recepția cei doi Flintași.

— Trebuie să pun capăt jafului. Gata ! A-nțărcat bălaia ! Nu mai am răbdare și nici nu mă simt în stare să mă descurc de una singură.

— N-am zice ! — se-ncumetă Mogam să lanseze o apreciere destul de aproape de realitate.

— Fără ! Lasă-te de goange ! Ce-a mers cu voi, nu se prinde cu Lucky. Ăla-i cît malul. Nu mă pot lupta cu el. Voi sînteți doi, cu mine trei, dacă mai punem și ceva minte, cred că-i venim de hac. Și lui, și inginerului ! E bine ?

— Zii mai departe !

— Bun. Va să zică îl scoatem pe Lucky din competiție. Căci și el știe de marafeții inginerului. Nu știu cum o fi făcut, de-a aflat de ei, mai ales că mi-a pomenit și de totalul sumei încasată de Gaterek pe casă ; peste trei sute de miare !

— Care casă ? — se miră pe două voci bișnițarii.

— Inginerul a avut o casă la București. În primăvara asta ar fi vîndut-o.

— Și unde-s paralele ?

— Asta aș vrea să aflu și eu. Dar, împreună, le dăm noi de urmă. Numai că nu vreau să se-nfrupte și cîntărețul meu din ele. Lucky nu trebuie să știe c-ați intrat și voi pe fir. Dacă prinde de veste, mă face beefteak-tartar !

— Ce-i aia ? — se pițigăiește Bigam.

— Carne tocată, cu pătrunjel, ceapă și piper. Se mănîncă crudă !

— Nu folosim așa ceva !

— Se vede.

— Iar te iei de noi ?

— Vedeți-vă de treabă. Ce-am eu cu voi ? Sîntem intrați în coproducție, hai să lucrăm. Repede și cu spor. Trebuie să fiți cu ochii pe Lucky, să-l țineți sub observație pe inginer, că nu știu ce tot sporovăiește, de ieri încoace, cu doctorul Bilă, să fiți atenți și la Mamarița, că și ea...

— Dar ce ți-a cășunat pe coana Mariță ?

— Pe ce lume trăiți, blegilor ? Uite, așa-i cu inginerul...

Și actrița le explică, fără cuvinte, frecîndu-și între ele arătătoarele. Bineînțeles, frații pricep numaidecît. Le este mai la îndemînă. Metodele vizuale au dat totdeauna rezultate superioare celor audio.

— De la mine n-aveți cum să scoateți pițule. Nu ține figura care v-a trecut prin cap, cu șantajul. Puțin îmi pasă de Bubi. Ce-o să cîștigați dacă o să-i dezvăluiți că mă am bine cu Lucky ? Cîteva sutare ? Planul meu e mai rentabil. Împărțim în trei, nu niște biete hîrtii de-o sută, ci-o grămadă întreagă de bancnote. Peste trei sute de mii ! Numai să vă intre bine la căpățînă, eu mă ocup de organizarea muncii !

— Aiurezi, Lady-Madona ? Trei sute de mii ?

— Întocmai !

Ceea ce nu înțeleg, și sînt sigur că nici Bigam și Mogam nu-s capabili să-nțeleagă, este de fapt chichița cea mai importantă. Pe ce se bizuie actrița, cînd afirmă că dă ea de paralele inginerului ? Sper că nu-și face iluzii c-o să-i spună, de bună voie și nesilit de nimeni, nen-su Zighi. Atunci va trebui să-mi schimb și bruma de impresii despre posibilitățile cerebrale ale divei, și-așa destul de costelive. Că-i incultă, asta se mai poate înțelege. Dar să fie și cretină, nu-mi mai vine să cred !

— Mîine vă repeziți pînă la București. Vă duceți la notariatul sectorului 3 și vă interesați de actul de vînzare al casei lui Gaterek. E clar ? Apoi, imediat ce-aveți toate datele, vă-ntoarceți cît mai degrabă. Restul organizez eu !

Bineînțeles că despărțirea celor trei nu se petrece ca-n romanele de capă și spadă, unde eroii își iau rămas bun bătîndu-se pe umeri și îmbrățișîndu-se mușchetărește. Nimic din aceste procedee romantice și perimate. Mai întîi pleacă frații Flintaș. Fără să-și ia nici un rămas bun. Fără să se mai uite îndărăt la actriță.

Deşi ar fi făcut foarte bine dacă ar mai fi privit o dată în urma lor, căci l-ar fi văzut apărînd, de după colţul casei, pe Lucky-Lucky.

„Urlatorele" zîmbeşte canin. Gilly se uită la el ca la un Dumnezeu. Lucky plezneşte de fudulie. Simte cît este de iubit.

Dar şi mascul, o interoghează pe Gilly :

— E-n regulă ? N-am izbutit s-aud mai nimic ! Ştiau ceva de mangoţii lui Zighi ?

— Habar n-aveau. Dar îşi puseseră în cap să mă şantajeze pe mine. C-au şi găsit pe cine !

— Şi cum ai aranjat ? Eliberează terenul ?

— Îi expediez la Bucureşti. La notariat. Să vadă ce-i cu actul de vînzare. Cred c-am găsit un pretext fantastic, nu-i aşa !

— Să zicem. Şi mai departe ?

— Profitînd de absenţa lor, — în definitiv sînt doi mai puţini la Posada, poate aranjăm ceva şi cu fazanii ăilalţi ; pe scriitorul cel grăsuţ l-am aiurit, — pornesc să răscolesc peste tot, pînă dau de comoara lui nenea Zighi. Dacă o să obţinem rezultate serioase, de pe urma cobzărelii grasului, poate reuşesc să-mi arunc o privire în albumul fotografului, despre care şopocăiau ei noaptea trecută. S-ar putea să găsim, în pozele nebunului, cheia care să ne dezvăluie tîlcul mutării cărţilor şi-a mobilelor. Cred c-aici se-ascunde ceva. Cel puţin aşa am înţeles din conversaţia grasului şi-a fotografului. Se auzea cam greu prin uşă, dar tot am prins cîte-o vorbă.

Pe chipul cîntăreţului se aşterne o expresie destul de ciudată. Cu o oarecare bunăvoinţă, s-ar crede că gîndeşte. Dar mie unul, aşa ceva mi se pare o imposibilitate. Nu mi-l imaginez pe „urlatore" decît cîntînd, şi încă la mag, nicidecum gîndind. Că nu e om să poată gîndi cu corzile vocale !

După ce constată zădărnicia efortului care-l chinuie, dă a lehamite din mînă, în semn de supunere faţă de inteligenţa actriţei. „Îşi face iluzii, săracul" — îmi zic eu. După care solistul se decide să plece. Se mai uită o dată la Gilly. Cam lung. Prea lung pentru unul care ar fi trebuit să dea impresia c-a înghiţit momeala. Dispare după colţul casei. Tot aşa cum a venit.

Actrița a rămas singură. Se întinde pe spătarul băncii. Oftează ușurată și zîmbitoare.

Pe mine, simt că mă apucă toate năbădăile. Ceea ce se petrece depășește orice limită. Uite, dom'le, unde-am picat ! În ce viespar !

Gilly privește spre orizontul Comarnicului. Trîmbele de praf de ciment se înalță alene spre ceruri. Nu știu ce i-or fi dezvăluind, dar spre surprinderea mea o aud cîntînd în gura mare :

— Urà ! Urà ! Trăiască nea Marin, trăiască nea Marin ! Că are submarin, că are submarin !

Unde sînteți voi Beatles, domnilor, s-o auziți pe divă cîntînd, și s-o trageți în țeapă. Cîntă fals și scîrțîit. Strident și neconvingător. Dar ceea ce intonează este un șlagăr mondial : „Yelow submarine". Și încă pe text propriu.

Mai că-mi vine să mă închin, auzind și bazaconia asta. Dar un zgomot de fereastră care se închide mă trezește la realitate. Și mă determină să mă aplec puțin în afară, să văd despre care fereastră e vorba. În stînga camerei de baie se află odaia inginerului Gaterek. Fereastra n-are perdele. Așa că deslușesc silueta bătrînului Zighi. Sper că-i el. Deși ar fi mai nimerit să fie altcineva. Căci, fără îndoială, dacă a auzit toată conversația veselă dintre cei convocați la ședință, sub fereastra odăii lui, numai bine nu i-a picat.

N-aș fi crezut că pereții despărțitori, dintre baie și odaia domnului inginer Gaterek, sînt atît de insuficient izolați fonic.

Căci, — și-aici sînt nevoit să mărturisesc, fără a mă rușina, — rămîn literalmente cu gura căscată ! Îl aud cîntînd pe inginer ! Dumnezeule ! Ce virus transmite Lucky, de se apucă toți de performanțe vocale ?

Deși peretele estompează întrucîtva glasul hîrîit al inginerului, disting totuși, destul de limpede, linia melodică a faimosului „Yelow submarine".

Numai că, de data asta, inginerul Siegfried Gaterek manifestă serioase înclinații pentru meseria de textier al șlagărelor la modă.

Însă textul compus de dînsul mi se pare încărcat de semnificații mult mai la obiect. Căci refrenul sună obsedant :

— Ura ! Ura ! Nu trageți în Siegfried ! Nu trageți în Siegfried ! Că n-are un ban lichid ! Că n-are un ban lichid !

Rezultatele, de pînă acum, ale anchetei mele personale, mi se par totuși insuficiente.

Dacă stau să adun cele aflate de la Sică Finichi, de la Lucky, plus confidențele (false) ale actriței, bașca organizarea unei acțiuni de jaf, și încă ingeniată și condusă de-o pseudoactriță, totalul care îmi rezultă arată cu totul neconcludent. Ăsta-i adevărul. Trist și deconcertant !

În clipa cînd mă hotărăsc să părăsesc insolita cameră de gîndire, atît de puțin recomandabilă în condiții normale, cineva încearcă să-mi violeze spațiul vital.

— Ocupat ! — strig eu intrînd în panică.

Și, pentru a fi și mai convingător, trag lanțul recipientului pe care stă gravat „Torrent".

Apoi, încredințat că mi-am interpretat de minune rolul, deschid ușor ușa.

— M-aș fi mirat să n-aveți dificultăți, după cele îngurgitate la breakfastul domnișoarei Gilly !

Inginerul Gaterek mă privește surîzînd diabolic. Apoi înaintează în direcția mea.

— Sper că-mi permiteți să folosesc și eu baia. Nu în aceleași scopuri ca dumneavoastră. Datorită poziției privilegiate a odăii mele, am putut asculta totul. Exact totul. La fel ca și dumneavoastră, maestre Conan. Numai că pe mine, realmente, m-a apucat o colică insuportabilă. Trebuie să recunoașteți că, după cele auzite, este ceva absolut firesc. Nu-i așa ?

Nici eu nu reușesc să deslușesc ceea ce bîlbîi în chip de răspuns.

Mă îngrozește gîndul că inginerul a auzit ce se pune la cale.

— Domnule Gaterek ! Ce se întîmplă aici ? Lămuriți-mă și pe mine, c-altminteri simt că-nnebunesc !

— Domnule scriitor de romane de aventuri, păstrați-vă cumpătul. Așa-i viața ! Dar, pînă la urmă, se vor limpezi toate. Îngăduiți-mi să ejectez fierea provocată de uneltirile ce se urzesc împotriva mea. Pînă atunci, vă poftesc să intrați la mine în cameră. Așteptați-mă doar cîteva minute.

— Dar nu-nțeleg ! Ce să fac la dumneavoastră în odaie ?

— Tocmai pentru ca să înţelegeţi ! De aceea vă şi invit. Numai că n-am ce să vă servesc. Produsele ce se vehiculează prin casa asta nu-mi inspiră nici o încredere Cred că v-aţi dat şi dumneavoastră seama. Vin numaidecît !

22) BIGAM şi MOGAM NU-ŞI ASUMĂ RISCUL !

Inginerul Gaterek intră tacticos în camera de baie. Iar eu, la fel de tacticos, ba şi flegmatic pe deasupra, mă pregătesc să pătrund în odaia lui.

Numai că un tropot de paşi, de parcă ar da năvală toţi taurii de la staţia comunală, face să se cutremure scara.

Pensiunea doamnei Nachtigal este zgîlţîită zdravăn, din toate încheieturile. Duşumeaua trozneşte. Pereţii intră în trepidaţie. Iar eu intru în panică. De-ar fi iarnă, aş zice că s-a prăvălit asupra noastră o avalanşă în stare să acopere toată Posada, plus teritoriile învecinate.

Cînd îi văd însă pe cei doi fraţi, Bigam şi Mogam, urcînd în trombă treptele, îmi vine inima la loc. Cu toate că nu prea am motive să mă autoliniştesc, deoarece nu reuşesc să-mi explic rostul acestei năprasnice cavalcade pedestre, îi ascult îndemnîndu-se :

— Dă-i bătaie, Bigă !

— Bagă gaz ! — supralicitează sus-pomenitul.

Un răcnet victorios lămureşte numaidecît pricina vertiginoasei ascensiuni întreprinsă de fraţii Flintaş :

— Iacă-l, e-aici !

Conform deprinderii lor de-a se exprima economic, exclamaţia răsună pe două voci, frecvenţele înalte îmbinîndu-se atît de armonios cu cele joase, încît zbîrniie geamurile.

Ajunşi pe palier, frînează brusc, glisînd pînă în apropierea mea. Dacă nu mă trăgeam fulgerător îndărăt, puteam deveni victima unui groaznic accident de circulaţie, datorită vitezei excesive a nărăvaşilor pietoni.

Fără să-şi mai potolească suflarea, mă interpelează agresiv :

— Pe unde ne umbli, domle Conan ? Te căutăm înnebuniţi peste tot, şi matale nicăieri ! Unde erai pitit ?

Le răspund calm :

— În baie !

Respiraţia lor, de compresor solicitat la maximum, şi-a reluat ralantiul. Mă privesc oarecum încurcaţi, neştiind cum să înceapă. De milă, accept să-i ajut :

— Ce s-a întîmplat, de mă căutaţi atît de disperaţi ?

— Musai să stăm de vorbă cu tălică, nene maestrule !

Inginerul Siegfried Gaterek trebuie să iasă dintr-o clipă într-alta din baie. Eram invitatul lui. Aşa că n-am de gînd să fac conversaţie cu viţeluşii aceştia năstruşnici.

— Îmi pare rău, dar deocamdată sînt ocupat. S-o lăsăm pentru după amiază.

— Nu ţine, măiestrică ! E belea mare la mijloc !

— Regret, dar n-am ce face !

— Las' c-aranjăm noi. Inginerul mai poate s-aştepte. Că pe el îl aveţi la ordinea de zi, nu ?

Sistemul lor de informaţii funcţionează perfect.

Eliminînd prealabila consultare oculară reciprocă, mă înhaţă amîndoi de subsuori, de parcă ar fi fost mai dinainte înţeleşi, şi mă ridică pe sus, tîrîndu-mă în direcţia scării.

Numai că, pe cît sînt de trupeş, pe-atît sînt de slab. Împotrivirea mea îi lasă reci şi nepăsători. Acum coboară scara. Mai lent decît o urcaseră. Motivele sînt lesne de înţeles. Mă poartă între ei, ca pe-un container de transporturi internaţionale. Ce-i drept, cam gîfîie. Şi încă zdravăn. Dar nu se dau bătuţi. Pînă la urmă, reuşesc să mă deplaseze forţat pînă în camera lor de la parter.

— Măi băieţi, aţi înnebunit ? Ce v-a apucat ? Ne vede lumea. Ce-or să creadă cînd ne-or vedea aşa, ca-n filmele cu gangsteri ?

— Las-o aşa, nene maestrule ! Cînd o să auziţi tălică despre ce bubă-i vorba, are să ţi se blocheze organul vorbirii !

De fapt, acum sînt foarte curios, să văd ce va mai urma.

Aştept cu nerăbdare palpitantele (bănuiesc) declaraţii ale fraţilor Flintaş. Neapărat trebuie să aibă ceva important de spus, de vreme ce-au îndrăznit să recurgă

la o răpire de persoană, infracțiune condamnată sever de legile noastre.

După ce mă depun, niței cam brusc, pe marginea patului de stejar masiv, atît de binecunoscut mie, acesta (oricît de masiv ar fi el) pornește să geamă și să trosnească îngrijorător.

Se-așază și ei, de-a dreapta și de-a stînga mea, răsuflînd șuierător, ca niște pompe absorbante de ecarisaj, ajunse în stadiul de-a fi date la casare.

Așa că, profitînd de epuizarea lor fizică, preiau inițiativa :

— Dac-am ajuns pînă aici, încît să mă răpiți, barem spuneți-mi mai repede ce v-a determinat s-o faceți ! Ce se întîmplă ? Haide, dați-i drumul, că mă supăr. Și n-o să fie bine pentru unii dintre noi !

În cele din urmă, Mogam se hotărăște să-și dea drumul la gură :

— Nene Conan, iartă-ne, dar n-aveam altă cale. Vroiam neapărat s-o luăm înaintea inginerului. Trebuie să ne dai o mînă de ajutor, vă rugăm din inimă să ne scuzi, să nu fii tălică al dracului, dar credem că ești singurul om zdravăn la plămîn (și-mi arată capul) din balamucul de-aici. Se întîmplă ceva nemaipomenit. Cineva vrea să ne vîre într-un bucluc mai tare ca-n „Coruptibilii". Nu știm ce să facem. Nu sîntem chiar așa cum ți-oi fi închipuit tălică, niște vagabonzi sau găinari de trei parale...

— Liniștiți-vă, — le spun eu măgulit de încrederea generală pe care constat c-o inspir locatarilor acestei pensiuni de pomină, — nu-s cîtuși de puțin supărat. Să luăm lucrurile de la capăt, să analizăm pe îndelete situația. Dar mai întîi dați-mi o gură de apă, c-am băut niște porcărie dintr-aia, cu gust de vrecie, și mă arde pe beregată. Și-apoi am trecut prin destule emoții. -

— Parcă noi nu ?

Amîndoi se vîră sub pat, cotrobăiesc pe undeva, tocmai în fund, și reapar la suprafață cu-o sticlă de lichid alb, transparent.

— N-avem vizichi, nene maestrule, dar ăsta face mai multe parale !

— M-ați înțeles greșit, fraților-cumnaților, să nu mai aud de spirt ! Apă vreau. Apă curată, de la cișmea !

— Păcat. Aveam aici o frunte de Provița, mormîntală !

— Fugiți de-aici, satanelor ! Fără tărî ! Apă ! Altminteri nu vă ascult ! Aduceți o cană de apă, faceți-mi o cafea, și-atunci ne-mpăcăm ! Se poate așa ?

— Ba bine că nu, maestre ! Avem o cutie întreagă de Ness.

— Nu se prea potrivește Ness-ul cu mine, dar dacă n-aveți altceva, ne profilăm și pe cafea solubilă.

În doi timpi și trei mișcări, extrem de diligenți, frații îmi prepară un borcan de Ness. Unul în care fusese niște aurt, după gustul pe care-l simt pe limbă. Chestia asta mă indispune profund, dar n-am ce face. Enervat, ridic tonul :

— Ei, dați-i drumul, fraților-cumnaților !

N-are nici un rost să transcriu pe larg „conversația" pe care am fost silit s-o întrețin cu cei doi frați. Și nu din pricina dificultăților, nenumărate, ivite pe parcurs, — care ar fi putut da naștere unor penibile referiri, destul de concrete, la falsa teorie a incomunicabilității, dacă n-aș fi un îndîrjit vrăjmaș al acesteia, — ci din cauza evidenței lor indisponibilități de a se înscrie pe aceeași orbită cu mine, în privința orizontului de idei.

Cu chiu cu vai, izbutesc să descopăr ce anume îi frămîntă. Adevărate probleme de conștiință. Care îi chinuie vîrtos. Ceea ce mă bucură. Pentru ei. Înseamnă că nu-s chiar pierduți pentru omenire.

Din clipa în care au zărit-o sosind la Posada pe Gilly, ca și în timpul triumfalei primiri, și-apoi și la prînzul de gală oferit de coana Marița, și-au dat seama că actrița se ferește să dea de-nțeles că-i cunoaște, ca și cum s-ar fi rușinat să afle lumea că frecventează asemenea elemente dubioase. Vorba lor : „Parcă eram tratați cu „verde de Paris", așa ne ocolea !" Și, ca s-o învețe minte, s-au gîndit să organizeze un mic șantaj, dîndu-i de veste că sînt la curent cu relațiile „biblice" dintre ea și „urlatore", speranța unică a „pop"-ului național.

Numai că actrița le-a răsturnat toate planurile, mai înainte de a fi apucat să-și formuleze pretențiile mai concret.

— Să vezi, nene maestrule, — îmi spuneau ei terifiați, — actrița vrea să pună mîna pe părăluțele inginerului. Gilly se socotește un fel de moștenitoare a domnului Gaterek. Zice că el a crescut-o. Pe post de tată.

Că-i plin de pițule, și că toată grămada de bani pe care a căpătat-o din vînzarea casei de la București, casă boierească, i se cuvine ei. N-are de gînd să mai aștepte pînă o să-și dea gagiul duhul, ci vrea să-l silească să-i transmită partea de moștenire încă de pe acum. Pentru asta-i nevoie să se descolorosească de Lucky, apoi să-i îndepărteze și pe ceilalți vînători ai comorii inginerului. Ba și mai mult, se teme să nu-i facă de petrecanie Bilă, cu prăjiturile lui. Pentru a-și îndeplini planul, are nevoie de niște băieți isteți și de ispravă, ca de-alde noi, care să-i dea o mînă de ajutor. Cum zice ea, să fim un fel de parteneri în coproducția „Gaterek". Ce ziceți de-asta ?

— Cînd ați discutat cu domnișoara Gilly ?

— În două rînduri ! Azi-dimineață, pe la șase, și-a doua oară, acum cîteva minute.

Abia acum îmi explic bogăția de informații aflate în posesia fraților Flintaș. Mai avuseseră o scurtă întrevedere cu multitalentata actriță. Lucrează rapid domnișoara Gilly. Pesemne că-și dăduse seama că nu-i convinsese întru totul, de la bun început. Le mai adăugase și nițeluș adevăr, ca să-i cîștige definitiv pentru cauza ei.

Însă nu se aștepta la reacția de-acum a băieților.

— Nene maestrule, om fi noi spurcați la rele mai mărunte, poate și la altele mai măricele, dar să știți că la dintr-astea n-avem de gînd să ne băgăm. Ce, vrei s-ajungem la pîrnaie ?

— Tot e bine că v-ați gîndit și la respectul față de lege.

— Păi, nene Conane, ne-ajunge cît am tremurat, de ne-au clănțănit măselele în gură, cîțiva ani în șir. Că ne-ndemnase dracul și ne puseserăm pe transporturi „di granda" cu „OZN"-ul nostru. Să mai iasă ceva marafeți. Eram nedormiți, goneam numai nopțile, mereu cu frica-n sîn și cu ochii cît cepele, să nu dăm în vreun pom sau peste specialiștii de la circulație. Nu mai era viață, ci patimile lui Christos ! Așa că-n vara asta ne-am zis să ne lăsăm de găinării.

— Poate era și timpul ! — îmi exprim eu satisfacția.

— Dar nu vezi matale, că nu ne lasă diavolul nici acum în pace ? Și-a vîrît codița în mintea domnișoarei Gilly, să ne facă gangsteri. Dar nu ține, nene, nu ține, maestrule ! De-aia te-am ridicat pe tălică. Să ne povățuiești ce-avem de făcut. Că fătuța nu-i zdravănă la

minte. Ajută-ne, nu ne lăsa, spune-ne ce-avem de făcut, c-altminteri chiar dăm de dracu' !

— Măi, băieți ! Hai să descurcăm ițele mai pe îndelete. Mai întîi lămuriți-mă într-o privință. Cine-mi sînteți voi, de unde v-ați adunat și cine v-a adus aici ?

— Cum adică ? Iarăși să ne facem autobiografia ? — scheaună Bigam.

— Nici chiar așa. Dar aș vrea să știu ce aveți de gînd să faceți în viață. Ce-ați făcut pînă acum, și, mai ales, ce-nvîrtiți în clipa de față, aici la Posada ?

Povestea fraților Flîntaș nu-i chiar atît de simplă. Pe la vreo cincisprezece ani, s-au pomenit deodată și fără tată și fără mamă. Întocmai ca diva. De parcă am trăi într-o lume de orfani !

Mămica lor s-a urcat într-o bună zi în cabina unui camion. Camionul avea 90 de cai putere și-un șofer, care era băiat frumos. Și-avea și ceva parale. Au ținut-o numai în chiolhanuri, vreo cîteva săptămîni. Într-o zi, cînd era mai cu chef și cu vinul în nas, șoferul și-a virat camionul la stînga, într-o prăpastie, pe la Gura-Beliei, în loc să vireze la dreapta, pe serpentina unde se găsea șoseaua. Camionul și șoferul au fost dați la casare. Însoțitoarea, mama lor cea năzdrăvană, a fost transportată la spitalul din Cîmpina. Cînd a ieșit de-acolo, s-a angajat ca femeie de serviciu la familia Nachtigal. Călușarul, care n-avea astîmpăr, o mai lua cu el în deplasările sale pe la bîlciuri, unde-l ajuta la rotirea armăsarilor din lemn vopsit. Într-o altă bună zi, femeia a fugit c-un geambaș de cai. De data asta de cai adevărați. Și dusă a fost. Din cele cîteva lucruri, legate într-o bocceluță, care-i rămăseseră în odaia sa de la Posada, n-au fost în stare să afle mai nimic despre rosturile ei pe lumea asta. Doar un petic de hîrtie, cu-o adresă. Adresa casei pe care și-o părăsise. Cînd madam Nachtigal a avut un drum la București, a trecut pe la locuința rătăcitei, să predea celor în drept boarfele acesteia.

A nimerit tocmai la înmormîntarea lui Flintaș, bărbatul înșelat și abandonat. De inimă amară, își înecase durerea în hîrdaie de trăscău, — operație cu care se îndeletnicea și mai înainte de evadarea soției necredincioase, dar cu totul din alte pricini, — și se urcase și el, întocmai ca și dînsa, tot într-un camion. Însă fără șofer,

căci era dotat cu un singur cal putere, și acela „hipo". Și-o virase de-a dreptul spre cimitirul Pătrunjelu. Accident și-acesta. Dar ireversibil.

Cei doi Flintași juniori au fost crescuți după aceea de-o mătușă care, în fiecare vară, se deplasa la Posada, la pensiunea doamnei Nachtigal, unde lucra ca femeie la toate, în cele cîteva luni cît dura sezonul „bucureștenilor" veniți la aer și la odihnă. În restul anului, spăla pe la diferite case din mahala, îi mai spăla și pe cei doi găligani, îi hrănea, îi expedia la școală, îi mai mustruluia, să n-ajungă vagabonzi, și-a ținut-o tot așa, pînă s-a dus și dînsa să spele niște rufe la etajul III, acolo de unde începe cerul. Pesemne că era mai bine acolo, deoarece nu s-a mai întors!

Băieții n-au murit de foame. Își vedeau mai departe de școală, apoi au intrat la profesională (electrotehnică). Trăiau din descărcatul lemnelor, la centrul unde lucra vecinul care-l transportase pe răposatul Flintaș, mai salahoreau la Obor (specializîndu-se în cartofi), mai tăiau și spărgeau lemne prin cartier, mai cărau mobile. Verile se duceau la madam Nachtigal, la Posada, unde se îndeletniceau cu mai toate treburile pensiunii. Aduceau alimente de la piața din Comarnic, se îngrijeau de curățenia curții, frecau dușumelele, mai reparau cîte-o fereastră, înlocuiau siguranțele arse, schimbau și spălau așternuturile din odăile chiriașilor, cîștigîndu-și astfel pîinea cea de toate zilele.

Mai din bacșișuri, mai din ciupelile realizate la cumpărăturile din piață, strînseseră ceva parale și, contribuind substanțial și coana Marița, își cumpăraseră de ocazie faimosul „OZN".

Pentru banii pe care îi împrumutaseră de la madam Nachtigal, trebuiau să robească din greu, punînd la contribuție cei 45 de cai ai „OZN"-ului. Nu se găsea carne la Comarnic, dădeau băieții o goană pînă la Brașov. Era tîrg mare la Nistoreni, unde veneau ciobanii cu brînzeturi și ardelenii cu afumături, băieții se sculau cu noaptea în cap și se înființau primii, să ia caimacul bîlciului. Pîinea o aduceau de la Ploiești, roșiile de la Izvorani, cartofii de la Lunguleț.

Își mai scoteau pîrleala, — dar și asta cu prețul liniștii lor, — încălcînd legalitatea în lunile de trufandale, mai și iunie, înainte de deschiderea sezonului de la Po-

sada, cînd cărau pe toată Valea Prahovei roşiile timpurii ale celor de la Izvorani, Ţigăneşti şi Tîncăbeşti.

Iar restul anului, primăvara şi toamna tîrziu, îşi exploatau „OZN"-ul la maximum, prestînd cu el cascadorie la filmările care solicitau o anumită cotă de risc.

Presimţind totuşi, — pe temeiul binecunoscutului proverb popular că : ulciorul nu merge de multe ori la apă, — anul acesta se lăsaseră de transporturi. Pînă în iunie lucraseră la Buftea, într-un film de aventuri, o coproducţie italo-germano-iugoslavo-spaniolă, hurducăindu-şi oasele şi caroseria „OZN"-ului pe toate coclaurile. Acum, că-şi terminaseră cu bine, şi şcoala şi filmările, veniseră la Posada, să-şi poarte crucea mai departe.

Şi, ca o culme, le mai căzuse pe cap şi Gilly, cu ideea ei bezmetică de a-l moşteni mai rapid pe nen-su Zighi.

Evenimentul pica tocmai la timp, pentru a le scoate pentru totdeauna din cap gîndurile de căpătuială.

Apar primele semne de epuizare. Broboane de sudoare le perlează frunţile.

— Păi, nene scriitorule, ăştia sîntem ! — oftează din adîncul sufletului Mogam. — Halal de-aşa autobiografie ! Nu ?

Bigam ţine să-l completeze pe măgădan, cu glasul său piţigăiat :

— Ce te faci, maestrule ? Mai pregeţi să te ocupi de noi ?

Acum a sosit şi clipa cea grea. Niciodată nu mi-au plăcut lecţiile moralizatoare, dar e cazul să lămuresc lucrurile :

— N-am afirmat nici o clipă c-am să mă ocup de voi ! Dacă n-o să vă astîmpăraţi, dacă nu mai aveţi conştiinţă, or să se îndeletnicească alţii cu problemele dumneavoastră. Şi încă nişte oameni de... specialitate ! Cu vechime în branşă.

— Lăsaţi matale, maestrule, ştim şi noi ce-nseamnă să mai umbli pe la conştiinţă, că n-om fi de la Popeşti-Leordeni ! Dar dacă aşa se profilează treburile, că nu mai sîntem vrednici de încrederea lu' tălică, atunci o să lămurim singuri situaţia. Iartă-ne, că te-am cărat pîn-aici. Te ducem îndărăt. Tot pe sus, dacă vrei să ne osîndeşti atît de amarnic pentru păcatele noastre.

— Nu eu v-am silit ! Aşa că să-mi fiţi sănătoşi !

— Dracu ne-a îndemnat ! Că el şi-a vîrît coada ! — îngînă printre buze Mogam. — Ce să mai vorbim, nene maestrule, hai să plecăm de-aici, că nu mai avem ce ne spune.

— O să rîdeţi, am să vă spun eu cîteva vorbe, iar voi va trebui să-mi spuneţi şi mai multe. Şi-o să vedeţi că avem ce ne destăinui. M-aţi confiscat, m-aţi răpit. Acum suportaţi consecinţele !

Pornesc să mă plimb prin odaie, cu mîinile la spate, măsurînd distanţele de la un perete la altul. Camera celor doi fraţi se cutremură ca un vagon de clasa a II-a, pe o linie secundară. Cînd mă opresc, după parcurgerea a vreo două sute de metri în circuit închis, încetarea bruscă a trepidaţiei îi determină pe Bigam şi Mogam să-şi revină din starea de năuceală.

— Aş dori să vă ajut ! Dar nu în felul în care vă veţi fi închipuit voi, dragii mei. Mai înainte de toate, vreau să mă dumiresc în anumite privinţe.

Fraţii izbucnesc pe două voci, pline de entuziasm vîţelin :

— Nene maestrule, al nostru eşti ! Ai lu' tălică sîntem ! Spunem tot. Numai întreabă-ne... Întreabă-ne chiar de două ori, dacă vezi că nu-nţelegem prea bine ! Ne-a slăbit mintea, de-atîtea probleme cîte s-au adunat în capul nostru !

23). DOSARE DE CADRE — MAI MULT SAU MAI PUŢIN — IMAGINARE

Pornesc la interogatoriul fraţilor Flintaş bizuindu-mă numai pe datele ce mi se întipăriseră haotic în neuronii însărcinaţi cu ţinerea de minte.

Trecînd rapid în revistă problemele mai însemnate, eliminîndu-le pe cele rezolvate parţial, atac frontal :

— Pe Gilly mi-aţi încondeiat-o ! Aţi relatat, cu destulă fiere, de unde o cunoaşteţi, ce-nvîrte şi ce are de

gînd să comită. Despre coana Mariţa, am culeş de la voi o seamă de amănunte pitoreşti şi inedite, ştiu acum care-s „mişculaţiile" ei, ca să folosesc vorba voastră. Dar ceea ce mă interesează în clipa de faţă, mai presus de orice, este rolul real al lui Lucky-Lucky. Ce caută el în toată daravera asta ? Are vreun amestec ?

Un arc, bine întors, îi pune în mişcare pe cei doi Flintaşi. Îi văd că abia aşteaptă să-i pocească portretul moral „urlatorelui".

Primul se avîntă scundul de Bigă :

— Iaca-na ! Cum să n-aibă ? Păi nu-l întreţine actriţa, — casă şi masă, — pe firfiricii arhitectului Bubi ?

— Şi-atunci n-ar avea toate motivele să se descotorosească de el ?

— Uite că n-are ! — intervine prompt Mogam.

La nedumerirea mea, pe care mi-o descifrează lesne pe faţă, lunganul completează urgent :

— N-are, maestrule, n-are, zău aşa ! Geaba îşi bate gura pupăza, spunîndu-ne că nu-şi doreşte nimic mai mult, pe lumea asta, decît să-i facă vînt guristului. Aiurea, cine stă s-o creadă ? Ăsta nu-i bărbat de lăsat. Şi nici guristul n-are motive s-o scape din mînă. Mai ales acuşica, de cînd cu paralele de pe casa inginerului. Aşa că se amestecă. Şi încă vîrtos ! Şi-au făcut împreună planul să pună mîna pe marafeţii lui Gaterck, şi-apoi să-i dea cu tifla arhitectului. După părerea noastră, cam aşa stau treburile : actriţa, mai iute la minte decît bouleanul de gurist, pune la cale planul, iar Lucky-Lucky se ocupă de executarea lui şi de vrăjeala fazanilor...

— Ce „vrăjeală" ?...

Mogam şi Bigam mă privesc neîncrezători.

— S-ar zice că n-aţi priceput, ai ? Vrăjeală curată, zău aşa ! E limpede ca bună ziua. El face pe prostul. Asta-i sarcina pe care i-a trasat-o actriţa. Iar noi să credem, să luăm plasă. Dar n-a nimerit-o, nu se prinde ! E bine ? Nici proşti nu sîntem, asta se vede, nu-i aşa ? Şi nici prea duşi la biserică. Dacă or să pună mîna pe biştari, chiar şi fără sprijinul nostru, praful se-alege de ei. Că-i papă guristul, pînă la unul. O fi avînd domnişoara Gilly planurile ei, dar şi prietenaşul are ceva în căpăţînă. E şi mai viclean, şi mai lacom decît actriţa. De-aia am zis că se ocupă de vrăjeala fazanilor... pentru aiurirea ălorlalţi...

— Care ăilalți ? — îmi manifest iarăși nepotolita mea curiozitate.

— D-apăi cum ! Haita care aleargă după comoara inginerului. Că n-or fi numai actrița și cu guristul !

Parcă ar fi cîte ceva în spusele fraților Flintaș. Încep chiar să pricep.

— Atunci înseamnă că nu-i idiot !

— Sigur că nu ! Lucky, din păcate, e numai prost. Și-asta-i altceva decît idiot. Dar să te ferească Dumnezeu de prostul care și-a pus în cap să facă pe deșteptul. Nenorocire mare, maestrule...

Privesc la mine bovin, așteptînd cine știe ce minune. De parcă mi-ar sta în putință să le-o depun pe Gilly în brațe, și să le-o dau s-o înfulece, cu bani cu tot, ca pe-un șnițel pané. Dar uite că, în ciuda aparențelor amăgitoare, au simțit înscenarea regizată de cei doi aliați ai întunericului, actrița și „urlatorele".

Fără să le dau prilejul de-a-și lua nasul la purtare, le transmit un soi de felicitare estompată, cu jumătate de gură :

— Bravo vouă, fraților-cumnați, cu guristul m-ați lămurit cum nu se poate mai bine. Încă o dată : bravo !

— Slavă Domnului că v-a picat fisa !

Nu mă așteptam la această insolentă răsplată.

Renunț să-i reped și să le atrag atenția că nu merit, și nici nu-mi place, să mi se vorbească golănește. Prefer să-mi continui așa-zisul interogatoriu :

— Voi, care sînteți de-atîta vreme în casa asta, care-i cunoașteți de ani de zile pe domnul inginer Gaterek, ce ziceți, este posibil oare să nu-și dea seama de ceea ce se unelțește împotriva lui ? Nu simte că i-au pus gînd rău banilor săi ? Ce-i cu el ? Doarme ?

Bigam și Mogam arborează niște mutre pline de compasiune, ca și cum le-ar fi milă de naivitatea mea. Pițigoiul lui Mogă, strident ca un țîvloi, se îndură să mă pună în temă :

— Va să zică, v-a dus și pe matale, maestre, cu moaca lui de pocăit adormit ? Nu v-ați prins că-i teatru ? Că face pe moțăitul, ca să poată privi mai adînc în sufletele strîmbe ale bunilor săi vecini ? Cum de v-a trecut prin cap așa ceva ? Inginerul să n-aibă habar că-l pîndesc hienele ! Păi ăsta-i mai șmecher decît toată liota de zmei din pensiunea coanei Marița. E uns cu toate alifiile...

— Bine, dar e un om în vîrstă şi bolnăvicios. Nu vedeţi ce amărît arată ? Mereu înfofolit în şaluri, în halat de casă şi cu botoşei de iarnă. Şi-a pierdut şi somnul, nu mai doarme, şi el, ca toţi oamenii, în patul lui... L-am găsit de vreo două ori, în toiul nopţii, mototolit în fotoliul din living-room.

— Aiurea ! Asta-i de sanchi ! — îmi explică Mogam.

— Cum ?

— Cum am zis ! Uite-aşa, foarte simplu. Mă miră că tălică nu pigulești mișculaţia. Nu doarme de frică. I-a pierit somnul, fiindcă se teme. De cei din preajma lui. Şi-atunci se fereşte s-adoarmă la el în odaie, unde ar fi singur, şi unde n-ar putea face' nimic împotriva prietenaşilor care ar da năvală să-i vie de hac, la adăpost de privirile unor martori nepoftiţi. Oţ mare, bătrînul. Mai degrabă cred că doarme ziua, cînd ceilalţi se supraveghează unul pe altul.

Depăşind faza de agitaţie motrice, în circuit închis, care mă silise să parcurg, pe puţin, doi kilometri prin odaie, efectuez o rapidă analiză a datelor culese pînă în clipa de faţă. Apoi, risc să emit o nouă remarcă :

— Haida de, fraţilor-cumnaţilor, că n-oţi fi vrînd să mă faceţi să cred într-un cross demenţial, al tuturor pensionarilor doamnei Nachtigal, gonind ca apucaţii după presupusa comoară a inginerului.

— Sigur că da ! Despre ea e vorba.

— Bun. Dacă-i aşa, atunci să-mi spuneţi ce caută aici fotoreporterul. De unde şi pînă unde l-aţi vîrît în maşinaţia asta şi pe Sică Finichi ?

Flintaşii se înviorează. Le convine că le dau apă la moară.

— Maestre, parcă nu l-ai cunoaşte ! Păi ăsta-i omul dracului. Nu-i lucru curat, ce se petrece cu el ! Îşi bagă nasul pretutindeni. Scormoneşte prin casă, prin fiecare odaie, de parc-ar fi moşia lu' tac-su. Vede tot, ştie tot. Fotografiază tot ce-ntîlneşte în cale. Ce caută ? Să nu-mi spuneţi matale că subiecte pentru coperţile lui de la „Actualitatea" ! Căci îndoi-m-aş...

Din cele replicate de Mogam, se dovedeşte că „duo" Flintaş pare a fi la curent cu investigaţiile pe cont propriu ale fotoreporterului. Totuşi răspunsul nu mi se pare prea limpede. Cunosc de la Finichi rostul întocmirii faimoaselor sale „albume", aşa că suspiciunile Flintaşilor nu-mi

demonstrează cîtuşi de puţin eventuala lui participare la cursa celor trei sute de mii de lei.

Încerc să-i dezmeticesc :

— Măi, fraţilor-cumnaţilor, ce legătură să aibă omul ăsta cu deocheatele afaceri ale inginerului, actriţei şi „urlatore"-lui ? De unde să fi aflat despre banii lui Gaterek ? Şi, la urma urmei, ce-i pasă lui de soarta averii domnului Zighi ?

Bigam se revoltă :

— Cum să nu-i pese, nene maestrule ! Ce, trei sute de mii sînt de ici de colo ? Ş-apoi mai este o chestie tulbure, şi încurcată rău de tot, cu agoniseala domnului Gaterek...

— Dragule, ai dreptate, este o problemă tulbure, încîlcită, şi încă avînd multe necunoscute. Dar explică-mi şi mie, de unde ai aflat atîtea din secretele finanţelor lui Gaterek ? Pe ce te bazezi, cînd afirmi c-a încasat trei sute de mii de lei pe casa vîndută ?

Mogă îl consultă din priviri pe bondocul de Bigam, acesta îi dă liber, şi vlăjganul îmi răspunde pe loc :

— Maestrule, nu ştiu ce veţi fi crezînd tălică despre noi, poate ne iei drept nişte săraci cu duhul, dar să ştii că greşeşti rău de tot, ascultaţi-mă pe mine ! Nu ne judeca după ce-i pe dinafară, după suprastructură, că aia s-ar putea să nu facă nici o para chioară. În capetele ăstea ale noastre, avem şi noi ceva material cenuşiu. Nu le purtăm de pomană, doar ca s-avem pe ce pune pălăriile. Am trăit printre oameni. Am văzut multe, multe. Am şi învăţat multe lucruri. Mai de la coana Mariţa, mai de la unul, mai de la altul, am aflat de toate învîrtelile inginerului. Şi nu numai despre ale lui. Cîte ştim noi despre scumpii noştri vecini de pensiune... Mai bine n-am fi apucat să-i cunoaştem !...

N-am suficiente disponibilităţi pentru a mă lăsa înduioşat de melodrama pe care mi-o ţese Mogam (din gîţe multicolore) ci îmi reiau cu încăpăţînare interogatoriul :

— Bun ! Dar tot nu mi-a reieşit prea limpede rolul lui Finichi...

— Nu ţi-o reieşi matale, că sînteţi om de salon. Nouă însă, cărora nu ne stă scris, „înger" pe frunte, nouă ne reiese. Şi încă foarte limpede ! Atît de limpede încît, pînă la urmă, tot noi îl traserăm în poză pe domnul fotograf.

Oricît o fi de șmecher Finichi, tertipurile și scornelile lui nu lasă reci.

Găliganul de Mogam abia se ține să nu pufnească în rîs. Dar se pare că îi sînt simpatic, de vreme ce-l îmboldește cu cotul pe Bigam, spunîndu-i :

— Hai să turnăm maestrului tot ce știm. Să nu-l lăsăm în văzduh !

Scundacul, milostiv, acceptă.

— Păi să vedeți matale care-i chestia cu nefericitul ăsta de Sică. Lumea bîrfește c-ar fi cam nebun. Dar nu-i așa ! C-ar avea o goangă la scăfîrlie, asta da, se mai poate. Însă nu-i același lucru cu a fi sărit de pe șine. Nene maestrule, fii atent ! Mai înveți și tălică unele chestii de viață ! Domnul fotograf ăsta joacă tare. Vîrtos al dracului ! Se întîlnește pe-ascunselea cu inginerul. De ce ? Față de noi, ăștelalții, pasămite prostovanii, se prefac că-l fotografiază pe inginer în secret, fără de știrea babalîcului, ca și cum s-ar da de ceasul morții să-l prindă în ofsaid, cu cine știe ce chestie. Sau poate vrea să ne facă să-l credem c-aleargă și el după mangoții pitiți de Gaterek. Ajurea ! Și încă cu „je" ! Asta-i numai de ochii fraerilor...

Bigam continuă să-și deruleze banda :

— ...fiindcă altul se cheamă că-i adevărul, după cum vă mai spuserăm matale. Doar l-am prins noaptea stînd ceasuri de-a rîndul la palavre cu domnul Gaterek. Pun ei ceva la cale, nu se poate ! Și-atunci stăm și ne-ntrebăm : ce tot învîrtesc împreună ? De unde și pînă unde se înfiripă între ei atîta prietenie ? Căci, de-ar fi pe bune, fotograful ar avea toate temeiurile să-i tragă în piept domnului inginer...

— Stai, domnule, o clipă ! Sari de la una la alta, fără noimă. Ce-i cu goanga asta a lui Sică ? De unde ai mai scornit și chestia cu întîlnirile de noapte ? De unde știți de ele ? Și-apoi, ce-nseamnă să-i tragă în piept ?

Scundacul nu se pierde cu firea :

— Haideți, s-o luăm pe puncte. Mai întîi, goanga lui Sică. Păi cum să n-aibă și el, drăguțelul, goangă la scăfîrlică, dacă unii din neamul lui își petrec vacanțele numai la „Central" ? Eu bănuiesc că de la goangă i se trage lui Finichi patima fotografiatului. C-altminterelea se-alegea și el cu-o meserie mai serioasă. Întrebarăți matale ce-i

cu întîlnirile lor de noapte. Păi am da mult să știm și noi. Apoi ziserăți că de unde știm de întîlnirile lor pe furiș. Iete-na, mare scofală ! De cînd ne-am priceput că prea se nimeriseră toți la Posada, deodată și laolaltă, de-atunci am stat numai la pîndă, cu ochii pe ei. Pe inginer, pe doctorul Bilă, ba chiar și pe coana Marița. Fiindcă nici unul nu se mai purta ca-nainte. Iacă, taman asta ne-a băgat la idee ! Și, de atunci, i-am urmărit pe toți, fără osebire de rang și de simpatii. Că nu numai inginerul și cu fotograful se întîlneau pe ascuns, ci și ceilalți. Coana Marița tăifăsuia în taină cu doctorul Hannibal. Actrița studia muzica pe întuneric cu guristul. Chiar ieri noapte. Pînă și tălică discutași camuflat, cu fiecare din ei în parte. Hai că știm tot, lăsați matale !

— Bravo vouă, fraților-cumnaților ! M-ați luat și pe mine în evidență. Sînt și eu suspect ?

Mogam nu-i mai îngăduie lui Bigă să răspundă, ci se intercalează urgent în discuție :

— Maestrule, nu ne jigni ! Că ne supărăm ! Păi se poa' să spui așa ceva ? Să te bănuim tocmai noi ? Păi noi vă iubim sincer, nene maestrule ! Dacă am luat aminte la vizitele pe care le făcuși găinarilor, era din pricină că vroiam să fim informați ce se petrece cu ei, nu cu tălică !

— Bun ! Să spunem că-i așa. Dar ce-i chestia aia cu trasul în piept ?

Bigam reacționează prompt și conștiincios, nițel cam bosumflat :

— Pentru povestea cu unchiu-său. Se pare că unchiețul lui Finichi era cît pe ce să intre la pîrnaie. Din vina inginerului.

— Așa, de florile mărului ?

— Ajurea !... Unchiu-său lucrase, ani de zile, ca diriginte de șantier, la reparațiile de drumuri și șosele. Iar șef peste toate șantierele, cine credeți că era ? D-apăi cine altul, dacă nu domnul inginer Gaterek. O fi dînsul doctor în chimie, după cum se laudă, dar toată viața a lucrat ca inginer, ocupîndu-se numai de drumuri și șosele. Încă din 1944, cînd se construise șoseaua cea nouă de la Milcoveni, încă de pe atunci erau cît pe ce să dea de bucluc. Amîndoi. Și inginerul, și nenea lu' Finichi. Zeci de mii de vagoane de balastru, pe care nimeni nu-l văzuse vreodată.

— L-au condamnat și pe inginerul Gaterek ?

— Iete-na ! O ziseși, maestrule ! Păi ce, parcă pe nenea unchiul îl condamnară ? Ehei, ce vremuri, maestrule ! Nu se inventaseră masele plastice. Pe-atunci se lucra cu mușamaua. Și-au ținut-o tot așa, pînă ce, într-o bună zi, li s-a rupt căruța-n drum. Taman pe șoseaua Cîmpinei. Căci acolo lucrau. Numai că acilea nu mai găsiră cimitire cu răposați semnați indescifrabil. Oamenii muriseră în urgia bombardamentelor de la Ploiești. Și neamurile le ridicaseră cruci de piatră, cu nume săpate adînc. Aici o traseră în bară, inginerul, și cu nenea unchiu. Căci toți zilierii lor de pe state cărau acum balastrul pentru Sîn-Petru, în rai, deoarece zburaseră spre ceruri odată cu avioanele. Și toți își dăduseră duhul în păstrare, în aceeași zi și-n același ceas. Iar unul din revizorii contabili, care verifica statele, căzu pe gînduri, — ceva mai mult decît era nevoie, — cînd își găsi rubedeniile la casierie, în loc să stea la coadă pentru a semna condica de prezență laolaltă cu îngerii. Mamă-mamă ! Ce mai dandana a ieșit ! La proces, Gaterek, mînca-l-ar tata, dădu vina pe dirigintele șantierului, punîndu-i în circă tot muntele de balastru furat. Dirigintele, văzînd că-i lată rău, și că protegu itorul său îl sloboade din brațe, făcu pe nebunul și ceru transferul la „Central". Gaterek, cu toate că se alesese cu-o groază de bîștari, se mai alese, de data asta, și c-un costum nou de haine, dar vărgate.

— Ziceai c-a scăpat de condamnare !

— Prima oară, cînd cu panamaua de la Milcoveni. Însă acuma, nu-i mai merse figura cu mușamaua. Se schimbaseră lucrurile în țara asta...

— Și ? Mai departe ? De vreme ce inginerul și unchiul și-au primit cele cuvenite, ce mai caută aici și Finichi ?

— Păi acușica vine chestia cu trasul în piept. Finichi ajunsese pe drojdie. Și încă zdravăn ! Pînă atunci trăise ca-n sînul lui Avram. Nen-su îl înfiase, neavînd copii. Viață pe picior mare, domnule maestru ! Balastru greu. Și mult. Pînă în clipa cînd îl lăsă unchiu-său în pom. Atîrnat în văzduh ! Cînd suferi din pricina cuiva, nu-i normal să-i pui cu prima ocazie o piedică, de să nu se vază ? Dumneata n-ai face la fel ?

— Sigur că nu !

— Păi da, oi fi și tălică vreun lord !

Mogam consideră că-i cazul să intervină :

— Cred că inginerul Gaterek lucrează întocmai ca şeful fostului imperiu auto-strungar, ştii matale care, Franţ-Ioşka. Ăsta-şi avea peste tot, ca să nu scape frîiele din mînă, numai spioni. Sau Sică este angajatul lui Gaterek, care vrea să-i aiurească pe scumpii noştri vecini, sau este manevrat de inginer, fără să-şi dea seama.

— Cu ce scop ?

— Prea bine nu ştiu nici eu. Dar bănuiesc că Gaterek vrea să adune material împotriva celor care-l hăituiesc. Dar mai este un bai !

— Ce-ţi mai trece prin cap ?

— O fi sau n-o fi Sică în tamşă cu inginerul, i-o fi sau nu i-o fi duşman, asta rămîne de văzut. Însă baiul cel mare e altul. Dacă ăştia se fac că aleargă după banii inginerului numai de sanchi ?

— Ei şi ? Cum adică ?

— Dacă se ascunde altceva în spatele goanei după comoară ? Nu cumva or fi avînd de gînd să-i facă de petrecanie inginerului ?

Finichi, ce-i drept, porneşte să capete alte dimensiuni. candidînd serios la postul de suspect. Ce-l îmboldeşte oare, să se zbată ca un disperat, pentru aduñarea insolitei documentări vizuale ? Să fie chiar numai o iniţiativă proprie ? Sau o face pe contul lui Gaterek ? Iar dacă ceilalţi, şi nu prea văd care din ei, au de gînd să-l cureţe pe inginer, atunci care-i mobilul ? Trebuie ca inginerul să le fi făcut un rău cumplit, de se simt obligaţi să-l ucidă.

Flintaşii asistă răbdători la frămîntările mele. Şi, ca să mă aiurească total, îmi mai toarnă o bombă. De astă dată Mogam :

— Ar trebui să lămurim şi care-i situaţia dintre fotograf şi gurist. Pentru că, pe vremea cînd lucram astă primăvară la Buftea, erau prieteni la toartă. De ce n-ar fi şi aici ?

— Nu-i obligatoriu ! Prieteniile se mai destramă, se mai răcesc.

— Sau se încălzesc la loc, dacă există un combustibil de calitate.

Chiar că mă scot din sărite, nebunii de Flintaşi.

— Ascultaţi, măi fraţilor-cumnaţilor, nu vi se pare că-s prea mulţi antrenaţi în această acţiune ? Şi încă avînd două obiective, jaful şi crima. Trebuie să mai simplificăm lucrurile.

— Nu ţine, maestrule ! Dimpotrivă, se încurcă şi mai abitir. Pentru că n-am pomenit nimic despre doctorul Bilă. Dar ce ne facem cu coana Mariţa ? Credeţi, nene maestrule, că dînsa nu-i vîrîtă cu nasul în ciorbă ?

— Opriţi-vă ! Pînă la urmă o să mă amestecaţi şi pe mine în toată harababura asta !

— E o idee !

— Aveţi un dosar de cadre şi pentru domnul doctor Hannibal Certega ?

— Ba bine că nu ! Că n-o fi scutit de la primărie ! Dacă-l ştim atît de bine pe inginer, cum să nu-l cunoaştem şi pe Bilă ?

— Ce-are una cu alta ?

— Păi are ! Fiindcă unde-i Zighi, se-nvîrte şi Bilă.

Dacă Gaterek, după spusele Flintaşilor, şi-a desfăşurat activitatea în aer liber, construind şosele şi drumuri, doctorul Bilă a activat într-un cerc mai închis. Ginecolog cu renume, pînă la desfiinţarea cabinetelor apucase să strîngă o avere frumuşică. Numai că se alesese praful de ea, domnul doctor avînd o patimă nespus de costisitoare : femeile. Fapt e că, în momentul cînd medicii au pornit să lucreze în cadrul organismelor sanitare de stat, Bilă a fost nevoit să-şi restrîngă, la dimensiuni mai acceptabile, cheltuielile sentimentale. Dar, neîmpăcîndu-se cu soarta, s-a ocupat să profeseze clandestin... Ceea ce a determinat încadrarea dînsului, pentru o oarecare perioadă de timp, la o instituţie nesanitară : Văcăreşti.

După eliberare, n-a mai vrut să lucreze în meserie. Şi-atunci s-a petrecut una din cele mai bizare întîmplări din viaţa lui : s-a abandonat total în mîinile coanei Mariţa ! Ce nu puteau să-mi spună Flintaşii era raţiunea acestei enigmatice decizii.

Filantropia coanei Mariţa este totuşi exagerată. Iar Bilă, care accepta împăcarea cu soarta atît de lesne, preferînd să facă pe bucătarul pensiunii, decît să-şi reia meseria, mi se pare cu totul de neînţeles.

Ce-l leagă de madam Nachtigal ? Dragoste veche, ce nu se poate stinge nici la bătrîneţe ? Cu ce-i este obligat, de-o ascultă ca pe Dumnezeu, în ciuda ararelor răbufniri de revoltă ?

Întrebările mi se oglindesc atît de limpede pe faţă, încît Bigam se simte obligat să-mi complice şi mai mult problemele :

— Şi dacă Bilă-i cleştele cu care madam Nachtigal vrea să-i scoată inginerului banii, aşa cum scoţi nişte măsele de aur.

— Nu se poate !

— Ba se poate ! Şi, ferească Dumnezeu, avînd în vedere că-i doctor, să nu poftească coana Mariţa, cumva, să-l vindece pe inginer !

— De ce boală ?

— De boala aia care se cheamă viaţă ? Dacă-i vîri cuiva pe guriţă, de trei ori pe zi, dimineaţa, la prînz şi seara, cîte-o linguriţă de cremă-caramel, se vindecă numai-decît. Într-o clipită ! Şi-atunci se face bine ! Nu mai aude, nu mai vorbeşte, nu mai mişcă. Deci, nu se mai chinuie. Ce fel de nas aveţi matale, nene Conane, de nu miroseşti deloc parfumul ăsta de migdale, care-mpute toată pensiunea ?

Formidabil ! Chiar în aceeaşi secundă, mi se declanşează sistemul olfactiv. Vechea mea traumă psihică. O aromă puternică, de flori de migdale, îmi trăsneşte nările.

Geniul meu investigatoric nu-mi dă pace. Fac semn fraţilor Flintaş să nu se mişte. Tiptil, mă îndrept spre uşă. Mă plec cu ochiul la gura cheii. Privesc mijit, c-un singur ochi. Încremenesc. Căci văd... tot un ochi. Deschid brusc uşa.

Doctorul Hannibal Certega a rămas înţepenit în poziţia în care se angajase. Plecat de şale, la nivelul broaştei.

Pentru a-l scoate din penibila situaţie, îl invit :

— Poftiţi înăuntru, domnule doctor, tocmai discutam despre dumneavoastră !

Certega se îndreaptă anevoie, pesemne că-l chinuiesc şi pe el artrozele, şi păşeşte peste pragul uşii.

— Fără să vreau, am auzit pomenindu-se numele meu. Tocmai intenţionasem să bat la uşă şi să vă cer îngăduinţa de-a participa şi eu la discuţie.

— Cu ce aveaţi de gînd să bateţi în uşă ? Cu capul ?

— Domnule Conan, — îl aud grăind pe sinistrul personaj deghizat în aceeaşi costumaţie de selenaut, — ironia dumneavoastră este gratuită şi mă jigneşte...

— Domnule doctor, ţin să vă comunic, faţă de martori, că acesta era şi scopul întrebării ! Atîta timp cît vă

surprind pîndind și ascultînd la ușă, dați-mi voie să vă răspund cu-aceeași monedă.

— Nu este de-ajuns că se proferează la adresa mea cele mai infame insinuări, acuma considerați că trebuie să și loviți în cel căzut ?

Doctorul ne examinează pe rînd, cerîndu-ne înțelegere.

— Erau niște simple constatări, domnule doctor ! Nicidecum insinuări. Iar pentru a stabili dacă sînt infamante sau nu, rămîne ca dumneavoastră să ne explicați proveniența acestui enigmatic și persistent miros de migdale.

Bilă își scoate un șervet din șorțul său de bucătar, și-și șterge fruntea de nădușeala care-o brobonise. Apoi caută din ochi un scaun. Îi este rău, sau se preface. Bigam îi oferă un loc pe pat. Așezîndu-se, doctorul Certega oftează din greu, apoi pornește să debiteze, cu-o viteză de necrezut :

— Domnule Conan, dragă Bigam și dragă Mogam, sînt o victimă. Nu știu ce se petrece. Habar n-am de unde provine mirosul acesta. Mă uluiește și pe mine, la fel ca pe voi. Am ajuns să-l simt și noaptea, în vis...

— De ce în vis ? Cînd v-am vizitat noaptea trecută, la dumneavoastră în bucătărie, fiertura care clocotea în cala de pe mașina de gătit duhnea de la 30 de metri a migdale amare.

Bigam și Mogam, vrînd să-și onoreze tratatul de alianță, îmi sar în ajutor :

— Nene doctore, nu ține, zău că nu ține ! Tromboane dintr-astea am mai auzit și de la alții. Tălică ești om cu carte, nu se face să ne iei la mișto ! Nu-ți dai matale seama că, pe unde treci, mor și muștele în jur, din pricina miasmei care te însoțește ? Spune-ne drept, ce fierbi tălică, toată ziua bună ziua, în laboratorul matale din bucătărie ?

Doctorul Hannibal Certega ne ascultă cuprins de disperare. Își frămîntă în mîini șervetul pe care-l folosise ca batistă, îl duce la gură, apoi îl vîră urgent la loc. Mirosise și acesta a migdale.

— Și voi vă dați la mine ? Nerușinaților ! Nu-s doctor în chimie, ca să fabric esențe parfumate.

— Și ce vrei să zici cu asta, nene doctore ? — se enervează Mogam. — Te gîndești la domnul inginer Gaterek ? Bagă bine la scăfîrlie, domle Bilă, nu-ți șade frumos

s-arunci magaoaia pe alții ! Nu inginerul miroase a „verde de Paris", ci matale !

Doctorul se trage un pic îndărăt, apoi pornește să urle :

— Să nu strigi la mine, scîrnăvie, că-s om bătrîn și bolnav ! Cum îți permiți așa ceva ? Toți intenționați să-mi puneți în circă blestematul ăsta de parfum. Și voi, și domnul Conan. V-am mai spus și v-o repet, n-am nici o legătură cu el. Muncesc ca un cîine. Și de pretutindeni mă impresoară mirosul de migdale. N-apuc să pun o apă la încălzit, că începe să răspîndească parfumul afurisitelor de migdale. Ce vreți să insinuați, că gătesc cu acid prusic ? Cineva încearcă să arunce asupra mea o bănuială îngrozitoare. Cum că aș fi un otrăvitor ! Dar este o prostie ! Cianura de potasiu nu se obține în condiții de bucătărie. Să vă intre bine în cap. Se învață și-n clasa a șasea elementară ! M-auzi ? M-auziți, domnule Conan ?

Interpelat atît de direct, răspund aproape fără vrerea mea :

— Evident ! Mai ales că Tudoriță a murit prezentînd simptome de otrăvire cu stricnină...

— Și ce vă faceți să fiți atît de sigur, în stabilirea acestui diagnostic ?

— Spuma pe care am zărit-o apărînd pe botul bietului motan. Dar s-ar putea ca mirosul să fi fost adăugat, pentru a contribui la inducerea în eroare a unui eventual investigator.

— Investigator ? — rînjește și se miră doctorul Hannibal. — Un imbecil, nu un investigator ! Nici un om de meserie n-ar accepta o tentativă de otrăvire cu stricnină, mascată sub arome de cianură.

Nu știu dacă trebuie să mă consider „aluzionat", însă sînt nevoit să-i dau dreptate doctorului Hannibal Certega.

Frații Flintaș, vădit nu prea încîntați de etichetele cu care-i catalogase Bilă, pesemne că sînt și ei frămîntați de aceeași întrebare. Însă, — cred că mai curînd dintr-un dor de răzbunare, — îi apucă o criză de isterie „suspicionistă". Pentru a-i plăti polița doctorului Certega, îl chestionează mieros :

— Și-atunci care-i situația, nene doctore, cu acidul ăla prusian ? Se fabrică singur ?

Hannibal nu-i mai suportă, și-și iese din fire :

— Orice cretin își poate da seama că este imposibil de obținut cianura de potasiu în afara unui laborator specializat. Iar manipularea ei presupune cunoștințe deosebite. Numai un profesionist și-ar permite să se plimbe prin pensiune cu flaconul de otravă, și încă în buzunarul de la vestă.

Bigam se căznește să ricaneze :

— Iete-na ! Că n-om fi noi profesioniștii ! ?

— Sigur că nu ! — îl repede doctorul. — Nici n-ați fi capabili !

Frații Flintaș înghit în sec. Amîndoi. Probabil dintr-un sentiment de solidaritate.

— Mersi, nene Bilă, mersi ! Atunci cine ? Coana Marița ? — se interesează parșiv Mogă.

— Nici gînd.

— Poate că fotograful ? — pune o întrebare ajutătoare Bigam, zîmbind doar c-un singur colț al gurii.

— Unde să elaboreze substanța ? În laboratorul lui nenorocit ? Crezi că metabisulfitul sau alte din chimicalele lui pot da cianură ?

Bigam tace ofuscat. În schimb, intervine Mogă, pus pe rele :

— Dar dacă o fi Gilly ?

— Imposibil ! Mirosul exista și înainte de sosirea ei.

— Și cine-a mai rămas ?

— Nu știu !

— Ajurea ! Ți-e frică să-i mai spui o dată pe nume. Adică domnul inginer Zighi, care-i și doctor în chimie, el n-ar putea să ne parfumeze cu acidul ăsta prusac, cum îi zici matale ?

— Voi ați spus ! Eu nu i-am pronunțat numele.

Amîndoi frații se reped ca apucați la doctorul Hannibal Certega, gata să-l sfîșie, nu altceva. Din sperietură, Bilă se trage îndărăt, se împiedică de piciorul meu și se întinde pe covor. Ochelarii îi cad de pe nas, și-abia atunci îmi dau seama că ochii doctorului n-au culoare. Adică, mai corect spus, se apropie, ca nuanță, de culoarea sticlelor de sifon. Ceva mai spălăcită. Te uiți la ei și nu zărești nimic, ci două găuri cu apă stătută, verzuie, fără fund.

Bigam și Mogam îl saltă de subțiori și-l pun pe picioare. Fără ochelari, doctorul Certega arată ca un crap rasol, cu ochii albiți de fiertură. Flintașii ridică ochelarii

de jos și-i așază pe nasul îmbrobonat de sudoare al doctorului Bilă. Cînd îl scuturară mai zdravăn, aceștia coboară pe locul ocupat mai înainte. Frații continuă să-l scuture, răcnind la el :

— Vrei să ne bagi în belea, doctore ? Încerci să pui pe seama noastră învinuirea adusă inginerului ?

Lucrurile capătă o turnură neplăcută. Nu-mi plac violențele. Și nu-s de acord ca doi hăndrălăi de douăzeci de ani să-și bată joc de-un om în vîrstă, tutuindu-l și brutalizîndu-l. Și încă față de mine.

— Domnule doctor, fraților-cumnați-lor, — intervin eu în discuție, — vă rog, astîmpărați-vă ! Nu lămurim astfel problema parfumului de migdale. De ce stăruiți să-l acuzați pe domnul inginer Gaterek. Nu-i frumos. Nu-i corect. Mai ales în lipsa dînsului. Domnul Gaterek nu-i de față, și n-are cum să se apere...

— Ba sînt aici, domnule Conan !...

Ușa se deschide dintr-o îmbrîncitură. Atît de violent, încît mă împinge din spate, îmbiindu-mă să-l iau în brațe pe doctor.

Hannibal Certega mă susține, mă ajută să-mi recapăt echilibrul și se uită cu ochii holbați la ușă.

Inginerul Gaterek stă în prag. Ne privește mînios. Scrutător.

— Pot să pledez în apărarea mea, scumpii mei domni. Nici nu-nțeleg de ce nu m-ați poftit la această judecată în lipsă, cu ușile închise ! Acum, pentru că am auzit tot ce s-a discutat în această cameră, și țin să subliniez că am ascultat la ușă, ceea ce, bineînțeles, nu prea e frumos, dar se dovedește că-i extrem de sănătos, sînt la dispoziția dumneavoastră, gata să răspund la orice întrebare.

Dorind, pesemne, să ne scoată din impasul în care ne aflam și din care nu izbuteam să găsim o ieșire, cît de cît onorabilă, inginerul Siegfried Gaterek întreprinde o tentativă de izbăvire a celor prezenți.

— Stimații mei domni, întrucît am sentimentul că sînteți posedați de-o inexplicabilă sfială, totalmente diferită față de limbuția care vă cuprinsese înainte de ivirea mea, permiteți-mi, vă rog, să comunic că renunț la întrebările pe care le așteptam din partea onoratei asistențe...

Ne ia peste picior. Se simte de la o poștă.

— Deoarece am ascultat cele dezbătute aici, am înțeles că vă preocupă posibilitățile mele profesionale de-a fabrica pe loc, la pensiunea doamnei Nachtigal, o cantitate oarecare de acid cianhidric.

Bigam, pe care nu-l dă afară din casă aptitudinea de-a percepe rapid orice, oriunde și oricum, sare ca prostul din baie :

— Asta-i chestiunea, vorba lui nea Hamlet, dom'le inginer ! Puteți sau nu puteți ! Sau, pe limba principelui danemarcian : tu bi sau nu tu bi ! E clar ?

Inginerul, înfofolit în același halat de casă pe care-l avea și-n clipa cînd intrase în baie, mai înainte de kidnaparea mea de către frații Flintaș, cu botoșei în picioare, cu gîtul înfășurat în șalul cel flocănos, răspunde cu glasul cel mai hîrîit pe care-l avea atunci la dispoziție :

— Impasibăl ! Asta ca să-ți răspund tot în limba marelui Will.

— Formidabil ! Ca-n românește, nene inginerule ! Va să zică nu poți fabrica acidul prusian de care pomenea domnul doctor Bilă ?

— Nu !

Tăcere ! Sau cum zicea Fărîmiță Lambru : „Silanț".

Bilă își șterge ochelarii cu prosopul din șorț. Bigam se uită fix la frate-său. Mogam, invers.

— Îmi dau seama că lucrurile s-au lămurit neașteptat de rapid, — mormăie maliții̦os făptura camuflată în dosul ochelarilor de soare, — înseamnă deci că putem trece la scopul prezenței mele aici. Dragă domnule Conan, îmi îngădui să reînnoiesc invitația. Poftiți, să mergem în odaia mea. Acolo vom putea discuta liniștiți, cu îngăduința stimaților noștri prieteni, problemele pe care le știm prea bine. Poftiți, că se apropie și prînzul, mai avem abia o oră la dispoziție. Dacă nu cumva, din motive lesne de scuzat, domnul doctor Hannibal Certega nu va avea oarecari deficiențe în muncă. Să nu-ntîrziem, că și-așa v-am așteptat cu destulă răbdare.

Schițez un gest de plecare, făcînd o jumătate de pas spre ușă. În pragul acesteia, inginerul, care nu se clintise din locul ocupat de la bun început, vădește un început de intenție pentru a-mi elibera spațiul necesar.

Dar n-apuc să-mi duc la bun sfîrșit pasul întreprins, că mă pomenesc smuls de braț, tras brutal îndărăt și întors cu spatele la inginer.

În fața-mi se află acum doctorul Hannibal Certega, trăgînd zdravăn de brațul meu care pendulează în chip îngrijorător.

— Stați locului, domnule Conan ! Rîndul meu, de-a vorbi cu dumneavoastră, se află înaintea lui Zighi ! Problemele inginerului nu mă interesează, ale mele mi se par mult mai importante ! Și n-ar fi exclus ca, după dramul nostru de conversație, să renunțați la plăcerea, destul de suspectă, dealtfel, de a mai asculta și alte personalități prezente în această pensiune.

Cu chiu cu vai, îmi eliberez brațul.

— Domnule doctor, vreau să-nțelegeți că n-am acordat bilete de ordine, ca la frizer, celor care își manifestă dorința de-a sta de vorbă cu mine. Asta-i una la mînă. Iar, în al doilea rînd, am să vă rog să-mi permiteți a respecta o promisiune făcută. Și-apoi, asta în al treilea rînd, țin să vă asigur că n-aș vrea să pierd, ceea ce m-ar face să sufăr adînc, un excelent prînz preparat de dumneavoastră. Cred că doamna Nachtigal v-a pus la curent cu prescripțiile dietetice cărora trebuie să mă supun...

În răstimpul prelungitei mele munci de lămurire cu doctorul Bilă, inginerul Gaterek trece pragul în odaie și trîntește ușa în spatele său. Ușa bubuie atît de tare, încît frații Flintaș sar de pe pat ca electrocutați.

Privesc uimit la domnul inginer. Se apropie agale de doctor, tîrîndu-și botoșeii cu talpă de pîslă, își decamuflează ochii, dîndu-și jos ochelarii de soare, și pornește să cate lung și insistent la Bilă. Apoi pune în funcțiune rîșnița aceea de cafea care ar vrea să sune a glas omenesc :

— Ascultă, Bilă ! Termină cu inepțiile ! Cum îți permiți să impui domnului Conan supliciul unei conversații stupide... cum de îndrăznești ? Tu n-ai probleme, așa că n-ai ce discuta cu domnul Conan ! Să fie clar. Chiar te avertizez să-ți ții gura !

— Aha ! Păi asta nu-ți convine ! Vezi ? — dă o replică, aptă să-mi trezească bănuielile cele mai neașteptate, doctorul Certega.

Încerc să intervin. Zadarnic. Siegfried Gaterek ridică turația rîșniței, care acum devine supărătoare la ureche.

— Du-te la bucătărie ! Vezi-ți de treburile tale. Altminteri o să afle și Marița...

— Ei și ?

— Nu mă-nnebuni ! Chiar ți-ar fi indiferent să știe Marița că vrei să te așterni la povești cu domnul Conan ? Ia mai spune o dată !

Doctorul Hannibal nu cedează.

— Hai să fim serioși. Zighi ! A venit vremea să spunem lucrurilor pe nume. Lasă-mă să discut cu domnul Conan, că de nu, ai să-ți muști pumnii ! E clar ? Marița nu mă mai sperie. Crede-mă, zău așa ! Și, ferească Dumnezeu, să nu vorbesc mai mult decît ți-ar conveni. Fii atent ! Sper să fiu iertat că-i răpesc maestrului posibilitatea de a-și respecta promisiunea, dar n-am altă cale. Trebuie să mă suporte. Barem o jumătate de ceas. Că n-o fi moarte de om ! Sau, dimpotrivă, s-ar putea să fie și moarte de om ! E bine ?...

Doctorul își întrerupe o clipă peroratia, pentru a-și șterge năduseala de pe frunte.

— Domnule Conan, — se adresează el, de astă dată direct mie, — nu vă faceți griji în privința prînzului. Veți fi hrănit la timp și cum se cuvine. Conform celor mai severe și științifice principii dietetice.

— Nu admit ! — urlă inginerul Gaterek.

Și, fără să mai aștepte, pornește să mă tragă de braț, tîrîndu-mă spre ușă.

Doctorul nu mai stă pe gînduri. Mă înșfacă de celălalt braț disponibil, — din întîmplare n-am decît două, — și mă tracționează tot spre ușă.

Bigam și Mogam, trezindu-se din reveria în care-i cufundase rostirea celor cîteva amenințări ale doctorului Hannibal Certega, îmi sar în ajutor. Era și vremea. Peste cîteva clipe riscam să rămîn invalid. Fiecare din ei îl apucă de-un braț pe doctor și pe inginer.

Dac-ar fi intrat cineva în odaie, ar fi jurat că dansăm o congă.

Desprinzîndu-se din încleștarea lui Bigă, doctorul prinonește locului șiragul dansatorilor, printr-o replică de final de act :

— Dacă nu mi-l cedați de bună voie pe domnul Conan, în seara asta va muri cineva !

— Cine ? — întreabă înfricoşat şi curios inginerul.

— Nu ştiu nimic sigur, dragă Zighi. Tocmai asta vreau să vorbesc cu maestrul Conan. Că nu degeaba i se spune detectivul Al Conan Doi !

24). HANNIBAL ANTE PORTAS, SAU ŞI MAI RĂU...

După ce-a zăvorît uşa bucătăriei, trăgînd ivărul, doctorul Certega mă poftește să iau loc. Întrucît nu se află acolo decît două taburete slinoase şi hodorogite, îl întreb :

— Mă pot aşeza pe vreunul din ele ?

Doctorul rostește blajin :

— Altele n-am, după cum se vede ! Totuşi încercaţi. Există o şansă. Şi-anume să nu se demonteze de la prima probă !...

Frumoasă primire, n-am ce zice. Autosugestionîndu-mă, mă las cu duhul blîndeţii pe taburetul din partea uşii. Mai mult ca să pot supraveghea intrarea.

Taburetul geme îngrijorător, strănutînd din toate încheieturile. Însă rezistă bărbăteşte. Balansul pe care i-l imprimă personalitatea subsemnatului nu pare să-i creeze stări anxioase.

Doctorul Bilă, asigurîndu-se că nu s-a produs nimic irremediabil, porneşte să elibereze masa de bucătărie de reziduurile specifice meseriei. Vraful de farfurii este mai mult azvîrlit, decît aşezat, în chiuveta pentru spălatul vaselor. Cuţitele, lingurile, furculiţele şi linguriţele zboară, zdrăngănind asurzitor, spre aceeaşi destinaţie. Firimiturile de pîine, cojile de cartofi, cele cîteva păstăi de fasole, resturile de morcovi şi ţelină sînt măturate cu mîna pe jos. Doctorul Hannibal pare cuprins de-o adevărată furie purificatrice. Peste cîteva clipe, masa a rămas liberă de orice sarcini.

— Mai rapid ca la Capşa, domnule detectiv, nu-i aşa ?

— Mai rapid, domnule Certega ! — îi răspund politicos, nevrînd să-l dezamăgesc. — Numai că acolo pot risca să

mă mișc pe scaun. Pe cînd la dumneata, nu știu ce s-ar alege din bietul taburet, dacă aș cuteza să mă ridic ceva mai smucit...

— Nici o grijă, domnule Conan ! Este taburetul preferat al Mariței. Și nu se poate afirma că-i o femeie ușoară

Privesc intrigat la înfățișarea încăperii. Cînd îl vizitasem întîia oară pe doctor, — cam pe nepusă masă, ce-i drept, — n-apucasem să examinez ca lumea acest interior, de neconceput la Posada. În afara celor două taburete șlinoase și hodorogite, din care unul plînge și suspină sub importanța mea, totul în această bucătărie (de film publicitar, pentru demonstrarea calităților mobilierului „Apetit") este nou și strălucitor. Dulapurile, care ocupă doi din pereți, rafturile sînt vopsite cu „Duco", cum era pe timpuri „Fiat"-ul meu, cînd sticlea și sclipea de te lăsa cu leziuni oculare.

Există și un complex de chiuvete. Trei la număr.

Mașina de gătit este uluitoare. Bănuiesc că-i o comandă specială. Aragaz cu șase ochiuri n-am întîlnit decît în producțiile de la Buftea.

Ceea ce mă uimește — dat fiindcă ne apropiem de ora prînzului — e faptul că nimic, dar absolut nimic nu fierbe pe extraordinarul agregat culinar al lui Bilă. Și totuși, în încăpere, de cînd am intrat, continuă să persiste un iz de fum acriu.

Doctorul Hannibal trebuie să fie cumplit de tulburat, de vreme ce-a hotărît să suprime hrana de amiază a locatarilor pensiunii Nachtigal. Singurul scutit de această acțiune arbitrară par să fiu eu. Pentru că Certega așterne pe masă o serie de alimente scoase din frigiderul ascuns în dulapul din peretele de lîngă ușă.

Isprăvindu-și treburile, doctorul Hannibal se așază în fața mea, pe celălalt taburet.

— Să luăm și să mîncăm, domnule Conan. După indigestul breakfast pe care l-ați îngurgitat la domnișoara Gilly, cred că bucatele mele vă vor pica bine !...

Ce să-mi pice bine ? Pe farfurii se află (în porții infime, ca să nu zic inefabile) brînză de „veci", urdă (probabil dulce), șuncă de Praga, pîine prăjită, ridichi, roșii, salată verde, și alte produse similare (cvasinecomestibile, după părerea mea). Plus două borcănele de iaurt (fără dată).

— Domnule doctor, totu-i ca la carte ! Vă mulțumesc, dar nu mai mi-e foame. E de-ajuns să văd ce-i pe masă, și m-apucă o poftă nebună să slăbesc.

Doctorul mă dezamăgește și mă umilește cumplit, pornind să lichideze merindele de pe masă. Asist indispus. Ironia soartei. Marele maestru al artei culinare ține regim în locul meu.

Lăsîndu-l să mastícheze liniștit, mă decid să-i fac puțină conversație, așa, ca de la om la om, poate că-i stă brînza de „veci" în gît :

— Dragă doctore, m-ai cărat aici să-mi comunici niște informații de însemnătate capitală. Ai pomenit de cîteva ori cuvîntul moarte. Pe cine vrei să înspăimînți ? Nu te grăbi să-mi răspunzi. Mănîncă liniștit. Dacă poți. În răstimp am să formulez cîteva întrebări. Și-n vreme ce-ai să dai gata aceste inofensive alimente, gîndește-te bine la răspunsurile pe care ai să le furnizezi. În primul rînd, țin să știu ce-i cu afirmația dumitale că-n seara asta va muri cineva ? Apoi, va trebui să mă lămurești, cît mai pe îndelete, dacă-i posibil, în privința tuturor fenomenelor neobișnuite ce se petrec în pensiunea asta blestemată. Am venit aici să lucrez liniștit. Am de terminat o carte. N-am apucat să scriu un singur rînd. Colocatarii mei mi se par extrem de tensionați. Noaptea nu-și găsește nimeni somnul. Fiecare pare posedat de-un demon. Care-i demonul, domnule doctor ? Cum se cheamă ?

Pesemne c-am vorbit destul de mult, deoarece Certega a isprăvit de mîncat tot ce era pe masă. Se șterge la gură cu prosopul din buzunarul șorțului de bucătărie. Apoi își dă jos ochelarii. Și observ îngrozit că mă privește.

— V-aș răspunde cu-o întrebare, domnule detectiv.

— Serviți !

— Cine v-a recomandat Posada ? Cine v-a spus c-aici o să găsiți liniștea necesară pentru scrierea cărții ? Dacă nu-s indiscret, bineînțeles !

Nu mă supără indiscreția doctorului. Nu. Mă necăjește faptul că nu-i pot răspunde. Fiindcă nici eu nu știu cine mi-a făcut pustiul ăsta de bine, expediindu-mă în stabilimentul doamnei Nachtigal.

— N-are importanță, dragă doctore. Cineva...

— Și care, după cum îmi dau seama, n-are nume !

— Să zicem...

— Bun ! Rămîne pentru altă dată. Într-adevăr, nu-i chiar atît de important. Vă intrigă, așa cum rezultă din prima dumneavoastră chestionare, de unde știu că-n seara aceasta va muri cineva, nu-i așa ?

— Chiar așa...

— Foarte simplu, domnule detectiv. Deși-s doctor, adică om de știință, sînt adeseori cuprins de crize misticoidale. Fantasticul, iraționalul mă domină, îmi dictează cele mai idioate prevestiri. Din dimineața asta, mereu îmi șoptește cineva că va fi moarte de om... Cine ? O bănuială mă frămîntă. Dar nu-ndrăznesc să rostesc numele viitorului răposat. Mi-e teamă să nu se împlinească presimțirea mea. Mi-e groază. Pentru că acela care va urma să treacă dincolo mi-e foarte apropiat. E sînge din sîngele meu. Mi-e frate.

— Doctore dragă, te simți bine ?

— Excelent ! Nici brînza de vaci, nici roșiile n-aveau parfumul acela oripilant de migdale. Deci, totul e cît se poate de bine !

— Domnule Certega, nu mă lăsa să-mi pierd mințile. Cine-i fratele dumitale ? Și tocmai aici la Posada, în pensiunea doamnei Nachtigal !

Bilă zîmbește amar, de parcă ar fi sfărîmat între dinți o pilulă de „Carbicol" (conține „fel tauri", adică fiere de vită) :

— Ce fel de detectiv sînteți dumneavoastră, domnule Conan Doi ?

Prefer să nu-i răspund. N-ar crede afirmația mea. Și-anume că-s un mare detectiv.

— Să știi, domnule Certega, eu nu mă dezumflu atît de lesne, oricît ai încerca să mă demoralizezi ! Mai bine explicitează-te. Ce-i cu fratele dumitale ?

— Propun să rezervăm pentru sfîrșitul convorbirii noastre această problemă. Deocamdată să vă liniștesc în privința fenomenelor ce se petrec în pensiunea noastră. Nu-i nimic extraordinar. Totul este nespus de firesc și explicabil. Iar tensiunea pe care ați remarcat-o la membrii colectivității este și ea la fel de omenească. Pentru că demonul care-i posedă nu este de domeniul supranaturalului. Ba dimpotrivă. Aparține acestei lumi. Tocmai de aceea-i bîntuie atît de violent. Demonul are și-un nume, se cheamă...

— Ei ?

— Are un nume care se scrie în cifre ! Cu cinci zerouri ! 300.000 ! Poate chiar 400.000 !

— 300.000 ! De lei ?

— Vezi că ştii, domnule Doi ! — remarcă pe-un ton intimist doctorul Bilă.

— Banii lui Gaterek ?

— Întocmai, domnule Conan !

— Banii rezultaţi din vînzarea casei de la Bucureşti ?

— Eşti totuşi un detectiv, domnule Al Conan Doi ! Născut, iar nu făcut ! Vrăjitorule !

Din nou mă neliniştește absența parfumului de flori de migdal. În schimb mă zadără iarăşi, mă pişcă la nas fumul acela acriu. Adulmec atent. Dar nu-i depistez proveniența.

A sosit timpul să trecem la lucruri mai serioase. Dacă doctorul Hannibal vrea să amînăm soluționarea problemei enigmaticului său frate, atunci să aflăm ce-i cu scumpii mei colocatari.

— Domnule doctor, — întreb eu arogant (dar nu cine ştie ce) — nădăjduiesc că persoana subsemnatului nu face parte, în lista neagră stabilită de matale, printre vînătorii posedaţi de patima banilor, şi încă a unor bani ce nu mi se cuvin ?

— Oarecum ! De ce să te mint, domnule Conan, atîta timp cît nu-mi dezvălui numele celui care ţi-a recomandat Posada, trebuie să te consider printre vînători, aşa cum te-ai exprimat atît de plastic.

— Mulţumesc, doctore. Mi-ai luat o piatră de pe inimă. Să trecem la următorul. Solistul Lucky-Lucky îţi inspiră ceva ?

Bilă grimasează :

— Ba bine că nu ! Ăsta ar vinde-o şi pe maică-sa pentru un pumn de sutare ! De vreme ce-i în stare să trăiască din banii unei femei, nu vreau să rostesc nume, este capabil şi de alte grozăvii.

— Să mergem mai departe. Lucky rămîne pe lista neagră.

— Bineînţeles. Printre primii.

— Dar Finichi ? Cu el ce intenţii ai ?

— Amestecate !

— Adică ?

— Cum am spus. Amestecate. Ar avea toate motivele să-l ușureze pe Zighi de suferințele pricinuite de bani. Dar, în același timp, e laș, fricos, lingav, muieratic, curios ca o babă. Nu vezi cum fotografiază fiecare mișcare de-a noastră ?

— De ce ?

— Ca să-și creeze un alibi. Bănuiesc că posedă toate imaginile în stare să-l scoată din cauză.

— Dar Gilly ? Actrița de-abia a venit.

— Ei bine, tocmai asta mă face s-o consider a fi în capul răutăților. Mai ales că are și aliați ; nu ți-i numesc nici pe aceștia, deoarece mi-a spus o păsărică să nu cred în întrebările aparent nevinovate. Sînt sigur că-i cunoști !

— Deci, Gilly actrița, după părerea dumitale, e cap de pluton ?

— Exact. Și bine încadrată. Singurul lucru pe care-l iubește pe lumea asta e banul ! Mai ales la plural !

Sîntem întrerupți de cîteva violente și zgomotoase bătăi în ușă.

— Nene doctore ! Nene doctore ! Răspunde, nu mai face pe surdul. Știu că te afli aici.

Este glasul actriței.

— Ce dorești, domnișoară ? Sînt aici. Și nu mă ascund de nimeni. Mai ales de dumneata.

— Nu ne servești prînzul ? Mi-e foame... De ce te-ai zăvorît în bucătărie ?

— Mă privește. Iar astăzi n-am poftă să gătesc. Mîncați și voi ce găsiți prin bufet.

Gilly nu mai insistă. I se aud pașii pe coridor. Doctorul îmi face semn să nu mă las înșelat de aparențe, dîndu-mi de înțeles că actrița a ascultat la ușă, și că se va reîntoarce tiptil să-și reia ocupația de pînă acum. Totodată dă din mînă a lehamite, exprimîndu-și lipsa de interes față de acțiunile de spionaj ale pupezei.

— Văd că nu te interesează deloc părerea mea despre Bigam și Mogam ! — reîncepe Bilă.

— Ba da ! Sînt chiar foarte curios să știu unde îi încadrezi.

— Am să te dezamăgesc. I-am eliminat. Găinarii nu-s capabili nici de-o lovitură spectaculară, nici de crimă.

N-au aptitudinile necesare. Nu-s proşti, ca să-şi petreacă restul zilelor în saline. Oricît de modernizate ar fi !

Miroase din ce în ce mai tare a fum pişcăcios. Privesc neliniştit în juru-mi. Zadarnic. Nu arde nimic. Şi totuşi, fumul acesta mi se pare cunoscut.

Reiau conversaţia :

— Cine mai rămîne atunci, doctore ?

— Gaterek şi Mariţa !

— Inginerul urmează să fie cel prădat, deci îl scoatem din competiţie.

— Rămîne de văzut. N-aţi mai pomenit simulanţi de furturi ?

— Nici aşa să n-o luăm.

— Provizoriu.

— Şi ce facem cu coana Mariţa ?

Cînd rostesc numele mic al doamnei Nachtigal, se produce un fenomen neobişnuit. În dulapul cel mare, aflat în peretele de lîngă uşă, chiar în spatele meu, se prăbuşeşte toată văsăria dinăuntru. Sărim electrocutaţi de pe taburete. Al meu se răstoarnă. I se desfac toate încheieturile, împrăştiindu-se care încotro.

În dulap continuă cataclismul. Se aud zgomote înăbuşite, ca înaintea unui cutremur, rafturile interioare trosnesc, se rup, cad (probabil) unul peste altul, stîrnind o reacţie în lanţ, deoarece deflagraţia sporeşte neîncetat. Intră în rezonanţă întreaga instalaţie de tip „Apetit".

În cele din urmă, spre spaima noastră, uşile dulapului sar din balamale, se dau la o parte. Dinăuntru se rostogoleşte un balot imens. Lung de vreo doi trei metri. Gros (să zicem) cît mine. Poate mai puţin, ca să nu exagerez. După o clipă de ezitare, rămîne nemişcat pe duşumea.

O dîră de fum se ridică alene dintr-o latură a balotului. Abia acum reuşesc să determin şi să identific mirosul pişcăcios care mă deranjase tot timpul. Mirosul specific al trabucului. Ţigara de foi scoate o şuviţă firavă de fum alburiu. Arde singură. Balotul se întoarce de la sine pe spate. Se aude un sforăit monstru, urmat de-un sughiţ.

Nu-i un balot, cum crezusem la început. Căci are mîini şi picioare. Şi răspîndeşte o duhneală de tescovină, trăs-

nitoare. Ne apropiem înfricoşaţi. Dăm la o parte şalul care acoperă presupusul balot...

Coana Mariţa, beată moartă, sforăie în pace şi onor. lar în mîna dreaptă, un trabuc pe sfîrşite îşi dă duhul fisiind şi fumegînd.

— Sîntem în pericol, domnule detectiv ! — şopteşte înspăimîntat doctorul Bilă. — Mai cu seamă dac-a ascultat conversaţia noastră, înainte de-a adormi din pricina alcoolului. Formidabilă idee, să se pitească în dulapul cu farfurii. Cum dracului o fi încăput ? Pesemne că sub rafturile de jos.

Încă nu reuşesc să-mi revin. Îngaim penibil :

— Înseamnă că ştia despre intenţia dumitale. de-a mă aduce aici, la o discuţie între patru ochi.

— Pe cuvîntul meu de onoare, domnule Conan, că nu aveam nici măcar posibilitatea s-o anunţ ! Îţi jur ! Precis c-a tras cu urechea, trebuie să se fi aflat pe coridor, în faţa uşii, cînd mă certam cu Zighi pentru confiscarea dumitale. Altminteri nu-i posibil ! Este singura explicaţie plauzibilă.

— Ce-i facem acuma, doctore ?

În clipa cînd se pregăteşte să-mi răspundă. răsună un ciocănit discret la uşa bucătăriei. Sărim ca arşi.

— Nene doctore !

Slavă Domnului ! Nu-i Gilly. Bigam şi Mogam, pe două voci, ale căror frecvenţe, joase şi înalte, ne sînt prea bine cunoscute, se află de cealaltă parte a uşii.

De data aceasta doctorul se repede imediat să deschidă.

Flintaşii pătrund în bucătărie, strecurîndu-se unul după altul. Încremenesc cu gurile căscate. Privelişte neaşteptată le-a suprimat uzul corzilor vocale. Dar şi al raţiunii. Căci tac îndobitociţi.

Abia după ce le explicăm pe îndelete cele întîmplate, după ce sîntem nevoiţi să repetăm anumite amănunte. chiar de două ori, abia atunci îşi recapătă glasul şi puterea de discernămînt.

— Nene maestrule, — întreabă disperat Bigam, scobindu-se preocupat în nas, — ce-i facem cu cadavrul ? Îl îngropăm în grădiniţă şi anunţăm miliţia, fără zăbavă, c-a dispărut coana Mariţa, sau îl lăsăm aici, în păstrarea doctorului ?

— Care cadavru ? Ai înnebunit ? Unde ai mai pomenit cadavru care să sforăie atît de activ ? — îl aduc la realitate pe reprezentantul fracțiunii deficitare a clanului Flintașilor.

Consultîndu-mă rapid, numai din priviri, cu doctorul Hannibal, îi solicit pe frații Flintaș să ne dea o mînă de ajutor. Doamna Nachtigal trebuie transportată în odaia ei.

Mogam o apucă de picioare, doctorul Certega și cu Bigam de cîte un braț, iar eu de ceafă, petrecîndu-i ambele mîini pe după grumaz.

Ne opintim zdravăn. Inutil. Imposibil s-o clintim din loc. Inversăm sarcinile. Doctorul trece la cap, eu la picioare, iar frații Flintaș în stînga și-n dreapta, încercînd să-și petreacă mîinile sub mijlocul ei.

Dau comanda :

— Hei rup !

Victorie. Coana Marița se lasă dusă. Dar numai parțial. Pentru că, eroare cumplită, reușesc s-o scot doar din pantofi (care de fapt sînt niște ghete din pînză), dînsa rămîne pe loc, iar eu mă proptesc cu fruntea în tăblia ușii, unde sînt nevoit să mă opresc. Ușa se cutremură dureros, iar creierii mei urlă sfîșietor. Cînd întorc ceea ce-a mai rămas din fostul meu cap, îi văd pe Flintași și pe doctorul Bilă răsturnați peste balotul cu trabuc.

Mogam încearcă să-și scoată dintr-o nară mușțiucul trabucului, iar doctorul își caută ochelarii, cu gesturi stîngace, prin ciorapii coanei Marița.

În sfîrșit, după ce reluăm secvența de vreo cîteva ori, reușim s-o tîrîm, scăldați de sudori, pînă la ea în odaie.

Dar chinurile nu s-au terminat. A rămas cea mai dificilă sarcină. Urcarea în pat a coanei Marița. Dar, după stăruințe demne de cauze mai nobile, bunăoară ridicarea unei piramide, izbutim s-o culcăm de-a curmezișul patului.

Altfel nu s-a putut. Eram, tuspatru, la capătul puterilor.

Bigam schițează un bilanț al ispravei noastre :

— Mai dihai ca-n muncile lui Herculane, maestrule !

Constatînd că ne-am revenit, doctorul Hannibal Certega propune :

— Haideţi s-o culcăm ca lumea. Daţi plapuma la o parte, întoarceţi-o pe Mariţa de-a lungul, aranjaţi pernele. Ar fi necuviincios s-o lăsăm aşa.

Nu s-ar putea spune că doctorul n-are dreptate. Aşa că pornim din nou la munca de jos. O împingem cătinel pe madam Nachtigal, imprimîndu-i o mişcare giratorie. Doar doar o plasăm pe orbită.

Numai că Bigam se grăbeşte şi, dintr-un exces de zel, depune un efort prost calculat. Madam Nachtigal părăseşte patul, aterizînd zgomotos pe duşumea. Pensiunea se clatină din temelii. Lustra pendulează ameninţător. Tencuiala, în vreo două locuri, se desprinde de pe pereţi.

Coana Mariţa sforăie în continuare.

Cu chiu cu vai, o urcăm iarăşi în pat. Dar am uitat să dăm la o parte plapuma. Din nou o împingem pe madam Nachtigal la marginea patului. Numai că, de astă dată, stau de strajă.

Cele o sută şi ceva de ocale ale coanei Mariţa se sprijină de monumentul subsemnatului. Şi nu-i chiar atît de uşor.

— Trageţi mai repede plapuma, fraţilor ! — le strig la capătul puterilor, celor trei aliaţi. — Nu garantez că pot suporta mai mult de 30 de secunde !

Operaţiunea decurge mult mai rapid decît îmi închipuiam. Însă, de sub plapumă, lîngă perne, se iveşte un obiect binecunoscut mie. Valiza cea neagră. Dacă-i cea pe care o ştiu, înăuntru trebuie să fie caseta cu pietricelele. Dar nu sînt singurul ei cunoscut, deoarece un răcnet victorios izbucneşte din piepturile tustrei confraţilor :

— Uite-o ! Uite-o unde era !

— Nu mai sta, Bigă ! — urlă Mogam. — Umfl-o !

Însă doctorul s-a şi repezit asupra valizei. Bigam o apucă de mîner. Trag amîndoi de ea, ca disperaţii. Valiza se desface de la sine. Cînd văd apărînd caseta, rostogolindu-se din pat lîngă mine, îmi părăsesc postul şi mă aplec după ea.

În acelaşi timp îşi părăseşte locul şi coana Mariţa. Iarăşi aterizează pe duşumea.

Mogam zboară peste pat şi peste doctor, într-un salt de cascador, ţintind spre casetă. Calculîndu-şi greşit traiectoria, se prăbuşeşte alături de Mariţa, pe duşumea.

Doctorul Bilă şi Bigam, cu valiza desfăcută în mîini, luptă să-şi descleşteze degetele de pe mînerul ei. Înlăn-

tuiți, dau ocol patului, virînd în aceeași direcție. Spre cutie. Mogam o împinge. Doctorul o pașează spre mine, urlînd :

— Ia-o, dom'le Conan ! Ia-o, nu mai sta ! În ea se află demonul. Precis !

Deoarece acum mi-este la îndemînă, cutia apropiindu-se zuruind de mine, mă aplec și vreau s-o înhăț. O scap. Lunecă spre coana Mariţa. Mă reped într-acolo. Iarăși încerc s-o apuc.

Un urlet înfricoșător ne perforează timpanele :

— Nemernicilor ! Banditilor ! Ce căutați în camera mea ?

Coana Mariţa, pe care pînă în clipa aceasta o crezusem pierdută în neagra veșnicie a valurilor de tescovină, răcnește ca scoasă din minți.

Zărește în mîna mea cutia. Privește la Bigam care se zbate încrîncenat în brațele doctorului, zbenguindu-se amîndoi peste trupul celui care a fost Mogam.

— Ține caseta, dom'le Conan ! N-o lăsa din mînă ! — îmi strigă madam Nachtigal ridicîndu-se.

După care, fără nici un efort vizibil, îi saltă pe tustrei combatanții, dintr-o singură mișcare. Apoi îi bubuie de perete, de li se aud trosnind oasele. Îi sprijină niţel de-a-npicioarelea, atîta cît să aibă timpul necesar pentru a le trăsni o serie de salve mormîntale.

Reușesc să număr pînă la opt scatoalce. Opt împușcături. Opt focuri de Colt 38 (judecînd după tonalitate).

Bilă. Mogam și Bigam ridică mîinile năuciți, ducîndu-și-le la obraji. Schițează o mișcare de balans, suficient de incertă. Apoi se prăbușesc la picioarele peretelui. Ca morți.

Nemaiașteptînd învierea celor trei executați, coana Mariţa se apropie amenințătoare de mine. Dau îndărăt. Patul se află în spatele meu. Așa că mă împiedic și cad de-a latul acestuia. Cutia îmi scapă din mîini, zuruind la fel de straniu ca și în celelalte ocazii.

Madam Nachtigal înșfacă de jos cutia, o duce la piept, și mă întreabă dispreţuitoare și rece :

— Dom'le Conan, ce cați tălică în albia cu tărîțe a ăstora ? Că nu-mi vine să cred că te-ai înhăitat cu măgarii de colo, pentru a-mi răpi singura nădejde a bătrîneţelor mele !

Jignirea mi se pare cumplit de nedreaptă. Încerc să mă ridic. Imposibil. Sînt, pesemne, prea emoţionat. Dar mă ajută coana Mariţa. Reţinîndu-mi geamătul ce sta gata să-mi explodeze pe buze, o pun la curent cu realitatea :

— Cum poţi să spui aşa ceva, coană Mariţo ! Dacă nu eram eu, cine te căra aici tocmai din bucătărie ? Căci zăceai acolo, asfixiată în dulap, de parcă erai într-o stare cataleptică.

— Ia mai slăbeşte-mă ! Vrei să m-aiureşti ? Eram o ţîrişică băută, şi-atît ! Mă pitisem în dulap, s-ascult ce vrea să unelteaască, laolaltă cu tălică, bestia de Bilă. Dacă n-aţipeam, cînd porniserăţi să vorbiţi despre mine, v-arătam eu vouă ce are de gînd să facă Mariţa... Că asta vă interesa, nu ?

În răstimpul cît îmi oferă explicaţiile suplimentare, madam Nachtigal zdrăngăne într-una, fără încetare, caseta cu pietricele. Ascultă încordată zuruitul interior, rînjeşte înciudată şi leapădă o înjurătură foarte puţin ortodoxă.

Cei trei luptători căzuţi la datorie încep să dea semne de viaţă.

Mariţa Nachtigal asistă la infructuoasele lor stăruinţe de-a se plasa pe verticală, apoi se hotărăşte brusc, se repede la ei şi, din trei ghionturi zdravene, îi ridică în picioare.

Caseta din dreapta coanei Mariţa, folosită drept pumn, răsună şi mai ciudat.

Doctorul Hannibal Certega îşi propulsează persoana spre cutie. Neaşteptata sa iniţiativă o ia pe nepregătite pe madam Nachtigal. Cutia cade pe duşumea. Bigam se aruncă după ea. Mogam aşişderea. Numai că doamna Nachtigal, net superioară ca pregătire fizică, îi înşfacă pe tustrei, din voleu, şi-i buşeşte la pămînt, alături de cutie.

Cu mîinile întinse spre ea, cîntă cu toţii în cor :

— Nu-i cutia matale ! N-ai dreptul s-o iei ! Dă-ne cutia, că nici morţi nu ţi-o lăsăm !

— Nenorociţilor ! — le replică Mariţa, — ce vă băgaţi voi unde nu vă fierbe oala ? De unde ştiţi ce-i cu cutia asta ? Habar n-aveţi ce-i înăuntru ! Numai cine poate s-o deschidă, numai acela are dreptul s-o păstreze !

Hannibal, care s-a ridicat în patru labe, o întreabă curios :

— Ce, ai deschis-o?

Madam Nachtigal îl aplatizează la podea, punîndu-şi piciorul pe spinarea lui.

— Încă nu ! îi răspunde ea. — Dar am s-o deschid ! Şi-atunci înseamnă că-i a mea !

Mă pune dracu să intervin :

— Doamnă Nachtigal, nimic nu te îndrituieşte s-o deschizi, de vreme ce nu-ţi aparţine !

— Te-a-ntrebat cineva ceva, domnule Conan ? Iar pe voi cine v-a angajat să-mi şterpeliţi caseta ? Ai ? Se-aude ? Nefericiţilor ! Vă-ncontraţi cu mine, în halul de neputinţă în care vă aflaţi ?

Fără să mai zăbovească în aşteptarea răspunsului cuvenit, Mariţa Nachtigal deschide rapid uşa odăii. Dintr-o şutare magnifică, doctorul Bilă este expulzat din cameră. Coridorul răsună în urma impactului ce are loc între capul bietului vraci şi perete. Al doilea şut, cu efect, îi expediază, tîrîş pe duşumea, laolaltă cu covorul, pe fraţii Flintaş.

Pesemne c-au nimerit peste doctor, deoarece nu se aude nici un zgomot.

Văzînd uşa deschisă, nu mai aştept următorul şut. O zbughesc ca din puşcă, dîndu-mi abia acum seama de latentele mele rezerve interne în calitate de sprinter. Am o detentă incredibilă !

Uşa odăii doamnei Nachtigal bubuie asurzitor. După care se-aude cheia răsucindu-se în broască. Apoi o invitaţie, clamată nouă tuturor :

— Dacă vă pune dracu să rostiţi vreo vorbuliţă despre cutia care-i la mine, să ştiţi că vă stîlcesc în bătăi. Şi pe tălică, dom'le Conan, cît oi fi de mare scriitor.

Ne regrupăm forţele. Pe coridor. Oleacă demoralizaţi, dar plini de bunăvoinţă. Ne scuturăm ţoalele, ne verificăm articulaţiile, după care manifestăm evidente intenţii de despărţire.

Stînjeniţi, ne privim încrucişat. E şi normal. Sîntem patru.

Doctorul Hannibal îmi face semn să ne luăm valea. Bigam şi Mogam, iuţi la minte cum sînt dînşii, ne-o iau

înainte. Însă, eu și cu doctorul ne îndreptăm spre bucătărie.

— Ce-i în cutie, domnule doctor ? — îl întreb pe Bilă.

— Nu bănuiești ?

— Bineînțeles că nu !

— Cutia i-a dispărut lui Zighi de ieri. Ce mă depășește e faptul că nu arată să sufere din pricina pierderii ei. Dacă înăuntru se află ce bănuiesc eu, atunci ar trebui să fie disperat. Cred că în cutie sînt ascunși banii căpătați din vînzarea casei !

— Imposibil ! Că n-o fi vînduț-o pe pietricele.

— Ba-i foarte posibil. Sînt pe lumea asta niște pietricele care se cheamă diamante, rubine, safire, briliante...

— Și dispariția lor îl lasă rece ? — nu-mi pot stăpîni și eu uimirea.

— Aici nu-i ceva în regulă ! Singurul lucru care îi poate da această stare de nepăsare ar fi doar intangibilitatea casetei. Pînă acum n-a reușit s-o deschidă nici Marița. Și dacă n-a izbutit dînsa, care-i as în materie, înseamnă că Zighi n-are temeiuri să se teamă. E singura explicație posibilă !...

— Ar mai fi și altele ! — îi zdruncin eu încrederea în forța deducțiilor sale.

— Care ?

— Nimeni nu și-ar abandona o avere, căci e vorba de vreo 300.000 de lei, bazîndu-se numai pe faptul că broasca seifului portabil este de nedescuiat. Neîndoios că și-a mai asigurat o rezervă. De fapt, așa obișnuiesc mințile lucide, cerebralii. Totdeauna mai au și-un plan ascuns, pentru orice eventualitate.

Doctorul Hannibal cade pe gînduri. Atît de dureros, încît îl văd crîmpotindu-și chipul ascuns în dosul acelor formidabili ochelari de cosmonaut. Cățărîndu-se iarăși pe scara iluziilor, Bilă îngaimă :

— Nu-mi vine a crede ! Mai întîi, nu-i sigur c-a luat numai 300.000. Nimeni nu știe precis cu cît și-a vîndut casa. S-ar putea să fie și mai mult. Chiar 400.000. Iar pietricelele astea afurisite își schimbă valoarea de la o zi la alta. Și-n afară de asta, Zighi nu-i o minte atît de lucidă, cum zici dumneata, domnule detectiv. În ultima vreme mi se pare sărit zdravăn de pe șine. Deocamdată însă, cutia-i în mîinile Mariței ! Și asta nu-i bine. Zău că nu-i bine ! Deloc !

Ne aflăm din nou în bucătăria-laborator a doctorului Certega.

În răstimpul cît dăm gata două căni de cafea, sîntem deranjaţi în nenumărate rînduri.

Bat la uşă, ciocănesc neîncetat fel şi fel de inoportuni. Toţi cer de mîncare. Şi, Finichi, şi Gilly, şi Lucky, ba chiar şi Flintaşii. Ori le este foame, ori îi zgîndără faptul că doctorul îmi destăinuie cine ştie ce grozăvii. Numai că Hannibal Certega îi alungă pe toţi, comunicîndu-le că n-are poftă de gătit. Resemnarea lor pare destul de bizară. Părăsesc, unul după altul, cîmpul de bătaie, fără să insiste cîtuşi de puţin. E clar că lucrurile nu decurg normal.

Sînt decis să-l interoghez ca lumea pe doctor.

— Domnule Hannibal, hai să punem lucrurile la punct. Pînă în clipa cînd doamna Nachtigal a apărut din dulap, în chipul pe care-l cunoaştem, discutasem despre bănuielile dumitale în privinţa unei crime iminente, iar în al doilea rînd despre satanica patimă, a colocatarilor noştri, pentru banii inginerului Gaterek. Deci două probleme două. Primo : asasinarea unui om. După afirmaţiile sau bănuielile dumitale misticoidale ar fi vorba de-un frate misterios, tot al matale, aflat aici la Posada. Secundo : un furt. Sau, ca să zicem altfel, intrarea în posesia unei imense sume aparţinînd lui Zighi...

— Domnule Al Conan Doi, în ciuda pretenţiilor dumitale de detectiv, sînt nevoit să constat, din nou, că eşti un simplu diletant. De unde ai scos chestia asta, că-i vorba de două probleme ?

— Din desfăşurarea discuţiilor. Prin deducţie !

— Vax ! Mă scuzi de expresie, domnule Conan, dar mi-a scăpat fără voie. Continui să mă dezamăgeşti. Problema nu-i decît una singură. Se încearcă uciderea omului care posedă trei sute de mii. Şi acela e fratele meu.

— Cum ? Inginerul Siegfried Gaterek e fratele dumitale ? Îţi baţi joc de mine, doctore ?

— Sigur că nu. Însă Zighi e fratele meu. Chiar şi numele său, anagrama lui Certega, ar fi trebuit să-ţi trezească atenţia. Dar matale zburzi după cai verzi pe pereţi, depistînd mistere inexistente, în vreme ce crima se unelteşte lîngă dumneata.

Doctorul a părăsit pronumele de reverență. Nu-mi mai vorbește de mult cu dumneavoastră. Gata. Ne batem pe burtă. Profită de faptul că posed articolul respectiv. Acum îmi spune „matale", și, fără îndoială, după cum se obișnuiește la Posada, nu va trece mult și mă va lua cu „tălică". Rău am mai ajuns !

Enervat, dar nu cine știe ce, îl chestionez brutal pe doctorul Bilă :

— Și de ce v-ascundeți de lume ? De ce v-ați pocit numele ? Și care-i cel adevărat ? De ce vă prefaceți ? De ce ați încercat tot timpul să-mi creați impresia că sînteți niște străini ? Ba chiar că vă urîți !...

— Domnule Doi, dacă în lecturile dumitale l-ai întîlnit cumva și pe bătrînul Rudyard Kipling, un biet coleg de breaslă de-al dumitale, ți-aș răspunde în felul său : „Asta-i altă poveste !"

— S-o auzim, doctore ! Cred că merit, după ce m-ai fiert atîta vreme în suc propriu.

Doctorul Hannibal își înclină capul, de parcă l-ar apăsa toate păcatele lumii, după care demarează „au ralenti" :

— Povestea-i tristă, domnule Conan Doi ! Ne-am născut amîndoi, și eu și Zighi, în casa unui moșier sărac din Galiciuica. Ultimele cincizeci de pogoane le-a pierdut la poker, relansîndu-le odată cu nevastă-sa, adică mama noastră. Maică-mea, văzîndu-se mizată și abandonată, n-a mai putut îndura ocara... și... am rămas orfani de mamă. Iar cîștigătorul potului n-a mai stat mult pe gînduri și s-a dus după pereche. Se pare că o iubise într-adevăr pe maică-mea, căci toată bruma de avere pe care o mai avea a lăsat-o unei mănăstiri, cu obligația ca aceasta să aibă grijă de creșterea orfanilor doamnei Tegarcea. Ai aflat astfel și adevăratul nostru nume.

Banii pe care ni-i înmîna administrația mănăstirii ne-au ajutat să terminăm cu bine școala primară și liceul. Apoi, Zighi a plecat la studii superioare în Belgia, la Gand. A obținut o diplomă de inginer, după care a făcut și chimia, fapt pentru care s-a mai ales și cu titlul de doctor în chimie. Eu, mai modest, am căpătat, la București, unde am urmat Institutul medico-farmaceutic, dreptul de a mă numi ginecolog. Zighi s-a vîrît în afaceri, antreprize de drumuri și șosele, în vreme ce eu mă îndeletniceam cu

stabilizarea procentului de creştere a populaţiei. Pentru a nu purta numele celui care-l pătase, ruşinîndu-ne de lume, am cerut schimbarea lui. Există Monitoarele Oficiale în care s-au publicat anunţurile respective. Zighi şi-a ales Gaterek, iar eu Certega. Amîndouă, nu prea departe de Tegarcea.

— Cum s-a desfăşurat apoi povestea voastră, domnule doctor ?

— Trist ! Din ce în ce mai trist, domnule Conan ! Pentru că frate-meu n-a găsit altceva mai bun de făcut decît să se îndrăgostească nebuneşte de-o nevrednică. Pentru ea şi-a sacrificat totul, şi cariera şi liniştea vieţii. Căci ajunsese cineva. Om cu avere, cu-o meserie care făcea să curgă banii ca robinetul apa. De ce-a trebuit să nimerească peste o asemenea otreapă umană ?

— Dar nu-nţeleg, în ce măsură te deranjau pe dumneata problemele afective ale inginerului. Frate ca frate, dar dragostea nu-i pe bani. Orice om are dreptul să iubească pe cine vrea.

— Dar nu pe femeia vieţii mele !

— Cum adică ? Otreapa era marea dumitale dragoste ?

— De ce nu ? Pentru mine, femeia aceasta însemna marea pasiune. Ne-am certat îngrozitor. Gata s-ajungem la omor. Ea continua să ne-ncurajeze, iubindu-ne pe amîndoi. Ca o culme, i-a turnat lui Zighi şi-un plod. Atunci am vrut să-l distrug. Să-l denunţ autorităţilor, pentru matrapazlîcurile ce se petreceau pe şantierele lui. M-am răzgîndit în ultima clipă, considerînd că-i mai dureros să-i răpesc femeia. Şi-am fugit cu ea tocmai în Sighetul-Marmaţiei. Ne-am pomenit cu Zighi într-o seară, pe nepusă masă. A început să plîngă, să urle şi să ameninţe. Femeia asista în tăcere, smiorcăind uşor. L-am dat afară în brînci. Atunci, pe stradă, în faţa casei, şi-a tăiat beregata cu briciul. Dar n-a ştiut cum să se opereze

Pe neaşteptate, începe să-mi funcţioneze unul din tranzistorii integraţi în organul gîndirii :

— Dar inginerul Gaterek mi-a spus că cicatricea o datorează coanei Mariţa.

— Ei şi ?

— Păi ce legătură are dînsa cu voi doi ?

— Domnule Conan, să-ţi dea Dumnezeu sănătate, că minte nu mai are cum. Pesemne că n-avea stocuri supra-

normative în depozit, atunci cînd te-ai născut. Femeia pe care o iubeam, cu care se încurcase Zighi, căsătorită fiind, se chema Mariţa Nachtigal.

Pauză. Neuronii, acei două miliarde şi ceva (aproximativ) pe care-i posed, pornesc să se conecteze, realizînd fel şi fel de combinaţii. Mi se luminează capul, începînd să pîlpîie ca o lampă cu neon. Abia acum îmi explic prezenţa celor patru personaje, — Gaterek, Nachtigal, Mariţa şi Certega, — în fotografia cu căluşei.

— Doctore, nu te supăra, dar simt nevoia să mai beau o cafea !

— Într-adevăr, ar fi şi cazul. Nici eu nu m-aş da în lături. Imediat pun ibricul la fiert.

Din cele relatate în continuare de doctor, aflu că ambii fraţi au cunoscut-o pe vampă (recte coana Mariţa) acum vreo treizeci de ani. La Bucureşti. Fugise provizoriu de la bărbat. După efectuarea unor calcule de rigoare, deduc că nu putea fi vorba de Nachtigal, căluşarul. Pe vremea aceea, Mariţa, deşi trecuse de prima tinereţe, călătorea din oraş în oraş ca „dizeuză" de local.

Şase ani de-a rîndul, pînă ce Mariţa nu şi-a epuizat repertoriul, nici n-a vrut s-audă de Zighi sau de Bilă. Dar, pe neaşteptate, s-a îndrăgostit de căluşar, la o drăgaică, după care s-a şi căsătorit cu el. Ceea ce, însă, n-a împiedicat-o ca, totodată, să se îndrăgostească lulea şi de inginerul Gaterek. Iar Hannibal, stăruitor în patima lui pentru această femeie a nenorocului, fusese acceptat doar pe post de contributor. După un an, Mariţa a născut o fetiţă. Nachtigal se afla de vreo cîteva luni prin ţară, cu căluşeii, aşa că, pînă să se întoarcă din turneu, fetiţa fusese încredinţată unor străini, care s-o crească.

Anii care au urmat au fost ani de groază. Munceau cu toţii ca nebunii. Nachtigal pe la bîlciuri. Zighi pe şantiere, iar Bilă la cabinet. Cu banii lor şi-a construit Mariţa vila de la Posada.

Cel mai îngrozitor lucru era că, atît Nachtigal, cît şi Gaterek cu Bilă, ştiau unul despre altul. După încercarea ratată de sinucidere a inginerului, încheiaseră un fel de „gentlemen's agreement", acceptînd tustrei să contribuie din plin la fericirea materială şi sufletească a Mariţei. Numai că Nachtigal nu avea habar despre existenţa

copilei lui Gaterek. Inginerul, bănuind că-i și tată, se simțea obligat să verse o sumă lunară îndoită.

Anii treceau. Afacerile mergeau din plin. Fapt care a dus la „încadrarea" inginerului pe un șantier, în calitate de deținut. Bilă a fost condamnat mai tîrziu, pentru practicarea ilegală a unei anumite laturi a medicinei.

În vara lui 1965 au fost eliberați amîndoi frații.

Chiar în primăvara anului următor, Zighi și-a cumpărat o casă în proprietate personală. Bilă însă, lipsit de orice mijloc de trai, fiind și puțin cam anemiat după anii de pension, a fost adoptat de madam Nachtigal. Masă, casă și aer curat. Vila avea nevoie de-un om la toate, iar doctorul Hannibal, care tot nu-l mai slujea pe maestrul Aesculap, s-a resemnat să activeze în domeniul artei culinare. Devenise întreținutul celei pe care o întreținuse o viață întreagă.

În vara aceasta, coana Marița îl mobilizase și pe Zighi. Venise la Posada definitiv. Fără sarcini precise.

Doctorul Certega mestecă în zațul cafelei, și soarbe o înghițitură de lichid gros și amar. Strîmbă din nas, înghite cu noduri, după care mi se adresează :

— Domnule Conan, eu m-am împăcat cu viața. Nu mai aștept nimic de la ea. Mă doare însă, după cîte am făcut pentru Marița, că se poartă cu mine ca și cum aș fi o vită de povară, în vreme ce pe Zighi îl cocoloșește. Iar acum își concentrează toate atențiile asupra parvenitei ăsteia tinere...

Tresar. Pricep uimitor de rapid.

— Că n-oi vrea să spui că Gilly e fata coanei Marița și a inginerului Gaterek ?

— Păi cine altcineva să fie ? Sică Finichi ?

Piesele afacerii de la Posada încep să se orînduiască, întocmai ca un joc de cuburi.

— Dar de ce-a chemat-o la Posada, abia acum, după atîți ani ?

— Păi să-mi spui dumneata, fiindcă ești detectiv, ba încă și scriitor de romane cu polițiști. Caută și dezleagă și celelalte mistere. De ce-mi miroase bucătăria numai a flori de migdale ? De ce vor să-i fure banii lui Zighi ? De ce vor să-i vină de hac ? Și cine anume ?

E neapărată nevoie să-i ofer o demonstrație :

— Domnule doctor, conform celor mai elementare și clasice legi ale deducției, Gilly a fost convocată pentru a participa la săvîrșirea furtului. Un singur lucru mă nedumerește. De ce trebuie să fure niște bani pe care, oricum, îi va moșteni într-o bună zi ? Și-apoi, de ce tocmai coana Mariţa să fie cea care organizează, „creierul" ? Problema mirosului de flori de migdale, după părerea mea, cred că-i o falsă problemă. Mai mult ca sigur, se încearcă o așa numită operație de intoxicare. Vor să abată atenția asupra dumitale. Știu că nu-ți face nici o bucurie, dar asta-i situația. Mă mai întrebi de ce vor să fure banii inginerului ? Nici aici nu-i cine știe ce grozăvie. Pesemne că nu-i aparțin. Nu crezi ? Iar în privința asasinării lui, în ciuda presimțirilor dumitale misticoidale, am impresia că se dorește eliminarea lui de pe suprafața acestui pămînt, din cu totul alte motive. Și anume, ca să te liniștesc, din dor de răzbunare ! Iar singurul care ar avea toate motivele de a-și plăti o veche poliță nu poate fi decît...

Doctorul părea că arde de nerăbdare :

— Ei ! Cine ?

— Persoana care a suferit cel mai mult de pe urma lui. Omul căruia i s-a răpit iubita. Cel care, la anii bătrîneții, trudește din greu în pensiunea fostei iubite a fratelui său. Ex-doctorul Hannibal Certega ! E bine ?

În loc să se prăbușească la pămînt, doborît de invincibila mea putere deductivă, Bilă își scoate prosopul ce-i servește drept batistă și-și suflă violent nasul.

Ireverențioasa sa reacție nu mă deconcertează. Căci n-are altceva de făcut decît să-și camufleze cutremurătoarea emoție sub această mască de nepăsare flegmatică.

Logica mea pare să fie de fier. Căci doctorul Hannibal se pregătește de confesiuni, după cîte îmi dau seama. Aștept încordat. Certega mai expectorează niște deșeuri, după care declară spăsit :

— „Vax-Albina-Cavaler-Pasta !" Așa se spunea în tinerețea mea unor asemenea tîmpenii.

— Mă jignești, doctore ! Dacă nu intenționezi să-l ucizi pe Zighi, fiind singurul care posezi motive serioase, înseamnă că nu inginerul va fi cel omorît în această seară. Bănuielile dumitale mistice nu fac două parale. Sau ai încercat să mă derutezi, îndreptîndu-mi atenția asupra unui fals obiectiv, sau știi precis că altcineva va muri astă seară.

N-apuc să-mi duc la bun sfîrșit desfășurarea expunerii, că se aud violente bătăi la ușă.

— Doctore, domnule doctor, deschide numaidecît !

E glasul lui Isaiia Finichi.

— Nu vreau ! — răspunde doctorul enervat.

— Bilă, vino urgent, nu mai zăbovi o clipă. Gilly e la mine în odaie. Trage să moară !... Nu mă lăsa, nu te-năpăștîna ! I-a venit rău, pe neașteptate. Acuma horcăie ! Vino, Bilă ! Te rog, așa cum nu te-am rugat niciodată.

De astă dată se aude inginerul Siegfried Gaterek, cel care, după presimțirile lui Bilă, trebuia să moară în seara asta. Acum se vaietă, rage ca o vită dusă la tăiere.

Mă reped la ușă, o deschid, și-l împing pe doctorul Hannibal afară.

Alergăm gîfîind pe coridor. Din mers îi suflu doctorului :

— Quod erat demonstrandum ! Adică deducțiile mele se confirmă ! Așa se pronunța Aristoteles de cîte ori dezlega o problemă polițistă !

— Pitagora, detectivule ! — îmi răspunde Bilă insolent.

Degeaba scormonesc prin memorie. Releele nu-mi funcționează normal și nu izbutesc să-l identific pe autorul real al celebrei și clasicei afirmații. Ar fi fost de preferat să nu mă avînt în sloganuri latine. Totdeauna eram corigent la această materie.

25). ALA BALA PORTOCALA, CIOC BOC, TRECI LA LOC !..

Deși nu înțeleg ce vrea să insinueze doctorul Hannibal, citîndu-l pe Pitagora într-o asemenea situație, urc scările în goană după el și după ceilalți eroi care lansaseră disperatul semnal de alarmă.

Camera inginerului se află la etaj, peste drum de a mea.

Dinăuntru răzbat niște strigăte înspăimîntătoare. Doctorul frînează brusc. Nesemnalizînd intenția de oprire,

conform celor mai elementare reguli de circulație rutieră, se produce un tragic telescopaj.

Nu s-ar fi petrecut nimic grav, dacă m-aș fi aflat eu în față. Însă inginerul se propteşte în spatele doctorului, Finichi se lipeşte de Gaterek, iar eu dau peste tustrei, avariindu-i serios. După cum era şi de aşteptat, Siegfried Gaterek şi Finichi scapă mai uşor, aplatizîndu-se nițel. Cel mai mult suferă doctorul Hannibal.

Presat de trupurile celor îndesați între mine şi el, plus greutatea subsemnatului, este nevoit să se reazeme de uşă. Să se reazeme e un fel de-a vorbi. Pentru că, de fapt, pocneşte uşa, cu fruntea, cu nasul şi cu pieptul. Impactul dă naştere unui zgomot absolut insolit. Sună surd, înfundat. Ca atunci cînd frămînta şi bătea tanti Raliţa coca pentru cozonacii de Crăciun.

Uşa se deschide de la sine. Iar doctorul Bilă, proiectat de masa celor din spate, se azvîrle ca un disperat în braţele lui Lucky-Lucky. Neaşteptîndu-se la atîta iubire, solistul de muzică pop emite un „hîc !", cu-o octavă mai sus decît ar fi fost normal.

— Mor ! Nu mă lăsați să mor ! — strigă în continuare actrița, zvîrcolindu-se.

Doctorul Certega izbuteşte să se extragă din sălbatica îmbrățişare a solistului. Mai înainte de-a acorda vreo atenție muribundei, porneşte să-şi frece frenetic capul, nasul şi celelalte accesorii, cu-o frecvență rar întîlnită.

Împreună cu inginerul şi cu Finichi asistăm înmărmuriți exhibițiile doctorului, pe de o parte, şi la baletul pupezei, pe de alta. Spectaculoase, şi unele şi celelalte.

Intensitatea urletelor sporeşte. Cu cît Bilă îşi fricționează mai rapid cucuiele, cu atît actrița răcneşte mai puternic :

— Nene Bilă, nu mă lăsa să mor. Mor, nene Zighi !...

Nu-mi dau seama pe ce se bazează actrița lansînd afirmații atît de peremptorii, dar mă îngrijorează ritmul şi amplitudinea mişcărilor pe care le execută sub pled. Orice om normal, întreprinzînd o gamă atît de variată şi spasmodică de zvîrcoliri de braţe, mîini şi picioare, ar risca să repauzeze instantaneu, prin cel mai clasic stop cardiac.

Actrița, neîncetînd o clipă să urle, să ţipe şi să răcnească, se zbate, se zvîrle de la un capăt la celălalt al patului, se dă cu capul de pernă, sfîşie cu mîinile cear-

șaful, mușcă din pled, de-i ies toate scamele, bate cu picioarele în tăblia patului. Mă rog, într-un cuvînt, se poate spune că execută un număr de acrobație, la orizontală, din cele mai dificultoase.

Nemaiașteptînd diagnosticul doctorului Hannibal, îl stabilesc singur. În ciuda posibilităților mele modeste, sînt convins c-asist la o criză de isterie vulgară.

Brusc, strigătele încetează. Actrița se potolește deodată, înțepenind ca un buștean. Apoi pornește să se jăluiască în șoaptă, rostind o sumedenie de cuvinte (mai mult sau mai puțin coerente).

— De ce mă lași să mor, nene Zighi ? Nu vezi că-mi dau ultima suflare ?

Lucky se apropie temător de pat. Schițează gestul de a-i oferi un pahar cu apă, dar actrița, după ce i-l ia din mînă, i-l azvîrle în față. Solistul pop se scutură ca un pudel, stropindu-ne pe toți cei din jur.

Doctorul se uită la Lucky, și-l întreabă curios :

— Cum s-a declanșat criza ?

— Care criză, nene doctore ? Nu vezi că moare ?

— Moare pe dracu ! Am mai văzut eu istericale dintr-astea !

Auzind neașteptatul diagnostic, Gilly pornește din nou să urle :

— Mor, nene Bilă. Fă-mi ceva ! Nu mă lăsa !

Apoi, interpretînd după cum se și cuvenea rezerva doctorului, schimbă adresa vaietelor :

— Nene Zighi, nene Zighi ! Ți se duce averea de rîpă. Nu vezi că mor ? Cine o să te mai moștenească ? Are să-ți pape banii ascunși Mamarița. Așa-ți trebuie, dacă i-ai pitit, de nu-i mai găsește nici dracul... barem acuma, înaintea morții, spune-mi unde i-ai pus, ca să mor împăcată !

Inginerul Gaterek, care în timpul acesta așteptase flegmatic sfîrșitul spectacolului, se apropie de Gilly, se uită la ea îndelung, și rostește cu glasul lui hîrîit, sunînd a doagă spartă :

— Fii pe pace. Poți să mori liniștită. Banii nu mai există. I-am transformat în briliante, în rubine și alte pietre prețioase. Iar cutia în care erau ascunse nestematele, dacă vrei să știi, află că mi-a dispărut. Însă cine mi-a luat-o, s-a înșelat. N-are s-o poată deschide nicio-

dată... Iar cheița o port legată la gît... Așa că, asta-i situația. Dac-ai vrut să știi unde-s banii, ți-am spus... Deci, dacă deocamdată n-ai alte planuri mai presante, nu te chinui chiar în halul ăsta, mori împăcată, fără să te mai zbănțui atît...

Actrița încasează răspunsul, provocat inabil, într-un chip cu totul neașteptat.

Sare din pat drept în papuci (cred că-s ai inginerului, deoarece arată a fi, cel puțin, măsura 48), fără să țină seama că este doar într-o cămașă de noapte, excesiv de transparentă. Cu părul vîlvoi, pocindu-și gura la fiecare vorbă scîrnavă pe care o sloboade, pornește să urle indecent :

— Nefericitule ! Va să zică așa... asta vrei, să mor cît mai degrabă... Să rămîi cu banii, să-i papi mai departe cu Mamarița ! Să vă faceți de cap, arieraților ! Iar doctorul Bilă să vă îndoape, pînă o să plesniți, cu bucatele cele mai alese. Și eu, cu nenorocitul ăsta de cîntăreț, să n-am un bănuț al meu, să murim de foame și de mizerie... Uiți că sîntem doi ? Că Lucky trebuie să-și continue studiile, să-și cumpere un magnetofon mai bun, să împingă parale în stînga și-n dreapta ca să poată da cîte un concert păgubos ?

Nemaiașteptînd cuvenita replică din partea inginerului, Gilly se năpustește asupra guristului și-l înșfacă de gulerul cămășii, scuturîndu-l de-i curge mătreața din pletele soioase. Îl zgîlțîie, pînă ce mărele solist de muzică pop începe să gîngăvească :

— Ce-ai cu mine ? Ce te-a apucat, nebuno ?

— Nebun e băiatul maicăi-tale, cretinule ! De ce taci din gură ? Spune și tu ceva. Nu vezi că hodorogul abia așteaptă să dau ortul popii. Cine m-a vîrît în asta ? Taci, ai ?

Cînd își descleștează ghearele de pe gulerul ferfenițit al fostei cămăși, solistul se prăbușește în genunchi, tremurînd ca o piftie.

După ce-i cîrpește o palmă, actrița se întoarce spre restul asistenței. Ne măsoară disprețuitor.

— Și voi ce vă zgîiți la mine ? N-ați mai văzut muieri în cămașă de noapte ? V-ar fi plăcut să mor, nu-i așa ?

Doctorul Bilă, nefericit inspirat, încearcă s-o domolească :

— Nu se moare din pricina maladiei pe care o ai, fetiţo. În cel mai rău caz, te putem interna la spitalul de glumeţi...

Atît i-a trebuit divei şi se repede spre vaza de flori din cristal masiv, fapt care îl face pe Bilă să aterizeze benevol în punctul cel mai îndepărtat al camerei.

Intervenţia lui Gaterek mi se pare salutară. După ce stătuse indiferent, ca o baterie descărcată, ascultînd bălăcărelile talentatei actriţe, îl văd că se apropie de ea, şi-o examinează atent, de sus şi pînă jos, ca şi cum n-ar mai fi văzut în viaţa lui o asemenea jivină turbată. Apoi, brusc, ca din puşcă, îi trage o pereche de palme trăsnitoare.

„Plop !" — „Plop !"

Gilly se prăbuşeşte peste Lucky-Lucky. Acesta o zvîrle la o parte, şi se aruncă asupra inginerului. Îl înhaţă de mîneca hainei, încearcă să-l întoarcă spre el cu faţa, şi-i răcneşte :

— Să nu dai în Gilly ! Să nu dai... că te pocnesc ! M-auzi ?

— Tu ? Tu, să mă pocneşti, macroule ? — se răsteşte dispreţuitor Gaterek.

— Cum ai spus ? Nu ţi-e ruşine ? Eu-s cîntăreţ, hodorogule !

Şi, fără să mai zăbovească, Lucky trage de mîneca hainei cu intenţia să-l culce la pămînt pe inginer. Cicatricea acestuia capătă o culoare cu totul stranie. Dintr-o smucitură se scutură de solist, rămîne fără mînecă, după care îi trăsneşte şi lui o pereche de palme.

Solistul, cu detaliul-anexă al hainei în mînă, încearcă să i-l petreacă pe după gît lui Gaterek. Vrea să-l sugrume.

Sar spre el.

Gaterek mă îmbrînceşte, îndepărtîndu-mă din drumul lui.

Nici Finichi n-are mai mult succes.

Inginerul se descurcă şi singur. De minune. Cu mîneca hainei petrecută, ca o lavalieră, în jurul grumazului, îi pune o piedică solistului (un soi de figură de judo, cum am mai văzut în „Sfîntul"), îl trîntește iarăşi peste Gilly, apoi îi adună pe amîndoi de jos, îi saltă pe picioare şi-i îndeasă, unul într-altul, împingîndu-i spre uşă.

— Afară ! Hoţi ordinari ! Voi v-aţi găsit să mă jumuliţi ? Barem de-ar fi ceva de capul vostru !

Cu toată împotrivirea (cam apatică) a celor doi aliaţi, izbuteşte să-i mîne pînă în prag. Gilly se străduieşte să-l zgîrie pe faţă. Zadarnic. Inginerul are mîna lungă, şi-i ţine la distanţă, şi pe actriţă şi pe nefericitul ei acolit. În acelaşi timp manevrează cu piciorul, trăgîndu-le nenumărate îndemnuri de eliberare a terenului. Zguduiţi zdravăn de loviturile încasate, în ritmul de cinci sau şase pe secundă, perechea arată jalnic.

Milos, decid că-i cazul să intervin. Din păcate, ultimul picior ce le era destinat mă otînjeşte la şale. Icnesc înfundat.

Abia acum mă observă inginerul Gaterek. Îşi întoarce chipul spre mine şi, după ce-i buşeşte pe uşă afară pe cei doi, mi se adresează :

— Domnule Conan, rămîi aici. Avem de vorbit.

Doctorul Bilă, însoţit de Finichi, înţelegînd că-s de prisos, ies din odaia. Ce oameni !

26). „CURRICULUM VITAE" APOCRIF

Rămas singur cu inginerul Gaterek, m-aş fi aşteptat ca atmosfera din odaie să fie mult mai „destinsă". Dar, dimpotrivă, lucrurile stau invers. În încăperea care fusese teatrul evenimentelor binecunoscute, simt că există o sarcină electrică neobişnuită, aşa cum se întîmplă în ceasurile premergătoare dezlănţuirii unei furtuni.

Inginerul s-a retras în spatele unui paravan. Pesemne că se îndeletniceşte cu îndepărtarea ravagiilor Nici nu-i politicos să stai de vorbă cu un oaspete atît de distins (mă refer la mine) într-o haină cu-o singură mînecă.

Ca să mă relaxez, studiez detaliile încăperii. Cred că-i cea mai modestă odaie din pensiunea doamnei Nachtigal. Patul, ca orice pat, o noptieră obişnuită, o măsuţă scundă, două scaune tapisate, vechi şi ponosite, plus cel pe care

m-am așezat (neinvitat), un șifonier cu două uși, și cam atît. Ba nu. Se mai află și-o bibliotecă. De fapt niște simple dulapuri cu cărți. Cele care își schimbau locul în fiecare zi.

Nu apuc să-mi termin investigația, că mă și întrerupe glasul hîrîit al inginerului :

— Puțintică răbdare, domnule Conan, peste cîteva clipe servesc și cafeaua. Sînt un mare băutor al turcitei licori. Ai văzut ce cafea a servit Bilă pe terasă, după dejunul de gală ? Deși, dacă-mi amintesc bine, dumitale ți-a dat altceva, nu zeama aia infectă pe care ne-a oferit-o nouă, muritorilor de rînd. Cel puțin așa mă îndrituia să bănuiesc expresia dumitale extatică, după ce-ai sorbit întîia oară din ceașcă. Greșesc cumva ?...

De ce să-l dezamăgesc. Că le știe pe toate, după cîte îmi dau seama.

— Nu, domnule inginer. Chiar sînt curios să gust și din cafeaua dumitale.

— Mă bucură sinceritatea. Cu atît mai mult cu cît nu cred în ea. Dar o să ai o surpriză. Vei depista în ceașcă aceeași substanță strecurată de Bilă pe sub mînă. Pentru că sursa se află la mine, domnule Conan.

Mă zvîrcolesc neliniștit pe scaun. Acesta preia starea mea de spirit, și geme suspicios.

Inginerul îmi azvîrle o privire încîntată, după care se retrage iarăși în dosul perdelei. Halatul de casă, același din noaptea în care făcusem cunoștință la mine în odaie, botoșeii din picioare, fularul înfășurat de două ori în jurul gîtului, totul contribuie la reconstituirea vechii imagini a inginerului Siegfried Gaterek.

Reapare peste cîteva clipe. Poartă o tavă cu două cești mărețe, plus un termos nu mai puțin impresionant. Trage măsuța cu piciorul, așază tava, apoi se pleacă înaintea noptierei. Cînd o deschide, întrezăresc o întreagă colecție de coniacuri („Hennessy", „Martell", „Metaxa", „Napoleon", „Courvoisier" și alte cîteva mărci necunoscute mie). Oricît de rapid închide la loc ușița noptierei, reușesc să citesc pe eticheta unei sticluțe : „Aromă de migdale". Însă flaconul depus pe măsuță poartă numele de „Hennessy".

Într-adevăr, cafeaua inginerului Zighi Gaterek este „mormîntală". Iar cînd i se adaugă și „substanța" denumită „Hennessy", capătă valențe neașteptate. Oricît mă străduiesc să adulmec nocivul și enigmaticul miros de flori de migdal, sînt obligat să constat totala lui absență.

Deocamdată, sîntem amîndoi pe scaune, cu cafelele în față. Inginerul își completează (destul de des) cafeaua din ceașcă. Bineînțeles, cu coniac. Politicos, ca un gentleman, procedez așijderea.

Sorbim tacticos din cești. Gaterek mă privește pe sub sprîncene, iar eu îl privesc întrebător.

— Să dăm cărțile pe față, maestre. Cine ești dumneata, domnule Conan ?

— Pardon ! ?

— Întocmai cum ai auzit. Cine ești în realitate, că nu-s atît de naiv, încît să mă iau după recomandarea Mariței. Ce-nvîrți pe-aici ? Pentru cine lucrezi ? De cînd ai sosit la Posada, nu te-am auzit folosind nici o clipă mașina de scris. Ce fel de scriitor ești matale ?

După aproape o jumătate de ceas de autobiografie orală, reușesc să-i povestesc straniului personaj întreaga mea poveste.

Nu-mi dau seama dacă am izbutit să-l conving, căci îl văd prăbușit într-o adîncă reverie. Dar posibilitățile mele de răbdare fiind mult mai reduse decît ale domnului Siegfried Gaterek, pornesc la asalt :

— Mai am mult de așteptat, domnule inginer ? Acum ar fi cazul, dacă nu cer prea mult, să-mi răspunzi și mie : cine ești dumneata, domnule Gaterek ?

Gaterek soarbe din cafea, destul de impasibil, după care rostește alene :

— Să cred că n-ai aflat nimic despre mine ? Bilă, să nu-ți fi relatat, cu detalii, romanul zbuciumat al existenței mele ? N-aș prea crede !

— Mă interesează și versiunea dumitale ; cea reală dacă-i posibil. Cu toate că fiecare avem cele mai greșite și aleatorii păreri despre noi înșine.

Gaterek se încruntă. Cicatricea virează spre stacojiu. Mîriie înfundat, ca un buldog, apoi se decide :

— Fiind inginer, n-am să vorbesc prea mult. Deși părinții ne-au văduvit de prezența lor, datorită unor re-

probabile năravuri, eu și Bilă, despre care sînt sigur c-ai aflat că este fratele meu, ne-am descurcat de minune în viață. Pînă în clipa cînd, din pricini pe care n-aș dori să le pomenesc, ne-am trezit amîndoi în niște instituții de stat destinate reeducării celor cu defecte de etică. Am trăit, am plătit. Iar acum pătimesc. Pătimesc cumplit. Pentru că am greșit. Și atunci cînd m-am îndrăgostit de-o femeie nevrednică, dar pe care și astăzi nu mi-o pot scoate din suflet, și atunci cînd, vrînd să fac un bine, am crescut o năpîrcă. E vorba de Gilly. Ai văzut cîte parale face. Nu-mi vine să cred că Gilly acționează numai de capul ei. De aceea te-am întrebat cine ești, domnule Conan.

— Păi ți-am spus.

— Mă rog. S-admitem povestea dumitale ca verosimilă. Dar de ce m-au poftit la Posada ? Mai ales cînd s-a aflat că mi-am vîndut casa din București. Cine a furnizat informațiile ? Cine îmi dorește moartea, pentru a intra în posesia celor aproape patru sute de mii de lei ?

Cînd mă gîndesc la ceea ce știu, la numărul celor care ar da mult să pună mîna pe averea lui Gaterek, mi se zbîrlește părul, deși îl port tuns scurt, la opt milimetri.

Mă încumet să aflu destăinuirile inginerului :

— Dumneata ai vreo bănuială mai întemeiată ?

— Situația-i dilematică ! Majoritatea locatarilor Mariței mi se par suspecți. La început am bănuit că se ocupă de lichidarea mea scumpul de Bilă. Mai ales că detașarea mea pe șantierul „special" s-a datorat unui denunț anonim, dar care nu putea proveni decît numai din partea doctorului. Era singurul care cunoștea dedesubtul afacerilor mele. Sau, ca să fiu și mai sincer, mai era o persoană. Marița. Dar doamna Nachtigal era femeia vieții mele. Acuma, chiar stau și mă întreb : nu cumva invitația pe care mi-a adresat-o, de-a veni să locuiesc la Posada, în subsistența ei personală, masă-casă, nu cumva a fost elaborată împreună cu Bilă ? Mobiluri există. Nu numai banii. Cel puțin pentru Bilă. Marița a fost tot ce și-a dorit mai mult pe lume. Dar, cîndva, i-am luat-o. Deci, vrea să-mi plătească polița. Firesc, nu ? Mobilul Mariței însă îmi rămîne necunoscut.

— Dar ceilalți ? Gilly, Lucky, Bigam și Mogam, Finichi ?

— Gilly și Lucky, ăștia lucrează împreună. Sînt lacomi. Nu le-ajung banii dobitocului de Bubi. Frații Flintaș, după cum știi, sînt niște găinari de mică anvergură.

— Dar Sică, fotograful ?

— Deocamdată acționează pentru mine. Adună dovezi, în imagini, despre manevrele interesaților de mai sus. Nu prea am încredere în el, deoarece i-am pricinuit, mai demult, niște necazuri lui unchiu-său, pe care l-am avut în subordine, dar pînă una alta văd că se descurcă de minune. Însă nu-i exclus să opereze și pe cont propriu.

— M-am lămurit, domnule inginer. Toți sînt suspecți. Pînă acum ai enumerat întreaga menajerie de la Posada.

— Ba nu ! Am omis un personaj. Destul de suspect totuși.

— De unde l-ați mai scos și pe-ăsta ? Cine-i?

Gaterek mă examinează circumspect :

— Dumneata, domnule Conan ! Povestea dumitale mi se pare destul de tulbure. Cum de nu știi cine ți-a recomandat pensiunea doamnei Nachtigal ?

Are dreptate. La fel aș raționa și eu.

— Uite ce, domnule Gaterek, singurii bani care mă interesează sînt cei pe care i-aș putea cîștiga prin muncă cinstită. Dumneata cum i-ai cîștigat ? Cu ce ți-ai cumpărat casa de la București ?

Inginerul nu ezită nici o clipă. Îmi răspunde pe loc, ba și cinic pe deasupra :

— Aș putea spune că din pietriș. Dar pentru balastru am ispășit la timpul său. Anii de pensiune, petrecuți pe șantier, m-au ajutat să-mi dau și singur calificativul de rigoare. Afacerist veros ! Afaceri, numai afaceri. Necurate, ce-i drept, dar bănoase. Cu ce mi-a mai rămas, am cumpărat imobilul din Capitală. Nenaționalizat, într-un cartier domnesc.

— Domnule inginer, toată povestea asta sună a roman polițist, și încă unul de calitate dubioasă.

— Și eu nu reprezint un personaj dubios ?

— N-aș zice ! Nu ești chiar atît de inabil, încît să rămîi descoperit. Acest „curriculum vitae", înfățișat de matale, mi se pare, într-o bună măsură, cam apocrif. Pare

scris de altă mînă. Nu sînt convins că l-ai semna cu inimă ușoară.

— Nu posed acest organ, domnule Conan ! Inima-mi lipsește cu desăvîrșire. Totdeauna mi s-a părut inutilă.

— Totuși ai mărturisit că-n viața dumitale a existat și-o iubire.

— Mda ! Poate că-i singura oară cînd m-am folosit de inimă. Dar și-atunci a ieșit prost. Cred că și-n clipa de față am comis o prostie gigantică. Mi-am vîndut casa. Banii, după cum ai auzit, i-am transformat în pietre. Din pietriș i-am dobîndit, în pietre i-am întors. Numai că-s prețioase. Și nu mă sperie cîtuși de puțin faptul că mi s-a furat caseta cu mica mea comoară. Nimeni n-o va putea deschide. Uite, asta-i cheia, o vezi ?

Își desface halatul de casă în dreptul pieptului. Întrezăresc un lănțișor. La capătul acestuia se alintă vrăjita cheiță, care valorează patru sute de mii de lei.

— Și cine bănuiești că ți-a furat caseta ? — fac eu pe prostul, deoarece se știe foarte bine că-l cunosc pe posesorul actual al valoroasei cutii negre. — Cine să-ți fi furat pietricelele ?

Gaterek își acoperă la loc pieptul, trăgînd violent de reverele halatului. Apoi își toarnă înciudat o altă ceașcă de cafea. Dar din ibric nu se mai scurge decît un infam firișor de zaț.

Atunci apucă sticla de „Hennessy" și umple vîrf ceașca.

— S-ar putea să fie fapta iresponsabilului de cîntăreț. Dar, cum nu-l prea ajută celulele cenușii, fără cheie n-o să izbutească niciodată să deschidă caseta. Doar dacă o trece peste cadavrul meu.

De data asta mă reținn. Nu-i spun că ambiția de a deveni cadavru e-o chestie inutilă și vanitoasă, atîta vreme cît este de ajuns să-l adoarmă cineva cu-o simplă pastilă (eventual mai multe) de „Ciclobarbital". Fără să mai adaug faptul că actualul proprietar al cutiei este capabil să născocească și alte modalități de anihilare a briliantei personalități a inginerului Gaterek.

Mă rog, să-l las legănat de iluzia că solistul pop este hoțul. De ce să-i stric plăcerea. Însă mă zgîndără o întrebare, gîdilîndu-mi buzele :

— De ce-ai vîndut casa, domnule inginer ?

— Ce să fac, singur cuc, într-o locuinţă de şase odăi ? Şi-apoi, în afară de casă, nu posedam nici o altă avere palpabilă. Trebuia s-o vînd, ca să fac rost de lichid, adică de bani din care să pot trăi. Sînt bătrîn, nu mai am putere să lucrez. Am vîndut-o pe pietre. Multe pietricele. Din cînd în cînd, am să scot la vînzare o bucăţică de soare, vreun briliant sau vreun smarald, şi-o să am cu ce trăi un an.

Destul de modest domnul inginer. Piatra şi anul. După cum le-am auzit zuruind în casetă, apucă precis suta.

— Păi adineaori mi-ai spus că doamna Nachtigal ţi-a oferit adăpost şi masă, complet dezinteresat.

— Domnule Conan, nu mă obliga să reconsider gradientul de inteligenţă ce ţi-l acordasem. Dumneata nu ai de unde s-o cunoşti pe Mariţa Nachtigal. Mariţa nu m-ar fi poftit să trăiesc la ea, aşa, de florile-mărului. Pesemne i-o fi suflat cineva că sînt în posesia a patru sute de mii de lei. Iar Gilly, pe care ai văzut-o cît îi poate pielea, s-a înfiinţat şi ea la Posada. A adulmecat mirosul banilor. Sau, cine ştie, poate o fi convocat-o tot Mariţa, să aibă un aliat.

— Cu pupila dumitale, am impresia că te-ai cam lămurit.

— Da. Însă cred că s-a lămurit şi ea, în privinţa banilor. Acuma ştie precis că n-o să vadă un sfanţ. Şi-a ratat marea scenă...

Bătrînul joacă tare. Îşi imaginează că sînt în stare să-l cred.

— Atunci mai există o şansă. Ca doamna Nachtigal să fi intrat în zodia remuşcărilor.

— Aşa mi-am zis şi eu, domnule Conan. Dar mai am cîte ceva de organizat, pentru ca totul să decurgă normal. Şansa trebuie ajutată, nu mă pot bizui pe întîmplare...

— Cum adică ?

— Foarte simplu. Trebuiesc eliminaţi şacalii. Dacă le-au pus gînd rău bănuţilor mei, atunci am să-i las să se încaiere între ei.

Nenea inginerul ăsta mi se pare duios de naiv. Ateroscleroza începe să-şi arate primele simptome.

Cum de-și poate imagina o asemenea neghiobie, c-or să înceapă masacre în masă, că fiarele or să se sfîșie între ele, ca-n junglă. Uită că trăim într-o lume cibernetică. Uită că există și alte modalități, mai moderne, pentru obținerea unor nenorociți de bani. Omorul (ca-n filme) nu mai este la modă.

După mine, Gaterek este sortit pieirii, și el și paralele lui. Am auzit de la tanti Ralița un soi de proverb turcesc : „De haram au fost, de haram s-au dus". Asta în legătură cu procopselile ilicite.

Adîncile mele cogitații sînt întrerupte de-un zgomot binecunoscut. Pe coridor se-aude un zuruit de pietricele.

— Domnule Gaterek, am impresia că-ți vine șansa.

Și chiar așa este. Marița Nachtigal ciocănește violent la ușă.

— Zighi ! Deschide, nu face pe mortul. Vreau să ți-l răpesc pe domnul Conan, să-l fac o tablă. Mă plictisesc de moarte. Hai, mai repede.

După care (iarăși) se aude zuruitul de mai înainte.

Gaterek se grăbește. Deschide ușa. În prag, coana Marița stă proțăpită, cu tablele în mîna stîngă. Le agită cu îndîrjire, ostentativ, tentant.

Îmi zic în sinea mea : „Conan, băiete, ești pomicol ! Noaptea asta ai să dormi scurt. Barem de ți-ar da și ceva de mîncare !"

Mai mult n-apuc să gîndesc, căci madam Nachtigal mă extrage din odaia inginerului (nițel cam bruscat). După care îi trîntește lui Zighi ușa în nas, fără să gîndească o clipă că-i poate distruge definitiv organul olfactiv.

Abia acum îmi dau seama că Siegfried Gaterek n-a mai apucat să-și ducă la capăt amenințarea, exprimată atît de neliniștitor : „Avem de vorbit".

De fapt, s-a vorbit ceva. Dar numai palavre.

E clar ! Inginerul Siegfried Gaterek a intenționat să experimenteze asupra mea o operație de intoxicare. Ca în romanele de spionaj. Dar dacă mă înșel ? Mai ales că nu-i pentru prima oară !

27). CĂLUȘEII NU MOR ÎMPUȘCAȚI CI MÎNCAȚI DE CARII.

Frămîntat de gîndurile menționate în finalul capitolului precedent, mîn zdravăn după coana Marița.

Terifianta tablagioaică lărgește compasul, făcînd niște pași de-o poștă. După cîteva secunde, observ primele semne ale unei tahicardii de efort.

Coborîm scările în trombă, cîte două trepte deodată. Clădirea se cutremură îngrijorător, tablele zuruie, iar madam Nachtigal nici nu se sinchisește. Puțin îi pasă. Și de soarta vilei, și de soarta mea. Giffi. În stil compresor.

Surpriză, de două ori surpriză. Binecunoscuta măsuță din mijlocul odăii patroanei este așternută pentru cină. Două tacîmuri, două. Două șervete, două. Două farfurii, două. Noi doi, deci. Căci nu văd pentru cine altcineva o fi pregătit madam Nachtigal masa de seară. Oricît e ea de mîncăgioaică, tot n-are nevoie de două tacîmuri.

Privesc înlemnit farfuriile goale. Sper că n-o să fim iarăși serviți de doctorul Bilă. Prea ar fi de tot. Dar nici nu văd ce-o să mîncăm !

— Ia loc, maestre. Nu te teme, c-avem ce-nfuleca. Nu mă las eu pe hachițele lui Bilă. De aceea, mi-am instalat în cameră un frigider. Mi se întîmplă, și încă de multe ori, să mă trezesc noaptea de foame.

— Dar nu trebuia să te deranjezi, coană Mariță !

— Aiurea ! Asta s-o spui la alții. Parcă nu știu că Bilă te-a lăsat aproape flămînd ? Toate le știu, maestrule. Mai dihai ca un cîine polițist ! Dar în seara asta ne răzbunăm. Și cu regimul de slăbire, și cu tablele. N-am poftă să afle lumea că m-a bătut un ageamiu.

Pe cît e de mătăhăloasă, pe-atît e de ușoară în „deplasare". În doi timpi și trei mișcări, coana Marița scoate din frigiderul ei miraculos niște bucate de pomină. Cînd Dumnezeu o fi avut vreme să le gătească ? Așterne pe măsuță, și chiar mă mir cum de pot să aibă loc, un cocoș întreg, fript la cuptor, unt de casă, urdă dulce, roșii de expoziție, cred că are peste șapte sute de grame una, ardei grași, un hartan de șuncă afumată, o lipie (aproape cît roata „Fiat"-ului meu), salată de vinete și, spre bucuria

și nefericirea mea, o farfurie uriașă cu... fasole bătută, scăldată în ulei și boia, peste care navighează binecunoscuta ceapă prăjită.

Încă de la vederea cocoșului fript, rumen ca o garofiță, începe să-mi lase gura apă.

— Poftim la masă, nene maestrule, să gustărim cîte ceva.

De astă dată nu-i nevoie să repete invitația. Am și luat loc pe scaun.

Iar în fața mea, scoțînd de sub măsuță o sticlă cu celebrul vin de Ceptura, se așază madam Nachtigal. Scaunul emite niște proteste discrete, cărora coana Mariță nu le acordă nici o atenție. Cutia cu table a așezat-o lîngă ea, pe covor.

Mai cercetează o dată cele întinse pe masă, după care comandă :

— Să-i dăm drumul, dom'le Conan ! M-a pălit o foame nemaipomenită. Încă de la prînz n-am luat nimic în gură. Servește-te singur, că n-am vreme să mă ocup de tălică. La urma urmei, ești om de-al casei, după cum te vînturi prin toate încăperile.

Cînd o aud pe madam Nachtigal rîgiind sonor, îmi dau seama că-i cazul să ne ridicăm de la masă. Chiar încerc să întreprind mișcarea de rigoare, de a mă mișca de pe scaun. Nu pricep ce se întîmplă, dar nu-s capabil să duc la bun sfîrșit intenția avută. Parcă sînt lipit de fundul scaunului. Renunț.

Madam Nachtigal, care a supravegheat eșecul manevrelor mele, mă liniștește :

— Nici mie nu-mi vine să mă scol de la masă, darmite s-o mai și strîng. Lăsăm tablele pe altădată. Hai, mai bine, să stăm o țîrișică de vorbă, domnișorule Conan. Avem atîtea lucruri de povestit. Nu-i așa ?

Imposibil s-o refuz, așa cum sînt imobilizat de greutatea celor vîrîte în mine.

— Hai să tăifăsuim, coană Mariță !

După ce sorb din cafea, sînt nevoit să constat că doamna Nachtigal trebuie plasată cu mult deasupra celorlalți fabricanți de cafele din pensiunea ce cu onoare conduce.

— Și, va să zică, de-ăsta mi-ești, nene Conan ! — demarează madam Nachtigal.

— Ce să fac, coană Mariţo ! Lacom am fost, lacom rămîn. Nu pot rezista unor asemenea ispite. Ţin şi eu regimul cît pot...

— Lasă, dom'le Conan. Nu face cu mine pe detectivul ! Ştii prea bine ce-am vrut să spun.

— Zău că nu !

— Nu zi zău, că-i păcat. Te bate bunul Dumnezeu. Crezi că n-am fost tot timpul cu ochii pe tălică, că nu te-am urmărit mereu ?

Madam Nachtigal s-a roşit ca un gogoşar de octombrie. Abia suflă. Parcă-i gata să plesnească. Ceea ce se şi întîmplă.

— Ce te vîri în sufletul oamenilor, maestrule ? Ce tot iscodeşti ? Ţi s-a urît cu binele ? Care-i, la urma urmei, meseria dumitale ? Ce vrei de la noi ? De ce-i tragi de limbă pe toţi ?

— Doamnă Nachtigal, greşeşti profund. Asta mi-i profesia. Doară sînt scriitor. Mă interesează tot ce se întîmplă în jurul meu.

— S-o spui lu' mutu, nu lu' Mariţa Nachtigal. De cînd ai venit aici, i-ai luat pe toţi la rînd. Ce vrei să afli ? Ce nu-ţi convine ? Ţi-am dat să mănînci cît patru, nu m-am uitat la cheltuieli. Ce ai cu noi ? Spune odată, că de nu îţi ofer sticla asta în cap ! M-auzi ?

— Scumpă doamnă Nachtigal ! Iubită coană Mariţo !...

— Mai slăbeşte-mă cu marghiolelile astea !...

— Uite ce-i, doamnă Nachtigal, tot ce se petrece în pensiunea dumitale nu-i lucru curat... De cînd am sosit aici, constat că se pune la cale o ticăloşie, dacă nu şi-o crimă. Personajele pe care le-ai adunat aici, convocîndu-le pe baza unui calcul destul de abil, cred că sînt cele mai ciudate exemplare umane pe care le-am văzut vreodată. Şi nici mata, ca să ţi-o spun verde în faţă, nu-mi faci o impresie mai acătării...

Madam Nachtigal îşi iese din fire (ceea ce, dealtfel, şi urmărisem) şi bate cu pumnul în masă.

— Puţin îmi pasă de impresia pe care ţi-o fac. Sînt în casa mea şi fac ce vreau. Dă-ţi drumul la gură, maestrule, că te iau în pumni... Ce vrei de la mine ?... Grăbeşte pasul, că mă enervez !...

— Vreau să aflu adevărul... Adevărul adevărat... Pentru că fiecare din clienţii dumitale încearcă să mă ducă de

nas... Care-i povestea reală, cum s-au întîmplat lucrurile, de ați ajuns să vă pîndiți ca fiarele ?...

Brusc, cum nu mă așteptam, dealtfel, madam Nachtigal se potolește.

— Păi spune așa, omul lui Dumnezeu ! De ce n-ai venit de la bun început la mine ? Pentru că numai eu știu adevărul... și nu mă tem să-l dau pe față. Mie așa mi-i felul, ce-i în gușă și-n căpușă... În mai puțin de-o jumătate de ceas, îți spun autobiografia tuturor celor de-aici. Și pe-a mea, scumpule, dragul meu tont. Căci acum m-am lămurit cîte parale faci... Credeam că ești vreun polițist mascat, dar văd că ești un nefericit de scriitor, alergînd după cai verzi pe pereți. Hai să mai bem un păhărel.

Madam Nachtigal a revenit la culoarea ei naturală. Ba mai mult chiar, dintr-o pornire pe care nu-s în stare să mi-o explic, se pleacă peste masă, destul de greu, și mă trage de cap, cu amîndouă mîinile.

— Vino să te pup, nene Conan, că ești dulce !

După ce-mi aplică o ventuză sonoră („plop") îmi sloboade fruntea de pe care-mi șterg discret urmele umede ale afecțiunii doamnei Nachtigal. Mă prăbușesc în scaun năucit.

În răstimp, coana Marița se ține de cuvînt și-mi face plinul cu vin de Ceptura.

Sînt obligat să-mi revin din starea de prostrație, căci madam Nachtigal pornește să depene în turație redusă :

— Am fost toată viața o biată copilă, mereu sedusă și abandonată. Și-acum, la aproape șaizeci de ani (și ceva, dar ăștia nu mai contează) iubesc la fel ca-n tinerețe. Numai c-atunci iubeam pe alții, iar acum pe nenorocitul de Zighi. Am fost o mare cîntăreață, dom'le Conan. La cele mai bune baruri de noapte din Capitală și din țară. Mi-am părăsit cariera, pentru inginer. Doamne, că frumos mai era. Și bani avea, și mașină, și casă, și educație aleasă. Dar femeia-i fire păguboasă, mereu se lasă înșelată în amor. Așa că m-am iubit, o vreme, nu prea mult, și cu Bilă. Era doctor. Bani cu maldărul. Relații. Ce mai, era cît pe ce să mă duc după el. Dar rămăsesem c-un copil de la Zighi. Să mă căsătoresc nu puteam, că mă băgau la bigamie. Îl aveam de bărbat pe călușarul de

Nachtigal. Nici ăsta nu era de lepădat. Nu mi-a fost ușor să port trei bărbați în cîrcă. Dar m-am distrat. Și, uite-așa, din distracție în distracție, mi s-a prăpădit viața. M-au chinuit hoții ăștia, și Zighi, și Bilă și Nachtigal, ca pe sfînta mucenică Filofteia.

Trebuie s-o întrerup, că nu mai suport :

— Bine, coană Mariță, dar pe care din ei îl iubeai ?

— Asta-i bună ! Pe toți...

— Dar aveai un copil cu Gaterek, de ce nu te-ai măritat cu el ? Trebuia să divorțezi de Nachtigal...

— Ce vorbești, tălică ? Pe vremurile ălea. Păi, în 1952, lui Zighi a-nceput să-i meargă prost. El, ce mai cîștiga, dădea pentru Gilly, s-o creștem ca lumea. Eu, pe de altă parte, adunam bănuții la ciorap, păstrîndu-i pentru zile mai negre. Cît îmi dădea Bilă, că lui îi mergeau afacerile, ce mai luam de la Nachtigal, ce mai scoteam cu pensiunea, am strîns peste vreo sută de mii de lei... Cînd a ieșit Zighi de la pușcărie, i-am dat paralele să-și cumpere casă în București. Lui îi confiscaseră toată averea. Ziceam s-avem o casă pentru bătrînețe, să-i lăsăm fetiței ceva după moartea noastră. Dar ce spui de Zighi ? N-au trecut nici doi ani, și-a și vîndut casa. Se pare c-a luat pe ea aproape patru sute de mii. Cînd a fost eliberat Bilă, că și el pătise rușinea, după ce s-au desființat cabinetele, l-am adus la Posada, să nu moară de foame. Zighi nu vroia să știe de el. N-a vrut să dea nici un sfanț. Spunea că-i păstrează pentru fată. Nici el, dar nici eu n-o mai văzuserăm de peste zece ani. Știam că-și făcuse un rost, că lucrează ca actriță. Niciodată nu socotisem că-i bine să afle că-i fata mea și-a lui Zighi. Am lăsat-o tot timpul să creadă c-am înfiat-o, ca să nu rămînă pe drumuri. Și uite cu ce ne-am pomenit pe cap. Ai văzut cu ce pramatie ne-a blagoslovit Dumnezeu ? Nici gînd să semene cu vreunul din noi. Pînă la zece anișori, era un copil cuminte, care făgăduia să iasă om. Și ce-a ieșit ?

— Aveți și voi o parte de vină. De ce nu v-ați ocupat de educația fetei ?

— Ce-ți tot bați gura acolo, dom'le Conan. Cum să te ocupi de ea ? Nachtigal încă nu murise. Iar Zighi era fie pe un șantier, fie pe altul. Destul că-i trimiteam banii pentru întreținere. Și iată, dragule, acum tot greul s-a abătut asupra capului meu. Trebuie să-i întrețin pe toți. Bănișorii mi-au fost înhățați de Zighi, pe Bilă trebuie

să-l hrănesc, iar pe Gilly trebuie s-o scot din mîinile domnului Bubi. C-altminteri n-o mai ia nici dracu' de nevastă. Dar Zighi a înnebunit. Fata nu-i place. Drept fie spus, nici mie. Banii i-a făcut pietre. Noroc c-am izbutit să pun mîna pe ele. Dar, după cum ai aflat, mai vor să le înhaţe şi alţii. Cu ce drept, dom'le Conan ?

Dumnezeule, minte şi baba de-ngheaţă apele. Inginerul Siegfried Gaterek se jură că banii sînt ai lui. Madam Nachtigal spune că-s ai ei. Ce să cred ? Numai un singur lucru : este posibil ca banii să nu fie nici ai inginerului, nici ai holodroanţei.

— Coană Mariţo, de ce l-ai chemat aici pe Zighi al dumitale ?

— Cum de ce ? Foarte simplu. Să limpezim problema banilor.

— Şi pe Gilly, de ce-ai poftit-o şi pe ea ?

— Aveam de gînd să-i spunem, — odată şi-odată tot trebuia, — că-i fata noastră. S-o îndrumăm pe calea cea bună. Să-i găsim un soţ de ispravă. Numai că ne-am trezit că vine însoţită de fazanul de Bubi. Plus că acum mai avem şi bănuiala că-i moartă după gurist.

— Inginerul se-nvoieşte cu planul dumitale ?

— Acum nu ! Dar nici banii nu vrea să mi-i înapoieze.

— Păi nu i-ai confiscat caseta cu pietricelele ?

— Şi cine s-o deschidă ? Cheiţa este la el. Să-l omor ?

— Sigur că nu. Deşi dînsul spune că i-ai pus gînd rău, că vreţi să-l lichidaţi.

— Hai să fim serioşi, dom'le Conan ? Eu zic că te-am lămurit. Bineînţeles, dacă îţi lucrează devla. Sfatul meu este să te potoleşti. Mai bine apucă-te de scris. Ce rost are să-ţi prăpădeşti timpul, umblînd după crime, comploturi şi alte năzbîtii. În pensiunea Nachtigal a domnit totdeauna liniştea, aşa cum domneşte şi acum...

Biata coană Mariţa. Nici nu dovedeşte să-şi termine apologia pensiunii de la Posada, că din tavan porneşte să curgă molozul.

Sus, deasupra noastră, probabil în odaia actriţei, are loc un cutremur de gradul 7. Dacă nu chiar 8 !

Se-aud urlete de groază, zdupăituri, prăbuşiri de mobile. Seismul creşte în intensitate, pe măsură ce se scurg secundele.

Primul gînd care-mi dă prin cap este s-o şterg cît mai degrabă afară, să nu mă prindă dărîmăturile sub ele. De unde, acum cîteva minute, nu eram capabil să mă mişc de pe scaun, de astă dată mă sperii singur cînd văd de ce sînt în stare. Sprintez spre uşă, ca un apucat. Dar n-am ţinut seamă de intervenţia promptă a doamnei Nachtigal. Fără să se deplaseze, întinde nitel picioruşul ei de elefant. Iar eu aterizez la sol, proptindu-mă cu ţeasta în uşă. Aşa că avem un cutremur şi la parter.

— Adună-te de pe jos, domnule detectiv, şi hai după mine. Să vedem ce se petrece sus, la etaj.

Deoarece operaţia, de culegere de pe jos a subsemnatului, nu mai decurge cu rapiditatea manifestată în acţiunea anterioară, coana Mariţa mă saltă de cureaua pantalonilor. Se aude un pîrîit groaznic. Neţinînd seama de tragismul situaţiei, vajnica patroană mă împboldeşte înaintea ei.

Aflat în dificultate, alerg pe coridor ţinîndu-mi betelia cu mîna.

Tărăboiul se înteţeşte. Madam Nachtigal grăbeşte pasul. Nu mai are nici ea răbdare. S-a dus dracului liniştea care trebuia să domnească la pensiunea din Posada. Un nou răcnet. Înfiorător. Reuşesc să disting minimum trei voci. Mariţa intră în panică. Mă depăşeşte, nereglementar, pe dreapta, şi se avîntă la escaladarea scării, urcînd cîte două trepte deodată.

Pantalonii mei pornesc să coboare. Îi ridic înspăimîntat. Alerg cît mă ţin puterile, pe urmele doamnei Nachtigal.

Cînd ajungem pe palierul etajului, abia îmi mai trag sufletul (şi pantalonii). Uşa odăii lui Gilly stă deschisă.

— Ajutor ! Se omoară !

În aceeaşi clipă, pe uşă ţîşneşte pupăza, doar în cămaşă de noapte.

Coana Mariţa o culege din mers, o ia sub braţ şi-o sileşte să facă drumul îndărăt. Actriţa se zbate. Urlă ca din gură de şarpe :

— Îl omoară pe Lucky ! Îl omoară pe Lucky !

Dar madam Nachtigal îi astupă gura :

— Ei şi ? Pagubă-n ciuperci ! Ce-i fac ? Îl strîng de gît ?... Vezi tu, fetiţo, asta-i deosebirea : căluşeii nu mor împuşcaţi, ci mîncaţi de carii... Pe cînd bidiviul tău trebuie să dea din copite !

28). BATALIA PENTRU GAINA CU OUĂ DE AUR

Încremenit locului, la auzul formidabilei maxime emise de madam Nachtigal, simt că, pesemne din pricina efortului mental de-a descifra enigmatica afirmație, iarăși slăbesc din mînă baierele pantalonilor. Recuperez instantaneu, trag în sus de ei, după care mă pregătesc să sar în ajutorul solistului de muzică pop. Din odaie se aud niște bușituri ce depășesc cota decibelilor admiși.

Coana Mariţa mă ţintuieşte, punîndu-şi laba piciorului peste omonimul meu.

— Nu te repezi ca musca-n lapte, dom'le Conan. Aşteaptă să aflăm, mai întîi, despre ce-i vorba !...

Fără să-mi elibereze piciorul, o coboară pe Gilly de sub braţ, o sprijină de perete, cu cotul, şi-o ia la întrebări :

— Ia spune tu, lu' Mamariţa, ce-au cu guristul ? Şi cine s-a legat de el ?

Gilly se uită la madam Nachtigal de parcă ar avea dezintegratoare în ochi, ca-n „Invadatorii".

— Netrebnicii ăia doi. Bigam şi Mogam, au năvălit peste mine în odaie. Fără să bată la uşă, fără să mă întrebe dacă sînt dispusă să-i primesc. Nici una, nici două, că să mă îmbrac şi să mă duc la ei în cameră. Că n-au nici un gînd rău, că nu-mi vor face nimic. Pe nepusă masă i-a apucat cumințenia. Şi ca să-şi dovedească bunele intenţii, au început să mă vrăjească cu tot soiul de tîmpenii. Că vor să mă scoată din ghearele clănţăului. Că vor să mă izbăvească de ruşinea de-a fi pupila babalîcului de Bubi. Că-i păcat de mine. Că or să mă ajute să pornesc o nouă viaţă, aşa cum au şi ei de gînd. Că i-a prelucrat un mare om de omenie, nu ştiu cine-o fi dobitocul, şi că vor să se lase de găinării...

Cînd aud de dobitoc, începe să mă doară piciorul şi mai avan.

— Coană Mariţo, saltă-te, te rog, doar o clipă ! — o implor pe madam Nachtigal.

— Iartă-mă, dom'le Conan, uitasem de tălică.

Şi numaidecît purcede la eliberarea piciorului strivit. După care se adresează din nou pupezei :

— la desfășoară-te mai departe, că-i interesant !...

Gilly continuă, străfulgerînd din priviri :

— Tolomacii nu știau cu cine au de-a face. Credeau c-am să mă las atrasă în camera lor. Atunci am început să-l strig pe Lucky. Cînd a auzit, s-a înființat imediat. Dragul de el, și-a dat numaidecît seama ce se întîmplă. S-a repezit la găinari ca un leu. Numai că găinarii erau doi, iar el unul singur. Și-au pornit să-l pocească, bietul de el, ca pe hoții de cai.

— Așa bărbat mai zic și eu ! — își clamează admirația coana Marița. — Ia să vedem și noi bătălia... Hai, dom'le Conan, că-i circus mare !

Abia așteptam invitația. Nu-mi place violența, dar cînd văd că există totuși un Dumnezeu, care-i pedepsește pe cei răi (în speță guristul) simt cum mă furnică palmele și sînt gata să-i dau și eu o mînă de ajutor.

Tustrei (coana Marița în frunte) ne apropiem de prag. Priveliștea mi se pare încîntătoare.

Bigam și Mogam au izbutit să-l extragă pe solist de sub pat. Lucky se agață cu disperare de saltea. Pînă la urmă reușește să și-o tragă peste el.

Flintașii se aruncă deasupra, dar guristul (isteț) se strecoară de sub saltea. Vrea să se repeadă spre ușă. Însă ieșirea este blocată de madam Nachtigal, subsemnatul și de Gilly.

Actrița pornește să strige isteric :

— Nu-i lăsa Lucky ! Nu-i lăsa. Învață-i minte !...

Văzînd că nu-i altă scăpare, decît să-i învețe minte, deși avusese intenția să abandoneze cursa, face cale întoarsă și se năpustește spre perdeaua de la fereastră.

Așijderea și frații Flintaș.

Lucky trage de cordon, Flintașii din partea opusă. Perdeaua cînd se închide, astupînd fereastra, cînd se dă la o parte. Bineînțeles, asta în funcție de cine trage cordonul. Deocamdată fac cu rîndul. În sfîrșit, perdeaua cedează. Se prăbușește peste frații Flintaș, învăluindu-i.

Lucky a rămas cu cordonul în mînă. Cred că-s vreo șase metri.

Înțelegînd să profite de avantaj, desfășoară cordonul, cu intenția vădită de a-i lega pe Bigam și Mogam.

Pînă să-și descurce guristul cordonul. Mogam izbutește să apară de sub perdea. Îl înhață de picior pe Lucky.

Acesta cade, producînd un zgomot corespunzător. Se ivește și Bigam. Se apucă să descurce cordonul. Dar acesta, fiind înfășurat pe mîna lui Lucky, opune o rezistență îndîrjită. Mogam îi sare în ajutor lui frate-său. Trăgînd amîndoi de frînghie, Lucky se rostogolește ca un mosor. Cu mîna vînătă, prinsă în colacii cordonului, urlă ca apucat, oferindu-ne o splendidă demonstrație a vocii sale.

Gilly strigă și ea, realizînd o terță precară :

— Ajutor ! Săriți ! Îl omoară. Au să-i frîngă mîna. Cum o să mai cînte ?...

De la capătul coridorului se aude un bubuit de pași. Parcă năvălește cireada comunală.

Spre surprinderea mea, nu-s decît doctorul Hannibal Certega și fotoreporterul Sică Finichi.

Bilă poartă în mînă o tigaie imensă, iar Finichi trepiedul „Linhoff"-ului.

Madam Nachtigal își întoarce încet capul spre ei. Apoi dă comanda :

— Despărțiți-i ! Ajunge ! Au început să mă plictisească !

Fiind vorba de-o poruncă adresată tuturor celor de față, îmi dau seama c-a sosit clipa să-mi manifest și eu posibilitățile.

Sprintez spre cordon. Cu-o mînă îmi țin pantalonii, cu cealaltă smulg frînghia de pe mîna solistului. Fără să-și întoarcă privirea, Bigam îmi administrează o bleandă magistrală.

Vrînd nevrînd, îmi dă o fantastică mînă de ajutor. Mă învîrtesc ca un titirez. Dar, în același timp, îmi îngăduie să-mi înfășor cordonul în jurul mijlocului. Din șapte răsuceli, ajung la capătul șnurului. Altă viață !

Asigurat în privința pantalonilor, mă reped între cei trei combatanți, nădăjduind să-i despart. Deșarte speranțe. Pentru că, intrat în horă, acum alcătuim un grup statuar din patru obiecte, mai mult sau mai puțin, mobile. Ne străduim amarnic să ne descleștăm. Dar, ca o culme, ni se adaugă și Bilă. Iar peste o secundă, răpindu-ne orice posibilitate de mișcare liberă, ne pomenim în cîrcă și cu fotoreporterul.

„Bang !"

Tigaia doctorului Bilă mă pocnește în cap. Noroc că-i de aluminiu. Tigaia. Constat asta, judecînd după cucuiul

pe care-l posedă în fund. Modelat perfect după conturul tigvei mele.

„Aoleu !"

În scris nu se poate reda efectul sonor, chiar muzical, al expresiei de mai sus. Pentru că este emis pe patru voci.

Membrii grupului cantabil : Conan, Bilă, Bigam şi Lucky.

Sică Finichi ne otînjise peste picioare cu trepiedul. Iar satanica unealtă, spre nefericirea noastră, nu era fabricată tot din aluminiu.

Cu ţurloaiele zobite, încropim o bătută, sau o „ca la Breaza" vrednică de cel mai mare premiu interjudeţean. În ciuda ţopăielilor noastre, durerea insistă.

Lucky, văzîndu-se omis din competiţie, consideră că-i timpul s-o întindă. Dar uită că-i solist. Şi încă de muzică pop. Ceea ce-l determină pe doctorul Bilă, care sesizează intenţiile guristului, să-i ardă una în cap, din voleu, cu ligaia care răsună sec „pop !"

Solistul se ţine cu mîna de cap, emiţînd un do diez, de sus, rarisim. Nu mi s-a întîmplat, de prea multe ori, s-aud un glas atît de percutant şi ostinat. Şi ce volum are băiatul !

Din dor de răzbunare, se repede cu pumnii întinşi către doctorul Hannibal. Finichi îl interceptează. Tot cu trepiedul. Lucky urcă c-o octavă. Acuma sună a bocet de jale. De un „doloroso" perfect interpretat.

Lucrurile se încurcă.

Cred că acesta-i motivul care o obligă pe madam Nachtigal să-şi asume răspunderea executării operaţiei „despărţire" pe care ne-o poruncise, şi pe care nu fusesem în stare s-o ducem la capăt.

După ce-i trage o palmă zdravănă actriţei, care nu-nceta să urle, lipind-o de perete, pătrunde în odaie cu paşi rari şi lenţi.

Din patru blende, ne risipeşte pe toţi în patru puncte cardinale.

Împreună cu doctorul Hannibal nimeresc direct în pat.

Bigam şi Mogam aterizează lîngă şifonier.

Lucky se îmbrăţişează afectuos cu Finichi, după care se aşază agale pe tigaia lui Bilă, neuitînd să-şi monteze pe cap trepiedul fotoreporterului. Tigaia, aluminiu ce să-i faci, cedează resemnată, devenind extraplată. Însă cu trepiedul e mai greu. Se încăpăţînează. Deşi i s-au des-

făcut picioarele, totuşi ţine strîns, între ele, căpăţîna guristului. Bine că şi-a pierdut vocea. Cine ştie ce-ar mai fi născocit, în materie de muzică pop. Amuţirea lui aduce liniştе în odaie.

Gilly îşi priveşte încremenită idolul. Acesta tace în continuare.

Săltîndu-mă uşurel peste doctorul Bilă, — cu vădita intenţie de a-l cruţa, — privesc minunat la operaţia de ecarisaj pe care o întreprinde doamna Nachtigal.

Ce mai calea-valea, femeie îndemînatică, pricepută la toate.

După ce-mi aruncă un zîmbet ştrengar, demontează instalaţia fotoreporterului de pe craniul lui Lucky, aruncă trepiedul la picioarele patului, şi-l poartă pe solist în braţe, ca pe-un copil, drept la şifonier. Îl închide înăuntru, fără să mai răsucească mînerul. Solistul, bucuros de soluţie, trage după sine uşile.

Dintr-un picior bine plasat, îl expediază pe Finichi tocmai sub fundul patului, în cel mai îndepărtat punct al orizontului. După care împinge trepiedul în aceeaşi direcţie. Doar aparţinea fotoreporterului.

Dar Bigam şi cu Mogam nu se astîmpără. Văzîndu-l pe Lucky la adăpost, în şifonierul lîngă care ajunseseră şi ei, se forţează să deschidă uşile. Dinăuntru, Lucky întreprinde aceeaşi operaţie, dar invers.

Coana Mariţa nu se grăbeşte. Zîmbind în continuare, tot şăgalnic, mă înşfacă de brăcinari, şi-mi desfăşoară, rotindu-mă ca pe-o sfîrleză, cordonul ce-mi asigura suspensia, atît de precară acum cîtva timp, a pantalonilor.

Degeaba încerc să mă împotrivesc. Nu se poate lupta împotriva naturii.

Domolind, cu gingăşie, printr-o simplă apăsare, neastîmpărul frenetic al fraţilor Flintaş, îi leagă strîns, laolaltă, cu cordonul ce-mi aparţinuse pînă acum cîteva clipe.

Satisfăcută de rezultatele obţinute atît de rapid, coana Mariţa se întoarce spre noi (adică spre mine şi spre Bilă) şi ne explică fazele următoare :

— Duceţi-vă în odăile voastre, oblojiţi-vă şi încercaţi să vă odihniţi. Nu-i de voi o treabă ca asta. Iar tu, Bilă, ia-ţi şi tigaia. Altă dată să nu-mi mai vii cu dintr-ăstea. Tingirea de aramă-i mult mai sigură.

După ce ne dăm jos din pat, aşteptăm ca madam Nachtigal să părăsească odaia. Dar amazoana ne îmboldeşte energic :

— Haideţi, roiul !

Trecem pragul, nu mai înainte de-a o auzi pe coana Mariţa dînd ultimele dispoziţii lui Gilly :

— Dă-i afară din odaie pe Lucky şi pe Finichi. Să nu te prind că-l corcoleşti pe netrebnicul tău de gurist. Dă-l afară în brînci, că ăsta nu-i bărbat, ci balegă...

Gilly tace. Şi plînge. Halal găină de aur. Uite pentru cine ne-am pus noi, atîţia bărbaţi, vieţile în primejdie. Ce idee şi pe nărozii de Flintaşi ! Nu puteau să găsească altă schemă de reabilitare morală ? Dar la ce să te aştepţi de la ei... dacă atîta îi ajută capul.

29). „NOAPTEA" JUDECĂŢII DE APOI

Adînc zdruncinat (atît psihic cît şi fizic) mă îndrept tremurînd din toate mădularele, şi cu nervii întinşi la uscat pe funie, către odaia mea. Slavă Domnului că nu-i departe. Doar vreo şase, şapte metri.

Mă doare groaznic acoperişul capului. Oricît o fi aluminiul de moale, teasta mea (mai mult ca sigur) n-a fost calculată pentru impacturi de acest soi. Mă doare şi stomacul. Din pricina dezmăţului culinar, oferit atît de generos de madam Nachtigal.

Mă dor şi ţurloaiele, otînjite de afurisitul ăla de trepied al fotoreporterului.

Totul mă doare, inclusiv sufletul. Nu mă pot împăca, cîtuşi de puţin, cu desfăşurarea şuie a evenimentelor de la Posada. Oază de linişte ? Hai că-mi vine să rîd. Unde eşti, tanti Raliţo, să constaţi ce-nseamnă a fi scriitor ! Vroiai să colaborăm. Păi de ce nu te afli aici, să te bucuri de toate drepturile de autor. Tigaie, trepied, desconsiderare, încălcarea regimului alimentar etc., etc.

Cred că-i trecut de zece (22.00 h). După ce mă îmbăiez rapid, frotîndu-mă violent cu buretele de baie, mă culc

ușurel pe pat. Ușurel, pentru că există proteste din anumite părți. În sfîrșit, iată și prima dată, cînd simt dulceața relaxului, din clipa nenorocită a debarcării mele la pensiunea coanei Mariţa.

Sting toate luminile. Mă dor și ochii, de cîte am văzut în ultimul timp. Ochii, zice-se, ar fi oglinda sufletului (de la tanti Raliţa citire). Dar și în deplina beznă ce s-a așternut în odaie, tot mă dor. Sclipiri violete, gălbui, roșietice, albăstrui îmi rănesc retina. Hipertensiunea arterială începe să-și facă de cap. Plus că-mi bubuie și urechile. Tot din pricina tensiunii.

Dar nu-i chiar așa. Spre binele meu și-al familiei mele. Sînt fulgere autentice. Privesc în direcţia ferestrei. Bolta cerului începe să ardă. Bubuiturile trăsnetelor se apropie vertiginos. Mă rog, trebuia să se dezlănțuie și-o furtună, ca să fie spectacolul complet.

Nu trec nici cinci minute, și cineva se apucă să bată darabana în acoperișul vilei. Începe să plouă. Bătăile se înteţesc, făcînd să trepideze fiecare ţiglă în parte. Nu-i nevoie să mă declar meteorolog, pentru a putea declara că avem de-a face cu-o grindină. Greloanele, că așa le-au botezat specialiștiii de la progñoza improbabilă a vremii, apreciind după intensitatea loviturilor, trebuie să depășească mărimea oului de porumbel.

Vîjîitul sinistru și lugubru ce răzbate de afară, din ce în ce mai turat, îmi dă de-nțeles că ventilatoarele naturii au intrat în acţiune. Deci, total general (pînă acum) fulgere, trăsnete, ploaie și grindină. Ce ne mai lipsește ? Diluviul !

Dar uite că avem și diluviu. Apa începe să pătrundă în odaie pe sub fereastra balconului. Mă scol precipitat, adun covorul și-l îndes lîngă perete. Fiind absorbant, este obligat să sugă apa. Iluzii deșarte. Covorul coanei Mariţa e din plastic. Deci, în concluzie, nu absoarbe nimic. Decît, cel mult, praful.

Trăsnește. Chiar lîngă vilă. Atît de puternic, încît mă arunc iute în pat, așa cum făceam pe vremea cînd nu depășisem șase ani.

Cînd trăsnește a doua oară, mă acopăr cu plapuma.

Se dezlănțuie o vijelie sălbatică, bezmetică. Vîntul presează asupra ferestrei, gata s-o plieze. Ușa, fereastra, acoperișul, podeaua încep să tremure. Tremură toată

clădirea. Tremur și eu. Nu pentru că mi-ar fi frică. Ci din pricina tensiunii nervoase.

Cred că toți clienții doamnei Nachtigal se întrec în zîrdîituri. Dar, pentru a doua oară, mă înșel.

Cineva n-are reacții omenești la declanșarea stihiei de-afară, căci aud izbucnind, pe undeva pe-aproape, zumurile unui rock-and-roll. Precis că nebunul de Lucky, evadat din dulapul actriței, și-a pornit „Grundig"-ul.

Emoțiile, comoțiile și toate celelalte sînt în stare să genereze cele mai aiurite idei. De pildă, ideea asta dementă de-a asculta muzică în plină furtună.

Pe măsură ce urgia de-afară crește în intensitate, amenințînd să demoleze munții Posadei, să potopească văile și văioagele Prahovei, în aceeași măsură guristul mărește volumul sunetului.

Nu mai sînt în stare să rabd. Mă reped pe coridor și-alerg în direcția odăii lui Lucky-Lucky.

Magnetofonul, însă, nu funcționează în camera guristului. Am o ureche muzicală, îndeajuns de calificată, pentru a-mi da seama dacă un sunet își are sursa în stînga sau în dreapta mea. Indiferent cu care din urechi funcționez. Voce n-am, căci cînt ca un buhai, dar în ce privește urechea, țin să vă asigur că poate fi asimilată cu-o ureche absolută. Este capabilă, adică, să identifice orice notă din gamele general utilizate. Iar, în cazul de față, poate stabili cu-o precizie de 1%, în plus sau în minus, că persoana insensibilă la manifestările turbate ale naturii nu-i nimeni alta decît inginerul Siegfried Gaterek.

Ce-i drept, am mai avut prilejul să-l aud demonstrîndu-și propensiunea față de muzică. Dar atunci cînta el (înfiorător de fals și pe de lături) o variantă proprie a cunoscutului șlagăr „Yelow submarine". Dar pînă acolo, încît să-mprumute magnetofonul guristului, cu care nici nu se află în relații prea bune, nu mi-l pot închipui pe domnul Zighi.

La vîrsta lui, ar fi mult mai recomandabil să se resemneze cu Bach.

Dealtfel, se știe că Bach, la fel ca și predecesorii săi Vivaldi sau Corelli, posedă nebănuite efecte tranchilizante. Există chiar pensionate pentru „glumeți", care oferă audiții colective (de trei ori pe zi : dimineața, la prînz și seara, cîte 30 de minute de preclasici) obținînd rezultate

spectaculoase. După o cură de cîțiva ani numai, „glumeții" pot fi trimiși, fără riscuri, în sînul familiilor care, însă, sînt consiliate să-și procure (pentru orice eventualitate) un electrofon și-o discotecă adecvată.

Apăs pe clanța ușii, în speranța că Siegfried Gaterek nu a avut și ideea de-a se zăvorî în odaie. Mai ales pe-o vreme ca asta.

Ușa se deschide lent, ca într-un film de Hitchcock. Nu numai că era neîncuiată, dar fusese lăsată chiar puțin întredeschisă, ca și cum inginerul ar fi așteptat un oaspete.

Dovada cea mai limpede a acestei intenții e faptul că odaia este luminată „á giorno", avînd aprinse toate luminile posibile.

Cu spatele la ușă, tolănit în fotoliu, inginerul Gaterek ascultă cu capul aplecat pe umăr.

Îmi anunț prezența, strigînd încet :

— Domnule inginer !...

Mi se răspunde :

— Nobody hear...

Dar nu-i glasul binecunoscut al lui Gaterek, ci al solistului melodiei cu titlul de mai sus. Care, fără să țină cont de sosirea subsemnatului, continuă netulburat recitarea textului de bază : „Nu-i nimeni aici, nimeni care să te-aștepte, dragul meu, nimeni care să-ți spună adevărul despre dragostea noastră uitată !..."

Pășesc în vîrful picioarelor, pentru a nu deranja extazul ascultătorului.

Ajung în fața fotoliului. Gaterek stă cu ochii închiși. De-aia nu mi-a răspuns, fiindcă a adormit. Doarme dus. E și firesc, după emoțiile unei zile atît de suprasaturată de evenimente neobișnuite.

Îl bat ușurel pe umăr. Zighi, în loc să se trezească, se tolănește alene, proptindu-se cu capul în butonul de oprire al magnetofonului.

Deodată se lasă o tăcere cumplită. Numai în odaie, pentru că, afară, furtuna își face de cap.

Grijuliu, văzînd cît de adînc doarme inginerul, îl ridic și-l repun în drepturile sale. Dar n-am mai văzut pe cineva care să doarmă nerăsuflînd. În afară de asta, inginerul mi se pare cam rece. Cam rece și cam țeapăn.

Simt că-nțepenesc și eu.

Căci îmi dau seama, avînd oarecari cunoştinţe medicale, că inginerul Siegfried Gaterek este niţel mort.

Pe măsuţă, lîngă magnetofon, se află un bilet. Îl citesc de la distanţă, ştiind că nu-i permis să m-ating de vreun element din preajma unui om asasinat. Căci mirosise de la o poştă că inginerul, aşa cum se şi temuse, fusese lichidat. Biletul îmi este adresat.

Stă scris, cu litere mari, caligrafiate distinct : „Domnule Conan, dacă vrei să nu mă dezamăgeşti, ascultă banda pînă la capăt. Ai cafea fierbinte în termos, iar în noptieră colecţia mea de coniacuri. Îţi recomand, totuşi „Hennessy"-ul. Pe curînd, al matale sincer preţuitor, ing. S. Gaterek."

Se impun două concluzii. Inginerul ştia că va fi asasinat. Asta-i una la mînă. Iar, două la mînă, asasinul n-a observat, pesemne de emoţie, biletul.

O năprasnică rafală de vînt deschide fereastra. Vijelia se năpusteşte în odaie, mătură totul de pe măsuţă şi noptieră, flutură disperată perdelele, după care se retrage tot atît de neaşteptat după cum dăduse năvală înăuntru. Nu însă, mai înainte de-a lua pe aripile ei biletul ce mi-lăsase inginerul.

Se impune, deci, să dau alarma. Mă reped pe coridor şi încep să urlu :

— Doctore ! Coană Mariţo ! Sică ! Bigam ! Mogam ! Gilly ! Săriţi ! Veniţi imediat sus !... Nu mai staţi ! A murit inginerul !...

Deşi uitasem să-l mobilizez, primul care-şi face apariţia este guristul Lucky-Lucky. După el, incredibil de repede, îşi arată mutrele toţi ceilalţi solicitaţi.

Rămîn cu gura căscată. Toată menajeria e-mbrăcată. Înseamnă că nimeni nu dormea la ora aceea. De ce ? Pînă şi Gilly, pe care mai înainte o văzusem în cămaşă de noapte, acum e într-un taior de vară.

Sică Finichi soseşte cu aparatul de fotografiat în bandulieră.

Doctorul Hannibal, probabil urmînd indicaţiile de adineaori ale doamnei Nachtigal, agită în mîna dreaptă un satîr de bucătărie.

Ceilalţi mi-se par îmbrăcaţi normal, dar de zi.

Chiar și coana Mariţa, cu ochii în cap cît cepele, tremurînd toată, are pe ea o rochie de rigoare.

Afară se înteţeşte furtuna. Vîntul suflă sălbatic, făcînd să vibreze geamurile. Ploaia curge cu găleata, ca şi cum o întreagă armată de pompieri ne-ar ataca cu furtunele de incendiu. Din două în două secunde fulgeră orbitor. Iar din cînd în cînd, pentru atmosferă, bubuiesc nişte trăsnete de pomină.

Dacă m-ar atinge cineva, precis că s-ar produce o descărcare electrică de aceeaşi intensitate. Sînt atît de încordat, încît abia îmi supraveghez ţinuta. Probabil că arăt atît de îngrozitor, bîţîind din toate mădularele, încît observ că sînt privit cu osebită atenţie, ba chiar şi cu suspiciune, de membrii colectivului de la Posada.

Stau adunaţi grămadă.

Deodată, ca şi cum n-ar fi auzit strigătele mele de alarmă, cu care prilej anunţasem repauzarea inginerului, pornesc să urle şi să răcnească în cor. E un fel de-a zice în cor. Pentru că nimeni nu ţine să fie în acord (de terţă sau chintă).

— Ce s-a-ntîmplat ? De ce ne scoli în toiul nopţii ? Ţi-ai pierdut minţile, dom'le Conan ? (asta-i coana Mariţa). Ce caţi aici, în faţa odăii lui nea Zighi ? (Gilly). A murit inginerul ? (Lucky). Eşti sigur, maestrule ? (fraţii Flintaş). Cine l-a ajutat să moară ? (Finichi, singurul la zi cu problema). Trebuie să-l văd, poate nu-i decît un leşin ! (Doctorul Hannibal).

Uluit de manifestaţia declanşată prin declaraţiile mele, nu ştiu ce să răspund. Prea multe întrebări, pentru un singur răspuns posibil.

Madam Nachtigal, ca întotdeauna, vrea să preia iniţiativa :

— Să-l vedem ! Nu cred că-i mort ! Nu se poate ! Are cheiţa la el ?...

La asta nu mă gîndisem. Şi, la urma urmei, nici nu mă interesa în halul în care văd c-o interesează pe coana Mariţa.

Gilly se adresează guristului :

— Ce stai de lemn, haidem înăuntru. Mamariţa are dreptate. Dacă i-a şterpelit cheiţa ?

A sosit momentul să acţionez conform prevederilor legii.

Mă proțăpesc înaintea ușii inginerului, după ce am grijă s-o închid. Apoi rostesc clar, ca să fiu bine înțeles :

— Nimeni n-are voie să intre în camera mortului. Inginerul Gaterek n-a murit de moarte naturală. A fost asasinat. Iar asasinul se află printre noi. Adică printre voi !...

Toți fac un pas înainte.

Mariţa Nachtigal, în calitate de amfitrioană, doi pași.

— Care noi, nefericitule ? Păi nu tălică ai fost în camera bietului Zighi ?

Fac un pas înapoi. Drept care, mă lipesc de ușa inginerului. Abia acum îmi dau seama c-am uitat să răsucesc cheia în broască, căci ușa e gata să se deschidă.

Răcnesc autoritar :

— Toată lumea să se retragă în living-room. Trebuie să anunțăm organele de miliție.

Apoi mă întorc cu spatele la ei, închid ușa cu cheia, și vreau să mă îndrept spre odaia mea.

Însă nimeni nu se mișcă din loc.

— Sînteți surzi ? Nu v-am spus să v-adunați în living-room ?

Mariţa Nachtigal mă întreabă mieroasă :

— Dar matale unde te duci, iubițelule ?

— În odaie, la mine.

— De ce ? — insistă scumpa mea gazdă.

— Nu vedeți că-s singurul în pijama ?... Trebuie să mă-mbrac și eu. Nu se cade să distonez. Văd că v-ați îmbrăcat de oraș... Sau, unde voiați să vă duceți ?...

Gilly, care pare să fi devenit aliata de nădejde a Mamariței, rostește răspicat, adresîndu-se colectivului :

— Fraților, să nu-nghițim figura scriitorului, nu ține ! Are cheia la el. Oricînd poate intra la nea Zighi. Îl așteptăm aici, pînă se-mbracă !

Bine c-a pomenit de cheia respectivă. Uitasem s-o scot din broască. O iau, o vîr în buzunarul pijamalei, și pornesc, păşind demn, spre odaia mea.

Mă îmbrac la repezeală, iar peste cîteva secunde sînt iarăși pe coridor.

Nu m-așteptam să fiu primit cu ovații. Dar nici cu-atîta evidentă ură. Nu chiar generală, deoarece Finichi, Bigam și Mogam par ceva mai puțin agresivi.

Îi invit cu glas autoritar :

— Să mergem jos, în living-room.

Cortegiul, tot cu madam Nachtigal în frunte, pornește spre destinația indicată.

Coborîm scările în grup, păşind ca după mort. Asta în ciuda faptului că mortul rămînea de unul singur, în ultimul său somn.

În living-room, bate vîntul ca-n tundră. Etanşeitatea geamlîcului lasă mult de dorit. Mariţa aprinde luminile. Menajeria se înghesuie în jurul mesei, aceeaşi unde servise faimosul prînz de gală, şi se aşază zgomotos pe scaune.

Deoarece eu sînt cel care conduce operaţiile, ocup locul de onoare, cel din capul mesei.

Sînt impresionat. Nimeni nu pare să-l plîngă pe inginerul Gaterek. Nimănui nu-i lăcrimează ochii. Toţi aşteaptă să iau cuvîntul. Ceea ce şi fac :

— Cum procedăm ca să anunţăm organele de miliţie ? Cine se duce ?

Rumoare.

Doctorul Hannibal bate cu satîrul în masă.

— Linişte ! Ia spune-ne, domnule Conan, crezi că-i posibil, mai înainte de-a se potoli vijelia şi potopul de-afară, să putem coborî pînă în sat ? Dumneata te-ai încumeta ?

— Sigur că nu ! Că n-oi fi nebun să vă las singuri cu inginerul. Asta ar mai trebui. Ştiu că vă interesează cheiţa !...

Din nou rumoare.

Dar nu indignarea îi determină să vocifereze în surdină. Ci faptul că le-am demascat intenţiile.

Aşteptînd să se liniştească spiritele, mă îndrept spre geamlîcul dinspre terasă. La lumina fulgerelor, încerc să văd care-i situaţia de-afară.

Urgia lui Dumnezeu. Plouă cu găleata. Tună şi bubuie ca-n faimoasele comunicate ale Institutului meteorologic, cînd se anunţă : „cer variabil, vremea în ameliorare..."

Izbutesc să disting „OZN"-ul fraţilor Flintaş. Ciudat ! N-aş fi crezut că-i vehicul-amfibie. Zgîlţîit de puhoaie, înoată cufundat în apă pînă deasupra roţilor. Mă trece un fior de groază. Unde-i Bombiţa mea ? Nu se vede nicăieri. Ba da. Slavă Domnului ! Iată-i portbagajul. Restul este... submarin. Noroc c-am parcat-o între cei doi brazi, de lîngă gardul împrejmuitor. Altminteri trebuia s-o caut pe decindea Prahovei.

Doctorul Hannibal are dreptate. Sîntem, cel puțin deocamdată, sechestrați în vila de la Posada.

Îmi reocup locul din capul mesei. Probabil că arăt destul de preocupat, de vreme ce disting zîmbete strîmbe pe chipurile unora din membrii menajeriei.

Ei, dacă-i așa, lasă că vă învăț eu minte.

Mi se oferă posibilitatea, de astă dată pe viu, nu în scris, să-mi dovedesc multiplele mele calități de investigator privat. Am cea mai bună ocazie de-a mă face folositor organelor de anchetă, pînă la sosirea acestora.

— Deoarece nu pot îngădui nimănui să se retragă în odaia sa, fiind obligați să rămînem aici împreună, chiar pentru simplul motiv că ne suspectăm reciproc, vă propun un joc interesant. Garantez că nu ne vom plictisi. Se cheamă „de-a puia-gaia". Gaia, adică asasinul, iar puii, nevinovații mei colocatari care vor reuși să dovedească neparticiparea lor la acest oribil omor. Nu-i așa că vă pasionează ?

În zadar mă străduiesc să disting pe chipul distinșilor mei ascultători vreun simptom de neliniște. Arată toți ca niște gînditori de piatră.

Mă salvează madam Nachtigal. Se preface încîntată de propunere, exclamînd :

— Să ne jucăm, dom'le Conan. Tot sîntem în noaptea judecății de apoi !

30). APOCALIPSA SFÎNTULUI... CONAN !

O fi ea noaptea judecății de apoi, după cum spune coana Marița, dar nici așa să n-o luăm ! — pornește să vorbească Sică Finichi. — Pînă și-n biblie, așa mi se pare, stă scris că, înainte de răstignirea lui Christos, s-a servit o cină. Sper c-ați auzit de ea : „Cina cea de taină" ! Astăzi n-am prînzit. Și-mi suflă cineva la ureche că n-am fost singurul. Iar de cinat, nici pomeneală. Doar știți prea bine ce anume ne-a împiedicat.

Nu mă bag în vorbă, deoarece mă consider privat de autoritatea morală. Mai ales după cele „gustate" la coana Mariţa în odaie. Aia, mai zic şi eu, „Cina cea de taină". Şi cină (zdravănă), şi-n mare taină !

Însă doctorul Hannibal îşi asumă riscul să lămurească penibila insinuare a fotoreporterului :

— Frumos ne-ar sta, cu mortul în casă, să ne punem pe înfulecat. Ruşine. Mie, unul, mi-ar rămîne mîncarea în gît ! Şi, ca să vă liniştiţi, aflaţi că-n cămară nu se află nici urmă de produs alimentar.

Chipurile participanţilor la şedinţă se crispează. Gînditorii de piatră suferă. De foame. Pentru că, într-adevăr, eu ştiu precis că la prînz n-au avut ce băga în gură. Mă rog, nu din vina mea.

Totuşi, cuprins de remuşcări, îl întreb pe doctorul Bilă :

— N-ar fi posibil să preparăm nişte cafele ? Dar nu din cele cu zeamă de baiţ, cum ni s-au servit la prînzul de gală. Nişte cafele cinstite, fără pretenţii.

Cînd aude că-l acuz de-a fi fiert cafele cu zeamă de baiţ, Bilă Certega aproape că răcneşte :

— Mariţa mi le-a comandat aşa. Mi-a spus să fac „cafele pentru musafiri" ! Nu-i aşa, coană Mariţo ?

— Sigur că nu-i aşa ! Minţi ! La urma urmei, ce ţi-ai fi închipuit ? Să dau cafea din import mocofanilor, după cîte bunătăţuri am băgat în ei. Ce, m-aţi cîştigat la belciuge ?

Încerc să aplanez diferendul :

— Domnule doctor, n-are nici un rost, în asemenea momente, să ne certăm. Îmi cer scuze c-am semnalat calitatea echivocă a cafelei, de la primirea domnişoarei Gilly. Avem sau n-avem cafea ?

— Avem ! Un kilogram rîşnită, de 10,30 lei suta de grame, şi două kile nerîşnită, din cea de 8,30 suta. Dar n-am să m-apuc acu să macin cafea. Astă-seară, adică în noaptea asta, o să ne desfătăm cu cafea superioară.

Accept propunerea, dar îl opresc din drum pe domnul Bilă, care pornise în direcţia bucătăriei :

— Doctore dragă, n-ai să te superi, dar am să te rog s-aduci aici aragazul. Au să te-ajute fraţii Flintaş şi domnul Finichi. Ne vei prepara cafeaua la faţa locului. Ştii, în felul acesta, eliminăm orice posibilitate de suspiciune. N-am vrea să ne pomenim morţi, dintr-o intoxi-

caţie cu cafea. S-au mai întîmplat asemenea cazuri. Cred că n-ai nimic împotrivă, nu-i aşa ?

După ce rămîne ţintuit locului, doctorul Bilă se-nvoieşte, printr-un semn făcut cu capul, şi porneşte s-aducă aragazul. Îl însoţesc Bigam, Mogam şi Sică Finichi.

Aşteptăm cu toţii sosirea delegaţiei. Ce-ar fi să ne facă figura, şi să se ducă la inginer în cameră, să-i fure cheiţa ? Nu pot crede aşa ceva. Nu ştiu de ce, dar parcă am oleacă de încredere în fraţii Flintaş. Ba chiar şi-n fotoreporter. Mai ales după întîmplarea din camera actriţei, cînd încercau s-o reeduce la locul de muncă.

Dragii mei colocatari încep să se frămînte pe scaune. Pesemne că-i chinuie şi pe ei aceeaşi problemă. Mariţa se uită la mine, cu-o privire plină de semnificaţii. Îi întorc privirea impasibil, fără semnificaţii.

Ceilalţi doi observă ping-pong-ul privirilor noastre, drept care declanşează instantaneu un chinuitor schimb de ochiade. Aproape imposibil de urmărit.

Numai sosirea delegaţiei, trimisă după aragaz, reuşeşte să restabilească echilibrul anterior. Şi coana Mariţa, şi actriţa şi Lucky, constatînd că se înspăimîntaseră degeaba, răsuflă uşuraţi.

Întreb curios :

— Nu aveţi impresia c-aţi zăbovit prea mult în bucătărie ?

Supărat, mai mult ca sigur din cauza efortului depus, şi nicidecum datorită avalanşei de suspiciuni ce se năpusteşte asupra lui, doctorul Bilă îmi răspunde oarecum agresiv :

— Uite ce-i, domnule Conan, aş vrea să te văd demontînd butelia, eliberînd maşina de gătit de toate cratiţele şi oalele, căutînd cafeaua prin toate rafturile, cărînd aici întreb calabalîcul, şi toate astea în mai puţin de o jumătate de ceas. Ţi-este uşor să judeci, stînd pe fotoliu. De ce n-ai venit cu noi, să vezi ce facem ?

Examinez chipurile membrilor delegaţiei. Scăldate de năduşeală, mă privesc contrariate. Într-adevăr, avuseseră ceva de transportat. Uitasem că aragazul, cu cinci sau şase ochiuri, trebuia să cîntărească peste suta de kile. Plus butelia, ceasul de reglare, cheia de montat, o găleată

cu apă, ibricele, borcanul cu cafea, plus cestile (opt la număr).

Consider însă că nu-i cazul, în asemenea momente de tensiune, să-mi fac o autocritică, fie ea chiar și formală. Autoritatea mea nu trebuie să sufere cîtuși de puțin. Altminteri, mi se urcă toți în cap.

— Atunci fii amabil și organizează niște cafele, pe plan local.

Marița îmi sare în ajutor :

— Haide, Bilă, nu mai arde gazul de pomană. Ne-apucă dimineața, pînă cînd te hotărăști odată. Mor după o cafea și-o țigară. Chiar, te rog, dă-mi trabucele din bufet.

Atmosfera este destul de încărcată. Și-afară, unde vijelia continuă să-și facă de cap, și-n living-room.

Sorbim toți din cafeaua amară și tare, trăgînd ca disperații din țigările jilăvite. Trabucul doamnei Nachtigal ne învăluie într-un smog irespirabil. Ne resemnăm să tușim discret, doar, doar s-o îndura de noi. Însă coana Marița intensifică tirajul.

Mașina de gătit, cu toate ochiurile aprinse, se află instalată lîngă masă, la îndemîna doctorului Hannibal. Ibricele, umplute iarăși cu apă, așteaptă să dea în clocot.

— Cînd începem să ne jucăm, nene maestrule ? — întreabă Finichi.

Adîncit în studiul a tot soiul de ipoteze, uitasem de joaca făgăduită.

— Tocmai la asta mă gîndeam și eu ! — răspund după o mică pauză, pentru a întări efectul adormitoarei mele declarații. — Cred că toată lumea-i de acord să-ncepem ! Nu ? Doară știți cum e jocul !...

Doctorul Hannibal are rezerve, deoarece își manifestă o curiozitate cu totul nepotrivită :

— Ar trebui ca, mai întîi, să ne explicați regulile jocului... Eu, unul, n-am auzit de bazaconia asta : „de-a puia-gaia"...

Nenorocirea este că nici eu nu-l mai țin minte. Dar cum să recunosc, atîta vreme cît intenționez să conduc această anchetă camuflată sub numele de joc ?

În disperare de cauză, mă hotărăsc să blufez :

— Dragă domnule doctor, binecunoscutele reguli vor fi, într-o oarecare măsură, ușor modificate... în scopul unei maxime simplificări. Subsemnatul are să pună o se-

rie de întrebări, acționînd de partea puilor, iar dumneavoastră veți binevoi să răspundeți...

— Acționînd de partea cui ?... A asasinului ?...

Nu-i prost doctorul Bilă !

— Nici chiar așa să n-o luăm ! Eu fac pe investigatorul, iar dumneavoastră faceți pe asasinii... învinuiți pe nedrept, bineînțeles, fapt pentru care, în răspunsurile furnizate, veți încerca să vă apărați...

— Și dacă nu există nici un asasin ?

— Păi tocmai asta vrem să aflăm ! Poate că răposatul s-a asasinat singur. Deși nu-mi vine a crede...

Madam Nachtigal se enervează, explodînd intempestiv :

— Dă-i drumul odată, dom'le Conan, și nu ne mai bate la cap cu ce crezi sau nu crezi tălică... Ne apucă somnul, de atîta boscorodeală !

— Atunci, coană Mariță, ca să n-adormi pe scaun, încep cu matale. Cînd l-ai văzut pe inginer ultima oară ? La ce oră ?...

Madam Nachtigal ezită cîteva secunde, apoi declară bîiguind :

— Cînd am venit să te iau de la el din odaie !...

Știu că minte, deoarece încă de cînd băusem cafeaua servită de Gaterek mă bîntuise un gînd tulbure. E cazul să-l limpezesc :

— Domnule doctor, i-ai preparat cafea la termos răposatului dumitale frate ?

— Sigur că nu !

Marița Nachtigal sare ca arsă de pe scaun, apoi se așază la loc, atît de ferm, încît scaunul scrîșnește din toate mădularele. După care mărturisește :

— Uitasem de cafea... Eu i-am fiert un ibric de cafea... Mă rugase, spunîndu-mi că nu vrea să-l deranjeze pe Bilă... Mai ales că, pînă atunci, stătuseră împreună de vorbă.

Mă uit insistent la doctorul Hannibal Certega.

Dar doctorul îmi ocolește privirea. Nu mă las dus, așa că-l întreb direct :

— La ce oră ai fost în camera inginerului, domnule doctor ?

— N-aș putea preciza... Dar am stat la taclale vreo jumătate de ceas. Nu mi-a spus nimic de cafea. Mă mir că a rugat-o pe Marița. Tot așa cum mă miră faptul că

dînsa are cunoștință de vizita mea. Cu atît mai mult cu cît discutasem despre ea. Nu-i exclus să fi ascultat la ușă, după cum îi stă în obicei...

Mariţa Nachtigal parcurge, într-un timp record, toate culorile curcubeului. Dacă nu se descarcă vorbind, am convingerea că va exploda ca un cazan sub presiune. Spre satisfacţia generală, însă, vorbește :

— Măgarule ! Știam c-o să vorbiţi despre mine și fără să mai fiu silită s-ascult pe la uși. O viaţă întreagă m-aţi bîrfit... De ce nu i-ai spus că l-ai ciripit la miliţie ? Ai ? Doar cunosc denunţul pe care l-ai expediat autorităţilor economice, turnîndu-ţi propriul frate...

Doctorul Hannibal amuțește pentru o clipă. Apoi își dă drumul :

— Ei, nu mai vorbi ! Parcă n-am fi ticluit amîndoi textul memoriului. Doar tu mi-ai spus că trebuie să-l dăm în gît pe Zighi. Nu-i așa ?

Madam Nachtigal se închide într-o tăcere rău prevestitoare.

Rapid, conformîndu-mă procedeelor mele îndelung verificate, decid să atac din flanc. Deci, mă adresez fotoreporterului :

— Domnule Sică, dumneata cînd l-ai văzut pe inginer ?

— Imediat după încăierarea din odaia domnișoarei Gilly...

— Te-a chemat dînsul ?

— Bineînţeles ! Dar a trebuit să aștept cîtva timp, pînă să se elibereze terenul. Avea musafiri...

— Pe cine ?

— Fraţii Flintaș. Bigam și Mogam...

— Și ce-avea să-ţi comunice inginerul Gaterek ?

— Nimic. Mi-a predat cheiţa pe care o purta la gît. Dealtfel, eram omul lui de încredere. Acum pot să mărturisesc...

Mariţa Nachtigal nu se mai poate abţine :

— Năpîrcă !... Ai furat-o !...

— Ba dimpotrivă, mi-a dat-o ca să nu i-o furi matale ! Zău că așa mi-a spus... Ba mai mult, m-a rugat ca, în cazul cînd se va întîmpla ceva, să înmînez cheiţa domnului Conan... N-am înţeles de ce, dar am preferat să tac. Inginerul era tare amărît. N-avea nici un rost să-l mai supăr și eu.

— Cum adică ! Ai cheița asupra matale ? — îl chestionez surprins pe fotoreporter.

— Nu ! Am ascuns-o. De frică să nu mi-o șterpelească vreun amator din pensiunea noastră. Că, slavă Domnului, sînt destui...

Notez în minte destinația cheiței, după care îl interoghez pe Bigam, că tot e mai greu la pricepeală :

— Ce făceați în camera inginerului ?

Bigam se uită întrebător la Mogam. Mogam îl privește încurajator pe frățîne-său. Ceea ce-l determină pe acesta să demareze fulgerător :

— Nene maestrule, tălică ne știi cine sîntem și cîte parale facem. De cînd ne-ai prelucrat, am mai stat pe gînduri. Să nu-ți închipui că sîntem atît de reduși, încît să-ți luăm de bune toate cîte ni le-ai îndrugat. O parte din cele discutate, însă, m-am învoit cu Mogă s-o punem în practică. Ce mai calea-valea, ne-am hotărît să-i mărturisim domnului inginer, fie-i țărîna ușoară, că nu sîntem chiar niște fiare. La urma urmei sîntem încă tineri, și mai avem vreme să ne încropim și noi o viață mai acătării. Așa că i-am vorbit despre planurile domnișoarei Gilly, așa cum bine am făcut că v-am informat și pe matale. I-am dezvăluit c-a vrut să ne angajeze pe post de gangsteri, ca-n „Incoruptibilii". L-am pus la curent cu tot ce se mitocosește pe socoteala lui, și că noi nu ne lăsăm amăgiți de influențele cosmopolitiste ale caftangiilor din filme.

— Și ce-a zis inginerul ? — îl întreb curios.

— Ne-a ținut o întreagă conferință ! — intervine Mogam. — Spunea că marile imperii, din trecut și din prezent, s-au prăbușit și se descomplectează datorită paraziților intestini, adică dinlăuntru.

— Bine, dar ce-a spus despre planurile domnișoarei Gilly ?

— Că le știe de mult !

Actrița sare în picioare și se repede la mine :

— Maestre Conan, dumneata care cunoști abisurile sufletului omenesc, care ai citit atîtea romane polițiste, care ai și mașină de scris, că de-aia ești scriitor, nu poți crede în născocirile găinarilor ăștia. Minciuni sfruntate... bălmăjeli... E drept, am trecut pe la nenea Zighi... am vrut să-l încredințez că n-am nici un gînd rău cu banii

lui. că-i doresc numai binele, că vreau să-l apăr de hoții de-aici, care vor să-i pape paralele...

Începe să mă enerveze. Recită prost, fără dicțiune. Fals.

— Domnișoară Gilly, treci, te rog, la locul dumitale.

— Matale îmi spui așa ceva ? Mie ? Care ți-am dat să crăpi toate bunătățile de pe lume ?... Că de-aia ai ajuns cît o butie...

— Fără atacuri la persoană, dacă se poate. Sînt un glandular. N-am nici o vină că-s atît de gras, tot așa cum nici dumneata n-ai vreo vină că nu te ajută mintea...

— Adică, mă iei pe ocolite, nu vrei să-mi spui direct că-s neajutorată mintal ? Ei bine, măiestrică, află că nu-s dusă de multe ori la biserică. O viață întreagă am muncit din greu, ca să răzbat în arta cinefilă și să ajung și eu o vedetă. Nu mi-e rușine să spun c-am fost ajutată. Dar și eu am ajutat arta. Nu-l țin pe trîntorul ăsta de Lucky ? De ce-o fac ? Nu de amorul artei ? Să ajungă și el un cineva, în lumea stelelor fără nume și noroc !...

Guristul face o criză de mîndrie jignită.

— Tu mă faci... trîntor, actriță din mase plastice ? Dacă mi-ai împrumutat, ca între colegi, niște miare, înseamnă că-s întreținutul tău ? Asta să i-o spui lu' mutu', că nimeni nu te crede.

Diva devine verde la chip, ca un praz degerat.

— Actriță din mase plastice, va să zică ? Las' că te-nvăț eu minte, gurist nenorocit și fără talent. Ce-ai căutat la nenea Zighi în odaie ? Că doar te-am văzut. Ce cărai acolo ?

Sesizez din mers afirmația actriței. Interesant. Îl întreb pe guristul rămas cu ochii holbați :

— Cînd l-ai vizitat pe inginer ?

— M-a chemat, nene maestrule ! Zău așa ! M-a rugat să-i împrumut magnetofonul. M-am întors în odaia mea și i l-am adus. Asta-i tot. Să fi fost cam după zece și-o litră...

— Și ce-ați discutat ?

— Mi-a cerut să-i spun de cînd o cunosc pe Gilly...

De-afară se aud iarăși cîteva salve de trăsnete. Furtuna, care o clipă păruse că se domolește, pornește din nou să-și alerge telegarii.

Actrița înnebunește brusc. Aproape răcnește, cînd îl întreabă pe Lucky :

— Și ce i-ai spus, nenorocitule ?

— Adevărul ! — îi răspunde guristul înspăimîntat, cu glasul stins.

— Nefericitule ! Ai stricat totul...

Ceva nu-i în regulă. Așa că-l solicit pe solistul de muzică pop :

— Nu ne poți informa și pe noi, acum cînd cineva dintre cei prezenți l-a lichidat pe inginer, care-i adevărul acesta ?

Gilly intervine disperată :

— Să taci, cretinule ! Nenea Zighi e mort, nu mai poate ciripi...

Fără să insist, îl lămuresc pe Lucky :

— Uite ce-i, domnule cîntăreț, dacă vrei să mai interpretezi vreun cîntec, indiferent de-i pop sau folk, spune-ne adevărul. C-altminteri pleci în turneu la săpat sare, purtînd în cîrcă învinuirea de asasinat...

Se pare că nu era nevoie de insinuări, căci Lucky, după ce aruncă o privire obosită tuturor celor așezați la masă, pornește să depene :

— Adevărul tot trebuia să iasă odată la suprafață, ca margarina... deasupra apei... Mai bine să-l spun, decît să fiu luat de criminal. N-am ce face, Gilly, mi-e mai scumpă pielea mea, decît tenul tău...

Îl întrerup, pentru că pornise să bată cîmpii :

— Dragul meu, treci, te rog, la subiect...

Madam Nachtigal, căreia ultimele declarații ale actriței îi treziseră o apetență neobișnuită pentru informații de la cea mai sigură sorginte, mă susține călduros :

— Chiar așa, puiule, ia spune, tălică, ce-i povesteai bietului Zighi !

Năucit de atîtea presiuni, solistul își reia recitalul :

— I-am povestit tot ce știam despre Gilly... că-i moartă de-acum trei ani, cînd și-a dat duhul într-un accident de mașină !...

Coana Marița se ridică în picioare și se uită foarte atentă la actrița ce se frămîntă pe scaun. Apoi se deplasează agale spre ea, se apleacă deasupra mesei și, pe neașteptate, sfîșie rochia actriței, în dreptul umărului. Cînd aceasta încearcă să se apere, o înșfacă de ceafă și privește încremenită la spatele despuiat.

— Da ! Acuma cred și eu că-i moartă... De la început am bănuit că-i ceva în neregulă cu fie-mea...

Imi ies din pepeni. Indivizii s-au pornit să joace teatru, pentru anihilarea investigației mele.

— Terminați odată cu imbecilitățile ! Cum să fie moartă, dacă se află aici, lîngă noi ?

Madam Nachtigal, care între timp își reluase locul, prăbușindu-se îndobitocită pe scaun, completează spusele de mai înainte :

— Domle Conan, individa asta nu-i Gilly... Fiică-mea avea o aluniță pe spate, taman sub umărul sting...

Obosită de moarte, se întoarce spre gurist și-l mitraliază cu întrebările :

— Spune ce-i cu Gilly, dobitocule ! Ce-ai făcut cu fata mea ? De unde știi c-a murit ? De ce-ai tăcut pînă acum ?... Ce-ai vrut să faci, aducînd-o aici pe tăptura asta ?... Spune, c-altminteri te strîng de gît cu mîinile mele...

Dobitocul (botezat astfel de madam Nachtigal, nu de mine) geme încetișor, după care își derulează mărturisirea :

— Am cunoscut-o, încă din copilărie, pe adevărata Gilly. Stăteam pe aceeași străduță... Tot timpul eram împreună. Mă însoțea la toate concertele pe care le dădeam la nunți și la botezuri... Era cea mai sinceră admiratoare a mea. Acum vreo trei ani, ne întorceam de la Popești-Leordeni, unde susținusem un recital la nunta unui grădinar... Ne aducea, cu mașina lui, Dorel Măduvă, tehnicianul cu instalația de amplificare. Cînd să intrăm în București, a dat peste noi o basculantă. Și atunci s-a petrecut accidentul. Gilly, care se afla în față, lîngă Dorel, a murit pe loc. Prietenul meu a scăpat cu viață... însă fără mașină. Singurul care n-a pățit nimic am fost eu... adormisem pe bancheta din spate. Cînd m-am trezit, eram la spital. Pierdusem totul. Și fata pe care-o iubeam, și ghitara mea electrică. Dorel pretindea să-l despăgubesc... dar cu ce ! Mi-am revenit cumplit de greu. Am început din nou să muncesc, iarăși concerte, din nou nunți și botezuri. Aveam nevoie de-o ființă care să mă iubească... Și-atunci m-am încurcat cu fata asta, pe care o știam mai de mult. Era cea mai bună prietenă a lui Gilly, așa c-am botezat-o tot Gilly. Însă era mereu ocupată cu filmele ei, cu domnul Bubi, cu regizorii și cu probele... Lăcomia a împins-o la gîndul ăsta nenorocit, să-i ia locul lui Gilly.

Știa că răposata are aici, la Posada, un fel de mamă din flori... Precum și-un tată denaturalizat... dar știa și că există o moștenire... mă rog, știa totul din ce-i povestise biata Gilly... Semăna atît de mult cu răposata, încît cînd și-a vopsit părul, nu mai eram în stare s-o deosebesc nici eu de fosta mea dragoste. Și atunci am iubit-o, chit că era subvenționata lui Bubi...

Răcnetul coanei Mariţa face să zbîrnîie ferestrele :

— Nemernicule ! Ticălosule ! Îți trebuia și banii ăștea, tot așa cum păpai paralele fetiței mele...

— Nu-i adevărat, coană Mariţo ! Mă jur că nu-i adevărat ! Adevărata Gilly n-avea un sfanţ. Trăiam din onorariile mele... atît de mult ne iubeam. Nici n-o prea ajuta mintea... nu știu cu cine o fi semănat... dar era tare neajutorată. Nu se pricepea la nimic... Iar cu filmele nu făcuse mare brînză...

Gilly intervine fulgerător :

— Minte, Mamariţo !... El n-o lăsa să lucreze !...

— Să nu-mi zici Mamariţo, că te omor, travestito !

— N-are importanţă, a doua oară ! Gilly era prietena mea cea mai bună. Totdeauna spunea că parc-am fi surori... De-aia ţi-am spus atît de ușor, fără remușcări, Mamarița. De fapt, am vrut să-ţi fiu de ajutor, să nu știi c-ai rămas ca și orfană, să nu suferi. Să ai cui să-i lași averea... Și mata, și inginerul...

Totul sună atît de înduioșător de fals, încît simt nevoia să-i stăvilesc torentul melodramaticelor declarații :

— O să vedem noi, mai tîrziu, cum vine chestia cu moștenirea... Deocamdată, lasă-l pe Lucky să-și termine povestea. Dă-i mai departe, maestre ! Treci la refren...

Lucky mă privește chiondorîș, însă mi-ascultă sfatul :

— Asemănarea lor a dat naștere ideii cu înlocuirea. La urma urmei, nimeni n-avea de pierdut ! Madam Nachtigal se-alegea cu fata, inginerul cu moștenitoarea...

— Iar voi cu paralele ! — îl completez eu indignat.

— Acuma s-au dus dracului !... — îngînă amărît solistul.

— Din pricina ta, imbecilule ! — strigă actrița. — Din pricina ta... Cine te-a pus să-ţi baţi gura... Imbeciluţ ai fost, de cînd m-am încurcat cu tine ! Imbeciluţ și drăguţel. Că de-aia te-am luat. Și pentru una, și pentru alta. Acum o să se bucure hodoroaga de hîrtii... Că nouă ne picau

rău !... O viață întreagă s-a bucurat de tot ce-i mai bun pe lumea asta... Și ea, și inginerul. Au furat ca-n codru... Iar doctorul, ce ? Crezi că el a stat degeaba pe tușă ? Toți sînt niște găinari Și fotoreporterul, și nenorociții ăștia de frați, afaceriști de sezon... Și nici scriitorul ăsta, nici el nu-i cine știe ce ușă de biserică... Acuma ne dă lecții... L-a apucat dragostea de inginer... Dar ce căuta la el în odaie ? Ai ?

Încep să mă enervez :

— În nici un caz ceea ce-ai căutat dumneata !

— Ajurea ! Asta s-o spui lu' mutu !

În aceeași clipă, afară, trăsnește cumplit. Ploaia pornește să duruie și mai acătării. Pe sub ușa dinspre terasă se scurge o șuviță de apă. Dar se lasă absorbită de covorul coanei Marița.

Actrița continuă să declame :

— Huzuriți, nu mai puteți de bine ! De ce n-am huzuri și noi ? Nu sîntem și noi oameni ? Atîta timp cît există asemenea paraziți ca voi. Trîntorul ăsta de cîntăreț, cît e el de imbeciluț, s-a gîndit totuși bine cînd a pus la cale înlocuirea răposatei cu mine...

— Ai înnebunit ? — bîiguie speriat solistul. — Ce, eu am organizat chestia asta ?...

— Dar cine ? Măta vitregă, din Oltenia ?... Nu tu mi-ai pomenit de vînzarea casei inginerului ? Gilly știa de treaba asta ! Cine m-a îndemnat să-i angajez pe Bigam și Mogam ? Nu tu ?

Bubuiturile trăsnetelor de afară se îndepărtează. Și, deodată, pe neașteptate, ploaia încetează. Din cînd în cînd doar la Orizont, spre Comarnic, cerul mai este sfîrtecat de cîte un scurtcircuit electric. Dar în curînd dispar și acestea. Așa cum se întîmplă la munte, apa începe să curgă la vale, scurgîndu-se în torente zgomotoase.

Madam Nachtigal își aprinde iarăși trabucul. I se stinsese în timpul declarațiilor actriței. Normal. Toți rămăseserăm cu gurile căscate, fără să mai răsuflăm.

Învăluită de smogul pe care-l emană spontan și-n proporție de masă, coana Marița oftează din greu, după care rostește amărîtă :

— Nenorociților ! Pentru un pumn de bani l-ați omorît pe bietul Zighi...

Acfriţa şi solistul protestează instantaneu :

Noi ? Dumneata, coană Mariţo, să-ţi fie de colo pînă colo...

Madam Nachtigal nu se dezvinovăţeşte. Tace. Nu mult. După ce examinează chipurile asistenţei, decide autoritară, aşa cum a făcut-o dintotdeauna :

— Bilă ! Du-te şi deschide uşa dinspre terasă. Nu vezi că ne înăbuşim în fumul ăsta ?

Şi pentru a ne demonstra gradul de poluare a atmosferei, mai trage de două ori, la rînd, din trabuc.

Buimăcit de cele auzite, nu mai am tăria de-a-l împiedica pe doctorul Hannibal să execute porunca doamnei Nachtigal. La urma urmei, dînsa-i stăpîna casei.

Cortega, ca un robot, păşeşte anchilozat în direcţia terasei. Deschide uşa. Aerul proaspăt, încărcat de ozon, năvăleşte în living-room. Doctorul se întoarce, ţinînd în mînă o bucăţică de hîrtie.

— Ia uitaţi ce-am găsit lipit pe geam !

Mai înainte de-a apuca să-i cer biletul, coana Mariţa i-l smulge din mînă. Îl citeşte, apoi mă întreabă, plină de bănuieli :

— Ce-i asta, maestre ? Îţi este adresat. E scrisul lui Zighi. Ia auzi : „Domnule Conan, dacă vrei să nu mă dezamăgeşti, ascultă banda pînă la capăt. Ai cafea fierbinte în termos, iar în noptieră colecţia mea de coniacuri. Îţi recomand, totuşi, „Hennessy"-ul. Pe curînd, al matale sincer preţuitor, ing. S. Gaterek". Ce caută scrisoarea asta pe geamul uşii ? De ce-ai aruncat-o ? Înseamnă c-ai găsit-o atunci cînd ai fost în odaia lui Zighi. Ai dat ascultare ultimei sale dorinţe ?

Înmărmurit, privesc la hîrtiuţa din mîna doamnei Nachtigal. Este biletul pe care mi-l furase vîntul, absorbindu-l pe fereastră.

După explicaţiile de rigoare, adunarea mă priveşte încruntată. Se vede că aşteaptă răspunsul solicitat de doamna Nachtigal. Să le dau satisfacţie, c-altminteri intră la bănuieli.

— N-am fost în stare să ţin seama de rugămintea inginerului ! Iertaţi-mă, dar cred că-nţelegeţi. Cum era să sorb tihnit din cafea, ascultînd la magnetofon glasul cadavrului de lîngă mine ?

Se pare că declarația mea nu se bucură de prea mare trecere.

Madam Nachtigal, fără să lase scrisoarea din mînă, mă privește pe sub sprîncene, de parcă dînsa ar fi anchetatorul. După care strivește trabucul în ceașca de cafea, răsucindu-l și stîlcindu-l în toate chipurile, pentru ca apoi să zîmbească strîmb și să mă întrebe (la fel de oblu) :

— Și, tălică, îți închipui că înghițim asemenea gogoși scriitoricești ? Adică vrei să ne faci a crede că n-ai ascultat banda ? Nu ține figura, dom'le Conan ! Oi fi mata vreun detectiv, dar nici noi nu sîntem căzuți în cap...

Amfitrioana mă calcă pe nervi.

— Ascultă, doamnă Nachtigal, nu-mi stă în obicei să-ndrug minciuni cu duiumul, așa cum mi s-a întîmplat s-aud, pe-aici, la dumneavoastră... Asta, ca să fim „în clar"...

Murmurul asistenței mă silește să privesc la mutrele respectivilor. Pînă și frații Flintaș, pe care îi socoteam cîștigați de partea dreptății, pînă și Sică Finichi, cel care mi se alăturase, mă privesc chiondorîș, de parcă le-aș fi citit dosarele de cadre. De ceilalți nu mai pomenesc. Toți poartă pumnale în ochi.

Mă ridic de pe scaun. Toată lumea execută, la comandă teleghidată, aceeași mișcare.

Uimit de efectul neașteptat al inițiativei mele nevinovate, mă așez la loc.

Adunarea ia din nou loc pe scaune. Parcă am fi un balet mecanic. Pentru a preîntîmpina manifestările de mimetism ale menajeriei, răcnesc din adîncul plămînilor, cu riscul de-a-mi provoca o spargere de vase :

— Nimeni să nu se miște de la loc. Gata ! Ajunge ! Nu mă mai joc. S-a terminat chestia cu „de-a puia-gaia". Sînt lămurit...

Încep să mă plimb prin living-room, urmărit de laserele în funcțiune ale privirilor celor așezați în jurul mesei.

Aruncînd o uitătură fugară, îmi dau seama că furtuna s-a potolit. Afară nu se distinge nimic. Însă se aude și-

roind apa de pe acoperiș, scurgîndu-se în șuvoaie pe cimentul din jurul clădirii.

E mai mult de-o jumătate de oră, de cînd mă învîrt și mă tot învîrt prin imensa odaie. Cred c-am bătut peste doi kilometri. Exact ca-n prescripțiile medicale ale prietenului meu Doru-doctoru'.

În răstimpul plimbării, izbutesc să recapitulez discuțiile avute cu prilejul jocului născocit de mintea mea sclipitoare.

Rezultate = nule. Toți îl vizitaseră pe inginer. Însă ultimul care-i văzuse, și încă mort, eram tot eu. Să fiu asasinul ? Imposibil. Doar sînt în deplinătatea facultăților mele mintale. Care nu-s de ici, de colo...

Singura chestie serioasă era demascarea impostoarei. Dar nu mi se datora mie, ci spaimei care intrase în sufletul mic al solistului.

Am obosit. Văd că zorile își întîrzie apariția. Privesc la cadranul ceasului...

— Nu mai căta la ceapa aia a dumitale, că tot nu merge bine, las' că-ți dau eu ora exactă : a trecut de trei și jumătate, plus ceva mărunțiș...

Coana Marița își balansează ceasul de buzunar, cred că-i un „Rosskopf-patent", antebelic, agățat de-un lanț de fier (probabil inoxidabil).

Verific, uitîndu-mă încruntat la „Omega" mea. A stat la unu și zece.

— Uite ce-i, maestre, — mă lămurește madam Nachtigal, — hai să spunem lucrurilor pe nume... sîntem toți de părere că, dacă-i vorba să fim bănuiți de asasinat, nu putem fi singurii, atîta vreme cît ne ascunzi ce-i cu banda lăsată moștenire de Zighi...

O reped înciudat :

— Dar cine altcineva, în afară de voi ?...

— Dar ce, tălică ești scutit ? Doar ești major și vaccinat... Nu avem altă soluție decît s-ascultăm cu toții magnetofonul... Astfel scapi de bănuiala ce te apasă... Ne șoptește cineva că știi mai multe în legătură cu moartea lui Zighi... Vrem s-ascultăm ce-a dorit să-ți spună răposatul...

Corul dezlănțuit de propunerea (dealtfel judicioasă) a coanei Marița, face să zbîrnîie ferestrele.

Trec imediat în capul mesei, bat cu pumnul în tăblia ei, cerînd liniște desăvîrșită :

— Va să zică nu vă inspir pic de încredere ? Bine ! Să nu vă pară rău, scumpii mei... Aducem magnetofonul aici... Priză avem, curent este, așa că va trebui să funcționeze... Iar cînd va porni să vorbească, vă veți mușca pumnii...

— De unde le știi, tălică, așa ca la carte ? Ai ascultat cumva ?...

Insolența doamnei Nachtigal depășește orice limită.

— Coană Mariță — i-o trîntesc verde în față —, eu n-am nevoie s-ascult ca să știu, eu deduc... E bine ?

— Atunci să deducem aici aparatul ! — propune madam Nachtigal.

32). AUTORECVIEM, PENTRU VOCE SOLO... FĂRĂ COR, ORCHESTRĂ ȘI PREA MULT TAM-TAM !

Tărăboiul declanșat de transportul magnetofonului („Grundig" !) din odaia mortuară, însoțit de întreaga șleahtă a menajeriei de la Posada, nu mai merită a fi descris. Ar fi penibil.

Deplasarea cortegiului nu putea fi asemuită decît cu o înmormîntare bizară, sinistră, în care rudele însoțeau la groapă nu rămășițele pămîntești ale răposatului, ci corpul metalic al unui agregat acustic purtător al glasului celui decedat.

Iarăși ne aflăm instalați în jurul mesei. Magnetofonul a fost așezat de-a dreptul pe mașina de gătit, pentru a fi mai la îndemînă. În dreapta aparatului l-am plasat pe Lucky, în calitatea lui dublă de proprietar al „Grundig"-ului și de specialist în mînuirea acestuia.

Constatînd prezența tuturor celor interesați, mă adresez solistului :

— Pornește-l, domnule Lucky !

Marele cîntăreț pop, vedeta atîtor nunți și botezuri, apasă un buton. Aparatul rămîne nepăsător și rece. Refuză (cu încăpățînare) să se supună comenzii.

De emoție, solistul începe să scîncească :

— E mort, maestre ! Mi-a stricat magnetofonul !...

N-ar fi exclusă și această posibilitate. Inginerul, cînd îi bătusem prietenește pe umăr, căzuse cu capul peste tabloul de comenzi.

Actrița ne salvează, intervenind brusc :

— Cum vrei să meargă, nefericitule, dacă nu l-ai băgat în priză ?!

Într-adevăr, ștecherul zăcea lîngă picioarele aragazului.

Solistul se consideră insultat, drept care se rățoiește la Gilly :

— Las-o mai moale, fericito, unde vezi priză la mașina de gătit ?

Cu tactul care mă caracterizează, întreprind o acțiune de temperare a spiritelor.

În primul rînd le dau dreptate amîndurora :

— Nici o mașină electro-tehnică nu funcționează fără curent, iar aragazele încă n-au fost prevăzute cu priză. Astea-s fapte de necontestat ! Lăsați că aranjez eu lucrurile...

Satisfăcut de aforismele emanate cu atîta alegreță de spirit, mă îndrept către uriașul bufet al coanei Marița.

Din timpul celebrului prînz de gală, observasem că-n sertarul principal se află un prelungitor. Vreo cinci metri de fir electric, nici mai mult, nici mai puțin. Îl extrag din cutia de carton („Pișcoturi pentru șampanie") în care se găsea adăpostit. Fără să țină seama de bîțîiala suspectă a ștecherului, îl vîr de-a dreptul în priza de lîngă ușă.

În aceeași clipă se produce o scînteie albăstruie, simt cum mă scutură cineva zdravăn și începe să mă zgîlțîie cu o frecvență din ce în ce mai sporită.

Noroc că se stinge lumina, c-altminteri muream electrocutat. Spre bucuria asistenței din jurul mesei.

Imediat urlu cît mai autoritar :

— Nimeni nu se mișcă de la locul său ! Imediat înlocuiesc siguranța. Unde-i tabloul, coană Mariță ?

— Stai blînd, dom'le Conan ! — mă sfătuiește amfitrioana. — Ce, vrei să-mi dai foc casei ? Lasă că mă ocup eu. Numai scoate din priză prelungitorul ăla. E defect. Mi-a ars de vreo cinci ori siguranțele...

Peste treizeci de secunde avem iarăși lumină.

Coana Marița se afla lîngă mine. Din aceeași cutie („Pișcoturi...") scoate un alt prelungitor. Fără să ezite cîtuși de puțin îl înfige rapid în priză, pornește cu capătul celălalt spre magnetofon, și-l implîntă exact la locul indicat.

De unde o fi cunoscînd oare sistemul de cuplare la rețea al „Grundig"-ului ? Ciudat, foarte ciudat. Dacă nu și bizar !

Întrucît solistul lăsase butonul de pornire apăsat, numaidecît se stîrnește entuziasmul ritmat al rock-urilor.

În mijlocul îndurerării generale, mai mult sau mai puțin autentică, această muzică stenică, plină de avînt și energie, ca un soi de Pepsi-Cola transpus în semnale sonore, distonează destul de neplăcut. Însă nu pentru toată lumea. Lucky bîțîie din cap, extaziat de frenezia orchestrei. Așijderea și falsa Gilly.

Ceea ce mă uimește însă este surpriza întipărită pe chipul doctorului Hannibal. La vîrsta lui, ritmurile rock-urilor ar fi trebuit să-l indispună. Dar, dimpotrivă, Bilă pare să le aprecieze într-un mod deosebit.

Așteptăm cu toții, nespus de încordați, s-auzim de ce m-a invitat răposatul Siegfried Gaterek s-ascult banda pînă la capăt.

Pînă să se ajungă la sfîrșitul benzii, care se derulează cu 9,5 cm pe secundă, trece aproape o jumătate de ceas.

Banda se apropie de sfîrșit. Pe rolă nu cred să fi rămas mai mult de zece-cincisprezece centimetri. Mai sînt opt... șapte... șase... Și, deodată, ca de pe cealaltă lume, se aude glasul inginerului :

— „Meștere Conan, ambițiile dumitale detective vor fi satisfăcute. Regret că pentru autorecviemul meu n-am găsit o muzică mai adecvată, — s-ar fi cuvenit niște Chopin sau Wagner, dacă nu chiar Stravinsky, — dar solistul nostru pop nu posedă așa ceva în depozit. Mesajul pe care ți l-am lăsat se află pe pista a patra..."

Banda s-a terminat. Rola se oprește automat. Avem de-a face cu un „Grundig", nu cu un produs de serie.

Privesc nedumerit la asistență. Aceasta se uită la mine în același chip. Chiar puțin neîncrezătoare.

Trebuie să apelez la Lucky :

— Care-i pista a patra, meştere ? Cum trebuie să procedez ?

Lucky îmi răspunde insolent :

— Ar fi mai bine să mă lăsaţi pe mine. Iar o să ardeţi siguranţele... „Grundig"-ul ăsta nu-i maşină de scris...

Cîtă incultură ! De unde să ştie nefericitul ăsta de solist, — specializat în petreceri rurale, nunţi şi botezuri, — că marele James Hadley Chase, unul din şerifii romanului poliţist negru, foloseşte un magnetofon pentru dictarea lucrărilor sale. Deşi, dacă ar fi posedat ceva cunoştinţe stilistice, şi-ar fi putut da foarte uşor seama.

Însă mi-e teamă că Lucky clocește ceva în gămălia de creier pe care o poartă adăpostită sub claia de plete. Dacă intenţionează să şteargă înregistrarea ?

— O să cooperăm, domnule Lucky ! Mai pricep şi eu cîte ceva în materie de instrumente electro-acustice...

— S-a văzut... — îmi răspunde guristul, încercînd vizibil să mă compromită în faţa membrilor menajeriei.

În interesul cauzei, fiind şi eu curios s-ascult audiotestamentul inginerului Siegfried Gaterek, îi îngădui solistului, — sub stricta mea supraveghere, — să întoarcă banda.

Terminînd operaţia, — destul de simplă dealtfel, — rola porneşte să se deruleze. Nimic. După alţi douăzeci de centimetri, iarăşi nimic.

Lucky-Lucky geme. De parcă i-ar fi trecut un buldozer peste corzile vocale.

— Vai mie... Mi-a şters recitalul lui Hendrix !...

Însă n-apucă să-şi termine bocetul de jale, că inginerul porneşte să vorbească :

— „Domnule Al Conan Doi ! Cînd ai s-asculţi această bandă, eu am să mă aflu pe altă lume... poate mai bună, poate mai rea... dar, în sfîrşit, o lume în care am scăpat de greutăţi... Dumneata, în mijlocul adunăturii de găinari din pensiunea Mariţei, de-abia le vei cunoaşte... Asta la început, pentru că mai tîrziu va fi şi mai cumplit... Dar, ţinînd seama de adagiul „ars longa, vita brevis", să trecem la problemele noastre..."

Urmează o pauză de vreo cîteva zeci de secunde.

Inginerul începe din nou să-şi depene confesiunea :

— „În moartea mea, care nu va fi deloc întîmplătoare, trebuiesc implicaţi Mariţa, Bilă, Gilly şi cîntăreţul... Rapacitatea, îndelung verificată, a Mariţei o plasează pe

primul loc. Mai mult ca sigur că Bilă îi va servi de complice, așa cum a fost o viață întreagă. Nu cred că vor conlucra cu cuplul Gilly-Lucky. Paraziții ăștia, prea reduși ca să profite de avantajele unei misiuni în colectiv, vor încerca să dea lovitura singuri. Ceea ce nu știu este modalitatea pentru care vor opta. Mobilul, însă, este mai simplu de determinat. Banii ! Cei patru sute de mii de lei, luați pe casa din București. Marița, la instigația lui Bilă, m-a denunțat organelor economice. Mi-am ispășit pedeapsa. Eram vinovat. Bineînțeles, nu m-am lăsat nici eu tras pe sfoară. Internarea lui Bilă, într-un „pension", poți să-i și comunici, se datorează denunțului meu. Merita, după cîte mi-a făcut, să probeze și el din plăcerile recluziunii. Dealtfel, încă de acum cîteva zile, am trimis un memoriu la miliția județeană, prin care anunț apropiata mea asasinare. Le-am furnizat, pe larg, toate informațiile necesare. Numele principalilor interesați, precum și cîte o scurtă biografie romanțată..."

Doctorul Hannibal și madam Nachtigal se privesc înspăimîntați.

Banda continuă :

— „...e ceva în neregulă cu Gilly, dragă domnule Conan... tare aș vrea să verific, dacă va mai fi posibil, ce făcea acum vreo trei ani... după cîte am aflat din ziare, a avut un accident de automobil, însă nu se observă nimic în comportamentul ei... și nici nu mi-a pomenit nimic despre asta... de altminteri, am senzația că suferă de-o ciudată amnezie parțială, nu cunoaște o mulțime de amănunte din propria ei viață... Acum aș vrea să-ți explic sursa unui fenomen ce mi s-a părut că te-a îngrijorat foarte mult... mă refer la persistentul parfum de migdale din pensiunea Mariței... Eu l-am creat, folosind o nevinovată esență aromatică, pentru a-l vîri cît mai adînc pe Bilă în postura de criminal... Oricine știe că acidul cianhidric miroase a migdale... Iar un doctor își poate procura, într-un chip sau altul, o infimă cantitate, suficientă pentru a lichida un mic orășel..."

Acum îmi dau seama de rostul sticluței cu esență de aromă de migdale. Formidabilă inițiativă. Doamne, și cît mă preocupase mirosul acesta asasin !

Banda se derulează mai departe, fără să țină seama de reflexiile mele intestine :

— „...să știi, domnule Conan, că nu mă îngrijorează prea mult apropiatul meu deces, și ai să afli mai tîrziu de ce. Sînt fericit că fiarele care și-au bătut joc de sufletul meu își vor primi pedeapsa. Și mai am un motiv să mă simt fericit. După cum ți-am spus, banii de pe casă i-am transformat în pietre prețioase. Spre surprinderea mea, care niciodată n-am fost înșelat, de astă dată s-a găsit unul mai șmecher. Și anume misitul care s-a ocupat de procurarea briliantelor, rubinelor și-a celorlalte nestemate. Toate-s false. Pietre, și nimic mai mult. Nici nu-ți închipui ce-o să se bucure Marița, Bilă, fie-mea și cîntărețul ăla pletos, cînd au să afle adevărata valoare a pietricelelor din casetă. Maximum 350 de lei..."

În clipa aceasta se clatină întreg living-room-ul. Doamna Nachtigal cade cu scaun cu tot. Leșină. Strig la Lucky :

— Oprește magnetofonul !...

Doctorul Hannibal se repede la Marița Nachtigal să-i dea primul ajutor. Dar îl văd survolînd masa, îmbrîncit de-o fantastică bleandă a coanei Marița. Nici gînd să leșine. Pur și simplu, de emoție, își pierduse echilibrul. Acum răcnește și urlă la doctor :

— Tontule ! Ți-am spus să faci rost de cheiță. Dacă cercetam pietrele, știam numaidecît că-s false. Idiotule ! Acum s-au dus pe apa sîmbetei părăluțele mele... Praful s-a ales de tot... și numai din vina ta...

Sînt și eu emoționat de mesajul post-mortem al inginerului.

Doctorul Hannibal aterizează iarăși în scaunul lui, Marița se uită cîș la subsemnatul și-mi poruncește aproape urlînd :

— Mai pune o dată magnetofonul ăla... dă-l îndărăt, de-acolo de unde spune bestia de Zighi că pietrele nu fac nici trei sutici...

Lucky, la un semn cu capul, pe care-l comit instantaneu, se execută.

— „...cînd au să afle adevărata valoare a pietricelelor din casetă. Maximum 350 de lei..."

Madam Nachtigal ascultă ca îndobitocită. Apoi, pe neașteptate, se ia cu mîinile de păr, și pornește să sbiere ca o vită înjunghiată :

— Banii mei, banii mei... agoniseala mea de-o viață întreagă...

Se clatină în stînga și-n dreapta, se lovește cu fruntea de tăblia mesei, fără să țină seama de continuarea discursului inginerului Gaterek. De dincolo de mormînt, ca să mă exprim așa, deși nu l-am înmormîntat încă, Zighi vorbește, vorbește, vorbește...

— „...domnule Conan, trebuie să-ți mai spun un lucru... destul de trist, dar totuși adevărat... Dacă fiarele n-au curajul să mă ucidă, mi-am luat toate măsurile de siguranță. Am să mă sinucid. Încă din primăvară mi s-a diagnosticat un cancer al laringelui... Nu-mi rămîne decît să găsesc modalitatea cea mai comodă... Iar moartea mea tot le va fi pusă în cîrcă... Însă nu mai am prea mult timp la îndemînă... Mereu mă gîndesc la viața mea prăpădită, la Marița, la frate-meu, la ispășirea pe care le-o sortesc... Acum... acum... acu... a... aaah... a...“ Banda continuă să se deruleze, dar nu se mai aude nimic.

Stăm și ascultăm înmărmuriți. Pînă se termină toată rola.

Singurul zgomot din living-room este bocănitul pe care-l produce madam Nachtigal, izbindu-se cu capul de masă.

Ceilalți, din starea de prostrație în care se prăbușiseră, își revin unul cîte unul.

Doctorul Hannibal, înverzit la față, șterge într-una lentilele ochelarilor săi de scafandru. Prosopul, eterna batistă (de dimensiuni incredibile), are acum o dublă misiune. Cînd absoarbe transpirația abundentă de pe fruntea vraciului-bucătar, cînd încearcă să redea transparența (probabil precară) a unor ochelari cețoși.

Gilly dă evidente semne de asfixie.

Lucky privește „Grundig“-ul ca magnetizat. Zadarnic însă. Rola s-a oprit automat.

Frații Flintaș, mai unici ca niciodată, se consultă în șoaptă cu Sică Finichi.

Mă uit la ei intrigat, nereușind să înțeleg ce-i preocupă.

Mă lămurește Mogam, în clipa cînd mi se adresează :

— Nene maestrule, de ce-a tăcut inginerul ?

Problema asta mă obsedează și pe mine. Îmi iau inima-n dinți, fie ce-o fi, și-i spun ce gîndesc :

— Cred c-a intervenit ceva... omul pe care-l aştepta ! Bigam, mai tare de cap, insistă :

— Cine ?

— Asasinul !

Sînt totuşi nedumerit. Corpul inginerului Gaterek nu poartă nici o urmă de violenţă. Cînd l-am lăsat în odaia lui, cu capul prăbuşit pe tabloul de comandă al „Grundig"-ului, Zighi nu se afla în posesia nici unui cuţit împlîntat în inimă, nici a vreunui orificiu în tîmplă, produs de cine ştie ce glonţ de revolver. Iar de sinucis, — aici nu mai există nici o îndoială, — încă n-apucase să rezolve această posibilitate. Singur mărturisise că studia o modalitate cît mai comodă.

Geamurile uşii dinspre terasă încep să se tulbure. Nu mai privesc la cadranul ceasului. Ştiu c-a stat. Dar este clar că se crapă de ziuă.

33) „SFIDARE LA ADRESA CITITORULUI"

Ellery Queen, unul din marii maeştri ai romanului poliţist de tip enigmistic, avea prostul obicei ca, în majoritatea cărţilor sale, aproape de final, să-şi întărîte cititorii, avertizîndu-i că pot descoperi şi singuri încîlcita taină existentă în povestea ficţionată de dînsul. Toate elementele necesare, pentru îndeplinirea acestei dificile operaţii, se aflau pitite, pe undeva, prin paginile romanului respectiv.

Eu, unul, deşi am încercat în nenumărate rînduri să dau de urma criminalului din romanele sale, apelînd la reieele creierului propriu, am fost totdeauna nevoit să le citesc pînă la capăt, ca să aflu adevărul. Niciodată n-am fost în stare să-l găsesc personal. Ar fi trebuit să lecturez din nou întreg romanul. Or, ce să mă ascund după deget, n-aveam suficientă răbdare. Aşa că săream dezinvolt capitolul intitulat „Sfidare la adresa cititorului", şi-l lăsam pe domnul Queen să-mi servească pe tavă

rezolvarea enigmei. La urma urmei, pentru asta îi plătisem, atunci cînd îi cumpărasem cartea.

În cazul de față, mă refer la bizara înlănțuire de evenimente petrecute în pensiunea doamnei Nachtigal, stau și mă întreb dacă n-ar fi mai indicat ca un lector tenace să găsească, lipsindu-se de ajutorul meu, adevărul în privința morții inginerului Siegfried Gaterek.

Altă soluție nu văd.

Spre rușinea mea, trebuie să recunosc că, în ciuda multiplelor eforturi mintale depuse, am ajuns la concluzia că-i imposibil să clarific ceva. Regret, dar asta-i situația.

Pînă acum n-am făcut altceva decît să povestesc cele pățite la Posada. Rămîn, însă, o seamă de probleme nesoluționate. Cine a ucis ? Asta ar fi una la mînă. Apoi, urmează două la mînă, adică întrebarea cea mai dificultoasă. Cu ce armă anume a fost ajutat inginerul s-o șteargă de pe această lume ?

Nu mobilul lipsește, ci asasinul. Asasinul și modalitatea utilizată.

Abia după ce-mi rememorez întîmplările din ultimele douăzeci și patru de ore, mă izbește un amănunt care acum mi se pare dintre cele mai însemnate. Dacă inginerul a fost ucis chiar în clipa cînd dicta la magnetofon, cum de-a mai avut răgazul (post-mortem) să-ntoarcă banda, și să-mi indice, la sfîrșitul altei piste, locul unde mi-a lăsat mesajul pe care mi-l destinase ?

Comodă soluția imaginată de domnul Ellery Queen. Îl sfidezi pe cititor, iar el rezolvă problema.

Nu-mi rămîne altceva de făcut, decît să procedez la fel. Așa că, iubiți cititori, încercați să vă descurcați. Eu, pînă una alta, mă abțin.

Mai ales că sînt singur. Iar Ellery Queen, de fapt, sînt doi. Doi veri primari care, din lipsă de altceva, s-au apucat să scrie romane polițiste, sub un unic pseudonim. Cred și eu că le convenea figura cu sfidarea. Unde-s doi, puterea crește... Dacă mai adăugăm și răsmiile de cititori, nici nu-nțeleg de ce mai scriau și capitolul final, în care ofereau dezlegarea enigmei. Puteau să renunțe. Nici nu-i recomandabil să te pui rău cu publicul, subestimîndu-l. Zău așa !

34). DUPĂ DOUĂZECI DE ANI...

Dumas-tatăl, inventatorul celor trei mușchetari, și-a botezat cu titlul de mai sus continuarea aventurilor cvartetului de spadasini. Căci, ăsta-i lucru știut de toată lumea, cei trei rămăseseră tot patru, chiar și după douăzeci de ani.

Însă eu, sechestrat la Posada, unde nu cred s-apuc a mai trăi douăzeci de ani, mă simt obligat să dezvălui cît mai degrabă evenimentele petrecute după ciudata repauzare a inginerului Gaterek.

N-au trecut decît douăzeci de zile de la tragica întîmplare. Însă douăzeci de zile de groază.

Nu mai am nici somn, nici odihnă. Sînt tot timpul un pachet de nervi preambalați. Ancheta efectuată de colectivul organului judiciar m-a adus în pragul unei invidiabile nevroze astenice.

Pe la unsprezece, istoviți de noaptea petrecută în sterile dezbateri investigatorice (inițiate de subsemnatul) ne pregăteam să punem capul pe pernă, barem pentru cîteva ceasuri. Dar atunci ne-am pomenit cu două mașini albe-albastre. Am dedus imediat cu cine avem de-a face.

Au urmat cîteva ore de cercetări, interogatorii etc., etc.

Sosiseră, formidabil de prompt, dînd urmare sesizării expediate de inginerul Gaterek.

După ce-au luat imediat contact cu semnatarul scrisorii, care-i aștepta distant și rece, sub aspectul unui cadavru perfect conservat, după ce s-au distrat ascultînd la magnetofon muzică de calitate (precum și mesajul adresat mie), într-un timp record au rezolvat ceea ce nu fusesem capabil să rezolv eu în treizeci și șase de ceasuri.

Mă rog, profesioniști. Jos pălăria, mi-am zis eu.

Medicul legist, sau cum i-o fi spunînd, diagnosticase chiar de la prima examinare un infarct miocardic. Numai la așa ceva nu mă gîndisem.

Acuma chiar stau și mă mir, cum de nu-mi trecuse prin cap și această posibilitate. Obsedat de ideea crimei, pe care o simțeam plutind în atmosfera încărcată din

pensiunea doamnei Nachtigal, uitasem că oamenii mai pot muri și din pricini exterioare unui asasinat.

Mi-am îngăduit, la plecarea respectivului colectiv, să-l întreb pe simpaticul colaborator al miliției, — cred că avea rang de căpitan, — cîteva amănunte în legătură cu problemele care mă frămîntau :

— Domnule căpitan, nu știu dacă v-ați dat seama că numele meu, sub care sînt cunoscut aici, la pensiunea doamnei Nachtigal, este doar un pseudonim. De fapt, mă cheamă...

— Nu vă mai osteniți, maestre, știu totul... Am citit în buletinul de identitate... Mă bucură că am găsit aici un apreciat ziarist, care, semnînd Al. Coman, este mult mai cunoscut decît scriitorul Al Conan Doi. Sînt de asemenea încîntat că vă preocupă literatura polițistă. Probabil că va veni ziua cînd veți deveni o celebritate. Deocamdată, însă, vă sfătuiesc prietenește să ne lăsați pe noi a ne ocupa de investigațiile de rigoare. Dumneavoastră n-ați reușit decît să încurcați lucrurile... Dar, avînd în vedere că în cazul de la Posada există un excelent material documentar pentru un roman, pe care sper să-l scrieți într-o bună zi, am să vă clarific cîteva aspecte care v-au scăpat în ancheta pe care ați întreprins-o...

— Nu știu cum să vă mulțumesc, domnule căpitan. Chiar voiam să vă rog, bineînțeles dacă nu încălcăm legea, să-mi explicați cum a procedat decedatul, după ce-a murit de inimă, să-ntoarcă la loc banda, trecînd-o pe altă pistă... Asta-i problema care mă chinuie cel mai mult... Apoi...

Căpitanul zîmbește pe sub mustață, deși nu poartă breton sub nas :

— Un moment ! Mai întîi să lămurim chestia cu magnetofonul... Dacă ați fi avut răbdare să ascultați banda în întregime, adică toate cele patru piste, ați fi aflat și singur adevărul... Atunci cînd s-a întrerupt mesajul ce vă era destinat, avusese un prim atac de cord... Pînă ce și-a revenit, banda se terminase, iar rola se oprise automat. Atunci, știind că nu era exclusă posibilitatea să mai survină un atac, inginerul a schimbat pista, a pornit iarăși magnetofonul, și v-a mai lăsat un mesaj... Pe-acesta, însă, nu l-ați ascultat. Se afla la începutul pistei

cu muzică rock. Doar cîteva cuvinte, atît a mai apucat să spună...

Ard de nerăbdare să aflu despre ce-i vorba.

Simpaticul căpitan simte aceasta, şi-mi satisface pe loc curiozitatea :

— Vă transmitea, după părerea mea, o informaţie capitală : „Domnule Conan, cred c-am rezolvat şi problema sinuciderii... există o boală splendidă ce se cheamă atac de inimă... primele simptome s-au şi manifestat... la vîrsta mea, vor urma numaidecît şi celelalte... le aştept împăcat..." Doar atît. Urmează, după acest mesaj, concertul formaţiei Bill Halley. Apoi a mai avut răgazul, la sfîrşitul pistei, să vă indice locul unde se afla înregistrat mesajul principal...

Nu sînt mulţumit :

— Cînd am intrat în odaia inginerului, magnetofonul cînta de zbîrnîiau ferestrele... Numai că inginerul nu-l mai auzea de multişor... Cînd a putut înregistra, pe ultimii centimetri, indicaţia respectivă ?...

— Nu-i greu de dedus, — mă lămureşte căpitanul, după ce-a înscris mesajul pe bandă a dat rola îndărăt, a pornit iarăşi să asculte, timp în care v-a scris şi biletul. Abia după aceea, cel puţin aşa îmi închipui, a avut loc ultimul atac... S-a produs infarctul, inima a explodat, dar inginerul a murit fericit, purtat pe aripile muzicii...

Renunţ să-l mai deranjez cu întrebări stupide pe atît de binevoitorul interlocutor. Dacă aş insista, ar însemna să-mi dezvălui lacunele, pe care abia acum le constat în sistemul meu de gîndire investigatorică... Mai bine s-o las moartă.

Maşinile au demarat dificultuos, patinînd şi derapînd în nămolul pricinuit de ploaia de peste noapte. Şi duse au fost.

Iar eu am rămas în ghearele pensionarilor doamnei Nachtigal. Tot timpul cît stătusem de vorbă cu căpitanul, mă supravegheaseră atenţi şi intrigaţi de la fereastră. Acum eram la dispoziţia lor.

Cine poate şti ce le umblă prin cap. Fără îndoială, îşi închipuie că am „ciripit" (pentru a mă exprima pe limba actriţei) fapt pentru care va trebui să dau socoteală. Cum ?

Și bine, asta nu mai sînt capabil să prevăd. Cu menajeria doamnei Nachtigal, totul este posibil.

Lucru foarte ciudat, după plecarea celor două turisme alb-albastre), deși bănuiesc că era ora prînzului (15.00 h.) pentru prima oară în viața mea renunț la dejun. Pic de somn.

În timp ce membrii menajeriei pun de masă, urc la mine în odaie. N-apuc să-mi dau jos hainele, că mă prăbușesc zobit de oboseală de-a latul patului. Dacă am fost în stare să mă lipsesc de hrana cea de toate zilele, înseamnă că mă preocupă ceva deosebit de important. Chiar așa și este. Mă chinuie stăruitor un gînd cumplit. Ce va urma, după toate cele întîmplate ? Dar nu izbutesc să mă concentrez. Adorm ca un buștean.

Cînd mă trezesc, datorită unor insistente bătăi în ușă, constat că nu fusesem în stare să dorm nici două-trei ceasuri. Pe fereastră se strecoară lumina vie a după-amiezii. Pesemne că nu-i mai mult de ora patru, patru și jumătate. Bătăile se întețesc. Și ca volum, și ca frecvență.

— Ce faci, dom'le Conan, nu te mai scoli odată ?

Este coana Marița.

— De ce nu mă lăsați în pace, să-mi văd de somn ? Abia m-am culcat !

Madam Nachtigal pătrunde în cameră, fără să mai aștepte invitația mea :

— Slavă Domnului că ești sănătos ! De ieri tot așteptam să dai un semn de viață... Ne temeam să nu fi dat și dumneata ortul popii, ca bietul Zighi... Cum de-ai fost în stare să dormi în halul acesta ?

Curios. E prima noapte cînd reușesc să dorm și eu ca lumea, de cînd am sosit la Posada. Oare să fi zăcut chiar douăzeci și patru de ceasuri ?

Privesc înciudat la coana Marița. Cu trabucul în mînă, fumegă ca un coș de locomotivă „Pacific" antebelică. A îmbrăcat rochie de doliu. Dar nu depistez nici un semn de durere. Dimpotrivă, am impresia c-a umblat pe la depozitul de „Hennessy". Ea care se laudă că nu suferă băuturile străinașilor.

— Îmbracă-te cuviincios, meștere, și coboară jos la masă, să vărsăm o picătură de vin în amintirea răposatului.

Întorcîndu-se ca un spîrnel, madam Nachtigal părăsește terenul. Fără a uita ca, din mers, să-mi comunice

— Nu te lăsa așteptat, că murim de foame !

În ciuda faptului că doctorul Hannibal, chiar în noaptea apocalipsei, ne informase că nu mai posedă nici urmă de produse alimentare, în living-room s-a încins un zaiafet în toată regula.

Parcă ar fi un parastas de gală.

Deși pensionarii coanei Mariţa arborează mutrele corespunzătoare, purtînd (unii dintre ei) și straie cernite, asta nu-i incomodează să masticheze de zor, înfulecînd ca sparţii.

Observ că mi s-a rezervat și mie un loc. Chiar lîngă madam Nachtigal. Servesc și eu cîte ceva, ciugulind de ici de colo, — că era de unde, — fiind mai mult atent la chipurile îndureraților comeseni.

Figurile lor împietrite, însă, nu-mi spun nimic! Atunci renunț la studiul fizionomiilor, și încerc să recuperez handicapul. Cînd Dumnezeu or fi avut vreme să prepare atîtea bunătăţuri ? Dar coana Mariţa îmi întrerupe firul gîndurilor, informîndu-mă suspect de dulceag .

— Dragă dom'le Conan, s-a întîmplat o mare nenorocire. După ce-au plecat tovarășii de la miliție, s-a surpat drumul spre Comarnic. Nu mai avem cum coborî în oraș. Ploile au măcinat coasta, iar drumeagul nostru nu mai există. Cine știe cît vor dura lucrările de refacere. Deocamdată va trebui să stai printre noi... Asta-i situaţia, ce să-i faci. Pe răposat va trebui să-l înmormîntăm provizoriu, cu mijloace proprii.

Cînd aud vestea, rămîn cu îmbucătura în gît.

— Nu vă faceţi griji din pricina mea, doamnă Nachtigal. Cu „Bombiţa", pot să cobor și pe scurtătură, de-a dreptul prin pădure...

Zîmbetul coanei Mariţa crește în intensitate. Trage adînc din trabuc, apoi mă informează placid, ca și cum mi-ar fi anunțat cine știe ce veste lipsită de importanță :

— N-aș prea-ș crede, nene maestrule ! „Fiat"-ul matale zace îngropat, pînă la port-bagaj, în grohotișul prăvălit peste el... Cînd se va repara drumeagul nostru,

va fi nevoie să cerem un buldozer, să vedem ce-a mai rămas din maşinuţă... Nădăjduiesc că eşti asigurat...

Mă reped numaidecît spre fereastră. Are dreptate. Din Bombiţă nu se mai vede decît port-bagajul.

— Dar unde-i „OZN"-ul Flintaşilor ?

Îmi răspunde Mogam, c-un glas pătruns de disperare :

— Maestrule, de azi de dimineaţă-l căutăm. Tare ni-e teamă să nu-l fi cărat puhoaiele la vale. Tălică ai avut noroc... maşina ţi-a rămas pe loc...

Îmi aprind îngîndurat un „Snagov". În tăcerea generală, care durează o veşnicie, examinez posibilităţile de plecare din pensiunea doamnei Nachtigal. Simt că nu-i bine să rămîn aici. E ceva în neregulă. Cum de s-a prăbuşit grohotişul numai peste bietul meu „Fiat" ?

Glasul mieros al doamnei Nachtigal îmi trezeşte atenţia :

— Dragă domnule Conan, pînă ne face Bilă o cafeluţă morbidabilă, ia spune-ne tălică ce-ai discutat cu drăguţelul acela de căpitan ? Nu ştiu de ce, dar mi s-a părut că te cunoaşte. Sau nu-i aşa... Ai ?

Aha ! Asta era. Sînt preocupaţi de subiectul convorbirii mele cu simpaticul ofiţer de la judeţ. Dar ce, parcă pot să le dezvălui sugestia acestuia de-a folosi evenimentele de la Posada pentru ticluirea unui roman ?

Deşi, între noi fie vorba, acum cînd sînt lămurit în ce viespar m-am vîrît, cînd ştiu cu ce pramatii am de-a face, şi cît de utilă ar fi demascarea unor asemenea elemente parazitare, m-am hotărît să iau în seamă propunerea căpitanului şi să particip direct (şi-n „forcing") la dezintegrarea acestor apariţii de coşmar postprandial.

Tirajul trabucului pe care-l suge coana Mariţa începe să crească îngrijorător. Semn că se enervează, aşteptînd răspunsul cerut. Deci, să n-o las s-aştepte, c-altminteri murim asfixiaţi :

— Da de unde, coană Mariţo ! Nici gînd să-l cunosc. Însă a auzit de numele meu, citindu-mă prin ziare. Zicea c-ar fi bine să scriu ceva interesant despre peisajul Posadei, despre frumuseţile regiunii, despre posibilităţile de dezvoltare ale turismului...

— Ce vorbeşti, dom'le ! Peisajul, care va să zică ?... Ei, nu mă înnebuni, că te cred !... Şi cum ai s-o-ntorci din condei ? Povesteşte-ne şi nouă, să nu murim proşti !...

Pomenile servite întru amintirea inginerului, care s-au ţinut lanţ, nu numai că m-au îngrăşat cu cel puţin trei ocale, dar au fost şi un permanent prilej de-a fi supus unui insistent interogatoriu.

Voiau să ştie, mai ales Mariţa, Hannibal, Gilly şi Lucky (ceilalţi mai puţin) ce idei îmi sugerase căpitanul în privinţa reportajului despre frumuseţile montane ale Posadei.

Ce mai calea-valea, îi interesa nespus de mult acest gen publicistic. Iar eu nu mai ştiam pe unde să-mi scot cămaşa.

A doua zi l-au înmormîntat pe inginerul Gaterek.

Fraţii Flintaş, fotoreporterul şi Lucky, i-au săpat o groapă de invidiat.

Coana Mariţa a oficiat slujba religioasă, improvizînd şi recitînd nişte rugăciuni înduioşător de pioase.

Deoarece era vorba de-o înmormîntare provizorie, pînă la repararea drumului, nu i-au făcut coşciug (nici nu aveau cu ce) ci l-au ambalat într-o ladă folosită cîndva pentru transportul căluşeilor la bîlciuri.

Cuvîntul de adio, deosebit de emoţionant (în prima parte) a fost rostit tot de madam Nachtigal. Finalul, însă, m-a surprins supărător :

— „Să-ţi fie ţărîna uşoară ! Pentru durerile pe care ni le-ai pricinuit, n-ai merita. Na, ia-ţi şi pietrele ăstea ! Din pietriş ai făcut avere, în pietriş s-a prefăcut..."

Şi, fără grabă, fără ură prea evidentă, Mariţa Nachtigal azvîrli celebra casetă neagră în groapă.

Ca o culme, pentru astuparea acesteia, folosiră tot pietriş, luîndu-l cu lopata din mormanul care-mi acoperea „Fiat"-ul.

Trec zilele în goană, drumul încă nu se repară, iar eu aştept să-mi treacă vremea, pînă se va îndura cineva să-şi dea seama că pensiunea doamnei Nachtigal a rămas ruptă de lume.

Citesc. Notez, pe puncte, evenimentele mai importante. Spre bucuria mea, îmi dau seama că am şi cititori. Cineva,

încă nu știu cine, îmi lecturează însemnările. Atunci cînd lipsesc din odaie, bineînțeles.

În ultimul timp mă frămîntă un gînd. Mi-e și frică să-l notez în carnețelul meu de idei.

Nimeni n-a verificat afirmația inginerului, atît de suspect sinceră, cum că pietrele scumpe, în care își vîrîse cei patru sute de mii de lei, sînt false. Cheița zace în sertarul bufetului din living-room.

Caseta zace în mormîntul inginerului.

Căpitanul se uitase fugar la pietricele, dar, nefiind de branșă, putea să se înșele. Dacă nu erau totuși false? Neapărat trebuie să-i comunic căpitanului supozițiile mele. Rămîne de văzut cînd... Deocamdată sînt sechestrat.

Observ c-am ajuns un fel de oaie rîioasă.

Gilly se uită la mine ca la un extraterestru.

Lucky pare să se fi împăcat cu dînsa, punînd la cale cine știe ce nouă mîrșăvie.

Hannibal a început să-mi micșoreze porțiile.

Marița nu mă mai poftește la table. Nu-i bine ce se întîmplă!

Numai frații Bigam și Mogam mă mai vizitează din cînd în cînd. Dar pe ascuns. Se tem și ei.

Fotoreporterul și-a suspendat activitatea. Nu mai trage în poză pe nimeni. Nici el nu pare să fie prea agreat. Mai ales după ce s-a aflat că era omul lui Gaterek. De cîte ori mă întîlnește, se face că nu mă cunoaște. Sau poate mi se pare.

Marița Nachtigal se poartă cu actrița de parcă i-ar fi fiică de-adevăratelea.

Diva, văzînd că i-a intrat sub piele, n-o mai scoate din „Mamariță dragă!"

Solistul m-a înnebunit cu muzica. De cînd a reintrat în posesia magnetofonului, ascultă toată ziua numai rock-uri, jerk-uri și alte chestii de același soi. Are vreo treizeci de benzi în depozit. Cu patru piste. Își închipuie, probabil, c-o să mai dea peste vreun mesaj de-al inginerului. Numai așa îmi pot explica infatigabila lui fervoare.

Hannibal a început să gătească prost. Ultima ispravă, în materie de artă culinară a izbutit s-o scoată din pepeni pe madam Nachtigal. Afumase fasolea bătută, mîncarea ei preferată. M-am sacrificat, doar pentru a-l scăpa

de represalii. Am consumat-o singur, cîteva zile la rînd, păstrînd-o, la rece, între ferestre. Zău că era delicioasă.

*
* *

Astăzi se împlinesc douăzeci de zile, care mi s-au părut ani, de la plecarea dintre noi a celui care a fost Siegfried Gaterek. El s-a dus, noi am rămas. El și-a rezolvat, mă rog, problemele. S-a aranjat. Acolo unde nu-l mai tulbură nimeni, unde nu-i nici plîns, nici durere. Cu aceste distracții am rămas eu. Lui, puțin îi pasă că m-au încadrat pe mine pe postul său. Acuma eu sînt cel pîndit și urmărit. Ceas de ceas, clipă de clipă. Pînă-n pînzele albe. Și, slavă Domnului, are cine !...

De la fereastra odăii mele, de-acolo de unde, cîndva, îi supravegheasem și eu pe Lucky-Lucky și Gilly, cînd încercau să-i îmbrobodească pe Bigam și Mogam, stau și privesc, cît e ziua de lungă, ba uneori și nopțile, la mormîntul provizoriu al inginerului.

Și n-o fac pentru c-aș fi obligat de gîndurile mele negre. N-am fost în viața mea un melancolic. Ba dimpotrivă. Însă mă intrigă inexplicabila afluență a vizitatorilor. Coana Marița Nachtigal îl frecventează în zori, cînd își închipuie că n-o observă nimeni. Este clar că nu-l poate uita. Mai ales pe chestia cu pietrele prețioase dar false. Doctorul Hannibal Certega, deși prins cu ocupațiile sale cazaniere, se prezintă imediat după ce ne servește prînzul. Bănuiește că pensionarii își fac siesta, deși alimentele s-au redus sensibil. Și cantitativ, și calitativ. Ori, pentru o siestă corespunzătoare sînt necesare niscaiva calorii. Așa că se înșeală. Îl văd de fiecare dată. Actrița, cu toate că se află în cele mai bune relații cu „Mamarița", se duce fără dînsa. Iar orele preferate sînt cele de seară. Lucky-Lucky, prinț consort repudiat, dă tîrcoale mormîntului mai cu seamă cînd se lasă noaptea. Artistul tot artist rămîne ! Numai Bigam și Mogam vin în timpul zilei. Iar Sică Finichi, același fotoreporter frenetic, continuă să-l viziteze pe inginer cu întreg aparatajul de specialitate. Ceea ce-i mai ciudat este faptul că și acum fotografiază incontinent locul cu pricina. Cînd îl văd trăgînd poză după poză, degeaba stau și mă întreb care o fi rostul. Cu atît mai mult

cu cît nimic nu se schimbă la mormîntul lui Zighi. Exceptînd, bineînţeles, florile.

Căci fraţii nu vin cu mîna goală ! Fiecare se prezintă, atunci cînd îi vine rîndul, cu cîte un enorm ghiveci în mînă. De unde le-or fi căpătînd, asta-i o altă problemă, care deocamdată mă depăşeşte. Pînă una alta, mi se pare de domeniul fantasticului. Nicăieri n-am identificat în ograda Mariţei Nachtigal ceva care să aducă (barem) a seră de flori. Că vin cu ghivecele, mai înţeleg. Dar de ce-or mai fi cărînd cu ei şi ditamai cazmalele ?

Abia cînd grădinarii amatori se apucă de săpat, plini de abnegaţie, atunci realizez schema. Scormonesc pămîntul cu îndîrjire, găurind mormîntul inginerului, de parcă ar dori să se asigure că acesta n-a evadat din lăcaşul său de veci. Mereu sapă în alt loc. Iar în forajele efectuate, extrem de grijulii, sădesc conţinutul ghivecelor. Dacă mai continuă mult activitatea asta stranie, Siegfried Gaterek va fi nevoit să-şi caute un alt domiciliu. Altminteri riscă serios să i se piardă orice urmă a trecerii sale pe acest pămînt, înăbuşit de parcul de flori ce începe să ia fiinţă în dosul casei lui madam Nachtigal.

În orice caz, se impune o investigaţie aprofundată la faţa locului.

Trebuie să aflu, cu orice preţ, ce se ascunde, în realitate, în spatele acestei dragoste neaşteptate, pe care pensionarii de la Posada o manifestă acum faţă de memoria celui dispărut.

Ieri seară mi-am realizat planul propus.

Pe la nouă, după o cină costelivă, subnutritivă, de regim negru, m-am înfiinţat la mormîntul răposatului Zighi.

Mă aştepta. Adică, vreau să spun, nu exista nici un indiciu c-ar fi părăsit lăcaşul său de veci provizoriu.

Deoarece nu ştiusem de unde să mă căpătuiesc şi eu cu-o lopată sau o cazma, apelasem, în disperare de cauză, la un polonic de bucătărie sustras din dotaţia atelierului culinar al lui Bilă Certega.

În jur de orele zece (şi ceva), scormonisem la baza mai tuturor florilor sădite de veşnic îndureraţii prieteni ai inginerului. Fără să fi înregistrat vreun rezultat mai notabil. Pe scurt, nu izbutisem să descopăr nimic insolit.

Cînd s-a arătat la faţă şi luna, o lună cît o uriaşă budincă de ouă, am obţinut o vizibilitate mai bună asupra

mediului înconjurător. Şi, astfel, am putut constata că nu fusesem singur, de capul meu.

Formînd un cerc în preajma mormîntului, pensionarii de la Posada asistaseră, cine ştie de cînd, la desfăşurarea activităţii mele în nocturnă.

Mariţa Nachtigal, rînjind sardonic, cu-o lopată de zile mari în mînă, aştepta nerăbdătoare reacţia mea. Bilă, cu eternul său şorţ de bucătărie, purtînd aceiaşi ochelari de soare (deşi ne apropiam de miezul-nopţii) se sprijinea într-o furcă de încărcat fînul. Gilly şi Lucky-Lucky, la prima examinare neînarmaţi, îşi ţineau mîinile vîrîte în brăcinarul blugilor. Iar fraţii Flintaş, Bigam şi Mogam, lîngă care se instalase şi Sică Finichi, cu vreo cîteva aparate de fotografiat, din care unul dotat cu blitz, aveau fiecare asupra sa cîte un tîrnăcop.

Paralizat brusc, priveam la ei şi mă întrebam : „Veniseră să-l deshumeze pe Gaterek, sau să-i mai sădească un supliment de flori ?".

Deoarece nu posedau recipientele cu care mă obişnuiseră în zilele precedente, nu rămînea ca valabilă decît prima ipoteză. Cam stranie, totuşi.

Cînd coana Mariţa s-a îndurat, în cele din urmă, să ia cuvîntul, dîndu-şi seama că personalitatea subsemnatului nu intenţiona aşa ceva, mă scăldaseră toate sudorile iadului. Mai ales că săpasem zdravăn cu polonicul.

— Te exersezi în meseria de gropar, meştere Conan ? Ai ? Te reciclezi ? Sau te recalifici ? Nu-i de ajuns că muri bietul meu Zighi, ai vrea acum să ne dăm şi noi duhul, şi să ne vîri alături de dînsul ? Hai spune-ne-o deschis, nu te jena ! Sau poate cauţi şi tălică pietricelele ?...

În cap mi s-a aprins brusc un bec de 10.000 waţi. Şi deodată mi s-a luminat mintea. Asta era. Toţi căutaseră pietricelele, atunci cînd se făceau că sădesc flori. Dar de ce totuşi ? Doar ştiau prea bine că sînt false.

Recuperez urgent energia psihică necesară, şi-i răspund doamnei Nachtigal aşa cum i se cuvenea, adică incisiv caustic şi mortal :

— Madam, ai auzit vreodată de unul care se chema Hamlet ? Dacă nu, atunci să te informez eu. Era prinţ danez şi călca prin gropile altora. Şi ştii ce căuta ? A declarat-o singur şi nesilit de nimeni, ţinînd în mînă hîrca lui Yorik. Adevărul, madam Nachtigal, adevărul şi numai adevărul ! A fi sau a nu fi !... Adică, a fi fraierul pe care-l

duce de nas o întreagă menajerie, sau a nu fi ! El a optat pentru a doua variantă... Nu pietrele false mă interesează, ci unde-s ele ! Au fost introduse oare, chiar acelea lăsate de inginer, în cutia pe care ai azvîrlit-o matale, cu atîta dezinvoltură, în groapă, sau n-au fost ? That is the question, adică asta-i întrebarea... Pentru că nu mi se pare deloc exclusă posibilitatea să fi fost înlocuite... Bunăoară cu niște pietricele culese din mormanul care-mi acoperă actualmente „Bombița" ! Nu-i așa că este o idee ?...

La auzul neașteptatei mele intervenții orale, asistența rămîne de-a dreptul siderată. Nu știu ce i-o fi impresionat mai abitir. Referirile la maestrul Shakespeare ? Mai puțin probabil. Mult mai de grabă originala mea supoziție. Înclin să cred că-i chiar așa, în clipa cînd Gilly, marea actriță a studiourilor noastre publicitare, începe să debiteze :

— Ia te uită ! Ca să vezi ce i-a trecut grasului prin cap ! Interesant, Mamarițo, nu-i așa ?... Dacă s-or fi schimbat pietricelele ?...

Cînd mădam Nachtigal reușește să perceapă subtextul intonației speciale din „Interesant, Mamarițo, nu-i așa ?", se-aude un trosnet înfiorător.

Lumea tresare nedumerită. Numai eu rămîn nepăsător și rece, fiind singurul care remarcasem sursa insolitului zgomot.

Marița Nachtigal, surprinsă de neașteptata explozie de inteligență a actriței, se lăsase atît de brusc și țeapăn în coada lopeții, încît aceasta se frînsese.

Acuma, pentru a alunga efectul ideei lansate de mine, și care și începuse să-și arate roadele, patroana pensiunii cu călușei de lemn înșfacă cel mai dezvoltat retevei obținut din fosta coadă de lopată și, rotindu-l ca pe-un toroipan, dă să se apropie de subsemnatul, urlînd totodată :

— Va să zică dintr-ăștia îmi ești, dom'le Conan ! Te-ai dat cu căpitanul de miliție, și-acuma încerci să mă vîri în gura hienelor ăstora ! Nu ține, maestrule, nu ține !...

Lucky-Lucky, sedus de performanța cerebrală a actriței, sloboade un si bemol de mare intensitate dramatică :

— De ce să nu țină, tanti ? Eu cred că ține, și încă bine ! Ce-ar fi să căutăm în lădița aia neagră, și să le vedem încă o dată ? False, nefalse, barem să aflăm dacă-s tot ălea !...

Mariţa, pentru o clipă interzisă, îşi schimbă direcţia, mă abandonează şi se îndreaptă către marele cîntăreţ pop :

— Ia ascultă, măi limbric, ai înnebunit de-a binelea, sau faci pe nebunul ? Nici prin gînd să-ţi treacă una ca asta, că am să-ţi îngădui violarea unui mormînt atît de scump inimii mele ! Pietrele sînt înăuntru. Aţi auzit cu toţii cum zuruiau cînd le-am aruncat...

— De auzit le-am auzit, dar nu le-am văzut ! — intervine prompt şi neaşteptat doctorul Hannibal Certega.

— Aşaaa ? Buuun ! Atunci nu veţi ajunge la casetă, decît trecînd peste cadavrul meu ! Vă mănînc, ticăloşilor ! Cu oase, cu tot ! Îndrăzniţi numai să vă apropiaţi de mormînt, că vă fac una cu pămîntul...

Reteveiul se roteşte în mîinile ei ca elicea unui elicopter. Iar cînd îl otînjeşte lejer, doar în treacăt, pe urlatore, acesta încearcă să-şi justifice numele. Rage ca din gură de şarpe :

— Ne omoară hoaşca, fraţilor ! Cotoroanţa vrea să ne asasineze şi pe noi, întocmai cum a făcut-o cu inginerul, cînd i-a provocat infractul la miocord... Că mai pricepem şi noi ceva la medicină !

În clipa următoare, Gilly o ia la goană în direcţia viiei.

Mariţa, bănuind că actuala pupilă intenţionează să-i percheziţioneze odaia fără autorizaţie, pentru a depista vreo pietricică, vrea să-şi facă vînt după ea.

Însă doctorul Bilă, cavaler, apelează la furcă şi i-o depune la picioare. Mariţa Nachtigal, executînd un plonjon olimpic, se întinde la pămînt ca o plăcintă. Lucky, înţelegînd să profite de handicapul ei, îşi manifestă dorinţa de a-i confisca reteveiul. Dar bătrîna, vajnică, îi arde una peste ţurloaie chiar din poziţia culcat.

Bigam şi Mogam, cu ajutorul lui Sică Finichi, care se apucase să fotografieze scena, la lumina blitzului, încearcă s-o ridice de jos pe madam Nachtigal.

Cînd se vede iarăşi la verticală, patroana pensiunii se repede asupra mea, aşa tam-nisam, comunicîndu-mi condamnarea la moarte :

— Acuş te-mpuşc, nefericitule ! Te tai, te spintec ! Uite ce-ai făcut cu ideile tale bolînde !

Deşi reteveiul nu-mi pare a fi încărcat cu gloanţe, şi nici înzestrat cu vreo lamă de brici, mă trag urgent mai la o parte.

Dacă nu mi-a slăbit ținerea de minte, ceea ce urmează ar fi cam a doua sau a treia încăierare de la pensiunea Nachtigal.

Lucky, înhățîndu-mi polonicul, se răţoieşte la coana Mariţa :

— Tanti, ieşi cu pietricelele, c-altminteri fac urît ! Unde le-ai pitit ? Cînd le-ai schimbat ? Spune-i lu' tăicu, şi cît mai repede, că mă grăbesc !...

Madam Nachtigal, neabandonîndu-şi fermitatea convingerilor, îi trage una cu reteveiul peste polonic, transformîndu-l numaidecît într-o lulea suprarealistă. Şi-i repetă :

— Ţi-am mai spus-o o dată... N-am înlocuit nici un fel de pietre !

— Şi-atunci de ce nu te-nvoieşti să le verificăm ? — obiectează urlatorele.

— Pentru că n-admit să fiu controlată de peşti de-alde tine, şi nici de detectivul ăsta aiurit ! Acuma piei din calea mea... Fereşte !...

În timp ce-şi rosteşte ultimul avertisment serios, madam Nachtigal se năpusteşte asupra cîntăreţului.

Peste cîteva clipe asistăm la o spectaculară demonstraţie de scrimă. Coana Mariţa atacă, utilizînd pe post de floretă reteveiul, iar Lucky fandează cu fostul polonic. Deşi acesta capătă mereu altă înfăţişare, în funcţie de loviturile încasate, reuşeşte totuşi să pareze acroşurile reteveiului.

E cazul să intervin.

Circul a durat prea mult. Cu atît mai urgent se impune intervenţia mea, cu cît îl văd pe Bilă aplecîndu-se iarăşi după furcă.

— Fraţilor-cumnaţilor, — mă adresez eu lui Bigam şi Mogam, — nu-i lăsaţi să se omoare ! Săriţi şi despărţiţi-i !...

Bigă, în mai puţin de-o secundă, îl deposedează pe doctor de teribila armă. Mogam, mai lent dar şi mai eficient, îşi ridică tîrnăcopul şi le strigă celor doi spadasini :

— Opriţi măcelul ! Pietricelele-s la mine ! Eu le-am schimbat...

Explicaţiile fraţilor Flintaş ne-au fost acordate în living-room. Doctorul Bilă, deşi demolat sufleteşte, acceptase totuşi să ne prepare nişte cafele reînvigoratoare.

Bigă şi Mogă ne informează că, în înţelegere cu Isaiia Finichi, care dorise să păstreze o amintire concretă şi pal-

pabilă a strînselor sale relaţii cu inginerul Gaterek, schimbaseră conţinutul casetei negre.

Observînd tertipul sădirii ghivecelor de flori, se prefăcuseră şi ei că umblă după nestematele false din mormînt. Asta mai mult pentru a abate bănuielile celor interesaţi, de la posibilitatea efectuării unei operaţii de genul celei pe care o intreprinseseră.

Finichi ne prezintă şi pietricelele, prea bine cunoscute nouă, vărsîndu-ni-le în faţă dintr-unul din nenumăratele sale aparate fotografice care, în realitate, se dovedeşte a fi doar o cutie oareşcare.

Mariţa Nachtigal le examinează atentă, ca o specialistă, privindu-le în lumina unui bec pe toate feţele.

— Astea-s ! Balastru colorat ! — conchide dînsa în final. — Ca să vezi pentru ce eram să fac moarte de om !...

Peste noapte am dormit chinuit, extrem de neliniştit. Mai ales unul din coşmaruri, că erau mai multe, un adevărat serial, m-a epuizat complet. Se făcea că mă trezeşte un pitic, bătîndu-mă insistent pe umăr, şi-mi spune : „Scoală-te, că pleacă trenul !" Cînd ajungeam pe un peron cufundat în beznă, piticul mă informa : „Acuma apucă-te şi împinge trenul, că n-avem locomotivă... Şi neapărat trebuie să descărcăm balastrul, în gară la Posada !". Şi împingeam frenetic, cu abnegaţie... Pînă ajungeam jos din pat !

Aici, aşezat pe duşumea, cît mai comod, porneam să cuget la afirmaţia, deloc încurajatoare, emisă de madam Nachtigal „Astea-s ! Balastru colorat !" De ce ţinuse să accentueze această constatare, cu atîta patos plin de semnificaţii, de vreme ce, şi înainte de înmormîntarea lui Zighi, mai avusese ocazia să le examineze.

Mie unul, mi se păruse că-s tot aceleaşi. Deşi parcă mai puţine.

Şi-apoi mai era o problemă. Ce-l determinase pe fotoreporter să le păstreze pentru sine ?

Oare chiar numai pentru sine ? Dar dacă se înţelesese cu madam Nachtigal ? Ea să le declare ca fiind aceleaşi, sus şi tare, iar noi să înghiţim găluşca...

Cu atît mai mult cu cît, pînă la noaptea de pomină, Finichi fusese unealta devotată a inginerului Gaterek. Nimic nu-l împiedica să devină acum, în noile condiţii create, omul concurenţei. Şi tot atît de devotat !...

Totul mi-era tulbure, învăluit de ceață. Deci un alt prilej pentru noi investigații detectivistice. Asta-i soarta. Nu mi-e dat să am și eu vreodată liniște și pace. Mereu trebuie să gîndesc „în forcing". Inteligent, eficient și profund analitic.

Și-atunci cum să mai dormi ?...

Cînd mă trezesc, e ziuă-nămiaza mare.

Privesc pe fereastră : timpul arată superb. Aerul transparent. Ozonul mă inundă de pretutindeni. Și totuși sufletul mi-e îndurerat. Nu corespunde ambianței paradiziace. Pentru că drumul continuă să nu se repare.

Am ajuns la capătul răbdării. Neapărat trebuie să preiau inițiativa. Să întreprind ceva.

Dar mai întîi să servesc breakfast-ul. Mai bine mă lipseam. Represaliile organizate de coana Mariţa, cu concursul doctorului Bilă, se dovedesc din ce în ce mai cumplite. Să mi se ofere mie, care am făcut atîtea pentru pensiunea de la Posada, ceai de sunătoare, biscuiți graham și brînză topită („pentru copii") ! Prea-i de tot...

Așa că, pentru a-mi tempera nervii (dar și foamea care mă mistuie), decid să pornesc într-o plimbare de cursă lungă, pentru a verifica starea căii de acces la pensiune, cu ochii mei personali. Pînă astăzi, ce-i drept, nu mă gîndisem, și nici nu fusesem capabil să-mi imaginez așa ceva, că madam Nachtigal e-n stare să mintă și-n privința asta.

Dacă drumeagul o fi bun ?

Nici n-apuc să parcurg vreo cîteva sute de metri. Un bîrîit ușor de identificat, pentru o ureche fină ca a mea, răzbește din vale. Spre mine urcă, și chiar mă mir că-i posibil, un... „Trabant" !

Mă opresc. Ascult atent. Nu strică o verificare suplimentară.

Motorul pîrîie din toate detaliile, țeava de eșapament face să intre în rezonanță brazii, roțile împușcă pietrișul la hopuri. E clar. Spre noi urcă un vehicul auto, urcă, și încă zdravăn, judecînd după vuietul pe care-l stîrnește.

Bănuiala că fusesem înșelat, atunci cînd coana Mariţa îmi anunțase prăbușirea drumeagului, se adevărește.

Dealtfel era și normal să mi se ascundă adevărul. Menajeria simțea nevoia să afle totul despre cele discutate cu căpitanul de miliție de la Comarnic. Iar eu, fire-ncreză-

toare, mă prinsesem. Mă rog, fie şi-aşa. Nu-s singurul detectiv tras pe sfoară. Au mai păţit-o şi alţii.

Acum, cînd am căpătat convingerea fermă că „Trabant"-ul va izbuti să ia coasta pieptiş, şi-n partea ei finală, nu-mi rămîne decît să pornesc în goană spre vilă. Musai să-mi fac bagajele. Urgent. Nu mai vreau să zăbovesc pe aceste locuri nici măcar o clipă. Tensiunea vieţii de la Posada mi se pare impropice dezvoltării mele creatoare. Văd că soarta se-ngrijeşte să-mi scoată în cale unica posibilitate de evadare demnă şi lipsită de consecinţe neplăcute.

Urc ca un bolid scările terasei. Toată menajeria, care a auzit şi ea tîrţîiturile motorului, se află mobilizată acolo.

Îmi face o plăcere nebună s-o anunţ pe madam Nachtigal :

— Drumul e bun, coană Mariţo ! Vine o maşină !

Patroana pensiunii mă priveşte vizibil indispusă, apoi mă întreabă :

— Tot de la miliţie ?

35). IMPOSIBILUL EPILOG (CARE TOTUŞI SE POATE)

Lumea de pe terasă aşteaptă încordată apariţia „Trabant"-ului.

Mai strănutînd, mai tuşind, minuscula gînganie de plastic se apropie vertiginos. Ca o cometă, judecînd după trîmba de fum pe care o emană toba de eşapament. E limpede că proprietarul nu se prea pricepe la reglajul aprinderii şi-al carburaţiei. Era şi firesc, deoarece cînd maşina se află lîngă noi, poartă pe ambele parbrize, şi-n faţă şi-n spate, semnele galbene de „fraier". Însă este nouă nouţă.

Executînd o garare ca la carte, „Trabant"-ul se imobilizează la scara terasei. Motorul mai strănută de vreo două ori, după care calează.

Ne apropiem de bordura terasei.

Se deschide portiera. În clipa următoare simt că-mi vine să leşin.

Şoferul, sau conducătorul auto, cum se spune în zilele noastre, îmbrăcat sportiv, cu blugi şi geacă, care coboară atent, nu-i altcineva, Dumnezeule !, decît tanti Raliţa...

Cu excepţia mea, care sînt o flacără, ceilalţi asistă reci şi suficient de nepăsători la marşul pe care-l execută tanti Raliţa asupra terasei.

Lejer neplăcut surprinsă, mătuşă-mea, care se aştepta să fie întîmpinată cu muzică, sau cum se exprimă un eminent coleg de breaslă de-al meu, cu „turle şi sobe", neavînd de unde cunoaşte ultimele evenimente petrecute la Posada, i se adresează coanei Mariţa de-a dreptul :

— Aşa mă primeşti, sau te faci că nu mă mai cunoşti ?

Madam Nachtigal, mai liniştită (oarecum) de cînd îşi dăduse seama că nu-i vizitată de organele miliţiei, o examinează pe noua sosită de sus şi pînă jos. Apoi declară nedumerită :

— Ne-am cunoscut vreodată ? N-aş prea zice, deşi... Mai ştii !... Dar de ce trebuia să te primesc aici, la pensiunea mea ?... M-ai anunţat cumva ?...

După ce mă identifică printre membrii menajeriei, mătuşă-mea îmi face cu ochiul, apoi îi răspunde coanei Mariţa :

— De ce să te anunţ ? Nu ţi l-am expediat aici pe nepotu-meu ?

— Care nepot, cucoană ? Şi spune-mi odată cine eşti, că nu-s ghicitoare de bîlci... — începe să se enerveze madam Nachtigal.

— Nepotu-meu, scriitorul... Nu ţi-am scris să-i reţii o cameră ? Eu-s Raliţa de la Piteşti, nu mă mai ţii minte ? Dacă nu, înseamnă că te-ai ramolit rău de tot. Nu ne cîntai în fiecare seară, la tarapanaua lui nea Vică, din bariera gîrlei ? Că parcă erai un fel de dizeuză, pe vremea aia... Ei ?...

— Aoleu ! — răcneşte impresionată madam Nachtigal. — Să nu-mi mai pomeneşti de tinereţile mele... Cum să nu te recunosc, dragă domnişoară Raliţa... De unde mi-ai aflat adresa actuală, ca să-mi ceri cameră pentru podoaba dumitale de nepot, care-şi mai zice şi detectiv pe deasupra ?...

Tanti Raliţa, niţel contrariată, o îmbrăţişează fals afectuos pe madam Nachtigal, după care îi comunică :

— Vino să te mai pup o dată, că eşti un dulce copil ! Păi cine nu-ţi ştie adresa, mai ales la noi, în Vergului, unde ai dat concertele alea de spaimă, cînd l-au dat afară pe preotul nostru ? Ai lăsat o amintire de neşters... Toată lumea ştie că ai o pensiune în creierii munţilor, aici la Posada, şi că trăieşti acum din turism particular...

Coana Mariţa, de astă dată calmată definitiv, deşi pare să nu-i prea convină detaliile biografice relatate de mătuşă-mea, mai aleş faţă de asistenţa adunată pe terasă, mai pune o ultimă întrebare :

— Bine, soro, fir-ai să fii de zăpăcită, dar de ce n-ai semnat telegrama ?

— Uite, asta am scăpat din vedere... Dar nu-i nimic. Văd că l-ai îngrijit pe nepotu-meu mai dihai ca la Institutul de Endocrinologie... Arată splendid, chiar cred că s-a mai şi îngrăşat niţel...

După ce lansează această constatare, care pe madam Nachtigal pare s-o încînte, iar pe mine precis mă pune într-o situaţie penibilă, tanti Raliţa mi se adresează direct :

— Ce faci, dom'le Al ? De ce-mi stai ca o momîie ? Hai, pune mîna, şi descarcă-mi bagajele !...

Cînd o aud vorbind astfel, realizez că mătuşă-mea-i aterizată de pe o altă planetă. Total extraterestră. De unde să ştie dînsa care-s relaţiile actuale dintre mine şi madam Nachtigal.

Fără să-mi mai pierd timpul, o tîrăsc pe tanti Raliţa, sub privirile ucigătoare ale colectivului „Mariţa, Bilă, Gilly and Lucky", direct la mine în odaie.

Cînd mă trîntesc epuizat pe marginea patului, o invit c-un gest să ia loc, şi demarez numaidecît, pentru a-i astîmpăra curiozitatea întipărită pe chip :

— Tanti Raliţo, sîntem în pom ! Ajută-mă să-mi fac bagajele... Nu mai stăm aici o clipă... sîntem pîndiţi de-o mare primejdie...

— Ce, ai înnebunit ? Cum să fim în primejdie ? Mariţa este o veche cunoştinţă de-a mea...

Mătuşă-mea, indignată, dă să se ridice de pe scaunul pe care se aşezase.

— Stai jos, tanti Raliţo, că nu-i chiar aşa... O fi ea veche, sînt de acord, însă în pensiunea dînsei a murit un

om !... Dacă în Vergului, din pricina activităţilor sale artistice, l-au dat afară pe popă, aici l-au dat afară din viaţă pe inginerul Gaterek, care nu era un fiştecine, ci marea ei iubire !... E bine ?

— Nu-i bine, — răspunde mătuşă-mea, căzînd pe scaun, — şi nici nu-i uman ce se-ntîmplă !... Povesteşte-mi totul, pe îndelete, că mă apucă năbădăile !...

În nici zece minute, reuşesc să-i prezint un sinopsis al întîmplărilor de la Posada. În alte zece minute, dacă nu cumva mai mult, tanti Raliţa îmi povesteşte amănunte pasionante despre trecutul coanei Mariţa Nachtigal, care pe atunci se numea „Mery Lou — vipera de pe maidan", mare cîntăreaţă de şantan, cabaret şi alte locante deocheate. La vîrsta aceea, tanti Raliţa mai frecventa localurile cu muzică, şi astfel o cunoscuse, în cele mai variate ipostaze ale carierei sale, pe „dizeuza" de mare vogă.

Cînd îşi termină expozeul, tanti Raliţa se cruceşte, şi-mi declară sentenţios :

— Mare-i grădina lui Dumnezeu, şi multe-s jivinele sale ! Cum aşa, dom'le, s-ajungă Mariţa în halul ăsta ? N-aş fi crezut. Dar acum o aşteaptă zile grele, pentru c-a sosit ziua răsplăţii, cînd va trebui să răspundă în faţa legii.

— Cu vîrf şi-ndesat ! — o asigur eu pe tanti Raliţa. — Căci o merită pe deplin !

Peste o jumătate de ceas sîntem gata. Lucrurile le-am şi încărcat în port-bagaj. Între noi fie vorba, nici nu-mi imaginam că un „Trabant" poate poseda aşa ceva.

După ce-mi achit obligaţiile financiare, iertînd-o pe madam Nachtigal de compensaţiile pe care mi le datora, pentru suferinţele îndurate, mă urc în faţă, lîngă tanti Raliţa.

Menajeria asistă la plecarea noastră, ca la fuga unor criminali de la locul abominabilei isprăvi.

Tanti Raliţa apasă pe pedala ambreiajului. Apoi învîrte cheia demarorului. Bagă în viteza a-ntîia, accelerează niţel şi... „Trabant"-ul refuză să se mişte din loc.

Şi totuşi motorul se-nvîrte corespunzător. Ba chiar mi se pare uşor ambalat. Nedumerit, dau să cobor din maşină. Portiera este blocată. De mîinile lui Bigam, Mogam şi Finichi, care trag toţi de mîner.

Bigă, cu glasul său cel mai dur, orăcăiește la noi :

— Vreți s-o întindeți de-aici, fără să ne spuneți o vorbuliță, și să ne lăsați pe mîna ăstora ? Frumos, n-am ce zice ! Aflați că mergem cu voi...

Nu sînt în minţile lor. Unde să-ncapă ?

Noroc că intervine tanti Raliţa :

— Ia ascultați, voi ăștia, nemuricilor ! Credeți că mașina mea-i „Roman-Diesel", pentru transporturi internaționale ? Abia am cîștigat-o la loz în plic... și vreți s-o pierd cărîndu-vă pe voi ?...

Răcnesc cu toții în cor :

— Ia-ne numai bagajele, coană mare ! Pînă la șosea. Sîntem prietenii maestrului Conan.

— Să zicem că le luăm, — răspunde mătușă-mea, — dar voi ce-o să faceți, rămîneți aici ?

— Credeți că sîntem dilii ? Cum să rămînem aici, printre răposații ăștia încă în viață ? Nu vrem să fim înmormîntați laolaltă cu ei ! Noi o să-ți ținem priponit „Trăbănțelul", să n-alunece la vale...

In vreme ce coborîm pe drumeagul bine cunoscut, — în cea mai perfectă stare, după cum pot constata, — sînt nevoit să apreciez că mă aflu în posesia unor certe simptome de astenie gravă. Numai așa îmi pot explica faptul, suficient de bizar, că uitasem s-o întreb pe tanti Raliţa de unde se procopsise cu „Trabant"-ul. Să-l fi cîștigat, oare, după cum afirmase, la loz în plic ?... Totu-i posibil ! Dar eu, care joc frecvent la „borcan", eu de ce nu cîștig un autoturism ? Măcar o „Dacie-1301" ! Că tare aș avea nevoie...

Cînd am ajuns, cu chiu cu vai, la șoseaua națională, am tras pe acostament, pentru a proceda la descărcarea bagajelor lui Bigam, Mogam și Sică Finichi.

Sprea marea noastră surpriză, pe acoperișul mașinii nu se aflau decît două geamantane. Celelalte erau în mîinile însoțitorilor noștri, care gîfîiau sleiți de puteri.

— De ce le-ați cărat, măi fraților-cumnaților, — îi întreb eu pe Bigam și Mogam, — n-ați avut încredere în mașina mătușă-mii ?...

— Ba am avut, maestrule, cum să nu, dar nu le-a ținut... La fiecare hop, sărea cîte un geamantan ! Așa că mai bine le-am transportat noi, să nu rămînem fără ele !...

Apoi am procedat la formalităţile de rămas bun. Ne-am dat reciproc adresele şi numerele de telefon, ne-am îmbrăţişat călduros, de vreo cîteva ori la rînd.

Cu ochii umezi, Bigam îmi declară solemn :

— Nene maestrule, să ştii că avem pentru ce să-ţi fim recunoscători. Ne-ai scăpat de la mare ananghie. Şi pe mine, şi pe frate-meu. O să te vizităm neapărat, imediat ce-ajungem la Bucureşti. Ca să ne spui ce-avem de făcut mai departe... Nu mai ţine figura... Ne punem pe treabă şi pe învăţătură... Zău aşa !

Sică Finichi, care ne făcuse o poză, pentru a imortaliza despărţirea noastră vremelnică (cel puţin aşa susţinea dînsul) îmi dăruie unul din nenumăratele sale aparate fotografice :

— Ia-l, maestrule, şi să-l stăpîneşti sănătos ! Înăuntru-s pietricelele bietului inginer. Ţi le fac matale cadou. Poate or să-ţi poarte noroc ! Că lui nu prea i-au purtat !...

După ce-am demarat în trombă, lăsînd în praful declanşat de bolidul lui tanti Raliţa pe cei trei foşti tovarăşi de drum, rulăm preocupaţi către Bucureşti.

Tanti Raliţa, dînd ascultare cine ştie cărui fenomen parapshihologic, a parcat apoi în ograda campingului de la „Paralela 45". Acum stăm la o masă şi ne mai întremăm puţin.

La instigaţiile responsabilului, vechea mea cunoştinţă, servim, pentru început, cîte două ciorbe de burtă. Ce va fi după, o să vedem noi. Că e de unde...

La cafele, fiindcă am ajuns şi-aici, tanti Raliţa mă supune unui interogatoriu din cele mai strînse :

— Cum stai cu romanul, Al, băieţelule ?

— Care roman ? Păi ce, am avut timp să mă apuc de el ? N-ai auzit ce-am păţit ?

Aprinzîndu-şi calm o „mărăşească", mătuşă-mea mă linişteşte :

— Lasă, nu fi amărît, că-l scriem noi împreună !

În timp ce-mi sorb ultima picătură de zaţ, întărită cu-o lacrimă de coniac vasodilatant, mă gîndesc îngrozit că va fi necesar să mă întorc la Posada, să constat ce s-a ales de bietul meu (fost) „Fiat-600".

Pentru că, dacă mai există unele şanse să găsesc ceva resturi din „Bombiţă", sînt mai mult decît convins că pensiunea de la Posada, produs al unui coşmar cvasiscriitoricesc, este sortită unei definitive şi certe dispariţii.

Abia după aceea va începe următoarea repriză a calvarului.

Deoarece va trebui să-mi găsesc o altă oază de linişte, unde să-mi scriu romanul atît de mult visat.

Dar, ce să ne mai frămîntăm, vom trăi şi vom vedea !

DE-A BABA-OARBA

1). DETECTIVUL CONAN DOI, ÎN PERMANENTĂ STARE DE ALERTĂ

Telereporterul mă anunţase, încă de ieri după-amiază, că soseşte cît mai devreme, în cursul primelor ore ale dimineţii.

Şi iată-l prezent. Însă spre seară (19.00 h). Scuzele nu fac parte din repertoriul său personal, deşi stătusem îmbrăcat în ţoale de gală toată ziua, nemîncat, — ca să apar pe micul ecran cît mai slab, — şi neodihnit, — pentru a avea un aer din cele mai spiritualizate. Aşa că reprezentantul televiziunii se aşază la biroul meu, ocupîndu-mi unicul fotoliu. Iar eu ascult năucit dispoziţiile pe care le transmite echipei de filmare, autentic grup de asalt ce-mi invadase locuinţa din Calea Moşilor.

— Reglaţi reflectoarele ceva mai slab... maestru-î invers, cam grăsuţ. Aşa... acum să facem o probă ! Maestre, nu te supăra, eliberează-ne, te rog, oleacă de spaţiu vital, că eşti mare. Atenţie la proiector, nu da peste el, e din tablă. Bun ! Conectaţi la reţea...

În clipa cînd responsabilul cu agregatele cuplează ştecherul, se declanşează o lumină cumplită. La priză. O flamă albăstruie, cît pumnul. În schimb, se sting toate becurile din casă. Precis că şi cele din cartier.

Noroc că lumina discretă şi difuză a crepusculului mai reuşeşte să răzbată prin fereastra afectată de miopie. Autoritarul şi arogantul telereporter nu-şi pierde cumpătul, dar nici aplombul. Mă-nlătură ca pe-o maşină infernală. Apoi se repede, urmat de electrician, fără să mai ceară vreun supliment de informaţii, direct spre hol. Nici n-apuc să-i spun unde-i tabloul.

Se reîntoarce, tot atît de precipitat precum dispăruse. Şi se răţoieşte la mine, în plină voce :

— Unde-i tabloul de siguranţe, maestre Conan ? Ce casă-i asta ?

— Satisfăcătoare, tovarăşe Bugnariu ! — răspund eu parţial timorat. — Cam veche, dar sănătoasă. Nu-i igrasie decît toamna, iarna şi primăvara. Vara se zbiceşte complet... Avem şi gaze ! La sobe !

— Tabloul, maestre ! — ridică el tonul umblînd la potenţiometrul de glas. — Unde l-ai ascuns ?

— În pivniţă !

— Şi unde-i pivniţa ?

— În nici un caz în pod !

Bugnariu nu sesizează subtilitatea ironiei, se face că plouă, după care, fără să întrebe mai mult, porunceşte grupului de comando asaltarea beciului. Oarecum sîcîit de agresivitatea telereporterului, renunţ să-i însoţesc. Aud, de la distanţă, clipocitul apei de la subsol (minimum 60 centimentri) călcată în picioare de specialiştii echipei de filmare. Noroc că sîntem la sfîrşitul verii. Pentru că-n octombrie, cotele apelor ajung pînă la 1,25. Metri.

Se aprinde totuşi lumina.

Echipa apare oarecum demoralizată, în frunte cu reporterul frenetic. Nu-i deranjează cîtuşi de puţin faptul că apa le şiroieşte din poalele pantalonilor şi din pantofi, scurgîndu-se pe covorul din birou. În schimb, mă privesc toţi cam pieziş.

— Maestre Conan, după ce terminăm cu osînda asta, să schimbi liţa de la siguranţe, deoarece ţi-am pun nişte sîrmă de rufe, de-un milimetru. Există riscul să se-aprindă toată instalaţia, dacă nu şi casa. Deşi n-ar fi nici o pagubă... N-am mai văzut de mult o asemenea mîndreţe de pivniţă. Auzi, ce idee, să montezi tabloul la subsol !...

Telereporterul se instalează din nou la biroul meu, storcîndu-şi discret manşetele blugilor. Apoi se-ntoarce spre mine şi-mi zîmbeşte magnetic, aşa cum îşi hipnotizează şi spectatorii, pe micul ecran.

După ce mă invită (la mine în casă) să iau loc pe scaun, fotoliul fiind ocupat de personalitatea sa, atît de binecunoscută telespectatorilor noştri, Bugnariu declanşează operaţia de instrumentare :

— Luăm startul cu datele biografice. Deci, cine ești matale, maestre Conan Doi, în literatură, ce gînduri ai pentru viitor, și-așa mai departe. Încearcă să răspunzi inteligent, colorat, interesant, inedit, pasionant, cît mai atrăgător. Mi se pare că ești un fel de scriitor, așa mi s-a spus la redacție. Nu ?

Simt că-mi paralizează corzile vocale. Ceea ce-mi cere marele telereporter, și încă pe nepusă masă, mi se pare cumplit.

— Tovarășe Bugnariu...

— Stop ! Nu-i bine ! Vorbești cu telespectatorii, nu cu subsemnatul. Pe mine mă cunoaște o lume întreagă, iar de matale abia acum îi e dat să audă...

— Și-i bine așa ?

— Nu știu dacă-i bine, dar așa mi s-a trasat sarcina ! Acum fii atent, maestrule ! Am să te prezint eu telespectatorilor, c-altfel văd că nu merge, apoi am să-ți pun cîteva întrebări...

Bugnariu, ca și cum s-ar afla în fața camerei de luat vederi, privește țintă la fotografia lui tanti Raliță, care se găsește pe peretele din spatele scaunului meu și pornește să turuie, cu glasul acela pe care i-l cunoaște „o lume întreagă", plin de intonații rafinate, ca un nechezat de mînz trecut de vîrsta primelor iubiri :

— Bună seara, iubiți telespectatori. Am plăcerea de-a vă prezenta pe unul din cei mai interesanți scriitori ai zilelor noastre. Deși încă nu i-a apărut cartea atît de mult așteptată, televiziunea își face o datorie de onoare, înfățișîndu-vă, în premieră pe țară, ca să zicem așa, personalitatea enigmaticului Al Conan Doi, autorul romanului ce urmează să iasă de sub tipar zilele acestea. Sub pseudonimul Al Conan, mai cunoscut în lumea literară ca „Al Conan Doi — detectivul de șoc", se ascunde un reputat ziarist, reporter apreciat pentru acuitatea investigațiilor sale, călător neobosit pe meleagurile patriei noastre. În clipele următoare veți avea prilejul să-l cunoașteți pe maestrul Al Conan Doi în carne și oase...

— Meștere Bugnariu, nu-i bine, nu-mi place chestia asta cu „carne și oase"...

— Lasă-mă în pace, maestre, nu te băga ! Avem de-a face c-un public care stimează umorul de calitate. Cînd or să-ți vadă și volumul...

— Dar singur ai anunțat că n-a apărut...

— Volumul matale, maestre, nu cartea...

— Nici așa nu-i în regulă, nu vezi că-s cam grăsuț ?

— Hai că ești dulce, maestre ! Cum vrei matale să te prezentăm pe micul ecran, fără să apari ? Conținutul contează, maestre, nu forma... Răspunde inteligent, și poate terminăm pînă la miezul nopții... Dumnezeule, ce păcate ispășesc ?

Începe să-mi crească tensiunea arterială. Fapt pentru care mă răstesc la telereporter :

— Ascult !

— Ce ?

— Întrebările !...

— A ! Da ! Dar să taci din gură, maestre, să nu mă mai întrerupi !

— Și cum o să-ți răspund ?

— Domnule Conan, pe cine ai matale la televiziune, de mi-au dat tocmai mie interviul ăsta nenorocit ? Nu găseau altă sancțiune ?

Vizibil în pragul unui accident cerebral, dacă nu și-al unui sănătos infarct, telereporterul prezintă o splendidă tonalitate de parizer virînd lejer spre vînăt. În privința ritmului respirației stă mult mai bine. Gîfîie astmatic, ca un compresor defect.

Dar se stăpînește. Începe să răsufle adînc, după care devine mai accesibil, izbutind să rostească clar, cu glasul atît de „binecunoscut de-o lume întreagă", prima întrebare :

— Venerabile maestre, pentru a satisface curiozitatea publicului, vă rog să-mi răspundeți, în stilul care vă este propriu, atît de gustat de cititori : cine sînteți dumneavoastră, iubite maestre Conan ?...

Marele telereporter mi se pare ușor cretinizat. Doar singur anunțase cine sînt. Dar ca să nu-l mai aud rățoindu-se la mine, îi fac plăcerea :

— Iubiți telespectatori și, mi-o doresc din toată inima, iubiții mei cititori, Al Conan Doi, scriitorul care vă vorbește în acest moment, este un ziarist, așa cum a pomenit ilustrul meu partener, dar care a dat în darul literaturii de aventuri. Iar dacă mi-am ales ca pseudonim Al Conan Doi, am făcut-o pentru a-l omagia pe ilustrul părinte al lui Sherlock Holmes. Mi-am petrecut o mare parte din

viață studiind fenomenele, atît de diverse și pasionante, ale realității înconjurătoare...

Echipa televiziunii mă privește surprinsă. Iar Bugnariu pare căzut în transă. Dealtfel, de ce să m-ascund după „deget", eram sigur că voi produce senzație. Decid să continui, încurajat de uităturile extaziate ale valorosului colectiv, Și-i dau înainte :

— Ultima aventură a detectivului Conan Doi, adică a subsemnatului, mai corect spus a de față vizionatului, m-a stressat pînă în cele mai infime fibre ale sistemului meu nervos. Dacă veți citi romanul ce trebuie să apară zilele acestea, vă veți convinge ce înseamnă a fi detectiv amator, ba și scriitor pe deasupra. Cunoscutul telereporter Bugnariu, excelentul meu prieten, m-a întrebat, de față cu dumneavoastră, cine sînt. În plină maturitate (aproape $^1/_2$ secol), în plină dezvoltare fizică (chiar prea plină, fapt pentru care mă aflu de două decenii în evidența Institutului de Endocrinologie, dar fără rezultate notabile, fiind stabilizat pe orbita sutei de kile, cu-o aproximație sensibilă în plus), în plină luptă cu timpul (ceea ce m-a determinat să-mi cumpăr un autoturism proprietate personală. — „Fiat" 600 D, sau „Bombița", cum i se spune în intimitate). — consider c-am ajuns la stadiul care-mi îngăduie să împărtășesc contemporanilor roadele unor experiențe de viață paroxistice, adică trăite la cea mai înaltă tensiune (minimum 360 volți). N-am spus „rodul", ci „roadele", deoarece veți avea de-a face, într-un viitor apropiat, cu-o serie întreagă de romane excepționale, închinate neobișnuitei mele activități de investigator modern în sensul cel mai pozitiv al cuvîntului, bineînțeles...

Chipul telereporterului pare să fie animat de-o nouă viață. Pesemne îl bîntuie entuziasmul. Dar e posibil și invidia. Căci mușchii faciali îi tresar spasmodic. Gura i se poceștc. Ochii-i devin niște micro-lasere. Deodată, brusc, începe să urle și să răcnească bezmetic :

— Opriți înregistrarea... Să nu-l mai aud, că-l împușc cu mîinile mele ! Opriți ! Drept cine te iei dumneata, domle Conan ? Oi fi vreun Tolstoi, vreun Balzac, de Maupassant sau alt grangure din flora literară ? Vezi-ți, domle, de treabă... Nu te-apuca să-ți faci reclamă, și tocmai la televiziune, că nu-i bine, și nici frumos...

Situaţia începe să se deterioreze, îmi zic eu. Grupul de comando sare ca ars de pe scaune. Bugnariu îmi escaladează biroul, călcînd în picioare bunătate de lemn lustruit, se agaţă de lustră şi începe să se dea huţa, secerînd din voleu tot ce întîlneşte în cale.

Specialistul cu luminile liftează, năpustindu-se să-l placheze pe marele telereporter. Bugnariu îi şutează un bombeu tronconic drept între ochi, electronistul face un scurtcircuit, îl trage de cracul pantalonilor pe şeful său ierarhic. Stofa rezistă, nu cedează. În schimb, cedează lustra. Se desprinde de tavan, împreună cu-o halcă zdravănă de tencuială.

Alţi doi membri ai valorosului colectiv se reped să-l culeagă, mai înainte de-a ateriza forţat pe duşumea. Necalculînd traiectoria, se prăbuşesc cu toţii, neuitînd să mă antreneze şi pe mine. Sub ei.

Sînt trei. Şi cu Bugnariu patru.

Oftez iritat, şi mă cufund în gînduri adînci. Nu-nţeleg ce l-a apucat pe telereporter. De ce răcnea şi răgea să se oprească înregistrarea, de vreme ce nici nu fusese vorba de aşa ceva ?

Deasupra personalităţii mele a încetat orice activitate umană. Linişte deplină.

Încerc o primă mişcare. Lejeră. Mădularele funcţionează perfect. Mă uit mirat în jurul meu. Nici urmă de echipa de oameni a televiziunii. Nici urmă de istericul acela de telereporter. Şi, ca o culme, nici urmă de birou.

Deschid mai bine ochii, mărind obturatorul.

Mă aflu în dormitorul meu, proprietate personală. Dar nu în pat, ci pe duşumea. Sînt în pijama. Deci am dormit, am visat urît şi am căzut din culcuş. Visasem. Căci prea era frumos ca să fie adevărat.

Din poziţia ingrată în care mă găsesc, adică trîntit într-o rînă pe carpeta dinaintea patului, am o splendidă vedere asupra cadranului ceasului de pe noptieră. Şi merită să fie admirat. Arată nu numai ora exactă (cu oarecare aproximaţie), dar şi data la care ne aflăm. Mă frec la ochi. Totuşi văd bine. Chiar disting clar : „Miercuri, 11 septembrie, orele 10.14 h".

2). ACEA MATUȘA MINUNATĂ ȘI MAȘINA EI „ZBURĂTOARE"...

În trei secunde, nici una mai mult, întreprind un calcul ultrarapid. Rezultă c-aș fi dormit 48 de ore ! Ceva de domeniul „science-fiction"-ului ! Rareori am un somn ce depășește 10 ceasuri.

Tanti Ralița mă ridicase de la Posada luni, pe la prînz. La „Paralela 45" nu zăbovisem decît $^3/_4$ oră. Atît cît să luăm ceva ușor în gură. O ciorbă de burtă, două cotlețele de purcel (sacrificat la vîrsta cea mai fragedă), niște alune prăjite, o salată de varză roșie, două cafele, din rezerva personală a responsabilului.

Ce-am făcut de luni pînă miercuri ? Mister ! Și pauză...

În timp ce mă adun de pe dușumea, încerc să-mi reamintesc cele întîmplate. Imposibil ! Dacă sufăr cumva de vreo amnezie ? N-ar fi exclus, după șocul suferit la Posada, la pensiunea doamnei Mariță Nachtigal.

O voce binecunoscută mie, de dincolo de ușă, mă determină să abandonez ipoteza avansată :

— Măiestrică, nu te mai scoli odată ? Vino la bucătărie. Ceaiul e gata. Ajunge atîta somn... Hai să guști ceva...

Cînd aud că mi se va servi un breakfast, mă trezesc de-a binelea. Ceea ce nu s-ar întîmpla, dacă ar fi vorba de amnezie.

E Penke, bulgăroaica de nevastă-mea. Acum îmi amintesc brusc totul. Tot ea mă întîmpinase și la sosirea în București, pe Calea Moșilor, la domiciliul pe care-l părăsisem în mare grabă, plecînd în marea aventură a căutării unei oaze de liniște, unde să-mi termin mult visatul roman.

Pesemne că fusesem atît de obosit, atît de stressat, încît adormisem de-a-npicioarelea. Nu mai înainte de-a fi servit ceva lejer. Ca omul care vine de la drum lung. Oare ce mi-o fi oferit nevastă-mea ? Mai ales că-i responsabilă cu regimul meu de slăbire (de trei decenii). Preferabil să nu-mi reamintesc. Posibil să-mi fi servit iarăși brînza de „veci", recomandată cu-atîta insistență de Doru-doctoru'.

Şi chestia cu visul ăsta idiot. Cred că tot din pricina dietei. Pe Bugnariu îl cunosc de om serios. Ce caută în visele mele ? Bineînţeles, mi-ar fi surîs un interviu la televiziune. Mai cu seamă acum, cînd am un material de excepţie, pentru a-mi duce la bun sfîrşit romanul...

Pe cît sînt de trupeş, pe-atît sînt de agil. În 80 de secunde sînt gata duşat şi îmbrăcat.

Nu mă mai privesc în oglindă. Mă cunosc destul de bine. Ba chiar mă şi plac (uneori). Dar după orgiile alimentare de la pensiunea coanei Mariţa, tare mi-e teamă să nu arăt „întremat". Mai ales că, înainte de breakfast, trebuie să mă supun supliciului cotidian de acasă. Cîntarul.

Nu mi se serveşte nimic, pînă nu sînt controlaţi parametrii personalităţii mele fizice. În funcţie de indicaţiile cîntarului medicinal, se procedează la un calcul riguros al caloriilor ce mi se cuvin în ziua respectivă. Penke este adepta înverşunată a principiului : „dimineaţa mănînci singur, la prînz împarţi cu prietenii, iar seara dai mîncarea duşmanilor". Ăsta-i şi unul din motivele pentru care am ajuns, mai ales serile, să mă consider propriul meu duşman...

Intru bine dispus în sufragerie. Penke îmi zîmbeşte ca totdeauna, cu argint în ochi şi aur de trompetă în glas. Aşa-mi sună invitaţia :

— Hai, măiestrică, să vedem cum stăm cu cîntarul !

Parcă-i nevoie de cîntar, pentru a mi se suprima orice hrană pe următoarele două săptămîni ? Dar să-i fac plăcerea.

În schimb, buna dispoziţie mi se dezintegrează brusc. Urc pe instrumentul de tortură. Nu mai înainte de-a-mi da jos tîrlicii, cureaua de la pantaloni, batista şi ochelarii. Noroc că mă opreşte :

— Ajunge, nu-i nevoie să-mi faci o demonstraţie de „strip-tease".

Zadarnic încerc să „trafichez" indicatorul. Nu ţine ! Penke s-a instalat lîngă mine, şi stă cu ochii pe el.

Spre surprinderea mea, chicoteşte zglobioasă :

— Măiestrică, ce mai calea-valea, eşti în pom... Trei kile şi ceva. În plus...

Abia îndrăznesc să întreb :

— Barem o cafea neagră, îmi dai ? Cu zaharină...

— Ai să rîzi, îți dau să mănînci pe pofta inimii. E zi mare. S-a întors fiul rătăcitor... Numai să povestești pe îndelete ce s-a întîmplat acolo, de-ai venit fără „Bombiță"...

— Splendid, copilă bună ! Ești o comoară...

— Lasă vraja, măiestrică ! Aștept narațiunea...

— După breakfast !

Doamne ! Bună mai e și brînza asta de „veci". Chiar renunț la ultima sută de grame. Normal. După trei ochiuri. Cu costiță afumată prăjită, crocantă, după trei căni de ceai, după untul proaspăt uns pe pîine prăjită și lustruit cu niște miere de tei (aproximativ medicinală).

Penke îmi aprinde țigara, după care îmi toarnă atentă o ceașcă babană de cafea turcească, preparată cu două linguriţe cocoşate de materie primă, aşa cum numai ea ştie s-o fiarbă, de-a ajuns celebră printre prietenii casei.

— Măiestrică, de mîine intrăm la regim. Altminteri îi invit diseară pe Doru-doctoru' și pe Sandu-babandu... medicii tăi personali !

— La masă ? Perfect...

— Hai să lăsăm gluma, dă-i drumul la „story". Dar fără exagerări descriptive, mă interesează numai faptele. Să aflu și eu cum de-ai fost în stare să iei trei kilograme în greutate...

După treizeci de minute de relatare subiectivă, dar și niște cafele de înaltă calitate obiectivă, izbutesc să-i prezint nevesti-mi un sinopsis al evenimentelor de la Posada.

Fără a stărui în detalii, îi zugrăvesc menajeria de la pensiunea coanei Mariţa Nachtigal. Gilly Izverna, „marea actriță" a studiourilor de la Buftea, Lucky-Lucky, solistul nostru de muzică pop, vedeta nunților și botezurilor din Ilfov, doctorul Hannibal Certega, dar și bucătarul pensiunii, inginerul Siegfried Gaterek, doctor în chimie și matrapazlîcuri, care a binevoit să decedeze, mai mult sau mai puțin enigmatic, frații Mogam și Bigam Flintaș, foto-

reporterul Sică Finichi, Bubi Volkswagen, marele mecena al artei cinematografice, sînt cu toţii înfăţişaţi în cele mai vii şi realiste culori.

Corect, c-aşa m-a proiectat natura, îi relatez şi despre ospeţele de pomină ale doamnei Mariţa Nachtigal. Penke mă ascultă uimită, calculînd (probabil) în gînd caloriile asimilate cu aceste infame prilejuri.

Îi povestesc şi despre furtuna ce-mi îngropase „Bombiţa" sub un munte de balastru calitatea întîi.

— Bine, măi băiete, dar ai aici un roman gata scris, — proclamă încîntată nevastă-mea.

— Păi aşa zic şi eu. Dar pentru a-l transcrie, „pe curat", aş avea nevoie şi de niscaiva condiţii de creaţie. De linişte, de un mediu stimulator. Unde găseşti aşa ceva ? Aici, în Moşilor ? Ascultă şi tu, uite, chiar acu s-a găsit să sune la uşă !...

— Stai blînd, nu te enerva, că-ţi „cauzează" la tensiune !... — încearcă să mă tempereze soţia mea personală.

Dau năvală spre uşă. Deschid brusc. Şi mă ciocnesc cap în cap cu tanti Raliţa. Ce-o fi căutînd azi ? Că nu-i nici sîmbătă, cu „Mannix". Imediat mi se aprinde dioda. Pesemne din pricina şocului. E „telecinemiercuri", şi-avem vreo năzbîtie cu gangsteri. Dar sîntem abia către prînz. Sper să nu-mi stea pe cap pînă diseară. Aşa-s eu, totdeauna îmi fac iluzii.

Îi sărut mîna, lejer vătămat la frunte. De fapt merita, doar ea mă salvase din ghearele menajerjei de la pensiunea coanei Mariţa...

De cînd s-a procopsit cu „Trabant"-ul, tanti Raliţa arată mult mai tînără. În ciuda celor 75 de ani (pe care nu-i mărturiseşte, fixîndu-se la 70, — de vreo şase ani încoace) se poartă băieţeşte, cu părul tuns plastic, scurt, umblă în blugi, cu poşetă de „vînător şi pescar sportiv", cu pantofi bărbăteşti, măsura 46 (care cred c-o strîng) şi cu ochelari negri de soare, — chiar şi noaptea, — ca-n filmele cu gangsteri, care-i plac la nebunie.

Iarăşi ne punem pe cafele.

Tanti Raliţa apreciază just cafelele de excepţie ale nevesti-mii. Bea cîte două, trei. Fără să ne izbăvească, bineînţeles, de contribuţia ei la fumăraia din încăpere.

Numai că fumează „mărășești", de tipul cui. În ultima vreme a mai redus din tutun. Vîrsta. A trecut la două pachete și jumătate, maximum trei.

Aștept înciudat, curios s-o aud pe tanti Raliţa ce mai povestește. Mă interesează, în special, evenimentele petrecute în răstimpul călătoriei noastre (cu „Trabant"-ul condus de ea) de la „Paralela 45", inclusiv, și pînă în Calea Moșilor.

— Al, băiețele, aud că le dormi de le buseşti. Păi cred și eu, cum să nu le dormi ?...

Începe să-mi pîrîie sistemul neuro-electronic.

— Ce vrei să insinuezi ?

— Eu nu insinuez, ci afirm ! Erai atît de obosit, de șocat de întîmplările de la Posada, încît ți-am administrat un sedativ...

— Formidabil ! Ce anume ?... Napoton, Meprobamat...

— Aș ! De unde ! Aveam la mine niște „Extraveral".

— Cît ?

— Puțin. Ți l-am pus în mîncare, la „Paralelă"... În ciorba de burtă, în bere, în salata de varză roșie, chiar și-n cafele...

— L-ai pisat, de n-am observat ?

— Dar ce, aveam vreme să dau la rîșniță două flacoane ? Și-apoi „Extraveralul" e lipsit de nocivitate. E din plante. Valeriană, parcă nu știi...

— Nu se poate ! Cum de n-am simțit nimic ?

— Ai fi mîncat și pietre, atîta erai de înfometat ! Ai cerut chiar încă o ciorbă de burtă. Nu ți-am dat voie, pentru că terminasem tabletele...

Privesc la ea trifazic.

Tanti Raliţa îmi returnează uitătura. Monofazic însă. Zîmbitoare.

— Hai că ți-a făcut bine, să nu zici nu. Cine mai doarme astăzi două zile la rînd ? Acuma ești tocmai bun de lucru. Am niște subiecte de rămîi tablou. Și încă nedat la „Consignația"...

— Tanti Raliţo, nu-ți rîde de mine ! Nu vezi că-n Moșilor nu-i posibil ? Sînt înconjurat numai de tramvaie, vecini, autobuze, neamuri și prieteni puși pe table...

— Și ce, parc-ar fi rea cîte-o partidă de table ? Vin și eu. Mi-e dor de-o „purcică"...

Cînd o aud pomenind de table, simt că mă electrocutează un curent de cel puțin 220 v. La ultima întîlnire ne-a bătut pe toți, de ne-a lăsat demoralizați pentru minimum trei săptămîni.

Tanti Raliță renunță la chiștocul de „mărășească". Începuse să-i frigă degetele. Îl stinge în ceașca mea de cafea. După care mă privește satanic :

— Ce cadou îi faci tu lui tanti-ta Raliță, dacă ți-a găsit un loc de poveste, unde să pleci și să te-apuci de roman ?

Există momente (rare, ce-i drept) cînd mă apucă o dragoste nebună față de mătușă-mea. Chiar sinceră.

— Orice ! Chiar și „Serie Noire"-urile de anul trecut, pe care spuneam că le pierdusem. Unde-i oaza ?

Tanti Raliță nu răspunde imediat. Scormonește în geanta aia de vînător, dar și de pescar sportiv, cotrobăiește prin diversele ei compartimente, pentru a scoate la iveală o bucată de ziar. E-atît de mototolită și unsuroasă, de parcă ar fi învelit măsline în ea.

O despăturesc. E-o pagină din „România liberă". „Mica publicitate".

— Să dau un anunț ?

— Viceversa ! Au dat alții. Citește !

Am lecturat pagina toată. Cu excepția deceselor. Nu găsesc nimic. Pornesc să citesc din nou. Mai organizat. Numai sectorul de cereri și oferte. Rînd cu rînd :

„Guvernantă specializată supraveghez copii mici, medii și adulți".

„Caut menajeră tînără, sănătoasă pentru bolnav recent pensionat".

„Gospodină 35 ani predau arta culinară familii noi garantez liniștea casei divorțată".

„Căutăm bărbat profilat încălzire cu lemne".

„Angajăm fată majoră pentru plimbat copii de școală clasa XII".

„Vînd „Trabant" stare aproximativă contra „Fiat" tamponat sau „Mercedes" corespunzător".

„Cartierul Cotroceni cedez cameră liberă 550/12 nevulcanizată".

„Închiriez cameră student cu gaze".

„Cedez loc de veci Bellu pentru cinci ani".

„Predau gimnastică de slăbire la domiciliu contra masă : mic dejun, gustare de ora zece, prînz 3500 calorii, gustare ora cinci, cină ca la prînz, garantez slăbirea amatorilor".

„Pierdut 16.000 lei amintire de familie. Aducătorului bună recompensă".

„Ofer masă casă regiune turistică montană contra consultații literare Ilie Dihalică Bezeț Poiana-Sîmbetii kilometrul 101"...

Stop ! „Ecce homo" !

— Tanti Raliţo, cînd ai găsit anunţul ?

— La vreo săptămînă, după ce-ai plecat la Posada.

— Şi de ce nu mi-ai spus nimic, cînd am plecat de-acolo ?

— Abia ieri am terminat măslinele... Bine că n-am aruncat hîrtia !

După ce s-a lichidat şi „Telecinemateca", mai zăbovim la discuţii, cu nevastă-mea şi tanti Raliţa, încă vreo două ceasuri zdravene. Cînd am luat, în sfîrşit, o hotărîre unanim acceptată, trecuse de miezul-nopţii.

Mîine plecăm la Posada, să dezgropăm „Bombiţa".

Mă transportă la faţa locului tanti Raliţa. Cu „Trabant"-ul. Plecarea în zori, ca pînă seara să fim înapoi la Bucureşti. După care pornesc la Poiana, să-l caut pe Ilie Dihalică Bezeţ.

3). „RALIUL MOŞILOR—POSADA—COMARNIC", CU TANTI RALIŢA LA VOLAN !

În zori, la ora prevăzută pentru demararea în marea aventură, continuam să dorm la fel de ţeapăn, ca şi peste noapte. Buştean. Deşteptătorul-calendar, de pe noptieră, sună corespunzător. Apăs pe butonul de stop. Inu-

til. Sună și zbîrnîie. Îi trag un pumn vîrtos. Dar clopoțește în neștire. Abia după ce-l ascund sub saltea, îmi dau seama că-i nevinovat.

Soneria se aude fără încetare. Cea de la intrare. Acum bubuie și ușa. Mă reped să fac scandal.

Renunț. E tanti Raliță. Bate cu stînga în ușă, iar cu arătătorul de la dreapta se sprijină în butonul soneriei. Văzîndu-mă în prag, dă să-și retragă degetul. Însă butonul nu mai poate fi deblocat din lăcaș. Trebuie să tai firul instalației.

— Frumos ! Era vorba să plecăm în zori, iar matale le dormi ! Păi treabă-i asta ?... Nu-i uman ce se-ntîmplă !

Nu-s capabil să emit nici o vorbă. Am amuțit la văzul extravagantului deghizament al mătușă-mii. De cînd s-a ales cu „Trabant"-ul, nu mai face priză cu realitatea înconjurătoare.

— Ce căști gura ? N-ai mai văzut automobilist ? Pe vremea mea era și mai rău. Umblai în halat anti-praf, ca o stafie ! Lătrau și cîinii...

— Dar ce, erau pe-atunci automobile ? — zic eu, după ce-mi recapăt uzul corzilor vocale.

Tanti Raliță nu se supără. Stimează la maximum umorul meu demi-sec.

Năvălește în casă, dîndu-mă cam brusc la o parte, se așează în fotoliul de la biroul meu și sloboade un răcnet ca-n „Winettou" :

— Peeeenkeeee ! Mi-s aici ! Ieși cu cafeaua. Miroase toată curtea, trăznește a cafea prăjită mai dihai ca-ntr-o locantă turcească !

Nici acum nu mi-am revenit total. În pijama, nefiind în stare să pornesc la îmbrăcat, privesc înlemnit la costumația mătușă-mii.

Amintește de Emerson Fittipaldi. Așa cum l-am văzut (la cinema) într-o salopetă de motonaut. Numai că tanti Raliță, plină de inițiativă, neavînd la dispoziție un magazin cu articole pentru piloții de curse formula I (eventual și II) și-a încropit cu mijloace proprii o bluză de mușama neagră, o pereche de nădragi din același material, iar pe cap și-a montat un castron, din cele care poartă ultimii noștri mohicani, motocicliștii.

Penke aduce cafea după cafea, tanti Raliţa aprinde „mărăşească" după „mărăşească", poluînd mediul ambiant, iar eu fug să mă îmbrac.

În sfîrşit, petrecuţi de nevastă-mea, demarăm din Calea Moşilor pe la 11.37 h.

Tanti Raliţa conduce de parcă ar fi într-un „Matra" de curse. Cine Dumnezeu i-o mai fi dat carnet ? De l-ar lovi norocul să-l care dînsa în „Trabant", şi încă mînînd cu 90 pe oră !

În 60 de minute ajungem în dreptul „Paralelei 45". Cînd o zăresc, încă de la distanţă devin alergic. Mă apucă o foame cumplită. Pesemne că şi tanti Raliţa prezintă simptome similare. Drept care parchează în curtea motohanului.

Responsabilul, bun prieten, ne întîmpină cu osebită bucurie. Cînd tanti Raliţa îşi demontează castronul de motonaut, bietul de el reuşeşte s-o identifice. Dar îşi face cruce pe ascuns. Ceea ce nu-l împiedică să ne organizeze o mică gustărică.

Fiind, dealtfel, şi ora prînzului, transformăm gustărica în masă cinstită. Sîntem la drum, nu ştim ce ne aşteaptă. Deci, la repezeală : felul 1, ciorbiţă de perişoare de morun, felul 2, cîrnaţi de casă pe fasole sleită, felul 3, iarăşi cîrnaţi de casă pe fasole sleită, pentru că-s formidabili, iar ca desert un dărab de telemea desărată în lapte, cu nişte mere de-o rară frumuseţe. Ne oprim aici, ca să nu călătorim cu stomacul plin.

Şi iarăşi demarăm. În ciuda implorărilor mele, să nu fumeze la volan, tanti Raliţa nu se lasă convertită, şi-şi aprinde „mărăşeasca". Nici nu-mi dau seama cum de poate conduce, atîta timp cît nu are pic de vizibilitate, interiorul „Trabant"-ului fiind invadat de-un „smog" din cele mai londoneze.

Peste trei sferturi de ceas, în plină ceaţă (interioară şi exterioară) escaladăm coasta Posadei. Drept spre pensiunea doamnei Mariţa Nachtigal. Pînă să nu oprească motorul, îi suflu :

— Tanti Raliţo, nu cumva să te pună sfîntul s-accepţi vreo invitaţie din partea coanei Mariţa. E-n stare de orice.

Chiar și să ne poftească la cină. Numai din dorința de-a mă trage de limbă.

Mătușă-mea cunoaște în detaliu desfășurarea evenimentelor de la Posada. Deci consimte :

— Fii calm, Al, băiețelule ! Ești cu mine !... E bine ?

— Păi tocmai asta-i problema care mă frămîntă ! Chiar să fie bine ?

Mătușă-mea a refuzat cu obstinație încercările de „flatulare" ale coanei Mariţa Nachtigal. În ciuda faptului că fosta patroană a pensiunii îmi făcuse un real serviciu, dispunînd să fie transportată „Bombița" la Comarnic, în ciuda faptului că-mi pomenea emoționată de chiolhanurile săvîrșite împreună, amintindu-mi de-o faimoasă fasole bătută, cu ceapă prăjită, din care preparase și-acum două platouri, în ciuda atîtor inumane ispite am izbutit să fiu tare. Cu durere în suflet, totuși n-am cedat.

Așa că, după politețurile de rigoare (destul de false dealtfel) pornim spre adresa unde se afla adăpostit sinistratul meu „Fiat" 600.

„Trabant"-ul ne hîțînă demențial, tanti Raliţa conduce de parcă s-ar afla altcineva la volan, iar eu mă uit îngrozit la hăurile ce se cască în stînga și-n dreapta drumului sfîrtecat de ploile torențiale.

— Tanti Raliţo, fii atentă, la prima cotitură trebuie să apară Comarnicul !

— Stai blînd, Al, băiețelule ! Nu mă disturba. Nu vezi că sînt la volan ?

— Dar dumneata vezi ? Că eu n-aș prea zice !...

Calmul mătușă-mii nu se dezminte. Nici în clipa cînd abandonează drumul și, în loc să intre în Comarnic, intră în albia Prahovei.

Oprește mașina, măsoară adîncimea apelor, după care, liniștită de cota lor, mă invită :

— Am ajuns ! Haidem după tractor !

— Să fim serioși, dragă tanti Raliţo ! E suficient și-un măgar...

Mătușă-mea se uită la mine cam cîș, după care conchide :

— Perfect ! Ai dreptate... Treci și-mpinge la mașină !

4). „AUTO—SERVICE" PARTICULAR CU PENSIUNE ȘI... NEVROZĂ ASTENICĂ

Cred că nici cea mai melodramatică secvență din „Love Story" nu s-ar putea compara cu scena reîntîlnirii mele cu „Bombița".

Pe Jennifer o mai puteai recunoaște, dar pe „Bombița" ba. Grohotișul prăvălit peste ea, pămîntul cărat de puhoaiele ploii torențiale o pociseră în așa hal, încît te podideau lacrimile.

Capota portbagajului avea o ondulație permanentă, întocmai ca tabla folosită curent la acoperișul hangarelor. Ștergătoarele de parbriz stăteau răsucite, scălîmbăindu-se în direcții opuse. Roțile erau încărcate de atîta nămol, încît stau și mă-ntreb dacă or mai fi existînd anvelopele. Mînerul ușii din dreapta lipsește cu desăvîrșire, fiind înlocuit, printr-un montaj ingenios, cu un ciocălău de porumb. Portiera din stînga nu mai are geam. Observ că fotoliile au fost extrase și depozitate alandala, tot sub șoprul unde fusese cazată fosta mea mașină. Dacă n-ar fi existat recomandația doamnei Marița Nachtigal, erau create toate premisele ca „Fiat"-ul să fie utilizat pentru îndeplinirea planului de colectări de fier vechi. Ce mult contează o vorbă bună !

Pînă și tanti Ralița manifestă evidente simptome de tulburări anxioase. Cînd ne apropiem și mai mult de „Bombiță", cinci sau șase galinacee explodează speriate din interiorul cabinei, fugind alarmate în bătătura cetățeanului care acceptase găzduirea mașinii (temporar, dar și contra cost). Probabil că-și făcuse și oarece planuri, sperînd abandonarea sinistratului mijloc de transport auto.

Deconcertat, dar și demolat interior, deschid portiera și mă așez la volan. Mai mult pentru a-mi da seama dacă bateria mai are curent. Barem de opinie.

Un trosnet suspect mă alertează imediat. Hait ! Scurtcircuit în instalația electrică. Totuși n-apucasem să vîr cheia în contact. Atunci, de unde scurtcircuitul ?

Răspunsul îmi este livrat de continuarea zgomotului care mă speriase. La cea mai mică mișcare, apare din nou. Trosc, trosc, trosc. Dar duhoarea de hidrogen sulfurat care se răspîndește pe întreg teritoriul ogrăzii cetă-

țeanului, plus regiunile limitrofe, mă obligă să trag concluzii din cele mai dureroase pentru conștiința mea. Asasinasem, încă din găoace, o nouă generație de micro-galinacee.

Tanti Ralița, între timp, a dispărut cu totul inexplicabil.

Pînă la reapariția dînsei, procedez intrigat și-n continuare la constatarea vătămărilor suferite de biata mea „Bombiță".

Cînd ridic capota motorului, respir ușurat. Este acolo. Motorul. Îi cam lipsesc bujiile și filtrul de aer, capacul de la „Delco" și joja de măsurat nivelul uleiului, dar restul se află la locul său.

Un cotcodăcit furios, chiar agresiv, mă avertizează de sosirea unui grup de tovarăși. E tanti Ralița. Mai maiestuoasă ca oricînd. Dar urmată de doi tineri costumați în salopete zdrențăroase. Plini de ulei de mașină, tuciurii din pricina funinginii adunate cu prilejul exercitării meseriei (sper mecanici auto) mi se par trimiși de providență. Tanti Ralița mi-i prezintă :

— Dînsul e Fane, — și mi-l arată cu degetul pe cel mai mărunt, — iar dînsul e Puiu, — și-și mută arătătorul în direcția deșiratului care mă privește ca pe cea de-a unsprezecea minune a lumii.

Avea de ce. Dacă eu cîntăresc (dimineața, pe nemîncate) aproape suta și ceva, păi lunganul nu poate să aibă nici pe jumătate. Cu bătaie.

Scutur mîinile amîndurora vreme de vreo treizeci de secunde. Apoi întrerup manevra, pentru a cere explicații lui tanti Ralița :

— Unde i-ai găsit, tanti Raliță ?

— La bufet. În spatele casei. Sînt băieții gazdei. Mecanici auto la o uzină de reparații din Cîmpina...

— Și există un atelier anexă la bufet ? Ce mașini aveți pe-acolo ?

— La crîșmă ? — întreabă candid lunganul.

— Nu, dom'le, la uzină !

— Vraiște, maestrule, de tot felul. Diesele, Steagul roșu, Henschele, Roman, DAC, la grămadă. Directorul nostru are și dînsul o gînganie ca a lu tălică !...

— Și-o repară la uzină ? Mai merge ?

— D-apăi cum ! E-n grija noastră ! Cine-o-mpinge dimineața, cînd nu pornește motorul ?

Nu știu ce m-aș fi făcut fără pertinentele intervenții ale mătușă-mii. Datorită ei s-a aranjat totul. Fane și Puiu, tineri și talentați mecanici auto, viitoare cadre de nădejde, după ce-și aruncă o privire asupra „Bombiței", acceptă să mi-o pună pe „roate". Rapid. Pentru că lucrează în echipă, la domiciliu, cu cumătrul Gil, tinichigiu carosier de excepție, cu vopsitorii Ghighiu Pîșu, nașul lui Fane, și Tilică Pîrlonea, nașul lui Puiu. Lucrarea se va executa în timpul liber. În trei, patru după-amieze „Fiat"-ul avea să fie gata. Ca nou.

Pricepeam greu necesitatea unei asemenea concentrări de forțe, nași și cumetri, tinichigii și vopsitori. Noroc că mă lămurește Fane :

— Ia uitați-vă-ți matale, maestrule ! Tabla-i putredă !

Cînd și-a vîrît șurubelnița în aripă, aceasta s-a desprins ca o frunză veștedă din trupul „Bombiței".

— Vezi și tălică, nea Puiule, — îi zice el lui fratesău, — podeaua nu mai are nici ea mult, și-o să cadă cu motor cu tot.

Așa și era. Încercînd să-și sprijine piciorul în dușumeaua mașinii, a rămas cu el acolo, de-a trebuit să-l tragem afară, împreună cu tanti Ralița și cu „nea" Puiu Minus pantoful și o bucățică din salopetă.

Dar nici Puiu nu era un afon :

— Uite, măi nea Fane, — îl atenționează el pe scundac, — vopseaua-i răscoaptă... Numai rugină dedesubt !

Băiatul era priceput. A scos o daltă din salopetă și-a ras, pe-o distanță de-un metru, vopseaua de pe ușa din stînga. Imediat s-a arătat și rugina. Mă rog, și grundul putea fi tot roșu, dar nu se mai putea diferența de oxizii care-mi devoraseră tabla „Bombiței".

Sub conducerea lui tanti Ralița, care-i mult mai avizată în materie de organizare a muncii, se iau următoarele decizii : se schimbă podeaua, pragurile, contraaripile, pasajele, capotele (rămînînd intactă numai articulația), se dă jos motorul, se demontează pentru a i se schimba ambreiajul și simmeringurile de la palier, se trage o vop-

sea generală, se montează totul la loc, și-o să avem un alt „Fiat", chiar mai zdravăn decît cel din fabrică, fiindcă una-i producția de serie, și altceva unicatul de comandă.

Cel mai mult mă bucură faptul că reparația va avea loc la domiciliul fraților nea Fane și nea Puiu.

— Cînd venim să ridicăm mașina ? — mă interesez eu încîntat de desfășurarea evenimentelor.

Nea Fane sare ca ars :

— De ce să vă-ntoarceți ? Nu sînteți aici ? Rămîneți la noi, cu sora dumneavoastră (asta-i tanti Raliţa, în viziunea lui Fane) ca să urmăriți mersul autoservicelui. Stați în pensiune... Casă avem, vacă mulgem în fiecare zi, aer la dispoziție, de munte. Nu vă uitați la praful de pe case, nu cauzează. E ciment, de la fabrică. Greu. Nici vîntul nu-l mai spulberă...

În fiece zi merg la oficiul poștal. Pe jos, că-mi face bine. Vorbesc la telefon cu nevastă-mea, o mai liniștesc, și-i mai cer niște materie primă monetară, amăgind-o că-n cîteva zile terminăm lucrarea de artă.

Sînt trei săptămîni de cînd vorbesc cu Penke cotidian. Am ajuns negru la față, un gri-antracit modern, de cătrănit ce sînt. Constat, în același timp, o sensibilă diminuare a greutății corporale, dar și intelectuale.

Dimineţile mă trezesc la cinci. Odată cu cei doi mecanici de excepție. Ei pleacă la serviciu, iar eu pornesc să umblu năuc pe coclauri și văioage. Pînă la vremea prînzului, pe care-l înghit cu noduri. La patru postmeridian, ies la drumul mare. Stau și-aștept, ceasuri de-a rîndul, apariția echipei de șoc.

Dacă nu rămîn în pană la bufet, se prezintă pe la opt seara. Imediat se-apucă de lucru. Pregătesc terenul pentru cumătrul Gil. Tinichigiul. Pe care îl așteptăm de trei zile.

— N-a făcut rost de tuburi de oxigen, maestrule ! A plecat după ele la Breaza ! — mă lămurește calm nea Puiu, în ziua a patra.

A doua zi vine rîndul lui nea Fane să mă lămurească. Tot calm :

— A găsit oxigen ! Însă n-are carbid. Mîine se duce la Sinaia...

În ziua următoare mă lămuresc amîndoi, și nea Fane și nea Puiu, pe două voci, în terță :

— A făcut rost ! Gata ! Mîine pleacă la Bozdead după trusa de becuri... Îi lipsesc numai trei...

Slavă Domnului ! Totul e O.K. Numai că, de bucurie, cumătrul Gil s-a făcut praf, dar și pulbere. Are dureri cumplite, la organul căruia îi zice, în necunoștință de cauză, cap. Tanti Raliţa, care are oarecari idei medicale, dar fixe, îi pune comprese cu cartofi. De la tocănița de ieri.

„Patimile după Fane și Puiu, plus Gil", mult mai cutremurătoare decît „Mathäus Passion" de J. S. Bach, au mai durat o săptămînă.

Tanti Raliţa arată bizar, cuprinsă de-o febră auto (sectorul mecanic) incredibilă. I-a ajutat tot timpul pe meșteri. Ce-i drept, nu s-au mai găsit niște șaibe grover și piulițe.

Gil era să ne arunce în aer. Tanti Raliţa aprinsese o țigară lîngă tubul de oxigen, pe care se apucase să-l lustruiască cu o cîrpă muiată în ulei.

Vopsitorii s-au dovedit mai conștiincioși, dar și operativi. În trei ceasuri a fost totul gata. Și grundul, și chitul, și vopseaua. „Bombița" arată acum „șanjant". Ar fi fost mult mai neplăcut, dacă ar fi arătat ca o zebră !

În seara asta sîntem gata. Global. E zece. A mai rămas de montat schimbătorul de viteze. Deoarece nea Fane și nea Puiu strîng ultimele buloane, și mai au de reglat aprinderea și avansul, tanti Raliţa își asumă sarcina montării schimbătorului de viteze. Pe care-o rezolvă în trei minute. Săraca tanti Raliţa. Rîdeam de ea, că-și zvîrle banii pe manuale de practica automobilului. Dar uite că prind bine.

Ne felicităm reciproc. Nu-i nici miezul nopții și sîntem gata. Lumea-i fericită, iar Gil și mai euforic, deși nu mai consumă spirt. Tanti Raliţa îmi suflă că i s-a golit sticla de lavandă. Un flacon de-o jumătate de litru.

Fraţii „nea" Fane și „nea" Puiu, umăr la umăr cu nașii personali, bucuroși c-au scăpat cu bine, mă invită prin semne să urc la volan.

Ceea ce consimt imediat. Motorul pornește la sfert. Bună treabă mai făcuseră băieții ! Mai ales că, terminîndu-se benzina, puseseră în rezervor un amestec de

gaz lampant și trăscău de Proviță (tras de două ori la cazan). Accelerez. Motorul răspunde. Apăs ambreiajul, bag în viteza întîia și... „Bombița" pornește vertiginos.

Emoționat, mai întîi lovesc piersicul din spatele șopronului, acolo unde se cățăraseră orătăniile bătăturii, pentru un somn de refacere. Găinile se prăbușesc peste acoperișul mașinii, ca niște ghiulele. Piersicul (prea tînăr) cedează. Urmează un trosnet înfiorător. Însă nu-i produs de frîngerea pomului, ci de șoprul de scîndură care mă acoperă sub dărîmături.

În sfîrșit, am scăpat cu bine. Extras de sub resturile șoprului, mi se comunică rezultatele. Tanti Raliță montase greșit treptele pinioanelor. Deci nu eram eu vinovat. Vopseaua a cam suferit întrucîtva. Cu excepția ușilor și-a aripilor care au rămas intacte. Nașii, fără să crîcnească, mai trag o suflare. Și totul este în regulă. Mîine dimineață, în zori, pornim spre casă, la București.

Însă, deocamdată, sînt bun de cinste. Cel puțin așa îmi dau să-nțeleg mutrele expresive ale echipei de șoc.

Tanti Raliță, pentru că tot s-a ocupat și pînă acum de organizarea muncii, îi încarcă în „Trabant"-ul personal pe „nea" Fane și „nea" Puiu, și pleacă după băutură și „potol" (cum se exprimă frații auto).

Rămas cu Gil Mladoveanu și cu nașii Ghighiu și Pîrlonea, înțeleg să profit de prezența unor specialiști de excepție. Încep cu Gil :

— Dragule, acuma cînd am schimbat podeaua, contraaripile, pragurile, cînd caroseria e toată numai petice și sudură, cît mă mai ține „Bombița" ? Sau ar fi mai nimerit s-o pun în vînzare ?

— Nici gînd, maestrule ! — se indignează Gil. — Că nu mai pupi, tălică, așa mașină ! Șase luni ține, așa cum o vezi. Eu garantez. La primăvară te-ntorci la noi, și ți-o facem iarăși ca nouă. Altă tablă, altă sudură...

Nașii Ghighiu și Pîrlonea intervin, pe două glasuri :

— Și-i facem o vopsitorie ! Lux ! Să țină o viață !

— Dar acuma ce-ați făcut ? Nu-i vopsitorie ?

— D-apăi cum ! Și încă ce... Dar, tălică, uiți că vine iarna, zăpada, sarea, ploile...

Simt că-mi sare mustarul :

— Păi ziceați că va ține o viață !

— Ei, nene maestrule, depinde de viață... Că te uiți la cîte unul, moare cînd nu te-aștepți. Viață-i asta ?...

Gil aprobă din cap. Fără să-l părăsească euforia. Și trăsnește a frecție cu lavandă, ca un salon de cosmetică.

Cinstea m-a costat o vadră și jumătate de vin local, niște cărțălău subțirel și acriu, o jumătate de capră sub formă de pastramă de oaie, patru jimble duble, trei metri de cîrnați afumați, rămași de la o nuntă, plus un artist local instrumentist, cam brunet, pentru ușurarea suferințelor digestive, precum și-a vopselii de pe inimile albastre.

N-a mai dormit nimeni toată noaptea. Nașu Ghighiu Pîșu s-a pupat pe frunte cu tanti Raliță. Ba a și dansat-o un twist în ritm de „ca la Breaza". Cumătrul Gil a bătut geamparalele cu capacele nichelate de la roțile mașinii. „Nea" Fane s-a bătut nițel, doar cîțiva pumni bine plasați, sub centură, cu „nea" Puiu. Așa, ca între frați.

Au mai fost mobilizați și cîțiva vecini, tot un soi de neamuri, să se-ncropească hora mai mare.

Liota cumetrilor s-a prezentat cu pahare și străchini proprii, dar goale. Ca să-mi salveze obrazul, că nici un detergent nu mi-ar mai fi spălat rușinea, „nea" Fane, pentru două sutare, a amerizat în beciul lui tătîne-său, unde mai era ceva apă de la ploile de peste vară, și-a sosit cu trei hălci de slănină afumată și dată cu boia, lejer rîncedă.

Cînd s-a epuizat rezerva energetică de bază, cărțălăul, „nea" Puiu, pentru numai o sută de lei, a fabricat un vin formidabil, folosind oțet de prune (natural) pe care l-a îndulcit cu magiun (tot de prune). Cu sifon, devenea și mai potabil. Mai ales că sifonul era din cel „automat", însă fără butelii, că se isprăviseră.

Ce mai tura-vura, a fost o petrecere ca-n basme !

Nu s-a mai plecat a doua zi, în zori. Normal. Dar nici în cea de a treia zi. A fost rezervată tratativelor la masa rotundă din bătătură.

În concepția economică a fraților „nea" Fane și „nea" Puiu, magistrala lor reparație generală și capitală se ridica la contravaloarea unui „Fiat" 600, la zero kilometri.

Cînd ne-au propus să le cedăm „Trabant"-ul lui tanti Raliță, plus vreo cîteva mii de lei, ne-am dat seama că eram victimele unor șmecheri de mare clasă, chit că locuiau la periferie.

Tanti Raliţa s-a-nfuriat. Scandalul monstru pe care l-a declanşat, de dimensiunile unei deflagraţii termonucleare, în care pomenea mereu despre iliciţi, miliţie şi alte organe economice, a mai estompat din pretenţiile haitei.

La motelul „Paralela 45", cînd priveam, demobilizaţi şi deconcertaţi la suflet, farfuriile cu „gustările", am constatat, spre stupoarea noastră, că nu mai aveam cu ce plăti infima consumaţie.

Responsabilul, ca totdeauna, drăguţ şi serviabil, ne mai oferi şi el un rînd de ciorbe de burtă, după care îmi împrumută şi banii necesari pentru achitarea notei.

Ziua tratativelor a lăsat urme adînci în sufletul meu. Par cuprins de-un inexplicabil sentiment de blegeală. Şi-am fost tot timpul cu ochii pe tanti Raliţa, ca nu cumva să-mi pună iarăşi „Extraveral" în mîncare.

După ce sorbim şi ultima cafea, mătuşă-mea îşi aprinde un „mărăşeşti" fumigen, de se umple întreg localul de nori irespirabili. Apoi începe să mă prelucreze :

— Al, băieţelule, ce te-ai prăbuşit aşa pe tine ? Ia-te în mîini !

— Cam greu la ponderalitatea mea !...

— N-are importanţă ! Pe cai, domle, pe cai. La Bucureşti. Şi-apoi la Poiana, la Ilie Dihalică Bezeţ. Viitorul îţi stă în faţă...

— Scoate repede, tanti Raliţo, vreo cincizeci de lei. Fă rost, c-altminteri rămînem la „Paralelă". „Bombiţa" are 32 de cai, cred că şi „Trabant"-ul vreo zece, aşa că-i nevoie de cel puţin o dublă de benzină. Că grăunţe nu mai avem !...

5). (RE)ÎNTOARCEREA ŞI (RE)PLECAREA „FIULUI RISIPITOR"

Penke, nevastă-mea, în ciuda emoţiilor pe care le trăise în perioada reconstituirii „Bombiţei", ne întîmpină triumfal, de parcă ne-am fi întors dintr-un periplu cu

„Mariner VI". Constată, neîncrezătoare, prezența „Fiatului 600 D" în curtea din Moșilor, îl pipăie, îl mîngîie, verificînd deplinătatea facultăților sale mecanice și „caroserice".

. Meritam cu toții, și Penke și corpul expediționar (adică cu și tanti Ralița) masa pe care o admir întinsă în sufragerie. Mai corect, cele ce se află pe masă.

Abandonînd (temporar, din păcate) prescripțiile dietetice, nevastă-mea s-a întrecut pe sine. Chiar mă-ntreb dacă ceva nu-i în regulă. Atîtea „alimente" nocive mă cutremură : piftiuță de purceluș, cartaboș de casă, hrean ras, tobă tăiată gros, mușchi afumat, pecie, cîrnați prăjiți în untură (grăsime total contraindicată) precum și alte detalii de porc casnic. Pînă la urmă se dovedește că astea-s doar uverturile.

După „porcăriile" aduse de finul din Drumul Taberei, care-mi mai este și nepot, sîntem siliți să apreciem, la cel mai înalt nivel, sărmăluțe în foi de viță sălbatică, spinare de godan la tavă, bine rumenită, crocantă și, în final, dar ce final, plăcintă cu mere. În orice caz, asta-i de regim. Mă rog. Altă viață !

În mai puțin de trei ceasuri, — grele, dar plăcute, — uit de cele suferite în ograda specialiștilor auto (nea Fane și nea Puiu).

Adoptînd un program „non-stop", pe la șapte seara intrăm direct în cină. Dar cu entuziasmul ceva mai temperat. Mai ales că, totodată, vizionăm, spre bucuria lui tanti Ralița, un „Mannix" de zile mari. La Comarnic n-avusesem norocul ăsta, deoarece dăduseră televizorul la cooperativă, la reparat. Dar abia în ianuarie, și n-avuseseră vreme să-l pună la punct. Decît parțial. Îi mai lipsea doar tubul catodic. Restul funcționa perfect.

Am scăpat de tanti Ralița abia după miezul-nopții, mulțumindu-i din inimă pentru prețiosul ajutor și conducînd-o pînă la „Trabant".

În curte, am asistat la o demarare ca la Le Mans. Cînd a bubuit poarta de fier, mi-am amintit (și cred că și tanti Ralița) c-o lăsasem închisă.

Mătușă-mea a scăpat teafără. „Trabant"-ul mai puțin. Dar tanti Ralița n-a mai așteptat să constatăm avariile. Pornise ca o trombă pe Calea Moșilor. Cînd am închis

poarta a trebuit să depunem în garaj, spre păstrare, un far şi-o aripă de plastic.

Rămaşi singuri, Penke mă priveşte numai zîmbet (100%).

Umflat ca un ţîfoi, încerc să-i răspund corespunzător. Imposibil ! Porcul finului, şi după deces, trece la represalii şi se destrăbălează la mine în organism.

— Copilă bună, ştii ce-aş vrea în clipa asta ?

— Bineînţeles. Un „colebil" ! Sau preferi „distonocalm" ?

— Eşti formidabilă ! Cum de-ai ghicit ? Ia oferă-mi vreo şase „nasturi", cum zice „nea" Gil de la Comarnic, plus vreo zece de „carbo medicinalis"...

— Nu cred să mai avem. Ultima oară ai consumat toată cutia !

— Dă-mi orice, numai cărbune să conţină : mine de creion, mangal, brichete. Simt că devin imponderabil !

— Cam greu, măiestrică ! Dar să probăm nişte cărbune de desen. A mai rămas de cînd ai abandonat studiile grafice... Că nu-ţi erau de-ajuns lecţiile de pian şi de drîmbă, exerciţiile de ping-pong şi de călărie, de-a trebuit să plătim calul asociaţiei, cît nu face, pentru internarea la spitalul de ortopedie veterinară...

— Facem umor, copilă bună ? Ai şi text ? Nu vezi că mor ?...

Fiindcă tot sînt în concediu de creaţie, a doua zi mă trezesc pe la zece. Mai ales că reuşisem şi eu să aţipesc zdravăn. Dar abia pe la şase dimineaţa. Doamne, şi ce-aş mai fi dormit !

Acuma stau spăsit la breakfast-ul de răscumpărare a greşelilor. Mi se serveşte, cu multă drăgălăşenie, ceai de „sonerie", brînză de „veci", atît de acră încît am senzaţia că mi se crîmpoţeşte cavitatea bucală, bicarbonat, praf de bismut şi, în final, dermatol. Acesta din urmă mi se pare excelent, nu prea ştiu de ce, fapt pentru care mai solicit o linguriţă.

Nevastă-mea mă prelucrează insistent în vederea plecării la Poiana-Simbetii. Ştie prea bine că-n Moşilor nu se poate lucra. Dacă îmi iau un angajament formal (c-am să ţin un regim de slăbire susţinut) am toate şansele să consimtă la deplasarea mea în alte regiuni de creaţie.

În clipa cînd mi se transmite al şaselea avertisment că-mi fac praf şi pulbere pancreasul (în cazul cînd nu voi respecta prescripţiile dietetice), taman la ţanc pentru a demonstra nevesti-mii că nu-i pace şi linişte în cartier, porneşte să zbîrnîie infernal „claxofonul" (c-aşa-i zice tanti Raliţa telefonului).

Un vacanţier în criză de timp. Vrea să ştie imediat plecările în direcţia Braşov. Accelerate şi rapide. Personalele nu-l interesează. Deoarece am o diferenţă de-o cifră faţă de numărul agenţiei de voiaj CFR, sînt perioade cînd învăţ pe dinafară trenurile spre munte şi spre mare.

Nici n-apuc să-l lămuresc bine pe cetăţean că nu mai am locuri la rapid, sună la uşă madam Anuţa. Drept care-i declar nevesti-mii :

— Uite ce-i, copilă bună, simt că-nnebunesc ! Dacă nu plec urgent la Poiana-Sîmbetii, romanul meu se duce pe-o apă cu-acelaşi nume. Mergi cu mine la Ilie Dihalică Bezeţ, să vedem care-i situaţia.

— Perfect ! Dar bea un ceai de muşeţel... Să te potoleşti !

— Crezi c-ajută ? Atunci toarnă-mi în el şi-o lacrimă de rom...

— Iar începi ?

— Romul e şi el un medicament. Din plante naturale, nu din cele de plastic. Şi-apoi, taie din mirosul ăla infam al muşeţelului...

— Parc-ai fi farmacist, nu scriitor, măiestrică. După tine vermutul este colagog (mai ales dacă-i „Martini"), coniacul eupeptic, „Campari" coleretic. De ce nu preferi prafurile de „Bourget", în apă de Slănic, dacă simţi nevoia unui coleretic ?

— Hai să fim oameni, nu fiare de călcat !... Romul este un cordial, şi nu laxativ ca „Bourget"-ul. Ştiu că vrei să mă slăbeşti la nivelul prăjinei ăleia de Belmondo, dar n-am cum să-ţi satisfac dorinţa. Ce să fac dacă-s şi eu ceva mai trupeş ?... Ăsta sînt, cu mine defilezi !...

— De treizeci de ani, grăsunul meu drag şi mincinos. Ia-ţi romul, dar nu discuta cu el prea cordial...

Reînvigorat de avîntul pe care mi-l imprimă reputata firmă „Baccardi", pornesc s-o ajut pe nevastă-mea, într-un

ritm din ce în ce mai accelerat, la împachetarea și dispunerea bagajelor pentru marea expediție.

Îngrămădesc în geamantane și valize : hîrtie, mașina de scris („Erika"), blocnotesuri, indigo, gume, pixuri, creioane, brînză topită („pentru copii", care ar putea să fie și pentru adulți, căci e tare sărată), stilouri, „carioce", costiță afumată, dosarele cu documentarea, borcanul mare de „Ness" (în care păstrez cafeaua rîșnită, fiindcă nu-mi place cea solubilă), lecturile pentru clipele de repaos, bastonul de plimbare, haine de lucru, plicuri cu mușețel, termosurile, cel mare pentru cafea, cel mic pentru „cordiale", un tub de pelikanol, două calupuri de țigări, trei pachete de chibrituri superioare, aragazul de voiaj, ochelarii de lucru, un salam de „Sibiu" (confecționat la Sinaia), rufărie de schimb, papucii...

În mai puțin de două ceasuri sîntem gata. Dar spetiți de oboseală. Ne întremăm, și eu și Penke, la o cafeluță. În care torn ultimele lacrimi de „Baccardi".

— Uite ce-i, copilă bună, nu mai prînzim, ci plecăm imediat la drum. O să luăm ceva în gură, pe drum. La „Paralela 45"...

Dozînd corect încărcătura electrică din privirea nevesti-mii, mă reped la încărcarea bagajelor în mașină. În trei minute sînt gata. Închidem gazele la baie, la bucătărie, ca să nu pățim ca anul trecut, cînd am plecat la Breaza și le-am uitat aprinse. E drept c-am scăpat (pentru o vreme) de igrasie, dar existau șanse să scăpăm și de casă.

Cînd să ieșim, pe poartă, în Moșilor, hop și tanti Ralița Cît pe ce să mă pup în bot cu „Trabant"-ul ei. În timp ce-mi frec insistent cucuiul de pe frunte, rezultat din impactul cu parbrizul, în momentul frînării bruște, tanti Ralița îmi înmînează niște fleacuri uitate în mașina ei de vinilin, la Comarnic. Dar de mare importanță : talonul de imatriculare, trusa de scule, manometrul, carnetul de conducere, vizat la zi, și cheile de rezervă.

Observ că mătușă-mea trage cu urechea la turația motorului.

— Al, băiețelule, stai prost cu ralantiul. Dă-mi o șurubelniță...

— Ferească Dumnezeu ! Sărut mîinile și la re, tanti Raliță ! Lasă că merge și-așa...

Ultima reglare se soldase cu pierderea șurubului de admisie.

Rulăm pe autostrada București-Ploiești. Motorul toarce liniștit, iar noi privim încîntați desfășurarea lentă a peisajului. Pentru că nu mîn mai tare de 70 pe oră. Asta-i viteza mea de croazieră. Atunci cînd nu-mi reglează tanti Raliţa avansul sau tacheții.

Peste patruzeci și cinci de minute parcăm în curtea motelului de la „Paralela 45".

— Copilă bună, — mă adresez eu nevesti-mii, dizolvînd în glas un întreg flacon de zaharină, — e trecut de unu, ar trebui să gustăm ceva. Călătorului îi stă bine cu drumul, dar nu flămînd...

— Ce-o fi avînd paralela asta, de stîrnește foamea la anumiți indivizi ? Poți să-mi spui ?

— Sigur că nu ! E ceva de domeniul parapsihologiei.

— Bun ! Dar eu comand atunci meniul... E bine ?

— Excelent ! — zîmbesc eu cam galben.

Intrigați și neliniștiți de strania comandă lansată de nevastă-mea (supă de legume, rasol de văcuță și ceai de mușețel), responsabilul și ospătarii (care mă cunosc) se uită la mine ca la un extraterestru. Văd clar că-i paște bănuiala că-s doar dublura mea. Culmea ar fi să-mi ia și pulsul.

Bineînțeles, mă ridic de la masă flămînd. Îmi iau rămas bun de la responsabil, zîmbind vinovat.

Drumul se desfășoară întins. Motorul toarce liniștit, iar „sufletul" meu toarce și el, dar mai puțin liniștit. Ba chiar o melodie tristă, de mă cuprinde o milă de mine cumplită.

Un indicator de drum vestește : „Poiana-Sîmbetii — 11 kilometri".

Mult a fost, puțin a rămas. Simt că mă părăsește și senzația de foame. Este clar că bucuriile spiritului sînt superioare celor generate de „consumer"-ismul exagerat, în special alimentar. Căci omul este și creier, nu numai intestin... Hai, c-aici am întors-o frumos ! Atît de frumos, încît uiți și de foame.

6). UN „ROMANCER" EXCENTRIC... BINE DESCENTRAT

Locurile sînt dumnezeiești, de excepție. Chiar mai frumoase decît la Posada. Dealuri înalte, invadate de livezi și păduri de foioase. Deși sîntem în septembrie (cu oarecare aproximație, din pricina prognozei meteorologice), iar căldurile bîntuie vîrtos, aici aerul mi se pare răcoros, strălimpede și parfumat. Și iarăși mi se face o foame !... Bineînțeles, pe linie spirituală.

Opresc „Bombița". Vreau să mă satur (deocamdată) cu privelișlea. Am tot timpul să studiez împrejurimile, pînă se apropie de noi cetățeanul care pășește liniștit de-a lungul șleaului. Case rare, despărțite de grădini stufoase. Văi și dealuri ritmate, zări de basm, poame roșii în pîrg. Ce-aș putea cere și rîvni mai mult de la „maica" natură ?

— Unde stă tovarășul Ilie Dihalică Bezeț ? — îl întreb pe drumețul ce se proțăpise lîngă mașină, mirîndu-se (precis) cum de putusem încăpea înăuntru.

— Romancerul ?

— Chiar așa-i ziceți ?

— D-apăi cum ? Nu-i romancer ? Altminteri de ce l-ar căuta frații lui de la București ?...

— Are frați în capitală ?

— Ce, n-are voie ? Frați de meserie, de-ăia care vînd cărți. C-așa le zice nea Ilie. Mergi tălică mai la deal, pe costișă, și dai de casa lui. Cît o zvîrlitură de băț...

Batem cale de încă vreo cinci kilometri zdraveni. Dar nici gînd s-ajungem la capătul Poienii-Sîmbetii. Pesemne că nenea ăla zvîrlea bățul cu bazooka, sau poate cu vreo rachetă sol-sol.

Disperat, mă hotărăsc să bat la o poartă. După ce-mi betegesc arătătorul, o cumătră supradezvoltată se-ndură să iasă în ogradă. Ascultă interesată spusele mele, apoi își dă drumul la turuitoare :

— Romancerul ? Păi cevașilea mai încolo... Taman în culmea dealului, pe cușmă... Oi fi și tălică vreun scriitor de la București ? Ai ? Pesemne din ăi mari, c-ăilalți arătau tare pricăjiți și costelivi. Abia cînd plecau de la nea Bezeț, păreau o țîrișică mai întremați...

— Dacă nu-ntrerup discursul cumetrei, ne-apucă noaptea ! îi suflu nevesti-mi.

— Întrerupe-l, dar cu duhul blîndeții ! — îmi contrasuflă ea.

— Mulțumesc frumos de îndrumare, — rostesc eu blajin, cu fața spre cetățeancă, — seara bună, și rămîi cu bine...

Supradezvoltata pornește spre casă, după ce mă mai cîntărește o dată din ochi (încă neîncrezătoare). Apoi îmi lansează de la distanță :

— Bonsoar bun ! Și „pa" !

Pe cușma dealului sînt nevoit să abandonez escaladarea. „Bombița" refuză să mai tragă. Sforăie din radiator, strănută cu aburi, dar stă.

Deoarece nevastă-mea tot a luat niște lecții de conducere auto, o rog să-mpingă la mașină, s-o scoatem pe dreapta, lîngă ultima casă a satului. Mai mult ca sigur, asta trebuie să fie bătătura lui nea Ilie Dihalică Bezeț.

Priveliștea mi se pare unicală. Învăluite în vata unei ceți vibratorii, văile, livezile, casele se așternu la picioarele personalității mele, pierzîndu-se la orizont.

Aerul miroase a balsam de sîmbure de prună. Gîze multicolore, miriade, zboară ca niște microrachete spațiale.

Penke pare și ea pătrunsă de emoția băii în natură. Dar o deranjez :

— Ce-i facem, copilă bună, mergem să-ntrebăm de romancier ?

— Romancer, vrei să zici ! Mă rog, să-ncercăm, deși casa mi se pare cam părăsită. Nu văd țipenie de om. Pînă și ograda-i lipsită de orătănii. Ceva nu-i în regulă...

Oarecum indispus, îmi iau inima în dinți și pătrund în curte. Casa-i arătoasă, mare, cu pridvor și ferestre înalte, oblonite. Îi dau ocol, pășind agale. Identific o ușă întredeschisă. Cînd mă apropii, un glas strident mă țintuiește locului :

— Ce cați-aci ? Ce vrei ? Nu vezi că nu-i nimeni acas' ?...

Sar ca ars. Dinspre niște magazii înjghebate din scînduri, se îndreaptă spre mine o arătare de spaimă. M-aș mira să n-aibă peste 1,80 m. Merge puțin cam în papai-

noage. Cînd intră în clarul cîmpului meu de vedere, constat că-i o femeie. Deși nu s-ar zice. Dar nici bărbat nu-i ! Aduce mai mult cu „bau-bau", cel din cărțile copilăriei mele.

Ține în mînă un fel de bîtă, ceva mai zdravănă, pe care-o manevrează ca toiag de sprijin. Dar și ca eventuală armă de intimidare.

— Ce cați-aci ? — repetă cu încăpățînare bătrîna. Căci trebuie să aibă peste vreo șaptezeci de anișori, dacă nu mai mult.

— Aș vrea să vorbesc cu tovarășul Dihalică, îi răgaim eu.

— Valea, cumetre, că nu-i acas' ! Ciao !

Cultă, noua mea cumătră, deși trăsnește de la o poștă a țuică de prună. Nu numai respirația sacadată, întărîtată, ci și trențele flendurite de pe ea. Precis că se îndeletnicește, în timpul liber, cu fabricarea de alcooluri casnice.

Întrucît, în situații dificile de același calibru, totdeauna am dat dovada unor inițiative remarcabile, decid să-i fac nițică „flatulație", să-i gîdil orgoliul :

— Scumpă doamnă, nu sînteți cumva mama maestrului Dihalică ?

Probabil mișcată de faptul că nu i-am zis pe nume, adică „bunica maestrului Dihalică", aschimodia își rectifică atitudinea. Orientîndu-și în direcția mea laserele privirii, de parcă ar intenționa să mă dezintegreze pe loc și instantaneu, purcede să orăcăie distorsionat, ca un aparat de radio recent întors de la reparat, dar cu potențiometrul dat la maximum :

— Cine-mi ești tălică, malule, de mă faci mama țicnitului de Ilie ? Vreun poiet, dintr-ăia de la București, de-și zic și romanceri ? Mișcă-ți autobuzul ăla de-aici, că te cotonogesc ! Auzi vorbă, mama maistrului, ai ? Care maistru ? N-a mai pus mîna pe rindea de cînd l-am luat de bărbat. Că l-a-nzestrat bietul tata, de parcă el ar fi fost fată de măritat. Și-acuma, după ce mi-a păpat averea, s-a mai apucat și de trăznăile alea de romanuri. Spune-mi, repede, ce vrei de la el, pînă nu mă supăr. Ai adus barem ceva parale, pentru hîrțoagele lui Ilie ? Dă-i drumu', nu te sfii, că-s nevastă-sa bună. Nu se vede ?...

Sigur că nu. Dar bătrînica a devenit ceva mai comprehensivă. Știam eu. Vorba dulce, mult aduce. Mă-ncîntă,

însă, mai puțin, chestia cu banii. Ba chiar mă și enervează.

— Ascultă, cucoană ! — îmi ies eu din holtșuruburi. — Ce te răţoiești la mine ? Am venit în legătură cu anunţul din ziar.

Madam Bezeţ capătă o ciudată mișcare de balans, care își înteţește frecvenţa din ce în ce mai accelerat. Dac-o mai ţine așa mult, m-apucă ameţeala.

— Aha ! Vas'că a dat anunţ la ziar ? Vrea să le vină de hac și ultimelor bucate din casă ? Păi, voi ăștia, care vă-nfiinţaţi de la București, să-i ameţiţi minţile și să haliţi ca sparţii pe socoteala mea, nu vă daţi seama că bătrînu-i diliu ? Că l-am dus și la vrăjitorul ăl bătrîn, și tot degeaba ! Mare hoţ și ăla !...

Madam Bezeţ stopează brusc peroraţia. Suspendă și balansul.

Din fundul ogrăzii, cu o coasă în mînă, se apropie un subiect cu totul ieșit din comun. Dacă are 1.55 m., înseamnă că apreciez eronat. În plus. Pe cît e de bondoc, pe-atît e de îndesat și burduhănos. Pășește crăcănat în direcţia noastră. La cîţiva metri frînează, după care începe să mă examineze. Ca să nu mă creadă intimidat, întreprind și eu aceeași operaţie. În sens invers.

Obrajii îi plesnesc de sănătate. Roșii și întinși, pun în valoare părul alb și hirsut, privirea iscoditoare și vie, ca a unui viezure. Poartă, agăţată de cureaua pantalonilor, cu-o gîţă, o sticlă minusculă ce se bălănbăne la fiecare pas. Conţinutul, așa de la distanţă, pare să fie ţuică sau trăscău.

Cetăţeanul și-a terminat cu brio investigaţia, deoarece văd că-și duce mîna la miniflacon, îl miroase, trecîndu-și-l prin faţa nărilor dilatate de plăcere, apoi îi reduce conţinutul la jumătate, din două înghiţituri.

Satisfăcut de calitatea lichidului, mă îmbie :

— Folosiţi ?

— Regret, nu !

— Pe mine mă căutaţi ! — devine el curios, după care lichidează și cealaltă jumătate.

— Aș vrea să stau de vorbă cu tovarășul Dihalică...

— De ce ? — se arată interesat bondocul.

— În privinţa anunţului din „România Liberă" !

— Aha ! Atunci eu mi-s Dihalică, și Bezeţ.

— Îmi pare bine...

— De ce ? — se arată interesat bondocul.

— Pentru că putem discuta oferta dumneavoastră de la „Mica publicitate".

— Dar ce, tălică sînteţi scriitor ?

— Altminteri nu veneam, domnule dragă...

— Cum vă cheamă ? — devine insidios romancierul.

— Al Conan Doi !

Bondocul răscoleşte febril prin memorie, apoi declară deconcertat :

— N-am prea auzit...

— Mă rog, nu-i vina mea... Am gata şase romane... Ce-i drept, neapărute încă.

Pe faţada lui Dihalică înfloreşte un zîmbet entuziasmat :

— Atunci sîntem colegi, fratele meu !... Nici mie nu mi-au tipărit cartea. Dar sînt pe cale... Aşa mi-a descîntat la oglindă bătrînul diavol din munţi... Hai să discutăm în casă, măi frate !... În odaia cea mare...

Balansul lui madam Bezeţ se accelerează într-un mod îngrijorător :

— Şi pe-ăsta vrei să-l punem la-ngrăşat, Ilie ? Nu te uiţi la el ? Într-o săptămînă ne lasă săraci...

Sîntem în „odaia cea mare" din casa lui nea Ilie Dihalică. Care trebuie să fi fost pe vremuri vreo crîşmă, sau han, ceva în genul ăsta. Recunosc rafturile de pe pereţi. Cîndva, aici stăteau orînduite sticle şi borcane cu murături, acadele, ţîri uscaţi, babicuri şi ghiudemuri, precum şi alte sărături pentru facilitarea absorbţiei băuturilor servite de patron.

Nea Ilie a transformat-o în cabinet de „creaţie". Fosta tejghea a devenit birou de lucru. Rafturile sînt transformate în bibliotecă, un soi de magazie pentru manuscrise şi cărţi ferfeniţite. Zeci de dosare zac vraişte. Număr vreo cinci sau şase sticle de cerneală de birou, din cele de-un litru, încă patru călimări de tip şcolar, zeci şi zeci de creioane plate, din cele dulghereşti, tocuri cu peniţe „klaps".

Madam Bezeţ, la insistenţele bărbatului, n-avusese încotro şi ne adusese nişte scaune şi-o măsuţă rotundă, joasă, din cele pe care se mînca odinioară la ţară.

Deoarece ambiţionăm să nu servim din lichidul suspect pe care ni-l propune amabila noastră gazdă, nea Ilie comandă nevesti-sii să ne-aducă nişte apă rece.

— Avem un izvor, fratele meu, de-ți îngheață dinții...

Constatînd absența oricărei intenții de-a se mai adăuga ceva celebrei ape, mă mulțumesc doar cu limpezimea și aroma ei de tescovină. După care consider că-i timpul să trecem la „business"-ul nostru.

— Cum stăm, domnule Dihalică, cu prestațiile literare de care ai nevoie și în schimbul cărora oferi casă și masă ? Despre ce-i vorba ?

Nea Ilie își mai transvazează două degete de prăștină în gît, zăbovește cîteva clipe, și în cele din urmă se hotărăște să facă mărturisiri complete :

— Uite, măi fratele meu, care-i situația...

Din relatarea gazdei, agrementată din două în două minute de emanațiile de prăștină pe care le degajă plămînii săi de aramă, căci dacă ar fi din alt metal s-ar fi oxidat de mult, aflăm că romancierul a dat în patima scrisului încă de-acum vreo zece ani.

Răstimp în care izbutise să umple 4 000 de file, scrise mărunt, pe ambele fețe, și care, transcrise la mașină de nora-sa, registratoare la primărie, se transformaseră în 5 200 de pagini dactilografiate.

Pentru demonstrație, nea Ilie îmi trîntește în față, acoperindu-mă de praf, manuscrisul primar al romanului.

— Fratele meu, domle Conan, de romanul meu s-au interesat aproape toate editurile din București. L-am dat chiar și la aia agricolă, pentru că-s de la țară. Ba am fost și la Iași, la editura „Junilor". Toți mă pupau și mă felicitau, ba-mi ziceau și „tataie Ilie". Cînd le-am cerut 100 000 de lei arvună, au pleit cu toții, plecînd în concediu. Și ce frumos se purtaseră cu mine ! Cafele, țigări „marlonborn", apă milenară ! Viață literară, dom'le ! Și-atunci mi-am zis că n-a fi ceva în regulă cu romanul, și-am dat anunț la ziar, că-s în căutarea unui specialist, tare la gramatică și ortografism. Doamne, n-aș fi crezut că sîntem așa de mulți scriitori...

— De ce ? — îmi vine mie rîndul să-l întreb.

— Păi veneau la mine, ca la casele de creație. Citeau cartea, mai tăiau cîte ceva, apoi spuneau că romanul e „bine închegat, rotund, cu o viziune excaustică asupra vieții", mîncau pe spartele cîte o săptămînă, unii și mai mult, după care se duceau la treburile lor. Să scrie pesemne, pentru că nici unul nu era scriitor cu cărți

apărute și acte în regulă, ci tot deputanți, ca și mine... Deputant, deși am muncit o viață, și eu și nevastă-mea, c-am fost și noi cineva la vremea noastră, meseriași și crîșmari, totodată. Că nu ne știam capul de treabă. Eu cu clienții, ea cu cazanul. La noi, au fost întîmplări de pomină. De-aia m-am apucat de scris. Ca să nu se piardă. Am luptat împotriva boierilor și burghejilor, am fost și naționalizat cu cîrciuma, au zis că-s chiabur, asta din lipsă de orientalitate, că s-au mai făcut și greșeli. Nu și-au dat seama că la crîșmă, mai cu țuica, mai cu șpriț, burghezia își bea banii, și contribuiam și eu la slăbirea forței ei economiste...

Se-nserează. Nea Ilie aprinde lumina. Nu poate vorbi pe întuneric. Și nici nu vede unde-i sticluța. Madam Bezeț, la intervale regulate, vine și-i face plinul, întrebînd mereu, așa într-o doară : „încă n-ați plecat ?".

Într-un moment, cînd romancierul se-adapă direct din gîtul sticlei, apuc să-l întreb :

— Și ce condiții oferi, pentru prestațiile literare ? Ce-nseamnă casă-masă ?

— Fratele meu, domle Conan, condiții de casă de creație. Ba chiar și mai dihai, pentru că-i gratis... Patul ți-l aranjăm aici, în odaia cea mare. C-așa dorm scriitorii, tot acolo unde și lucrează. Întocmai ca contele ăla rus, care-a scris „Ce-i pacea, ce-i războiul", cum Dumnezeul lui îl chema ? — aha ! Tolstoiev... De mîncare să nu mai vorbim. Vacă n-avem, găinile au cam murit, porcul stă afumat în cămară, c-a trebuit să-l tăiem din motive de nebunie, cum își da duhul o găină, cum o-nfuleca... Dar tălică ții regim, fratele meu, nu-i așa ? Face Filofteia, nevastă-mea, niște brînză de vaci ce nu s-a pomenit. Nici prea dulce, nici prea acră de tot...

— Domnule Dihalică, și ce anume soliciți în schimbul găzduirii ?

Bezeț umblă la sticluță, și, după ce-o pupă pătimaș, îmi comunică :

— Mai nimica toată, fratele meu. Mai întîi îmi citești romanul, așa cum se găsește, apoi începi să-l scurtezi, în așa fel încît să scoatem două din el : unul de vreo 400 de pagini, și-altul de vreo 140. Să-și aleagă editorii, ca la piață...

Mă uit pe furiș la Penke. Nevastă-mea se face că plouă. Cred că-i timpul s-o-ntindem. Ne-apucă noaptea în Poiana-Simbetii. Și mai trebuie să facem rost și de-un culcuș.

Iluzii pierdute. Romancierul Bezeț n-a terminat :

— Dimineața ne ridicăm odată cu soarele. Sînt pe-aici niște răsărituri ! Eu plec după treburi, iar tălică te-apuci de roman. Prînzești cu noi, apoi iar te-apuci de carte. Serile, și ce seri sînt pe la noi, poți să scrii la romanul lu' tălică. Deși cred c-ai să-ți lași romanul, după ce-ai să intri în cartea mea... Ia stai o țîrîșică, să-și citesc actul cu fuga...

„Romancerul" de la Poiana-Sîmbetii e nebun, dacă nu și mai rău.

— Nea Ilie, păi nu ziceai că-i roman ? Aud acum de acte...

— Fratele meu, eu n-am capitole, la mine-s botezate acte, să am și eu oarece deosebiri de ăilalți scriitori.

În zadar îi explic romancierului că sînt un vizual, că nu-nțeleg nimic dacă mi se citește ceva.

— Nici nu-i nevoie să-nțelegi, frate Conan, totul e să-ți placă... Stai să-mi iau geamurile...

Penke vrea să iasă din odaie, la aer. Imposibil. Dihalică dă să încuie ușa. După ce se-ncurajează direct de la sursă, din gîtul sticluței. Bezeț își potrivește „geamurile" pe nas și-i dă drumul :

— Va să zică actul patru, adică „fuga". Bun ! Ăsta-i titlul. Acum fiți atenți : „Ilie Dihalică Bezeț, care pe vremea aceea se chema numai Ilie Dihalică, pentru că era tînăr și nu fusese poreclit Bezeț, se duse la Fili, — asta-i nevastă-mea. Filofteia, — și-i fluieră la fereastră. Dar fluieră încet, să nu-l audă ăl bătrîn și să-l ia la poceală, așa cum se întîmplase cu-o săptămînă în urmă. Însă nu-l auzi nici Fili. Atunci intră pe fereastră, din care sparse numai geamul de jos, o trezi pe Fili, că dormea ca un buștean, o ajută să-și pună țoalele pe ea și-o scoase tot pe fereastră, spărgînd și geamul de sus. Pe la miezul nopții ajunseră în pădure. Care era tare întunecată la ora aceea de seară. Fili plîngea. Ilie îi spuse c-o iubește. Iar Fili plînse și mai tare. Luară drumul spre graniță. Atunci granița era pe culmea munților, pentru că austro-

nemții încă nu fuseseră alungați. Așa era pe-atunci, în 1916 și ceva. Fili căra două desăgi cu merinde. Ilie o ajuta, arătîndu-i cărarea. Către ziuă dădură de austrieci. „Halt", zise neamțul. Adică, pe românește „stăi pe loc". Ilie zise „gîndac". Adică, pe românește, „bonjur" ! Ilie știa limba nemțească de la domnul Robertino, mecanicul francez de la sonda Băicoi. Fili nu zise nimic. Lăsă desagii jos. Ilie arătă la Fili și zise „maine frailan", adică, pe românește, „asta-i nevastă-mea". Neamțul zise „Gut !", adică, pe românește, „să fii sănătos și tu și ea". Limbă scurtă, și nemțeasca asta. Una zici, zece pricepi. Ilie zise și el „Gut !", adică, pe românește, „așijderea". Neamțul o luă la interogatoriu pe Fili. Ilie, ca să nu se puie rău cu austriecii, așteptă răbdător pînă la ziuă. Puteau, altminteri, să-l împuște ca spion. Spre dimineață, Fili se-ntoarse. Luă desagii și plecară mai departe. Pe seară, ajunseră iarăși pe un vîrf de munte. Dădură din nou peste un austriac. Era tot un neamț, căci răcni la ei „Halt !", adică, pe limba noastră, „stăi pe loc, că trag !"...

Nea Ilie Dihalică citește de unul singur, că abia mai am nervi să-l ascult, citește și plînge. Lacrimi cît bobul i se preling domol pe obraji. Abundența lor mă îndrituiește să cred că au și-un bogat conținut de prăștină (minimum 40%).

Cumătra Filofteia intră, din cînd în cînd, în odaie și face plinul. Cînd aude că-i vorba de Fili, se-așează și ea, pornind să plîngă și să mestece niște cruci și dumnezei printre dinți.

Actul al patrulea n-are decît șaizeci de pagini. Romancierul, epuizat, lichidează și ultima rezervă de trăscău.

— Ce zici, fratele meu, mai merită să-ți scrii romanul cînd ai așa ceva în mînă ? Zi ceva !...

— Aș zice că-i timpul să plec. Mîine mă-ntorc și discutăm...

— Stai, fratele meu, c-acum vine actul cinci, cu întoarcerea. Cînd au dat grănicerii români peste Ilie și Fili. C-au interogat-o și-ai noștri... Cu întrebări multe și meșteșugite, că erau un batalion întreg.

Nu mai pot. Îmi crapă capul. Înghit rapid cele două tablete de „hipazin", pe care le port totdeauna asupră-mi. Ajută la tensiune. Cînd caut iarăși în buzunar, și găsesc

încă o tabletă, îmi dau seama c-am ingurgitat si-un nasture de la manșetă.

Pe la douăsprezece noaptea, după ce-am trezit-o pe nevastă-mea, demarăm distruși spre Cîmpina. Poate mai găsim o cameră la hotelul local, să ne odihnim sufletele zdrobite.

Lăsăm în urmă frumoasa casă de „creație" a romancierului de la Poiana-Sîmbetii. La plecare, nea Ilie Dihalică ne urează drum bun și întoarcere grabnică. Mîine avea să renunțe la cosit, pentru a ne citi „acturile" șase și șapte, cu interogatoriul Filicăi de către trupele austro-germane, care rupseseră frontul, și iarăși dăduseră peste ei în munți. Mai întîi nemții, și-apoi austro-ungurii... că se aliaseră și ăștia cu Franț Ioșka, împăratul vienezilor...

Ajunși la Cîmpina, avem noroc. Găsim hotelul în mai puțin de-un ceas. Însă nu mai sînt camere. Și nici să dormim în hol nu-i voie.

Tot „Bombița", săraca, ne salvează. E singurul adăpost pe care-l avem la îndemînă. Penke se cuibărește, cu greu, pe bancheta din spate, iar eu mă ghemuiesc în față, cu ușa deschisă. Ca să aibă unde-mi atîrna picioarele. E pentru prima oară cînd regret că nu mi-am luat un „Roman-Diesel" (din cel mic, de cinci tone).

7). „CĂ NU E OM SĂ NU FI SCRIS O POEZIE"... IAR UNEORI ȘI PROZĂ

Dacă nu se apuca să mă tragă de piciorul drept cetățeanul acela în uniformă albastră, și încă de la departamentul circulației, cred că mă trezeam semicongelat, ca preparatele de la „Polar".

Încă nu se luminase de ziuă. Tovarășul insista să extragă mădularul mai sus-citat, iar eu mă încăpățînam să-l vîr în interiorul „Bombiței". Operație de domeniul „science-fiction"-ului, deoarece tot n-ar fi avut loc. Crezuse bietul om c-a dat peste un cadavru, prilej de-a rezolva cea mai

senzațională și misterioasă crimă din Cîmpina. Regretam sincer că eram nevoit să-l dezamăgesc, dar n-aveam ce face. Poate cu altă ocazie. Deocamdată m-am trezit corespunzător de rebegit, și-am coborît anchilozat din „Bombiță".

După ce i-am explicat că n-avusesem unde dormi, întrucît la hotel nu mai existau locuri, dînsul a fost extrem de comprehensiv și m-a amendat numai cu 50 de lei. Pentru parcare în zonă interzisă. Apoi s-a oferit să mă însoțească la recepționerul stabilimentului, pentru a se convinge dacă hotelul era ocupat în întregime.

Personajul a trebuit să scoată la iveală registrul de pasageri. Că n-are nici un rost să te ai rău cu miliția. Mai ales cînd posezi două etaje complet libere.

— Imediat să pui la dispoziție tovarășului scriitor și soției sale o cameră cu două paturi și baie. S-a-nțeles ?

Bineînțeles că s-a-nțeles. Am mai plătit 45 de lei, camera, am parcat la spațiul special rezervat pentru clienții hotelului (10 lei pe noapte, cu pază) și-apoi am condus-o pe Penke, adică mai mult am cărat-o, că era pe jumătate adormită, la etajul al cincilea, liftul fiind defect. Cel puțin așa afirma recepționerul, entuziasmat paroxistic că-l servește pe tovarășul scriitor. După ce-am ajuns spetit la odaia ce-mi fusese repartizată cu atîta amabilitate, am coborît iarăși la recepționer. Uitase să-mi dea cheile.

Dubla ascensiune m-a ajutat enorm. Pentru c-am adormit imediat. Ca un prunc.

Ne-am deșteptat pe la zece. Adică am fost deșteptați. Bătea cineva la ușă, de credeam că s-a dispus demolarea hotelului. Ca un soi de sancțiune pentru ascunderea camerelor libere. Dar era simpaticul recepționer. Însoțit de îngrijitoarea etajului.

— Trebuie să eliberați camera. Ați plătit numai o noapte. La zece dimineața se termină și noaptea. Dacă doriți să mai dormiți, mai plătiți 45 de lei. Și dormiți pînă mîine, la aceeași oră...

Am părăsit odaia în doi timpi și trei mișcări. 50 de lei amenda, 10 lei parcarea, plus 45 de lei camera. era suficient pentru cinci ceasuri de somn.

După ce verific existența „Bombiței" la parcajul hotelului, mă-ntorc să-l întreb pe recepționer, pentru că dispăruse numai paznicul :

— Se poate servi la dumneavoastră un breakfast ?

— Nu știu dacă mai au, dar puteți lua un mic-dejun. Bufetul se deschide la 11,30 !

— Și pînă atunci ?

— Mai fumați o țigară, vine și răbdarea, poate vine și bufetiera, nu-ntîrzie niciodată peste ora douăsprezece !

— Uite ce-i, ilustre ! N-am nici o vină că te-au prins cu hotelul gol cincizeci la sută... Mai bine răscumpără-ți păcatul, și recomandă-mi pe cineva din Cîmpina, o casă liniștită, care închiriază la turiști.

— Îmi pare rău că mă cufundați, tovarășe scriitor. Ca să vedeți că nu-s fiară, uite, mergeți la adresa asta. Să-i ziceți cucoanei că v-a trimis Jenică... Știe dînsa cine-s eu... Că unu-i Jenică în Cîmpina.

Unicul Jenică, zîmbind subtil pe sub mustața pe care n-o are, așterne cîteva rînduri pe-un petic de hîrtie. Pesemne că-i rupt din condica de reclamații, deoarece îl scoate din buzunarul interior al hainei. După care îmi oferă și-un supliment de informații :

— Și dacă doriți neapărat să serviți micul-dejun, încercați la bufetul din piață. Au o ciorbă de fasole formidabilă... Să-ți bați copiii, nu-altceva !

Întrucît n-am copii, renunț. În schimb, descifrez hieroglifele recepționerului. Sună destul de straniu, dacă nu chiar ciudat : „Madam Poni Burlan, profesoară de pian, strada Nistorești, nr. 231. Ciine rău."

După două ceasuri izbutim să găsim strada de mai sus și casa respectivă. Bat la gard.

Ciinele nu-i chiar atît de rău, de vreme ce latră un sfert de oră ca apucat.

Presupunînd că intenționez deteriorarea palanului, dintr-o căsuță camuflată sub iederă și tufe de trandafiri escaladanți se ivește o arătare cu totul deosebită. În loc de rochie de vară, poartă un șort, chiar un mini-șort, acoperit de-un șorț din mase plastice. În ciuda căldurii toride și ucigătoare, și-a vîrît picioarele în cisme de cauciuc. Pesemne că suferă de cine știe ce deranjamente de termoreglare. Și pentru că soarele îi arde retina, și-a pitit ochii în dosul unor geamuri negre, cît două farfu-

rioare de cafea, un soi de ochelari estivali (de tipul „mamouth").

Cînd îi aud și emisia vocală, elaborată în dosul unei danturi de aur (10%), îmi dau numaidecît seama că-i chiar profesoara atît de mult căutată. Mai ales că vorbește melodios, cu timbruri variate, ca un agregat electronic.

— Vai de mine, scumpul meu domn, sînt contrariată global ! Cum de nu v-am auzit ? Tocmai am un elev la oră. Îl oblig să-l cînte pe Diabelli... Sper că știți cine-i marele și genialul Diabelli, nu ? Abia cînd l-am oprit din execuție, căci îmi sfărma pianina, apăsînd pe-o clapă defectă, un si bemol, care nici nu era prevăzut în partitură, abia atunci am înregistrat ciocănitul dumneavoastră atît de ritmat. Mă impresionează tot ce-i ritm și melodie, stimate și neprețuite domn. Dar, vai, m-am luat cu vorba, mi-s gîndurile cam vraiște, și nu v-am întrebat pe cine căutați, mult stimate și interesante necunoscut...

Neliniștit de logoreea arătării, mă încumet să-i satisfac curiozitatea :

— Pe dumneavoastră, dacă sînteți într-adevăr doamna Poni Burlan !

— Dar, stimate domn, cine altcineva aș putea fi ? Una-i Poni în Cîmpina asta ! — îmi răspunde sclipind din aurul dinților.

Hait ! Una-i Poni ! Unu-i Jenică ! Prea multe unicate în Cîmpina Prahovei.

— Am fost îndrumat la dumneavoastră de tovarășul Jenică, de la hotelul...

— Să nu-mi mai pomeniți, stimate domn, numele acestui nemernic, mișel și ticălos local. Cum de-ați încăput tocmai pe mîinile lui ? Cel mai versatil gangster român din Cîmpina, dușmanul meu personal ! E ceva diabolic, suspicios, inflamabil în treaba asta, stimabile domn ! Se-ascunde ceva ! Ascultați-mă pe mine, că mă pricep la malversațiuni... Și pentru ce aveți nevoie de umila mea făptură ?... Cu ce vă pot fi agreabilă ?

Agreabila făptură trebuie să cîntărească vreo cincizeci de anișori buni. Ceea ce n-o împiedică însă pe nevastă-mea, pe care o uitasem în „Bombiță", să se apropie de noi investigatoric, intrigată de conversația pe care o cultivam, și încă intensiv, cu această exotică făptură.

Trec rapid la prezentări, pentru a evita orice posibilitate de confuzie. Cînd aude că Penke este soţia scriitorului Al Conan Doi, madam Burlan intră în transă.

— Ce plăcere, doamnă ! Ce plăcere, domnule Conan Doi ! Sînteţi înrudit direct cu Arthur Conan Doi, sau colateral ? Ar fi prea tragic să fie doar o asemănare de nume ! I-am citit opera integrală. Ce cărţi ! Ce intensitate filozofică ! Dacă aţi scrie şi dumneavoastră un roman ca „Semnalele celor patru" ! Totuşi parc-am citit şi de dumneavoastră ceva... Cred că „Invitaţia la bal", nu ?

— Nu ! Este la vals, şi nu-mi aparţine ! Şi, în afară de asta, nu ştiu să dansez...

— Regret enorm, stimate domn ! V-ar fi făcut onoare. Nu strică un twist la casa omului... Dar, vai de mine, doamnă, domnule, vă rog, poftiţi în casă, nici nu mi-am dat seama că vă ţin la poartă. Să nu-mi strice, nefericitul ăla de Silică, pianul... Că nu-l mai aud... Nu vă jenaţi, luaţi loc pe terasă. Imediat pleacă şi elevul meu, şi-o să putem trece la probleme mai elevatoare... Pentru că, fără falsă modestie, vă anunţ că şi eu scriu. Şi încă mult. De toate. Versuri, mai ales. Aşa că sîntem colegi ! Simt cum se stîrneşte în mine o imensă bucurie şi fericire personală !...

Poni Burlan dispare în căsuţa mascată de iederă şi trandafiri. Se aud trei acorduri la pian, placate ferm şi definitiv, capacul trîntit, după care profesoara apare iarăşi. De astă dată, însoţită de-un măgădan supradezvoltat, la vreo treizeci de ani. Poartă breton sub nas, o maximustaţă de muşchetar îmbătrînit în rele, păr cu perdele lăsate peste urechile clăpăuge, ţări de tipul bhugi, numai că jos sînt evazaţi ca nişte pîlnii, şi cămaşă în tablă de şah.

— Vi-l recomand pe cel mai silitor elev al meu, domnul Sile Pipoi, responsabil adjunct la aprozarul din cartier. Ce-nvaţă dînsul într-un an, nu pricep alţii într-o lună...

Ne scuturăm mîinile reciproc, şi extensiv. Sile pleacă valvîrtej, nu fără a săruta insidios mîinile (ambele, pe rînd) ale distinsei profesoare de pian.

Privesc pe furiş la cadranul ceasului. 12.44 h.

— Doamnă Burlan, sînt în căutarea unei oaze de linişte. Am de terminat un roman. Şi mi-e de-ajuns o

cămăruță izolată, luminoasă, plus cineva care să se-ngrijească de alimentarea mea. Atît, și nimic altceva. Mi-ar surîde vila dumneavoastră. N-ați fi dispusă să vă ocupați de literatura unui scriitor aflat în dificultate ?

Din felul în care mă privește nevastă-mea (pe sub sprîncene), am impresia certă c-ar încînta-o un răspuns net negativ.

Însă Poni Burlan explodează :

— Formidabil ! Sînteți invitatul meu, domnule Conan Doi. Mă voi îngriji de romanul dumneavoastră ca o mamă, ca o soră...

Situația începe să se deterioreze.

Dar nevastă-mea intervine prompt :

— Ar fi suficient ca o mamă !...

— Mă rog, doamnă, dacă sugestionați dumneavoastră; chiar și ca o mamă, ceva mai tînără. Domnule Conan, vila mea vă stă la dispoziție, cu mine cu tot, cu aerul nostru de Cîmpina, care nu-i de ici de colo.

Orele 15. Poni turuie fără oprire. Începe să mă doară „inima". De foame. Profitînd de-un lapsus al guralivei doamne, mărturisesc lamentabila situație în care ne aflăm, și eu și nevastă-mea. Nedormiți, neodihniți și, mai ales, nemîncați.

Pe loc, sîntem invitați să prînzim cu madam Burlan.

Spre bucuria lui Penke, profesoara ține un regim din cele mai severe. Motiv pentru care nici nu prea are ce pune la masă, cu excepția unui pachet de brînză de „veci", gata acrită, niște ridichi de lună, veștede și lemnoase, precum și două tomate supramaturate. În disperare de cauză, sînt nevoit să apelez la stocul supranormativ din „Bombiță". Scot și cutia cu brînză topită („pentru copii") și costița afumată (750 gr.) și ceaiul și cafeaua, plus un pachet de „Snagov".

Nu știu ce dietă urmează madam Burlan, dar cu ajutorul dînsei, nu lipsit de pondere, reușim să lichidăm toate rezervele mele.

„Cîinele rău" al casei, la instigația profesoarei, se îndeletnicește cu spălarea veselei, lingînd pînă la uzură farfuriile. Bănuiesc că, în ceea ce privește regimul dietetic, este solidar cu stăpînă-sa. Altminteri nu s-ar dovedi în halul ăsta de lihnit.

După ce devorează și cutia de carton în care fusese brînza topită, se ghemuiește la picioarele mesei și începe să mîriie, dînd semne de agresivitate.

Încă înfometat, trag țeapăn din țigară. Mai temperează sucurile gastrice. Împreună cu nevastă-mea, madam Poni se ocupă de cafele.

Sosesc și cafelele. Trei cești. Plus trei caiete pe care este transportat ibricul. Sînt caietele cu producția lirică a profesoarei de pian. Neinspirat, o invit pe Poni Burlan să ne citească ceva.

— Vi le citesc pe toate, nu vă faceți griji din pricina mea. Am o rezistență fizică uimitoare!

Sînt la a treia ceașcă de cafea. Poni Burlan la al doilea caiet. Mai are cîteva file. Din cele o sută. Dar urmează și al treilea.

Nevastă-mea, mută de admirație, cucăie de multișor. Eu n-am acest noroc. Sînt ținut permanent în stare de trezie. Poeziile sînt atît de cretine, încît îmi transmit o neliniște și încordare cu totul neobișnuite. Ba și mai mult, cînd credeam că madam Burlan e gata să caleze, ca un motor subturat, o aud :

— Nu-i așa, stimate domnule Conan, că-s formidabile?

Ca paralizat, uit de țigara aprinsă care mi se consumă între buze. Arsura (și întrebarea) sînt atît de cumplite, încît zvîrl chiștocul pe terasă. Sfîrcul de jar aterizează în blana „cîinelui rău". Jigodia începe să latre și să urle a morțiu. Încerc s-o liniștesc, vrînd s-o iau în brațe. Dar cînd observ că minipoteia intenționează să-mi polueze pantalonii, o pasez doamnei Poni.

Continuînd să aștepte răspunsul solicitat, madam Poni preia javra din voleu și-o pasează dincolo de terasă. Urletele disperate ale fiarei (frustrată de dragostea stăpînei) o trezesc pe nevastă-mea.

Acum sîntem cu toții treji. De-a binelea. Și trebuie să declar :

— Dragă doamnă, de ce n-ați trimis poeziile unei reviste literare ? Domeniul meu de activitate e proza. Mi-e greu să apreciez niște versuri admirabile, pe care nu le pot însă percepe. Nu posed un organ anume pentru poezie... Pe cînd o revistă...

— Aiurea, meștere ! Ce, să mă treacă la Index, cum fac ăia de la „Revista literară" ? Dar am și proză, maestre Conan ! Acu vin cu ea.

Peste cîteva clipe se înfățișează și proza. Două caiete obeze, de cel puțin 150 de file. Fiecare.

Soarele se grăbește spre asfințit. Și-a uzat de mult laserele arzătoare din timpul amiezii. Vădit indispus, își pitește discul (LP) în dosul unui baraj de nori mohorîți. „Omega" mea arată 19,30 h.

Poni Burlan începe să manifeste primele simptome de oboseală. Se bîlbîie penibil.

— Dragii mei, parc-am obosit nițel. Continuăm după o mică pauză, în care timp vom servi un întăritor. Am niște coniac de Segarcea 1967, formidabil. De la Silică.

O fi Sile Pipoi mare pianist de viitor, dar în materie de coniacuri îi prezic o soartă măreață. Doar sticla provine de la celebrele vii.

Pentru a curma orice inițiativă de continuare a lecturii, decid să-i fac puțină conversație lui madam Burlan. E una din metodele mele, îndelung verificate, cu care obțin rezultate notabile.

— Prozele citite, dragă doamnă, denotă influența aerului Cîmpinei. Sînt pline de prospețime...

— Trebuie să vă dezamăgesc, domnule Conan, dar n-am putut crea în condițiile locale. Elevii mă înnebunesc. Dac-ar fi niște copii, între 16 și 18 ani, ar mai merge. Dar majoritatea școlarilor mei aparțin sectorului adult, cu precădere bărbați. Nici o femeie nu s-a arătat interesată de Ravel, Ochi-Albi, ba chiar și Ivanovici. Mă vizitează doar cînd vin să se informeze de întîrzierile soților lor. Știți, sînt unii atît de pasionați de-o pagină de Beethoven, încît uită și de casă, nevastă sau copii. Arta își are martirii ei și la Cîmpina.

Nevastă-mea devine mai atentă cînd aude de chestia cu martirii. Mă miră. Iubește muzica.

Fiindcă nevastă-mea m-a privit cîș cînd am interpelat-o pe gazda noastră cu „dragă doamnă", schimb canalul și trec pe :

— Stimată madam Burlan, unde ați găsit posibilitatea de-a lucra liniștită atîtea sute de pagini ?

— La Colţiilupchii, în munţi ! — răspunde emoţionată, din nu ştiu ce pricină, pentru ca apoi să-şi ducă mîna în dreptul inimii, lîngă sînul stîng, ceva mai sus de brîu, iar după aceea la gură, încercînd parcă să-şi ascundă dantura aurită.

Cînd aud de Colţiilupchii, simt că mi se zbîrlesc nervii. Numele acestei localităţi sună magic, formidabil de interesant şi frumos.

— Madam Burlan — o interpelez pe profesoară, — de ce tocmai acolo ?

— Pentru că locurile sînt sălbatice, izolate, pentru că sufletul meu rănit cerea răzbunare şi convalescenţă...

Halucinanta poveste ce urmează mi-o înfăţişează într-o lumină nouă pe distinsa mea colegă de litere.

Provenind dintr-o regiune submontană, de la Suceava, tînjea permanent după munte, după aerul pur al înălţimilor.

Tatăl prozatoarei, şi poetesei, actualmente puţin răposat, deşi era unul din cei mai înzestraţi farmacişti ai oraşului, preferase să contracteze o ciroză, decît să supravieţuiască nefericirii unicei sale copile. Abuzînd de alcooluri casnice locale, precum şi de spirtul din dotaţia farmaciei, emigrase spre ceruri destul de rapid.

Asta, mai ales, după ce tînăra copilă abandonase casa părintească, dar şi localitatea, în tovărăşia unui tînăr muzician, dirijor de mare viitor, salariat al casei de cultură. Dirijorul, însă, şi-a consumat viitorul, a trădat muzica şi pe pasionata Poni.

Infidelul dirijează acuma un important sector al comerţului de stat, fiind inspector de piaţă.

Şi, uite-aşa, sedusă şi abandonată, fragila Poni şi-a găsit, distrusă de durere, mîngîierea în artă. Nu în muzică, ci în literatură. Şi-anume la Colţiilupchii.

Sentimental, dominat de natura mea generoasă, mai încerc obţinerea unui supliment de informaţii :

— Dragă doamnă Poni ! — dar imediat rectific (şi încă de urgenţă) sesizînd reacţia nevestei personale. — Dragă madam Burlan, e mare localitatea asta ? Nu v-a fost urît, singurică şi neajutată de nimeni ?

— N-aş zice că-i chiar o localitate. Casele sînt răsfirate pe dealuri. Şase văi şi şase coline. Parc-ai fi pe altă lume. Însă oamenii-s interesanţi, săritori. Există şi

intelectuali... Un bătrîn vrăjitor, ieşit parcă dintr-un roman de Edgar Wallace Poe, şi-un dentist nemaipomenit, o cimotie de-a sa, care mi-a îmbrăcat toţi dinţii în aur special, făcut de el. În fiecare dimineaţă trebuie să-i frec cu pastă de lustruit... marca „Sidol"...

Îmi zic : neapărat trebuie să prospectez locul cu pricina. S-ar putea să-mi găsesc tocmai aici sălaşul atît de mult visat. Oaza mea de linişte.

Madam Burlan se dovedeşte extrem de amabilă. Ne oferă dormitorul ei. Întrucît aici se află şi pianul, şi încă nu s-a înnoptat corespunzător, sîntem condamnaţi să asităm terifiaţi la două ore de lecţii. Cu elevii de la cursul seral, abia ieşiţi de la slujbe.

Pe la zece seara se termină şi calvarul. Nu mai cinăm, deşi Poni se oferă să ne ospăteze din produsele omagiale ale elevilor.

Agreabilă fiinţă, totuşi, şi profesoara asta. Ca să ne adoarmă, ne cîntă o barcarolă de Schumann. După care, constatînd intrigată că nu reuşim să ţipim, ne oferă, în supliment, „Für Elise" de Beethoven. Dar fără vreun rezultat notabil. Drept care urmează : „Rapsodia a 2-a" de Liszt, „Moment muzical" de Schubert, „Dansul săbiilor", în transcripţie pentru pian, de Aram Haciaturian.

În mîngîietoarele şi asurzitoarele lor sunete, reuşim să pătrundem într-o zonă învecinată cu semitrezia. Dar şi cu demenţa.

Din cînd în cînd mă extrag, dificultuos, din coşmarurile ce-mi mobilează pseudosomnul, privesc la ceas, după care mă scufund iarăşi în tenebrele de sub plapumă. Deşi am de-a face cu-o plapumă serioasă şi autentică (de lînă, minimum 10 kile) acordurile placate pregnant de infatigabila Poni Burlan străbat şi aici, zgîlţîindu-mă cu dramatica interpretare a furibundei artiste.

Abia spre ziuă adoarme şi ea, cu fruntea zobită pe claviatura pianului. Nici că se putea mai frumos şi mai adecvat. Cu atît mai mult, cu cît nici nu avea alt culcuş.

Pe la 9.30 h., după absorbirea cu sughiţuri a ceaiului de sunătoare oferit de graţioasa noastră gazdă, ne luăm rămas bun.

După ce-i dăruiesc stiloul meu („Kaweko"), după ce mă angajez să citesc personal, fiind un vizual, cele cinci caiete

pe care mi le încredințează spre lecturare (dar și pentru a mă îngriji de dactilografierea lor), urmînd ca apoi să le recomand mai multor edituri, abia atunci reușesc să scap din ghearele muzicale ale freneticei Poni Burlan.

După ce-o depun pe nevastă-mea la autogara din Cîmpina, despărțindu-ne într-o atmosferă corespunzătoare, demarez cu cea mai mare viteză spre cel mai apropiat restaurant. Dacă nu gust ceva mai acătării, mă paște primejdia de-a fi victima unui grav șoc hipoglicemic.

Iar apoi mă voi înscrie pe cea mai fantastică orbită, luîndu-mi zborul spre Colțiilupchii. Mai ales că și Penke se arătase cucerită de liniștea de-acolo, luînd de bune cele afirmate de distinsa pianistă.

8). VRAJA DE LA COLȚIILUPCHII

N-am manifestat niciodată propensiuni deosebite pentru fenomenele misticoidale. Însă din clipa cînd am auzit-o pe madam Poni Burlan pomenind numele cătunului acela de poveste, — Colțiilupchii, — parcă mă simt cuprins de-o transă magică.

Mi-e greu să-mi deșurubez din minte afirmațiile profesoarei de pian, referitoare la sălbăticia și izolarea locurilor. Pînă și faptul că nu izbutesc să identific pe harta mea autoturistică (ultima ediție a ONT, la zi și completă) nici cea mai infimă dovadă a existenței localității respective, ei bine, pînă și asta mă cufundă într-o stare euforică, de parcă aș fi îngurgitat, una după alta, trei sticle de Pepsi-Cola, și încă de la gheață.

Iar efectul dinamico-impulsiv al celebrei poțiuni e mai mult decît binecunoscut. Mai ales dacă posezi în suficientă cantitate „avîntul și energia" necesare pentru găsirea ei la nevoie...

Bizuindu-mă (dar nu cine știe ce) pe indicațiile livrate de Poni Burlan, evadez din Cîmpina pe la 11,49 fix (cu-o toleranță de 5 minute, în plus sau în minus, aparatul de

radio al profesoarei datînd din tinerețile ei și putînd transmite o oră exactă defectă).

Nu-mi rămîne decît să stabilesc dacă am apucat-o pe drumul cel bun. După minute în șir de căutări disperate, dau în sfîrșit peste notița cu numele localităților. În pachetul de țigări. Tocmai cînd vroiam să-l arunc, după extragerea ultimului dușman, cam mototolit.

Descifrez dificultuos denumirile comunelor de pe traseu. Am un scris nenorocit. De doctor. Silabisesc anevoie: Crovița, Leordița, Gogolia, Gușterа, Sohodol, Secături, Schiopotu, Cremenea, aha, uite și Colțiilupchii...

Din cele trei autobasculante pe care le implor să oprească numai ultima se îndură de mine. Se pricopsise cu-o pană de cauciuc.

Șoferul iadului, privindu-mă distant, pesemne supărat că nu-l ajut la demontatul roții (mult mai înaltă ca mine), bănuiește că ăsta trebuie să fie drumul. Dar recunoaște, din lista pe care i-o declam cu dicțiune perfectă, doar Sohodolul. Nu-i prea sigur, deoarece există un Sohodol și pe șoseaua Sibiu-Mediaș, sau cam așa ceva.

Lămurit buștean, demarez după instinct. Care funcționează satisfăcător, dacă nu chiar excelent, judecînd după primul indicator ce-mi iese în cale: Crovița.

Și totul se desfășoară ca la carte. Adică precum stă scris în notița dictată de Poni Burlan. Pe măsură ce rulez pe șosea, constat că urc în altitudine. Și încă vîrtos. Deoarece, din cînd în cînd, mi se astupă urechile.

După Secături încep serpentinele. Și nu se mai termină. Schimb vitezele de trei ori pe minut. „Bombița" luptă demn. Totuși, din pricina efortului, după vreo cinci kilometri de rotocoale sinistre începe să fiarbă. Radiatorul!

Parchez pe dreapta, semnalizînd corect oprirea, și cobor să-mi dezmorțesc oasele anchilozate parțial. În care timp se va răci și motorul.

Avea dreptate sensibila Poni. Locurile sînt de-o sălbăticie fermecătoare. Liniștea înconjurătoare, aproape nefirească, începe să mă neliniștească. De cînd am depășit Secăturile, n-am întîlnit țipenie de om. Dar nici urmă de vehicule auto.

Îmi rotesc privirile și congelez de emoție. Oricît de stîncoase par să fie locurile ce-mi perturbează sufletul și

privirile, sînt totuși inundate de milioane de meri, peri, nuci și pruni. Roadele au dat în pîrg. Merele, pe care le suspicionez de-a fi Jonathane, ard ca niște corpuri de iluminat. Dacă-s poame, trebuie să fie, pe undeva, și oameni. Că de-aia se spune „poamă de om" !

Nu-s fricos de felul meu. Și nici anxios. Însă locurile unde mă aflu acum îmi comunică un gen de spaimă dulce, ca atunci cînd îmi povestea maica-mare de la Golenți basme cu joimărițe și dinosauri folclorici (balauri în limbaj popular).

Spre surprinderea mea, am impresia c-am mai fost cîndva pe-aici. C-am mai văzut pămînturile astea. Da. Le-am mai văzut. La televizor. În serialul „Pierduți în spațiu". Teritoriul acesta neobișnuit, straniu dar și bizar, mă obligă să ajung la concluzia că, în ciuda performanțelor mele de la geografie, materie la care, mai totdeauna, izbuteam să nu rămîn corigent, nu aparține globului nostru, ci ne-a fost implantat aici de niscaiva extratereștri. Glumă, glumă, dar aspectul insolit al acestor pămînturi trebuie luat foarte în serios.

Radiatorul nu mai sforăie. Urc la volan. Iar drumul urcă delirant, de parcă aș escalada Himalaia. Alt indicator. „Colțiilupchii".

Cred că mă aflu pe culmea celui mai înalt punct al extraterestrului teritoriu. Și, pentru prima oară de cînd am pornit în această enigmatică expediție, spre care mă atrăsese parcă o forță invizibilă, îmi apar, într-o vale dumnezeiesc de frumoasă, o mulțime de pîlcuri de case.

Pornesc în trombă la vale, acționînd mai mult pe frînă decît pe accelerator. Cînd consider c-am ajuns în valea locuită, pe care o admirasem de pe cușma dealului, pîlcurile de case au dispărut. Ca prin farmec.

Și încă n-ar fi nimic. Dar drumul se termină brusc, vîrîndu-se într-un pîrîu destul de rapid, dacă nu chiar autentic torent montan.

Ceva nu-i în regulă. Unde-s casele ? Examinînd mai atent situația pe plan local, constat că nu-i asta văioaga locuită pe care o văzusem.

Dealtfel, dincolo de apele înspumegate ale torentului, șoseaua continuă, ridicîndu-se chiar pe malul opus al pîrîului. Rezultă că, dacă trec și dîmbul pe care-l escala-

dează șoseaua, trebuie să dau de minunata vale a caselor pitulate printre livezi.

Totuși, posedînd o impacientată natură de tip științific, consider că-i cazul să întreprind o verificare serioasă a adîncimii apelor. A fost suficientă o simplă privire. Dar scrutătoare. Și-mi dau imediat seama că nivelul pîrîului nu depășește șapte, opt centimetri.

Dau să mă întorc la „Bombiță". Dar nu mai e nevoie. Frîna manuală mă trădase. „Fiat"-ul se afla chiar în spatele meu, la numai doi metri. Îi pun imediat o piedică.

După disperate și laborioase tentative de a-mi extrage piciorul de sub roată, pornesc la forțarea torentului.

Primii trei metri (din cei șapte, cît apreciasem că are vadul) confirmă presupunerile mele.

Abia cînd ajung la mijlocul vadului, nu mai departe, sînt silit să constat c-am fost victima unei grave erori de prospectare.

„Bombița", conținînd personalitatea subsemnatului, se prăbușește deodată, brusc, într-un gropan de un metru (minimum). Apa năvălește de pretutindeni, „Fiat"-ul meu nefiind încă amfibiu.

Privesc îngrijorat la mediul ambiant. Într-o oarecare măsură mă calmez. Parte din bagaje (cărțile și merindele) se află pe portbagajul de pe capota mașinii. Celelalte nu prezintă motive de panică. Se pot usca la soare. Chiar și eu...

Deoarece portiera era presată de curentul apei, ies din mașină pe fereastra laterală. Bucuros că-s în viață și întreg, cu excepția cîtorva fragmente de cămașă, ajung cu bine pe malul celălalt al pîrîului. Noroc că gropanul se dovedește suficient de adînc. Altminteri existau șanse ca „Bombița" să fie antrenată de ape.

Cu binecunoscutul meu sînge rece, analizez instantaneu situația. Nu-mi rămîne altceva de făcut, decît să plec la drum, după ajutoare. Inițiativă lăudabilă, pe care o pun imediat în aplicare.

Bănuielile mi se adeveresc. Minunata vale, cu locuințele tupilate printre livezile de meri, peri, pruni și alte specii neidentificabile se prezintă iarăși privirii mele. Sînt pe cușma dîmbului. Disting ogrăzile, oamenii robotind

prin bătătură, vacile păscînd impasibile pe toloace și caprele asaltînd agresiv gardurile grădinilor.

Dacă n-aș fi convins și sigur c-am scăpat cu bine de la înec, aș jura că-s în convalescență pe pajiștile raiului, decedat într-un groaznic accident de automobil. Dar „Bombița" zace calmă, scăldată de ape, în gropan, iar eu îmi scald privirile, uitîndu-mă năuc la frumusețea de basm a locurilor ce mă înconjoară.

Un lucru mi se pare însă ciudat. Nu se-aude nici un zgomot. Oamenii trebăluiesc muți, vacile așijderea. N-aud nici tălăngile sectorului zootehnic, nici semnalizările sonore ale băștinașilor („Mă Toadere, mă", sau „Frusino, fa Frusino !") Dar fenomenul absenței sunetelor poate să fie, foarte bine, o problemă de aberație acustică, datorată interferării straturilor de aer. Totu-i posibil, într-o asemenea lume extraterestră.

După o mică plimbare (circa cinci kilometri), — recomandată dealtfel și de medici, — reușesc să conving doi localnici pentru a-mi remorca „Fiat"-ul.

Cetățenii, trecuți cu mult de vîrsta cuvenitei pensionări, mobilizează patru boi pe care-i atașează de bara din față. După repetate îndemnuri de tipul „dii, boală !", izbutesc să extragă din apele torentului numai bara.

Nefiind de acord cu remorcarea „Bombiței" în piese detașate, dau ascultare vechiului adagiu că „ochii stăpînului îngrașă mașina", și mă ocup personal de ancorarea „Fiat"-ului.

După ce achit contravaloarea remorcajului, — nu mai ieftin ca la „Ciclop", — parchez pe acostamentul șoselei. Eu, nu „Fiat"-ul. Pentru a-mi face plinul. Căci sînt istovit ca un cal.

Merindele de pe portbagajul „Bombiței" se dovedesc la înălțime. Îmi prind sufletul cu vreo cinci triunghiuri de brînză topită (din cea dietetică „Pentru copii", — fiindcă-i mai puțin sărată decît pastrama de capră, păstrînd din această delicatesă națională numai mirosul trăznitor), două pachete de pîine prăjită, două sute grame de „bacon" și două căni de cafea.

Întremat și bine dispus, evacuez apa din „Fiat". Aproximativ una sută litri. Apoi pornesc motorul. Culmea-i că funcționează. La sfert !

Voios, aș zice chiar euforic, beat de vraja priveliștii cinemascop-panoramic ce se înfățișează ochilor mei atît de sensibili la poezia naturii, străbat agale (40 km la oră) drumul în coboriș, către primele case ale mirificului Colțiilupchii.

9). „MOARA DINTR-UN DUD"

Chiar de la primele contactări pe care le realizez cu autohtonii, unii din ei situați chiar și-n afara vetrei de sat, constat, spre dezolarea mea, o totală absență de interes. Nimeni nu se-nghesuie la găzduirea unui scriitor. Și încă bucureștean

— Tovarășu creator, — îmi declară trombonistic, uimindu-mă, un aborigen flegmatic, în timp ce trage disperat, ca un aspirator, dar fără rezultate vizibile, dintr-un „Carpați" mototolit, dar cu filtru, — știm și noi, ăștia de la țară, ce-i aia un scriitor. Nepoată-mea, Geta, lucrează la casele de creație de la Sinaia-Cumpătu, chiar la cantina artiștilor. Avem și cărți. Destule. C-altminteri ne punem rău cu nea Lae al lui Parșolea, gestionarul de la cooperativă. Ne mai trebuie și nouă un sac de ciment sau ceva tablă.

— Mă bucur că citiți... Pentru dumneavoastră scriem !

Entuziasm prea rapid. Căci flegmaticul continuă să-și ducă munca de lămurire :

— Vă privește-n personal, tovarășu creator ! Eu n-am zis că le și citesc... Mă roagă frumos cumătrul Lae al lui Parșolea să iau o carte... o iau, că de unde să aflu eu cum se lucrează „Hibrizii porumbului" ? Și încă în opt sute de pagini ! Noi, pe-aici, avem numai livezi. Porumb cumpărăm în tîrg, la Breaza... Și cum îl băgăm la magazie, mucegăiește mai înainte de-a-l duce la moară... Prinde mucegai, fără nici o pricină, așa din senin. Mare belea pe capul nostru. Om fi avînd și noi păcate, că oameni sîntem... dar nu pricepem ce se-ntîmplă... Așa că, tovarășu

creator, numai de scriitori în gazdă nu ne arde... Şe petrec în cătunul nostru fapte de taină, nu le dăm de capăt şi sîntem tare necăjiţi... Noaptea ni se fură vitele din bătătură şi nu le găsim decît după cîteva zile... Bineînţeles, cu ajutorul bătrînului... Că toate le ştie !

Grăsuna de cumătră, cu nişte dinţi de aur lejer cocliţi, pe care încerc s-o cîştig pentru cauza literaturii publicistice, avertizînd-o că-s ziarist, după ce că nu-i deloc impresionată, îmi mai şi reduce speranţele :

— Multe ziare trebuie să mai vinzi tălică, tovarăşu, de-ai adunat bani de maşină. O fi ea mititică, dar văd că te-ncape ! Şi costă, nu ?

Deoarece constat că ziariştii nu-s la preţ, îi dezvălui cumetrei cealaltă latură a complexei mele personalităţi artistice :

— Sînt scriitor...

— Ca şi bărbatu-meu ? Nemaipomenit ! Pesemne că la vreo gară mai mare...

— Ce scrie soţul matale ? Şi de la ce gară ?

— Păi e scriitor de vagoane ! La Cîmpina. Că n-oi fi vrînd să le scrie din mersul trenului !

— Eu scriu cărţi. Şi nu la gară. Am nevoie de linişte, de-aia caut o gazdă pe-aici, fiindcă lucrez la un roman...

— Nemaivăzut ! Ca şi bărbatu-meu...

— Are un roman în lucru ?...

— Nu-i al lui ! E-al lu finu Colarete, că i-a betegit o aripă, şi-abia l-a luat în primire de la Braşov... Lucrează şi Durică, ăsta-i bărbatu-meu, să-i dea o mînă de ajutor... Că-i hurdubaie mare, de şapte tone...

— Roman—Diesel ?

— Tomnai cum ziseşi !

— Păi eu scriu romane de citit, nu de cărat mărfuri... Şi caut liniştea, aşa cum caut pîinea cea de toate zilele...

— Pîine se mai găseşte, tovarăşu, dar linişte, aici la noi, ioc ! De unde, tovarăşu ? Vaca trage să moară. I-a oprit cineva laptele, prin farmece. Rage cît îi ziulica de lungă, iar noi ţipăm şi mai dihai. De necaz, Durică bea numai trăscău în lipsă de lapte. Asta-i linişte ? Greu blestem s-a abătut asupra noastră, tovarăşu ! De trei zile încoace, ne-a secat şi apa din fîntînă... Ce să-i dau lui Durică de băut ? Că are şi el dreptate... Nici tu lapte, nici tu apă !

Și totuși, prea-i frumos cătunul ăsta. Colțiilupchii, ca să cedez atît de rapid.

Casa înaintea căreia am ajuns acum întrece orice închipuire. Înconjurată de-o livadă uriașă, umbroasă, izolată, mi se pare locul ideal pentru scrierea romanului meu.

Stăpînii gospodăriei, — el 1,60 m., ea 1,87 m., pe puțin — mă examinează curioși, cîntărindu-mă vizibil din priviri, ascultînd dezideratele unui scriitor aflat în dificultate. Bărbatul ia primul cuvîntul, chit că-i mărunțel de tot :

— Dacă judecăm după înfățoșarea dumitale, trebuie să fii mare scriitor ! Bați suta de kile, nu ? Ne pare bine că-ți place casa noastră, dar, cum să-ți spunem matale, avem atîtea necazuri pe capul nostru, că nu ne dă inima ghies să ne mai luăm o belea pe cap. Merele putregăiesc în pom, de parcă le-a afurisit cineva. Ne-au murit și două oi. Dimineața erau nevătămate, iar spre seară, ieri, s-au întoiegit din senin. Le-au fermecat dușmanii.... Găinile ouă pe sponci, și numai ouă gata clocite. Put de te trăznește !... Ce se întîmplă cu noi, domnule scriitor ?... Umblă vorba că ne-a blestemat Naiba !... Dracu mai știe... Și nu ne vine să credem... Că ne-a făcut și bine... La urma urmei, i-am dat și-o mulțime de bani...

Începe să amurgească. Aș mai avea de întrebat pe la vreo cincizeci de case. Dar nu mai pot. Sînt obosit ca un cal de povară.

Oarecum întremat (10%) după o mică haltă de ajustare, demarez iarăși în căutarea unei gazde. Dar nimeni nu se oferă. Unii localnici se vaietă că le-au secat fîntînile. Alții că-i bîntuie strigoii și moroii. Întreg satul pare a fi pradă farmecelor și blestemelor. E clar că nu-i ceva în regulă ! Pentru că nu mai există articolele respective de multă vreme...

Și, înclinația mea, niciodată dezmințită, de-a investiga permanent, așa cum se cuvine să procedeze orice detectiv care se autorespectă, mă îndeamnă, din ce în ce mai insistent, să rămîn pe locurile astea.

Neapărat trebuie să aflu ce se întîmplă în Colțiilupchii !

Deocamdată trebuie să investighez în privința unui culcuș pentru noapte. Seara se apropie cu pași repezi, venind dinspre munte.

Cînd mă înapoiez din ograda ultimilor cetățeni interogați, bineînțeles cu un răspuns negativ, motorul „Bombiței" refuză să pornească. Verific bujiile. În regulă. Verific curentul. Mă curentez. Deci este. În schimb, nu-i capacul de la Delco. Îl găsesc pe filtrul de aer. Remediez urgent. Adică îl montez la locul său normal. Și, fără să mai stea pe gînduri, motorul pornește. La sfert ! Cine mi-a umblat la motor ? Încă o enigmă...

În vreme ce-mi astîmpăr nervii cu-o cană de cafea fierbinte, servită din termos, remarc la cîteva sute de metri o construcție bizară. Cred că-i o moară de apă. Întocmită din bîrne, așa cum se obișnuia în vechime. Și totuși suficient de prezentabilă. Degajă un farmec neobișnuit, o poezie stranie care-mi determină cordul să ticăie alandala. Oare Zola nu lucrase, și el, într-o moară ? Zola, sau Daudet, că nu mai țin bine minte. Dar n-are importanță. Amîndoi au fost scriitori, ca și mine. Îndeajuns de valabili !

După ce proptesc zdravăn „Bombița", nu numai cu frîna de mînă, ci și cu un bolovan cules de pe marginea șoselei, accelerez grăbit și pedestru în direcția morii.

Străbat livada care înconjoară ciudata construcție. Parfumul fînului proaspăt cosit mă îmbată, făcîndu-mă să depistez serioase deteriorări în sistemul meu neuroafectiv.

Dar moara părăsită m-a cucerit. Cuprins de-o inexplicabilă și dulce febră, dau ocol înjghebării. De-aproape, moara se dovedește mult mai impresionantă. Și, ca o culme, spatele morii e prevăzut cu-o tindă, în dosul căreia bănuiesc și-o odaie de locuit.

Bîrnele sînt învechite și înnegrite de vreme. Pe ici pe colo mai atîrnă o scîndură, cîte-o țambră desprinsă din cuie. După ce urc pe podeaua tindei, sub care curge un pîrîu mititel, mă conving de soliditatea ei. Dacă suportă personalitatea subsemnatului, înseamnă că-i e dat să mai dăinuie mult timp. Privesc apele gîrlei. Limpezi și albastre ca perlanul. Susură încîntător, răsplătindu-mă pentru toate dezamăgirile îndurate în cursul zilei.

Privcliștea ce se prezintă ochilor, văzută din tindă, e de basm. Aici mi-aș dori să-mbătrînesc și să mor. Cît mai tîrziu, desigur.

Pînă atunci pornesc în goană spre „Bombiță". Trebuie să aflu neapărat a cui e moara. Poate-l conving pe proprietar să mi-o închirieze.

La prima casă întîlnită în drum, primesc și adresa acestuia.

— Mergeți la Naiba !

Surprins de manifestarea cetățeanului, destul de nepoliticoasă, cer un supliment de informații :

— Cu ce te-am supărat, bădie, de mă trimeți la Naiba ? Sînt împotriva practicilor mistice, ateu convins, și nu țin să intru în relații directe cu reprezentanții iadului. Hai să ne lăsăm de glume ! Te-am rugat să-mi spui cine-i stăpînul morii...

— Păi v-am spus ! „Moara dintr-un dud" e-a lui Naiba !

— Nu din dud, fratele meu ! Mă interesează moara părăsită, de la marginea cătunului, aia din livadă !...

Nenea nu se dă bătut. Văzînd că-s cam greu de cap, cel puțin așa își închipuie dînsul, neștiind cu cine are de-a face, mă prelucrează în continuare :

— E părăsită de cînd a cumpărat-o Naiba, acum vreo cincisprezece ani, dacă nu și mai mult. Noi așa îi spuneam, „moara dintr-un dud", fiindc-a fost înjghebată numai din bîrne de dud. De ce Dumnezeu o fi cumpărat-o Naiba, asta numai Dumnezeu o știe ! De-atunci moara nu mai lucrează, și ne ducem să măcinăm la Cuțele sau la Galița.

După cum mă lămurește binevoitorul autohton, domnul Naiba, că așa-l cheamă, locuiește tocmai la dracu-n praznic, la cealaltă hotarniță a cătunului. În vreme ce poluăm atmosfera cu cîte un Snagov (oferit de subsemnatul) capăt toate detaliile necesare, pentru a răzbi la domiciliul respectivului.

— Dumnezeu să te aibă în pază, bădie, că eu mă duc la Naiba !

Încîntat de jocul de cuvinte, comis cu-atîta inteligență, demarez ca un autentic Emerson Fittipaldi, fără să mai iau seama la zîmbetul plin de viclenie și încîntare al „bădiei", și încă susținut de-o dantură aurită orbitoare.

Abia după ce mă detașez (distanțat) de cetățeanul cu pricina, începe să mă malaxeze acut un gînd chinuitor : de ce rînjise nenea ăla, cu atîta subtext ? Și de ce-or fi

avînd dinți de aur localnicii de-aici ? Întrucît prea se acumulează enigmele, amîn rezolvarea pentru runda următoare.

Întunericul mă învăluie. Farurile spintecă bezna, tăind în ea ca-n smoală topită. Ceața nopții răsare din asfalt, întinzînd deasupra șleaului, pînă la o altitudine de maximum 2 metri, un strat gros și unsuros de neguri pîcloase.

Pe măsură ce înaintez în direcția indicată de rînjitorul binevoitor, sînt nevoit să constat consistența din ce în ce mai vîrtoasă a ceții. Acuma seamănă c-un ocean de lapte bătut.

Motorul „Bombiței" toarce liniștit, iar eu devin tot mai neliniștit. Într-un perfect contratimp.

O luminiță roșie îmi violentează retina. Nu-i o altă mașină, în fața mea, cum crezusem la început. E becul de avertizare, de pe tabloul de bord. Mă anunță că se termină benzina. Totuși, mai am pentru vreo zece, cincisprezece kilometri.

Laptele ceții se transformă în iaurt.

Musai să cobor din mașină. Trebuie să întreprind o recunoaștere de noapte, căci am ajuns la gardul de vizibilitate zero. Să văd unde duce șoseaua.

N-apuc să pășesc nici doi metri, că mă fixează locului un zgomot binecunoscut. Aduce a gîlgîit. Slavă Domnului, nu-i ceea ce bănuisem. Dar, sub botul „Bombiței", spumegă apele torentului, ca detergenții într-o mașină de spălat „Alba-Lux 3". Același de azi după-amiază, cînd intrasem în Colțiilupchii.

Pentru a evita încă o baie, dar și nocturnă, decid că-i cazul să mîi peste noapte în mașină. Chiar la malul torentului. Apă am, ceva alimente se mai găsesc.

Deci purced la operațiile de instalare pentru un somn adînc și dulce.

Mîncat bine, băut bine, e momentul să trec la etapa următoare, adică „dormit bine". Pled am, puișor de pernă așijderea, așa că mă organizez pe plan local, în condițiile date. Pe bancheta din spate.

Din lipsă de spațiu vital suficient, sînt nevoit să-mi vîr picioarele pe unde pot. Unul între cele două scaune din față, iar celălaltul sub mine.

Apa îmi susură pe sub ferestrele „Bombiței", iar eu visez că dorm în tinda morii. Cel puțin așa presupun, căci

prea-i frig. Dar nu mai contează, totul e s-ajung la Naiba, cu bine, să-nchiriez, „moara dintr-un dud". C-altminteri nu cred să mai isprăvesc vreodată romanul atît de mult dorit...

10. VEHICUL ANTIAUTOSANITAR, CU CLAXON PE DOUĂ TONURI

Îmi bîzîie la urechi un bondar insolent. Cu intermitențe. Nu-i bondar. Ci claxon. Strident, pe două tonuri, înfatuat de parcă s-ar afla montat pe un „Jaguar".

Spre uimirea mea, care mă trezesc înspăimîntat, crezînd c-am blocat șoseaua cu „Bombița", claxonul aparține unui măgar. Măgar autentic. Nu măgar la volan.

Ce-i drept, există și-un element uman. Dar acesta stă de-a călare pe dobitocul care nu-nceteză să mă claxoneze, cerînd insistent eliberarea trecerii.

Cobor surescitat din „Bombiță", gata să mă lovesc de țeasta animalului. Îl somez pe proprietarul vehiculului cavalin (sperînd ca dobitocul de sub el să aparțină acestei familii):

— Ce te-a apucat, măi băiete, de-mi ragi la cap cu măgarul ăsta? Nu ți-e bine, să mă trezești tocmai cînd mi-e somnul mai dulce? N-ai destul loc pe șosea?

Flăcăul se amuză în continuare. Nu mă „tratează" cu nici un răspuns.

Mă uit la el înciudat, vrînd să-l intimidez. Îmbrăcat în niște blugi strîmți și soioși, roși zdravăn la genunchi, prevăzuți cu țintele și etichetele de rigoare, băiețandrul și-a lăsat și plete moderne, pleoștite peste urechi, camuflîndu-și obloanele cu o pereche de ochelari de soare enormi, cît niște strachini din ceramică neagră. Peste cămașa de culoarea bananelor răscoapte, poartă o bundiță folclorică din piele de miel (întoarsă pe dos) și înflorată cu tot felul de cusături. Pe umăr și-a petrecut o curea, de care atîrnă un soi de traistă. Trebuie să fie destul de grea, deoarece stă umflată ca un țîfoi.

Măgădanul, căci pare suficient de lungan, continuă să mă privească zîmbăreț, fără să-mi răspundă, iar vehiculul continuă să ragă claxonînd, fără speranțe de oprire. Pe două tonuri.

Scos din sărite, comit greșeala să mă iau la întrecere cu el, izbutind niște răcnete cu (cel puțin) două octave mai sus :

— Ascultă, băiete ! Nu ți-e rușine ? Dă-te jos de pe măgar ! N-ai pic de respect față de-un om ceva mai în vîrstă ? Manifestă puțin respect, c-altminteri te-nvăț eu ce-i politețea...

Bulevardistul de le Colțiilupchii coboară de pe spinarea unicului său măgar putere, își aranjează cochet pletele, după care mă apostrofează :

— Care ți-e politețea, firișor de păpădie ? Să bați o femeie ? Să nu te-ncumeți cumva, că te pocesc, grasule ! Am făcut și karaté la viața mea, așa să știi !

Nu mai e nevoie să mă pocească. Am rămas cu gura căscată, dar și strîmbă. Băiețandrul e chiar fată.

Îi demonstrez imediat ce-nseamnă educație :

— Vă rog să mă scuzați, am fost victima unei confuzii ! Am bănuit că sînteți vreun hippy, un pletos din ăia, pe plan local. Mă numesc Al Conan Doi... Romancier...

— N-am auzit, n-am citit, nu cunosc, dar accept scuzele ! E bine ? Sînt doctorița Emilia Manzur. Pentru prieteni Milica. Medicul circumscripției sanitare Colțiilupchii...

— Medic fără mașină ?

— Uite că mai există ! N-am decît cinci cătune de vizitat și, întrucît nu mi-a sosit încă „Pegasul" comandat, mă deplasez cu măgarul pus la dispoziție de-un grup de cetățeni cordiali, adică inimoși. Bine c-a văzut nea Dobre ficățelul, fiindcă nu știu ce se mai putea întîmpla.

— Care ficățel ? Doamnă doctor, suferi de insolație ?

— În primul rînd mi-s domnișoară, în al doilea rînd să-mi zici Milico, iar în al treilea rînd ficățelul, dar să nu te superi, e denumirea pe care-o dăm noi, ruralii, „Fiat"-ului 600...

— Merci ! Și unde-i „nea Dobre" ?

— Aici ! Vehiculul meu antiautosanitar... măgăreața care vede tot, aude tot, merge peste tot și-i claxonează pe automobiliștii contravenienți la circulația rutieră...

— Coană Milico, înțeleg să-l cheme Dobre, dar de ce și „nea" ?

— Fiindcă sînteni un fel de cunetri ! Stăpînă-sa mi-i fină... Dar ce se-ntîmplă cu matale, maestre ? Am impresia că te supără ceva.

— Halal să-ţi fie, coană Milico, eşti doctor mare ! Cum de-ai sesizat ? Pentru că mă supără... groaznic...

— Inima ?

— Da ! Mi-e foame. Te-am auzit pomenind de ficăţel, şi mi s-a făcut o foame cumplită, chit că ţi-ai rîs de „Bombiţa" mea...

Milica Manzur porneşte să chicotească abundent, uitîndu-se pe rînd, cînd la mine, cînd la „Fiat".

— Nu văd ce-i de rîs ! Eşti medic şi ştii ce-i aia criză hipoglicemică. N-am mîncat de ieri seară.

— Păi mănîncă, omule, nu mai sta.

— Sărut mîna, doctoriţo, ce mai, eşti medic de excepţie. Primul care mă îndeamnă să mănînc şi nu să ţin regim. Te rog. nu cumva să mă refuzi... eşti invitata mea la un mic breakfast, la botul măgarului...

— Eu ? Nici nu mă gîndesc. Mănînc oriunde, orice şi oricît. Am să contribui însă, atît cît îmi permit modestele mele mijloace din desagă.

Sîntem la a doua ceaşcă de cafea. Tolăniţi pe malul pîrîului, pălăvrăgim despre dificultăţile scriitorilor aflaţi în criză de creaţie.

Doctoriţa mi se pare extrem de băieţoasă, deşi e-o perlă de fată. Liberă la gură, stenică şi pozitivă, spune lucrurilor pe nume. Chiar şi-n privinţa gustării de dimineaţă, şi-a permis să afirme că-i mai mult un mini-microdejun, extrem de improvizat.

Pe scurt, pentru stabilirea adevărului, ne-am rezumat la 200 grame costiţă afumată (de la mine), cîte trei ouă vîrtoase (de la doctoriţă), ceapă verde, usturoi aşijderea, tot verde, telemea de oaie naturală (Colţiilupchii), ridichi, urdă dulce, iar ca băutură, apă destul de potabilă, din pîrîul ce ne era la îndemînă. Niţel cam nisipoasă. Însă un nisip fin, suportabil, mult mai plăcut decît cloramina din cişmelele Bucureştiului. Şi, la urma urmei, apa trece, pietrele rămîn. Unora la ficat, altora la rinichi. Depinde de gust.

Deşi îi zic doctoriţei pe nume, de parcă ne-am cunoaşte de-o viaţă, ea continuă să-mi spună „maestre". Faptul mă mîngîie nespus.

Motiv care mă determină să procedez la interogarea Milicăi.

— Ia zi, dragă doctoriţo, ce-i cu chestiile astea, pe care mi le povestesc băştinaşii ? Sînteţi chiar un sat vrăjit, bestemat ?

— Hai să fim serioşi, maestre Conan, că-ţi mai zici şi Doi, — mă prelucrează Milica Manzur, — cine ţi-a mai băgat în cap şi bazaconiile cu vacile care-şi pierd laptele, cu fîntînile secate, cu oile decedate subit ?

— Pacienţii matale, coană Milico !

Doctoriţa zîmbeşte pe sub mustaţă — şi zău că n-are aşa ceva, — după care porneşte să chicotească :

— He, he, he, dragul meu scriitor şi detectiv. Ai luat o plasă de zile mari. Nu ţi-a trecut nici o clipă prin cap că eşti victima unei înscenări ? Pe plan local, aşa cum îţi place dumitale să zici. Ai văzut personal vreo fîntînă secată ?

— Că nu era să mă bag în fîntînile oamenilor...

— Da ce, încăpeai ? Hai să nu ne facem iluzii... Cineva nu vrea să fii oaspetele satului. Atunci, prin telefonul rural, din om în om, a transmis dispoziţiile necesare. Scriitorii-s curioşi, îşi vîră nasul pretutindeni, scormonesc pe unde nu trebuie şi, băşca, îşi mai bat şi gura. De ce să ne tulbure străinii obiceiurile ? Sînt profund interesate anumite persoane să n-avem parte de scriitori printre noi.

— Dar cum s-a aflat de faptul că-s scriitor ?

— Tot prin telefonul nostru. Crezi c-a înghiţit cineva povestea c-ai venit să scrii un roman ? Dacă-i aşa, de ce tocmai la Colţiilupchii ? Aveţi casă de creaţie la Sinaia-Cumpătu...

Revin la problema locală :

— Şi cine-i creierul ? Cine-i „cerebelul" care se consideră inoportunat de stabilirea mea temporară aici ?

— Naiba ! — îmi declară doctoriţa nespus de calmă.

— Coană Milico, să fim serioşi ! Nu-mi arde de glume...

— Nici mie, maestre Conan Doi !

— Care Naiba ? Naiba Naiba ?

— Maestre, mă dezamăgeşti. Arăt eu atît de toantă ? Numai cretinii îşi închipuie că există diavoli. E vorba de Gulliver Naiba !

— Proprietarul morii ?

— Exact şi întocmai ! Vezi că ştii, dragă maestre !

— Ia mai spune o dată, coană Milico, parcă nu-mi vine să cred. Cum îl cheamă ?

— Gulliver Naiba !

— Gulliver ? Formidabil !

Doctorița mai temperează din entuziasmul meu folcloric :

— Nu te grăbi, maestre. Încă n-ai aflat totul despre Naiba !

Buimăcit de ipoteza, destul de verosimilă, emisă de Milica Manzur, precum și de bizarul nume al cetățeanului, aprind rapid și năuc un „Snagov", trăgînd ca un disperat. N-are pic de tiraj. Normal. Dădusem foc filtrului. Fiind din material plastic, obstruează canalele prevăzute pentru circulația cancerului din fum. Arunc țigara supărat.

Pînă să-și termine doctorița povestea, recitîndu-mi întreg dosarul de cadre al lui Gulliver Naiba, reușesc și eu să-i termin, pînă la fund, desaga cu merinde.

Acum sorbim iarăși din cafelele furnizate de miraculosul meu termos. Eu mă străduiesc să recapitulez și să ordonez datele aflate, iar Milica Manzur mă privește cointeresată, curioasă să vadă cum funcționează creierul unui scriitor. Nu știu ce-o fi observînd doctorița, însă computerul meu personal lucrează (după părerea mea) mai mult decît satisfăcător, dacă nu chiar excelent.

În primul rînd, pentru că nu-i numai un cerebel de creator, ci și masa de celule cenușii a unui detectiv înnăscut, deosebit de înzestrat „vizavi" de problemele, atît de spinoase, ale psihologiei contemporanilor mei.

Datele comunicate de doctoriță sînt, pur și simplu, fantastice.

Gulliver Naiba debarcase la Colțiilupchii prin 1949. Fără să se știe precis de unde, cine fusese și cine era. Încă de-atunci arăta destul de verde la trup, deși lansase zvonul că-i trecut de 65 de ani. Dar, conform certificatului eliberat verbal de Milica, nici acum nu-i dădeai mai mult. Naiba refuza să-mbătrînească, prin cine știe ce contract încheiat cu tizul său.

Într-un timp record, se impusese ca potcovarul cel mai dibaci din regiune. Pe lîngă potcovărie, Gulliver înființase în același spațiu și-un mic atelier de reparații universale : biciclete, atelaje agricole, vermorele și pompe carosabile

de stropit pomii, motorete și motociclete, aparate de radio și, în ultima vreme, chiar și televizoare.

Neavînd concurență, își ridicase o casă, cumpărase „moara dintr-un dud", plus grădina și livada adiacentă. Lucra în permanență, cu excepția zilelor de vineri.

Aici simt nevoia să solicit un supliment de informații :

— De ce tocmai vinerile, coană Milico ? De ce să nu lucreze vinerile, cînd e știut că duminica-i ziua noastră de odihnă ?

— Asta se-ntreabă și satul. Dar mie mi-i clar. Domnul Gulliver Naiba, după părerea mea, se ocupă cu ocultismul. Mai pe ascuns, mai pe față, el e vraciul și vrăjitorul local. Face și desface farmece, ghicește. Lumea vine la el ca la circ. Cred că realizează mai mulți bani cu chestiile astea, decît cu potcovitul...

— Stai oleacă, doctorițo ! Una-i ocultismul, și alta-i vrăjitoria.

— Și crezi că domnul Gulliver Naiba nu cunoaște diferența ? Să-i vezi biblioteca de specialitate, te cruceși ! Una citește, și-alta practică. Cînd îi doare capul, sătenii se duc la Naiba, să le descînte.

— Și le trece ?

— De unde ! Vin apoi la mine, după „nasturi".

— Deci, ce mai calea-valea, nu-ți face concurență...

— Nene maestrule, e-o rușine, ca astăzi, în secolul cosmic, să crezi în descîntecele unui mag decrepit, în pragul sclerozării... Poate greșesc, dar Gulliver Naiba e-un om plăcut, tocmai datorită cretinismului care începe să-l macine, odată cu înaintarea în vîrsta pe care se încăpățînează să nu și-o mărturisească. Am oarecari relații cu el, îl supraveghez de la distanță, fiindu-mi simpatic cu procedurile sale de arierat mintal pe cale de senilizare.

Cad cîteva clipe pe gînduri, apoi îi spun Milicăi :

— Dar dacă-i vorba de-un caz rar, de vreun fenomen parapsihic ?

Milica izbucnește în rîs :

— Gulliver Naiba fenomen parapsihic ? Marele mag, descoperitor de vaci rătăcite și găini furate ? Care s-a țicnit la bătrînețe, de prea multe cărți ocultiste citite...

— Știi ce nu-nțeleg eu, coană Milico ? — insist s-o interoghez pe doctoriță. — Ce-ai cu el ? De ce nu-l suferi, de vreme ce ți-i simpatic ? Arierat, ramolit văd că-l

diagnostichezi. Atunci înseamnă că nu prezintă vreun pericol real.

— Maestre Conan, — se enervează doctorița, — n-aș zice că mi-i frică de Naiba, adică de Gulliver. Mai curînd mă neliniștește. Însă nu-mi surîde deloc faptul că reușește să cîștige atît de ușor încrederea sătenilor. Totodată, manevrele lui manifestă multă viclenie. Urmărește ceva, ceva ascuns. Faptul că nu dau de rostul purtărilor lui, asta mă tulbură, mă îndeamnă să-l vizitez. Mai mult pentru a fi la curent cu intențiile sale. Cînd ne întîlnim, stăm îndelung la palavre. Mă aiurește cu poveștile lui, dealtfel amuzante. Îmi repugnă însă procedurile sale „vrăjitorești". Nu numai că sînt o înșelătorie, dar le practică din lăcomie de bani...

— O fi și ăsta un soi de hobby ! — avansez eu o ipoteză, absolut cretină.

— Hobby, hobby, dar de ce-l deranjează instalarea unui scriitor la Colțiilupchii ? De ce nu te primește nimeni în gazdă ? Vezi, iubite maestre, aici e-aici ! Înseamnă că se teme de ceva, că se ascunde. Aș da mult să aflu despre ce-i vorba, zău, meștere Conan...

A sosit momentul să pomenesc despre calitățile mele detectivistice :

— Coană Milico, de azi înainte totul a-ncăput pe mîini bune. Am să mă ocup personal de „enigma Gulliver Naiba". Nu degeaba îmi spun colegii „detectivul Conan Doi" ! Sînt curios cum o să reacționeze Naiba, zis și Gulliver, cînd am să-l rog să-mi închirieze „moara dintr-un dud".

Milica Manzur, fără să manifeste simptome vizibile de entuziasm, își aprinde placidă un „Snagov" (din pachetul meu) după care declară :

— Îndoi-m-aș, dolofanule !

— Regret, coană Milico, dar te pripești ! — îmi ies eu din resorturi. — Și-apoi, să știi, eu nu-s gras, ci glandular. Hipofizar, dacă-i să vorbim endocrinologic...

Doctorița mă examinează amuzată, apoi îmi zîmbește :

— Același diagnostic ți-l pusesem și eu, dragă maestre. Iar dacă ți-am zis „dolofanule", asta-i o dovadă de extremă simpatie. Pentru că-mi sînt dragi supraponderalii...

— Nu ține, doctorițo ! De ce tocmai supraponderalii ?

— Din pricina contrastului cu slăbiciunea mea. De-aia n-am să mă mărit, pentru că nu găsesc, și nici nu cred să existe, un gras corespunzător.

— Cu mine să nu-ți faci planuri, coană Milico. Sînt de trei decenii în cîmpul conjugal...

Doctorița, femeie și gospodină, spală ceștile la gîrlă, le șterge cu niște ziare, după care mă privește numai zîmbete :

— Nene Conane, dragule, să te vedem dacă-ți reușește figura cu „moara dintr-un dud". Sînt și eu curioasă. Pînă atunci, te las cu bine, pa și la re ! Treburile mă solicită, meleagurile sînt greu de parcurs, indiferent dacă „nea Dobre" consimte sau nu la patimile mele.

Pînă să-mi adun boarfele și catrafusele, pînă să dispară doctorița cea năzdrăvană, soarele s-a cățărat vîrtos pe cer, escaladîndu-l pe jumătate. Ceasul mi-a stat de mult. La 9 și-un sfert.

„Bombița" pornește tot la sfert. Adică motorul. Deoarece vehiculul se încăpățînează să nu miște din loc.

Altă enigmă. Ce naiba o mai fi și cu penele astea ale „Bombiței" ? O stare de neliniște își face loc prin sistemul meu nervos. Formidabil. Unde-mi sînt mințile ? Răspunsul e unul singur. La Naiba. La Gulliver Naiba. Voi fi sau nu voi fi chiriașul său, asta-i întrebarea ! Care mă frămîntă vîrtos !

III. CASA DIAVOLULUI

În absența oricăror dificultăți notabile, — datorită și informațiilor suplimentare oferite de zglobioasa Milica Manzur, — ajung și parchez lîngă domiciliul domnului Gulliver Naiba.

Dezamăgire totală, cruntă, din cele mai profunde. Dacă un personaj atît de insolit și dotat cu toate alifiile, ca Gulliver Naiba, după douăzeci de ani de muncă îndîrjită

(dar și lucrativă), nu și-a putut înjgheba decît chichineața asta deprimantă, rezultă că nu-i chiar un mag de calibru impresionant, așa cum îmi imaginasem eu din cele relatate de doctoriță.

Întrucît n-am sesizat vreun indicator restrictiv, care să interzică claxonatul în localitatea Colțiilupchii, profit de ocazie și apăs cu toată convingerea, dar și animat de cele mai bune sentimente, pe butonul aparatului de făcut zgomot. La parametrii calculați de firma constructoare, cu destulă parcimonie, behăie și el cum poate, oarecum lipsit de entuziasm și vigoare. Obține totuși rezultate !

Căci, de după colțul casei, pășind alene și terifiant, se ivesc doi dulăi înfricoșători, două fiare infernale. Dintr-o subspecie canină absolut necunoscută. Taciturne, nu mă onorează nici măcar c-un surogat de lătrat.

Privesc atent și concentrat la jivinele iadului. Mă apropii de gard. Zăvozii așijderea. Cînd sînt la un metru de poartă, disting o tablă de tinichea pe care stă scris : „Ciini foarte răi ! Nu mușcă !"

Fiarele mă privesc și ele, tot concentrat și atent. Dar și indiferent. Mai întreprind un pas. De probă. Perechea refuză să latre. Ceea ce mi se pare normal, deoarece nici eu nu-i latru. Reușesc, abia acum, să descifrez etichetele pe care le poartă agățate de zgardă. Namila din stînga se cheamă „Satan", iar cealaltă „Belphegor". Interesant. Din ce în ce mai interesant.

Dar cum nu-s prea fricos de felul meu, îmi iau cordul în dinți și deschid încetișor (chiar foarte încetișor) portița. Dulăii iadului se trag îndărăt. Eu fac doi pași înapoi. Zăvozii dublează miza, la patru pași. Dar tot înapoi. Nu sesizez nici o intenție agresivă. Și băietul excentric evoluează mai departe.

Pornesc să examinez casa domnului Gulliver Naiba, — care refuză să manifeste vreo dorință de-a-și arăta fața, — dîndu-i un ocol integral.

Ciudată construcție. Mult mai joasă decît locuințele văzute la Colțiilupchii. Acuma nu mi se mai pare atît de prăpădită. Mai ales cînd remarc ușa de la intrare, din stejar masiv, de parcă ar fi poarta castelului de la Bran. Iar ferestrele sînt (cel puțin) cu totul impresionante : mari și late cît niște vitrine de „supermagazin" universal, de tip „BIG".

La al doilea ocol, bag seamă că mai există o ușă. Dosnică. Însă la fel de zdravănă, ca și cea principală. Mă intrigă însă faptul că nu-s prevăzute cu broaște. N-au decît obișnuitele clanțe, de la „Ferometal", fabricate conform STAS 4653/67.

Cu dulăii după mine, mai vizitez și livada din spatele atenanselor. Dar, ca orice diavol care se respectă, Naiba nu-i nicăieri.

Deodată mă străbate un gînd înfiorător. Dacă bătrînului mag i s-o fi făcut cumva rău în casă ? La vîrsta lui, nu-i exclusă posibilitatea unui infarct de miocard, stop cardiac sau altă defecțiune a sistemului vascular. Că, slavă Domnului, sînt destule șanse...

Mă reped către casa absentului. Clanța ușii de la intrare funcționează satisfăcător. Pesemne că-i nouă.

Pătrund în prima odaie, iar dulăii rămîn de gardă în fața pragului. În cea mai mare goană, străbat toate încăperile. Patru la număr. Sper să-i mai pot fi de ajutor bătrînului Naiba, în caz de dificultate.

Locuința-i cum nu se poate mai pustie.

Odaia cea mare are ferestrele zăbrelite. Absolut fără noimă, de vreme ce casa nu posedă broaște la uși. O masă imensă, perfect patrată, ocupă un spațiu corespunzător. Disting pe centrul acesteia, sprijinit de o scrumieră uriașă, din ceramică neagră, un bilet.

Cînd citesc în capul biletului numele meu, rămîn cu gura căscată.

Iau hîrtia cu mîini tremurînde (de emoție), și pornesc să lecturez :

„Domnule Conan nu m-aștepta aud de la niște cumetri că vrei să locuiești la moara dintrun dud nu știu ce poate să facă acolo un scriitor dacă ești așa ceva dar ar fi bine so încerci o zi două ca săți dai seama dacăți convine apoi vom discuta și condițiile că nus amator de străinași în satul meu dacă nuți e frică dute și dormi la moară o să stăm de vorbă mai pe îndelete mai tîrziu acum am treabă aștept oaspeți din adîncuri la peștera gușteriței viziteazămi și casa în care locuiesc ai ce vedea țiam lăsat pe noptieră o sticlă de benedictină și un pahar gulliver naiba".

Comoționat zdravăn în urma enigmelor multiple propuse de lectura mesajului, apreciez că-i cazul să dau urgent ascultare invitației domnului Gulliver.

Depistez un flacon borțoșel pe dulăpiorul de lîngă fereastră. De ce i-o fi zicînd noptieră, asta-i o enigmă în plus. Peste cîteva secunde, un lichid verzui, uleios, umple pahărelul care vibrează lejer în mîna mea dreaptă.

N-am mai gustat pînă astăzi benedictină. Probabil că asta-i, din moment ce domnul Naiba îi spune pe nume, ca unei vechi cunoștințe. Pun o picătură pe limbă. Se deplasează de parcă ar fi mercur, apoi lunecă rapid pe beregată.

Cerul gurii îmi explodează. Arome bizare, necunoscute, îmi perforează nările. Incitat, torn în personalitatea mea tot pahărelul. O pară de foc, un autentic incendiu alertează toate vinele și arterele, electrocutîndu-mi reflexele. Cu toată greutatea mea, care nu-i de ici de colo, am senzația certă c-am devenit imponderabil.

La un moment dat, îngheț. Dacă mi-a oferit cine știe ce otravă sau elixir infernal ? Aștept paralizat efectele următoare. Nimic ! Numai că zbor... Lin și sigur ! Beau și-al doilea pahărel. Pentru verificare. Și dacă mă ajută la scăderea greutății ?...

Mă las amețit pe un scaun. Tare. Din stejar masiv. Dar întrucît am devenit imponderabil, impactul dintre mine și scîndura dură, dar virtoasă, nu mai contează.

Imediat, poate datorită și efectelor stimulatoare ale benedictinei, mi se nasc în minte o serie de întrebări. De unde-mi cunoaște Naiba numele ? De unde știa c-am să-i intru în casă ? Chiar or fi vizitatorii din Adîncuri, la peștera Gușteriței ?

După ce-mi recapăt o parte din calmul meu proverbial, negăsind deocamdată nici un răspuns valabil la întrebările de mai sus, pornesc la vizitarea locuinței.

Inaugurez ancheta cu odaia în care găsisem straniul mesaj și flaconul cu extractul de plante. Cel puțin așa îmi amintesc că trebuie să fie benedictina, o poțiune medicinală. Încăperea-i cam întunecată. Ferestrele zăbrelite sînt destul de chioare în ciuda dimensiunilor uriașe. Găsesc rapid șalterul. Aprind lumina. Chioară și asta. Nu pare să aibă mai mult de 15 wați. Becul, bineînțeles. Mă rog, asta avem, asta folosim.

În afara mesei imense, din centrul camerei, a scrinului pitic, a două scaune de stejar și-a unei măsuțe acoperite cu postav verde, se mai află în încăpere un bufet monumental, tot din stejar masiv, un bufet cu etaj, ca pe vremuri, așa cum avea și madam Nachtigal la Posada, cu zeci de ușițe și ferestruici, cu nenumărate saltare vizibile și invizibile (mai ales). Bufetul, la ora actuală, e utilizat ca bibliotecă.

Formidabil ! Domnul Gulliver Naiba, în ciuda părerii pe care mi-o formasem după citirea misivei, — agramată și antiortografică, — posedă o mulțime de cărți în franceză.

Găsesc o sumedenie de lucrări despre ocultism, printre altele și monografia de vulgarizare a lui Julien Tondriau („Ocultismul"), romanele și nuvelele lui Jean Ray, „Ceremonialul nocturn" al lui Thomas Owen, „Povestiri malefice" de Claude Seignolle, „Memoriile diavolului" de Fréderic Soulie, ba chiar și „O mie și una fantome" a bătrînului Dumas. Cultivat și bătrînul Gulliver Naiba. La curent cu lucrările de... specialitate. Dacă le-o fi citit !

Îmi continui examinarea în celelalte încăperi. Nimic senzațional. S-ar zice ! Și numai deocamdată...

Pentru că, în ultima odaie, cea care dă spre ușa din dos, descopăr o oglindă realmente impresionantă. Atît prin ornamentica elegantă, barocă și artistică a ramei, cît și prin dimensiunile ei. Depășind statura unui cetățean bine dezvoltat, nu-i prinsă de perete, așa cum s-ar fi cuvenit, ci stă la vreo 50 de centimetri de zid. Un individ ceva mai subțirel, s-ar putea strecura lesne în spatele ei.

Curios. Dacă nu chiar foarte curios. Într-o casă destul de amărîtă, cum arată pe dinafară locuința lui Gulliver Naiba, să dai peste o oglindă de certă valoare, nu-i lucru normal !

Mă apropii. Privesc în apele întunecate ale oglinzii.

— Drace ! — îmi scapă de pe buze numele vulgar al Satanei.

Căci oglinda refuză să-mi reflecteze imaginea.

În schimb se scălămbăie la mine, oarecum ironic, o aschimodie de pe alte tărîmuri. Pe cît mi-s eu de trupeș, pe-atît de scheletică-i arătarea.

Mă reped în spatele oglinzii. Nimeni.

Cercetez sticla. Neprezentînd denivelări sau unduiri, apte să redea imagini deformate, ca oglinzile de la bîlciuri,

conchid că iarăşi nu-i ceva normal. Oglinda lui Gulliver Naiba contravine celor mai elementare legi ale fizicii. Pe care le cunosc la perfecţie, de cîte ori le-am repetat la şcoală, pentru a nu risca oarece penibile corigenţe.

Înnebunit, mai privesc o dată. Aschimodia a dispărut. Acum este înlocuită de-o altă ipostază a ei, un individ halucinant, dar şi destul de corpolent. Privindu-l mai concentrat, sînt silit să deduc că-i vorba de personalitatea mea.

Nu mai zăbovesc o clipă în odaie, ci mă înapoiez în camera cea mare, unde-mi uitasem butelca şi paharul. Simt o nevoie urgentă să conversez cu benedictina. Care îşi face numaidecît efectul. Îmi revin în puteri, planînd iarăşi în spaţiu. Nici cu poţiunea asta nu-i lucru curat.

Pentru a mă achita de obligaţia esenţială a unui detectiv corect, anume de-a nu examina superficial detaliile, revin în odăile vizitate.

Încăperea cea mai misterioasă, aproximativ vidată de orice mobilă sau ornamente spînzurate pe pereţi, mi se pare odaia din stînga celei în care găsisem biletul. Domneşte înăuntru o atmosferă apăsătoare. După cîteva clipe, de profundă analiză, mi-o explic. Odaia nu posedă nici o fereastră. Şi totuşi e luminată suficient. Dar nu arde nici un bec ! Cum se face că încăperea pluteşte într-o lumină fantomatică, pîlpîitoare, ca un ecran de televizor defect, fără imagine ? Şi-aici, ceva nu-i în regulă !

Deconcertat, dar şi năucit de cele văzute, ies din casă. Fără să las din mînă scrisoarea domnului Gulliver Naiba.

Ajuns în bătătură, mai citesc o dată rîndurile celui plecat la peştera Guşteriţei. Şi încă la o întîlnire cu personalităţi sosite din Adîncuri.

Ce părere o fi avînd despre mine domnul Naiba ? Mai ales cînd îmi propune, negru pe alb : „...dar ar fi bine so încerci o zi sau două ca săţi dai seama dacăţi convine... dacă nuţi e frică dute şi dormi la moară..."

Să-mi fie frică ? Mie ? De cine şi de ce ?

Îmi iau un călduros rămas bun de la „Satan" şi „Belphegor", dar prin semne şi încă de la distanţă, după care urc precipitat în „Bombiţă".

Vîr cheia în contact. Motorul, tot precipitat, nu porneşte ! Nici la sfert, nici la jumătate, nici la trei sferturi, Nu porneşte deloc.

După căutări istovitoare, care au durat mai bine de un sfert de ceas, reușesc să depistez defecțiunea. Dar nu numai defecțiunea, ci și o sticlă de benedictină. Pe banchetа din spate. Sticla. Iar defecțiunea la curent, pe care mi-l întrerupsese cineva. Operație pe care o putea realiza doar un mecanic priceput. Căci, datorită unui sistem extrem de inteligent, imaginat bineînțeles de mine, mi se instalase sub tabloul de bord un dispozitiv de eliminare a bateriei din circuit. Al naibii și domnul Naiba ! Se cam pricepe la probleme de tehnică auto.

Nu mai gîndesc la tulburătoarele evenimente ale zilei, ci demarez în ralantiu spre moară.

Și totuși mă frămîntă vîrtos o chestiune, oricît mi-ar fi de vraiște gîndurile. Dacă Gulliver Naiba a descoperit heblul de întrerupere a curentului, cum a procedat de mi-a deschis mașina ? Cheia portierei se afla la mine !...

Încă o enigmă. Că parcă n-ajungeau enigmele anterioare !

12). INOPORTUNE APARIȚII NOCTURNE !

Cam într-un ceas (plus ceva mărunțiș) izbutesc s-ajung la „moara dintr-un dud". Nu-i chiar o performanță, pentru un Fiat 600.

Nu știu ce Dumnezeu o fi avînd „Bombița", dar simt că-mi triturează nervii, de parcă i-ar pisa într-un mojar.

Am fost silit să opresc din două în două minute. Minimum. E drept însă că și cu benzina sînt pe sfîrșite. Mereu pene. De tot felul. De motor, de curent, de cauciuc și chiar de... găină. Că era cît pe ce să calc și-o orătanie domestică (dar scăpată pe ulița civică).

Mîine, după o noapte odihnitoare, în care sper să dorm buștean; ca un dulce copil (bine dezvoltat), îi extirpez toată mățăraia electrică. O demolez, fir-ar să fie ca de „Bombiță". Barem să știu precis ce se-ntîmplă. După aia o montez la loc. Dacă voi mai putea !...

Trag mașina chiar lîngă tindă. Oricît sînt eu de abilitat în arta șofatului, reușesc totuși să patinez lejer pe fînul de curînd cosit, proptindu-mă cu masca „Bombiței" de talpa costelivei construcții. Dar fără avarii notabile. Numai bara din față a suferit vag, în partea dreaptă, unde pare să aibă un soi de cucui. Dar și acesta-i invers, prezentînd o bolfă alveolară interioară. Nu-i nici primul, și nici ultimul. Barele celelalte arată mult mai rău. Sînt vreo cinci, adăpostite în garaj, unde ruginesc în pace și onor.

Nu mă mai satur privind „moara dintr-un dud". Liniștea ce mă înconjoară, — cu excepția unor gîlgîituri suspecte emise de radiator, — pur și simplu mă terifiază. Nu-mi vine a crede că mai poate exista o asemenea oază silențioasă pe planeta noastră poluată de zgomot.

Pînă să descindă amurgul, decid că-i cazul să mai dau un ocol morii.

Poezia pe care o degajă în cantități industriale se datorează atît emoției generate de vechimea construcției, pesemne de ordinul cîtorva secole (minimum două), cît și îmbunătățirilor întreprinse, — probabil de actualul proprietar, — în spiritul respectării stilului bătrînilor meșteri de odinioară.

După ce pătrund în interior, constat urgent că una-i afară și alta-i înăuntru.

Nu mai există nimic din ceea ce se cheamă moară. A dispărut orice instalație. Au dispărut și pietrele, și coșul pentru turnarea grăunțelor, și cîntarul, și sacii, și scafele.

Socotind pe degetele de la mîna dreaptă, unde am cinci, moara posedă trei încăperi. Mari și late.

Living-room-ul, adică „odaia mare", în limbajul folcloriștilor locali, căptușit cu lemn de tei, doar rindeluit, conține o masă, patru scăune, un bufet și-o laviță, tot din lemn brut, și tot de tei, dar prezintă o ciudățenie. Una singură. Și bună. Anume bufetul. Care ascunde un frigider cu compresor, unde s-ar putea adăposti și-o carcasă întreagă de bou. Din păcate, suspomenitul frigider nu are în păstrare decît trei sticle borțoșele. Pline cu un lichid binecunoscut mie.

O cameră mai puțin încăpătoare (pesemne că-i dormitorul) n-are decît un pat. Dar pat, nu glumă. De patru persoane. Cel puțin. Dar și din stejar masiv. Numai un

buldozer l-ar putea muta din loc. În pofida masivității, somiera se dovedește de-o supleţe şi moliciune fantastice.

Cea de-a treia încăpere trebuie considerată bucătărie. Dar şi sufragerie de toate zilele. Depistez de la prima vista un aragaz cu două ochiuri tari (adică din fontă, nu din ouă), o butelie, o măsuţă cu muşama cow-boy (în carouri), un bufeţel pentru vase, plin cu străchini, blide, linguri, furculiţe, cuţite, linguriţe. Pretutindeni identific diverse agregate electro-menajere : rîşniţă cu motor, ibric cu ştecher, dispozitiv de prăjit pîine şi multe alte chestii asemănătoare.

Întrucît cineva paraşutează o înserare de basm, renunţ să mai examinez anexele. Las pentru mîine cămara, pivniţa, podul, magazia, garajul (fost probabil grajd) şi bojdeuca pentru utilajul agro-alimentar. Vorba populară : „ce nu poţi face azi !...".

Dealtfel, apreciez că mi se cuvine, înainte de culcare, şi-o mică gustare. Recomandarea dieteticienilor, cu suprimarea cinei, o fi ea sănătoasă, dar la ei acasă. Nu în condiţiile aerului tare de la Colţiilupchii, care modifică metabolismul.

Acum, după ce am experimentat cu brio modestele mele aptitudini culinare, trebuie să mărturisesc sincer, cu mîna pe cord, că... aragazul a funcţionat ireproşabil, generînd o frumoasă flacără roşie şi foarte puţin fum.

Prăjitorul de pîine s-a dovedit a fi la înălţime. Pe raftul cel mai de sus al bufetului. L-am probat cu pesmeţi dietetici, gata prăjiţi din fabrică, neavînd alt produs de panificaţie la îndemînă.

Rîşniţa electrică de cafea, după ce-a manifestat unele ezitări mecanice, a dat rezultate din cele mai satisfăcătoare, emanînd şi-un smog plăcut mirositor. Dar cafeaua pe care o prăjisem într-o ulcică (pînă îi sărise smalţul) deoarece cam trăsese niţică apă (dar curată, din torent) reuşise să acopere aromele chimice ale izolaţiilor arse (de la motorul rîşniţei).

Ibricul (tot electric) n-a dat în foc decît o singură dată. A doua oară a stat cuminte. Dar nici nu s-a mai încălzit. Nici el, şi nici cardiotonica băutură pe care intenţionasem s-o fierb cu preţiosul său ajutor.

Respectînd (fără exagerări) prescripţiile severe ale dieteticienilor, m-am declarat „sătul" cu anemica mea cină

incropită din rezervele supranormative. Ceai de plante medicinale, cîteva feliuțe de costiță afumată, prăjite lejer pe tigăiță, doar atît cît să devină crocante, o cutie și jumătate de brînză topită („pentru copii") și cafea. Turcească, bineînțeles. Dar și rece. Plus două „Snagoave", țepene. La propriu, și la figurat.

Ca să n-adorm de-a-npicioarelea, mă deplasez moleșit în direcția odăii destinate odihnei de noapte. Detestînd somniferele, sorb din mers, trecînd pe lîngă frigider, o „tabletă" de benedictină. Suficient ca peste două minute să mă aflu cuibărit în patul acela imens. Stau și-ascult atent țîrîitul care-mi bîzîie pe la ureche, enervant ca un minielicopter în misiune de serviciu. Bine că-i numai unul.

Dacă ar fi fost o escadrilă, n-aș mai fi auzit seria de zgomote stranii ce se dezlănțuiesc brusc. Tresar și mă reped urgent în papuci. Trag cu urechea stîngă, trag cu dreapta, apoi cu amîndouă. Clar! Sursa de gălăgie se află la subsol. Adică în pivniță. Singura parte a morii pe care n-o vizitasem. Condamnabilă și nepermisă neglijență. Și mă mai consider și detectiv de excepție!

Iar zgomotele se intensifică. Umblă cineva. Fără menajamente pentru somnul locatarilor.

Mă îmbrac în viteză, ca un entuziast recrut de la paza contra incendiilor. O ușă bubuie asurzitor. Fapt care mă determină să mă-ndrept tiptil în direcția tindei.

Afară e-o noapte de basm. Cerul incendiat de stele, posedînd și-o lună de 50 000 de wați, îmi îngăduie o vizibilitate pînă la cinci sute de metri. Dar n-am nevoie decît de cinci. Ușa beciului e dată la perete și, bălăbănindu-se ritmat, permite filtrarea luminii dinăuntru, într-o pîlpîire intermitentă.

Fiind un individ curajos, îndelung verificat, decid să pătrund în beci. Prima bîtă găsită devine în mîna mea o armă mult mai eficientă decît „Smith and Wesson"-ul lui Mannix. Din două motive. Nici nu scoate fum și nici nu face zgomot.

Plin de sînge rece, în ciuda zgîlțîielilor ce mi-au cuprins hainele (pesemne din pricina vreunui curent de aer), intru în „vestibulul" beciului. De-aici, o scară masivă de stejar coboară vreo patru metri spre catacombele „morii dintr-un dud".

Îmi iau inima-n dinți, — slavă Domnului, am o dantură țeapănă și corespunzătoare, — și descind treaptă cu treaptă. Scara suferă demn, gemînd jalnic. Ultima treaptă nu mai rezistă. Cedează, pîrîind sinistru. În plină catastrofă, mă agăț disperat de perete. Dar și de șalterul luminii. Care se stinge instantaneu. Din beznă răsună un muget de fiară, îngrozitor, ca-n filmele cu fantome :

— Aprinde, dom'le, becul, că mi se răcește compoziția !

Mîna îmi acționează automat. Și se face lumină, conform dispoziției transmise de la distanță.

Privesc uimit încăperea. Dacă nu-i centru de colectare a sticlelor, atunci precis că-i vinotecă. Asta judecînd după flacoanele prăfuite, aliniate în nenumăratele polițe de pe pereți. Pe puțin o mie de recipiente. Nici n-apuc să descifrez enigmaticele inscripții de pe butelii, și iarăși mă aud interpelat :

— Lasă vinurile-n pace, că nu-i în fiece zi lăsata secolului !...

Excitat negativ, deoarece nu binevoiește să se arate la față, îl corectez urgent pe individ :

— Se zice lăsata secului !

În aceeași secundă, necunoscutul dîndu-și seama că nu-s persoana pe care o aștepta, reacționează absolut imprevizibil.

O explozie înspăimîntătoare răbufnește în străfundurile catacombelor. Urmează imediat un zgomot insuportabil (peste 110 decibeli) de tingiri răsturnate, fierărie prăbușindu-se, un șuierat de spaimă, ca și cum ar fi scăpat aerul dintr-un compresor gigant, scaune rupte, dulapuri trîntite, o harababură de apocalips, dar și de sfîrșitul lumii.

Peste cîteva clipe un fum gălbui, urît mirositor, invadează odaia în care mă aflu. Nu mai văd nimic, dar nici nu mai pot respira. Tușesc în „forcing", încercînd zadarnic să-mi raclez canalizația pulmonară.

Pînă să-i lămuresc situația mea de cadre, necunoscutul trece pe lîngă mine ca o umbră, mă îmbrîncește din mers, după care tîșnește pe scări în sus. Ușa de la intrarea pivniței bubuie terifiant. Un curent de aer mă seceră brusc, după care fumul începe să-și reducă sensibil densitatea, escaladînd pe urmele evadatului.

Recuperez rapid, tușesc mai rar (dar mai adînc), și consider că-i timpul să-mi declanșez investigațiile.

Camera în care se produsese explozia și care adăpostise sursele de fum și curenți de aer se află la cîțiva pași de vinotecă.

Pîș-pîș, și intru prudent. O gură de ventilație, cît un coș de transatlantic, absoarbe ultimele șuvițe de fum. Închid ușa. Și curentul (de aer) încetează imediat.

Pornesc la cercetarea laboratorului ce mi se înfățișează ochilor. Căci ce altceva poate să fie, dacă nu laborator ?

Deflagrația n-a distrus mai nimic. Totul a fost mai mult zgomot ! Un scaun cu picioarele în sus, un dulap cu ușile deschise, un recipient pe dușumea, un cazan în care încă mai fierbe ceva, tingiri, retorte, clești, patenturi și alte unelte necunoscute mie. Ce-a explodat atunci ? De unde-atîta fum și gălăgie ? Ce se meșterește aici ?

Un zdupăit de pași grei, deasupra capului, mă alertează urgent. E clar. Fugitivul cotrobăie prin „moara dintr-un dud". Mai precis în bucătărie, care se află chiar deasupra mea.

Țîșnesc imediat spre ușă. Mai înainte de-a mă extrage din enigmatica încăpere, privirea îmi cade asupra unui element ce-mi îngheață sîngele. Din întreg sistemul circulator. Cîteva maxilare, prevăzute cu dinți strălucitori, rînjesc la mine semnificativ. Paralizez pentru o secundă. După care încep să gîndesc intens. Din mers. În plină deplasare spre apartamentele mele.

Acum mi-e limpede întreaga schemă. Asasinul care-a evadat de-aici, după ce-a ucis cîțiva indivizi, le-a extras măselele, cu fălci cu tot ! Dar cînd m-o vedea, asasinul o să aibă oarece probleme... Fug și gîndesc rapid, cu-o luciditate atît de fantastică, încît mă podidesc lacrimile de drag ce-mi sînt. Dar să lăsăm exagerările...

Cînd dau buzna în bucătărie, ușa-i deschisă. Abia mă pot opri, frînînd brusc, în buza mesei. Care-i din lemn. Suspin adînc, după care îl caut pe asasin. Acesta, încă înainte de sosirea mea, probabil suficient de zgomotoasă, o luase la fugă. Chiar îl aud trîntind ușa de la dormitor.

Cursa contra cronometru durează aproximativ un sfert de ceas.

L-am alergat prin toată „moara dintr-un dud", până ce n-a mai avut scăpare. L-am prins tot în bucătărie. Unde gîfîia epuizat pe-un scaun, cu coatele rezemate de tăblia mesei.

Abia ţinîndu-mi suflarea, l-am somat, recurgînd la un truc clasic din repertoriul marilor detectivi :

— Stai că trag !

Asasinul mă priveşte surprins, gîfîind în continuare. Nu-mi vede arma. Pe care, dealtfel, nici n-o posed. Într-o pauză, îndrăzneşte să-mi vorbească :

— Nu vezi că stau, măi tu măi ? Trage odată, nu te mai cîcîi !

E nebun. Aşa cum şi presupusesem dealtfel. Deci asasinul e dement.

— Dacă trag, mori ! Vrei să mori ?

— Ba nu vreau să mor deloc.

Deconcertat, mut trucul pe canalul doi, apelînd la cealaltă variantă :

— Atunci, nu mai trag !

Să vedem, ce mai face acuma nebunul. Precis îşi pierde cumpătul, intră în derută, după care se predă. Asasinul însă, dement care se ia în serios, îmi face conversaţie :

— Ba trage, domle ! Trage odată uşa aia, că rămînem ţepeni. Nu simţi ce curent e pe-aici ?

Nu-i chiar nebun. Pentru că există un curent nemaipomenit. E şi normal, cu-atîtea uşi şi ferestre deschise.

Închis uşa, închid şi fereastra, după care deschid interogatoriul :

— Cine eşti dumneata ?

— Măi tu măi, dar matale cine eşti ?

— Conan-Doi !

— Şi unde-i Conan Unu ?

Totuşi, dacă nu-i nebun, face pe nebunul.

— E mort !

— L-ai ucis ?

— Nu eu. Viaţa. A murit de bătrîneţe. Dar şi celebru. Cum era să-l omor eu pe sir Arthur Conan Doyle, cel mai mare scriitor de romane poliţiste ?

— Păi eu te-am întrebat de Conan Unu !

— Domnule, eşti alienat ?

— Da de unde ! Dentist ! Dar matale ?

— Romancier !

— Şi de ce mă sperii, măi tu măi ! De ce mă faci s-alerg după matale, ca la cursele de cal...

— Pardon ! Eu te-am alergat... să dai socoteală de morţii fierţi în ceaun pînă la dezintegrare... Nu mă duci pe mine, „dentistule" !

— Măi tu măi, eşti romancier, cum sînt eu popă ortodox ! Şi întrucît mă cheamă Naftule Pompadur, pentru prieteni Tulli, îţi dai seama că aşa ceva nu se poate. Mai bine să dăm cărţile pe faţă ! Altminteri te dau pe mîna miliţiei. Aşa că alege... Ce rost are să-ţi tai singur craculde sub picioare ?

Tulli Pompadur arată conform numelui său ciudat, dar şi trăsnit. Acoperişul capului îi e pleşuv total, ca un fund de ceaun cromat. În compensaţie, şi-a lăsat favoriţi bogaţi, de fox sîrmos, iar craniul e-mpodobit artistic, extra-modern, cu plete ce-i atîrnă deasupra umerilor, pornind bineînţeles de la vîrful urechilor în jos. Efectul e stupefiant. Ceva în genul unei salcii plîngătoare.

În materie de înălţime, asasinul „dentist" depăşeşte cu mult 1.55 m. Dar şi-aici compensează prin artificii de modă. Pe sub pantalonii evazaţi exagerat, de s-ar zice că-s două fuste, poartă cizme cow-boy, dar cu tocuri înalte, „de damă", tipul troci (pătrăţoşi şi cu etaj). Cămaşa din bumbac flauşat, pîsloasă, are o culoare nedefinită, oscilînd între verdele de mlaştină şi sticla de sifon. În orice caz, distonează flagrant cu părul morcoviu şi ochii de nuanţa distrugătoarelor flotei de război, pe timp improbabil.

În vreme ce „dentistul" mă ascultă, arborînd un zîmbet sintetic, îi recit autobiografia mea. Pe măsură ce înaintez în amănunte, zîmbetul dispare, transformîndu-se într-un rînjet verde, plin de neîncredere.

— Şi fii atent, nu-s numai scriitor, ci şi detectiv.

Rînjetul dispare. Asasinul cască ochii, gura şi încearcă să spună ceva. Dar cuvintele se formează abia după eforturi susţinute :

— Maestre, ce mai, eşti tare ! Dai un ban, dar stai în spate. Te pomeneşti că eşti şi detectiv privat !

Am vaga senzaţie că mă ia peste picior.

— În nici un caz privat de inteligenţă, cum par să fie unii asasini amatori. Dă-i drumul la referinţe, să aflăm ce-nvîrţi pe-aici... Ce-i cu maxilarele alea ? Cîţi oameni ai ucis ?

„Dentistul" ezită, nevenindu-i să-şi creadă urechilor Nu se aştepta să-l demasc atît de urgent.

— Scumpe maestre, sînt tehnician de valoare, n-a murit nimeni cu protezele mele. Ce-ai văzut matale sînt monturi de proteze. Bătrînul Gulliver mi-a închiriat pivniţa. să-mi fac lucrările de laborator. Iar în căzănel fierbeam un material nou, pentru înlocuirea cerii de luat măsură. De unde-ai mai scornit şi chestia cu asasinatele ?

— Şi explozia ? Şi fumul ? — îl interoghez eu strîns.

Tulli Pompadur începe să tremure. Trupul îi e zguduit din ce în ce mai intens. E clar. Îl cuprinde panica.

— Nu ştiu ce soi de romane oi fi scriind matale, dar habar n-ai de fizică.

— Lasă-mă cu fizica ! Exploziile aparţin de chimie...

Pompadur tremură spasmodic. Chipul îi e străbătut de grimase, abia se poate stăpîni. Nu-l mai ţin nervii.

Dar izbucneşte într-un hohot de rîs fantastic, monstruos. Rîde total, din întreg trupul. I se scutură de rîs şi mîinile, şi picioarele, şi pletele marginale.

— Ha ! Ha ! N-ai înţeles că eram în pragul unei descoperiri epocale ? Cînd ai rupt scara, tocmai dădusem de soluţie. Se vede însă că materialul a intrat într-o fază neaşteptată, şi-atunci a făcut fîs. Un fîs ceva mai tare, cu mult fum. Mi-ai distrus cariera şi viitorul, şi-acum vrei să mă scoţi şi asasin... După ce mi-ai tulburat opera de creaţie, de invenţie în stare pură, mai ai şi pretenţii ? Mă faci să te alerg prin toată casa, să cred c-au năvălit tîlharii, şi mă scoţi tot pe mine erou de roman poliţist ? Nu ţine, nene Conane ! Mai bine erai Conan Unu, nu Doi.

Mă intrigă ultima sintagmă a presupusului criminal :

— De ce ?

— Pentru că ăla-i decedat ! Aşa mi-ai spus ! Şi-atunci nu mai aveam necazurile de-acum...

Îl privesc oarecum surprins. Fusesem cît pe ce să comit o groaznică eroare detectivistică. Pompadur se uită la mine atent. Apoi, brusc, propune :

— Hai să gustăm ceva ! Ai vreo băuturică ?

Apreciez favorabil şi chiar flatat ideea dentistului.

— Băuturică s-ar mai găsi, scumpul meu asasin, dar de-ale gurii ioc !

— Nu contează, maestre ! Are băiatul... Dau o fugă pînă-n beci, să-mi iau desaga cu unelte şi alimente... Vin imediat !

Pînă să dispară pe ușă, strig în urma lui :
— Lasă uneltele, adu doar alimentele...

Ce mai tura-vura, am fost dus. Ca un dulce copil. Fiindcă dentistul nu mai vine. A trecut un sfert de ceas de cînd îl tot aștept. S-au auzit un timp niște zgomote, dar nu cred să fi fost produse de el. Păreau exterioare „morii dintr-un dud".

Analizîndu-mi critic erorile, mă condamn aspru, și pornesc în căutarea dentistului. Dar dacă nu-i totuși dentist, ci numai un biet asasin ?

Îngrozit de perspectivele oferite de supoziția mea ultimă, mă avînt iarăși pe scara beciului. La vale. Uit de treapta frîntă și iarăși mă sprijin de șalterul luminii. Care, bineînțeles, se stinge. În clipa cînd o aprind, în virtutea experienței dobîndite, un zbieret infernal face să mi se zbîrlească părul, în ciuda faptului că-l port tuns scurt (8 milimetri).

Zbieretul capătă precizie. Disting chiar și cuvinte :
— Tulliiii ! Tulliiii ! Ieși afară, nefericitule ! N-are rost să te-ascunzi ! De la patru te-aștept sub nucul din livadă !

Glasul răgușit, gros și dogit zdravăn, îmi îngăduie să diagnostichez un excesiv consum de tutun.

Pornesc invers, să escaladez treptele, dar în capul scării mă întîmpină o apariție de „science-fiction", dar din genul celor „vizionate" în filmele de groază. Joimărița (fantomă folclorică) e-n minijupă, o minijupă atît de scurtă, încît mă-ntreb dacă personajul nu și-a uitat cumva fusta acasă.

Bătîndu-i lumina în ochi, joimărița nu mă distinge și mă cheamă la sentimente mai umane :

— Hopa sus, drăguțule, să-mi dai socoteală ! Cine ți-oi fi închipuind că ești, mă zambilică, de mă lași să te-aștept cu ziua ? Te crezi vreun Belmondone, Florică Piersic sau Alan Dalan ? Agită-te, nu mai sta de lemn-Tănase, că mă enervez la sistem ! Nu-s eu iubita ta ?

Interzis, și neavînd ce răspunde, întreprind rapid un examen al fantomaticei înfățișări. Pare femeie. Dar nu s-ar zice ! Coafură nu posedă, adică-i tunsă atît de mic, încît mă paște bănuiala că și-a montat pe cap o perie de aspirator. N-am văzut pînă azi încă o mostră a modei

acesteia. E prima. Dar de neuitat. În loc de bluză, așa cum s-ar fi cuvenit unei persoane de sex (sigur) feminin, e-mbrăcată într-un cojocel cu blana pe dos, fără mîneci. Într-o peliculă cu eroi din comuna primitivă, ar fi făcut furori. Dar nu mă-ngrijorează aspectul ei de exponentă a matriarhatului în plină dezvoltare, ci bîta pe care o suceşte şi răsuceşte în mîna stîngă. O recunosc. E bîta pe care intenţionasem s-o utilizez la prima acţiune de anihilare a intrusului din beci.

Mă trezeşte la realitate glasul ei frumos dogit :

— Mă ţii afară ? Nu mă inviţi ? Ori ai pe cineva înăuntru... Poate pe scofîlcita aia de doctoriţă, ai ? Atunci nu te mai deranja ! Că vin singură !

Cînd văd că-ncepe să descindă prima treaptă, consider că-i cazul să examinez cît mai adînc beciul. Bat rapid în retragere. În ciuda languroaselor solicitări ale femeii primitive, exprimate în cel mai dulce stil paleolitic :

— Nu te grăbi, nebunaticule, acuma-s lîngă tine ! Sînt confundat cu Tulli. Şi nu-mi convine deloc.

Pînă una alta, dau să mă refugiez în laboratorul dentistului.

— Tulliii ! Prieten drag ! Aşa mă primeşti ?

În timp ce-şi perfecţionează vocalizele, joimăriţa degringolează zgomotos pe scară. Dar nu ţine seamă de treapta cu pricina, şi nimereşte direct în rafturile vinotecii. Zuruitul sticlelor sparte abia reuşeşte să acopere urletele de groază ale bizarei întruchipări. Apelînd probabil la acelaşi întrerupător, accidentata stinge şi lumina. Dar urletele cresc în intensitate şi frecvenţă.

— Salvează-mă, nefericitule ! Vrei să mă-nec ?

E femeie. Sînt bărbat. Trebuie s-o salvez Fac deci drumul invers.

Bîjbîi prin beznă, mai dărîm şi eu un raft cu sticle, apoi o pescuiesc dintre cioburi şi băltoacele de vin.

Atmosfera a devenit apăsătoare. Minimum 14 grade. Nu Celsius, ci alcoolice. O trag de mîţele cojocelului hippy. Bundiţa rezistă. Nu rezistă însă nervii primitivei. Mă ia în braţe, aproape sugrumîndu-mă, după care începe să ţipe din nou. De astă dată, cu o voce ieşită de la reparaţie capitală. Nu mai sună dogit, dar nici răguşit.

— Tulliii ! Ce-ai păţit ? De ce nu te pot cuprinde ?

Leoarcă de emoţie, precum şi de vinul în care m-am bălăcit, caut în disperare şalterul. Destul de dificultuoasă operaţie, avînd în vedere că-s cu făptura de grumazul meu.

— Stai blînd, cucoană ! — încerc eu să-i temperez panica. N-ai cum să te-neci ! Cel mult există şansa să te-mbeţi cui !...

Dar individa orăcăie şi mai strident :

— Spune-mi ce se-ntîmplă, că-nnebunesc ! Ţi s-a schimbat şi glasul. Ce vrăji ţi-a făcut Naiba ? Tulli, tu eşti, sau altul ?

Pînă aprind lumina, consider că-i mai echitabil s-o lămuresc pe loc.

— Altul, cucoană, altul !

Se face lumină. La propriu, dar şi la figurat.

Reprezentanta matriarhatului îmi impulsionează o mişcare de respingere, mai exact un brînci românesc. Cad lejer pe cîteva sticle insuficient zobite, desăvîrşind astfel operaţia. Dar mă culeg încet de pe jos, în vreme ce-o aud pe individă explodînd :

— Cine eşti, grăsunule ?

Am impresia că devine agresivă, deci îi răspund pentru a evita deteriorarea în continuare a relaţiilor :

— Al Conan Doi, scriitor, cu permisiunea dumneavoastră...

Numele meu o lasă rece, dar şi nepăsătoare.

— Ce cauţi aici ?

— Nimic. Sînt la mine acasă, adică la gazda mea...

— La Naiba ? Şi unde-i Tulli ?...

— A plecat la oaste, şi n-a mai venit ! Adică, pardon, după alimente !

E clar că nu trezesc cine ştie ce încredere, deoarece primitiva mă apucă de piepţii cămăşii şi mă scutură, de sar din mine numai stropi de vin superior şi vechi. Aşijderea se întîmplă şi cu cojocelul ei, care-i îmbibat ca un burete. În plină abureală alcoolică, arătarea cere urgent explicaţii :

— Aiurea ! Nu ţine ! V-aţi înhăitat amîndoi, şi v-aţi pus pe petreceri deocheate ! Unde-i sfrijita ? Nefericiţilor, ce-aţi făcut cu ea ?

Deoarece momentan sistemul neuronic nu-mi prea funcţionează corespunzător, zăbovesc întrucîtva cu răspunsul. Mai ales că n-am ce să-i spun. Dar sălbatica îşi

recuperează bîta pierdută, ceea ce mă determină să zvîrlesc într-un demaraj spectaculos spre scară.

Rulînd pe-o sticlă nespartă, survolez într-o secundă treapta frîntă a scării, după care mă aflu (cam brusc) la jumătatea scării, dar într-un timp record. Insolita făptură roteşte bîta şi-o zvîrle ca pe-un bumerang. Presimţind impactul, îmi plec oportun capul. Şi totuşi răsună un răcnet de durere cumplit.

— Auuuu ! Aoleu ! De ce mă lovişi ?

Nu-i glasul joimăriţei. Nici cel dogit, nici cel reparat. Sună altfel, mult mai melodios, din direcţia intrării în pivniţă, într-o tonalitate dureros-melancolică. Ridic privirea.

În cîmpul meu vizual se încadrează un cap ţinut vîrtos între mîini. Sub cap urmează detaliile de rigoare : un gît (scurt şi gros, maximum 3 cm) trupul butucănos şi îndesat, extrem de lat în umeri, braţe care susţin devla otînjită de bîtă, noduroase, cu muşchi enormi, ca nişte parizere de la „Mistreţul", precum şi perechea de picioare pe care o posedă orice individ normal, însă anormal de bondoace şi lateral deformate. Tipul pare pitoresc, mai ales în materie de bocete. Cînd îşi eliberează craniul din mîini, bulbuchează nişte ochi exoftalmici, fioroşi şi verzi. Din capul scării, unde apăruse cu totul intempestiv, trîmbiţează în si bemol minor :

— Bine, măi Polina neichii, ce căţaşi matale cu buflea ăsta aici, tomite în beciul domnului Gulliver ? Tăinuiraţi împreună, ai ?

Primitiva nu pare surprinsă.

— Mă priveşte-n personal ! Vemsem după Tulli, şi uite ce-am găsit !...

În mai puţin de trei secunde, nici una mai mult, intrusul, oricît e dînsul de oacheş, virează rapid spre roşul cel mai stacojiu. Dacă o ţine tot aşa, precis face o criză de hipertensiune.

— Muică, de ce mă făcuşi tu oltean ? E şi Tulli aici ? Va să zică te întîlneşti şi cu felcerul ăla de măsele ? Bravo ţie, Polina neichii ! Ştii cît ţin la matale !... De ce mă amărîşi ?

În vreme ce olteanul (declarat oficial) începe să coboare scara, mă retrag discret în direcţia laboratorului. „Polina neichii", puţin intrigată de roseaţa răuprevesti-

toare a bondocului, mă urmează. Intrăm urgent în laborator. Olteanul după noi.

— Ia starăţi o ţîră, fraţii mei ! Unde-i felcerul ? Că nu-l văzui !...

Întreprind şi eu aceeaşi mişcare de rotaţie a ochilor, ca şi bondocul. Nici urmă de Pompadur. Are el nume de marchiză franţuzoaică, dar a întins-o foarte englezeşte.

— Ia spune matale, bufleo, nu cumva fuseşi singur cu Polina ?

Pronia cerească intervine. Din aspiratorul instalat deasupra vetrei laboratorului, în loc să iasă fum porneşte să curgă praf şi moloz. Iar din mijlocul norului de colb. se detaşează, stingherit foarte, Tulli !

Singurul care se arată încîntat de miraculoasa ivire a „dentistului" sînt eu. Ceilalţi reacţionează diferenţiat, în vreme ce se scutură de praful ce li se aşterne pe păr, umeri şi haine.

— Ce făceai în bürlanul ăla, dragule ? —se interesează oarecum furioasă suspomenita Polina. — Acolo mă aşteptai ?

Olteanul, cînd aude că Pompadur e înnobilat cu titlul de „drag", vede roşu înaintea ochilor. Priveşte abraziv la Polina, reproşîndu-i languros, dar şi mormîntal :

— „Dragule" ? Aschimodia asta de felcer ? Mie îmi spuseşi că n-ai timp, din pricina vizitelor, iar cu el îţi dăduşi întîlnire în beci şi-n cotlonul ăla ? Frumos, neică, frumos... Bun !

Tulli Pompadur, jignit de epitetul bondocului, scutură nervos din plete. Alt nor de praf se împrăştie în atmosferă. Fără voie, sînt nevoit să strănut copios.

— Şi tu, bufleo, cine-mi eşti ? Ce-nvîrteşti pe-aici ? Tot cu Polina ? — mă interoghează olteanul insidios.

Privesc semnificativ la dentist, apoi la femeia în ţoale de blană, aşteptînd din partea lor explicaţiile cerute de fiorosul personaj. Ambii se fac că plouă. În disperare de cauză, iau singur cuvîntul :

— Domnule... Nu ştiu cum te cheamă...

— Leoveanu mă cheamă, bufleo, dar n-are importanţă... Geca Leoveanu, zis şi Zbanţ ! Zi, mai repede, ce-avuseşi de tăinuit cu Polina ?

— Domnule Zbanţ...

— Nu-i bine aşa, ci Geca Leoveanu-Zbanţ, că nu mîncărăm amîndoi dintr-o strachină, să-mi zici pe numele de

reverență... Zbanț îmi spun numai prietenii. Și nu văzui să fim așa ceva... Mai curînd dimpotrivă...

— Mă rog ! Domnule Geca Leoveanu-Zbanț, e clar pentru orice cretin că-s o victimă...

— Ce spuseși ? — mă întrerupe olteanul. — Eu nu-s orice cretin, pentru mine abia urmează să devii victimă... Dacă nu-ți lămurești situația, și încă repede, va trebui să discutăm în contradictoriu...

Profitînd de încîntătoarea perspectivă ce mi-o oferă olteanul, Tulli Pompadur se îndreaptă pișpîș spre ieșire. Cînd ajunge în preajma ușii, îmi aruncă o privire, îmi face un gest de adio, dar care poate fi interpretat și ca un avertisment că olteanul e deranjat la cerebel, după care demarează în trombă.

— Tulli, nu-o tuli singur, că vin și eu ! — strigă alarmată Polina. Cu care prilej se agită și dînsa în aceeași direcție.

Din clipa aceasta situația se deteriorează grav.

Cît e Geca Leoveanu-Zbanț de gros și scurt, manifestă o agilitate ieșită din comun. Din simpla extindere a piciorului drept, îi pune o piedică magistrală dentistului. Acesta cade, dar Zbanț îl apucă elegant de plete, și-l ridică la nivelul său. Pe Polina o ajunge imediat, o ia sub brațul stîng și se întoarce spre dentist.

Acesta, văzîndu-l cu balotul, se deplasează rapid spre tubul de aerisire. Depunînd eforturi incredibile, pornește să-l escaladeze. Nu i se mai văd decît picioarele. Apoi nimic. A dispărut.

Zbanț o eliberează pe Polina, apucă cu amîndouă mîinile marginea burlanului, și-ncepe să-l zguduie. Mai întîi apare un nor de colb, apoi cizmele de cow-boy ale lui Tulli. Dar fără dentist. Pompadur urmează însă peste cîteva secunde. Tot într-un vîrtej de praf.

— Haide, cucoană, să plecăm repede de-aici, că nu-i a bună ! — îi sugerez cu persoanei ce-avea pretenții asupra dentistului.

Pînă ce olteanul îl scutură bine de praf pe Pompadur, niței cam brutal, reușesc s-ajung la scară, însoțit de femeia cu blană. Urcăm accelerat treptele, fără pagube. Cu excepția celei frînte, care de astă dată s-a detașat complet din ancadrament.

— Degeaba fugiți, că vă prinz ! — strigă în urma noastră olteanul dezlănțuit, dar și frenetic.

Mă îndoiesc serios de afirmația lui. Mai ales cînd îi văd și pe Tulli Pompadur escaladînd vertiginos scara. Cam împiedicîndu-se în poalele pantalonilor săi ultramoderni, dentistul ne-ajunge spectaculos, avertizîndu-ne :

— Măi tu măi, măriți pasul, că vine nebunul după noi... Zadarnic am încercat să-l lămuresc... Nu pricepe nimic. Sau nu vrea. Orbit de gelozie, e-n stare de orice !

Primitiva, care aleargă alături de mine, în dreapta mea, îl admonestează verbal și din mers pe Tulli :

— Normal ! Cine te-a pus să te iei la bătaie cu el ?

Gîfîind, Pompadur explică :

— N-am dat în el, măi tu măi. I-am expus realitatea. Iar el nu-nțelegea și se străduia să mă lovească. Dar n-a reușit. Am evitat pumnul, mai dibaci ca Foreman, iar Cassius Clay al matale a nimerit în căzănelul de substanță. Mîine va trebui să-l curăț cu tiner, c-altminteri nu se desprinde. Cînd a vrut să mă otînjească din nou, cu mîna liberă, iar am eschivat. Așa că vine după noi cu ambele mîini ocupate. Una e plină de ceară pentru măsuri, iar cealaltă e prinsă între două proteze cu arc de oțel...

Alergăm tustrei prin livadă, fără o țintă precisă. Exact cum îmi recomandaseră prietenii mei dieteticienii, pentru cura de slăbire. Să mă vadă acum, mai că m-ar pupa !

— Uite-l că vine ! — urlă Polina. — Zambilică, hai să fugim amîndoi spre sat, că sîntem mai antrenați, și să-l lăsăm pe domnul Conan, tot e cît doi, să discute prietenește cu nebunul...

— Imposibil ! — răspunde alertat dentistul. — E mai gelos pe dînsul decît pe mine.

Zdupăitul pașilor lui Geca Leoveanu-Zbanț se aude din ce în ce mai aproape.

Pe moment îmi vine o idee genială.

— Fraților ! Stați și nu mînați ! Sus, în nucul ăla bătrîn !

Surprinși de simplitatea și eficiența ideii, fugarii de lîngă mine se opresc uluiți. Numai Polina întreabă :

— Și tălică cum te sui în pom ?

— Cînd ești în pom, așa cum ne aflăm noi acum, nu mai e o problemă să efectuezi operația și la propriu... O să mă ajute Tulli...

Neîncrezătoare, primitiva îl susține pe Tulli, care se face capră, să mă sui pe spinarea lui.

Deşi coloana vertebrală a dentistului cam pîrîie, izbutesc să mă cațăr pe prima cracă (mai zdravănă) a nucului. Apoi întind mîna şi-o trag pe Polina. Amîndoi îl săltăm pe dentist, care nu mai avea puterile necesare, arătînd oarecum demolat.

Văzîndu-i atît de neajutoraţi, preiau iniţiativa şi conducerea operaţiei.

— Răspîndiţi-vă prin frunzişul nucului !

Indicaţiile mele sosiseră cam tîrziu. Geca Leoveanu-Zbanţ se afla de mult la umbra nucului bătrîn, privind la gimnastica noastră de înviorare. Cu-o mînă plină de plastilină dentară, de nu-şi putea desface degetele, şi cu cealaltă între colţii straniului aparat dentar, arată ca un strigoi.

— Ha ! Ha ! Ajunseraţi în pom, iubiţilor ! Acolo să vă culcaţi, că eu nu mai plec de-aici ! Tot vrurăţi să vă-ntîlniţi, amorezilor !

Are dreptate olteanul. Dacă n-acceptă să plece, cel mai bun lucru ar fi să ne culcăm în pom. N-am mai întreprins aşa ceva niciodată, dar merită să-ncerc.

Polina îl trage pe Tulli după ea, în căutarea unei crăci mai spaţioase, confort sporit. Ceea ce însă nu-i convine lui Zbanţ.

— Lasă-ţi felcerul singur ! Ce te băgaşi în braţele lui ! Culcă-te unde vrei, Polina neichii, însă fără indivizii ăştia.

Cavaler, aşa cum am fost întotdeauna, îi ofer primitivei lăcaşul meu. Acceptă. Păcat. Pentru că, în timp ce mă deplasez în căutarea unei repartiţii mai acătării, craca cedează, se frînge, pîrîind înspăimîntător. Fără să mă sperii, întind mîinile să mă agăţ de ceva. Şi chiar aşa se şi întîmplă. Mă agăţ de Polina şi de Tulli. Care se prăbuşesc laolaltă cu mine. Noroc că sîntem însoţiţi de întregul frunziş al ramurii, că nu ştiu ce s-ar mai fi ales de olteanu.

Din pricina dîrzeniei lui Zbanţ, care nu vroise să ne piardă din ochi, cădem (nu chiar planat) drept peste el. Polina se zbate în braţele lui, care braţe, din motive firești, nu mai acţionează normal. Sînt moi şi fleşcăite, ca ale unui manechin. Observ însă dispariţia aparatului dentar. Bănuiesc că Zbanţ e puţin leşinat. Să zică merci că nu i-am căzut eu în braţe. Atunci leşina ceva mai mult.

În timp ce-i acordăm primul ajutor lui Geca Leoveanu-Zbanț, Polina se repede în direcția „morii dintr-un dud" să aducă niște benedictină. Îi dădusem adresa frigiderului, deși acum am impresia c-o cunoșteam mai demult.

Dentistul îi desface dinții lui Zbanț, destul de dificultuos, cu-o joardă ruptă din creanga nucului. Cînd pornesc să suflu aer în plămînii sleiți ai olteanului, simt pe buze amăreală de nucă verde.

— Dați-i să bea ! ne sugerează Polina, întoarsă din expediția întreprinsă.

Iau sticla din mîna straniei făpturi, și constat o scădere apreciabilă a nivelului lichidului.

— Mata ai leșinat, sau Zbanț ?

Reproșul meu o lasă total și global indiferentă. Torn în gura deschisă a victimei o doză apreciabilă de benedictină. Restul îl torn în subsemnatul, deoarece simt că-mi vine și mie să leșin.

Așezați la umbra nucului bătrîn, în plină beznă a nopții, dar luminați de reflectorul de ceață al lunii, tăifăsuim de peste o jumătate de ceas, fără a uita să conversăm, din cînd în cînd, și cu butelca de benedictină medicinală.

Parcă s-a clarificat și situația. Femeia, cu numele de Polina, se ocupă de nașterea copiilor din Colțiilupchii, pe post de moașă comunală. O cheamă Polina, dar și Filimindriu. Trăsnit nume ! Parcă Tulli Pompadur sau Geca-Leoveanu-Zbanț, ar suna mai puțin anormal. Dar nimeni n-are nici o vină. Geca o curtează pe Polina, cam violent și agresiv uneori, iar Polina, spre deosebire de Zbanț, mai puțin violentă, dar suficient de incomprehensivă, îl curtează pe Tulli Pompadur. Cel puțin așa deduc eu. Iar tot puterea deducției mă îndrituiește să conchid că dentistului nu-i este cîtuși de puțin agreabilă asiduitatea moașei, precum nici Polinei nu-i surîde amorul melancolic al olteanului.

Cînd aflu și profesiunea lui Zbanț, parcă înțeleg aprehensiunile moașei. Geca Leoveanu-Zbanț lucrează pe post de tehnician veterinar. E clar. Nu poate obține cîștiguri suplimentare, montînd proteze vacilor și oilor din Colțiilupchii. Tratînd tegnafesuri sau febre aftoase, nu te-alegi cu „Trabant" la scară. Precis că astea-s gîndurile ce se vehiculează prin creierușul distinsei moașe comunale.

— Şi ce ziseşi matale, nene Conane, că eşti ? Romancier ? N-auzii încă de numele ăsta. Conan Doi... Ba da, parcă...

Îl întrerup brutal pe Geca :

— Să nu mi-l pomeneşti pe Arthur Conan Doyle ! Nu l-am creat eu pe Sherlock Holmes... Din păcate !...

— De ce te enervaşi, maestre ? Că n-apucai să zic nimica...

— Asta cam aşa-i, domnule Conan ! — mă temperează şi madam Ţilimindriu. — N-a zis nimica băiatul. Am auzit însă că romancierii sînt plini de parale. Mă rog, muncă grea... Scoţi un roman, cumperi un „Renault 16"... mai scoţi unul, cumperi un „Opel"...

— Da, dar eu n-am publicat încă nici unul !

Polina Ţilimindriu pare deconcertată :

— Deci n-ai maşină proprietate personală ?

— Ba da... un „Fiat 600 D".

— Ce, aia-i maşină ? Pişpirica de lîngă moară ? Şi-ncapi în ea ?

Tulli Pompadur zîmbeşte pe sub mustaţă.

— Mi-aş fi luat şi eu un fieţel, măi tu mai, dar n-am găsit !...

— Te-ai străduit însă, şi-ai făcut rost de-un „Taunus" ! — completează Polina.

— L-am vîndut, domnişoară, că mă lăsa sărac ! Consuma mult, 8 litri la sută !

— De ulei ? — îl chestionez eu, să-l învăţ minte. Prea-şi dădea aere. Cunoaştem noi pe de-alde ăştia care-şi clădesc fericirea pe durerile semenilor. Chiar şi de dinţi !...

Spre deosebire de ultramodernii Polina şi Pompadur, Geca Leoveanu-Zbanţ se-mbracă normal, clasic. Însă de vară. Pantaloni de doc, cam burlăniţi, şi-o cămaşă uşoară din antijeg, întocmai ca a mea. N-am nimic împotriva pantalonilor evazaţi. Mă deranjează însă exagerările. Cînd depăşesc 35 de cm stîrnesc un praf de neînchipuit. În materie de minijupe, însă, mă abţin.

Zbanţ, la ora actuală, pare un dulce copil. Unde-s furiile sale de acum un ceas şi ceva ? Totuşi îi înţeleg ieşirea. Iubirea-i iubire, chiar şi cînd nu-i împărtăşită. E şi greu să te faci iubit, avînd în proprietate personală

numai o bicicletă „Carpați". Nici n-are măcar o șa rabatabilă.

— Cred că veni timpul să ne luăm valea, s-o roim de-aici ! Maestrul trebuie să mai și doarmă... Mîine e zi de lucru... chiar și pentru scriitori...

Ideea veterinarului îmi surîde.

In grup, ne îndreptăm spre „moara dintr-un dud". Stingem luminile din beci și din laboratorul dentistului, olteanul adună sticlele sparte, iar eu arunc într-un colț treapta distrusă a scării.

Bineînțeles, cînd pornesc să urc scara, uit de treapta lipsă. Calc în gol. Abia acum are loc un mic cutremur. Dar mă fac că nu-mi pasă.

— Maestre, fii mai atent, domnule ! — mă ceartă madam Țilimindriu. Te doare ceva ?

— Nimic, domnișoară ! — deși știu prea bine că mă dor toate mădularele, inclusiv sufletul. Nu-i chiar atît de ușor să te propteșți cu pieptul într-o scară de stejar masiv. Oricît mi-ar fi pieptul de aramă și coastele din oțel inoxidabil, dor și ele, că oameni sîntem, nu fiare de călcat. Dar trebuie să ofer un exemplu acestor tineri de azi.

Ne despărțim împăcați, decișî să uităm de toate necazurile. Pompăm vîrtos din mîini, pînă la amorțire, ne urăm noapte bună, și plecăm fiecare pe la căsile noastre.

Urc speriat în tindă. Noapte grea pe capul meu, ce mai calea-valea. Luna își face datoria, și luminează suficient. Atît cît să observ opera statuară de pe pălimarul tindei.

Un uriaș bărbos, o umbră gigantică flancată de doi duhi de groază.

— Dumnezeule ! — îmi scapă, fără voia mea, de pe buze.

— Mai curînd Naiba, stăpîne Conan. Gulliver Naiba ! — grăiește cu glas mieros fantoma. — Pe dînșii îi cunoști : „Satan" și „Belphegor". Și ei te cunosc pe matale, stăpîne...

— Ce-i cu dumneavoastră aici, domnule Gulliver ? S-a-ntîmplat ceva ? Nici dumneavoastră n-aveți somn ?

— Eu nu dorm niciodată, stăpîne ! De sute de ani !

— Pardon ?

— De mii de ani ! Eu n-am început, și nici sfîrșit !

— Dar vă simțiți bine ? Nu sînteți cumva bolnav ?

— Nu sufăr de nimic ! Am venit să văd dacă ai reuşit să te instalezi ca lumea, şi dacă ai un somn liniştit şi împăcat ! Acuma plec, stăpîne, nu mai am timp. Se apropie zorile, au început să cînte cocoşii. Nu-mi place soarele, nici lumina. Şi-apoi trebuie să gîndesc la veştile oaspeţilor din Adîncuri. Sper că nu te-au deranjat prea mult prietenii mei Polina, Tulli şi Geca. Mai sînt şi alţii. Ai să-i cunoşti mîine. Cînd eşti invitatul meu. Să ne cunoaştem mai bine, să stabilim condiţiile închirierii... Numai dacă ţi-a plăcut, bineînţeles, „moara dintr-un dud" !

Nici nu-mi dau seama cînd a dispărut. Dar a lăsat pe urmele lui un miros ciudat, de pucioasă. Nu-i vremea, însă, să mă las cuprins de misticisme. Mai am în frigider o sticlă de benedictină. Şi miroase altfel decît sulful emanat de prezenţa lui Naiba şi-a cerberilor săi. „Satan" şi „Belphegor".

Trăsnetele scurtcircuitează instalaţiile de pe catapeteasma cerului. Aşa, din senin. Peste mai puţin de-o secundă răpăie şi ploaia. Nu-i ploaie, şi nici aversă. E rupere de nori. Dacă o ţine tot aşa, pornesc curînd la vale, cu moară cu tot. Pînă să mă refugiez în dormitor, dezlănţuirea naturii s-a potolit, ca prin miracol.

Doamne, îmi zic eu, prea multe minuni pe-aici, ca să fie lucru curat. L-o fi chemînd pe bătrîn Gulliver, dar Naiba tot Naiba rămîne. Trebuie să investigăm atent ce se întîmplă la Colţiilupchii, altminteri nu mai avem dreptul să ne considerăm detectivi.

Vorbind mereu la plural, — şi zău dacă ştiu de ce, — adormim ca nişte dulci copii. Noi. Conan Doi.

13). DESPRE BIZARUL COMPORTAMENT AL „CREATORILOR" SUB INFLUENŢA RAZELOR INFRA

După un somn reînvigorator, dar populat de coşmaruri, care-a durat mai mult de trei-patru ceasuri, mă trezesc în sunetele unei emisiuni de „melodia preferată", organi-

zată de păsăretul livezii lui Naiba, cu participarea unui cuc asurzitor, pe post de „special guest star".

Solistul cîntă demenţial, în stil pop, acompaniat de-un grup vocal folk, alcătuit probabil din sticleţii şi florinţii cei mai dotaţi, preselectaţi la o „stea fără nume" extrem de severă.

Ansamblul coral, care susţine fondul sonor al concertului, trebuie să fi recrutat în rîndurile sale majoritatea păsăruicilor din regiune. Sună atît de gureş, ritmat şi polifonic, încît nu mai e chip să-nchid ochii. Un vrăbioi îşi permite şi contribuţii personale, în afara partiturii, care-mi zgîrie timpanele. Totuşi, prefer acest concert matinal, de la Colţiilupchii, celui oferit de tramvaiele de pe Calea Moşilor.

50% bine dispus, şi 50% îngrijorat de invitaţia pe care mi-o lansase bătrînul Gulliver Naiba, îmi termin operaţiile de ecarisaj personal, pe care le întreprind în fiecare dimineaţă.

Apoi, oarecum relaxat, organizez un minidejun improvizat. Atît de mult mă preocupă întîlnirea cu Naiba, încît renunţ la felurile mele preferate : ochiuri cu costiţă afumată prăjită, rumenită atît cît să devină crocantă, ceaiuri tari şi multe, cafea turcească şi „Snagoavele" corespunzătoare. De astă dată mă limitez la o jumătate de pachet de unt, şi pesmeţi uscaţi. Plus ceaiul de care nu mă pot lipsi. Dar pe care am fost nevoit să-l fierb într-o crăticioară, deoarece ibricul electric a funcţionat bizar, refuzînd să se-ncălzească, deşi avea curent suficient. Chiar în exces, întrucît m-a şi zguduit niţel.

Or să se aranjeze toate. Mai ales dacă mă-nţeleg cu bărbosul uriaş, care-i atît de prestant şi frumos, încît ar fi meritat să-l cheme Dumnezeu, şi nicidecum Naiba. Îi voi pomeni de necesitatea reparării utilajelor, iar el, în timpul acesta, se va îngriji de-o gustare. Niciodată n-am poftit pe cineva în casa mea, fără să-l omenesc. Mai ales că, astfel, mi se crea posibilitatea să calc regimul prescris de dieteticieni, fără opoziţia nevesti-mii. Sper ca Naiba să procedeze aşijderea.

Pentru a mai da jos din rezervele mele de supraponderalitate, decid să mă deplasez la domnul Gulliver fără

mașină, pe jos. Cu atît mai mult cu cît „Bombița" nu-i accesibilă. Unde Dumnezeu oi fi pus cheile ?

Cînd părăsesc „moara dintr-un dud", soarele escaladase de mult bolta cerului de la Colțiilupchii. Mă ardea insistent, drept în scăfîrlie. Plăcut, dar totuși excesiv. Dacă nu grăbesc pasul, pînă ajung la bătrînul mag am toate șansele să mă prezint la el cu creierii pané.

Curtea bătrînului, și de astă dată pare pustie. Observ însă o schimbare de decor. Lîngă palan, chiar la intrare, o construcție ciudată, pe trei bîrne de brad, la care se mai adaugă un scripete și o funie, mă îndeamnă să cred că întreprinde foraje de prospecție.

Curiozitatea nestăvilită, tipică profesiunii mele duble, de scriitor și detectiv, mă îndreaptă direct spre instalația respectivă. Cînd mă aflu la doi metri de trepiedul sondei, se produce catastrofa.

Mă prăbușesc în gol. Altfel decît atunci cînd căzusem din nuc. Pentru că rămîn suspendat, cu gîtul la nivelul solului. Pornesc să analizez situația febril.

Primele rezultate se dovedesc rodnice. Ceea ce nu mă miră din partea mea. Primo : de căzut am căzut în groapa forată, însă acoperită cu o foaie de péfélé, insuficient calculată ca rezistență. Secundo : gabaritul meu îl depășea pe cel al tubului de ciment, care, la o prima vista, nu părea să aibă mai mult de 60 cm. Or, eu posed alți parametri. Deci, pe scurt, rămăsesem înțepenit în tubul de ciment, ca un dop de plută în gîtul unei sticle.

După un sfert de ceas de istovitoare mișcări lente, dar fără rezultat, mă aflu în aceeași situație, la aceeași altitudine. În schimb, soarele avansase serios. Acum îmi fierbea creierii.

Prefer să examinez mai lucid situația, în ciuda tensiunii craniene. La rece n-am cum, așa că optez pentru varianta la cald. Singura soluție, oricît ar fi de rușinoasă, e să strig, să chem lumea în ajutor.

Nimeni pe uliță, nimeni în ograda lui Gulliver.

— Allooo ! Aloooo !

E glasul meu. Abia de-l mai recunosc. Sună înfundat, stins. Și totuși, de obicei, am o voce stenică, plină de forță. Probabil că astăzi nu funcționează corespunzător din pricina presiunii tubului, care-mi apasă plămînii.

Omule ! Ce faci acolo, omule ?

Nu-i glasul meu. Întorc urgent capul spre uliță. Dint-acolo sună chemarea. Pe linia de sus a gardului, un alt cap. Spre deosebire de-al meu, care se află la nivelul solului, celălalt stă sprijinit cu bărbia de ţambrele palanului. Un cap de bărbat. La vreo 27 de ani. Blond ca paiul de grîu, şi rotund ca floarea-soarelui. Atît de rotund, încît posesorul capului preferase să-şi tundă părul, cu numărul O, pentru a mai reduce din gabarit. Altminteri, un chip blînd, de om bun, prietenos.

Plăcut impresionat de solicitudinea necunoscutului, îi comunic :

— Ce să fac, dragul meu, bine ! Am căzut în puţul de foraj al lui Naiba şi-am rămas înţepenit. Încolo, toate-s bune şi frumoase !

Bila necunoscutului se clatină compătimitoare.

— Formidabil, omule ! Pesemne că matale eşti mai gros decît tubul... Uite, că prinde bine cîteodată. Mereu îi spun Milicăi să mă mai slăbească cu recomandările ei dietetice. Zice că-s grăsuţ...

— Milica Manzur, doctoriţa ?

— Da. O cunoşti, omule ?

— Cum să nu. Sîntem chiar prieteni... Însă mie mi-a afirmat că-i plac bărbaţii mai trupeşti, mai dolofani...

— Cunosc teoria... De-aia nici eu nu-s de acord să-mi pierd forma. Pentru că mi-i dragă, omule. De cînd am cunoscut-o, am pus pe mine cel puţin trei oale...

— Totuşi nu exagera ! — îl consiliez eu, avînd suficientă autoritate morală în materie.

— Pînă nu dă un semn că mă place, îi trag înainte, n-am de gînd să mă opresc. Să-i transmit ceva din partea dumitale ?

— Complimente !

Capul de pe gard dispare, după ce mă salută reverenţios.

Brusc, simt că pornesc să lunec lejer la vale. Pe tub. Nemîncat fiind, pesemne că mi s-a micşorat diametrul. Ce bine mi-ar fi prins un breakfast mai copios. Trag aer în plămînii mei de oţel inoxidabil, ca să-mi recîştig forma, dar şi pentru a striga în continuare :

— Allooo ! Allooo !

Tot glasul meu. Dar mult mai vlăguit. Soarele mă fierbe în suc propriu, crescîndu-şi treptat gradul de încălzire.

Numai așa îmi explic, Dumnezeule, cum am putut să fiu atît de cretin și să-l las pe cetățeanul de la gard să plece. Razele solare influențează, precis, în sens negativ, reacțiile „creatorilor".

— Omule ! Omule, m-auzi ?

— De ce să nu te-aud, sînt surd ?

Iarăși zăresc pe linia gardului capul cu pricina.

— Omule, am uitat să-ntreb, nu vrei să te scoatem de-acolo ?

Bălaiul are umor. Mult, dar sec.

— Presupun că n-aș avea nimic împotrivă... Mulțumesc de-ntrebare !

— N-ai pentru ce... Plecasem fără să mă interesez dacă n-ai vreo dorință. Sînt cam timid de felul meu. Nu-ndrăznesc să mă amestec în viața altora, mă jenez...

— Nu te jena !

— Atunci să plec după ajutoare ?

Simt nevoia să urlu, dar nu mă susțin plămînii :

— Cît mai urgent, meștere. Nu pot garanta de suspensia mea la infinit. Dacă tubul nu cedează, diametrul meu cedează precis. E labil. Din pricina nemîncării.

— Atunci n-ai prefera, înainte de toate, o gustare mai consistentă, de refacere ?

Bălanului îi filează o lampă. Precis. Pentru că-l văd așteptînd un răspuns. Simte nevoia de conversație. O fi vreun solitar.

— Domnule, ce meserie ai mata ? La urma urmei, cine ești ?

Capul de pe gard se deplasează lent, într-o mișcare pendulatorie, de la stînga la dreapta și invers.

— Ce distrat sînt, omule ! Am uitat să mă prezint... Iermolai Bîc, tehnician forestier, poet oniric, asta-n timpul meu liber... Și-s și sănătos...

— Pesemne că acuma te afli în pauza de prînz, nu ? Adică poet !...

— Nu ! Sînt în concediu de studii !

Iar simt că se lărgește tubul de ciment. Sau eu mă subțiez. Pentru că mă afund din nou cu încă un centimetru.

— Domnule Iermolai...

— Spune-mi Laie, omule, presimt că vom fi prieteni...

— Nu-mi vine să cred. Dacă nu mă scoți de-aici, cît mai degrabă, după ce voi ajunge la tubul al doilea, bănuiesc că voi fi mort !

— Păcat ! Îmi pare rău...

— Laie, dragule, prietene, aleargă după Milica Manzur, și spune-i să vină aici. Dar rapid...

— De ce ? Dacă vrei să-i spui ceva, pot să-i transmit eu, și nu mai pierdem timpul ! Pînă mă duc la ea, pînă vine aici, asta durează... Ce să-i spun ?

— Să cheme o echipă de salvare, să mă extragă de-aici !

— Atunci mă duc !

Capul bălaiului dispare. Simt că-nnebunesc, și încep să urlu, aproape fără voce :

— Allooo ! Allooo !

Dar sună atît de slab vocea mea, încît sînt sigur că nu m-aude nimeni. Și totuși îmi răspunde cineva :

— Omule ! Omule !

Iermolai Bîc apare iarăși la gard.

— M-am întors, că nu știu cum te cheamă, or Milica o să mă-ntrebe cine are nevoie de echipă...

— Al Conan Doi... Scriitorul...

Bila rotundă a bălaiului explodează de fericire :

— Colega !... Omule, păi mă duc eu după oameni... Avem și bibliotecă în cătun... Îi aduc cu mine pe nea Romaniță Curentu, pe țața Catarița, pe Valin al lui Patruzec, pe Nea Gheorghe al lui Staragică, pe Păuniță lui Lucereanu, pe Ioana lui Colarete...

— Laie, oprește recitalul, că mă duc la fund... Adu pe cine vrei, dar mai repede...

— Păi dînșii sînt cei mai pozitivi din cătun, citesc enorm, îmi știu și poemele, au luat cele mai multe cărți de la bibliotecă, că-i cu rafturile aproape goale... Îl chem și pe Poroambă Cîșu, responsabilul cultural... Ce-or să se bucure...

Iermolai Bîc mă privește ca pe-a noua minune a lumii. E fericit. Un scriitor, și încă în puț, nu-i ceva normal ; oricum, frizează oniricul.

Vreme de-un ceas, atît cît a durat mobilizarea întreprinsă de Iermolai Bîc, am gîndit la evenimentele de ieri, din timpul nopții și la inexplicabila dispariție a gazdei mele.

Soarele își desăvîrșise operația de alterare a funcțiilor mele gînditoare, deoarece în clipa cînd apar primii pozi-

tivi, în frunte cu Milica Manzur și Iermolai, nu mai sînt capabil de raționamente funcționale. Vorbesc de unul singur, în șoaptă, aproape indiferent la manevrele echipei de comando.

Milica Manzur îmi tamponează tîmplele cu oțet aromatic. Deși, dacă aș mirosi mai atent, aș recunoaște imediat celebra benedictină a domnului Gulliver.

— Maestre Conan, grăsunul meu drag, vino-ți în fire ! Nu te lăsa !

— Coană Milico, mă țin și eu cît pot, dar mă suge adîncul !

— Delirezi, coane Conane ! Nu există nici un adînc, fîntînarul n-a băgat decît două tuburi...

— Și ți se pare puțin trei metri ? Eu delirez ? Cum o să mă scoateți de-aici ? Unde-i Gulliver ?

Bălanul apare pe după umărul doctoriței :

— Omule, de vrăjitor îți arde acuma ? Fîntînar ne trebuie... Uite-l și pe nea Poroambă al lui Cîșu...

— Măi Laie, lasă poeziile, nu ziceai că-i cultural ?

— În timpul liber, ca muncă obștească. Dar e cel mai bun fîntînar din regiune.

Ceea ce-a urmat se poate spune c-a aparținut de domeniul serialelor „science-fiction". Ajutat de gruparea celor mai asidui cititori din Colțiilupchii, Poroambă al lui Cîșu m-a extras din puț în doi timpi și vreo sută de mișcări. Cu tub cu tot. Bine că n-au agățat ghearele scripetelui de subsuorile mele, ci de găurile prevăzute în tub.

— Ține sus macaraua, cumetre Staragică ! — striga meșterul, încîntat de reușita operației. Ține-l sus și pe scriitor, că-i mare ! Dacă-l cobori, cu tubul pe dînsul, îi rupi picioarele...

— Și cum facem, cumetre ? — cerea indicații susnumitul Staragică.

— Ascultați comanda la mine ! Tață Catariță, fino Păuniță, tălică ești mai dibace, al lui Patruzec, nene Romaniță, Curentule, tu, n-auzi ? Fă, a lui Colarete, Ioano, cu tine vorbesc, treceți aici și-l apucați de picioare pe dînsul. Cînd strig la voi, dați brînci tubului, și culcați-l... Dar trageți totodată și de picioarele scriitorului, să nu i le prinză, că i le face piftie... Tălică, Staragică, propteșți barosul lîngă tub, să n-o pornească la loc !... Gata ?

Cînd au bușit tubul de bătătură, cu mine în interior, mi-a trecut imediat insolația. N-am mai văzut nici soarele, nici chipurile entuziaștilor. În schimb, au răsărit stelele. De toate culorile.

Fără să mă întrebe nimeni nimic, au dat tubul de-a dura, pînă l-au adus în dreptul gropii de foraj. Aici, rezemîndu-l cu buza de marginea acesteia, l-au întors pe dos. Adică m-am pomenit cu picioarele în sus, și cu capul în groapă. Asta era tehnica.

Nu mai vedeam nimic. Dar nici nu era nevoie. Cînd au pornit să spargă tubul de ciment cu baroasele, simțeam atît de acut fiecare izbitură, încît mi s-a întunecat mintea.

Cînd a căzut ultima bucată din tubul de ciment, am căzut și eu în groapa de foraj. Nu mai avea cine să mă susțină. Era, și el, tubul, bun la ceva.

— Starăți liniștiți ! — striga maestrul Poroambă. — Asta-i mișcarea. Că-mi stricați tot planul. Acuma să vină domnișoara Milica, să vază dacă mai trăiește grasul...

— Trăiesc, nene Cîșului, n-avea grijă. Numai întoarceți-mă pe dos, că-mi urcă sîngele la cap... adică-mi coboară !

Abia după ce sînt dat peste cap, și mă aflu iarăși cu picioarele pe pămînt, văd și eu cum arată acești oameni minunați.

Spetiți, istoviți pînă la epuizarea ultimului strop de putere, își șterg sudoarea de pe frunte. Inundați de nădușală, abia își mai trag sufletul. Îi înțeleg. Doar știu cît cîntărește un tub de ciment... Plus personalitatea subsemnatului.

Așezat la umbra costelivă a celor trei bîrne de brad, cu scripetele deasupra capului, ca o sabie a lui Damocles, primesc îngrijirile Milicăi Manzur, dar și studiez fizionomiile pătimașilor lectori din Colțiilupchii. Grupul lor, tolănit în jurul meu, întreprinde aceeași operație. În sens invers.

În cele din urmă, nemaistăpînindu-și curiozitatea, cumătra cea mai reprezentativă, atît prin dimensiuni, cît și prin pitoresc, mă întreabă cuprinsă de milă :

— Ce cătași în puț, domnule dragă ? Tălică nu știi că-n ograda lui Naiba trebuie să fii cu ochii în patru ?

— Hodorogul e-n stare de orice, pînă și moarte de om poate să pună la cale ! — mă lămurește suplimentar

un alt straniu exemplar, ce se cheamă ţaţa Catarița, după cum aud că-i spun ceilalţi.

Numai Iermolai Bîc nu mă întreabă nimic, ci gîndește cu glas tare :

— Cînd o fi pornit bătrînul să sape fîntîna ? Ieri nu era nimic început... Măi, omule, nu-i lucru curat ! Matale știi ceva, nene Poroambă ? Ale matale-s sculele ?

— Ale mele, dar nu le-am adus eu aici, ci mi-au fost furate azi-dimineață, în zori... Am umblat după ele în tot cătunul, numai aici nu mi-a dat prin cap să le caut...

14). BREAKFAST LA GULLIVER

Naiba (să-l ia !) își face apariția abia în jurul prînzului. Cînd îl văd, membrii cercului de lectură de la biblioteca din Colţiilupchii, fără să-i acorde vreo atenție notabilă, dau să plece, luîndu-și un călduros rămas bun de la subsemnatul, strîngîndu-mi mîinile pe rînd. Care stînga, care dreapta.

Ţaţa Catarița, matusalemica arătare ce-mi sărise în ajutor, neţinînd seama de vîrsta ei înaintată, stuchește ca o mîță, își șterge buzele pergamentoase, desenează în aer un semn magic, dar și de neînțeles, după care murmură printre dinți, suficient de tare ca s-o audă întreg colectivul :

— Bată-te toaca de hodorog ! Pftui ! Piei dinaintea noastră, drace !

Domnul Gulliver, foarte domn, se face că n-aude. In schimb trage o șuierătură de cow-boy, semnul la care-și fac o grabnică apariție „Satan" și „Belphegor". Motiv ca grupul să purceadă la o cît mai grabnică dispariție din bătătura proprietarului. Cu excepția ţaţei Catarița. Și-a doctoriței care, împreună cu Laie Bîc, se apropiase de mine. Dulăii mă ocolesc, apoi se îndreaptă către mumia ce-i aștepta lîngă poartă.

Privesc stupefiat la desfășurarea scenei. Milica zîmbește pe sub mustață. Fiarele iadului mîrîie ca un motor

de camion ambalat. Însă ţaţa Catariţa rînjeşte lung, foarte lung la ei, prezentînd o dantură impecabilă, dar îmbrăcată numai în „aur" coclit. Apoi iese pe portiţă, trîntind-o de-i sar cuiele. Pe neaşteptate, de parcă l-ar fi otînjit cu parul, „Belphegor" începe să chelălăie disperat. „Satan", refugiat la picioarele stăpînului, muşcă praful ogrăzii, cuprins de-o evidentă criză depresivă.

Senin, dar şi imperturbabil, Gulliver Naiba îşi înfige mîna în ceafa lui „Belphegor" şi, — deşi mă aşteptam să-l dea cu capul de palan, — porneşte să-l mîngîie lent. Spre uimirea mea, javra îşi ridică privirile către stăpîn, se gudură, apoi începe să-i zîmbească. Da, să-i zîmbească !

Unicul cîine pe care l-am văzut rîzînd era potaia din halele atelierelor „Fiat", din Drumul Taberei. Însă respectivul constituia o excepţie, şi-avea toate motivele să latre hohotind. Făcea asta dintr-un singular sentiment de compasiune, ştiind prea bine c-avea să ne revadă foarte curînd, pe noi, clienţii unităţii respective.

„Satan" continuă să se afunde în melancolia lui neagră, renunţînd însă la consumul de praf.

— Poftiţi în coteţ ! — exclamă domnul Gulliver Naiba, cu glasul său dulce ca mierea.

Invitaţia mă surprinde. Deşi n-ar trebui să mă mai mire nimic, din moment ce bătrînul explorează fenomenele parapsihice, practicînd pesemne şi magia.

Fac un semn de rămas bun către Milica Manzur şi bălaiul Bîc, şi dau să mă îndrept spre casa domnului Gulliver Naiba. Sînt mai mult decît convins că Gulliver pronunţă greşit cuvîntul de origină engleză „cottage" (care ar trebui rostit „coteidj").

Cu-atîtea vorbe anglo-saxone, mai ales în industria noastră turistică, s-o fi molipsit şi el, şi încearcă să-şi dea aere. Pretutindeni întîlneşti „camping", „bowling", „bungalow", „flipper", „parking". De ce nu s-ar chema şi casa domniei sale „cottage" ? Şi dacă sînt poftit în „cotage", precis mi se va oferi şi-un breakfast ! ca să fiu în notă şi fiindcă-s mort de foame...

— Nu dumitale m-am adresat, stăpîne ! — îmi taie macaroana Gulliver.

— Dar cui atunci ? — întreb eu dezamăgit.

— Prietenilor mei, stăpîne ! — îmi comunică Naiba, în vreme ce scutură mîinile doctoriţei şi ale oniricului, despărţindu-se de ei nu suficient de amical, ceea ce nu-l

împiedică totuși să le transmită : „Vă aștept diseară !"

Percepînd nedumerirea întipărită pe figura mea spiritualizată de foame, bătrînul îmi furnizează un supliment de informații :

— Mă referam la „Satan" și „Belphegor", singurii mei prieteni. Să știi, stăpîne, cîinele nu minte, nu fură, nu-nșeală... Acuma să mergem în casa pe care ai mai vizitat-o... Sînt dornic să cunosc un scriitor atît de mare... Tulli Pompadur mi-a spus că vrei să scrii un roman, aici la Colțiilupchii... Și sînt curios să aflu de ce tocmai aici !

Sîntem amîndoi în camera cea mare, binecunoscută mie, unde mă așteaptă una din cele mai plăcute surprize. Pe masa uriașă din centrul odăii, aranjate cu mult gust, identific tacîmurile și farfuriile, cești și anexele necesare unei gustări copioase. Altă viață...

— Nădăjduiesc, stăpîne, că vei binevoi să-mparți cu mine umila mea gustare de dimineață...

— Dar e vremea prînzului ! — mă-ncumet să-i precizez magului.

— Pentru mine nu există noapte sau zi, stăpîne. De veacuri m-am obișnuit să-mi hrănesc trupul atunci cînd simte cerința. Pînă vin cu cele cuvenite, gustă un păhărel din benedictina mea. E din plante, și face bine tuturor mădularelor...

Impozantul Gulliver părăsește odaia, lăsîndu-mi timp să visez. Dacă a răzbit pînă la vîrsta asta, care bate serios spre opt decenii, nu chiar veacuri cum încearcă el să-și creeze o aură de vrăjitor, răspîndind insistent și intensiv cifre incredibile, precis că s-a hrănit bine, sănătos și consistent.

Pînă una alta gust un pic de benedictină. Iarăși îmi explodează cerul gurii, asaltat de straniile arome ale tonicei băuturi.

Impulsionat de tincturile poțiunii, și nicidecum de alcoolul ce intră în compoziția acesteia, cugeta rapid la personalitatea gazdei.

Bătrînul arată splendid, extrem de prestant. Nu numai statura impresionează, ci și vestimentația, cu totul neobișnuită. În afara pălăriei melon, care nu-l părăsește o clipă, nici în casă, Gulliver poartă pe post de pantaloni niște itari năucitori, croiți și confecționați din stofă reiată,

așa cum obișnuiau miniștrii de pe vremea lui tanti Raliță. Materialul, nemaifiind la modă astăzi, arată dens, trainic, dar și lucios din pricina îndelungatei utilizări. Ceea ce uimește iarăși e faptul că, în loc de cureà, Naiba și-a încins mijlocul c-un chimir ciobănesc, lat de minimum 20 de centimetri. Iar în loc de haină, care s-ar fi cuvenit să fie o redingotă, ținînd seama de pantalonii reiați, bătrînul a adoptat o tunică militară scoțiană, îmbumbată de sus și pînă jos cu vreo zece nasturi de alamă, încît pieptul personajului poate fi ușor confundat cu tabloul de butoane al unui lift.

Neobișnuit de „țeapăn", pentru vîrsta pe care i-o bănuiesc, Gulliver Naiba pășește voinicește, de parcă toată viața s-ar fi ocupat cu întreținerea condiției fizice, apelînd la procedurile yoga sau la culturismul modern. Cînd umblă prin bătătură, obișnuiește să-și țină mîinile la spate, dar în clipa aceasta, cînd pătrunde în odaie, are mîinile în față, purtînd pe ele o tavă imensă, cît o roată de „Chausson" O.N.T.

Așezînd-o tacticos pe masă, Gulliver se instalează în jilțul dinaintea mea, și mă îmbie :

— Să gustăm cîte ceva, să ne întremăm trupul și mintea !

Dîndu-și seama că șovăi, aflîndu-mă în fața atîtor farfurii și ceainice, sticle și crăticioare, oale și ulcele, fără să știu ce cuprind, Gulliver zîmbește și trece la formule de explicitare :

— E de la sine înțeles, stăpîne, că nu mănînc bucate dăunătoare, negîndite și necalculate...

— Cum adică, și dumneata îți calculezi caloriile ? Ești la regim ?

— Nu, stăpîne ! M-ai înțeles greșit... La alte calcule mă cugetam. La zodia în care au fost culese rădăcinile, lăstarii și mugurii...

— Și ce legătură au furajele astea, cu breakfastul nostru ?

— Temelia hranei mele se află-n rădăcini și plante...

— Imposibil ! Și din ce trăiești atunci ?

Gulliver zîmbește sibilinic, și mă poftește :

— Hai să mîncăm ! Servește-te din ce-ți ofer, și-ai să-mi mulțumești toată viața ! Ceaiul pe care-l vom bea e din fiertură de tinteură și frunze tinere de mesteacăn

alb. Bătrînii îi spuneau „arborele vieții"... În ulcele avem lapte de capră fiert cu muguri de brad, iar în crăticioară brînză dulce, frecată cu mărar și floare de sunătoare... Ouăle-s fierte o zi întreagă, apoi păstrate la soare, să ucidă răul din ele...

— Și nu-s stricate ?

— Sigur că nu ! Miros ele a pucioasă, dar ăsta-i mirosul tăriei pămîntului. Dau putere trupului și agerime minții !

— Ca și țîrii uscați ai bunicului. Tata Petre, cînd îi uita în rafturile magaziei, unde-i ținea ascunși de Maia, asta-i bunică-mea, îi mînca înverziți și împuțiți. Și dînsul afirma că dau tărie... Pentru că-i stropea cu țuică de Mățău, în care pusese boia și piper cu sare, ca să nu se strice la burtă... Și chiar dacă pățea rușinea, se cocea atunci o zi întreagă la soare, despuiat și întins pe-o rogojină, pînă ce se vindeca... Dar tot cu doctoria lîngă el...

— Înțelept bătrîn ! Dar n-a viețuit mult, nu-i așa ?

— Nu prea. 93 de ani... Ar mai fi trăit, dacă nu săvîrșea un accident de circulație...

— De mașină ? L-a călcat vreun zurliu dintr-ăștia ?...

— Nu. Accident de bicicletă. Pornise cu velocipedul prin ogradă, s-alerge o scroafă scăpată din cocină. A călcat-o, s-a răsturnat, și-a vătămat ceva prin măruntaie, și-n două săptămîni s-a dus, pe alte meleaguri, să-și repare „Diamant"-ul pe care îl cumpărase în 1912...

— Să-i fie țărîna ușoară ! Dar să ne reîntoarcem la cele lumești, ia și ospătează-te, domnule Conan Doi.

E mai mult de-o jumătate de ceas, de cînd mă căznesc și mă chinui să termin ceașca de ceai. Imposibil de ingurgitat. Amară ca fierea și urît mirositoare, licoarea bătrînului arată și total neapetisant. Numai arama coclită mai are culoarea aceasta.

La ouă, bineînțeles, am renunțat. L-am lămurit pe domnul Gulliver că-mi sînt interzise de dieteticieni, fără să-i mai comunic părerea mea despre ouăle clocite, contraindicate și oamenilor zdraveni, darmite suspecților de hepatopatie.

Brînza de vacă, bivoliță sau capră, că n-am izbutit s-o indentific, avea un accentuat gust de pastă de dinți. Probabil că dozase greșit mărarul cu care-o frecase. În

privința laptelui, n-am avut ce obiecta. Decît că l-am sorbit picătură cu picătură, gîndind că beau esență de brad, din aceea cu care-și stropește tanti Ralița prin casă, ca să mai alunge din aroma țigărilor ei preferate („Mărășești").

În schimb, domnul Gulliver Naiba mănîncă de le rupe, ca un spart. A dat gata întreg conținutul ceainicului (aproximativ 2 l.), a curățat crăticioarele, farfuriile, ulcelele și oalele, precum și cele șase ouă intrate în ireversibilă putrefacție.

Deoarece devenisem mai intim cu Naiba, îl întreb suspicios :

— Ia spune-mi, bătrîne șef de trib, ouăle astea-s confecționate de găini ? Prea mi se par mari !

— Stăpîne, zău că ai spirit de observație scriitoricească ! Sigur că nu-s ouă de găină. Au fost ouate astă-primăvară, cînd au sosit berzele !

— Sînt ouă de barză ? Și ce-au clocit atunci bietele păsări ?

— Le-am pus altele în cuib, de rață. Acelea-s toxice, nu se pot mînca.

— Bătrîne șef de trib, mai dă-mi nițică benedictină, să-mi vin în fire. Chestia asta, cu ouăle de rață, faptul că-s toxice, iar cele de barză nu, mai ales proaspete, din primăvară, de-acum șase luni, m-a scos din priză !

— Maestre Conan, dacă mă iei cu „bătrîne șef de trib", dă-mi voie să-ți zic și eu „maestre", pentru că sînt, într-adevăr, așa cum îmi spui matale, viețuind de veacuri printre neamurile acestor locuri... Și benedictina de față e preparată după o rețetă străveche...

Simt un fior pe limbă :

— Să nu-mi zici că-i făcută din tarhon măcinat cu stevie, că nu te cred !

Gulliver dă gata și ultimul strop de lapte de capră, se linge pe buze ca un motan bătrîn, după care își șterge delicat degetele pe pantalonii de la redingotă. Acuma realizez de ce-s atît de lucioși.

— Benedictina, dragă stăpîne, are în adîncurile ei plante înzestrate cu virtuți binefăcătoare. Unele din ele-s tare greu de cules. De pildă anghelica, roinița sau isopul. Dar mai sînt și alte ingrediente, pe care trebuie să le capăt din țări îndepărtate. Scorțișoara, vanilia, smirna,

astea s-ar mai găsi la „Alimentara", dar rășinile sălbatice din Mexic, Pakistan, Ecuador, care sînt îmbibate de parfumuri ciudate, astea le adun nemaipomenit de greu. Cele de mai sus trebuiesc macerate luni de-a rîndul în rachiuri străvechi, păstrate în butoaie cu doage din ienuper, după care se fierb din nou la cazan de aramă, dar nu orice aramă, ci din cea stacojie, și se pun apoi la învechit în butii de gorun, adăpostite în cele mai adînci beciuri. Cînd ajunge la vîrsta puterii ei depline, benedictina atinge 43 de centi... Iar rețeta se pierde în negura veacurilor... Rachiul ăsta e cunoscut încă dinaintea dacilor. Pelasgii îl foloseau cu prisosință !...

— Pelasgii ? Ai citit și matale „Dacia preistorică" a lui Densușianu ?

— Nu. Am trăit pe-atunci ! Și eram tot bătrîn... Și astăzi mai sînt pe-aici obiceiuri străvechi, cărora nimeni nu le poate dibui obîrșia... Ai auzit de „săptămîna Sîntoaderului" ?

— Da. Și ce dacă ? Ăsta-i sfînt, deci aparține perioadei creștine...

— Păcătuiești, maestre. Neștiutorii cred așa ! Dar obiceiul de-a cinsti această săptămînă aparține protoistoriei... Prima zi, „lunea ciorilor", așa se cheamă, ferește omenirea de năpasta dăunătoarelor. Apoi urmează : „marțea viermilor", „miercurea strîmbă", „joia iepelor", „vinerea omanului" și „sîmbăta lăutului". În seara de sîmbătă, dacă fetele doresc să le crească din belșug coadele, se spală pe cap cu „iarbă de mare", căreia i se mai zice oman sau omag. În toată săptămîna asta nu-i voie de lucrat serile, pentru că se-ntîlnesc „caii Sîntoaderului"...

— Ideală săptămînă pentru leneși !

— Numai bătrînii țărani, adică țărăncile, numai ele lucrau serile... Țeseau la război, pînă se lumina de ziuă... Astăzi se muncește numai opt ore. Iar serile și le petrec oamenii la televizor, sau la café-bar. Deci obiceiu-i străvechi... de obîrșie pur pelasgică.

— Bătrîne, de data asta fără „șef de trib", prea le-ncurci cu dacii și pelasgii...

— Aici e greșeala matale, maestre și stăpîne, eu le-am trăit lucrurile astea, la vremea lor, atunci cînd nu se cunoșteau cărțile și revistele, poate nici alfabetul, dacă-mi aduc bine aminte... căci să tot fie vreo trei mii de ani...

Gulliver Naiba ține cu tot dinadinsul să mă aiurească. Bălmăjelile lui însă nu izbutesc să clatine credința mea în fenomenele explicabile. Nu vreau să-l contrazic excesiv, pentru că-s curios să ascult mai departe. Totuși, fac eu o pauză în mine, ce-o fi oare cu oglinda aia, din camera alăturată ? De ce cînd te uiți în ea, privește la tine cu totul altcineva ?

Taman cînd îmi stătea pe limbă să-l întreb pe Gulliver Naiba în ce constă escrocheria cu oglinda, sînt întrerupt de-o bătaie în ușă. Bătrînul, frecîndu-și nervos barba colilie, care se mînjise lejer cu puțină pucioasă din ouăle sale preferate, strigă mieros :

— Dă-ți osteneala și intră, oricine-ai fi, deși știu cine ești !

Surprins de aptitudinile videotelepatice ale magului, aștept curios intrarea neașteptatului solicitant.

Personajul îmi pare cunoscut. Nu-i exclus să fi participat la extragerea mea din tubul de ciment. Totuși nu-s chiar atît de sigur. Poate să fi făcut parte numai din asistență. Își învîrte jenat pălăria în mîini, apoi privește pe sub sprîncenele-i groase la Gulliver. Observ că-i ciacîr, avînd ochii de culori diferite. Asta nu-l împiedică să fixeze cu insistență clondirul cu benedictină. În cele din urmă demarează :

— Coane Gullivere, fă-ți pomană și dă-mi banii făgăduiți. Trei poli, atît m-a costat căruța. Bașca suticul pentru tubul sfărîmat. Încă trei poli, ca să-i duc sculele lui nea Poroambă, să nu mă facă de hoț, un pol c-am săpat groapa. Laolaltă, una peste alta, cinci sutare. N-ai văzut ce era să pățim, că murea omul ăsta de-a-npicioarelea ? Nu mi-ai spus că-i mai trupeș decît noi ăștelalții...

Imediat începe să-mi clipească sistemul de alarmă. Gulliver comandase o fîntînă pe dimensiunile mele ? De ce ?

Răspunsul bătrînului nu-mi lămurește situația :

— Măi Brișcă, ia-ți banii, uite-i, numără-i, mai na încă cinci sute, și să faci fîntîna în fundul curții, dar mai largă. Cumpără alte tuburi, de 80, și nu mai împrumuta sculele de la Poroambă, fără să-l întrebi... Dacă ne mai vizitează prietenul meu, pe care-l vezi ospătîndu-se la masa asta, să nu mai rămînă înțepenit în puț... Fă și tu o treabă ca lumea, ce naiba !...

15). SNACK-BAR, CU PROGRAM : „LA TREI ȚAȚE NĂTĂFLEȚE"

Total deconcertat după breakfastul (aproximativ inexistent) oferit de domnul Gulliver Naiba, aproape mort de inaniție, mă îndrept fleșcăit spre „moara dintr-un dud", să iau ceva în gură.

Mă simt atît de slăbit, din pricina foamei, încît nici n-aud apelul repetat ce-mi este adresat de după un gard vopsit în verde prăzuliu.

Mă gîndeam la fîntîna proiectată de Naiba, în care era să-mi găsesc un sfîrșit lamentabil. Chiar mă paște bănuiala că bătrînul intenționase falsa mea asasinare, pentru a-mi trage o sperietură de pomină.

— Măi copile, nu m-auzi ?

Un glas ce nu-mi e străin orăcăie după vreun puradel neascultător. Timbrul specific, hîrîit și acordat în sol major, trîmbițînd ca o goarnă crăpată, insistă să-mi amintească de cineva recent întîlnit.

— Fă-te-ncoa, copile slab de minte ! Hai la țața Catarița, să-i povestești cu ce te-a ospătat cîinele de Naiba...

Acuma sînt măcar lămurit. Știu precis că de mine-i vorba. De după un palan de curînd vopsit, de arată ca nou, țața Catarița, cățărată pe niște lănțeți, se hlizește la mine.

— Ce să-ți spun, țață dragă ? Nu m-a ospătat decît cu rețete străvechi și vorbe, dar și-acelea tulburi... Mă duc mai degrabă spre casă, să nu leșin pe drum. Ne vedem altă dată, și să știi că nu uit binele pe care mi l-ai făcut !

Hîrca țații Catarița se deplasează orizontal pe linia palanului, întocmai cum îl mai văzusem și pe Iermolai Bîc, — pesemne că așa-i obiceiul, pe-aici, la Colțiilupchii, să-și dea lumea gîtul pe răzătoarea lănțeților, — și-mi zîmbește înfricoșător, de parc-aș fi dulăul „Belphegor", pentru ca apoi să rostească îmbietor :

— Dragule, copilule, nu-i ăla binele pe care-l meriți, ci abia acum ai să afli din ce primejdie o să te scape Catarița ! Fă-te-ncoa, și intră-n ograda mea, să-ți mai povestesc de unele și de altele. Și ca să-ți treacă răul de la lingurică, ai să mănînci cu noi cîtecevașilea, că se mai găsește...

Văd că și-acest monument al naturii, restanță a veacului trecut, suferă de maladia pluralului monarhic, vorbește tot cu „noi!". Mare-i grădina Icoanei, și multe-s minunile ei!

Totuși, auzind că-i cazul să-mi refac forțele, îi returnez zîmbetul, acordîndu-i un surîs plin de căldură și omenie (căci era și timpul) și-i comunic:

— Sărut mîna, țață Catariță, nu te pot refuza! Mai ales că-mi ești tare simpatică! Dar să știi, astăzi nu mai țin regim de slăbire...

— Dar ce, pîn-acu ai ținut? — constată bătrîna, coborînd sprintenă de pe lănțeții gardului.

Există ceva în ochii bătrînei, extrem de vioi și ageri, care mă determină să-l înțeleg pe „Satan". Pentru că și pe mine mă inhibă niște curenți de înaltă frecvență, care-mi paralizează unele reflexe. O fi vreo hipnotizatoare, mai știi!

Vajnica femeie, a cărei vîrstă e greu de stabilit, fără prezentarea certificatului de naștere, se poartă numai în negru. Fuste negre, pe puțin vreo cinci (suprapuse), batic și mai negru, acoperindu-i părul pe care bănuiesc că-abia de-l mai are, bluză încopciată pînă la gît, tot neagră și ea. Dar bătrîna se deplasează ca un spîrnel, arătîndu-mi drumul; și asta mă îndeamnă să trec cu vederea amănuntele vestimentare, pentru a-mi concentra atenția asupra evidentei contradicții între aspectul personajului și alura pe care o demonstrează.

Baba Catarița se deplasează în slalom, ocolind nucii din bătătură, pe firul unei poteci glănțuite de cîți pași o călcaseră, în direcția căsuței adăpostite de niște tei uriași.

Cojmelia arată, în ciuda dimensiunilor precare, armonios implantată în mediul ambiant. Îmi place nespus tinda scundă, acoperișul de stuf, cu coama de curînd reparată. N-aș zice că există vreo deosebire între tonsura unor tineri, și coafura bojdeucii.

— Hai, mai repede, copile, că se prinde mămăliga! — mă mobilizează țața Catarița.

Cînd aud de mămăligă, constat prezența unor energii nebănuite în mine. Drept care sprintez. Nu știu ce s-ar fi întîmplat dacă țața Catarița ar fi pomenit și de-un cocoșel la ceaun...

— Fină Frusino, fa, ai frecat mujdeiul ? S-a rumenit bine orătania ? Dă-i bătaie, c-avem musafiri !...

Ţaţa Catariţa efectuează ultimul slalom, luînd-o pe după tei, iar eu, depăşind viteza sonică, dar neobservînd copacul, dau să trec prin el.

Neacordînd nici cea mai mică atenţie zgomotului produs de impactul dintre mine şi splendidul arbore, ţaţa Catariţa pătrunde în tindă, dispare în căsuţă, de unde-o aud :

— Cină Moşca ! Cină Moşca !

Încep să am îndoieli în privinţa facultăţilor mintale ale bătrînei. Sîntem la vremea prînzului. Ce fel de cină poate fi la ceasul ăsta ?

Ţaţa Catariţa continuă să orăcăie :

— Moşca, afurisito ! Unde eşti, cină ? Adus-ai burduful ?

Dacă mă ajută amintirea unor lucruri din copilărie, tot aşa îi spunea şi maica-mare unei prietene din vecini, „cină Gherghiuţo !". Vreo rămăşiţă din timpurile năvălirilor barbare, cînd oamenii utilizau, pentru respectarea bătrînilor, tot soiul de cuvinte împrumutate de la venetici. Parcă nu-i spuneam şi eu, lui unchiu-meu, din partea tatii, „ciciu Tică", sau lui Gică, fratele maică-mii, „bate Gică" ? Enigme lexicale, din negura vremurilor !

Deocamdată prefer să trăiesc în prezentul cel mai imediat, mai ales cînd, intrînd în odaia umbroasă de după tindă, zăresc masa întinsă, cu mămăliga aburindă pe un ştergar de cînepă.

Deşi aş fi preferat să-mi prezinte, şi cît mai urgent, bucatele, ţaţa Catariţa îmi prezintă ajutoarele ei, nişte bătrîne tare simpatice, care se aferează în jurul unui ceaun considerabil.

— Cina Moşca, megieşa mea, care mi-a călăuzit anii tineri ! Fina Frusina, căreia i-am călăuzit eu paşii în viaţă. A cam părăsit-o bărbatu-su, finu Sima, dar e mult de-atunci... S-a prăpădit în război, cînd ne-am luptat cu nemţii lui Mackensen... Nu cu-ai lu Şticler, ci cu ăi din nouăsuteşaişpe ! Al meu, fie-i ţărîna uşoară, m-a lăsat mai înainte, prin nouăsute şi ceva, că nu era în minţile lui, şi s-a dus în Africa, să-i gonească pe engleji din ţara Boerilor !

Cuprins de respect pentru vechimea lor, le sărut mîna. Dacă ţaţa Catariţa e monument al naturii, atunci ce vîrstă să aibă baba Moşca, de-i zice „cino" ?

De cînd am sosit la Colţiilupchii, şi chiar mai înainte de-a pătrunde în limitele teritoriale ale cătunului, încă de-atunci avusesem sentimentul că pe-aceste locuri e-o altă lume, eventual de origină extraterestră.

Pentru că aşa îmi apar cina Moşca şi fina Frusina. Cu chipurile zbîrcite, ca nişte smochine tescuite, slăbuţe şi uscate, pot figura liniştite în orice muzeu etnografic, fără primejdia de-a fi contestate. Poartă, amîndouă, aceeaşi îmbrăcăminte ca şi ţaţa Catariţa. Pesemne că-i moda bătrînelor de pe-aici, că altă explicaţie nu-s în stare să găsesc.

— Bine, Catariţo, — o interoghează cina Moşca, — strigaseşi c-avem musafiri... Unde-s ăilalţi ?

— Dînsu-i ! îl cheamă şi Conan Doi, şi tot aşa şi arată ! — o lămureşte afabil ţaţa Catariţa, trîmbiţînd din goarna spartă a glasului ei pătrunzător.

— Atunci să mai punem cevaşilea la fiert, s-avem şi noi ce băga în gură ! — intră în panică Frusina.

— Taci, fa, nu fi lacomă ! Avem de tăinuit cu dînsul, trebuie să-l hrănim... Mai ales că diavolul de Naiba l-a lăsat flămînd... Nu vezi c-abia se ţine pe picioare ?

Mare suflet şi ţaţa Catariţa asta ! Simte la om.

După o noapte nedormită, victimă a unei tentative de asasinat prin organizarea capcanei cu puţul, plus breakfastul de înfometare servit de Gulliver, e normal să mă considere la capătul puterilor.

— Ţaţă Catariţo, cină Moşca şi fină Frusino, îngăduiţi-mi să vă spun aşa, pentru că vă preţuiesc ca pe nişte neamuri apropiate, nu vă faceţi griji în privinţa mea... Nu mănînc atît de mult, pe cît lasă de crezut înfăţişarea mea... M-aş mulţumi şi cu mămăligă muiată-n saramură !...

Bătrîna îşi încreţeşte ochii a zîmbire, şi mă întreabă :

— Dar dacă-i frămîntată cu brînză de burduf ? Nu te mulţumeşti ? Nici cu niscai mujdei de usturoi, împroşcînd un cocoşel la ceaun ? Ai ? Ce mai zici ?

E clar că nu mai pot grăi nimic. Gura îmi lăsa atîta apă, încît era absolut riscant s-o deschid.

Mai întîi am gustat brînză de burduf cu mămăligă pripită. Dar nu așa, cum greșit mă informase țața Catarița, adică frămîntată, ci mult mai complicat, urmînd un ritual cu totul necunoscut mie.

Cele trei țațe se ospătau decent, cu tipic. Brînza de burduf era îndesată în podul palmei, pînă se forma un gogoloi, mai mic sau mai mare, după inima respectivului, — prin inimă înțelegîndu-se, ca la țară, stomac, — apoi era vîrîtă într-un bulz de mămăligă, modelat oarecum la fel, și lăsată cîteva clipe, pînă țîșnea untul. Atunci, rapid dar elegant, bătrînele lichidau mirabilul amalgam, înghițindu-l cu gingășie.

Țuica pe care am utilizat-o, pentru frăgezirea cerului gurii, avea un parfum plin de noblețe, cu totul neobișnuit. Mărturisindu-mi ignoranța, autocritic și fără să-mi pun cenușă-n cap, am interogat-o pe cina Moșca, deoarece se dovedea mai activă la capitolul respectiv :

— Venerabilă și scumpă maică, ce băutură-i asta ?

Cina Moșca se zbîrlește ciudat la mine, mă seceră cu laserele ochilor săi verzi, după care începe munca de lămurire :

— Uite ce-i, băiețelule, oi fi tălică scriitor, dar și eu am ceva știință de carte... Toată viața mea am lucrat ca moașă-n cătunul ăsta... pînă a sosit hoțomana de Polina... De-aia mi se spune și Moșca ! Dar să nu mă faci pe mine venerabilă, că n-am suferit niciodată de boli rușinoase...

— Cină Moșca ! Nu m-ai înțeles...

— Taci ! — se rățoiește la mine moașa generală a satului. — La vîrsta mea, înțeleg mai multe decît poate gămălia dumitale de cap... Să trecem la tăria pe care ai băut-o și de care te-ai minunat... Asta nu-i țuică, știi tălică ? E rachiu de cireșe amare, dat de două ori la cazan, și ținut cinci ani la butoi de dud, dar împreună cu frunze de indrișaim !...

— Indrișaim ? N-am auzit de iarba asta...

— Nu mă mira, băiețelule ! De unde să crească indrișaimul la voi, în bloacele alea de piatră ? E-un soi de mușcată, pe care o mai găsești, pe ici pe colo, în satele de sub munte. Frunzele topite în dulcețuri le dau parfum împărătesc. Pînă și butoaiele pentru vin, cine se pricepe, le spală cu fiertură din indrișaim. Dar voi, orășenii, ce să

spălați ? Sticlele ? În care găsești „Murfatlar", tras la Valea Călugărească ?

Fina Frusina chicotește icnit. Își rîde de mine. Altminteri n-ar avea motive să cotcodăcească. Precis c-o miră lipsa de cunoștințe a subsemnatului.

Țața Catariția, care s-a adăpat vîrtos din clondirul cu rachiu parfumat, scoate din ceaunul impresionant, care pînă acum colcăise mocnit deasupra pirostriilor, o orătanie întreagă. Și mi-o depune toată în blidul de lut smălțuit. Probabil din pricina euforiei declanșate de conversația abuzivă cu rachiul suscitat. Vrînd să corectez, cît mai delicat, eroarea bătrînei, rup un vîrf de aripă, îl cedez moașei, rup și vîrful celeilalte, pe care îl transmit țatei Catariția, iar finei Frusina îi ofer tîrtița. Fără aluzii. Restul îl păstrez pentru uz personal.

— Măi copile, stai blînd și ia-ți îndărăt osișoarele ! Așa ceva nu se-mparte cu nimeni... — mă admonestează țața Catariția.

Pentru a-mi demonstra afirmațiile, monumentul naturii scoate din ceaun, — adevărat monstru de tuci, — încă două orătănii. Una și-o rezervă sieși, iar cealaltă, întrucîtva mai subdezvoltată, i-o pasează Frusinei.

Apoi îmi explică, îngăduitoare :

— Sîntem noi muieri, pe care le saturi cu ciosvîrțele ?

— Și cina Moșca ? — mă mir eu.

— N-are dinți... Totdeauna se-nfruptă cu sosul. Rupe miez de pîine, întinge și mestecă...

Niciodată nu m-am dat în vînt după carnea de pasăre. Dar nici n-am tratat-o vreodată necorespunzător, lipsind-o de respectul cuvenit.

Spre uimirea mea, ceea ce se află în blid depășește orice așteptare. Nu numai frăgezimea copanelor, țesătura fină a bucăților de piept sau dulceața infinită a spatelui mă cuceresc definitiv, ci sosul în care se scaldă cele de mai sus.

Îndată ce lichidez totul, după ce mă ling pe degete, bineînțeles la figurat, o chestionez pe țata Catariția :

— Ce minune a fost asta ? Că n-am mai mîncat în viața mea un pui atît de gustos !...

Țatele se privesc reciproc încîntate, iar Catariția, hlizindu-se, îmi expune problema în detaliu :

— Copilul meu, tare-s bucuroasă că ți-a plăcut... O dată pe lună, cînd ne-ntîlnim tustrele suratele, totdeauna

ne cinstim sufletele cu felul ăsta... Cocoşel cu sos de vin... Că nu-i un pui oareşcare, ci cocoşel nevinovat, de cinşpe săptămîni... Rumenim cărniţa în unt topit, după ce-am sărat-o şi piperat-o, apoi îi adăugăm ciupercuţe de pădure, ceapă prăjită, cîteva boabe de coroiandru, un vîrf de cuţit de chimion, şi stingem totul cu frunte de comină, pentru ca la urmă să turnăm în ceaun şi-un sfert de vin vechi, însă alb. Dacă erai mai cu luare aminte, ai fi găsit şi gustul usturoiului, al cimbrului şi-al afumăturii, căci i-am prăjit şi cîteva feliuţe de costiţă afumată, de casă. Iar smîntîna, pentru că sosul a fost legat cu smîntînă proaspătă, culeasă azi-dimineaţă de pe oale, nu ne-am mai uitat în ceaun cînd am turnat-o. Şi totul a fiert încet, peste un ceas şi jumătate, la foc mic, pînă am izbutit de te-am adus pe tălică la masă.

— Ţaţo Catariţo, Ave ! Aşa ziceau strămoşii noştri, romanii: Ave ! Încă o dată, Ave !

— Avem încă olecuţă, copile ! Am păstrat pentru tălică pipoţelele, inimioarele şi ficăţeii, c-au rămas pe fundul ceaunului. Pesemne că moşii noştri aveau şi ei, de strigau astfel la ospeţe... Fa, Frusino, dă blidul încoace... Să-i punem şi sosul cel gros, adunat cu răşchitoarea de lemn...

Înţelept a fost cel ce-a născocit mesele joase, aşa cum era cea la care ne ospătasem cu toţii, aşezaţi pe scăunele cu trei picioare.

Pentru că, dac-am fi stat la o masă normală, aş fi fost în stare să cer bătrînelor mele să fugă prin curte, după alţi cocoşei, şi să fiarbă o nouă şarjă de „pui la ceaun, cu sos de vin şi smîntînă". Dar aşa cum şed acum, puţin înghesuit în mine, excesul de mîncare mă apasă pe cord, făcîndu-mă să gîfîi lejer, dar mulţumit de cele întîmplate.

După ce-am cerut voie să fumez, stăm cu toţi în jurul măsuţei. Şi tragem fiecare din ţigara lui. Adică din ţigările mele, pe care le-am oferit ţaţelor cu negîndită dezinvoltură. Pentru că bătrînele fumează catastrofic, ţigară după ţigară. Şi, pentru că nu suportă filtrul, rup „Snagoavele" de parc-ar fi beţe. Noroc că-s „superlong".

Din pricina fumatului în exces, ţaţele îşi curăţă gîtul, din timp în timp, dar destul de des, cu tăria aia parfumată.

O șansă pentru mine, să aflu cît mai bogate informații despre enigmele care-mi frămîntă creierul. Pentru că țațele devin comunicative, vesele și predispuse la confidențe.

E mai mult de-un sfert de ceas, de cînd țața Catarița își derulează autobiografia :

— D-aia îl urăsc pe cînele de Gulliver ! Ne ia pîinea de la gură ! Pînă ce n-a venit în Colțiilupchii, eram doftoroaiele satului, eu cu cina Moșca și fina Frusina. Mai descîntam, mai făceam niscaiva farmece de dragoste, mă rog... Dar păcătosul de diavol, cu șmecheriile lui, ne-a lipsit de respectul oamenilor... Nu ni se mai leagă nici un descîntec...

Cina Moșca o întrerupe, intervenind inoportun :

— Înainte vreme se mai aranjau, se legau. Acuma și tineri sînt mai puțini, să le facem de dragoste... că-s navetiști... Lucrează mai toți la oraș, la fabrică... Pe vremea mea, ehei, alte obiceiuri... Te durea capul, veneai la cina Moșca și-ți stingea un tăciune în apă neîncepută... Acuma, te duci la doctorița Milica, îți dă un nasture, și-ți trece capul... La mine nu te lăsa, dar plecai cu credința...

Dacă țata Catarița, acest monument fără vîrstă al naturii, a fost sub oblăduirea cinăi Moșca, înseamnă că moașa detronată a satului trebuie să fie mai bătrînă decît ea. Ceea ce, totuși, nu-i cu putință, pentru că n-arăta mai zbîrcită și mai mumificată decît țața Catarița. Așa că întreb :

— Cîți ani să ai, cină Moșca ?

— Păi mai știu eu, băiețelule ? C-am pierdut socoteala. În orice caz, sînt mai în vîrstă decît Catarița asta...

— Și cît ai dumneata, taţo Catariţo ?

— 81 ! Precis ! Iar cina-i mai mare cu unșpe ani...

— Să aibă nouăzeci și doi ? Să bată spre sută ?

— De ce nu ? — se miră fina Frusina. — Păi și eu, care-s mai tînără, am trecut și eu de 76, încă de anul trecut ! Așa să fie, țață Catariţo ?

— Precis ! Am o ținere de minte, cum nu găsești la ăștia tineri. Uit doar ce se petrece acum, că mi-s bătrînă, dar ce-a fost mai de demult, toate mi le amintesc... Mai cîndera, zilele trecute, mă-mpungea un cîntec de pe

vremea mea, vroiam să-i îngîn, dar mi-era teamă că nu-i mai știu cuvintele... Cînd colo, ce să vezi, numaidecît mi-au curs în ureche, de parc-ar fi fost ieri... Dar ăstea, pe care le cîntă la radio, le uit numaidecît... Și nu-s rele... Parcă mai alaltăieri cînta Marina Voica o romanță americănească, dar, în afară de niște vorbe rușinoase, cevașilea cam așa, „cucurucucu", nu-mi mai aduc nimic aminte... Dacă n-ar veni săptămîna viitoare doctorul Priciu, aș zice că-s zăludă... C-am dat în mintea copiilor... Dar facem nunta și plecăm...

— Ce nuntă, țață Catarițo ? — mă minunez eu, necrezîndu-mi urechilor.

Catarița mai trage o dușcă de tărie, rînjește calm, și mă fixează, hipnotizîndu-mă îndelung, așa cum procedase cu „Satan" și „Belphegor". Apoi mărturisește totul :

— Nunta mea, copile ! De peste șaizeci de ani tot îl aștept... A fost doctor la Cîmpina, prin 1914, înainte de războiul cel mare, ne-am iubit și ne-am jurat credință... Acuma vine să mă ia la el...

— De unde vine ? Și unde vreți să plecați ? — întreb eu.

Cina Moșca, beată de surpriză, și fina Frusina așijderea, au rămas cu gurile căscate.

— Din Australia... Acolo am auzit c-ar fi plecat... Are avere, case nenumărate, bloace cu zece caturi, herghelii, pășuni întinse, cirezi, oi merinos, averi nenumărate, măi copile !... Mîine, poimîine sosește cu avionul lui, ne urcăm și plecăm la Australia... Nunta o facem în avion, acolo sus. Ne cunună vizitiul, sau șoferul, cum i-o fi zicînd ăluia care mînă mașinăria zburătoare, și-o să privesc la Colții-lupchii, de deasupra norilor... De ani de zile, în fiece dimineață stau la fereastră și mă gîndesc la ce-o să fie, îmi aduc aminte de doctorul Priciu, cît era de tînăr și frumos, și-mi vine să zîmbesc singură, că eram juncă și nu cunoșteam la oameni... Cînd m-a îngrijit de răceală și m-a fricționat cu oțet, tremuram de fericire... Avea mînă gingașă, mătăsoasă... Îndată m-am făcut bine, sănătoasă... Atunci m-a sărutat pe frunte, de bucurie... Numai descîntecele mele îl aduc acum îndărăt... De le-aș fi știut și pe vremea ceea, nu mai pleca în țări îndepărtate... Unii spun că nici n-a plecat, ci-a murit în gară la Ploiești, călcat de-un tren... Dar nu-i adevărat, că mi s-ar fi arătat...

Cina Moşca, înlemnită de emoţie, o mîngîie pe cap, plină de duioşie. Ţaţei Catariţa îi lunecă fişiul. Şi rămîne cu capul despuiat. După cum bănuisem, e complet cheală. Catariţa îşi trage imediat baticul, ruşinată.

— Şi-am să-mi cumpăr un maldăr de păr bălai, aşa cum poartă fetele alea de la televizor... Dar înainte de-a pleca, nu mă las pînă nu-l văz nenorocit pe viermele de Gulliver... Îl omor, îi dau şoricioacă, văz eu ce-am să fac...

Fina Frusina, parcă trezită dintr-un vis prea frumos, supralicitează, încruntîndu-şi fruntea :

— Care şoricioaică, ţaţo Catariţo, că eu îi tai vinele cu secerea...

— Ba nu, — se-ndîrjeşte cina Moşca, — nu-i bine, trebuie să-l stropim cu gaz şi să-i dăm foc... să se chinuie blestematul, că ne-a răpit pînicica noastră, cea de toate zilele !... El şi cu Polina, care-i tot în slujba lui...

Ţaţa Catariţa tresare la amintirea unui gînd, şi-o bate pe umăr pe fina Frusina !

— Ia acultă, fa, Frusinico, îl omorîm noi, că nu se mai poate aşa, dar mai ştii tu cîntecul ăla cu : „omoară-mă, neicuţă, omoară !"...

— „Strînge-mă-n braţe să mă doară..." — continuă înveselită fina, îngînînd melodia, cu glas subţire, pătruns de nebănuită patimă.

Cina Moşca, luînd o lingură de lemn de pe masă, începe să bată tactul cu ea, şi dirijează corul ce se înfiripă, derulînd mai departe străvechea cîntare :

— „Frînge-mi pieptul, muşcă-mi gura, şi-ţi arăt eu unde-i şura !.."

Privesc la cele trei ţaţe năuc, nemaiînţelegînd nimic. Ţaţa Catariţa şi-a găsit şi ea o lingură, una mare, pentru bulion, şi bate în masă de parcă sună toaca la schitul Vovideniei. Fina Frusina, încadrîndu-se în formaţia instrumentală înjghebată spontan, face rost de-o unealtă corespunzătoare, un satîr de lemn pentru tocat vinete, şi susţine partitura grupului ritmic.

Tustrele, alcătuind un ansamblu bizar, folk şi pop, din instrumente de percuţie şi grup vocal, cîntă în cor, de intră în vibraţie pînă şi ceaunul. Semn că-i absolut gol. Deci îmi iau orice nădejde să mai fi rămas ceva în el, şi ascult îngrozit :

— „Omoară-mă, neicuță, omoară, nu mai pleci curînd la moară, ți-am ascuns opinca-n pod, și cămeșa am să-ți scot !"

Țațele au uitat de prezența mea, înfierbîntîndu-se din ce în ce mai intens. Cîntarea le-a răpit mințile, și-o răcnesc privindu-se-n ochi, de parcă și-ar transmite telepatic textul de mult uitat.

La un moment dat, țața Catarița tace, ieșind din cor. Celelalte surate tac și ele.

— Mă-mpunge un dor să dănțuiesc ! — comunică țața Catarița. Un joc tare vechi, de cînd eram fată... Cîntați-mi, afurisitelor, că mă arde...

— Dar ce anume ? — se interesează moașa.

— Ghiulbahaua, cină Moșca !

De-ar fi intrat în transă, și tot n-ar fi răspuns mai rapid solicitării. Frusina se întărîtă tot mai aprig. Cîntă subțire, icnit, sugerînd din glas schimbările ritmice. Cina Moșca o susține, pe post de contrabas, și la propriu și la figurat.

Catarița joacă de una singură, înconjurînd măsuța joasă, într-un vîrtej cumplit. Blidele tremură, tacîmurile vibrează, iar dulcea bătrînă țopăie bucuroasă, fericită nespus. Baticul i-a lunecat într-o parte, dar bătrîna și-a pus o mînă pe cap, și dănțuiește în continuare, ca și cum figura ar face parte din canoanele jocului.

Pe celelalte două țațe nu le mai rabdă inima. Se ridică de pe scăunelele lor cu trei picioare, o iau de brîu pe Catarița și se-ncing în dănțuiala nebună care cutremură cojmelia.

Mă uimește nu numai focul aprins după atîția zeci de ani, ci și vocile lor incredibil de tinere și frumoase: acordate armonios în terță. Zdupăiala face să-mi intre și mie anumite fibre în consonanță. N-am fost niciodată un dansator de excepție, dar urechea mea muzicală, aproape absolută, îmi îngăduie să simt ritmul oricărui dans.

— Trecem pe „cadîna", fa ? — țipă goarna țatei Catarița.

— Nu, Catariță, — declară cina Moșca, — hai să-i tragem o „țigănească", de-aia de nuntă, că noi tot n-o să fim în mașina ta zburătoare, cînd ai să te măriți cu doctorul...

Nu mai rezist, și mă încadrez și eu în grupul dansatoarelor. Acuma, bojdeuca ţatei Catariţa se clatină îngrijorător. Dar „ţigănească" o ştiu bine, doar am fost naş mare la trei nunţi, în sat, la Tîncăbeşti. La ultima mi-am scrîntit şi piciorul stîng, în aplauzele furtunoase ale nuntaşilor.

Bat pămîntul îndîrjit şi vîrtos, de parc-aş călca în picioare gîndacii de colorado ce-mi vatămă cartofii din grădină. Cînd cu tocul, cînd cu talpa, cînd cu vîrful.

— Bravo, copile, halal să-ţi fie ! — se entuziasmează ţata Catariţa.

Cina Moşca iese din joc pe neaşteptate, strigînd la noi :

— Mă-c în pod, Catariţo, s-aduc un pumn de nuci. Jucăm pe nuci, să vadă băieţelul ăsta ce n-a mai pomenit !

Podul e deasupra noastră. Însă intrarea e prin tindă, unde-şi are gura şi scara. Cina Moşca se repede pe trepte, le urcă de parcă ar fi reactor, apoi începe să cotrobăiască prin văgăunele unde-s puse nucile la uscat. Ieşim şi noi în tindă, fără să ne oprim din danţ.

Ori din pricina trepidaţiilor pe care le-am imprimat duşumelii din tindă, ori din pricina cinăi Moşca, ivită în grabă, cu nucile în poală, la gura podului, scara uşurică se desprinde şi cade zgomotos. Tocmai cînd cina Moşca se avînta s-o coboare. Moaşa generală a satului rămîne agăţată în mîini, suspendată la buza podului. Iar noi înlemnim, în cea mai dificilă figură a „ţigăneascăi". În călcîie. Iar nucile ne plouă-n cap.

— Cină Moşca ! — urlă, pe două voci, Catariţa şi Frusina.

Bătrîna dă din picioare, ca şi cum ar avea de gînd să-şi facă vînt în tindă. Dar nu cred să fie bîntuită de-asemenea idei năstruşnice. Pentru că se află la o altitudine de cel puţin trei metri.

În timp ce apreciem paralizaţi exerciţiile Moşcăi, apare în ogradă, ca din senin, figura rotundă a lui Iermolai Bîc. Priveşte la noi, apoi la cina Moşca, şi ne comunică impresiile sale :

— Ia te uită, omule ! Bătrînă-bătrînă, dar ce bine se ţine ! — Apoi recuperează, şi continuă : — Hai să mergem, maestre şi colega ! Am venit să te iau la domnul Gulliver... Sîntem aşteptaţi !

POC ! MOBILIZARE GENERALĂ

Mort de oboseală, mărşăluiesc împreună cu Iermolai Bîc în direcţia domiciliului domnului Gulliver Naiba. Sudoarea îmi şuroieşte de pretutindeni, ca şi cum aş fi o cişmea cu garnituri neetanşe. Dar am toate motivele : mîncare în exces, plus „ţigănească" dănţuită cu bătrînele mele dezlănţuite.

Acuma mi-e clar că nu-s zdravene la minte, de vreme ce vor să-l lichideze pe bătrînul mag. Şi încă apelînd la cele mai variate şi eficiente modalităţi. Catariţa speră să-l otrăvească, Frusina, mai gentilă, doreşte să-i secţioneze vinele, dar cu secera, iar cina Moşca să-l incendieze, aspersîndu-l cu gaz lampant. Drăguţe ţaţele mele, dar cam nătăfleţe...

Ca să nu mă plictisesc pe drum, îi fac puţină conversaţie forestierului :

— Slavă Domnului, dragă Laie, c-ai rezolvat problema cinăi Moşca ! Dacă n-o coborai din pod, suindu-te în cîrca mea, de mi-ai dezarticulat claviculele, putea să-şi frîngă gîtul...

Iermolai, modest, pleacă fruntea şi mormăie :

— Abia acum stau şi mă gîndesc, n-ar fi fost mai comod să fi pus scara la loc ?

Îmi vine să-mi trag palme singur. Căci asta era soluţia cea mai corectă.

— Ascultă, Laie, totdeauna gîndeşti aşa, cu întîrziere ?

— Nu. Alteori mi se-ntîmplă să gîndesc înainte ! Şi-atunci acţionez din instinct. De-aia îmi şi ies toate lucrurile pe dos !...

— Nu te amărî, că trece ! Pe măsură ce-mbătrîneşti... Cînd ai să fii la vîrsta mea, ai să gîndeşti ca mine... Fără intuiţii onirice !

Laie cade pe gînduri, apoi, după matură chibzuinţă, mă-ntreabă :

— Omule, şi crezi că-i mai bine ?... Uite, nene Conane, eu mă duc să mă schimb, ia-o înainte !

— Bine, du-te, dar ce vrea Gulliver ?

— Mi-a spus că te-a invitat... Acuma-i trecut de șapte... Vin băieții și fetele... Facem un poc !

— Toți deodată ?...

— Nu chiar toți... Numai patru !

— Nu cumva-i vorba de poker ?

— Dar matale ce ți-ai închipuit ? Că facem poc din gură ?

Îi fac un semn cu mîna, de rămas bun, și strig în urma lui :

— Chestia cu onirismul să n-o pui la inimă ! N-am nimic cu oniricii !

— Era și normal, doar ești scriitor, omule !

Deși n-ar fi trebuit să-i stric plăcerea, conștiința mă presează să-i mărturisesc deschis :

— Însă numai pe hîrtie, cînd îi citesc !...

Iermolai Bîc mă salută din mers. E prea departe, ca să mă fi auzit. Mai bine așa.

Grăbesc și eu pasul, în limita posibilităților, și peste un sfert de ceas bat la ușa magului.

— Dă-ți osteneala și intră, oricine-ai fi, deși știu cine ești ! — îl aud pe Naiba, îndulcindu-și glasul.

— Bine te-am găsit, bătrîne șef de trib ! — îl salut eu. — De ce m-ai mobilizat ? E neapărat necesar să nu mai dorm deloc, să nu-mi mai odihnesc capul o clipă ? Știi oare că n-am apucat să-mi amintesc ce-i aia somn ? De poker îmi arde mie, eu care nu joc decît table ? Cu ce ți-am greșit, de ți-ai cășunat pe mine ?

— Oprește, stăpîne ! — mă imploră Naiba. — Prea multe întrebări pentru un om atît de obosit. Mai ales care zăbovește la chiolhanuri de pomină, de-a duduit tot satul. Pînă vin băieții și fetele, hai să te culci puțin. Te-adorm într-o clipită, numai să-ți cunosc zodia. Ia spune-mi, cînd te-ai născut ?

Gulliver mă ia la întrebări, de parcă aș avea nevoie de pașaport, pentru a pleca în împărăția somnului.

— Nu te mai osteni, bătrîne șef, că ți-o spun singur : zodia taurului...

— Așa bănuiam și eu... Judecînd după trupești. Haidem în odaia de culcare. Peste o jumătate de ceas, ai să fii alt om, cu somnul pe care am să ți-l dăruiesc eu.

M-a pălit un somn atît de cumplit, încît nu văd ce aport mai poate avea Naiba. Decît, cel mult, faptul că-mi pune la dispoziție odaia corespunzătoare. Dar nu doresc

să-l supăr, şi-atunci accept să-mi „dăruiască" el picul de somn de care am nespusă nevoie.

Spre insatisfacţia mea, Naiba mă conduce în camera cea mai bizară din locuinţă. Încăperea fără ferestre. Fără ferestre, dar totuşi luminată straniu, ca un ecran de televizor. Împins de bătrînul mag, nimeresc cu piciorul peste un pat. Mă las pe el, plăcut surprins. Se lasă şi patul. E din cele pliante, de voiaj, construite din tuburi de aluminiu. Totuşi rezistă.

În timp ce Gulliver Naiba, cu mîna sa osoasă, îmi mîngîie fruntea, adorm instantaneu. Fără să mai disting formula satanică pe care o boscorodea în surdină.

Mă trezesc pe neaşteptate, simţind o prezenţă străină în apropierea mea. Ca orice bun detectiv, întredeschid ochii. Observ fără să fiu observat. Asta-i tehnica.

La capul patului, dacă-mi dau bine ochii peste cap, pot deslui prezenţa care mă neliniştise. E bătrînul. Cel puţin aşa sper.

Într-un jilţ domnesc, pe care nu-l remarcasem la prima mea vizită, Gulliver doarme adînc, sforăind vîrtos, pe două tonuri. Cu melonul pe cap, cu braţele sprijinite pe lăturoaiele fotoliului, magul arată întocmai ca unul din idolii din insula Paştelui, aşa cum i-am văzut în cartea lui Thor Heyerdahl. Ciudată asemănare, în orice caz.

Mai ciudată mi se pare, însă, buna mea dispoziţie şi starea de perfectă odihnă. Ceasul mi-a stat încă de-azi noapte, dar cred c-am dormit pe puţin două ceasuri.

Mă scol atent, să nu deteriorez fragilul pat pliant, şi mă apropii de bătrînul mag. Îi hîţîn de umăr. Naiba nimic.

— Domnule Gulliver ! Ce faci aici ?

— Hîrr ! Hîrrr ! — îmi răspunde vraciul, în stare de transă.

— De cînd sînt aici ? Răspunde odată ! Ce-i cu dumneatale ?

Cînd scutur oleacă mai ţeapăn, îi cade melonul de pe cap. Mă plec să i-l ridic, şi-abia atunci îi aud glasul bătrînului :

— Vegheam, stăpîne, vegheam la somnul dumitale ! Ştiu tot, am auzit tot, văd tot. Chiar şi prin pereţi...

— Mă rog, cum vrei matale ! Dacă obişnuieşti să sforăi în stare de veghe, înseamnă că nu dormeai, ci comunicai în cod cu lumea cealaltă...

Bătrînul se ridică din jilţ, înalt cît îl ţine statura sa uriaşă, îmi smulge melonul din mînă şi mă prelucrează :

— Nu huli ! Nu cuvînta despre lucrurile pe care nu le poţi înţelege, stăpîne. Ca să nu-ţi pară rău !... Că vine şi vremea căinţelor... Acuma să mergem în odaia cea mare, c-au sosit băieţii şi fetele, îi şi văd... Pe toţi îi cunoşti, dar nu ştii cîte parale le face pielea. Numai eu i-am cîntărit demult, îi am în degetul cel mic... Sînt toţi nişte păcătoşi... Iar iertarea n-or să şi-o capete decît tot prin puterile mele...

Într-adevăr, nu-nţeleg ce vrea să spună Gulliver Naiba. Dar în mai puţin de două zile, nici o clipă mai mult, am să lămuresc toate lucrurile. Pentru că prea se tulbură, şi în mod intenţionat chiar, faţa cea limpede a lumii. Aici e nevoie de-un spirit lucid, de excepţie, cum e spiritul meu, ca să descîlcească păienjenişul ţesut de Gulliver. Eu, unul, nu-s dus de prea multe ori la biserică...

— Dacă au venit, atunci să-i întîmpinăm, bătrîne şef de trib !

Magul, politicos, obiectează :

— Ei să ne-ntîmpine, stăpîne, nu noi pe ei ! Fiindcă aparţinem altor lumi... Dumneata celei literare, eu celei care nu se vede !

Cînd pătrundem în odaia cea mare, observ unele schimbări. În primul rînd sistemul de iluminare. De unde, la prima vizită, mă intrigase prezenţa unui bec de 15 waţi, insuficient pentru o încăpere atît de supradimensionată, acum constat necesitatea unor ochelari de soare, deoarece în locul lumînării electrice a fost montat un agregat prevăzut cu tuburi de neon.

Masa imensă, care ocupa toată odaia, a fost acoperită c-un soi de covor persan şi trasă oarecum mai la o parte, lîngă bufet, iar măsuţa minusculă, în raport cu cealaltă, mutată sub bătaia razelor albastre.

Iar cea mai semnificativă schimbare e faptul că senzaţia de vid, generată de absenţa elementului uman, constatată de mine încă din examinarea întreprinsă ieri, acuma e total inversată. Ne sufocăm de prea multă lume.

Dar ce lume ! Geca Leoveanu-Zbanţ, Tulli Pompadur şi Iermolai Bîc, mestecînd nişte cărţi de joc, s-au şi organizat în jurul măsuţei cu postav verde. Iar Milica Manzur, simpatica doctoriţă, împreună cu Polina Ţilimindriu, mai puţin simpatica moaşă comunală, rezemate cu spatele de

bufetul living-room-ului, privesc prefăcut indiferente la activitatea tinerilor.

Dentistul explodează de plăcere, la vederea mea :

— Măi tu măi, ce surpriză ! Romancierul ne onorează cu prezenţa sa impresionantă !

Deoarece a omis să ne dea bună seara, căci sîntem în jur de orele opt, remediez situaţia, lansînd un jovial :

— Bonsoar bun, la toată lumea !

Pentru a le deveni cît mai apropiat, ca să nu se simtă stingheriţi de personalitatea mea, utilizez deliberat un limbaj cît mai „popular", în maniera celui auzit la dînşii, dar fără exagerări.

Forestierul, blajin şi bălai, mă priveşte satisfăcut. Arată cu totul altfel, în hainele pe care le poartă acum. Spre deosebire de pantalonii fustă ai dentistului, Iermolai Bîc a optat pentru contrariu, nişte blugi atît de strîmţi, încît am impresia c-a făcut baie cu ei, şi-abia apoi i-a pus la uscat, expunîndu-se la soare îmbrăcat. Cămaşa de vară o poartă pe dinafară. Dar nu deranjează, pentru că poate fi uşor confundată şi cu-o pijama, datorită modelului.

Geca Leoveanu pare să fie în criză de timp. Mestecă tot timpul cărţile, de parcă le-ar supune unui tratament de încălzire. Nervozitatea olteanului e mai mult decît evidentă. Îl mănîncă mîinile, îşi mută tot timpul picioarele, se mişcă mereu pe scaun. Pe care-l dă precis gata în seara asta, dacă nu se astîmpără.

Deoarece nu mai joc poker de foarte multă vreme, de cînd eram elev, optînd definitiv pentru table, voi chibiţa de la distanţă, alăturîndu-mă fetelor. Poate mai aflu ceva, ocupîndu-mă de conversaţia lor. Femeile manifestă o deosebită propensiune pentru acest gen de contractare umană. Iar remarca Polinei, aflată în stînga mea, vine să-mi susţină afirmaţia de mai sus :

— Ce zici, tu, doctoriţo, nebunaticul ăsta de Tulli, îar le ia banii la gorobeţi ? E deştept foc, tu ! Aşa mi-ar trebui un bărbat, deştept şi plin de bănuţi... Cum mi-s eu femeie chibzuită, trîntim un apartament la Bucureşti, de le luăm maul !...

Milica Manzur, privindu-mă pe sub sprîncene, zîmbeşte subţire :

— Aşa crezi, Polino ? Că-ţi ridici casă din poturile de la poker ? Sau le bizui pe danturile celor din Colţiilup-

chii ? Află de la mine, că-i văd pe toți la dispensar, au niște dinți de criță !

Polina Țilimindriu, îmbufnată, îi suflă printre buze :

— Milico, să nu te prind cu Tulli, că-ți stric dosarul !

— Fii liniștită, fată dragă, mi-ajunge un medic în familie... Totul e să te vrea el pe tine... Te iubește ?

— Principalul e că-l vreau eu de bărbat... Restul nu contează !

— Și ce te faci cu Geca ? Știi prea bine că te place...

— Veterinarii să-și vadă de vacile lor, eu-s din alt soi !

Polina nu greșește. Pentru că moașa, în seara asta, arborează o toaletă de groază. O rochiță imprimată în zeci de culori, din soiul „bălțată de cîmpie", de-ai putea să joci șah pe carourile ei. De gît îi spînzură tot soiul de lanțuri cu tinichele. Numai talanga-i lipsește. Restul ar corespunde.

Deoarece presimt o apropiată deteriorare a relațiilor în acest teritoriu, mă deplasez în direcția măsuței cu postav verde, să asist la pregătirea dezastrului general. Că n-am văzut joc de poker, la care să cîștige toți participanții. Iar cine recoltează bani, și încă nemunciți, recoltează precis antipatia și aversiunea partenerilor, plus cuvenitele rigori ale legii. Care contează mai serios decît „impresiile" combatanților...

17). DOMNUL POKER ȘI FIII SĂI AU MURIT... PLĂTIND CU TREI AȘI !

Îmi făcusem iluzii, crezînd c-am să chibițez numai. Dintr-un exces de politețe, Gulliver Naiba îmi cedează locul, insistînd sîcîitor.

— Stăpîne, astăzi vreau să fiu gazdă, am un oaspete de onoare, și trebuie să mă ocup personal de buna sa dispoziție...

— Dacă eu-s oaspetele, bătrîne șef de trib, renunț la orice onoare, numai să nu joc poker... Mă simt și-așa

extrem de bine, fără să golesc buzunarele unor prieteni... Joc table, canasta, dar nu pe bani...

Geca Leoveanu, din ce în ce mai tensionat, opreşte avalanşa de scuze pe care o simte în perspectivă :

— Maestre Conan, ce fel de scriitor ziseşi că eşti tălică ? De romane ? Păi cum să le scrii, dacă nu te documentezi în miezul vieţii ? În privinţa noastră, prietenii matale, nu-ţi fă griji... Chiar dacă vei cîştiga, plăcerea va fi de partea noastră... Hai să tragem locurile...

— Zbanţ are perfectă dreptate, — mă asigură Tulli Pompadur.

Polina, auzindu-l pe dentist ispitindu-mă, devine suportera lui cea mai aprigă :

— Chiar dacă pierzi ceva parale, şi ţi le ia Tulli, c-aşa obişnuieşte el, nu rămîi în pagubă, maestre ! Îţi face nişte dinţi formidabili, şi nu-ţi pretinde un sfanţ...

— Dar am dinţi sănătoşi, domnişoară !

— Nu contează ! Tot el ţi-i scoate, fără să ceară nimic în plus !

În asemenea condiţii, îmi dau seama c-am fost mai demult programat să joc în seara asta poker. Imposibil să nu-şi fi vîrît Naiba coada şi-aici. Prea sînt îmboldit din toate flancurile.

Laie Bîc, mai blond ca niciodată, extrage un as, o rigă, o damă şi-un valet, le-ntoarce pe dos şi le mestecă.

Geca Leoveanu-Zbanţ se-alege cu asul. Iermolai insistă pe lîngă Pompadur, să-şi încerce şansa. Dentistul refuză :

— Măi tu măi, de ce să nu tragi tu ? Mă crezi atît de fîmpit ?

— Fără exagerări, omule ! Nu chiar atît... — îi răspunde forestierul.

Dentistul ia ultima carte.

— De handicap să-ţi fie, măi tu măi ! Ai baftă ! Eşti capabil să joci la loz în plic, şi să te pomeneşti cîştigînd şi-un „Rembrandt"...

Nespus de curioasă, vădind un spirit autotehnic neobişnuit, Polina Ţilimindriu îl întreabă pe Tulli :

— Şi cît consumă „Rembrandt"-ul la sută ?

Jignit în cultură, Pompadur se abţine să-mi mai răspundă. Fiindu-mi milă de moaşă, încerc să-i ameliorez nivelul :

— Dragă domnișoară, nu-l asculta pe Tulli, că-i pus pe șotii. Poți să-ți cumperi reproduceri de la orice librărie, chiar și din cei mai mari maeștri. Știu pe cineva care s-a ales cu casa plină de Picasso !...

Polina Țilimindriu, sigură pe cunoștințele ei, mă liniștește :

— S-a mai întîmplat și altora ! Dar dacă dă cu „verde de Paris", scapă în mai puțin de două ceasuri.

Cu chiu cu vai, izbutim să eliminăm din sector personalitatea moașei, expediind-o la bucătărie, să-l ajute pe Gulliver Naiba la prepararea gustărilor (care sper să fie confecționate din materiale nevegetale).

Iar noi ne instalăm la masa de joc, în ordinea indicată de cărțile trase.

Tulli întinde pachetul de cărți lui Geca, anunțîndu-mă :

— Ai să rîzi, meștere, dar noi jucăm fără deschidere, cu blaind și over. Ca să nu pierdem vremea... Unu cu doi, bineînțeles...

Ca să-mi reîmprospătez cunoștințele, deoarece nu-nțeleg de ce să joace numai unul cu doi, din moment ce sîntem un cvartet, solicit explicații suplimentare :

— Și ce face al patrulea ? Chibițează ?

Leoveanu, care și pornise să împartă cărțile, se oprește năuc, și-mi ține un curs scurt de regulile jocului contemporan de poker :

— Nene scriitorule, îți rîzi de noi ? Unu-i miza, doi e blaindul... Să fim în clar... Roaiala capătă primă, 25 de leușteni, turul de careu la patru, culoarea la trei, iar turul de roaială la cinci, dar în cinci manșe... Se joacă și cu chintă albă, de Brăila, iar în cazul cînd se-ntîlnesc două roaiale, cea la valet o bate pe cea la as, ca să nu fim niciodată siguri...

Brusc, ca și cum aș fi fost branșat la un curent de 360 de volți, îmi reamintesc instantaneu toate chițibușeriile acestui joc. Așa cum îl jucam cu tanti Raliță, pe fasole, de mă-ntorceam acasă c-un ceaun de boabe, să mîncăm fasole bătută toată săptămîna. Ce-nseamnă și memoria ! nimic nu se pierde, totul se transformă, dar nu se știe în ce !

După o jumătate de ceas de coșmar, în care am pierdut orice încredere în norocul meu, dar și întreaga sumă de

bani pe care o avusesem asupră-mi, lansez un împrumut pe piață, ferm decis să-mi schimb stilul de viață, de joc și de prospectare a viitorului. Dacă nu-mi recapăt banii pe care mi-i furase Tulli Pompadur, cu maniera lui brutală, agresivă și deconcertantă, musai va trebui să mă-ntorc la București, pe Calea Moșilor, și să-mi termin acolo romanul.

Dentistul îmi zîmbește ca o reclamă de pastă de dinți :

— Cît să-ți împrumut, măi tu măi ?

Măgarul își permite prea mult. Acuma, de vreme ce urmează să-i fiu și dator, ne batem pe burtă.

— Trei sutare ! Ca să mă exprim pre limba dumitale, doctore de măsele ! Va să zică așa, mă iei cu măi tu măi ?

— Omule, nu te supăra ! — intervine Iermolai Bîc. — Așa vorbesc moldovenii ăștia, născuți la Botșăni, cu „măi tu măi !".

Zbanț nu mai suportă, și răcnește :

— Dă cartea, tăticu ! Ce mai calea-valea, ce fuse se duse...

Deși nu-s de acord cu principiile profesate de Leoveanu, mai ales chestia cu „duse", examinez atent cărțile servite de Iermolai.

Nu stăm rău. Adică noi, Conan Doi. Trei ași, frumoși și grăsuți, mi se aliniază în față. Încep să capăt iarăși gustul vieții.

Tulli mă privește suspicios, cîntărind pe fața mea posibilitățile unei cacialmale. Dar pe chip mi se citesc atît de clar semnele unei nevinovății cronice, încît Pompadur cade în cursă. Sesizez la dînsul rapacitatea, violența în stare de fierbere, gata de atac, generate de cei trei rigi pe care, bănuiesc, ba sînt chiar și sigur că-i are în mînă.

Rămas singur cu dentistul, din motive cu totul umane mi se face o milă nespusă de el, și decid să-i dau o lecție de modestie :

— Ascultă, marchize, am posibilitatea să te relansez !...

— Da di ce marchiz ?

— Porți numele unei cunoscute doamne, cam lele de profesia ei, însă posesoarea unor titluri de noblețe indubitabile. M-a luat gura pe dinainte și ți-am zis așa, numai ca să te măgulesc. Sper că nu ești supărat, nu ?

— Măi tu măi, cum să mă supăr pe matale ? Dai plus 70 de mangoți ?

— Urît mai vorbești, marchize, zău așa ! Nu sună frumos în gura unui intelectual. Ți-i dau... Dar ți-i și iau... Ce ai ? Trei rigi ?

— Ai să rîzi, nene scriitorule ! Ce-mi trebuie mie trei rigi ? Patru novari nu-s valabili ?

Gălbinarea dentistului e pe deplin justificată. Dacă aș fi avut și eu un careu, obțineam același efect de pigmentare. Pompadur adună banii de pe masă, recăpătîndu-și culoarea inițială. Dar nu-l rabdă inima, și-și demonstrează agresiv inteligența :

— Și mîna-i greblă se făcu... Păi măi tu măi, nu cunoști proverbul din popor, că domnul Poker și fiii săi au murit plătind cu trei ași ?

— Care popor ? Din filmele western ? Ăia nu-s popor, ci figurație, adunătură de platou...

În aceeași clipă, dinspre bucătărie apar femeile, Milica și Polina, mînate din urmă de Gulliver Naiba. Domnișoara Țilimindriu poartă în mînă un ceainic imens, din care răzbat arome de cafea, iar doctorița un flacon impresionant. Chiar de la distanță știu ce cuprinde. După culoare. Celebra benedictină a magului... Iar bătrînul, cavaler, împinge o măsuță pe rotile, pe care se află tot soiul de sandvișuri, supraetajate pe mai multe platouri.

Profitînd de neatenția partenerilor, dar și de bunăvoința Milicăi, fată bună, care-mi servește sandvișurile unul după altul, direct la gură, reușesc să mă întremez puțin. Iar rezultatele se arată imediat. Începe să-mi intre carte.

În vreme ce Polina îl bate la cap pe dentist, și nu numai pe el, ci-și exercită influența malefică asupra întregului colectiv, realizez un ful de dame, apoi cîteva chinte, mai albe, mai la valet, dar valoroase. Drept care, în mai puțin de-un sfert de ceas, returnez datoria contractată la dentist.

După alte două sandvișuri, probabil cu salam de Sibiu, că n-am timp să mă ocup de precizarea materialului, îmi recîștig suma cu care intrasem în joc, plus ceva mărunțiș. Mai deconectat, am suficientă disponibilitate sufletească pentru ascultarea cretinismelor debitate de Polina Țilimindriu.

În timp ce Geca Leoveanu turbează, văzînd-o făcînd o curte nebună lui Tulli, acesta din urmă are toate motivele să turbeze și el. Dar din alte motive. Logoreea moașei pare

incurabilă. Ne-a umflat capetele, fără să manifeste nici un simptom de oboseală. Adevărată forță a naturii, dar și monument de prostie.

Chiar în momentul cînd iau potul, de sub nasul dentistului, Polina se-apucă să-i povestească, mai mult lui decît nouă :

— Dacă n-ai suficiente cărți la îndemînă, te poți alege cu-o cultură și de la televizor... urmăresc toate emisiunile, chiar și cele pentru copii, iar emisiunile științifice sînt pasiunea mea... pot spune că m-am ales la ora asta c-o adevărată cultură teleenciclopedică... Știu și eu cine-i califul Morun-al Rapid, părintele arabilor din o mie și una de nopți, zeul responsabililor comerciali, Herpes Trismagistros, inventatorul medicinii, Eschilap, precum și adjunctul lui, Hipocrit... ieri, de pildă, am ascultat la radio muzică simfonică de Ion Sebastian Bach, „concertul pentru morgă și orchestră", ceva dureros de trist, de-aia i-o fi zis așa, se pare că l-a scris cînd i s-a prăpădit una din fete...

Mi se face o milă cumplită de bietul dentist, care, din motive de disperare, are toate șansele să rămînă chel și pe fălci, deoarece încă mai demult a-nceput să-și smulgă fire de păr, unul cîte unul, modificîndu-și sensibil forma favoriților săi bogați. În același timp însă, mi-e milă și de nervii mei. Așa că decid s-o driblez pe moașă :

— De ce nu vă duceți la televizor, chiar acum se dă „Hamlet" ! Cu marele Laurence Oliver...

— Oliver Twist, știu, am auzit de el, e grozav ! Dar l-am văzut... Dacă vreți vi-l povestesc... Mai ales chestia cu Alerte, cînd îl prinde pe Polonicus cu Ofilia... și moroiul de la miezul-nopții, că făceau și ei spiritism, ca și nenea Gulliver...

Numai intervenția lui Zbant ne salvează de la o criză colectivă de hipertensiune arterială. Gelos, nu numai pe dentist, dar și pe mine, o roagă pe Polina să-i toarne o ceașcă de cafea. Moașa răspunde afirmativ, nu prea încîntată. Toarnă cafeaua, dar mai mult pe propria-i rochie. Înnebunită de durere, Polina vrea să-și dezbrace imediat peticul multicolor, pentru a purcede la operațiile de curățire. Însă Geca se opune :

— Ascultă, Polino, dacă te-apuci să ne faci aici un număr de striptease, te dau pe mîna miliției de moravuri

ușoare ! Să fim în clar ! Mai sînt și ceva bărbați pe-aici ! Fugi acasă, de te schimbă !

Gulliver, care stătuse pînă acum pe tușă, ne oferă și el o mînă de ajutor, propunîndu-i să-l însoțească la bucătărie, să-i dea cu praf de talc.

Milica e „doamnă". Nu i se-aude gura. Îi place s-asculte. Am observat atent cu cîtă patimă audiase relatările primitivei. Laie, care-o mănîncă din ochi, îndrăznește să-i ceară un consult pe loc :

— Doctorițo, de la o vreme îmi bate inima !

Milica, se prinde imediat :

— Zi slavă Domnului ! E mai rău cînd nu bate...

Cînd examinez mai atent cărțile, văd roșu înaintea ochilor. Culoare de carouri... Dacă-mi venea un as de carou, îi nenoroceam, făceam chintă roială. Le întind pe masă și strîng potul în centrul acesteia.

— Pot să-mi arunc un ochi în cartea scriitorului ? — întreabă Pompadur, îngălbenit grav.

Tulli Pompadur, în ciuda numelui său aristocratic, mestecă printre dinți cuvinte ciudate, dar care nu se pot desluși. Privește paralizat culoarea, tot atît de surprins ca și subsemnatul.

Cătrănită foc de paguba înregistrată în casa mult visatului ei soț, Polina Țilimindriu, care se întorsese de la bucătărie cu rochia văruită cu praf de talc, îl prelucrează la bani mărunți :

— Măi Zambilă, ce caști ochii ca un boulean ? Nu-ți ajungeau paralele pe care le cîștigaseși ? Cine te-a pus să-l plătești pe baftangiu ! Fugi de unul singur, și ieși al doilea, atît ești de neajutorat...

Excedat de cicăleala suplinitoarei, Pompadur explodează :

— Fac ce vreau cu banii mei, înțelegi, domnișoară ? Prefer să-i pierd pe toți, decît să mă bată Dumnezeu, căsătorindu-mă cu tine... Eu n-am ajuns dentist, așa cum ai ajuns tu în serviciul sanitar, pe post de moașă suplinitoare, abuzînd de toate pilele găsite la-ndemînă... Cu studiile tale de specialitate, nu erai bună nici la vacile olteanului !

Situația începe să se deterioreze.

Polina schimbă mai multe culori, trecînd de la rosu-vînăt la galben-verzui, și se îndreaptă către dentist. Acesta,

de-un calm ce prevestește o cumplită furtună cu descărcări electrice, încearcă să-i mai reducă din elan, interpelînd-o :

— Știi tu cu cine-vorbești ?

Primitiva, fără să-și reducă viteza de înaintare, ajunge lîngă el și-i arde un pumn de toată frumusețea, provocînd unele modificări în dispoziția maxilarelor lui Tulli.

— Cu tine ! — îl lămurește vajnicul cadru sanitar, pregătindu-se de-un alt atac.

— E-n regulă ! — declară dentistul. — Credeam că nu știi !

Moașa pleacă spre ușă, pășind furioasă. Gulliver Naiba, extrem de politicos, îi deschide ușa, făcîndu-i loc să treacă. Din păcate, Polina nu frînează la timp, și răzbate în cealaltă odaie. Mult mai rapid decît ar fi trebuit. Un zgomot asurzitor, de scaune răsturnate, vase sparte și diverse alte obiecte ne informează despre ceea ce se petrece dincolo.

Nimeni nu se sinchisește de necazurile Polinei. Numai eu mă ridic de pe scaun, și mă îndrept în grabă spre a-i veni în ajutor.

Dar nu dovedesc s-ajung pînă la ușă, că domnișoara Țilimindriu, cu rochia sfîșiată și împrăștiind nori de praf (de talc) apare în prag. Unul din genunchi arată îngrozitor, julit zdravăn și sîngerînd. Dar Polinei nu-i pasă, ci se rățoiește la mine :

— Unde te duci, bufleo ? Ia-ți banii și condu-mă acasă !...

— Regret, dragă domnișoară, dar sînt fără mașină... Am venit pe jos ! Iar banii nu-s ai mei, trebuie să-i returnez perdanților...

— Ești diliu, dolofanule ? — mă disprețuiește vizibil Polina.

— Și încă zdravăn ! Nu-mi priesc banii nemunciți !

Sesizînd deconcertarea moașei, Geca Leoveanu se oferă :

— Te conduc eu, Polino !

— Cînd ți-ai cumpărat mașină ?

— Știi bine că n-am !

— Și cu ce vrei să mă duci acasă ? Cu una din vacile circumscripției tale veterinare ?

După care se întoarce rapid și dispare din nou. De astă dată nu se mai aude cataclismul de adineauri. Probabil, nu mai are de gînd să vină îndărăt. Deie Domnul !...

În pofida protestelor generale, mai atenuate totuși din partea lui Pompadur, înapoiez banii partenerilor de joc. Îl las pe fiecare să-și retragă de pe masă suma cu care venise de-acasă. Dentistul se avîntă primul, urmat timid de Iermolai Bîc. Geca Leoveanu însă nu se sfiește, ci numără atent fiecare leuț.

Jenîndu-mă de asistență, număr și eu discret ceea ce mai rămăsese. Adică banii care ar trebui să fi fost ai mei. În orice caz, dacă mai țin bine minte suma pe care o avusesem asupră-mi, constat că-s sensibil mai puțini. Deci, ce mai tura-vura, tot dentistul pare să fie cîștigător...

18). TENTATIVA DE CONDIȚIONARE...

În vreme ce asistența dă semne că vrea să-și ia tălpășița, Gulliver Naiba mi se adresează :

— E vorba despre o invitație, stăpîne ! — începe să mă lămurească reprezentativul bătrîn. — Adresată nu numai dumitale, ci și prietenilor mei, aici de față... Pentru că nu credeți în lumea cealaltă, unde marele Lucifer orînduiește totul, după ce a fost exclus din ceruri de fratele său, căruia voi îi ziceți Dumnezeu, vă poftesc la o liturghie neagră, pe care am de gînd s-o oficiez în cinstea prigonitului.... Poate se va îndura de voi, și-și va arăta fața...

Gulliver ne privește fix, așteptînd să manifestăm uimire. Primul care se-ncumetă, însă mult prea puțin emoționat, e Laie Bîc :

— Numai să nu fie în orele de serviciu, nene Gulliver, pentru că poimîine mi se termină concediul ! Vin cu plăcere, deoarece-mi plac bazaconiile și lucrurile trăsnite...

— Nu huli, stăpîne, că te bate cel de Jos ! — pare indignat Naiba.

Milica începe să chicotească, după care se interesează :

— Și cînd are loc bîlciul ?

— Care bîlci ? — se interesează Gulliver nedumerit.

— Liturghia matale !...

— Stăpînă, şi matale greşeşti vorbind astfel... Pentru că-n aceeaşi zi, la 23 septembrie, are loc şi iarmarocul echinoxului de toamnă, aici la Colţiilupchii... Cînd se-adună oameni din şapte sate, de se iscă o hărmălaie nemaipomenită, cînd nu se mai poate trăi de larmă şi înghesuială... De-aia oficiez liturghia departe de cătunul nostru, la loc ferit şi liniştit. Pentru că, aşa cum s-a mai întîmplat, Josimea Sa obişnuieşte să-şi arate chipul, sau să-şi dovedească puterile, cu-acelaşi prilej al echinoxului... Am să vă comunic poimîine, încă din zori, locul stabilit şi ora... Căci la şase, fără cinci minute, ziua va fi la fel de lungă cît şi noaptea. Iar noi va trebui să fim la întîlnire, cu toţii, să-l lăudăm pre cel alungat din cer. Sînt sute de ani de cînd mă sfătuiesc cu Dînsul, de cînd primesc sfaturi pentru orînduirea sănătăţii oamenilor şi dobitoacelor, pentru sporirea belşugului nostru...

Bătrînul Gulliver delirează. Cine ştie ce vase sclerozate, împietrite de vîrstă, insuficient irigate, îi funcţionează defectuos, generînd fantasmagoriile cu care ne împuiază capul.

De altfel, nimeni nu pare cutremurat de afirmaţiile aberante ale magului de la Colţiilupchii. Geca Leoveanu-Zbanţ, care-a isprăvit de numărat mărunţişul, îşi vîră nepăsător banii în buzunarul cămăşii. Iermolai, privind galeş la Milica, pare dus pe altă lume. Numai eu şi cu Tulli Pompadur, dar fără exagerare, acordăm o oarecare atenţie invitaţiei.

— Bătrîne şef de trib, — zic, — vin şi eu, dar numai din curiozitate intelectuală, să văd pînă unde poţi ajunge ! Dar să te ferească sfîntul, mai bine zis contrasfîntul dumitale, să ne organizezi şi-acolo vreo partidă de poker !

— Nu luaţi în derîdere, stăpînilor, spusele mele. Mîine plec la Gusteriţa, unde mă-ntîlnesc cu oaspeţi sosiţi din Adîncuri, aşa c-am să lipsesc, dar poimîine veţi fi şi voi acolo, veţi vedea şi auzi, veţi afla lucruri de necrezut... Voi, care locuiţi aici, la Colţiilupchii, nu v-aţi întrebat niciodată de ce meleagurile astea arată ca vrăjite, cu nume nespus de grăitoare ? Peste deal se află Urliţa, mai la vale Gusţera, pe coastă Secăturile. Lîngă Secături, destul de aproape, găsiţi Greabănu, Talia, Ocina, Negru, Cornu... Totul dovedeşte că pe-aici s-au petrecut lucruri de pomină... Nu vă neliniştesc numele astea ?

lermolai, care tot timpul plutise pe altă lume, finisînd pesemne versuri onirice, răspunde tam-nesam, ca sărit din baie :

— Nu !

— Păcat de matale, stăpîne ! Că păreai cel mai hărăzit Lui... Mereu cu gîndul la fața întoarsă a lumii, pritocind tot soiul de chipuri strîmbe și neștiute, mă lăsaseși să cred în soarta matale ! Stăpîne Laie, dacă nici dumneata nu simți farmecul ciudat al meleagurilor ăstora, înseamnă c-am rămas singur... Și-aștept de veacuri ivirea unui urmaș ! Păcat, mare păcat !

Milica Manzur, făcîndu-mi un mic semn cu cotul, de era gata gata să-mi verse cafeaua din ceașcă pe pantalonii mei de „ținere", îi ia apărarea „moștenitorului" :

— Ar fi mare păcat, într-adevăr, nene Gulliver, dacă s-ar lua după gărgăunii matale... Pentru că-i băiat bun și muncitor. Iarna trecută, cînd se topiseră pe neașteptate zăpezile și porniseră puhoaiele, de erau să pornească pădurile la vale, bietul Laie n-a venit în cătun o lună de zile... Nu l-am mai cunoscut, cînd s-a-ntors, atît de mare-i crescuse barba. Dar salvase, împreună cu oamenii de la ocolul silvic, buștenii tăiați în parchete... Fără minuni, fără cel de sus, și fără cel de jos...

19). „ZOMBI" — SAU CADAVRUL VIU

Tulli Pompadur, oarecum indispus de faptul că magul era supus ironiilor doctoriței, își depune ceașca pe masă, se ridică și-l îmboldește pe Gulliver :

— Măi bătrîne, măi tu măi, hai să li-l arătăm pe „zombi", să le astupăm gura !...

Naiba parcă atît așteptase :

— Stăpîne, — mi se adresează el mie, — matale care pari mai intelectual decît tinerii ăștia fragezi la minte, nădăjduiesc să știi ce-i aia un „zombi", nu ?

— Dar bineînțeles !

Știam, într-adevăr. În Antile, anumite practici „vodoo", vrăjitorii ce se pierd în negura timpurilor, au lansat moda

roboților confecționați din decedații mai recent înhumați. Era suficient să li se programeze o comandă oarecare, pentru ca acești „zombi" să iasă din groapă și să se prezinte la lucru. Ca literatură fantastică, ideea nu era rea. În ceea ce privește realitatea însă, aici mai rămînea de discutat, și, mai ales, de dovedit.

În frunte cu bătrînul Gulliver Naiba, ne îndreptăm în colectiv spre fundul bătăturii, unde magul își avea „garajul" vacii, și de unde începea mica livadă de cireși.

Solemn, cu melonul bine înfundat pe cap, cu barba fluturîndu-i în briza nopții, Gulliver pășește arar, cu mîinile la spate. Tulli Pompadur, instigatorul demonstrației, ne luminează drumul, utilizînd o lanternă tubulară, tip reflector. În ciuda faptului că mai exista și farul lunii, lanterna sporește efectul de noapte stranie, răpindu-ne vizibilitatea normală a naturii înconjurătoare.

Drept care, derutați de raza pendulatorie a lanternei dentistului, înaintăm călcînd ca-n strachini, lovindu-ne de tot soiul de dispozitive agro-pomicole, sape și hîrlețe, precum și roabe lăsate aiurea, araci și propte abandonate prin livadă.

— Am ajuns ! — ne anunță la un moment dat, foarte misterios, Pompadur.

După cum ne indică raza lanternei, sîntem în fața garajului dobitoacelor.

Construcția, din pămînt bătut și acoperită cu stuf, pare îndeajuns de neîncăpătoare. Și mai produce și-o impresie neplăcută, total opusă celei dorite de Naiba și acolitul său.

— Să intrăm, stăpînilor ! — ne propune magul, aprinzînd un chibrit.

Abia cînd pătrundem într-o odăiță alăturată grajdului, abia atunci înțelegem ce urmărise cu chibritul, de vreme ce avea la dispoziție lanterna dentistului. Bîjbîind prin beznă, magul găsește o lampă cu gaz, o aprinde și ne prezintă încăperea.

— Puteți vorbi cît de tare, căci zombi nu se trezește decît la porunca mea. Iar prin mine îi poruncește altcineva, mai presus de puterile mele...

— Vrei să zici mai prejos, — îl întrerupe Milica, — dacă acest cineva aparține stocului matale de demoni subterani !

Bătrînul o privește fix, îndelung, ca și cum ar fi străvezie.

Cămăruța, suficient de insalubră, posedă totuși o măsuță, două bănci și vreo trei scăunele. Lampa arzînd pe

mijlocul mesei, restul încăperii rămîne în penumbră. Gulliver, la insistențele noastre, se așază primul, scoțîndu-și totuși melonul. Își descheie doi bumbi de la jiletca lui scoțiano-cvasimilitară, își piaptănă barba cu degetele, apoi înțepenește cu ochii în tavan. Vrea să ne dea de înțeles că așteaptă mesajul demonilor săi tutelari.

Doctorița, dentistul și Iermolai Bîc se așază tustrei pe una din bănci. Considerîndu-mă în continuare invitat de onoare, dau să iau loc lîngă Gulliver, care ocupă cealaltă bancă. Mai bine optam pentru unul din scăunelele existente. Căci un pîrîit sinistru, de spaimă, în tenebrele palide ce ne înconjoară, face să ni se îmbîrlige părul pe cap. Se anunță zombi ? Privim terifiați la bătrînul Naiba. Zadarnic. Pare să nu acorde atenția cuvenită straniului zgomot...

Privesc la el intrigat.

Mă privește și dînsul, nu chiar intrigat aș zice, ci mai curînd lejer supărat. Și-mi cere cu glasul său mieros :

— Ridică-te nițel, stăpîne !

— De ce ? — îl întreb nedumerit. Nu observam încă nici o apariție subpămînteană. Și totuși își vestise sosirea prin misteriosul trosnet de adineauri.

— Pentru că mi-ai turtit pălăria ! Dar nu face nimic. Se mai poate îndrepta... și mai am și altele !

— Mii de scuze, bătrîne șef de trib, îmi pare nemaipomenit de rău ! Crezusem că sosise zombi...

— Păi e-aici ! De cînd am intrat în odăiță ! — zîmbește magul mînzește.

Încremenesc. Simt că și ceilalți membri ai colectivului sînt străbătuți de-un fior de neliniște.

— Bătrîne șef de trib, nu te juca cu cele nesfinte, că nu-i a bună ! Unde-i zombi ?

Gulliver Naiba îmi arată printr-un semn ce se vrea ocult, dar și magic, plin de subînțelesuri, locul unde trebuia să se afle robotul de carne fezandată. Chiar în spatele meu !

Cu riscul unui puseu de spondilită cervicală, întorc brusc capul. Gîtul îmi trosnește lejer. După cum era și de așteptat. În schimb zăresc mumia ce urma să fie readusă la viață.

Iermolai Bîc, Milica Manzur, alăturîndu-mi-se, întreprind aceeași mișcare. Fără crepitațiile și cracmentele de rigoare.

Dispozitivul de conservare a zombiului, spre stupefacția noastră, se dovedește a fi patul destinat grăjdarului. Un pat strîmt, jos, alcătuit din scînduri brute, prevăzut cu-o saltea de paie și-o pernă neînfățățată. Zombi, culcat pe spate, e acoperit pînă la frunte cu-o pătură cazonă, cenușie și corespunzător de slinoasă. Palid, chiar galben serios, zombi arată ca orice mort sănătos.

Un vaier inuman, dezvoltînd o linie melodică absolut inedită, dar totuși asemănătoare unui claxon, izbucnește lîngă noi. Mai precis în odaia alăturată, care trebuie să fie garajul vacii.

— Ce-i asta, omule ! — se interesează îngrozit Laie, forestierul. — Trîmbița judecății de apoi ?

Milica Manzur, mai stăpînă pe nervi, îl lămurește :

— N-apucăm noi ziua aia, băiete ! Nu recunoști vocalizele lui nea Dobre ?

— Vehiculul dumitale antiautosanitar ? — o interoghez eu, de urgență, pe doctoriță.

— Exact și întocmai, maestre Conan ! I-am luat cameră mobilată la domnul Naiba, că la dispensar n-avem suficient spațiu. Să stea și el cu vaca în același grajd, pentru a nu suferi de singurătate...

În timp ce grajdul de alături devine sediul unui concert asurzitor, vaca magului încadrîndu-se instantaneu pe post de trombon, privim nedumeriți la cadavrul zombului. Pare destul de bine conservat. Mai ales pentru un mort care a stat și cîtva timp la macerare, în pămînt.

Gulliver Naiba își montează pe cap melonul, după ce-l supune unei operații de recondiționare, printr-un pumn zdravăn administrat în interior. Apoi se ridică și ne anunță saturat de gravitate :

— Am să-l chem din somnul de veci pe robul nostru zombi ! Păstrați tăcerea cea mai deplină, ca să nu-l apuce spaimă la vederea oamenilor pe care i-a părăsit de-atîta amar de vreme...

Oarecum neplăcut impresionați de atmosfera total necorespunzătoare unei asemenea proceduri, care nu s-ar cuveni petrecută pe fondul răgetelor lui nea Dobre și-al mugetelor vacii lui Gulliver, al cărei nume nu-l cunoaștem, deoarece nu ne-a fost prezentată, așteptăm continuarea discursului început de mag. Deși, între noi fie vorba, stau și mă întreb, de ce nu l-ar înspăimînta mai abitir pe

bietul zombi vacarmul dobitoacelor, decît chipurile noastre ?

— Pînă va pătrunde în el duhul subpămînteanului, n-ar fi rău dacă v-aţi trage mai la o parte, — ne atenţionează Gulliver. — Stăpîne Tulli, fă lampa mai mică, să nu-i vătămăm pleoapele...

Bine că-i mai coboară fitilul. Agregatul începuse să fileze serios, răspîndind nori de funingine şi aburi de gaz ars.

Bătrînul mag se apropie lent de patul decedatului. Se pleacă asupră-i şi-i suflă ceva la ureche. Vreo formulă incantatorie probabil. Apoi se retrage cîţiva paşi, pentru a aştepta efectul cuvintelor magice.

Aşteptăm şi noi, extrem de curioşi. Numai nenea zombi nu pare emoţionat. Deloc. Nu numai că nu vrea să mişte cîtuşi de puţin, dar nici nu dă vreun semn c-ar dori să se scoale din pat.

Bătrînul Gulliver, intrigat de obstinaţia subiectului, revine lîngă dînsul. Se apleacă deasupra păturii, o trage niţel la o parte, şi-ncepe să-l scuture ceva mai ţeapăn pe zombi, pesemne pentru a potenţa descîntecul rostit anterior.

Şi, spre uluirea noastră, zombi dă să se ridice din culcuş. Nu prea izbuteşte de la prima probă. Dar la a doua încercare obţine rezultate de-a dreptul spectaculoase. Se freacă somnoros la ochi, îşi trosneşte oasele. Ochii îi sînt tulburi, ca şi cum n-ar vedea nimic. Cînd se aşază în capul oaselor, trupul începe să capete o bizară şi abia vizibilă mişcare pendulatorie.

Mutra decedatului mi se pare cunoscută. Parcă am mai zărit-o undeva. Poate într-o viaţă anterioară.

Milica îi şuşoteşte ceva la ureche lui Iermolai Bîc.

— Ssst ! — sîsîie autoritar, cerînd linişte, Tulli Pompadur.

Gulliver, extrem de încordat, rosteşte grav şi solemn :

— Mergi în livadă şi prăşeşte printre cireşi !

Zombi se balansează din ce în ce mai accelerat, dar şi mai amplu. Depunînd eforturi evidente, reuşeşte să-şi recapete ceva din echilibrul pe cale de dispariţie, şi se repede la dentistul nostru, îmbrăţişîndu-l vîrtos. Numai astfel poate evita inevitabila prăbuşire la podea.

— Zombi ! Zombi ! — şopteşte sugrumat, la propriu şi la figurat, Tulli. — Stai cuminte, măi tu măi, ce te-a apucat ? Zombi !...

— Brr... Brr... — se-aude, pentru prima oară de cînd sîntem acolo, glasul decedatului.

— Taci ! — porunceşte magic Gulliver. — Taci, zombi !

Dar mortul la groapă nu se mai întoarce. Trudeşte amarnic să revină la viaţă. Vrea, parcă, să ne comunice ceva. Probabil unele informaţii preţioase de pe lumea cealaltă.

— Brrîş... Brrîş...

Tulli Pompadur, abia reuşind să se elibereze din îmbrăţişarea fatală, încearcă să-l evacueze, pe Zombi din odăiţă. Nu-ncetează să-i şoptească :

— Zombi, fii cuminte, măi tu măi !

Ajuns în pragul uşii, robotul uman se-ntoarce brusc, îl înhaţă de piept pe dentist şi-şi recapătă neaşteptat uzul raţiunii. Aceeaşi, pesemne, pe care o avusese şi înainte de-a muri.

— Brrrişcă ! Brrrişcă mă cheamă, nu Zombi ! Brişcă, dom'le Tulli !.

Pe măsură ce vorbeşte, din ce în ce mai coerent, zombi răspîndeşte în jurul său o boare alcoolică nemaipomenită. Şi pe lumea ailaltă se bea tare, îmi zic eu în sinea mea.

Însă doctoriţa lămureşte enigma, fiind mai în specialitate :

— Ce-i circul ăsta, nene Gulliver ? Păi ăsta-i Brişcă, argatul matale... Mort de beat... Aşa-l trezeşti tălică din morţi, luîndu-ne pe noi de proşti, considerîndu-ne oligofreni iremediabili ?...

Acuma sînt şi eu dumirit. Îl recunosc urgent pe individul care fusese tocmit de Gulliver să-mi sape fîntîna. Ex-zombiul îl scutură în continuare pe dentist, insistînd :

— Unde-i stăpînul cel bătrîn, dom'le Tulli, să-mi mai dea nişte doftorie de-a tare, că-i bună şi nu cauzează...

Gulliver Naiba, indispus vădit de intervenţia doctoriţei, simte nevoia imperioasă să precizeze :

— Stăpînă Milico, nici o clipă n-am încercat s-ascund faptul că-i vorba de Brişcă... Ce, n-are voie să fie un zombi ?

De astă dată magul mă enervează. Deci mă înscriu la cuvînt:

— Vrăjitorii antilezi își obțin zombii lor din morți autentici, nu din morți de beți ! Ne datorezi explicații mai ample, bătrîne șef de trib ! L-am văzut și eu pe nea Brișcă, în dimineața asta chiar, la matale în odaie, și nu era deloc mort...

— Ce anume îți dă dreptul să crezi că nu era mort ? Faptul că mișca și vorbea ? Brișcă e răposat de ani de zile. Eu l-am readus printre oameni, pentru că-mi era drag și țineam la el... A murit în brațele mele. După ce l-am înmormîntat, cu mîinile mele, tot eu l-am scos din groapă și l-am adăpostit în ograda mea. Cu ajutorul subpămînteanului i-am redat putința de-a se mișca și-a vorbi... în pofida faptului că-i mai totdeauna mort !... O minune ca asta nu e la înțelegerea minților voastre, se vede cît de colo !

Doctorița nu se lasă îmbrobodită :

— Nene Gulliver, nu ține figura ! Cum a murit, fără să-i eliberez certificatul de deces ? Nu te supăra, dar spectacolul nu ține ! Caută alte numere magice...

— Stăpînă, nu cerceta aceste lucruri, c-altminteri o să ai de pătimit amarnic !...

Încercarea de timorare întreprinsă de Naiba mi se pare penibilă. De fapt, nu văd la ce altceva ar fi putut recurge.

Părăsim odăița, îngîndurați și triști, în aceeași formație. Naiba pășește în fruntea noastră, mai țeapăn ca oricînd, de parcă nu s-ar fi făcut de rușine înaintea colectivului. Melonul, puțin turtit la calotă, îi conferă un aer hilar, de circar ieșit la pensie.

La un moment dat, ieșind din raza lanternei mînuite de Tulli Pompadur, se retrage în beznă, odată cu luna în nori, și-l auzim glăsuind :

— Poimîine, în zori, veți avea vești de la mine, stăpînilor ! Mergeți la casele voastre, pentru că vă așteaptă fapte mari, și numai odihniți le veți putea săvîrși !... Noapte bună, căci eu nu dorm niciodată !... De mii de ani !

După dispariția magului, întovărășiți de dentist, care ne luminează drumul, ajungem la portiță. Pompadur își ia rămas bun, și pleacă în direcția locuinței lui Gulliver, pesemne ca să-i înapoieze lanterna.

Iermolai Bîc, privind la Milica, îmi șoptește, de parcă s-ar fi aflat cineva lîngă noi :

— Omule, mîine te căutăm, eu și cu Milica. Trebuie să stăm de vorbă, să limpezim lucrurile...

— Vă aștept, fraților... Sînteți invitații mei... Numai îngăduiți-mi să dorm și eu cîteva ceasuri, că-s mort de somn, absolut mort, mai rău ca un zombi !...

20) INTERMISSION

Nu știu cum am ajuns la „moara dintr-un dud". Pesemne dormind, deoarece nu-mi amintesc pe unde am mers, și nici cît a durat parcurgerea distanței de la domiciliul bătrînului Gulliver Naiba pînă la „oaza mea de liniște".

Sînt atît de somnoros, încît străbat tinda în stare de semitrezie. Totuși, după ce trec pragul, mă-ntorc urgent. Pentru că-i cineva aici, care mă așteaptă. Sper, spre liniștea mea, să nu fie iarăși enigmaticul mag. Și nu este. Mogîldeața ciucită lîngă pălimarul tindei, care probabil trăsese un puișor de somn pînă la sosirea subsemnatului, se ridică buimacă și-mi întinde o bocceluță :

— Tovarășu creator, m-a trimis țața Catarița să-ți aduc niscaiva merinde... Dar ăm mai pus și de la mine, pen-că ești om mare și trebuie să te hrănești bine după cîte-ai pățit azi... Că doar eu te-am scos din fîntîna săpată de bătrînul diavol...

— Parcă te-aș cunoaște...

— Dar cine nu mă cunoaște aici, la Colțiilupchii ? Că unui Romaniță Curentu...

— Stai, — zic eu, — acuma te știu, ești din prietenii lui Laie Bîc... Ai fost printre cei ce mi-au dat o mînă de ajutor... Chiar substanțial ! Trăgeai cu barosul în mine, de-mi clănțăneau măselele...

— Eu, tovarășu scriitor, eu... Dar să nu-mi porți pică, au mai fost și alții... Mai ales nea Poroambă Cîșu, că-i și de meserie !

În lumina furnizată de lună, îl recunosc de-a binelea pe Romaniță Curentu. Năpîrstoc și pricăjit, negricios de parcă ar fi fost spoit cu bocșă de curățat ceaunele, n-aî zice c-a ridicat barosul acela, mult mai reprezentativ decît el. O clipă nu mi-ar fi trecut prin minte că-i în stare de-atîta elan și energie, cît dovedise atunci, cînd cu spargerea tubului.

— Bine, nene Romaniță, dar de ce te-ai deranjat, tocmai în miez de noapte ?

— Păi sînt aici de pe la șapte... Am așteptat, pen-că mi-a fost teamă să nu fi pățit iarăși ceva... Și-apoi, dac-a zis țața Catarița, că n-ai de nici unele și că vei flămînzi, ce mi-am spus eu, hai să-l aștept, să văz dacă mai trăiește au ba !... C-am văzut scriitori numai la televizor, dar în carne și oase încă nu...

După ce-i strîng călduros mîna și-i preiau bocceluța, îl conduc pe Romaniță pînă la poartă, c-altminteri nu mai dorm nici noaptea asta.

Drăguți cetățeni, oamenii ăștia din Colțiilupchii. Mai ales după examinarea conținutului boccelei. Caș afumat, două copane de cocoș, vreo zece ouă supradimensionate, probabil de rață, precum și-o roată de pîine de casă, coaptă la țest pe frunză de lipan.

Depun produsele la frigider, și mă îndrept spre imensul pat în care abia apucasem să somnolez noaptea trecută.

Sînt convins c-am să dorm ca un dulce copil. Mi-e atît de somn, încît mă culc fără să mai citesc cîteva pagini, așa cum sînt obișnuit. Deși n-am aprins veioza, camera e totuși vag luminată. Intră luna pe fereastră, fără nici o jenă, de parc-ar fi telecomandată. Dar nu mai posed puterea necesară să mă scol și să trag perdeaua. Mai ales că, pare-mi-se, nici n-am prea observat să existe articolul respectiv.

Cu toate acestea, în ciuda speranțelor mele, somnul refuză să se instaleze. Mi-e capul plin de gînduri. Și nu din cele mai tranchilizante. Ce i-a cășunat bătrînului Gulliver, de s-a apucat să-mi întindă capcana cu fîntîna ?

Mai prost e că magul pare convins de puterile sale nepămîntene. Să fie localnicii atît de seduși de vraja pe care o răspîndește Gulliver, încît să interpreteze, la

modul mitic, orice fenomen inexplicabil petrecut pe meleagurile lor ? Nu-mi vine a crede, cu atît mai mult cu cît am constatat personal existența unor personaje mai puțin credule, chiar printre cele care m-au extras din fîntînă, cum ar fi, de pildă, Romaniță Curentu, țața Catarița, cina Moșca, fina Frusina și toți ceilalți membri ai echipei de comando.

Pe de altă parte, nici activitățile dentistului nu-mi sînt prea limpezi. Inventează chestii de stomatologie, și crede, în același timp, în fantasmagoriile lui Gulliver. Nu. Nu-i în regulă nici Tulli, cît o fi el de Pompadur... Iar relațiile dintre Polina, Geca și dentist îmi par din cele mai suspecte... Ce fel de dragoste îi animă, dacă Polina i-a pus gînd rău lui Tulli, bănuindu-l că-i plin de bani, iar Zbanț se ține după moașă, în ciuda caracterului ei, departe de-a tinde spre perfecțiune ?

Imposibil s-adorm. Dar nici nu-s capabil s-aprind lumina și să-mi aștern pe hîrtie, așa cum proceda Ellery Queen, detectiv de excepție, ideile ce trebuiesc urmărite și descîlcite.

„Bum !" se-aude la ușă, pentru ca apoi să se repete : „Bum !" „Bum !".

Cine bate oare, în toiul nopții ?

— Omule ? Omule, te-ai sculat ?

E forestierul Iermolai Bîc. Nici n-am apucat să-nchid un ochi, și el mă interoghează dacă m-am sculat.

— Nu ! — răcnesc eu, de intră în trepidație întreaga „moară dintr-un dud".

— Omule, nu te supăra, — insistă Laie de după ușă. — Ne-ai spus că sîntem invitații dumitale... Zici că nu te-ai sculat, dar te-aud vorbind, ce-nseamnă asta ? Nu ți-e bine, cumva ?

— Mi-e bine ! Chiar foarte bine... Însă nu v-am poftit noaptea... V-am spus că-s nedormit !

Îl aud pe Iermolai Bîc șușotind cu cineva. Bineînțeles, nu disting mai nimic. În schimb, forestierul, în plină voce, devine impacientat :

— Omule, ți-e rău ? Spune, ca să spargem ușa ! E și doctorița aici, pentru primul ajutor ! E trecut de ora prînzului, și matale încă nu te-ai dat jos din pat...

Chestia cu „ora prînzului" mă nedumirește. Să fi dormit oare ? Și chiar în halul ăsta ?

— Uite ce-i, Laie, n-are rost să-mi demolezi „moara". ușa-i deschisă... Am ațipit și eu cîteva clipe, asta-i tot, nu vă alarmați. Peste cîteva minute sînt al vostru, luați loc în tindă și așteptați cu răbdare...

— Omule ! — îl aud iarăși pe Laie. — Ești sigur că n-ai nimic ? Zici c-ai ațipit doar cîteva clipe... Păi sînt douăsprezece ceasuri de cînd ne-am despărțit... Ești vreun extraterestru cumva, de socotești ceasurile drept clipe ?...

Fără să mai aștepte invitația mea, Iermolai Bîc pătrunde în odaie.

Mai întîi își vîră bila lui blondă și rotundă, apoi gîtul. Dar se retrage instantaneu, bîlbîindu-se penibil :

— Pardon ! Iartă-mă, colega, credeam că ești singur ! Dar să știi că-i și Zbanț aici ! Fă ceva, cît mai rapid, că nu se termină bine !...

Enervat, strig după forestier :

— Ai halucinații, Laie ?

— Aș prefera ! Spre binele matale ! — îmi răspunde de-afară Bîc. — Scoate-o pe fereastră, nene Conane, cît mai zăbovește Geca în livadă...

— Pe cine, oniricule ?

— Lăsați, maestre, — se aude glasul neîncrezător, dar îngrozit al forestierului, — că știi mai bine ca mine... Doar am văzut-o în patul matale !

Deși nu-mi vine să cred că Laie obișnuiește să bea, și încă înainte de prînz, mă uit totuși în pat.

Rămîn cu gura căscată, ca și paralizat.

La extrema uriașului agregat de dormit, Polina Țilimîndriu, în rochia ei multicoloră, pulverizată cu praf de talc, zace ca moartă.

Atît fusesem de obosit, încît nici nu băgasem de seamă că ațipisem lîngă un cadavru. Totuși, arată destul de bine pentru o decedată. Poate n-o fi murit de tot...

Timid, dau să-i iau pulsul. Bate. Însă încet. Deci trăiește.

Să fi tentat o sinucidere ? De ce tocmai la „moara dintr-un dud" și anume în patul meu ? Nu-i aud însă respirația. Sînt nevoit să-i acord primul ajutor, așa cum am învățat la cursurile de șoferi amatori. Adică, mai înainte de toate, o respirație artificială, printr-un „bouche-à-bouche" corespunzător.

Cînd îmi apropii gura de buzele moașei, mă trăznește o „boare" de alcool (în stare aproape pură). Îmi retrag imediat capul să n-amețesc.

— Omule ? Mai așteptăm mult ?

E glasul forestierului. Îl solicit imediat :

— Intră urgent înăuntru, Laie ! Dar singur ! Și spune-i doctoriței să-l mai rețină pe Zbanț ! Am motive, din cele mai serioase !

Nici „bouche-à-bouche"-ul aplicat de Iermolai-Bîc nu dă rezultate, în afară de-o lejeră amețeală pe care-o observ instalîndu-i-se lent. În cele din urmă, temîndu-ne de apariția veterinarului, pe care-l știm cît e de gelos, o transportăm pe Polina Țilimindriu sub pat, îndesînd-o cît mai adînc.

La timp, pentru că-n clipa cînd terminăm operația de camuflare, intră în odaie Milica Manzur, dar și urmată de Geca Leoveanu-Zbanț. Răsuflu ușurat. Și nu numai eu, ci și bietul Laie.

— Aș zice să trecem în bucătărie, aici e deranjat ! Putem discuta acolo pe-ndelete ! — iau eu cuvîntul.

— Ce rost mai au și fasoanele astea ? — se interesează Geca.

— Au ! — răspund eu tăios. — Pentru că mi-i foame, și-aș vrea să servim o mică gustare. Mai ales că-i și ora prînzului... Sper că n-aveți nimic împotrivă ! Nu ? Bem și-un păhărel...

— Omule, ai văzut unde duce alcoolul ? — intervine inoportun Iermolai. — Să nu mai aud de benedictina bătrînului... Dă-ne orice, numai băutură nu ! Polina a fost la un pas de dispariție, și nu știu ce s-ar fi întîmplat, dacă nu-i suflai în gură !...

Geca sesizează din voleu, răcnind în consecință :

— În gură ? Cînd, maestrule ?

Bîc, deși nu fusese întrebat, răspunde în locul meu :

— Adineauri... Adică, pardon... Măi Geca, tu nu știi ce-i aia o figură de stil ? Ce te formalizezi așa, tam-nisam ? Colegul meu Conan n-a sărutat-o, ci-a încercat să-i insufle viață... Pricepi ?

Leoveanu îl scutură de guler pe bietul poet, după care, fără să-l elibereze, mă interoghează pe mine :

— Ce-i cu Laie, maestre, înnebuni ? Aiurează în ziua mare ? Despre ce-i vorba ? Ce viață-i insuflași Polinei ? Și, mai ales, cînd ?

Noroc că intervine Milica Manzur, cu calmul ei de medic :

— Dă-i pace băiatului, măi Geca ! E prima oară cînd nu știe ce spune ? Ăsta face poezie și cînd doarme, dar-mite în stare de trezie !

Olteanul se potolește brusc. Chiar suspect de brusc. Pentru că, în timp ce ieșim din dormitor, îndreptîndu-ne spre bucătărie, privește mereu îndărăt, cercetînd toate colțurile încăperii.

Gustarea de prînz se desfășoară într-o atmosferă încordată.

Geca mestecă grav, Laie mă privește vinovat, parcă implorîndu-mi iertare, dar și uluit de chestia cu moașa, neînțelegînd ce căuta la mine în odaie, iar Milica zîmbind galben, atentă la mișcările mele.

Realitatea e că și pe mine mă frămîntă problema Polinei. Dacă n-a asasinat-o nimeni, dacă nu s-a sinucis, înseamnă că s-a-mbătat criță, tocmai în dormitorul meu, urmărind un anumit scop. Dar care ?

De n-ar fi fost merindele oferite, atît de gratios, de țața Catarița și de Romaniță Curentu, nu știu cu ce mi-aș fi ospătat musafirii. Pentru că Milica mănîncă țeapăn. Iar olteanul nu se lasă nici el mai prejos. Numai eu și poetul Iermolai ne dovedim modești. Însă din lipsă de material, nu din alte motive...

Cînd îl văd pe Geca sfîrtecînd copanul de cocoș, cu cele 24 de măsele ale sale, simt cum mă ia cu leșin. Al doilea copan, dar și ultimul, a dispărut de mult, prelucrat fastidios de doctorița. Cu ouăle, ce ne-am mai astîmpărat și noi foamea, eu și cu Laie ! Dar ce te faci cu zece ouă, din care, profitînd de faptul că le-am preparat scrob cu caș afumat (și nu se pot număra), veterinarul și medicul uman „gustă" (din curiozitate) lăsîndu-ne astfel aproape flămînzi.

— Slavă Domnului, că s-a terminat osînda ! — geme din greu Milica.

— Curat osîndă ! — gem și eu. — Nu-i ușor să fii gazdă, coană Milico, ascultă-mă pe mine... care știu ce

spun... Dar nu-i nimic, mi-a făcut plăcere, ce să mai spun... Să vă fie de bine ! Acum să trecem la problemele noastre, care-s mult mai grave decît s-ar zice la prima vedere... Ce ne facem cu Gulliver Naiba ? Ce-i cu el ?

Privind la chipurile lor, sînt nevoit să conchid că, pînă azi, creierele nu le-au fost malaxate de enigme în genul celor prezentate de mine.

Leoveanu se scobește delicat printre dinți, folosind vîrful pixului. Peste cîteva secunde, cînd începe să vorbească, întreaga sa activitate bucală are o gingașă culoare albastră, de parcă ar fi fost pensulată cu albastru de metilen.

— Meștere, se-mplinesc aproape doi ani de cînd fusei repartizat aici, iar Gulliver Naiba nu mă deranjă cîtuși de puțin. Nu știu ce-l apucă acum, dar bănuiesc că instalarea dumitale la Colțiilupchii nu-i străină de ciudatele lui acțiuni... Pe mine, însă, nu mă surprinde !... Bătrînul fuse totdeauna într-o doagă... Vrăjitori avurăm și la noi în sat, dar cu timpul muriră, așa cum o să moară cîndva și Gulliver...

Iermolai Bîc, rămas și el oarecum flămînd, privește în gol, apoi grăiește blajin :

— Omule, colegul meu, scriitorul, are dreptate ! Nu-i ceva în regulă cu magul... Și ce tot spui tu, c-o să moară... Cînd ? De vreme ce trăiește de sute de ani, după spusele sale...

Dezamăgit de opacitatea veterinarului la aspectele insolite ale parapsihologiei, Iermolai Bic privește implorator la Milica, parcă solicitînd un ajutor calificat.

Doctorița, receptînd urgent apelul, ia cuvîntul :

— Realitatea, ce să ne mai ascundem după degete, e că n-am acordat atenția cuvenită bătrînului Gulliver... Trăind în apropierea lui, purtările sale nu ne-au surprins mai mult decît cele ale zărghiților comuni, existenți în mai toate colectivitățile umane... Numai apariția scriitorului Conan, zgîrmat mereu de manii polițiste, a determinat seria de întrebări referitoare la mag... Am mai avut o discuție cu dragul nostru grăsuț, și mi-am expus părerea în privința primirii pe care i-a organizat-o Gulliver... Tîmpenii de cretin bătrîn... Ca și cum scriitorul

ar fi venit cu-o delegație din partea vreunei asociații de luptă împotriva misticismului...

Indiferentismul doctoriței mă enervează :

— Coană Milico, drag nedrag, dar grăsuț, cum insiști matale, trebuie să-ți atrag atenția că lucrurile se prezintă mult mai grav... Bătrînul a încercat să mă timoreze, organizînd o falsă tentativă de asasinat... Pe de altă parte, există cîțiva oameni minunați care i-ar dori o moarte din cele mai grabnice... Iar Tulli Pompadur, om de știință, de vreme ce-i doctor stomatolog...

— Numai tehnician ! — mă întrerupe Milica. — Ca să nu exagerăm...

— Mă rog, chiar și tehnician, dar de ce-i cîntă în strună magului ? Nu vi se pare stranie această asociație, între un reprezentant al zeilor subterani, de genul lui Belzebuth, și dentistul nostru, reprezentant al lui...

— Eschilap, părintele medicinii, după cum se exprimă Polina Țilimindriu !

Milica Manzur, cînd vrea să fie răutăcioasă, obține rezultate notabile.

— Astă-noapte, cînd ne-am despărțit, Iermolai susținea că doriți să dezbatem o serie de probleme, referitoare probabil la manifestările lui Gulliver. Vă ascult...

Leoveanu îmi prezintă doleanțele delegației :

— Ca să nu ne mai bați la cap, dragă maestre, cu enigmele matale, îți propunem o expediție... Cu care prilej, fără îndoială, ne vom lămuri cu toții ce anume învîrte bătrînul... La noapte, cînd se va duce la întîlnirea cu oaspeții săi din Adîncuri, îl vom urmări... În colectiv... Ce să mai lungim vorba ! Nu-i mai bine așa ? Dar aș vrea s-o luăm și pe Polina cu noi, să nu rămînă singură în cătun cu Tulli...

— Mergem ! — îi răspund eu entuziasmat de idee.

— Atunci plec s-o caut pe Polina, — ne informează veterinarul. — De azi-dimineață o caut, și nu dau de ea... Unde cucului o fi ?

Sinistră inspirație... Pentru că din dormitor se-aude un răsunător și bine pronunțat :

— Cucu ! Cucu !

Peste cîteva clipe, Polina Țilimindriu se ivește în pragul ușii. Cînd zărește mutrele celor prezenți, care

de care mai pitorești, nu se fistîcește deloc, ci ne ia la întrebări :

— Ce faceți aici ? Ședință ?

Mă mir nespus că nu-s încă dezintegrat de privirile ucigătoare ale veterinarului. Incapabil să vorbească, Leoveanu-Zbanț nu reușește nici să se miște. Total paralizat, îngînă doar...

— Mmșș ! Meșșș ! Mmș !...

Milica privește intrigată la mine, apoi la Iermolai Bîc Forestierul nu mai privește deloc, ci și-a vîrît capul în palme.

Moașa, neînțelegînd (după cum era și normal) limbajul veterinarului, mi se adresează mie :

— Ia spune-mi, romancerule, ce cătați aici, în casă la Tulli ?

Cînd aude rostindu-se numele lui Pompadur, și încă în varianta intimă, Leoveanu explodează, reușind însă performanța de a se exprima clar :

— Meștere, satiricule, o amăgișî pe fata asta, mințind-o că-i în locuința nefericitului ăla de felcer ?

Apoi, fără să mai aștepte răspunsul meu, se repede la moașă, o ia în brațe, începe s-o legene ca pe-un copil.

Deoarece moașa încă mai răspîndește un lejer parfum de alcool, veterinarul o eliberează din îmbrățișarea sa sălbatică și dă să mă cuprindă pe mine în brațe. Mic și bondoc, Geca Leoveanu nu izbutește să-mi înconjoare circumferința. Atunci renunță și începe să mă zgîlțîie din ce în ce mai agresiv.

Polina Țilimindriu începe să urle :

— Stați și nu dați în el, timpiților ! Romancerul n-are nici o vină ! Domnul Gulliver mi-a dat o băutură de dragoste, și-apoi m-a adus aici, în casa lui Tulli.

Surprins de rezolvarea bruscă a problemei, devin deodată furios :

— Ascultă, cucoană, te afli la mine, la „moara dintr-un dud" ! Bătrînul s-a scrîntit, a greșit adresa ! Sau a făcut-o intenționat, ca să-mi compromită portretul moral ?

Din ce în ce mai turbat, mă rotesc prin odaie cu Geca spînzurat de gît. Milica și Laie abandonează cursa, iar Leoveanu, în virtutea unui binecunoscut principiu fizic, cel al forței centrifugale, aterizează inopinat pe dușumea.

Dar Polina, indiferentă la dovezile de dragoste ale olteanului, leşinat pe duşumea, îi trage un vîrf de pantof în coaste, fără rezultate vizibile (deoarece olteanul nu se mai trezeşte) pentru ca apoi să ne privească ucigător, să dispară pe uşa ce dă în tindă, de unde ne strigă :

— Mă duc şi vă spun lu' nenea Gulliver ! O să v-arate el vouă ! Vă bateţi joc de mine, amăriţilor, vă rîdeţi de iubirea mea pentru Tulli, şi mă ascundeţi sub pat, ca să nu mă găsească ?

După ce-i explicăm lui Geca (destul de anevoios) enigma Polinei, rolul bătrînului ne devine şi mai tulbure. Pentru ce-o fi îmbătat-o pe primitivă ? De ce-a minţit-o că-i va aranja o întîlnire cu dentistul ? Motive în plus pentru organizarea expediţiei propuse de veterinar.

Fără să mai privesc la cadranul ceasului, după unele simptome de foame îmi dau seama că trebuie să fie pe-aproape de orele cinci. Proviziile fiind epuizate, nu-mi rămîne decît să pornesc în căutarea unor alimente.

Geca Leoveanu-Zbanţ, încă fricţionîndu-şi ceafa, se lamentează în la bemol minor :

— Mi-o făcuşi, Polina neichii ! Mă distruseşi ! Auzi, ce idee ! Să bea leacuri de dragoste, pentru chelbosul ăla de Tulli... Ce găsi la el, omule ?

Iermolai Bîc, căruia în mod evident îi era adresată întrebarea, răspunde pe loc :

— Marea dragoste... Cu Trabant şi cu proteze... Cu arginţi şi cu fofeze... Femeie cu înalt profil moral, nu se uită la înfăţişarea individului, ci la caracter...

— La caracterul lui material ! — lămureşte lucrurile doctoriţa.

Pe cînd îmi frămîntam mintea cum să procur niscaiva merinde, mă aud strigat din tindă :

— Tovarăşu creator ! Meştere ! Iar m-a trimis ţaţa Catariţa, cu nişte jintiţă fierbinte... Şi te roagă să treci pe la ea, că vrea să-ţi dezvăluie un mare secret, ceva c-un cîntec al ei din tinereţe, de pe vremea lu' Cuza !

Binecuvîntate fie ţaţele mele, precum şi Romaniţă Curentul, mesagerul lor permanent !...

21. TRĂSURA DE LA MIEZUL NOPȚII

Monomul alpiniștilor înaintează ferm și greu, dar anevoios.

Ghidul temerarilor, nea Romaniță Curentu, cu rucsacul la spinare, încărcat ca un cal de povară, pășește voinicește în frunte, despicînd bezna nopții cu ochii săi de nictalop, însușire rară, fiindcă nu-i dat multor oameni să vadă și pe întuneric.

Bunăoară eu nu disting mai nimic. Prilej pentru a mă poticni de toți bolovanii.

N-aș fi crezut ca-n împrejurimile cătunului să existe asemenea teritorii stîncoase, pline de prăpastii și alte deformații de teren periculoase.

Romaniță, fiind singurul prieten cunoscător al regiunii (și paznic de vînătoare onorific, deci excelent ghid), a trebuit să fie pus la curent cu intențiile noastre. Spre surpriza generală, nea Romaniță s-a arătat mai mult decît încîntat. „Dacă-l prind pe diavol cu fofîrlica, îi tai coada cu patentul de la bicicletă!" De multă vreme era păscut de bănuiala că bătrînul se ocupă, în timpul liber, și cu braconajul. „A dat țața Catariță în bobi, așa că precis punem laba pe el!"

Ascensiunea, pe măsură ce ne îndepărtăm de coclaurile noastre, de la Colțiilupchii, se transformă, cel puțin pentru mine, într-o penibilă performanță de rezistență. Transpir copios, de-mi vine să lepăd toate veșmintele.

Poteca alpină se strecoară printre steiuri de piatră, uneori mult mai apropiate decît permite gabaritul meu personal. Dacă n-ar fi bietul Iermolai, nu știu ce m-aș face. Dar cu asistența sa tehnică, competentă și promptă, reușește să mă extragă dintre colții stîncilor. Cu oarecari pierderi, ce-i drept, dar totuși sănătos și nevătămat. Ce mai contează genunchiul sfîșiat al pantalonului de doc, pe lîngă șansa de-a rămîne fixat pentru eternitate, ca Prometeu, pe-o stîncă neagră, cu ficații făcuți praf, metodic și sistematic, de-un vultur.

Deocamdată am necazuri sigure cu ficatul. Din pricina jintiței oferită cu atîta amabilitate de țața Catariță, depistez o serie de dureri suspecte în sistemul digestiv, eventual

și hepatic. Constatînd o sporire de frecvență la pașii ghidului, simt nevoia grabnică de a-i transmite prin Laie :

— Urgent o haltă de ajustare, altminteri nu mai răspund pentru al cincilea alpinist !

Romaniță Curentu se oprește instantaneu, vine pînă la mine și-mi comunică încurajator :

— Tovarășu creator, un bob zăbavă, că nu mai avem mult... Ne așezăm aici o țîrîșică, apoi începem trecerea „Colților"...

— Care colți ?

— Așa se cheamă muntele din față, adică nu-i munte, ci-o stîncă uriașă... Dincolo de ea, la o zvîrlitură de băț, dăm de intrarea în peștera Guștericța...

Scăldat de sudori, mai calde și mai reci, cu straiele leoarcă pe mine, simt că nu mai suport :

— Bine, măi nene Romaniță, dar pînă aici nu fuse tot munte ? Că nu ne-om fi plimbat pe malul mării !

— Ce să-i facem, tovarășu creator, altă cale n-avem... Și nici îndărăt nu mai putem...

O bănuială groaznică îmi scurtcircuitează neuronii.

— De ce ? E cineva pe urmele noastre ?

Geca Leoveanu, care se apropiase și el. întovărășit de Milica, lămurește lucrurile :

— Uite ce-i, meștere, nu-i nimeni după noi, ci noi sîntem după ei... Una la mînă... Pînă la grotă mai avem o jumătate de ceas, iar pînă la Colțiilupchii trei ore zdravene... Dacă nu te mai ții baierile, nu trebuia să ne tîrăști prin pustietățile astea... Că n-o să te cărăm noi în circă ! E clar ?

Asta-i una din calitățile olteanului. Ce-i în gușă, și-n căpușă. I-o spune omului verde în față... Altminteri, băiat de ispravă... Cu excepția pasiunii sale dementiale pentru moașa comunală.

Așa cum procedez totdeauna în momentele limită, apelez la merindele din rucsacul ghidului, drept care asaltul Colților se petrece în excelente condiții. Cel puțin pentru mine. Ceilalți, fiind mai antrenați și în mai bună condiție fizică, au fost siliți de împrejurări să ajute din plin la împingerea personalității subsemnatului. Cînd au ajuns pe culmea stîncii, cu mine în frunte, nea Romaniță (care mă propulsase) precum și Geca, Laie și Milica slăbănoaga

se prăbușesc extenuați, gîfîind ca niște compresoare rebutate.

— Admirați priveliștea, — le spun eu extaziat de peisajul sub clarul de lună, — e ceva unic !

— Ca și tălică, meștere ! — răspunde Geca abia auzit, probabil emoționat de frumusețea extraterestră a regiunii.

Dintr-un impuls umanitar, aș vrea să le ofer și lor un reconfortant. Însă rucsacul fleșcăit, de sub capul lui Romaniță, care zace spetit, mă îndeamnă la o filosofică abținere. Precis că-i gol de orice conținut. În această situație, accept o binemeritată odihnă, în care timp examinez insistent împrejurimile, încercînd să depistez grota Gușteriței. Iar tovarășii mei de drum abia își trag sufletul, privind disperați în gol. Și mai sînt unii care afirmă că slabii o duc mai bine la tăvăleală !...

Coborîrea stîncii a decurs mult mai ușor. De data aceasta le-am fost eu de-un real folos, deoarece Romaniță Curentu m-a înfășurat c-un fel de funie de rufe, m-a proptit în dosul unul bolovan de vreo doi metri, după care au început să-și dea drumul pe frînghie, lunecînd la vale, unul după altul. Cu trupul strangulat de funia ce se strîngea din ce în ce mai vîrtos, am răbdat eroic. pînă ce s-a terminat cu bine întreaga operație.

Cînd a fost cazul să ajung și eu la poalele stîncii, s-au creat unele probleme, dar nu exagerat de grave.

Întrucît n-avea cine să țină, au urcat toți îndărăt, folosindu-se de-aceeași frînghie înfășurată în jurul meu, subțiindu-mă și mai sensibil, după care mi-au dat drumul, ținînd contra, tuspatru, de capătul opus al legăturii, ascunși în spatele bolovanului.

Care bolovan însă, nefiind suficient ancorat, — numai așa îmi explic situația următoare, — a pornit lejer după mine. Auzind monstrul cum degringolează panta, m-am tras rapid la o parte. Iar el s-a oprit exact lîngă mine. Dar tăind funia.

Plini de resurse, membrii grupului de comando au coborît cu mijloace proprii, care cum a putut. Și, pînă la urmă, totul s-a încheiat în cele mai optime condiții.

Cînd au aterizat în imediata mea vecinătate, n-aș fi putut spune că arătau mai obosiți decît la prima fază a operației. Gîfîiau la fel, chiar mai adînc, dar mult mai epuizați.

— Ce-ar fi să ne grăbim puțin, — îi încurajez eu, — și să ne-ndreptăm spre Gușterița...

Pentru un supliment de stimulare, îi bat ușor pe umăr. Iar ei se culcă lin într-o latură, prăbușindu-se unul după altul, fără să-mi mai mulțumească.

Abia după vreo cinci minute zdravene, dacă nu mai mult, reușesc să-i determin să facă iarăși priză cu realitatea. N-aș putea spune c-adormiseră, dar se cufundaseră într-o bizară stare de prostrație, absolut inexplicabilă. Acuma îl prelucrez pe nea Romaniță Curentu, să-și reia rolul de ghid :

— De ce nu ne-arăți peștera Gușteriței ? Păstrezi secretul numai pentru uzul matale ?

— Tovarășu creator, — se zburlește Romaniță, — Gușterița-i peste drum... Nu se vede din pricina brazilor...

— Ce nu se vede, frate Curentule ? Peștera sau drumul ?... Și de care drum e vorba ?... Nu te-ai trezit încă ?...

— Șoseaua, bre ! — îmi răspunde mărunțelul nostru ghid.

— Cum ? Există așa ceva pînă la Gușterița ? De ce-am luat-o atunci de-a dreptul prin stînci și bolovani ?

Iermolai Bic intervine în apărarea ghidului :

— Omule, nu te supăra ! Dar e foarte simplu... Dacă veneam pe șosea, riscam să ne-ntîlnim cu bătrînul... Eram lesne de observat, mai ales prezența matale...

Nu mai am timpul necesar pentru confecționarea unui text adecvat și corespunzător, pentru că se-aude, din depărtare, un zgomot extrem de ciudat. Mai ales aici, în creierii munților. Un tropot cadențat, bine reglat, precum și zuruitul unor roți de vehicul tractat hipo.

— Fuga spre pîlcul din față ! — ne comandă Curentu.

Milica, mult mai mlădioasă, reușește s-ajungă prima. Bic, Zbanț și Romaniță o urmează. Numai eu rămîn la urmă, dar culcat la pămînt. Nu pentru c-am ținut neapărat să mă camuflez, ci pentru că m-am împiedicat inoportun de-un ciot colosal, îmbrățișîndu-l cu toată căldura.

Totuși, fac ce fac și-ajung la timp lîngă echipa care se adăpostise în dosul brazilor ce mărgineau drumul montan. Cînd constat excelenta stare a drumului, îmi vine să turbez. Aveam posibilitatea să sosim la peșteră și cu „Bombița", iar nu escaladînd munții.

— Treci mai la fereală, tovarășu creator ! — mă avertizează Romaniță.

Și, pentru a grăbi operația de camuflare, mă îmbrînceşte prieteneşte în dosul unui brad mai dezvoltat. Din cauza vitezei imprimate, sînt nevoit să-l îmbrățișez și pe el. Tot călduros. În ciuda faptului că-i plin de rășină proaspătă, ca o panglică de prins muște. Însă miroase nemaipomenit de frumos...

Pîndim din dosul brazilor apariția vehiculului. Luna și-a arătat iarăși fața, luminînd suficient panglica netedă a drumului forestier.

— Și unde-i peștera ? — nu mai rabd eu, și-l întreb în șoaptă pe Romaniță Curentu, vecinul meu de copac.

— Imediat după cotitură, tovarășu creator...

Pînă să mă zgîiesc în direcția arătată, se iveşte și vehiculul. Deși port părul tuns foarte scurt, îl simt cum mi se ridică pe pielea capului. Și asta numai la simpla vedere a straniului mijloc de locomoție. Care-i o trăsură de pe vremuri, așa cum posedau birjarii din Bucureștiul de altădată. O trăsură avînd roțile prevăzute cu șine de cauciuc, legănîndu-se pe arcuri sensibile, cu-o capră pentru vizitiu și-o banchetă, în spate, pentru pasageri.

Numai că totul se prezintă anormal. Capra-i goală, vizitiul absentînd cu desăvîrșire, iar pe post de cal activează nea Dobre, măgarul doctoriței Milica Manzur. În ce privește pasagerii, aceștia sînt greu de observat, mai ales din pricina coșului trăsurii, care-i ridicat.

Trăsura de la miezul-nopții trece pe lîngă noi, înaintînd spre intrarea peșterei Gușterița, dar care nici ea nu-i vizibilă. După ce verific ora, trăgînd cu ochiul la ceasul de la mînă („Omega-lux" — indicînd ora exactă cu-o aproximație de cinci minute, cînd în plus, cînd în minus) și constat că-i 12 trecute fix, fac semn echipei să ne deplasăm și noi în aceeași direcție.

Pesemne că nea Dobre are o pană, deoarece trăsura a rămas în drum, la vreo sută de metri de gura Gușteriței. În ciuda unor îndemnuri ce se aud din trăsură, măgarul doctoriței refuză să mai înainteze. Și astfel, la lumina clarului de lună, avem posibilitatea să-i identificăm pe pasagerii din vehicul, care coboară rostind rugăciuni, dacă ne-am lua după numele unor sfinți binecunoscuți, pomeniți din ce în ce mai frecvent.

Spre surprinderea noastră, primul care se dă jos e argatul sau, mai exact, „colaboratorul" lui Naiba, pre-

numele său Brișcă. Probabil însă că nu și-a revenit de pe urma conversațiilor excesive cu elixirul recomandat de patron, deoarece mișcările îi sînt țepene, iar corpul marchează un apreciabil balans pendulatoriu. Ceea ce nu-l stinghereşte totuşi să întindă o mînă celuilalt pasager, pentru a-l ajuta să descindă din trăsură. Gestul mi se pare pe deplin motivat, fiindcă Polina Țilimindriu (căci ea era !) e-ncorsetată într-o rochie nebună, nebună, nebună : un soi de tunică (sau sac) maxi, care-i sugrumă mădularele utilizate pentru deplasarea în spațiu.

După cum ne și așteptam, ultimul pasager se dovedește a fi Gulliver Naiba. Prestant, coboară solemn, dar cu mîinile la spate, după cum îi stă în obicei. Din care pricină însă își pierde oarecum echilibrul, și se propteşte cu melonul de coşul trăsurii. Şi se pomeneşte cu el turtit.

Ajutat de Polina și Brișcă, extrem de amabili, își extrage în cele din urmă capul din cercul melonului, își recapătă demnitatea (bușindu-l la loc, cu un pumn corect administrat) și pornește spre gura Guşteriței. Peste cîteva secunde dispar tustrei în peşteră, abandonîndu-l afară pe nea Dobre, cu trăsură cu tot.

Măgarul, ca orice măgar care se respectă, probabil dînd urmare unui instinct de servilism, se îndreaptă spre Milica Manzur, trăgînd vehiculul după el. Trăsura, părăsind drumul forestier, nu reuşeşte să treacă printre brazi. Singurul care ajunge pînă lîngă noi, fără să-și părăsească hulubele, e nea Dobre. Vehiculul, rămas orfan de motor, dar și de hulube, pornește agale la vale. Peste două minute, se oprește totuși în „bolovanul" de la cotul drumeagului.

Dobre claxonează bucuros, pe două tonuri, la văzul stăpînei sale. Milica, la insistențele noastre, încearcă să-i domolească entuziasmul.

Insensibil la alintările doctoriței, nea Dobre continuă să claxoneze, pornind la plimbare prin brădet. Peste cîteva clipe dispare, dar și amuțește. Pesemne c-a dat peste fin proaspăt cosit, în cine știe ce poiană.

— Ce-nvîrte Polina în peşteră, cu hodorogul ? — se impacientează Geca Leoveanu-Zbanț.

Olteanul e-n stare să fie gelos și pe nea Dobre, darmite pe Gulliver Naiba. Pentru lămurirea situației, și pentru a-l tempera, propun :

— E cazul să ne ducem după ei ! Haideți, fraților...

Grupul de comando, de astă dată sub îndrumarea mea, se-ndreaptă în monom spre intrarea peșterei. Ne furișăm aplecați, păsind tiptil, ca niște autentici indieni comanches, așa cum am citit în „Winettou". Cînd ajungem la cîțiva metri de borta Gușteriței, un duruit îndepărtat ne determină să abandonăm înaintarea. Parcă ar fi fost produs de zborul unui bondar apocaliptic, care bîzîie din mii de elitre.

— Ascundeți-vă ! Urgent ! Fiecare pe unde poate ! — comand colectivului.

Dar singurul loc adecvat, pe care-l preferăm toți, e gropanul de lîngă intrarea în peșteră. Deși n-are decît foarte puțină apă pe fund, numai pînă la glezne, e suficient de încăpător, ca să ne găzduiască satisfăcător. Imposibil însă să ne mișcăm, — nu din lipsă de spațiu, — ci din pricina ghimpilor de salcîm cu care-i burdușit. Cred c-am nimerit într-o capcană. Probabil pentru urși...

22). OASPEȚI DIN ADÎNCURI... LA CEL MAI ÎNALT NIVEL !

În vreme ce ne înghesuim unul în altul, înfigînd astfel ghimpii și mai profund, apare și „bondarul". Care-i, de fapt, o dubiță TV, destul de hodorogită și cu motorul bun de dat la fier vechi. Altminteri n-ar fi stîrnit zgomotul acela de turboreactor răgușit, de intraseră în rezonanță toți brazii din preajma noastră.

Întrucît dubița a sosit cu farurile stinse, sau poate nici nu le posedă (dată fiind vîrsta înaintată) n-avem posibilitatea să observăm cine-i personajul de la volan. Mai ales că nici nu se grăbește să coboare. Ciudat ! Îi suflu Milicăi :

— Ce-are de gînd ? N-ai impresia c-așteaptă ceva ?

— Ba da... Dar dacă mai zăbovește mult, va trebui să ne extragem ghimpii cu penseta, la dispensar...

Abia peste vreo cinci minute se îndură de noi. Cetățeanul care se dă jos din cabină, un individ vînjos, destul

de rotofei. chiar c-un început de burtică, trînteşte portiera dubiţei de-i sare vopseaua, după care se îndreaptă în direcţia peşterei. Priveşte cîteva clipe suspicios în jur, apoi dînd din mînă pătrunde în grotă, luînd-o pe urmele ocupanţilor trăsurii.

Aud un fluierat lîngă mine, dar nu-i Milica, ci Romaniţă Curentu.

— Păi ăsta-i Laie al lui Parşolea... de la cooperativă... Cu dubiţa lu' fi-su, care lucrează la Cîmpina... Se-ntîlneşte pesemne cu Polina !

— Şi ăsta ? — geme îndurerat Geca Zbanţ, scrîşnind din dantură.

— Păi e unchiu-său, tovarăşe veterinar... Om mare, cu neamuri la Ierusalim şi la Cîmpina... Că dacă nu era el să ungă osiile, nu mai ajungea Polina moaşă, în veciivecilor amin !...

Ar fi cazul să vedem ce se întîmplă în peşteră. Deci dau comanda :

— Afară din groapă, fraţilor, şi repede după el !

Ajutîndu-ne, în măsura posibilităţilor, unul pe altul, reuşim să părăsim capcana fără prea mari vătămări. Ne scoatem ghimpii, strîngînd din ochi şi din buze, şi ne scuturăm veştmintele. Dar n-apucăm să facem un pas, că iarăşi ne-aruncăm disperaţi în gropan. Fiindcă din nou se-aude un bondar. De data asta ceva mai mititel, judecînd după ţîrîitul motorului.

Primii ghimpi, din prima coborîre, au fost nişte biete pioneze pe lîngă cei care ne sfîrtecă acuma, probabil de dimensiunea unor cuie de 8, din cele folosîte la confecţionarea lăzilor de ambalat buldozere. La vederea motocicletei ce apare la colţul drumeagului, avem toate motivele să ne considerăm neîndreptăţiţi. De ce nişte ghimpi atît de supradimensionaţi, cînd avem de-a face c-o biată tîrţîitoare, sub 98 cm. în loc să fim onoraţi de-o autobasculantă de 10 tone, pe măsura piroanelor din trupurile noastre.

Nea Romaniţă Curentu, care pare să cunoască întreaga populaţie din regiune, ne şuşoteşte rapid, explicîndu-ne cine-i motonautul :

— Păi ăsta-i Țițu Margiolea, responsabilul bufetului din Adîncuri !...

Imediat îmi sare o siguranță :

— Cum ai spus ? Adîncuri ?... Care Adîncuri ?

— Cătunul de lîngă Secături... De unde-i, de fapt, și nea Lae al lu Parșolea, că la noi, la Colțiilupchii, el îi străinaș... Mutat în averea lu' socru-său...

Și eu care, tot timpul, îmi imaginasem alt soi de „Adîncuri" !

Motociclistul trage lîngă dubiță, privește în jur, apoi o pornește și el spre intrarea grotei.

— Ieșiți, băieți, că-l pierdem și pe-ăsta !

— Omule, aș zice să nu ne grăbim ! — mă temperează Iermolai. — Dacă mai vine vreunul ? Chiar și pe-o bicicletă... Îți dai seama ce ghimpi ne așteaptă ?...

Însă pe Zbanț îl frămîntă o problemă, care nu-i dă deloc pace, și-l chestionează intempestiv pe nea Romaniță.

— Să nu-mi zici că și ăsta-i unchiul Polinei, că nu te cred ! Nu văzuși ce țanțoș coborî de pe prăpădita aia de motoretă ? Puteai să juri că-i Steeve McQuinn, în cursa aia de pomină, cînd îi duse de nas pe nemți. Ce-are el de-mpărțit cu Polina ?...

— Tovarășu veterinar, dar mai astîmpără-te, — glăsuiește nea Romaniță, sîcîit de-atîtea bănuieli, — sigur că are... Sînt veri primari, după mamă, iar după lege trebuie să-și împartă între ei ograda moștenită de la răposata Țilimindroaica, moartă de febră moftoasă, care-l înfiase pe orfanu' lu' sor-sa, moartă și ea tot dintr-un moft de încurcătură de mațe...

Dacă nu-l întrerup acum pe nea Romaniță, ne va prezenta întreaga situație de cadre a familiei Țilimindriu, care-i imposibil să fie lipsită de alți veri și nepoți, cumetri și cuscri, nași și fini. Așa că-l invit :

— Nene, du-ne în peșteră ! Cred c-ai mai fost înăuntrul Gușteriței, nu ?

— Nu ! — îmi răspunde jenat Curentu. — Dar mă descurc... Am fost în alte peșteri... La Scorțoasa, apoi la Bîta dracului... Toate-s la fel, găuri în piatra muntelui...

Bizuindu-ne pe experiența dobîndită de nea Romaniță, cu prilejul vizitării altor catacombe montane, rătăcim de

vreo jumătate de ceas prin măruntaiele Gușteriței, la lumina chioară a unicei lanterne aduse de noi.

Totuși, din cînd în cînd, auzim glasurile celor pe care îi urmărim. Gușterița posedă o mulțime de cotloane și burlane, treceri și bolți de rezonanță, așa că-i firesc să răzbată pînă la noi vocile participanților la ședință.

Excedat de nepriceperea fostului ghid, preiau inițiativa (și lanterna). Și, spre surprinderea generală, descopăr calea de acces spre locul întrevederii celor din Colțiilupchii cu cei din Adîncuri. Nespus de simplu. Doar utilizîndu-mi la maximum finețea auzului, depistez imediat burlanul prin care se-aud cel mai bine discuțiile. Ca o culme, e chiar deasupra noastră. Totul, acum, e mai mult decît clar. Ne suim pe burlan, și răzbim în sala de ședință. Rămîne să rezolvăm aspectul tehnic. Doar atît.

După cum era și de așteptat, reușim. Însă după îndelungi eforturi susținute și colective.

Mai ales cînd am rămas înțepenit în burlan, nu din pricina gabaritului necorespunzător, ci din cauza lui Laie Bîc, care ținuse neapărat să-mi ofere, ca punct de sprijin suplimentar, unul din picioarele sale (cred că dreptul). Prins între pieptul meu dezvoltat și peretele gîrliciului, piciorul lui Laie s-a dovedit de prisos, însă imposibil de dezamorsat. Numai după ce l-am descălțat de bocanc, am reușit să-l mai împing puțin. După ce i-am scos și ciorapul de lînă, care-mi zgîria permanent obrazul, am scăpat de prețiosul ajutor.

Cînd ne-am extras cu toții din burlanul iadului, ne-am pomenit într-o grotă imensă, amenajată ca un gigantic hangar. Iar în mijlocul uriașei încăperi de stîncă, la o masă de piatră, luminată violent de-un „petromax", Gulliver Naiba, Polina Țilimindriu, Lae al lui Parșolea, Titu Margiolea și „colaboratorul" Brișcă se întinseseră la un festin din cele mai bizare. Bătrînul vegetarian devora, sfîșiind cu dinții (confecționați probabil de Tulli Pompadur) o gigantică pulpă de gîscă, bine rumenită și extrem de apetisantă.

— Doctoriță, — îi suflu eu Milicăi Manzur, — dă-mi ceva, o tabletă întăritoare, că simt cum m-apucă leșinul !...

23). COMOARA DIN GROTĂ

Pitiți pe după niște stalactite (sau stalagmite, speologia nefiind specialitatea mea) privim dublu impresionați la mediul ambiant. În primul rînd pentru că sîntem lihniți de foame, iar proviziile din rucsacul lui Romaniță s-au topit de mult, și în al doilea rînd fiindcă ne tulbură realmente aspectul încăperii principale a peșterii.

În timp ce gazdele și oaspeții se delectează cu merindele de pe masa de piatră, iar prietenii mei îi privesc ca hipnotizați, eu examinez atent amenajările din grotă.

Lîngă peretele opus nouă remarc niște agregate necunoscute, prevăzute cu tot soiul de țevi și retorte, cazane și camere de presiune. Apoi, la vreo cîțiva metri, mormane de saci cu zahăr, stive întregi de lăzi și lădițe, de genul celor folosite la apele minerale. Enigma, pe care încerc s-o dezleg, nu-i rostul lor în peșteră, ci calea pe care au fost transportate. Pentru că nu-mi închipui să fi fost aduse prin burlanul pe care l-am utilizat noi. Deci, ce mai turavura, există o cale de acces mult mai comodă.

Deodată, din senin, mă străfulgeră o idee genială. Așa cum mi se întîmplă totdeauna, mai ales cînd sînt bîntuit de intuițiile mele detectivistice. Bătrînul Gulliver Naiba, în ciuda propensiunilor sale mărturisit magice, oculte sau vrăjitorești, depune o altă activitate, mult mai terestră. Iar un crîmpei din conversația magului, care se adresează responsabilului de la bufetul din Adîncuri, îmi confirmă imediat supoziția :

— Stăpînilor, comoara e-a noastră ! V-am spus-o încă de anul trecut, cînd n-ați vrut să vă băgați !... Ați dat înapoi înaintea darului întins de Josimea Sa... Rău ați făcut... Iar acum, cînd sînteți la ananghie, veniți tot la El... Avem la îndemînă comoara, nu trebuie decît să puneți osul, să munciți, și s-o scoateți la iveală !...

Margiolea, spărgînd un ou de tăblia mesei, privește cîș la bătrîn :

— O scoatem noi, că sîntem obișnuiți cu munca, dar cît face în lei ?

— Rușine să-ți fie, Titule, — se rățoiește Gulliver la el, — numai la bani te gîndești...

— Dar la ce vrei să se gîndească, nene Gullivere, la bazaconiile lu' tălică, la Belzebuticul din adîncuri, la diavolii din bezne ? Că ne-ai împuiat capul cu drăciile astea, de ni s-au umflat cît niște țifoaie ! Comoara o scoatem, dar trebuie să ne-nțelegem și cum o-mpărțim ! E bine așa ? — intervine Lae al lui Parșolea.

Acuma totul mi-e limpede ! Bătrînul întreprinde operații de foraj în grota Gușteriței, în căutarea unei comori. Iar lăzile sînt destinate evacuării pămîntului forat. De-aia vin oaspeții cu duba. Ca să le care cine știe unde. Înseamnă că lucrează de multă vreme aici, din moment ce-au reușit să transporte instalațiile de forare, toate fierăraiele pe care le-am zărit lîngă peretele peșterii.

Și totuși, cînd mă gîndesc că bătrînul pare mereu obsedat de zeii lui subterani, trebuie să conchid că, ori ne minte pe toți, ori nu-i zdravăn la minte.

Polina, ștergîndu-se delicat la gură cu dosul palmei, se adresează mieroasă, cu glasul ei abraziv, bătrînului Naiba :

— Și eu cu ce m-aleg, nene Gulliver ? Că pe Tulli văd că l-am cam pierdut de mușteriu... Ai greșit leacul de dragoste, și mi-ai dat benedictină, de-aia de-a dumitale, care mi-a buimăcit capul...

— Stăpînă, potolește-ți telegarii ! Tulli lucrează și el cu noi !

Zbanț, care devine nervos auzind de numele lui Pompadur, se dă lîngă mine și-mi șopocăiește :

— Scriitorule, meștere, auzișî ? o vinde dentistului !...

— Omule, stai blînd, — îl lămurește Iermolai Bîc. — nu-i așa cum crezi, ci invers...

— Cum adică invers ? — se interesează Geca.

— Dentistul e cel care va fi vîndut... S-a zis cu el, nu mai scapă din mîinile moașei... Așa dragoste mai zic și eu... Ca-n filme !

Le fac disperat semne să vorbească mai încet. Nu-i momentul potrivit pentru probleme personale. E mult mai important să aflăm despre ce comoară-i vorba, decît să ghicim în bobi soarta dentistului sau a Polinei.

Lae al lui Parșolea, gestionarul cooperativei din Colții-lupchii, care mănîncă în continuare ca un spart, ia din coșniță un alt copan de gîscă, și începe să-l dezintegreze într-un ritm înspăimîntător. Nu-i prevăd, dietetic vorbind, un viitor de aur.

— Nene Gullivere, atunci cum rămîne ? Cînd scoatem comoara ? — se interesează Parşolea, întrerupîndu-şi pentru o clipă masticaţia.

— De ziua echinoxului !

— Ăsta ce sfînt mai e, că nu i-am citit numele în calendar ? — devine curios şi Margiolea, spărgînd un al treilea ou. Şi tot de masa de piatră...

Gulliver intră în dificultate. Cred şi eu. Cam greu să explici unor cadre comerciale rurale probleme astronomice generale. Dar bătrînul se descurcă, pentru că-l aud :

— Stăpînilor, v-aţi tîmpit de tot, păi nu v-am spus de anul trecut că trebuie să scoatem comoara cu prilejul bîlciului ?

Lejer ofensaţi de invectiva magului, responsabilul şi gestionarul abandonează pentru o clipă cina cea de taină de la miezul nopţii. Polina, considerîndu-se exceptată de la epitet, întreabă cu insistenţă suspectă :

— Nene Gullivere, şi care-i partea mea ? M-aleg cu cevaşilea ? Că-s fată săracă, şi fără de noroc... În loc să mă îndrăgească Tulli, că-i băiat de salon, şi umblă numai cu dinţi de aur, am ajuns să se ţină de capul meu viţelul ăla de la vaci, zbănţu-i-l-ar Dumnezeu de olteán...

— Lasă-te în grija mea, stăpînă şi copilă scumpă ! Ce-i al tău e pus deoparte... În afară de Pompadur, care te va iubi nebuneşte, te scap şi de veterinar...

— Să-ţi dea Dumnezeu sănătate, nene Gullivere ! — smiorcăie răguşit primitiva, înfulecînd ultima ciozvîrtă de friptură, pentru ca apoi să se şteargă pe mîini, elegant şi fandosit, cu şervetul de lîngă ea. Care şervet, însă, se dovedeşte a fi batista de zile mari a magului.

Naiba îi smulge batista din mînă, o examinează extrem de indispus, mai ales la văzul petelor de grăsime, şi declară solemn :

— Eu nu lucrez cu Dumnezeu, stăpînă, că dacă nu ţi-a dat matale minte, înseamnă că nu-i atent la ce face pe pămîntul ăsta păcătos... Domnul meu e Jos, în adîncul cel mai adînc, unde-i numai inima cea tare a lumii, a tuturor făcutelor şi nefăcutelor... Aşa să ştii !

Geca Leoveanu, oarecum abătut, de cînd a auzit părerea Polinei despre personalitatea sa, mă trage de mînecă :

— Îl auzişi, maestre ? Cine-i domnul ăla de jos ?

Docforiţa Milica, enervată de nevinovăţia veterinarului, îl repede :

— Naiba, tontule !

— Păi nu-l văzuşi că-i sus, la masă cu neamurile Polinei ?

— Geca, dragule, geaba insişti, m-am convins că eşti incurabil... Pînă nu te scap de moaşă, nu mă las ! — încheie discuţia Milica Manzur, ieşită din fire. — Eşti nemaipomenit !

— Ştiam asta ! — se fudulește inconştient veterinarul. — Dar nu-i un motiv să te răzbuni pe biata fătuţă... Ce-ţi veni ?

— Păi ţin la tine, nefericitule, nu-ţi dai seama ? — îl lămureşte pe loc doctoriţa.

Iermolai Bîc îşi pierde controlul şi uzul raţiunii, îl scutură pe Geca şi-i şuieră în faţă :

— Omule, nu-i adevărat ! Nu-i posibil ! Să n-o crezi !

— De ce nu ? — se consideră jignit Geca Leoveanu-Zbanţ, eliberîndu-se brutal din mîinile forestierului.

Bietul Laie, nemaiştiind ce face, se aruncă disperat cu faţa la peretele de stîncă al peşterii, pornind să bată în el cu pumnii.

O avalanşă de bolovani, mai mari şi mai mici, se desprinde din peretele grotei, stalactitele şi stalagmitele (sau ce-or fi fost) încep să cadă, sfărîmîndu-se ca sticla. Zgomotul e de nedescris. Sfîrşitul lumii ar răsuna mult mai duios.

Plini de praf, de zgrunţuri şi de cioburi de piatră, începem să tuşim cu toţii în cor, pe mai multe voci.

— Stingeţi petromaxul ! — dispune imediat Gulliver intrînd în alertă. — E cineva în peşteră !

Lumina nu se stinge.

Pînă să-şi instrumenteze acoliţii cum se opreşte din funcţiune un petromax, îl abandonăm pe Gulliver Naiba. Avem alte treburi, infinit mai urgente.

În primul rînd să fugim de-aici, pînă nu ne prind aspiranţii la comoara din grotă. Şi să ne dăm drumul, cît mai rapid, pe burlanul prin care operasem ascensiunea.

Operaţia inversă e sensibil mai lesnicioasă, însă şi mai dureroasă. Cu pielea zdrelită şi hainele sfîşiate de colţii stîncii, lunecăm vertiginos la vale. Aterizarea se petrece în cele mai bune condiţii, şi scăpăm nevătămaţi. Doar cu ţurloaiele niţel otînjite, din pricina căzăturii prea bruşte.

Lae al lui Parşolea are iniţiative, căci îl auzim behăind :

— Nene Gullivere, au fugit prin gîrlici ! Haidem după ei, că-i prindem la ieşire. Titule, înşfacă bîta... Haide, roiul, nu mai sta !

Cursa contra cronometru se desfăşoară normal. Noi alergăm ca orbeţii, de ne ies ochii, prin gîrliciurile pe unde sosisem, ei aleargă detaşat, avînd şi lumină, pe drumul lor binecunoscut.

Totuşi, printr-o minune, absolut inexplicabilă, ajungem primii la finiş. Văzînd că ne foim dezorientaţi lîngă ieşirea Guşteriţei, Milica, plină de iniţiativă, ne transmite :

— Geca, treci la volanul dubiţei, iar matale, grasule, încalecă pe motocicletă...

Toată viaţa am respectat legile, aşa că sînt nevoit să-i mărturisesc doctoriţei :

— N-am carnet de conducere decît pentru autoturisme ! Regret, dar nu mă sui în şaua motocicletei...

Milica se uită la mine neîncrezătoare, apoi îl întreabă pe Geca Leoveanu :

— Dar tu ai carnet ?

— Sigur că da ! Însă nu ştiu să mîn maşina... E de Cruce Roşie !

— Aţi înnebunit toţi ? Vreţi să ne prindă bandiţii ? Ce-i facem ?

Noroc că-s lucid. Niciodată nu-mi pierd sîngele rece în situaţiile limită. Mai ales cînd aud în spatele nostru un tropot de paşi, cum se întîmplă acum. Le arăt insistent trăsura proptită în stînca de la cotitură... Dar membrii grupului de comando nu-mi sesizează intenţia.

— Fuga la trăsură ! O scoatem la şosea, şi-i dăm drumul la vale... Ne urcăm toţi în ea, şi-n zece minute i-am distanţat !

Nea Romaniţă Curentu are şi dînsul o idee salvatoare :

— Tovarăşu creator, vă-mping eu, din spate... că nea Dobre-i în brădet. Tovarăşul Zbanţ, care are şi carnet, după cum l-aţi auzit, trece pe capră... Iar dumneavoastră, adică matale, cu tovarăşa Milica şi cu tovarăşul Bîc vă urcaţi în trăsură...

În mai puţin de zece secunde sîntem instalaţi în arhaicul vehicul.

Peste alte zece secunde ne dăm jos. Fără hulube, Zbanţ n-are posibilitatea s-o dirijeze. Atunci optăm pentru ultima

variantă, adică o luăm la goană pe jos, utilizînd același drum forestier pe care sosiseră căutătorii de comori.

Pentru a-i împiedica să-l folosească și ei, răsturnăm hîrsura de-a curmezișul șoselei.

Asta a fost ideea mea, și mă mîndresc cu ea.

Nu mai avem mult pînă-n Colțiilupchii. Am parcurs cei șase kilometri în maximum o jumătate de ceas. Dar nici picioarele nu mă mai țin. Mă țin în schimb bunii mei prieteni. Care cum poate și cum îl lasă inima.

Cînd ne apropiem de marginea pădurii, auzim în spatele nostru un bubuit fantastic. Zgomotul de tablă turtită îmi e binecunoscut.

— Privește, omule ! — strigă entuziasmat Laie Bîc. — E mașina lui Parșolea...

Întorc capul din mers. Într-adevăr, Laie are un remarcabil simț al identificării. E chiar dubița responsabilului de la cooperativă. Eu n-aș fi fost capabil s-o recunosc, așa cum stă cu roțile în sus, înghesuită între doi brazi (însă în afara drumului). Cum o fi reușit performanța asta ?

Deși sînt curios să aflu ce mai fac pasagerii dubiței, în care bănui că se instalaseră Gulliver, Polina și Brișcă, plus șoferul de excepție Lae al lui Parșolea, transformat în pilot de cursă formula I, renunț din motive ușor de priceput. Lipsește Țițu Margiolea. Nu-i exclus să fie și el pe urmele noastre. Și dacă ne prinde, n-ar fi cine știe ce mare necaz, dar ne poate identifica, și asta nu-mi convine deloc.

Un tîrțîit asurzitor, pe care urechea mea muzicală îl recunoaște imediat, mă avertizează de sosirea lui Margiolea.

— Ascundeți-vă ! — le strig companionilor mei.

Dar nu cred să mai fie nevoie. Derutat de apariția neașteptată a dubiței, într-o poziție cu totul neprevăzută, Țițu Margiolea părăsește partea carosabilă a drumului forestier, optînd pentru brădetul scăldat de splendida culoare a clarului de lună. Bineînțeles nu solitar, ci împreună cu mașina lui zburătoare. Bufnitura care urmează ne anunță că totul s-a terminat cu bine. Cel puțin pentru noi.

Ieșim urgent din marginea pădurii, și-o întindem spre Colțiilupchii.

La hotarul cătunului ne așteaptă și surpriza. Nea Dobre flirtează intens cu țața Catarița, care-i dă din mînă un smoc de fîn.

— Unde umbli, măi copile ? Te caut de-aseară... Romaniță, fugi pîn'acasă, ia niște ouă, să facem un scrob. Că-n sat e dănănaie mare... Domnul Gulliver s-a zăvorît în casă și urlă a morțiu, împreună cu dulăii săi de spaimă...

— De cînd, țață Catariță ! — o întreb intrigat pe bătrînă.

— Păi, de cînd s-a-nserat !

— Imposibil ! — răcnesc eu, acompaniat de grupul vocal al însoțitorilor din grupul de comando.

Figurile lor exprimă o uluire atît de îngrozită, încît țața Catarița începe să se-ndoiască de cele văzute cu ochii ei personali.

— Zău, copile, că nu mințesc ! — susține, totuși, bătrîna sus și tare. — Că nu-i întîia oară cînd stau și-l pîndesc, să văz ce drăcovenii mai pune la cale...

Deoarece știu prea bine că Gulliver Naiba este la ora aceasta foarte ocupat, zbătîndu-se să iasă din dubița răsturnată, consider că-i cazul să verificăm afirmațiile bătrînei. Nădăjduiesc s-o bîntuie iarăși halucinațiile ei. C-altminteri nu-i bine.

Ne-ndreptăm în goana mare spre locuința magului. Încă de la distanță, minimum cinci sute de metri, se-aud niște strigăte stranii, un soi de lamentații în sferturi de ton. Dacă n-ar fi glas omenesc, aș zice că-i chelălăit de cîine.

Mărim pasul. Iermolai Bîc, plecîndu-se spre urechea mea, îmi șoptește încet, ca să nu-l audă Milica :

— Oricît sînt eu de forestier, plus poet oniric, aș jura că-i urlet de om bolnav de turbare... Dar nu vreau s-o jignesc pe doctoriță.

Intrăm în curte, dînd de gard ușița, apoi ne năpustim la fereastra odăii celei mari. Obloanele sînt trase, însă lumina care răzbate din casă atestă că-i cineva înăuntru.

Milica, în calitatea ei de medic, speriată să nu i se fi întîmplat ceva bătrînului, bate cu pumnul în oblon.

Chelălăitul încetează. După care auzim glasul magului :

— Dați-vă osteneala și intrați, oricine ați fi, deși știu cine sînteți !

Formula îl demască imediat pe Gulliver Naiba. Înlemnim cu toții, nemaiîndrăznind să dăm urmare invitației. Iar peste o clipă, curios să vadă de ce nu intrăm, în prag se ivește bătrînul mag, mai reprezentativ și solemn ca niciodată.

— Ce s-a-ntîmplat, bătrîne șef de trib ? De ce te vaieți atît de jalnic ? N-ai mai plecat la întîlnirea de la Gușterița ? — iau eu cuvîntul.

Bătrînul își înfundă mai bine melonul pe cap, apoi își duce mîinile la spate. Fără să zăbovească excesiv, îmi răspunde pe loc :

— Sînt peste trei ceasuri de cînd m-am întors ! Am terminat toate pregătirile pentru liturghia de mîine, și-acuma cîntam imnurile închinate celui de Jos ! Făceam un soi de repetiție ! Nu vă place vocea mea, de spuneți că mă vaiet ? Îmi pare rău, dar așa sună cîntecele mele... Și, pentru că sînteți aici și se-apropie zorile, nu vă mai trimit altă invitație... Mîine, în jur de orele trei, după prînz, ne întîlnim cu toții în fața peșterii... Bănuiesc că cunoașteți drumul, mai ales că-l aveți pe Romaniță cu voi... Acuma, stăpînilor, vă las, că mai am de cîntat... Cu bine !

Mergînd spre „moara dintr-un dud", unde intenționez să dorm ca un dulce copil, mă gîndesc la evenimentele din noaptea asta de pomină. Membrii colectivului nostru s-au împrăștiat, fiecare pe la „cășile" lor.

Numai eu sînt frămîntat de-un gînd sîcîitor. Melonul domnului Naiba arăta excepțional. Or asistasem personal la turtirea sa, atunci cînd bătrînul coborîse din trăsura de la miezul nopții.

Tare mi-e teamă că n-am s-adorm atît de lesne...

24). LITURGHIA NEAGRĂ

Așa cum am bănuit, deși sînt cuibărit în pat de peste o jumătate de ceas, somnul refuză să se instaleze în organismul meu obosit în exces. Dar nici gîndurile nu-mi îngăduie să aținesc, pentru că mi se învîrtejesc prin cap asemeni unor reactoare teleghidate, dar scăpate de sub control.

Dacă la un moment dat totul mi se păruse clar, acuma-i invers. Tulbure de tot. Întrunirea lui Gulliver cu Lae al lui Parşolea şi Ţiţu Margiolea, asistat de Polina Ţilimindriu şi Brişcă, avusese precis un sens. Sens pe care, însă, nu reuşesc deloc să-l depistez. Că vor să foreze în peşteră, în căutarea unei comori, asta mai înţeleg. Dar de ce trebuie s-o scoată la iveală tocmai cu prilejul bîlciului, anume în ziua echinoxului de toamnă, nu mai sînt capabil să pricèp.

Pesemne că-n timpul febrilelor mele investigaţii mentale, care nu mă abandonaseră nici o secundă, trebuie să fi tras şi-un puişor de somn, deoarece mă trezesc pe la unsprezece şi jumătate. Bineînţeles, cu condiţia ca „Omega" să indice ora exactă.

Însă stomacul meu reprezintă un ceasornic mult mai sigur, pentru că m-a pălit o foame cumplită. Cînd îmi amintesc de friptura de gîscă pe care o devorau participanţii la întrevederea din grota Guşteriţei, mi-aduc aminte că n-am mai mîncat nimic de-aseară. Ceea ce nu-i bine !

Cred că am şi halucinaţii, din pricina senzaţiei îngrozitoare de foame, deoarece sînt victima unor aberante iluzii olfactive. Simt în nări aromă de costiţă prăjită, mirosuri vrăjite de lapte lejer afumat, aşa cum îmi plăcea în copilărie, de mujdei de usturoi şi de alte minuni culinare. Şi, ca o culme, pentru a-mi accentua iluzia, toate răzbat spre mine din direcţia bucătăriei amenajate în „moara dintr-un dud".

Îmbrac ţoalele în mai puţin de trei minute. După care, demoralizat de gîndul că-mi ştiu proviziile lichidate încă de ieri, mă îndrept întristat spre bucătărie, în speranţa că voi mai depista niscaiva biscuiţi dietetici, refuzaţi de lacomii mei prieteni.

Încă înainte de-a deschide uşa kicinetei, constat apariţia şi-a unor iluzii auditive. Pentru că disting sfîrîitul costiţei afumate, care se perpeleşte în tigaie... Ceea ce, din păcate, nu-i posibil. În primul rînd din pricina absenţei totale a produsului respectiv. Iar în al doilea rînd, chiar dacă acesta ar fi existat, în nici un caz nu s-ar fi autoprăjit. Şi, mai ales, fără cîteva ouă zvîrlite deasupră-i...

Pesemne că-s bolnav rău, deoarece cînd pătrund în bucătărioară, apar şi false senzaţii optice. Masa este pusă, aşa cum mi-o pregăteşte Penke, nevastă-mea, pentru prezentarea minidejunului. Iar la reşoul aragazului, cu spatele

la mine, cineva se îndeletnicește cu confecționarea altor iluzii, probabil gustative. Înciudat trîntesc ușa. Mai mult pentru a mă trezi la realitate.

Fantoma, însă, nu-i fantomă, ci făptura pricăjită și negricioasă a lui Romaniță Curentu. Cînd îl aud și vorbind, încep să mă îndoiesc de simptomele vreunei maladii misterioase, generatoare de triple aberații : auditive, vizuale și olfactive.

— Bună ziua, tovarășu creator ! — grăiește drăguțul de Romaniță. — M-a trimis țața Catarița să-ți pregătesc ceva de-ale gurii. Că-mi zise : „Măi nepoate, vezi ce face copilul ăla, că tare-i neajutorat, de se lasă el amăgit de șmecheriile diavolului de Naiba. Du-i ceva mai țeapăn, că-l așteaptă pesemne încercări grele, și gătește-i-le singur, că dînsu-i tare obosit !".

— Bună să-ți fie inima, nene Romaniță ! — devin eu imediat sentimental. — Ce-mi prăjești acolo ? Chiar ce-am mirosit și-am auzit, dar încă n-am văzut ?

Curentu mi-arată tigaia, una din cele mai mari, și-mi mărturisește :

— Am rumenit niște pecie de porc, afumată încă din toamnă, și-am spart și vreo șapte oușoare, pe care le-am făcut scrob, că la ochiuri nu mă pricep... Însă cred că n-ai gustat așa ceva, tovarășu creator, pentru că-i scrob cu mujdei...

— Formidabil, nene Romaniță, deși mă tem ca usturoiul să nu-mi dea arsuri...

— Îl stingi tălică lesne cu două căni de lapte fiert... Numai că s-a afumat oleacă...

Mă așez urgent la masă, așteptînd ca nea Romaniță să finiseze scrobul. Pînă una alta, mă opăresc lejer cu niște lapte fierbinte, în care înmoi nițică turtă caldă, de țest. Dar nu mai am vreme să suflu în divinul lichid, pentru că-n tindă tropotește o întreagă cireadă. Iar peste o clipă năvălesc în kicinetă bunii mei prieteni : Milica, Ieromolai Bîc și Geca Leoveanu-Zbanț. În loc să-mi strîngă mîna și să-mi dea binețe, se reped mai întîi la nea Romaniță, să vadă ce meșterește la aragaz. Strigătele lor, de entuziasm dezlănțuit, nu mă entuziasmează deloc.

— Omule, sîntem atît de flămînzi, încît am mînca și pietre ! — declară aluziv Laie.

Milica și Geca se abțin, așteptînd reacția mea.

— Nici chiar așa, dragă Bîcule, — îl domolesc eu pe forestier, — uite, aveți turtă caldă, o străchinuță cu mujdei, ospătați-vă și voi... Mai ales că usturoiul ajută la scăderea tensiunii arteriale !

— Iar matale, grasule, ai să dai gata scrobul de unul singur ? Cu riscul să-ți crească excesiv colesterolul ? — se miră profesional doctorița Milica Manzur. — Nu-s de acord, în primul rînd ca medic, și-apoi, în al doilea rînd, ca prieten...

Geca Zbanț nu se mai dispersează în discuții. Înșfacă tigaia, o plasează la mijlocul mesei, scoate rapid din sertar niște furculițe, le împarte tuturor, cu excepția mea, și începe să manevreze extrem de versat.

Milica și Laie mă poftesc să particip la lichidarea conținutului tigăii. Accept amabila lor invitație, deși nu posed instrumentul adecvat pentru ingurgitarea talmeș-balmeșului. Totuși, în ciuda penuriei, mă descurc satisfăcător, utilizînd în loc de furculiță coji de turtă caldă. Mult mai capacitoase și mai eficiente.

Peste un minut privesc trist la tigaia gata spălată, pe care o mai șterg cu-o bucățică de miez, în speranța să mai culeg ceva. Sufletul !...

— Prietenul la nevoie se cunoaște ! — le declar minunaților mei amici. — Fără voi mi-ar fi căzut greu scrobul... Mai am niște biscuiți dietetici, nu serviți ? Merg perfect cu lapte cald...

— Ne-ajunge, — mă informează doctorița, — biscuiții fermentează și generează flatulență... Însă lapte bem...

Nea Romaniță, încîntat de succesul preparatelor sale, se-așteaptă probabil să-l felicit. Însă n-am timpul necesar și nici dispoziția. Sînt atît de flămînd, încît mă îndeletnicesc cu ultimul pachet de biscuiți, în vreme ce tustrei companionii îmi beau laptele adus de Curentu.

— Fraților, e-aproape de ceasurile două ! La trei începe slujba promisă de Naiba. Cred că merită să-l onorăm cu prezența noastră, că cine știe ce mai observăm !... Avem posibilitatea să investigăm, fără să dăm de bănuit, ba dimpotrivă, poate-l convingem că simpatizăm bazaconiile sale ocultistice !

Atenționarea întreprinsă de mine are darul să amintească echipei misiunea reală a participării noastre, și

anume descifrarea enigmaticului Gulliver Naiba. Numai Romaniță obiectează :

— Tovarășu creator, eu mi-s creștin, nu mă vîr în drăcoveniile diavolului... Lăsați-mă aici, să spăl vasele și să păzesc „moara dintr-un dud"... V-aștept pînă vă-ntoarceți... Așa mi-a spus, dealtfel, și țața Catarița !

După ce fac plinul, cu niște benzină suspectă, maximum 5 litri, găsită în beciul lui Gulliver Naiba, sîntem gata de drum.

Deși s-au creat unele dificultăți la încărcarea echipei în „Bombiță", pînă la urmă reușim să demarăm. Biata „Bombiță", nu-i proiectată decît pentru 310 kg. sarcină.

La trei fără cinci, ajungem totuși lîngă intrarea peșterii Guștericța. Unde, spre surprinderea noastră, sîntem întîmpinați de reprezentanții lui Gulliver Naiba, în persoanele lui Parșolea și Titu Margiolea.

Bineînțeles, ne facem că nu-i cunoaștem. Vorba ceea, nici scrob cu usturoi n-am mîncat, nici gura nu ne miroase...

— Ne-a rugat nenea Gulliver să vă conducem la altar... Să ne grăbim, că-i o mulțime de lume, și ne-așteaptă ! — îmi comunică Parșolea, considerîndu-mă șeful grupului. După care face prezentările : „Tovarășul Titu, de la Adîncuri, iar eu sînt tovarășul Lae..."

Mă recomand și eu, cît mai călduros, în vreme ce Parșolea mă informează că știe cine sînt, deoarece i-a spus nen-su Gulliver, iar pe ceilalți îi știe de ani de zile, întrucît lucrează și trăiește în aceeași localitate.

În sunetele triumfale ale fluieratului strident emis de supapa de siguranță a radiatorului „Bombiței", care fierbe violent, dar intens, ne lăsăm conduși de reprezentanții magului spre intrarea peșterii.

În timp ce înaintăm prin hrubele acesteia, la lumina unui reflector electric manual, pe care-l manevrează Titu Margiolea, îmi dau seama că mă sîcîie un gînd. Și, pentru că Iermolai pășește chiar în spatele meu, îl întreb printre dinți :

— Cu ce-or fi venit la liturghie ?

— Cine ? — se miră Laie.

— Gestionarii, magul, lumea care ne așteaptă...

— Omule, nu te supăra, dar la asta nu m-am gîndit ! — se scuză forestierul. — Dar de ce te interesează ?

— Pentru că n-am zărit nici dubița, și nici motocicleta lui Țițu !

— Or fi date la fier vechi, după ce-au pățit astă-noapte !

— Posibil. Și, totuși, cu ce s-au deplasat aici ? Nu te frămîntă problema asta ?

— Nu ! recunoaște indiferent Bîc.

Iese din starea sa de permanentă nepăsare, abia cînd pătrundem în grota cea mare a peșterii. Dar nu-i cea pe care o examinaserăm astă-noapte. Ci cu totul alta, amenajată elegant, arătînd chiar ca un altar de biserică.

— Dumnezeule ! exclamă uluit Iermolai Bîc.

— Taci, — îi sugerez eu, — aici nu-i la preț ! Bătrînul slujește altor zei, după declarațiile sale...

Grota în care ne aflăm acum, spre deosebire de cealaltă, pare mult mai încăpătoare. Lîngă peretele din fund, pe un soi de podium, a fost ridicat un altar din carton gros, pictat în culori țipătoare. Imaginile zugrăvite reprezintă scene din infern, însă într-o viziune total opusă celei întîlnite în pictura bisericească ortodoxă. Dracii sînt înțoliți omenește, cu straie locale, iar alții nici n-au măcar coarne.

Tabloul central, înaintea căruia se află un soi de statuie, înfățișează, după părerea mea, o agapă colegială. În jurul unei mese uriașe, sute de diavoli se ospătează copios, folosind tacîmurile contemporane, veselă modernă, pahare modelate funcțional, conform unui design original. Spre regretul meu, nu sînt în stare să disting bucatele din care se înfruptă. Păcat... Pentru că, știu precis, bucătăria raiului e strict vegetariană, pe cînd în iad, mă rog, ca în iad, mai tu o fripturică, mai un crap la cuptor, sau niște plăcinte moldovenești cu poalele-n brîu... Altă viață !

De ambele părți ale statuii care, fiind învelită într-un cearceaf (dubios de curat), nu poate fi văzută, ard două lumînări de nuntă, sau de botez, însă din ceară neagră, înfipte în niște sfeșnice oribile, confecționate din cranii de vită.

— Grasule, — mă trage de mînecă Milica Manzur, — mai ții minte ce ți-am spus, cînd ne-am întîlnit prima oară ?

— La ce te referi ? — devin curios.

— La oamenii magului, cumetrii și finii, vecinii și datornicii, toți cei care ți-au vîrît în cap tîmpeniile cu

satul vrăjit, blestemat, cu fîntîni secate și alte bălmăjeli...

— Aha ! Și ce-i cu ei ?

— Păi sînt aici, în marea lor majoritate !

De fapt, nu-s chiar atît de mulți. Maximum șapte-opt persoane... Dar s-au ghemuit unul în altul, atît de strîns, încît creează falsa impresie a mulțimii. Dacă-i punem la socoteală pe Brișcă, Tulli Pompadur, care stă pitit după Polina, pe Lae al lui Parșolea și pe Țițu Margiolea, să tot fie o duzină cu toții. Mă miră însă prezența dentistului. N-o fi el prea ortodox, dar nici cu Belzebuth nu-l văd făcînd casă bună. Altele trebuie să fie motivele prezenței sale aici.

Petromaxul instalat pe piedestalul de la poalele statuii, într-un echilibru destul de precar, începe să fîsîie îngrijorător. Peste cîteva secunde se stinge de la sine, răspîndind o putoare îngrozitoare de benzină normală, de 75 CO.

Rămasă numai în lumina luminărilor, lumea începe să murmure.

— Stăpînilor ! — rage glasul mieros al magului Gulliver, dar care preferă să fie încă invizibil. — Stăpînilor ! Pregătiți-vă...

Un nor de praf (sau de fum) se ridică brusc de sub ceaceaful care învelea statuia. Brișcă, pe care încă nu-l văzusem, trage vîrtos de poalele lințoiului. Statuia ni se înfățișează ochilor, iar din spatele ei se ivește Gulliver Naiba.

În afara melonului tradițional, al tunicii scoțiene, cu zeci de bumbi, ca un tablou de ascensor, magul și-a completat ținuta sacerdotală cu un ciolan imens de vacă, sau, eventual, de bou. Îl manevrează ca pe-un baston episcopal, binecuvîntîndu-ne prin gesturi hilar de solemne.

— Priviți-l și iubiți-l pe Leonard, pe Marele Negru, pe Marele Țap tricornat și cernit, pe Stăpînul nostru, domnul Subpămîntului...

La invitația lui Gulliver, pornesc să-l privesc și eu pe Marele Țap. Dar fără să-l iubesc. Pentru că-i groaznic de prost modelat. Bănuiesc că sculptorul, care s-a ocupat de confecționarea lui „Leonard", trebuie să fie în viața de toate zilele cioplitor de cruci, din cei care, la comanda rudelor îndurerate, fabrică în serie îngeri de prost-gust, asemănători găinarilor din cartierul în care locuiește.

Leonard, Marele Negru, aduce, fără prea multă bunăvoință, cu măcelarul nostru de pe Calea Moșilor. Gras.

pletos ca un hippy, cu coarne din material plastic, vopsit cu roşu pe buze şi obraji, unsuros şi slinos pe întregul său trup despuiat, individul imaginat de artistul periferiei cine ştie cărui oraş de provincie se sprijină într-o coadă de măgar, magnifică, demnă să-l facă şi pe nea Dobre să moară de invidie.

Dacă-mi amintesc bine lecturile mele din marii exegeţi ai ocultismului, nenea Gulliver a digerat insuficient cele citite pe ici pe colo, interpretînd într-o viziune proprie cultul diavolului. Pentru că Leonard, conform tradiţiei, nu se înfăţişa credincioşilor săi decît cu prilejul marelui Sabbat, dar asistat de maestrul Jean Moulin, şi nicidecum de Gulliver Naiba. Nenea Leonard, între noi fie vorba, era însuşi diavolul, tartorul, patronul tuturor vrăjitorilor din întreaga lume. Şi nu se prezenta admiratorilor în chip de mulaj din mucava, ci în carne şi oase, cu cornul median în flăcări.

Ceea ce ne oferă acum bătrînul mag de la Colţiilupchii miroase de la distanţă a mistificare. Şi, în cel mai bun caz, dacă nu-i mistificare, ci opera unui creier sclerozat, dat în mintea copiilor, Gulliver e tocmai copt pentru o îndelungă internare la un institut de specialitate, ceva în genul spitalului 9, de la Berceni.

În vreme ce dereglatul bătrîn începe să intoneze o sinistră melodie, de trage la rindea timpanele asistenţei, o reuşită combinaţie de cîntec gregorian bisericesc şi cîntec de pahar lăutăresc, ilustrat cîndva de Zavaidoc, mă trag uşor lîngă Milica şi-i zic :

— Doctoriţo, l-ai examinat vreodată pe Gulliver ?

— Cred că va fi cazul să-i trimit sîngele, pentru un examen serologic. Abia acum îmi dau seama că bătrînul poate deveni nociv...

— Nici chiar aşa să n-o luăm !... — o liniştesc eu pe Milica. — Gulliver, după cum îmi dau seama, n-a reuşit să recruteze decît cretini... Cîţiva fini şi cumetri, plus doi gestionari ahtiaţi după comori...

— ...plus cîţiva intelectuali de rangul al doilea, printre care trebuie să te numeri şi tălică ! — completează Milica Manzur.

Brişcă se străduie căznit să susţină partitura ţircovnicului, îngînînd şi el, din cînd în cînd, cîte un behăit catastrofic, şi scuturînd o cădelniţă confecţionată dintr-o căpăţînă de capră... Însă fumul pe care-l degajă originala

cădelniță, nu-mi surîde deloc. Miroase a medicament. și nicidecum a smirnă sau tămîie...

— Stăpînilor ! — rage iarăși mieros Gulliver, întrerupîndu-și recitalul muzical mistico-pop. — Comorile, ca și comoara noastră, se află în pămînt, și nu în ceruri ! Pregătiți-vă, c-a venit vremea...

Îndată ce-și termină invocația sa ermetică, magul se dă un pas îndărăt, trece în spatele lui Leonard, îi strigă ceva lui Brișcă, pentru ca, apoi, imediat, să răbufnească un nor gros de fum. Smogul declanșat de cădelnița lui Brișcă se răspîndește în întreaga grotă. Lumînările negre se sting, de nu se mai vede om cu om. Aud tropot de pași, cuvinte zvîrlite printre dinți și... pauză.

Tușesc în cor cu grupul vocal al prietenilor mei, întrebîndu-mă dacă fumul cu care ne tratează Naiba n-o fi cumva toxic. Dacă nu-i toxic, precis că-i somnifer. Pentru că mă cuprinde un somn de moarte.

Pînă să-mi las trupul lîngă colegul Iermolai Bîc, de mult transferat în lumea adormiților, mă străfulgeră un gînd ciudat. Mi s-a părut, sau am zărit cumva chipul unui al doilea Gulliver, de cealaltă parte a statuii lui Leonard ?

Însă mă tranchilizez urgent. Halucinațiile provocate de fumul lui Brișcă nu-i exclus să genereze fenomene de diplopie, adică de imagine dublă. Ceea ce nu-i totuna cu iluziile optice. Însă, pînă să rezolv problema, competent și prompt, adorm ca un buștean brut.

25). SEDUȘI ȘI ABANDONAȚI, DAR ȘI SECHESTRAȚI

Mai rezistent decît ceilalți membri ai echipei noastre, mă trezesc primul din somnul artificial în care ne cufundase cădelnițările lui Brișcă. Putea fi și mai rău, dacă ne afuma cu cianură de potasiu...

Totuși, gîndesc eu cu mintea mea extrem de lucidă, dacă ar fi existat, pe undeva, cea mai mică intenție de eliminare a noastră, nu s-ar fi limitat numai la amețirea

parțială, ci ne-ar fi lichidat definitiv și irevocabil, în calitatea noastră de indivizi nefolositori „misticoficărilor" lui Gulliver Naiba.

Pînă să se trezească și companionii mei, încerc să-mi rememorez în detaliu straniul fenomen al dedublării magului. Totu-i posibil în lumea magicienilor de iarmaroc, însă ce mă mai tulbură încă e mica diferență observată la unul din ei. O chestie lipsită de importanță, dar inexplicabilă din punct de vedere științific. Un Gulliver avea melonul lejer turtit, iar celălalt Gulliver purta solemn un melon țipător de nou.

Abandonez microancheta mea, pentru că mi se pare dementială ideea existenței unei dubluri a lui Gulliver Naiba. Ca și cum nu ne-ar fi suficient un unic exemplar, total dereglat și caraghios.

Cînd sînt gata să abandonez orice speranță, aud un scrîșnet de chibrit dat pe cutie. Și se face lumină. Milica Manzur, căci ea era, își aprindea tacticoasă o țigară.

Milica Manzur se afla în proprietatea personală nu numai a unei cutii de chibrituri ameliorate (50 de bețe) dar și-a unei brichete tip revolver. Cu care, fără să rănesc pe nimeni, izbutesc să dau de una din enigmaticele lumînări negre și s-o aprind corespunzător, frigîndu-mi lejer și degetele.

Laie Bîc, care-l scutură zdravăn pe Geca, avînd intenția clară să-l trezească, mă avertizează :

— Omule ! Fii atent !

— De ce ? — întreb eu intrigat.

— Fii atent, c-au dispărut toți !... Nu-i bine... Nu-i bine ce se-ntîmplă !... Dac-au murit și ei ?

Iermolai începe să mă enerveze. Pentru că, într-o anumită măsură, are dreptate. Magul, Brișcă și majoritatea asistenței au dispărut... Se pare că sîntem singurii supraviețuitori. Însă logica mă obligă să-l contrariez pe poetul oniric :

— Laie, dragule, de vreme ce mai trăim încă, înseamnă că trăiesc și ceilalți. O singură ipoteză mi se pare valabilă... Anume că, în panica stîrnită de explozia de adineauri, au fugit care încotro, rătăcindu-se prin hrubele peșterii Gușterița... Nu-i exclus să fim nevoiți a-i căuta, pentru a le acorda primul ajutor... Și nu uita, bătrînul e-n vîrstă și zărghit... Dacă i s-a făcut rău ?

Fără să mai aştepte ca Zbanţ să-şi revină, Iermolai îl sloboade pe podeaua de piatră a grotei, şi se repede la mine strigînd :

— Omule, să nu mai zăbovim ! Sînt atîţia oameni în pericol.

Cercetarea grotei nu dă nici un rezultat. În afară de constatările de rigoare, demolarea aproape integrală a Marelui Ţap, a bietului Leonard care, călcat în picioare de fugarii cuprinşi de panică, s-a dezumflat ca un balon găurit, arătînd jalnic în starea de ţap turtit, dispariţia celuilalt sfeşnic, precum şi-a cearceafului cu care fusese învelit Belzebuth, nu reuşim să identificăm decît minimum opt ieşiri din grotă. Cam multe pentru situaţia în care ne aflăm, noi fiind numai patru.

Singurul succes pe care-l obţinem, însă oarecum fără importanţă, e faptul că reuşim să-l pierdem pe Geca Leoveanu-Zbanţ. Ieşirile, duc, toate, înapoi spre grotă. Unde, după parcurgerea tuturor celor opt căi de părăsire a peşterii, îl găsim pe Zbanţ sforăind zgomotos, atît de puternic şi penetrant, încît aş fi putut jura, cu mîna pe cord, că-i motocicleta lui Ţiţu Margiolea. Geca se scuză, după ce-l trezim, mărturisindu-ne că, la un moment dat, n-a mai văzut lumînarea purtată de Laie. Atunci, orbecăind prin beznă, a dat de-un culoar strîmt, care l-a condus pînă aproape de borta peşterii, lîngă drumul forestier, de unde putea zări şi „Bombiţa".

— Omule ? Omule, eşti nebun ? Şi de ce nu ne-ai strigat, de ce nu ne-ai spus nimic ? — se răţoieşte Laie Bîc, pe care-l văd şi eu, în sfîrşit, scos din fire.

— Pentru că ieşirea-i astupată cu bolovani cît „Fiat"-ul maestrului ! Şi nu vă văd urnindu-i din loc !...

— Ciudată comportare ! — gîndesc eu cu glas tare. — De ce ne-or fi lăsat bolovanii aia în drum ?

— Păi e foarte simplu, omule ! — mă lămureşte omniscientul Laie Bîc.

— Nu văd ! — îmi sar eu din balamale.

— Omule, nu te supăra, bolovanii au fost îngrămădiţi acolo cu un anumit scop... S-au gîndit să ne dea de ştire, în felul acesta, că ei au plecat, şi că să nu-i mai căutăm... Mi se pare un gest frumos din partea bătrînului...

Iermolai mă priveşte cu ochi nevinovaţi, ca şi cînd supoziţia lui ar fi emanaţia unui om normal, în toate

minţile. Convins ferm că nu-i cazul să fie considerat ca atare, îl bat prietenește pe umăr, și-i propun :

— Ia-o înainte, Laie dragă, și luminează-ne drumul cu lumînarea aia nenorocită, fiindcă văd că domnul veterinar n-a avut inspirația s-aducă aici reflectorul electric... Mergem să vedem ce-i cu bolovanii... Poate reușești să-i urnești, că ești cel mai zdravăn dintre noi.

De cînd tot încercăm să clintim pietroaiele prietenilor noștri minunați, am căpătat convingerea fermă că nu greutatea e determinantă în probleme de tipul celei pe care o avem de rezolvat.

Singura satisfacție e faptul că zărim, printre bolovani, lumina zilei. Dar care și ea este în declin, avînd tendințe vizibile de amurgire.

— Ce părere mai ai, coană Milico, despre prietenul matale Gulliver ? Ziceai că-i simpatic, în ciuda zărghelii ! Frumos din partea lui... După ce ne aiurește cu mistificări de bîlci...

— Stai, grasule ! — exclamă brusc Milica Manzur. Știu unde-i bătrînul. Acuma m-am lămurit...

— Unde-i ? — întreb eu neîncrezător în intuițiile doctoriței.

— Singur mi-ai sugerat ideea... cînd ai rostit cuvîntul „bîlci"...

— Ei și ?

— S-au dus cu toții la bîlci, care acuma trebuie să fie în toi... Au să vină de-acolo cu ajutoare, cu mijloace de transport... Totdeauna, la încheierea bîlciului, mai găsești un camion disponibil...

— Și cînd se încheie bîlciul ?

— Poimîine. Cel mai tîrziu !...

— Dar de ce-avem nevoie de camion ? Nu-i suficientă „Bombița" ?

Milica îmi zîmbește fermecător, privindu-mă cu ochii ei vii :

— Ce fel de scriitor îmi ești ? N-ai observat că toate caucioacele „Bombiței" sînt pe geantă ? Iar în camion intrăm nu numai noi, ci-ncape și „Bombița" !

Începe să se întunece. „Bombița" s-a pregătit de mult de culcare, deoarece s-a lăsat zdravăn într-o parte. Din pricina anvelopelor dezumflate, dar, bănuiesc, și din cauza vreunui amortizor rupt... Și nu numai că-ncepe să se

întunecc, dar începc să mă frămînte și-o foame cumplită. Sînt atîtea ceasuri de n-am luat nimic în gură. Deși nu-s unul care se lamentează, fără să vreau vorbesc de unul singur, în gura mare :

— Unde ești matale, țață Catariță ? Dragă țață Catariță ! Numai dumneata te gîndeai mereu la sănătatea mea, trimițîndu-mi merinde...

Din pricina oboselii am iarăși halucinații auditive. Pentru că dinafara grotei, de pe marginea drumului forestier, aud glas de femeie :

— Aici mi-s, copile ! Ți-am spus c-ai s-o pați cu diavolul ăla bătrîn... Stai liniștit, nu te teme... Sîntem cu toții aici !

26) OPERAȚIE „SALVAMONT" DE MICĂ ALTITUDINE ȘI MARE ANVERGURĂ

La lumina reflectorului electric abandonat de Lae al lui Parșolea și pe care-l găsim lîngă bolovani, conversăm cu echipa de „salvamont" organizată de întreprinzătoarea țață Catarița.

Au venit mai toți vechii mei cunoscuți, mobilizați de Romaniță Curentu. Nepotul Catariței așteptase sosirea noastră la „moara dintr-un dud". Văzînd însă că întîrziem, se dusese la tușă-sa, unde convocase consiliul celor trei țațe nătăflețe : cina Moșca, fina Frusina și țața Catarița. Aceasta din urmă, bănuindu-l pe Naiba în stare de orice, chiar și de-o crimă colectivă, decretase starea de alarmă, adunîndu-și în grabă prietenii.

Orbiți de razele reflectorului ce răzbat printre pietroaiele în dosul cărora sîntem blocați, minunații colții-lupcheni s-au așezat unul lîngă altul, care cum a putut, așteptînd desfășurarea evenimentelor.

Romaniță Curentu se trage mai lîngă Păunița lui Lucereanu, dar nu pot deduce motivul, — poate o fi ceva între ei, — Ioana lui Colarete s-a rezemat cu umărul de

Valin al lui Patruzec, ţaţa Frusina, cina Moşca şi ţaţa Catariţa alcătuiesc un bloc compact, pesemne din pricina răcorii ce începe să coboare, odată cu înnoptarea, nea Gheorghe al lui Staragică încearcă să-şi aprindă o ţigară jilavă, consumînd mai multe zeci de beţe de chibrit, iar Poroambă Cîşu, responsabilul cultural, ducîndu-şi palma deasupra ochilor, ca un soi de vizieră, pentru a se apăra de lumina vie a lanternei-reflector, se străduie să distingă, — dar fără rezultate, după părerea mea, — situaţia grupului nostru.

Întrucît cineva trebuie să preia iniţiativa, deoarece din scurta conversaţie cu echipa „salvamont" s-au aflat toate cele necesare, îmi permit să mă înscriu la cuvînt :

— Dragii mei prieteni !... Am impresia că nu putem ieşi din buclucul ăsta, decît unindu-ne puterile. Întrucît noi ne aflăm de cealaltă parte a baricadei, iar bolovanii trebuiesc clintiţi din loc, unul cîte unul, însă nu prăvălindu-i peste noi, ci smulgîndu-i în afară, n-avem altceva de făcut decît noi să împingem, iar voi să trageţi... Am dreptate ? Nu ?

Mişcaţi de spusele mele, salvatorii îşi exprimă adeziunea în cor. Din larma care se dezlănţuie nu-nţeleg mai nimic, aşa că repet :

— Am dreptate ? Nu ?

— Nu ! — îmi răspund colţiilupchenii, de data asta mai clar.

Poroambă Cîşu, avînd şi-o oarecare calificare din punct de vedere tehnic, fiind fîntînar de profesie, mă lămureşte răbduliu :

— Tovarăşu creator, dacă împingeţi matale, cad peste noi bolovanii... De smuls n-avem cum, iar dacă îi împingem, mai trebuie apoi să vă şi scoatem de sub pietroaie ! Deci nu-i bine... Zidul nu poate fi dărîmat decît cu mijloace mecanice... Cu-o maşină !

— Ai perfectă dreptate, nene Poroambă, un buldozer rezolvă totul în mai puţin de-o jumătate de oră... Noi ne tragem îndărăt, spre peşteră... voi izbiţi cu lama buldozerului... şi gata...

— N-ai înţeles matale bine, — obiectează fîntînarul — de ce s-aducem un buldozer, cînd avem maşina lu tălică aici ? Are 20 de cai ?

— Pardon, 32, trecuți pe talon ! — răspund eu, oarecum jignit, în numele „Bombiței". — Dar n-am cum să ies de-aici, pentru a mă sui la volan... Așa că nu-i posibil !

— Ba e, tovărășele ! Îmi dai mie cheile, că am și carnet de conducere, mă sui în tărăboanță și mă proptesc cu ea în bolovani...

— Perfect, nene Poroambă, n-am știut că ai o mașină proprietate personală...

Însă Poroambă Cișu se dovedește om corect, pentru că-mi furnizează un supliment de informații :

— Carnetul l-am căpătat în armată, c-am făcut-o la tancuri ! Însă mașină n-am încă...

În disperare de cauză, silit și de insistențele prietenilor, aflați ca și mine la mare ananghie, dar și de comunicatul țaței Catarița, care anunță c-au adus cu ei și ceva de-ale gurii, îi strecor cheile mașinii lui Poroambă, trecîndu-i-le printre bolovani. Însă îl atenționez :

— Nene Cîșule, fii cu băgare de seamă, mai întîi umflă cauciucurile, că-s pe geantă, apoi bagi într-a-ntîia, apeși pedala de ambreiaj, accelerezi, debreiezi și demarezi lent...

— Lăsați matale, tovarășe creator, nu mă-nvăța pe mine, c-am fost fruntaș la manevre... Treceam cu tancul prin gropi și șanțuri, de ziceai că-i avion...

Ajutat de echipa salvatorilor, în special de Patruzec și Staragică, Poroambă umflă anvelopele în mai puțin de-un ceas. Bine că-mi trece prin cap să-l rog să verifice presiunea. Binevoitor, ia manometrul și-mi comunică de la distanță, cu glas tare :

— 12 atmosfere la roata din dreapta, 18 la stînga... Să le măsor și pe cele din spate ? Mai e nevoie ?...

— Dă aerul afară, nene, că săriți în aer... explodează ! Bagă 1,1 în față și 1,6 în spate...

— Se face, tovarășu creator, imediat, fiți fără frică ! La tancuri, știți matale, n-aveam caucioace, mergeam pe șenile...

Operațiunile de punere în funcțiune a „Bombiței" s-au desfășurat încununate de succes, dar prost. Mai întîi au descărcat bateria, folosind în exces farurile, pentru că n-aveau lumină, precum și la pornirea motorului, care nu vroia să facă aprinderea. Apoi l-au împins pe Poroambă,

suit la volan, pînă ce-a pornit motorul. N-am auzit această fericită clipă, deoarece cred că s-a produs la vreun kilometru de-aici.

După o jumătate de ceas s-au întors. Cu toții. Dar pe „Bombița". Cu excepția femeilor care se îngrămădiseră înăuntru. Ceilalți se urcaseră pe capotă, iar unii chiar și pe aripi.

Privesc înspăimîntat „Fiat"-ul meu 600 D, și nu-mi vine să-mi cred ochilor. Merge ! Încet, dar totuși propulsat de motor, și nu împins. Poroambă, în plină euforie, conduce ca la tancuri... Pentru el nu mai există nimic, nici șanțuri, nici gropi, nici cioturi... Are un stil cu totul personal, folosind slalomul și alte figuri din tehnica schiului de performanță.

— Omule, nu te supăra, — mă atenționează Iermolai Bic. — spune-le să coboare toți, c-altminteri nu mai ieșim de-aici... Frații or să-ți demoleze tărăboanța...

N-a mai fost nevoie să dau urmare sfatului atît de amabil al forestierului, căci o frînă nefericit inspirată a pilotului de curse Poroambă Cîșu izbutește să dea jos, dar instantaneu, pe cei din exteriorul mașinii, iar pe cei dinăuntru să-i ejecteze de-a dreptul pe ușile care sar din balamale. Și iată-mi „Bombița" transformată în IMS de campanie, fără portiere, fără parbrizul din spate, fără nimic care să-mi sugereze ceva din fostul „Fiat" !

Totuși, spre uimirea generală, motorul continuă să funcționeze. Cam în trei cilindri, ce-i drept, dar merge...

Impasibil, Poroambă declanșează ultima fază a operației. Pornește lent spre noi, spre zidul bolovanilor. Noi, prevăzînd unele momente neplăcute, fugim urgent înspre adîncul peșterii, dar deloc lent.

Cînd ajungem la vreo sută de metri, fără pagube, Milica vine lîngă mine și mă întreabă timid :

— Maestre Conan, ți-am făcut numai necazuri, iartă-mă, nici nu-ți mai zic „grasule", dar spune-mi sincer...

— Ce ? Totdeauna am fost sincer, în măsura posibilităților !... — încerc eu să mă comport cu sînge rece, pentru a-i mai insufla ceva curaj, dîndu-mi seama de încordarea pe care o trăiește.

— Ce se va întîmpla acum ? — se interesează doctorița.

— Nimic deosebit... Totul va decurge normal. Poroambă va împinge cu „Bombița", bolovanii, aceștia vor

ceda, iar noi vom putea ieşi afară ! Nu-ţi fie teamă, în noaptea asta vei dormi în patul tău...

După cum prevăzusem, şi după cum o asigurasem şi pe speriata Milica, totul decurge normal. Mai întîi se-aude o bufnitură puternică, apoi un zgomot înspăimîntător.

Cu inima cît gămălia unui ac, nădăjduiesc ca originea zgomotului să se datoreze prăvălirii zidului de baraj, şi nicidecum dezintegrării definitive a bietei „Bombiţe".

Pornim îngrijoraţi în direcţia ieşirii, străpungînd norul de praf ce invadase adăpostul nostru temporar.

O explozie răzbate pînă la noi. Însă mă tranchilizez urgent. Este explozia de bucurie dezlănţuită a echipei de „salvamont"... Urale, strigăte de fericire, invitaţii de-a trăi ani mulţi şi-mbelşugaţi...

Cînd ajungem în dreptul fostului zid din bolovani, acesta nu mai există. Aerul rece al nopţii, încărcat de aromele brădetului şi de ultimele resturi de praf ne umplu plămînii. Dar nici „Bombiţa" nu mai există... Adică în forma pe care i-o cunoşteam...

La lumina farurilor ei, din care au rămas numai becurile, ieşim printre pietroaiele prăbuşite, după care iarăşi ne oprim. De astă dată ieşirea ne este barată de caroseria (dacă se mai poate numi aşa) a fostului meu „Fiat"-600 D.

Motorul, spre uimirea şi bucuria mea, continuă să funcţioneze, prin cine ştie ce miracol al tehnicii contemporane. Nea Poroambă Cîşu, cramponat de volan, se îndîrjeşte, ambalînd excesiv, să dea maşina în marşarier.

— Laie, Geca, hai să-mpingem la maşină, cred că-i patinează roţile ! — lansez eu un apel bărbaţilor din echipa noastră.

Strecurîndu-ne penibil, printre pietroaie şi pe sub „Bombiţă", ieşim afară. Apoi, cu forţe reunite, noi din faţă, iar Staragică şi Patruzec din spate, reuşim să săltăm „Fiat"-ul pe braţe, şi să-l deplasăm din faţa intrării în grotă.

Abia acum realizez ce minunată idee au avut constructorii acestei maşini minunate, atunci cînd i-au montat motorul în spate. Pentru că în faţă nu mai are aproximativ nimic. Masca a dispărut cu desăvîrşire, bara de protecţie s-a transformat în ghidon de motocicletă, capota portbagajului în burduf de acordeon, iar rezervorul de benzină

în ploscă. Bine că n-a fost benzină prea multă, pentru că mai lua și foc.

Restul însă, cu excepția portierelor care avuseseră o soartă mai bună, fiind scoase din balamale încă înainte de asaltul zidului, este în perfectă stare.

Nea Poroambă oprește motorul, îmi înapoiază cheile, și mă bate pe umăr încîntat :

— Tovarășu creator, bine c-ați scăpat sănătoși, cu toții... N-am pomenit în viața mea o mașină atît de țeapănă... Tanc, meștere, nu altceva... Nici cu buldozerul n-aș fi făcut treabă mai bună !...

Îi mulțumesc călduros, dar cu inima întristată. Ce fac acum cu „Bombița" ? Ca să nu-l indispun pe vajnicul Fîsu, mă prefac fericit :

— Mă bucur că ți-a plăcut „Fiat"-ul meu... Îl dezmierdam, zicîndu-i „Bombița". Cred însă că va trebui să-i schimb numele !

— Nu fi necăjit, nene creatorule, — mă liniștește fîntînarul, — o să-i spunem „Tingirica"... Am niște prieteni mecanici la Comarnic, ceva de lux, nemaipomeniți ! Și mecanici, și sudori, și vopsitori... Cu cîțiva bănuți, acolo, o fac ca nouă... Dealtfel, nea Fane și nea Puiu îmi sînt și-un soi de cumetri... Dacă vreți matale, mă tocmesc eu cu ei, să nu ne jupoaie, că oameni sîntem, nu fiare...

Cînd aud pomenindu-se numele găinarilor de la Comarnic, care-mi „făcuseră" mașina după prăpădul de la Posada, simt că-mi crește tensiunea. Oricît încerc să mă abțin, îi recomand totuși lui nea Cîșu :

— Dragule, nu te mai osteni, îi cunosc, am trecut și eu prin mîna lor... Prefer să mi-o repar singur, la potcovarul satului, decît să încap în ghearele pușlamalelor...

În timp ce avizez nefavorabil asupra propunerii fîntînarului, salvatorii noștri, în frunte cu țața Catarița, se îndeletnicesc cu prepararea unei gustări frugale, pentru reîntremarea sechestraților din grota Gușteriței.

Peste cîteva minute, la lumina (din ce în ce mai palidă) a farurilor „Bombiței", deoarece reflectorul-lanternă a pierit sub bolovani, stăm cu toții la masă, salvați și salvatori. Barem de-ar ține bateria, pînă terminăm de mîncat. Deși, pe întuneric, poate aș mai apuca și eu cîte ceva, deoarece Milica, Geca și Laie înfulecă de parcă ar fi plutit șase luni, în plin ocean, ca naufragiați pe pluta „Meduzei".

Merindele au fost întinse pe pătura din „Bombiță", transformată în față de masă, dar așternută pe jos. Parc-am fi la iarbă verde...

Picnicul nocturn, destul de copios (dacă am fi fost mai puțini la număr) se compune din ouă răscoapte, pe care le spargem cu feluritele scule din trusa „Fiat"-ului, din brînză uscată, caș afumat, pîine și sare, și nimic mai mult. Dar ce idee pe țața Catarița, să care pînă aici bunătățile de mai sus !

Pe cînd gustăm cîte ceva, fiecare ce apucăm, se înjghebează și-o conversație agreabilă, așa cum îi place românului la masă.

— Și ce mai faceți matale ? — mă întreabă cina Moșca, îmbucînd zdravăn dintr-un ou răscopt. — Că n-ai mai trecut pe la noi !

Interzis, cîteva clipe nu știu ce să-i răspund. Dar apoi îmi dau seama c-ar fi nepoliticos să nu mă-ncadrez în sistemul practicat la Colțiilupchii, unde, pentru a ajunge la obiectivul real al unei discuții, totul începe cu amabilități fără sens, prilej de mișcare a limbii în gură, ca să intri în vorbă, și-abia apoi să tragi la țintă.

Laie Bîc, mai obișnuit cu rînduielile locale, preia chestiunea din voleu și răspunde în același stil :

— Mulțumim de întrebare, cină Moșca, dar dumneata ce mai faci, pe unde-ai mai fost, ce-ai mai văzut ?

— Pe dracu ! — răspunde brusc moașa generală a satului — Te bagi în vorbă ca musca-n lapte ! Lasă-l pe băiețelul ăsta să-mi povestească !

Acuma totul intră în normal. Preliminariile au trecut, judecînd după punerea la punct a forestierului.

— Păi ce să fac, cină Moșca, — revin eu în scenă, — bine, chiar foarte bine, după cum ai văzut și matale !...

— Așa bine să fie la Gulliver în ogradă ! — intervine țața Catarița. — Spune-ne, încaltea, ce-au vrut să pună la cale, cu slujba lor blestemată, Naiba și dulăii lui...

— Zăvozii n-au participat la liturghie...

— Nu javrele, copile, ci Parșolea, Margiolea, Brișcă, Polina și felcerul ăla smintit, cum îi spune, c-am uitat, aha, Pompituli, sau cam așa ceva, bată-l Dumnezeu de hoț... Că mi-a scos măsele bune, să-mi pună tablă coclită în gură ! Cînd goneam încoa, ei soseau la bîlci, încărcați în dubița nepotului lui Parșolea, bașca-n trobontul den-

tistului, că erau mulți și nu-ncăpuseră în dricul plin de lăzi și cutii... Țițu Margiolea, călare pe motofleașca lui, era cît pe ce să mă calce... C-avea și el cîteva lăzi la spate...

Imediat începe să-mi pîlpîie o diodă. Gulliver Naiba, după cum și făgăduise dealtfel, scosese comoara. Era clar...

— Și încotro se-ndreptau, țață Catarițo ?

— Dracu-i știe ? Că nu m-a lăsat Romaniță o clipă, ci m-a tot îmboldit încoace, să vedem ce mai faci tălică !...

Observ că pe Valin al lui Patruzec îl tot frămîntă ceva. Ar vrea să vorbească, dar parcă se teme de prezența și autoritatea celor trei țațe nătăflețe.

Pînă la urmă nu mai rezistă, și începe să recite :

— Ba eu știu ! Că eram mai la urmă... S-au întîlnit cu încă o dubă, plină și asta cu lăzi, apoi s-au dus toți în dosul tarabelor din bîlci. Cît era de mare larma din iarmaroc, gălăgia pe care-o făceau ei, acolo, le-ntrecea pe toate... Gîlceavă mare, nemaipomenită... Pesemne că se și încăieraseră între ei, căci zburau lăzile și sticlele pe deasupra tarabelor, de-ai fi zis că te afli la circ... Ce s-o mai fi întîmplat, asta nu mai știu, pentru c-am dat fuga într-acoace, să-i ajung din urmă pe-ai noștri...

După ce mă consult din priviri cu doctorița, veterinarul și forestierul, — însă destul de dificultuos, deoarece bateria „Bombiței" era vizibil pe sfîrșite, — decid că-i cazul să transmitem salvatorilor noștri povestea comorii descoperite de Gulliver Naiba.

Totuși, înainte de-a demara, mă neliniștește un gînd. Cînd Dumnezeu avuseseră vreme să isprăvească forajul din grota Gușteriței, și, mai ales, să mai și încarce lăzile în dube... Și mai e ceva, ce fel de comoară e aia, care se transportă și-n sticle ? Deocamdată pun deoparte aceste probleme, și iau cuvîntul :

— Dragii mei, știți cu toții că-s scriitor... Acuma, însă, vă spun un secret, pe care nu-l cunoaște prea multă lume, ci numai prietenii mei cei mai buni...

— Spune-ni-l și nouă, tovarășu creator, că și noi ți-s sîntem prieteni ! — mă îmbie Poroambă Cîșu.

— Sînt și detectiv !

Murmurul asistenței mă emoționează.

Ioana lui Colarete, una din cele mai asidue lectoare ale bibliotecii din Colțiilupchii, le explică celor trei țațe nătăflețe :

— Cinelor, nu vă temeți, detectiv înseamnă un fel de polițist, dar care prinde hoții și tîlharii numai din plăcere. E și ăsta un dar de la Dumnezeu... Întocmai ca și cîinii. Unii latră și ne păzesc casele, alții, cărora li se spune cîini-polițiști, adulmecă, amușinează urmele hoților și pungașilor, și te duc drept la ei... Așa face și tovarășul creator ! Am citit multe cărți cu detectivi, și-s oameni de ispravă... Numai c-au pierit cărțile de la biblioteca noastră, pesemne că le-au furat hoții, ca să nu-nvățăm și noi cum să-i dăm de gol !

Cina Moșca, mai intelectuală, pricepe imediat despre ce-i vorba :

— Bravo, Ioano, acuma știm și noi precis ce-i aia detectiv, că de la televizor s-ar fi zis că-s numai bătăuși... Mulțumesc, maică, să trăiești. Va să zică, băiețelul ăsta le miroase urmele și-i înhață... Halal să-i fie... Așa nas mai zic și eu...

Din motive de timp, renunț să aduc unele precizări în privința profilului complex al unui detectiv de excepție, așa cum sînt eu, și trec mai departe la expunerea problemei :

— Ce să mai lungim vorba, există bănuiala că Gulliver Naiba, împreună cu oamenii lui, a descoperit o comoară în peștera Gușteriței !

— Comoară ? — se miră în cor asistența.

— Da, comoară, și nu mă mai întrerupeți. Însă legile nu îngăduie ca o comoară să fie înstrăinată, sau să intre în posesia unui singur individ. Comorile-s ale noastre, ale tuturor. Și trebuiesc predate statului. Datoria noastră-i să anunțăm miliția... Dar, ca să nu ne facem de rîs, trebuie să verificăm dacă-i într-adevăr vorba despre o comoară, să aflăm unde-au ascuns-o și-apoi să oferim miliției toate datele...

Gheorghe al lui Staragică, entuziasmat de descoperirea mea, își manifestă imediat adeziunea, aproape strigînd :

— Să ne trăiești, tovarășu creator, acuma-s lămurit. Ești mai tare ca Colombie, hăbăucul ăla de la televizor. Și nouă ne dă ceva ?...

Întrucît nu cunosc prea bine prevederile legii, nu mă avînt în detalii de ordin material. Totuși îl stimulez oarecum pe Staragică :

— Cred că da !...

— Cum așa, meștere, crezi numai ? — se dezumflă nea Gheorghe.

În clipa cînd intenționez să clarific nedumeririle amatorilor de premii, se produc două evenimente de importanță capitală. Se stinge lumina farurilor, bateria dîndu-și duhul într-un ultim pîlpîit, și răzbate pînă la noi un tropot mărunt, de patruped cavalin.

În bezna care ne înconjoară, numai luna mai furnizează puțin curent. Insuficient însă pentru a distinge grupul ecvestru care se apropie încet, dar sigur, de noi. Copitele sună ritmic, nu excesiv de puternic. Abia cînd claxonează insistent, pe două tonuri, avertizîndu-ne sosirea, recunosc făptura firavă a lui nea Dobre, măgarul doctoriței. Călărețul din spatele măgarului încearcă să ne identifice, apoi, recunoscîndu-o pe țața Catarița, începe să răcnească :

— Țață, țață, nenorocire mare ! Văleu, Doamne, ce ne facem ! C-or să ne omoare pe toți ! I-au tăiat pe tovarășa moașă Țilimindriu și pe domnul doctor Pompadur... Veniți degrabă, nu mai zăboviți !...

— Măi Nilă, te-ai zărghit de tot ? Dă-te jos și vorbește ! — se impacientează țața Catarița. — Halal strănepot, care se scapă pe el la întîia încercare.

Îl ajut să coboare de pe nea Dobre, și-l trag lîngă noi, mai în bătaia lunii. Băiețandrul arată speriat de moarte. Lac de nădușeală, tremură tot. Însă nu-i exclus ca țața Catarița să aibă dreptate în privința afirmației sale din urmă. Ca să-l liniștesc, îi iau un interogatoriu blajin, de gradul doi :

— Cine i-a omorît, măi Nilă ?

— Nu se știe precis care pe care...

— Cum ?

— Ori doctorul pe moașă, ori moașa pe doctor !...

— Nilă, fii atent, te-ai văietat că-s amîndoi morți, nu ?

— Da...

— I-ai văzut la locul crimei ?

— Nu... Cînd m-am dus la „moara dintr-un dud", nu mai era nimeni, ci numai băltoaca de sînge din bucătărie...

— Dar cine ți-a spus c-au fost uciși ?

— Lumea din bîlci, că toți vorbesc numai de asta... Acuma-i caută domnul Gulliver peste tot... nea Lae al lui Parșolea s-a suit în dubiță și s-a dus după ei pînă și la Cîmpina, să vază dacă nu-s acolo... Nu i-a găsit, și s-a întors numai cu-o grămadă de lăzi...

Lucrurile se complică. De astă dată trebuie să ne ocupăm nu numai de comoara magului și-a acoliților săi, ci și de găsirea cadavrelor, dar și de identificarea criminalului.

Pe Geca l-au podidit lacrimile, curgînd din el ca dintr-o cișmea. Demn, bărbătește, se vaietă încet, îngînînd :

— Polină, Polină, te omorî banditul de Tulli...

Iermolai Bîc se vîră incompetent în discuție :

— Omule, nu te supăra, așa-s crimele pasionale ! Nu Tulli a asasinat-o, ci Polina pe el... Pentru că nu vroia să-i acorde nici un pic de atenție, în ciuda curții disperate pe care i-o construia moașa...

Milica Manzur nu mai rabdă, și izbucnește :

— Ați înnebunit cu toții, de cînd cu detectivul nostru... Toți vreți să descoperiți criminali... Lăsați-l pe el, că-i om cu experiență !

— Merci, coană Milico, — îi mulțumesc eu. — Nevinovăția băietandrului ăsta, după părerea mea, a intuit adevărul... Pînă îmi voi termina ancheta, presupun că s-au ucis reciproc. Și nu cum spune Iermolai, ci invers... Disperat de insistențele moașei, într-un acces de inexplicabilă demență, mai întîi a omorît-o pe ea, apoi s-a sinucis... Iar de moartea lui e vinovată Polina... Deci avem de-a face cu-o dublă crimă, dar executată unilateral... Nu știu dacă vă e clar, dar așa văd eu lucrurile. N-am dreptate ?

— Nu ! — țipă îndurerat, într-o gamă minoră, Geca Leoveanu-Zbanț. — N-avuși dreptate ! O omorî, dar fără să se sinucidă ! Și fugi ca un laș, tîrînd după el cadavrul bietei Poline ! Ai datoria să-l prinzi, să-l predai miliției, ca să-l execute în fața lumii...

Constat că durerea îl orbește pe Geca, dincolo de limitele suportabilului. Îl las să-și rumege amarul, și trec

la măsuri imediate, transmiţînd indicaţiile cuvenite lui Poroambă Cîşu şi Romaniţă Curentu.

Pornim în grup, avîndu-l în frunte pe nea Dobre, care tractează ce-a mai rămas din „Bombiţă", îndreptîndu-ne spre Colţiilupchii. Ţaţa Catariţa îl tot sîciie pe strănepotul Nilă, cerîndu-i informaţii suplimentare, cina Moşca se închină la fiecare pas, iar ceilalţi cară fiecare cîte un detaliu al „Fiat"-ului.

Nea Gheorghe al lui Staragică, la un moment dat, se opreşte şi i se adresează lui Patruzec :

— Valine, treci tu pe partea cealaltă a maşinii !

— De ce, nene Staragică ?

— Măi, ce eşti prost ? Nu vezi că duci uşa din stînga, în vreme ce mergi în dreapta automobilului ? Dacă le-ncurcăm ?

— Să ştii că ai dreptate, schimbăm locurile... Dar eşti sigur că tinicheaua pe care o porţi cu dumneata e chiar uşa maşinii ?

27). MOTOAZILUL DE NOAPTE

Fără contribuţia excelentului nea Dobre, măgarul doctoriţei, care trage la „Bombiţă" ca un cal de Normandia, nu ştiu ce ne-am fi făcut.

În pofida forţelor reunite ale celor două grupuri, — salvaţi şi salvatori, — ne-am fi deplasat ca nişte omizi, dacă n-ar fi intervenit patrupedul mai sus citat. Însă devenit pradă unei inspiraţii subite, dar şi neaşteptate, nea Dobre a zbughit-o la trap, remorcînd după el „Fiat"-ul, într-o cursă demenţială, depăşind toate recordurile omologate de specia sa din ordinul ongulatelor, familia echideelor.

Prevăzînd şansa unică a „Bombiţei", de-a se dezintegra definitiv, ne angajăm cu toţii într-un cros gigantic, fantastic, gonind ca apucaţii pe urmele intrepridului asin.

Abia cînd ajungem la „moara dintr-un dud", atunci realizăm latentele rezerve interne pe care le posedă omul.

Le constatăm, dar ne și prăbușim sleiți de puteri, gîfîind sufocați, fiecare pe unde putem, în splendida livadă ce adăpostește sediul oazei mele de liniște.

Nea Dobre, infatigabil, își continuă demonstrația, gonind cu mașina după el, ocolind cu abilitate nucii și merii, majoritatea pomilor din incinta împrejmuită cu gard de glădiță. Îl urmărim numai cu auzul, deoarece nici clarul de lună nu-l mai face vizibil. Bufnitura ce răzbește pînă la noi, suficient de puternică, ne satisface pe deplin. Putem răsufla liniștiți. Totul s-a terminat cu bine.

Apariția lui nea Dobre, ivindu-se din fundul livezii, ne convinge de sfîrșitul suferințelor noastre. Cu atît mai mult, cu cît îl zărim singur, fără „Fiat", din care tîrăște după el doar bara de protecție, din față, în splendida și noua ei formă de sculptură metalică abstractă. Iar asinul se autopremiază, pornind să mestece pălăria de paie a lui Poroambă Cîșu.

În vreme ce privesc atent la nea Dobre, care se desfată cu furajul concentrat furnizat de acoperișul căpățînii fîntînarului, mi-amintesc brusc că-i cazul să mobilizez echipele ce se refac la iarbă verde, în plină beznă.

Mai înainte de-a căpăta dreptul la odihna nocturnă, sîntem obligați să cercetăm locul crimei, asta în primul rînd, iar după aceea să elaborăm un plan de bătaie, pentru a doua zi, deoarece pe timp de noapte iarmarocul este închis.

— Omule, nu te supăra, dar ce mai așteptăm ? — îl aud îngînînd pe Iermolai Bîc, dar c-un surîs atît de stins, încît pare atins de-o gravă afecțiune a corzilor vocale, dacă n-o fi cumva și-o astenie de surmenaj.

— Gînd la gînd cu bucurie ! — îl felicit eu. — Sînt satisfăcut că te frămîntă aceeași problemă...

— Dar bineînțeles, pentru că mor de somn, pic din picioare ! — conchide invers decît m-aș fi așteptat fratele Laie. — Deci plecăm pe la căsile noastre, să ne culcăm !...

Dezamăgit de reacția defetistă a forestierului, sînt nevoit să refuz propunerea sa, însă cu delicatețe sufletească :

— Nu doarme nimeni, pînă nu examinăm bucătăria ! — anunț în gura mare, ca să mă audă nu numai Iermolai Bîc, ci și echipele reunite. În felul acesta, Bîc n-are nici un motiv de-a se considera jignit.

Însă Geca, pe care nu l-aș fi crezut atît de entuziasmat de idee, îmi acceptă imediat sugestia :

— Formidabil ! Maestrul Conan nu se dezminte ! Numaidecît la bucătărie, poate mai găsim ceva de-ale mîncării !...

— Cum de te rabdă inima să-nfuleci lîngă sîngele Polinei, nefericitule ! — îl admonestează Milica Manzur. — Haideți, oameni buni, să-l ajutăm pe maestrul Conan.... Mai-întîi cercetăm bucătăria, apoi anunțăm organele de miliție, și după aceea mîncăm !

Bineînțeles, nu putem încăpea cu toții în kicineta „morii dintr-un dud". Asistența rămîne în afara odăii, iar eu, care ocup destul spațiu, plus Milica, Geca și Laie, inclusiv nea Romaniță Curentu, în calitate de reprezentant al populației de-afară, privim emoționați băltoaca de sînge, unica urmă a asasinatului care s-a comis aici.

— Biata Polina ! — geme înfundat Zbanț.

— Dar dacă-i sîngele dentistului ? — intervine Laie, mult mai imparțial decît olteanul.

— Imposibil ! Ăla n-are sînge, ci bulion ! — tranșează Geca Zbanț.

Cred că veterinarul se-află pe-aproape de adevăr. Pentru că materia de pe dușumeaua kicinetei are o splendidă culoare de suc de tomate. Dacă ar fi fost sînge, chiar și-al Polinei, nu numai al dentistului, ar fi trebuit să se-nnegrească de mult.

— Doctorițo, — zic eu, — am avea nevoie de-o eprubetă, să trimitem la analiză o probă din sîngele ăsta... Mă paște bănuiala c-ar putea fi altceva, eventual chiar zeamă de roșii...

— Nu-i nevoie de nici un laborator ! — prinde Milica ideea din voleu, după care-și vîră degetul în băltoacă, și-l duce la nas. — Ai intuiție, grasule, e bulion, și încă proaspăt !

Încep să-mi recapăt încrederea în neobișnuitul meu simț de observație. Înseamnă, deci, că Polina Țilimindriu nu-i moartă, și nici asasinată. Dar mă deranjează faptul c-a îndrăznit să-și prepare proviziile de iarnă tocmai la mine, fără să-mi ceară permisiunea.

Geca Leoveanu nu-i de acord cu concluziile mele. Deși nu le-am dezvăluit cu glas tare, pesemne că-mi sînt întipărite pe chip.

— Nu-i în regulă, maestre, nu-i chiar așa... De ce dispăru cu javra aia de felcer, dacă nu făcură nimic altceva decît bulion ? Și, de cînd se ocupă dentistul cu arta culinară ?

Și mie mi se pare suspectă dispariția celor doi. Dar îl liniștesc pe oltean :

— Geca, iubitule, totu-i în cea mai perfectă regulă... Ce nu-nțeleg, e-altceva. În ce-au fiert roșiile ? Și, mai ales, cînd ? Dar mai există o posibilitate, tragică din păcate. Cei doi să fi fost realmente asasinați, iar sîngele înlocuit cu bulion, pentru încurcarea pistelor...

Pentru a nu pierde timp cu deplasările, luăm hotărîrea colectivă să dormim la „moara dintr-un dud". Nu mai înainte de-a stabili un plan de bătaie. Care-i însă extrem de simplu, așa cum sînt totdeauna marile idei. Planul îmi aparține, în liniile sale mari. La prima oră a dimineții, cînd se deschide iarmarocul, declanșăm o anchetă gigant, cu două obiective : descoperirea căutătorilor de comori, bineînțeles cu comoară cu tot, și descoperirea celor doi, Polina și Tulli, care ori sînt presupuși morți, și despre care avem toate motivele să credem că-s în plină campanie de preparare a proviziilor de toamnă, ori sînt morți de-a binelea, uciși de niște necunoscuți, însă pricepuți la confecționarea bulionului de roșii. Dublă enigmă!

Geca Leoveanu-Zbanț, nespus de trist, mi se adresează cu ochi înlăcrimați :

— Ce rost are să-i mai căutăm ? E-n zadar ! Dacă porniră să fiarbă împreună bulionul, înseamnă că se vor căsători... Pompadur e plin de bani, iar Polina vrea să-i demonstreze calitățile ei de gospodină... Mai există o singură nădejde... Scumpa mea Polina nu-i capabilă să prepare nici măcar ochiuri la tigaie...

— Omule, nu te necăji, dacă se căsătoresc, pun rămășag că nu Polina va fi cea care se va ocupa de bucătăria noului cămin... — își dă cu părerea Laie Bîc.

— Dar cine atunci, că n-au părinți în viață, nici felcerul și nici Polina ?... — se întreabă, pe deplin justificat, Zbanț. — Tot ea săraca, după cartea de bucătărie pe care i-am dăruit-o de ziua ei !

— Îndoi-m-aș ! — declară Iermolai. — De astă dată, dacă n-a reușit să scape din ghearele moașei, Tulli Pom-

padur are toate şansele să se califice şi-n arta culinară.! Unde danturile joacă un rol din cele mai importante !...

— Asta în cazul cînd n-au fost într-adevăr asasinaţi !... — completez eu competent. — Ceea ce nu-i de loc sigur, judecînd mai atent lucrurile !

Organizarea dormitului n-a prezentat cine ştie ce dificultăţi. Cu ajutorul Milicăi, instalăm tripleta de aur a ţaţelor nătăfleţe în dormitorul meu, unde le mai îndesăm şi pe Ioana lui Colarete cu Păuniţa lui Lucereanu. Bărbaţii urmează să fie cazaţi în tindă, la aer, dar lipsiţi de confortul unui pat.

Bineînţeles, dată fiind ora înaintată, aproape de miezul nopţii, renunţăm la cina cea de taină, cu atît mai mult cu cît n-avem nimic în frigider, dar nici în cămară (iar dacă-mi aduc bine aminte, „moara dintr-un dud" nu posedă aşa ceva).

Însă echipele reunite, sleite de vlagă, activează de mult pe teritoriile necunoscute ale somnului.

Cînd să mă tolănesc şi eu, la locul pe care l-am ochit încă de la declanşarea operaţiei, între Laie Bîc şi Geca Leoveanu, mă pomenesc interpelat :

— Frumos din partea matale, grasule ! Te-am asistat, am contribuit la organizarea şi cazarea tuturor, iar pe mine m-ai uitat ! Eu unde mă culc ?

Milica Manzur, cu pleoapele umflate de nesomn şi oboseală, rezemată de pălimarul tindei, mă priveşte plină de reproşuri.

— Hai cu mine, scumpă doctoriţă ! — o liniştesc eu, uitînd să-mi cer cuvenitele scuze.

Facem o nouă rînduială în dormitorul femeilor, redistribuind locurile. Unele se mai trezesc, dar pe cele trei ţaţe nătăfleţe trebuie să le deplasăm cu mijloace proprii.

Oricum am suci-o şi învîrti-o, după ce-am aranjat-o pe Milica Manzur la mijlocul imensului pat, una din persoane rămîne cu 75% în afara spaţiului locativ. În cele din urmă, întrucît ţaţa Catariţa doarme ca un buştean, deşi e cea mai pirpirie în talie, o plasăm de-a curmezişul patului, la picioarele partenerelor ei de culcuş.

Fina Frusina, fiind mai lungă decît normalul, o-mpinge mereu, niţel cîte niţel, pînă ce-o dă jos pe biata ţaţă. Noroc că dorm amîndouă adînc.

O scol pe Milica, analizăm împreună situația și găsim o soluție excelentă. O mutăm pe Fina Frusina cu picioarele la celălalt capăt al patului. Dacă mai dă din picioare, n-are decît să continue. Pentru că dă în perete. O plasăm la loc pe țața Catarița, o reinstalez pe doctoriță, și răsuflu liniștit. Gata. Toate femeile dorm în pace și onor, sforăind într-un splendid cor. Pe cinci voci.

Sting lumina și plec să mă culc și eu. Somnoroase păsărele, noapte bună !

Iar noaptea-i de excepție, ca-n basme. Luna se joacă de-a v-ați ascunselea cu norii, stelele își mai ard din cînd în cînd filamentele, clipind tremurat, iar eu, așteptîndu-l pe moș Ene la întîlnire, îmi simt genele lipicioase.

Mai apuc s-aud o bufnitură din dormitorul ocupat de grupul de comando al femeilor, dar nu-mi mai pasă. Ori e țața Catarița pe dușumea, ori fina Frusina și-a trecut picioarele prin perete, ceea ce-i mult mai probabil, știu precis că și lor li-i indiferent, întrucît dorm profund și sănătos, așa cum îmi doresc și mie.

Peste noapte, de vreo cîteva ori, am avut impresia că-s vizitat și mîngîiat de cîteva exemplare canine (sau feline), am mai auzit, sau poate mi s-a părut, niște zgomote în beci, dar am refuzat să mă las atras în cursă.

Cînd m-am trezit, credeam că-s zorile. Dar realitatea era mai reală trecuse de ora opt.

Mă desprind anevoie din îmbrățișarea olteanului, care abia consimte să-mi elibereze bustul, spunîndu-mi mereu la ureche : „Polino, mai stai, rămîi lîngă mine, că-i scot dinții amărîtului ăla de felcer, și-i pun alții, din tablă ruginită, așa cum face el cu nevinovații oameni de-aici, mai stai, Polino !".

Regret, dar nu mai pot zăbovi în brațele sale. Trebuie să am grijă de organizarea anchetei gigant de la ultragrandiosul iarmaroc ce se desfășoară pe meleagurile cătunului Colțiilupchii.

Deocamdată îi mai las cîteva clipe pe vajnicii bărbați din tindă, să-și rumege ca lumea somnul, întrucît mi se pare mai urgentă trezirea sectorului femei. Poate ne încropesc ceva de-ale gurii. Căci se apropie cu pași vertiginoși ceasul breakfastului. Iar rezervele mele alimentare, fiind de mult lichidate, drept să spun, toată nădejdea mi-e în țața Catarița și Romaniță Curentu.

— Cioc ! Cioc ! — se aude bătînd în ușa dormitorului. E degetul meu. Dinăuntru nici un răspuns.

— Bum ! Bum ! — bat în tăblia de lemn a ușii, de data asta cu pumnul, iar după cîteva clipe chiar cu amîndoi pumnii.

Deoarece nu receptez vreun semnal corespunzător, intru la idee. Să se fi întîmplat ceva cu femeile ? Asfixie colectivă ? Sau s-or fi trezit mai devreme, plecînd după merinde.

Îmi iau cordul în dinți și deschid puțin ușa.

Nici gînd să fie asfixiate, dar nici trezite. Cînd intru în dormitor, un zumzet înăbușit, trepidant, de intră în rezonanță toate obiectele din jur, inclusiv dușumeaua (care-i din lemn de dud) mă învăluie de pretutindeni. Parc-ar fi sute de escadrile de bombardiere grele, ce planează deasupra noastră, așteptînd clipa lansării rachetelor aer-sol.

Populația feminină din odaie sforăie de zor, însă frumos, fără distorsiuni.

Bineînțeles, după cum bănuisem, încă din clipa cînd auzisem bufnitura, țața Catarița doarme pe jos, la capul patului. De fapt, singura rămasă în dispozitivul uriaș de dormit al lui Gulliver e numai fina Frusina. Dar nu cum o lăsasem, cu picioarele la perete, ci de-a latul patului. Restul muritoarelor fuseseră evacuate prin diversele colțuri ale încăperii, mai mult ca sigur din pricina zvîcniturilor de picioare, proprii sistemului de-a dormi al finei Frusina.

Îngrozit de cele văzute, remarc totuși dispariția doctoriței. Jenat, dau să mă înapoiez spre ușă, decis să bat în ea pînă voi reuși să trezesc aceste mașini minunate de zgomot.

— Stai ! Unde te duci, grasule ?

E glasul doctoriței. Care răsună ciudat, înfundat. După cum era și normal. Întrucît, răsucindu-mi capul, o depistez sub patul uriaș, de unde-și extrage anevoie trupul.

— Ce cauți acolo, coană Milico ? — mă interesez eu.

— Odihna binemeritată, dar văd că nici aici nu se poate. De ce ne trezești cu noaptea-n cap ? Și mai mi-ești dator un răspuns : unde plecai ?

— Să-i scol și pe bărbați, că ne așteaptă zi grea...

— Bine. Eu mă ocup de femei, iar matale fă rost de niscaiva merinde. Mi-e o foame de lup...

Pe bărbați reușesc să-i trezesc mult mai lesne. Mai greu e cu dezanchilozarea lor, pentru că toți acuză înțepenirea ciolanelor și amorțirea trupurilor.

După ce le sugerez cîteva exerciții de gimnastică de înviorare, — așa cum mă osîndeau pe mine la Institutul de Endocrinologie, cînd sperau să mă slăbească, — oferindu-mă ca model, îi văd că-mi imită mișcările fără nici un entuziasm.

— Nene Staragică, frate Patruzec, ce faceți acolo ?

Erau singurii care se mișcau mai activ, dar demonstrînd niște figuri cu totul inedite. Probabil o yoga locală !

— Ne trosnim oasele și ne mai scărpinăm o țîră ! — îmi răspund salvatorii noștri de ieri.

Romaniță Curentu, care-a abandonat de mult gimnastica propusă de personalitatea mea, mă întreabă insidios :

— Nu gustăm cevașilea, tovarășu creator ?

— N-am de nici unele, nene Romaniță ! Nu știu ce ne facem...

Barem de-aș mai avea niște restanțe, ceva biscuiți dietetici.

— Ba eu știu ce-o să facem, măi copile !

Țața Catarița, în pragul ușii, între cina Moșca și fina Frusina, mă privește numai zîmbet.

— În dimineața asta mîncăm la iarmaroc. Au ăia niște mititei grozavi ! Ca să nu mai pomenesc de cîrnăciorii borțoșei, fripți la grătar, și muiați apoi în ardei pisat, de-a dreptul în strachină. Și dacă avem noroc, așa cum ni s-a-ntîmplat anul trecut, poate găsim și-o păstrămioară de capră !...

Cînd aud ce recită atît de pasionant țața Catarița, mă străbate un entuziasm neobișnuit, care mă determină să lansez o invitație generală :

— Sînteți musafirii mei ! Pe cai !...

— Omule, nu ți-e bine ? Care cai ? Nu vezi c-aici nu-i decît nea Dobre ?

Iermolai Bîc, somnoros, în ciuda exercițiilor de înviorare, mă privește nedumerit. E clar că nu-i funcționează transistorul. N-a înțeles figura cu căii. Dar nu-i rea nici ideea cu nea Dobre.

— Îl invit și pe el... S-ar putea să ne fie de folos ? Gata, plecarea, nu mai trageți de timp... Mi-e foame !...

— Și nouă, tovarășu creator, ce crezi că ni-i ? — mă desfide nea Romaniță Curentu, eliberîndu-și de pe acum două găuri la curea.

•

28). IARMAROK-AND-ROLL STORY

Sîntem în cea de-a doua zi după echinox, și soarele blînd de toamnă tîrzie ne mîngîie sufletele. Iar gîndul că vom vizita iarmarocul de la Colțiilupchii, unul din cele mai vechi din această parte a țării, despre care o auzisem pomenindu-l și pe madam Marița Nachtigal, la Posada, îmi gîdilă plăcut sistemul nervos.

Plasat pe-o toloacă imensă, înconjurată de dealuri evasimuntoase, iarmarocul se întinde pe-o suprafață de cîțiva kilometri pătrați, unde se-nghesuie, una lîngă alta, tarabe și căruțe, chioșcuri, corturi din prelate, munți de varză și grămezi de pepeni verzi, camioane și dubițe, Imeseuri și Trabanturi, Dacii 1100 și 1300, autoturisme particulare, dar și aparținînd instituțiilor, trimise de directorași la cumpărături familiale, panorame, grătare în aer liber, stive de lăzi cu fructe, precum și zeci de barăci, construcții temporare, din péfélé sau pal, din materiale plastice sau din scînduri rebutate.

Pesemne că iarmarocul a pornit să funcționeze încă din zori, deoarece forfota lumii zbîrnîie în surdină ca un bondar, fapt ce denotă stadiul de incipientă întărîtare a spiritelor. De la distanța la care ne aflăm noi, echipele reunite, avem în față imaginea cosmardescă a unui furnicar gigantic, în care mișună multidirecțional mii de termite umane.

— Tovarășu creator, haide, bre, să grăbim pasul, că rămînem nemîncați ! — mă tot stimulează nea Romaniță, frămîntat și dînsul de aceeași foame cumplită care mă bîntuie și pe mine.

Dar mirosurile îmbătătoare ce răzbat pînă la noi, de mititei și cărnuri la grătar, de pastramă grasă de capră sau de oaie, mă liniștesc imediat.

— Nu-ți fie teamă, nene Curentule ! Nu simți adierea vîntului, încărcată de balsamurile naturii ? — încerc eu să-l cîștig pe nea Romaniță pentru poezia verbului. — Încotro o pornim ?

— Luăm bîlciul de la un capăt la altul ! — propune țața Catarița, lingîndu-se pe buze. — Începem de la grătarul cu mititei, ăla din umbra frasinilor...

Ideea parcurgerii întregului iarmaroc îmi surîde. Sub pretextul vizitării tuturor barăcilor și exponatelor, ne putem efectua investigația, fără să fim observați. Trebuie să fie vreo urmă de-a magului, sau de-a celor doi dispăruți... indiferent de starea în care se află, cadavre ascunse sau ascunși în viață.

În orice caz, trebuie să mărturisesc că meseria de detectiv nu-i chiar atît de ușoară, precum citim în romanele polițiste, unde Lemmy Caution se mulțumește cu niște biete cafele și „eggs and bacon", sau comisarul Maigret cu porția lui de „cocoș în sos de riesling", oferită la domiciliu de scumpa sa soție. Aici, la iarmarocul de la Colțiilupchii, lucrurile se prezintă infinit mai complex.

Pentru a crea iluzia realității, sînt nevoit să mă opresc la fiecare tarabă. Și din sectorul de stat, dar și la cele aparținînd particularilor.

Mai întîi consumăm vreo treizeci de mititei, — pentru că sîntem și mulți, — dar niște mititei de excepție. Motiv pentru care mai comandăm o șarjă, dar la altă tarabă, ca să nu intre oamenii la idei. Și aceștia se dovedesc a fi la același nivel calitativ.

— Întinge-i în ardei pisat ! — mă îmbie cina Moșca. — Sînt nemaipomeniți, parc-ar fi făcuți de mine, zău așa !...

Deoarece țața Catarița și fina Frusina nu pregetă să lichideze întreaga rezervă de ardei pisat din strachina grataragiului, mă pun sfîntul și dau ascultare sfatului moașei generale a satului.

Peste cîteva clipe mă aflu angajat într-un cross de pomină, mai tare ca 1000 metri garduri, sărind peste coșuri și papornițe, ocolind mese și grămezi de pepeni, pentru a mă năpusti la taraba cu răcoritoare, unde strig ca din gură de șarpe :

— Pepsi ! Ci-co ! Fructonadă ! Dar cît mai urgent !

— Este, tovărășele, dar s-a isprăvit adinenea ! Bere, nu poftiți ?

— Orice lichid, numai rece să fie !

— Atunci vă dau un coniac, că berea trebuie să vină acușica... Într-o jumătate de ceas sosește dubița... Iar mai pe seară, aducem ceva de spaimă...

Refac alergarea în sens invers (dar tot cu sărituri peste garduri) în căutarea echipelor pe care le abandonasem temporar, dar și a unei găleți cu apă.

Îmi arde gura de parcă aș fi pulverizat-o cu un spray conținînd acid sulfuric. Limba mi se umflă din ce în ce mai vîrtos, avînd tendința să ia foc la cea mai mică scînteie.

Noroc că dau peste un camion-cisternă. Un grup de cetățeni, printre care recunosc și figura unuia din admiratorii magului, se îndeletnicește cu umplerea sticlelor. Pe care le recunosc. Sînt sticlele din grota unde-și avea Gulliver Naiba depozitul de lăzi și instalația de foraj.

Deși pe flacon stă scris „Țuică bătrînă", îl înșfac din mîna cetățeanului care-l umplea la robinetul cisternei. După ce sorb dintr-o suflare întregul conținut, aproape un litru, constat că nu era vorba de țuică, ci de apă potabilă, dar cu un lejer miros de poșircă.

Abia după ce-i mulțumesc, înapoindu-i sticla, stau și mă-ntreb ce învîrt toți oamenii ăștia din jurul cisternei, de nu-ncetează o clipă să umple sticlele din lăzile dispuse în munți de stive.

Dar îmi răspund tot singur, presupunînd că iarmarocul n-are canalizare, și că s-a găsit vreun șmecher care se îndeletnicește cu comercializarea apei (aproximative) din cisternă.

— Omule, nu te supăra, nu mai bea în halul ăsta, c-o să-ți facă rău ! — mă consiliază Iermolai Bîc. — Hai la umbră, sub nucii ăia, c-a dat comandă Milica să se frigă o jumătate de capră sub formă de pastramă... După asta ai să bagi în tine atîta lichid, c-ai să zici că ești motopompă !

Milica Manzur s-a înșelat amarnic, imaginîndu-și c-o s-ajungă numai o jumătate de capră. Ieri s-a muncit vîrtos, și oamenii sînt în curs de recuperare. Însă încer-

carca mea de-a mai cere o șarjă, păstrămioara fiind nespus de fragedă și grăsuță, se izbește de opoziția maselor.

— Meștere. — mă atenționează Geca Leoveanu — mergem mai departe ! Stînd pe-un singur loc, n-avem cum să-i mai găsim pe Polina și pe gangsterul ăla de felcer...

— Măi, copile, — se-aude și glasul tatei Catarița. — ți-am spus că mi s-a făcut de cîrnăciori... Mai bine luăm pastrama cu noi, s-o avem acasă, pentru diseară...

Nea Gheorghe al lui Staragică, susținut de Ioana lui Colarete, Păunița lui Lucereanu și Patruzec, numai că nu aplaudă inițiativa nătăfleței. Cina Moșca și fina Frusina, mai operative, au și-nfășurat jumătatea de capră într-o bucată uriașă de sac de hîrtie.

Nu-mi rămîne decît să plătesc consumația, spre satisfacția vînzătorului care și-a făcut planul pe toată săptămîna.

După ce-am lichidat stocul grataragiului cu cîrnăciori, de-a fost nevoit bietul om să-și închidă temporar taraba, ne deplasăm în continuare spre mijlocul bîlciului.

Pe cînd trag cu ochiul în toate părțile, sperînd să dau de vreo urmă a magului, sau măcar a celor doi decedați, grupul de comando mă tîrăște în direcția unei barăci mai încropite, de unde se-aude muzică populară. Dar care nu-i executată de-un taraf, cum îmi imaginam, ci de un magnetofon cu cinci difuzoare.

— Fii atent, grasule ! — mă avertizează Milica. — Îl vezi ?

— Pe cine ? E Gulliver pe-aici ?

— Nu ! În schimb ai posibilitatea să-l vezi la lucru pe Lae al lui Parșolea... — mă asigură doctorița.

La taraba centrală a barăcii, Parșolea se aferează descărcînd lăzi cu sticle, pe care le ascunde sub tejghea. Dubița, peste drum de tarabă, mi-e foarte cunoscută, mai ales după ondularea tablei de la caroserie. Iar lăzile cu sticle, așijderea. Sînt aceleași din grota Gușteriței.

Imediat iau măsurile de rigoare. Pentru că, acuma sînt mai mult decît convins, ne aflăm pe urmele comorii. Ne așezăm cu toții la masa pe care am împlinit-o din patru măsuțe mai mici, strîngînd scaune de pe unde găsim. Ne așezăm și așteptăm. Oricît s-ar face Parșolea că

nu ne cunoaște, nu-i reușește pasiența. Deoarece cina Moșca, fără să mă consulte, răcnește la el :

— Mă, Lae, ia fă-te-ncoa !

Responsabilul cooperativei, care amenajase cu prilejul iarmarocului o baracă pentru desfacerea produselor alimentare, în chip de restaurant popular, sau „birt", cum i se zicea pe vremuri, se deplasează spre noi, dizolvînd în zîmbetul său forțat două kilograme de miere (și-aia falsificată). Ne salută obsecvios, de parcă l-ar fi cuprins bucuriile la văzul nostru :

— Să trăiți, sărumîna, cină Moșca ! Ce mai faceți matale ? Care-i porunca ?

Cina Moșca îl cîntărește din priviri, apoi, iarăși fără să mă consulte, îi transmite comanda :

— Dacă ești tot atît de isteț, precum erai cînd te-am adus pe lume, să ne faci o salată de roșii, cu ceapă multă, ardei gras și usturoi, iar deasupra să-i razi o juma de kil de telemea de oaie... C-am mîncat atîta sărătură, încît ni s-a argăsit beregata ! Ai roșii ! Că sîntem cam mulți !

— Cum să nu, cină Moșca ! Aseară am făcut și bulion, și mai am încă zece lăzi, aduse de la Cîmpina... Imediat dau dispoziții !

Cînd aud de bulion, mi se luminează imediat mintea. E clar. Sîntem pe pistă... Lăzile sînt aici, în dosul barăcii... Bulion a făcut... Precis că-i și Parșolea amestecat în enigmaticul asasinat de la „moara dintr-un dud".

În vreme ce examinez dispoziția barăcii-birt, la care lumea nu se prea înghesuie, datorită probabil aspectului pretențios, bomba posedînd mese cu hîrtie, observ o activitate intensă în spatele dubiței. Cîțiva indivizi descarcă ultimele lăzi, după care TV-ul pleacă în trombă, acoperindu-ne de praf. Dar insuficient, ca să nu-l observ la volan pe celebrul motociclist Titu Margiolea, bufetierul din Adîncuri.

Pe la două și jumătate, după ce s-a ales praful de jigheanul cu salată de roșii, preparată conform rețetei furnizate de cina Moșca, după ce Geca Zbanț a mai solicitat o nouă ladă cu sticle de bere și niște crenvurști, destul de suspecți ca aspect, avînd o culoare ce te făcea să-i consideri mai curînd ciuști verzi, iar Milica l-a îndemnat pe Iermolai Bic să comande un mușchi de vacă la grătar, stropit cu unt proaspăt, ca să i se mai „taie",

— bineînțeles totul pe socoteala mea, fiind invitații mei de onoare, — pe țața Catarița a-nceput iarăși s-o împungă amintirile.

Cu privirile pierdute în negura timpului, îngîna încet un cîntecel, pe care nimeni nu-l putea auzi.

Între timp, dubița a mai efectuat două transporturi de lăzi cu sticle. Parșolea a pus mîna, alături de ajutoarele lui, muncind ca un apucat. Probabil că-i retribuit în sistemul cu remiză, mă gîndeam eu.

Pe la patru (și ceva mărunțiș) după ce-am achitat nota, în care Lae al lui Parșolea mi-a trecut, mai mult ca sigur, și bulionul de-aseară, dacă nu și alte provizii de iarnă, apreciez că respir greu. Nu din pricina socotelii umflate, care mi-a dezumflat portofelul, ci datorită abuzurilor alimentare la care am fost incitat de bunii mei prieteni, printre care se află și-un doctor, și care mă presează pe cord.

— Coană Milico, — îi suflu la ureche doctoriței, — mobilizează lumea la o plimbare prin iarmaroc, că eu nu mă-ncumet, fiindcă risc să fiu considerat scîrțan. Și-n afară de asta, nu vreau să atragem atenția căutătorilor de comori, pentru faptul că lăzile din peșteră, nu știu dacă ai observat și matale, sînt aici, și continuă să sosească mereu, în proporție de masă... N-ar fi rău să ne mișcăm puțin... Cu mîncarea asta, n-apucăm zile multe, doar ești în branșă : colesterolul, tensiunea arterială, dispepsiile gastrice, și-atîtea alte plăceri care ne așteaptă... Hai s-o tulim !...

Iermolai Bîc, plin de bere ca un țîfoi, încît țîșnește nădușeala din el ca dintr-un aspersor, mă interpelează :

— Omule, nu te supăra, ziseși ceva de Tulli ?

— Nu. Dar ce-i cu el ?

— Păi trebuie să fie pe-aici... fiindcă văd...

— Unde-i, că-l mănînc ! — răcnește deodată Geca Zbanț, congestionat ca un parizer învechit. — Unde-l văzuși ? Spune-mi, să-l sfîșii cu dinții, să vadă el ce-i aia dantură de oltean !...

— Deocamdată, omule, va trebui să te mulțumești numai cu „Trabant"-ul lui... Uite-l colo ! În definitiv, poți să mușți și din el, că-i masă plastică...

În mai puțin de-o secundă, Geca Leoveanu dispare din cîmpul nostru vizual. Peste un minut reapare. E palid, gîfîie și asudă. Aproape că se bîlbîie, cînd ne comunică :

— Ma... Maestre ! E... e chiar „Tra-trabant"-ul Pompadurului... Pom-pom-pompadurul însă nu-i nicăiurea... Vrusei să-i fac praf mașina, dar nu fuse cu putință, e plină cu lăzi și sticle, pînă și pe portbagaj ! Dar îl aranjai pe nefericitul ăsta de Pom-pom-pom... Pompadur ! Să-l văd cum mai pleacă... Acuma-i pe geantă, în pom... pom... pom...

— ...padur ! — completez eu, pentru a-l scoate din dificultate pe superemoționatul oltean.

— Nu, maestre, în pom-pom ! Adică în plop ! Găoacea aia de mașină arată ca și „Bombița" matale...

Nu-l mai ascult. Deoarece, dacă se adevărește că-i vorba de mașina dentistului, înseamnă că nu-i mort, și-atunci mi se prăbușește ipoteza. Tîrînd după mine ambele echipe, mă-ndrept spre locul unde zărisem și eu parcat un vehicul, vagamente asemănător cu tărăboanța dentistului. Încărcată cu lăzi, atît înăuntru cît și-n exterior, „mașina" arată satisfăcător. Cel puțin după părerea mea, care-s destul de autorizat în materie.

În afară de anvelopele lăsate pe geantă, nu observ nimic notabil. Decît cel mult faptul că lăzile aparțin aceluiași depozit din peștera Gușteriței.

— Ce i-ai făcut, domnule ? — îl întreb excedat pe Zbanț, care-i în culmea bucuriei.

— I-am dezumflat cauciucurile, i-am zvîrlit ventilele și... și...

Iar începe să se bîlbîie. Așa că-l ajut :

— Și ?

— Și i-am spart trei sticle !

— L-ai nenorocit ! Așa-ți închipui, că l-ai nenorocit, spărgîndu-i trei sticle ? — îmi manifest eu dezamăgirea. — M-așteptam să mi-l aduci aici legat, împreună cu complicii...

Peste vreo jumătate de ceas ne topim din raza „Trabant"-ului. În primul rînd pentru că dentistul refuză să-și facă apariția, și în al doilea rînd pentru a nu atrage atenția eventualilor săi acoliți... Pentru că-i clar. Dacă trăiește, înseamnă că-i vîrît și el în „afacerea comorii din peșteră"... Plus omorîrea Polinei.

Pentru prima oară văd și eu, la un iarmaroc, jocuri distractive de tip nou, în afara celor tradiționale, care pe vremea mea se chemau „roata lumii", „călușeii", „lan-

ţurile", „uite leul, nu e leul" etc. Acum citesc firme scrise într-o limbă nouă, cel puţin pentru viitoarele victime de la Colţiilupchii. „Bowling mecanic", „Flipper", „Rotamin", „poker-ball" şi multe altele, aşa cum întîlnisem doar pe teritoriul autonom al jocurilor de la Mamaia, Neptun, Olimpia şi alte localităţi limitrofe.

Babelor le scînteie ochii. Cînd mi-amintesc ce m-a costat odată, la Sinaia-Cumpătu, o scînteiere similară, în faţa unui „poker mecanic" (sau „şaibă", cum îi spuneau aborigenii) demarez rapid spre alte barăci distractive, poate mai puţin costisitoare.

Dar nici aici n-am şanse. Prima baracă ieşită în cale, spre nenorocirea unora dintre noi, reprezintă, de fapt, o arenă în aer liber (dar acoperită) pe care circulă demenţial, ciocnindu-se, scăpărînd din trolee, zeci de carturi electrice.

Entuziasmul ţaţelor depăşeşte orice limită.

— Cină Moşca, — strigă ţaţa Catarița, — neapărat trebuie să-nvăţ a mîna automobilul, mai cu seamă dacă plec în Australia, la doctorul Priciu... Haidem, să nu mai zăbovim !...

Fără să mai aştepte eliberarea biletelor, toată lumea se avîntă în motocarturile electrice, cu excepţia mea, care mă tîrgui cu responsabilul stabilimentului de distracţii contemporane.

Nici nu ştiu cine le-o fi instrumentat pe ţaţe, dar sînt primele care reuşesc să pună în mişcare diabolicele maşini...

În disperare de cauză, dar şi pentru a supraveghea desfăşurarea evenimentelor, sui şi eu la volanul unui electrocart. Nefiind proiectat corespunzător, agregatul se turteşte lejer, dar totuşi rezistă. Curenţează niţel, fără să exagereze, aşa că demarez în trombă, intrînd imediat în coliziune cu maşina „mînată" de ţaţa Catarița.

Din pricina impactului, mă izbesc cu fruntea de minusculul volan, iar ţaţa Catarița se pomeneşte catapultată din scaunul ei, efectuînd un zbor planat de vreo cîţiva metri, dar la mică altitudine, pentru ca apoi să aterizeze în braţele unui individ aflat însă în alt electrocart.

Năucit total, cetăţeanul încearcă să se desprindă din braţele ţaţei. Baticul bătrînei i-a învăluit capul, şi conduce în beznă, nevăzînd încotro îşi îndreaptă bolidul.

— Cină Moșca, fină Frusino, săriți, că mă fură tilharul ! — urlă țața Catarița, trăgînd de capătul baticului, care se înfășoară din ce în ce mai strîns în jurul gîtului personal al necunoscutului. — Dacă află doctorul Priciu, nu mă mai ia de nevastă !...

Laie Bîc și Geca Leoveanu, alertați de răcnetele Catariței, pornesc vertiginos în direcția respectivă, strecurîndu-se printre nenumăratele mașini scăpate de sub controlul șoferilor panicați de eveniment. Ajung urgent în apropierea cartului cu doi pasageri, care navighează în derivă, și reușesc s-o extragă pe țața Catarița din brațele nevinovatului cavaler mascat.

Operație destul de dificultuoasă, apreciez eu, avînd în vedere că țața Catarița nu acceptă să-și abandoneze baticul. În sfîrșit, acesta se rupe, dîndu-ne posibilitatea să-l admirăm în toată splendoarea pe șoferul iadului.

— Brișcă ! — se-aude deodată, pe mai multe voci, un strigăt colectiv, emanat de glasurile reunite ale echipelor noastre.

Căci el era !...

Dîndu-și seama că-i în atenția generală, Brișcă sare din electrocart și demarează pedestru printre mașini, într-un slalom de care nu l-aș fi crezut capabil. Pesemne că, astăzi, patronul nu i-a mai administrat misteriosul elixir. Altminteri, ținînd seamă de starea lui Brișcă, aproape permanentă, de suprasaturație alcoolică, avea toate șansele să moară electrocutat, în atmosfera îmbibată de electricitate a arenei autodromului.

Catarița, care și-a recăpătat cartul, pornește în urmărirea lui. Geca, Iermolai, Milica, precum și toți ceilalți membri ai grupului de comando, spre disperarea bieților oameni veniți aici să se amuze, organizează o cursă demențială, mai tare ca-n „Filiera franceză".

Brișcă evoluează ca un acrobat din cei mai calificați, sărind peste capetele oamenilor, încălecînd din zbor carturile electrice, agățîndu-se ca Tarzan de troleurile mașinilor, mai curentîndu-se din cînd în cînd, dar fără să reușească evadarea din încercuirea urmăritorilor.

— Stai tu, încroșnatule, că te-nvăț cu minte să te dai la mine ! — țipă strident țața Catarița.

În cele din urmă, nemaiavînd altă scăpare, nefericitul încearcă să se agațe de tavanul din plasă metalică, care

se află deasupra capetelor noastre, dar care-i și încărcat de curent, fiind sub tensiune.

— Aoleoooo ! Aoooleooo ! — rage bietul Brișcă, străbătut de voltajul rețelei, scălămbăindu-se ca un clovn, demonstrîndu-ne niște figuri de gimnastică absolut insolite.

Noroc că responsabilul autodromului întrerupe curentul, sălțînd heblul de comandă.

Brișcă, odată cu întreg parcul auto, înțepenește. Încetează să se mai bițiie, după care se prăbușește peste electrocartul aflat sub el. Care, spre nefericirea mea, e cel șofat de subsemnatul.

Peste cîteva clipe, eliberîndu-mă de sub corpul accidentatului, îl așez pe locul meu și vreau să-i dau primul ajutor. Dar nu mai e nevoie, pentru că Brișcă începe să vorbească :

— Chemați-l pe conu' Gulliver, să mă scape din iad !

— Nene Brișcă, stai blînd, c-aici nu-i iadul, dar nici raiul ! — îl liniștesc eu. — Te afli printre cunoscuți... Spune-ne nouă ce vrei ?...

Invitați insistent de responsabil să părăsim autodromul, că-i deteriorăm planul de încasări, îl iau de braț pe Brișcă, îl ghidez pînă în afara incintei, și-l așez pe scaunul de la pupitrul electronic de comandă, bineînțeles cu permisiunea amabilului diriginte al carturilor, care-și repune în mișcare autodromul.

Împrejmuit de membrii echipelor noastre, Brișcă recuperează.

Făcînd un semn cu mîna, dau prietenilor mei de-nțeles să păstreze tăcere, căci purced la interogatoriul acolitului lui Gulliver.

— Unde-i domnul Gulliver Naiba ? — îl întreb direct pe Brișcă.

— Umblă creanga prin iarmaroc ! — declară acesta, destul de nerespectuos, după părerea mea, la adresa patronului său.

— Și ce caută ? — îi pun eu o întrebare îngrijorată.

— Pe dracu'... adică pe domnul Tulli...

— De ce ? — insist, deoarece am impresia că-s pe calea cea bună.

— Pentru că s-a pierdut, s-a rătăcit... Iar esența devină se află la el... Domnul Gulliver e supărat foc... Fără esență nu mai poate face minunea cea mare !...

— Măi, nea Brișcă, poate vrei să spui esență de vin...
— Nu ! C-așa-i zice domnul Tulli : esență devină !
— Nu cumva esență divină ?
— Asta-i cuvîntul ! — oftează ușurat Brișcă, transpirînd din belșug. — Devină, nu de vin...

Acum încep eu să nădușesc. Dar nu mă dau bătut :
— Și matale ce făceai la autodrom, gonind cu mașina electrică ?
— Păi tot pe domnul Tulli îl căutam și eu... Că mi-a poruncit conu Naiba să văz unde-i mașina dentistului... Și mi-am zis c-ar putea să fie aici, printre automobilele astea, că-i nebun după mașini !
— Bine, și dacă-l găseai aici, unde-i duceai răspunsul domnului Gulliver ?
— La hambarul cu puști !
— Acasă, la dînsul ? Ascunde arme în hambar ?

Brișcă se uită la mine de parc-aș fi un extraterestru, sau, în cel mai bun caz, numai arierat mintal. Își duce apoi arătătorul la tîmplă, imprimîndu-i o mișcare lentă de înșurubare. Abia după ce ia cuvîntul, înțeleg semnificația gestului :
— Domnule, matale ești cam tralala ! Păi unde să încapă atîta lume ? Că toți vor să tragă la țintă... Hambaru-i la marginea iarmarocului... Dai un leu și tragi o dată... Dacă nimerești ursul, primești cinci lei... Dacă nimerești în tovarășul responsabil cu puștile, nu mai primești nimic... c-așa am pățit eu... Ba m-a și înjurat...

Acuma sînt în posesia unei informații excepționale, capitale. Știu unde-l pot găsi pe Gulliver Naiba. Deci, nu mai încape nici o îndoială, unde-i Naiba, tot acolo trebuie să fie și comoara. Pentru convingerea echipelor, insist cu încă o întrebare suplimentară :
— Și domnul Gulliver trage la țintă ?
— Aș ! Trage apă la sticle, din cisterna cumătrului Cambur, care lucrează la oraș, unde stropește străzile...

Mă adresez prietenilor mei, emoționat de vestea aflată, dar și nedumeriți în același timp, întocmai ca și personalitatea mea :
— Fraților, pe cai ! Direcția : „hambarul" cu puști.

Numai Geca Leoveanu-Zbanț nu-i de acord :

— Stărăți niței, și nu minați ! Ia spune-ne, măi Brișcă, fiindcă altminteri mă supăr, domnul Tulli, bată-l Dumnezeu, cînd se rătăci, fu și domnișoara Polina cu el ?

— Nu știu ! Zău că nu știu... Că dînsa-i rătăcită de mult !

Considerînd afirmația lui Brișcă drept un afront adus persoanei iubite, Geca Zbanț nu se mai poate stăpîni, și dă să-l îmbrîncească. Bineînțeles, nesuportînd violențele, intervin instantaneu. Dar, interpunîndu-mă între cei doi, mă sprijin, fără să vreau, de tabloul de comandă electronică al autodromului.

Un trăsnet cumplit, urmat de-o bubuitură la același nivel, plus o lumină orbitoare al cărei rost nu-l pricep, deoarece sîntem în plină nămiază, izbucnesc toate trei deodată. Izolațiile electrice, probabil insuficient lăcuite, încep să scoată un fum plăcut mirositor, cu vagi arome de ulei de in.

Bineînțeles, întreg parcul de carturi al autodromului rămîne imobilizat, zecile de cetățeni asaltîndu-l pe responsabilul năucit de cele întîmplate cu cereri imposibil de satisfăcut. Vor banii îndărăt.

— Bine, oameni buni, păi v-ați plimbat, v-ați distrat... Ce mai poftiți ? Avem o pană de curent... Mîine se repară, și iarăși o să vă dați în bărci...

Lumea nu-i de acord. Murmură, începe să strige :

— Banii ! Sau bilete pentru mîine...

Reușim să plecăm din incinta autodromului în bune condițiuni, după ce, bineînțeles, instalat la casa responsabilului, înapoiez banii cetățenilor. Dar din portofelul meu... Asta numai provizoriu, restul devizului de reparații urmînd să-l achit mîine, cînd va sosi echipa de intervenții de la Cîmpina. Totuși, sînt nevoit să constat un lucru extrem de curios : capacitatea autodromului e mult mai mare privită dinăuntru decît dinafară. Pentru că, făcînd socotelile, observ c-am plătit peste treizeci de bilete, în vreme ce aș fi putut jura că nu-i posibil să-ncapă în arenă mai mult de cincisprezece-douăzeci electrocarturi...

Brișcă, deoarece încă nu și-a revenit de pe urma electrocutării, rămîne în posesia gestionarului, ca garanție. Dar numai pînă mîine...

— Am zis cu să ne urcăm pe cai, și să plecăm la tir, dar văd că nu mai am bani... Trebuie să mă duc la „moara dintr-un dud"...

Propunerea nu-i reținută de colectiv, iar Iermolai Bîc se oferă :

— Îți împrumut eu cinci sutici... N-ai auzit ce-a spus Brișcă ? Dai un leu și tragi o dată...

— În cazul ăsta, — opiniez eu — douăzeci de lei sînt mai mult decît suficienți !

— Dar după aia nu trebuie să gustăm și noi ceva, să ne mai prindem sufletele ? — declară forestierul, aprobat de întreg colectivul.

29). MAȘINĂRII DE TOCAT „LEUȘTENI" : BOWLING, POKER MECANIC, FLIPPER, CĂLUȘEI... ȘI ALTE MAȘINAȚII

Părăsim autodromul oarecum deconcertați. Dar și intrigați. Ce dumnezeu trage Naiba la sticle, din cisterna gospodăriei comunale ? Chiar apă ?

Neapărat trebuie să anchetăm situația la fața locului, drept care ne îndreptăm în direcția indicată de Brișcă, spre baraca de tir. Însă deplasarea masivului nostru grup se petrece în condiții extrem de complexe.

Populația bîlciului a sporit sensibil, aproape dublîndu-se, dacă nu chiar și mai mult. Nenumărați oameni au venit direct de la lucru, să-și facă aprovizionarea de iarnă. Însoțiți de neveste, soacre, copii și nepoți, gineri și nurori, nași și cumetri, șefii de familie vizitează fiecare baraca, fiecare stand al producătorilor sosiți de la cîmpie, fiecare gheretă a Centrocoopului.

Bineînțeles, nimeni nu cumpără încă nimic, pînă nu dă un ocol complet al iarmarocului, pentru a depista varza cea mai frumoasă, cartofii cei mai mari, sfeclele cele mai dolofane.

Zeci de camioane, căruțe, dube și alte mijloace de transport marfar continuă să invadeze bîlciul, sosind cu tone de roșii pentru bulion, gogonele pentru murături, aparate de radio și televiziune, pînzeturi și stofe, confecții și mezeluri, mere, pere și nuci, din cele timpurii, biciclete, motorete, mașini de cusut și de călcat, un imens magazin universal în aer liber.

Muntenii descinși din părțile Ardealului, mari meșteri în prepararea afumăturilor, descarcă din desăgile lor șunci întregi, cît roata unui „Trabant", hălci de slană dată cu boia și afumată, cîrnați ruginii, groși și strălucind de grăsime, tobe și cartaboși, tot ce ne poate furniza porcul, cel mai drag prieten al omului în prag de iarnă.

Spre surprinderea mea, deși sîntem ghiftuiți ca niște țîfoi, observ în ochii unora din însoțitorii mei scînteieri din cele mai bizare. Că n-or fi rîmnind la cîrnățuri și slane !

Dar nu-i las pradă ispitelor, ci-i rog să silească la drum, deoarece avem toate șansele să-l pierdem pe Gulliver Naiba.

Totuși ni se ivesc în cale fel și chip de drăcovenii, în jurul cărora lumea dă buluc, iar țațele nu se pot stăpîni a nu-mi pune întrebări interminabile, care duc toate la unul și-același lucru, anume cum să facă să-și încerce și ele norocul la jocurile mecanice, dar de hazard.

La ghereta cu „bowling", cina Moșca și fina Frusina îmi fac praf, pe puțin, vreo patruzeci de lei. Noroc că se-ncinge prea mult motorul agregatului, și responsabilul întrerupe distracția, pînă se mai răcește entuziasmul mulțimii.

— Măi copile, hai să mai stăm o țîrișică ! — mă roagă țața Catarița. De ce să tragă numai ele la bile ? Eu nu mi-s om ?...

O conving să ne deplasăm mai departe, după ce-i promit că facem o haltă la „pokerul mecanic",

Sinistră idee !

În clipa cînd zăresc aparatele, prietenii mei se instalează imediat la rînd. Iar după ce le dau monede de-un leu, pentru care a trebuit să schimb la casă o hîrtie de-o sută, încep să tragă cu toții „la șaibă". Se bucură ca

niște copii, mai ales cînd le ies cîștiguri de doi lei, șase sau chiar zece.

Ca o culme, tața Catarița trage trei ași, și agregatul începe să țăcăne ca o mitralieră, turnînd în căușul metalic cîștigul cel mare, de 200 de lei. După ce numărăm banii, constatăm unele defecțiuni în sistemul electronic al mașinii, deoarece găsim numai 182 de monede.

— Îi jucăm pe toți, — strigă entuziasmată tața Catarița, împărțind cîștigul tuturor membrilor echipei, dar păstrîndu-și pentru sine partea leului, — îi jucăm pe toți, pînă-i sărăcim, fir-ar să fie ei de americani !

Milica Manzur, care joacă împreună cu Iermolai Bîc, dar pe banii mei și-ai tatei Catarița, trage cu schimbul de maneta diabolicei mașini. Din cînd în cînd, exclamă de ne țiuie urechile :

— Am cîștigat ! Am cîștigat șase lei ! Formidabil ! Mai dă-ne zece lei, nene maestrule, și după aia plecăm !

Nea Gheorghe a lui Staragică joacă de unul singur. Concentrat, bagă leul și privește încordat la figurile tabloului de cîștiguri. Se hotărăște greu. Să scoată trei rigi, sau trei dame ? Nu vrea să pară lacom... În cele din urmă se decide, înșfacă maneta cu amîndouă mîinile, ca pe-o coadă de baros, și trage icnind. Roata tamburului se-nvîrtește zgomotos, parcă sărită de pe bile, iar cînd se înțepenește, Staragică răcnește în culmea încîntării :

— Am ghicit-o ! Știam că n-o să iasă nimic ! Dar acum îi nenorocesc, mai vîr un leu și-mi scot toți banii, treizeci de lei în cap !...

Ioana lui Colarete, femeie cu grija banului, îi dă cîte un leu lui Patruzec, să joace pentru ea. Bărbatul, încălzit de febra aurului, trage în disperare „la șaibă", convins că va da lovitura cea mare. Însă, de fiecare dată, dă cîte un leu.

Larma cea mai spectaculoasă are loc în jurul mașinii la care „lucrează" fina Frusina. Vajnica tață a atras în preajmă-i majoritatea clienților din baraca hazardului. De cînd s-a îmbogățit cu banii oferiți de tața Catarița, nu se mai uită la leu. Introduce moneda, trage delicat, de parcă i-ar fi teamă să nu demoleze instalația, și așteaptă plăcuta rafală de mitralieră. Țăcăne mecanismul atît de

cumplit, încît mă întreb dacă fina Frusina mai are unde să-şi ţină monedele.

Deoarece mi-am terminat mărunţişul primit de la ţaţa Catarița, mă îndrept şi eu spre ciorchinele de oameni adunaţi lîngă Frusina. Ovaţiile care izbucnesc, odată cu sosirea mea, anunţă un nou cîştig :

— Iar a scos trei aşi !

— Şi mai înainte a tras de două ori cîte trei crai !

Dispozitivul ţăcăne în disperare, păcănind ca ţeava de eşapament a unei motociclete de curse.

După ce izbutesc să răzbat prin îngrămădeală, o-ntreb pe fina Frusina, cu gîndul să-i atrag atenţia că norocul e orb, şi nu ţine cît lumea, şi c-ar fi bine să-şi ia banii, să mai avem de unde plăti şi alte distracţii.

— Cît ai cîştigat, fină Frusino ?

— Mult, tovarăşu creator ! — gîfîie ea fericită.

— Cît ?

— Nu ştiu, că nu văd bine ce scrie acolo !

— Ai jucat înainte, fără să-ţi iei banii din căuş ?

— Da. Ce să mai stau să-i număr... Lasă-i şă se strîngă !...

În timp ce maşina ţăcăne, numărînd mecanic pînă la 200, atît cît se cuvine pentru cei trei aşi, mă plec să citesc suma înregistrată pe indicator. Paralizez. 650 lei !

— Gata, ţaţă Frusino ! Ajunge ! Să nu-l mîniem pe bunul Dumnezeu ! Luăm banii şi plecăm... Ştii matale unde...

În acelaşi timp se opreşte şi dispozitivul de zgomot. Îi cer ţaţei batişta, care-i cît un prosop, să turnăm banii în ea, şi vîr mîna în bunkerul unde s-au adunat monedele. Numai să ţină batista, că trebuie să fie la vreo cinci kile de metal.

Mîna, însă, mi se înţepeneşte. Pentru că nu simte nimic metalic. Căuşul e gol, pustiu, vid...

Scandalul pe care-l provoacă fina Frusina e de groază. Responsabilul tremură gelatinos, încercînd să spună ceva.

— Unde-s banii mei, hoţule ! — orăcăie fina Frusina.

— Dumneata știi să citești ? reușește în cele din urmă să îngaime bietul cetățean.

— Cum să nu !

Nu pricep ce urmărește individul. Mă uit și eu la tablou : trei ași de toată frumusețea !

Responsabilul care mi-a urmărit direcția privirii mă atenționează :

— Citește mai sus, dolofanule ! Mai sus ! Ce scrie acolo ?

Fără să vreau, mă aud silabisind :

— De...fect... Defect !

Mi se face o milă cumplită de fina Frusina, dar și de banii pierduți. Nu cei pe care ar fi trebuit să-i numere mașina, ci de monedele, multe, pe care le-a înghițit.

Fina Frusina, nedumerită de tristețea mea, mă întreabă blînd :

— Tovarășu creator, ce s-a-ntîmplat ? Am cîștigat prea mult, și nu-i voie ? Sau nu mai are hodoroaga asta de melniță bani ?

A fost nevoie tot de intervenția mea, care nu suport violențele, să-l apăr pe responsabilul mașinilor de vindicta publică. Am reușit, doar cu cîteva vînătăi la brațul stîng, să potolesc năvala mulțimii, ascunzîndu-l în spatele meu. Iar brațul vătămat era tot proprietatea mea.

Cînd am părăsit „pokerul mecanic", cu vreo patru lei din cei o sută, m-am gîndit că-i mult mai uman celălalt poker. Mai ales dacă nu-l joci pe bani, ci pe fasole. Dacă ai carte bună, te poți alege și cu-o cratiță de iahnie...

La baraca „flipperelor" ne-am distrat mult mai frumos. Adică fără emoțiile unor cîștiguri datorate hazardului. Căci bani tot am dat. Dar din cealaltă hîrtie de-o sută. Și tot în monede de-un leu. Însă țața Catarița, care nici nu vedea prea bine, dobîndise o asemenea îndemînare, încît nu mai vroia să părăsim locul, pînă ce nu va atinge cifra de 100.000 de puncte.

Noi ceilalți, care deși vedeam perfect, mai cu ochelari sau fără, n-am reușit decît s-atingem suta. Dar de lei... Și iar am plecat mai departe. Cu speranța că, de astă

dată, nu ne vom mai opri decît la hambarul cu puști. Unde, dacă vom avea noroc, poate că-l vom surprinde pe domnul Gulliver Naiba în exercițiul funcțiunilor sale magice, dar și-n acelea mai noi : deturnator de comori.

După-amiaza frumoasei zile de septembrie începe să se deterioreze. Ori din pricina îmbulzelii, ori din cauza aventurilor comise cu stomacurile supraîncărcate, simțim că ne topim de căldură. Timpul improbabil, așa cum fusese prognosticat pentru întreaga lună, virează spre aspectul celor mai toride zile din iulie, cînd se înregistraseră 36 de grade Celsius, în locul celor opt fronturi de ploi anunțate, dar care nu se prezentaseră.

Curg apele pe noi, de parcă am fi la baia de aburi. Batistele fiind de multă vreme transformate în biete otrepe șuroind de sudoare, sîntem siliți să oprim, din zece în zece metri, la chioșcurile de răcoritoare. Care răcoritoare, gheața absentînd cu desăvîrșire, sînt un soi de ceaiuri calde, dar gazoase. Asta în cazul fericit cînd mai există Pepsi, Ci-co sau alte improvizații locale îmbuteliate.

Însă microgestionarii gheretelor, plini de inițiativă, precum și de milă față de populația însetată, fabrică la fața locului, din apă potabilă și diverse siropuri inidentificabile, cele mai originale răcoritoare. Absolut nenocive. Fără de care nu și-ar mai putea economisi banii pentru o Dacie 1300.

Microgestionarii, nefiind străinași, ci recrutați din forțele locale, de pe la Cîmpina, Breaza sau Ploiești, sînt cunoscuți de-ai prietenilor noștri, domiciliați în Colții-lupchii.

Profit de împrejurare, și, la fiecare pahar băut, întreb mereu :

— Nu l-ați zărit cumva pe Gulliver Naiba ?

— Cum să nu ! Adineaa a trecut pe la noi...

Din răspunsurile colectate, la cel puțin cincisprezece chioșcuri, ar rezulta că Naiba îi dă o mînă de ajutor responsabilului cooperativei. Lae al lui Parșolea, care asigură aprovizionarea gheretelor, servindu-i drept curier itinerant.

Însă de la alte zece tarabe, aflate în subzistența unor organe comerciale exterioare, aflăm că bătrînul se afla la baraca de tir.

Astfel reușim să fim complet derutați, însă și cu încă o hîrtie de-o sută „măritată". Sîntem mulți, însetați și dornici de informații detectivistice...

Pe măsură ce ne apropiem de baraca de tir, ne întîmpină rafale de împușcături, din ce în ce mai intense.

— Ce de lume, omule ! — se crucește verbal Iermolai Bîc.

Într-adevăr, mulțimea ce se-nghesuie în jurul „hambarului cu puști" întrece orice așteptări.

— Machea or mai fi locuri ? — devine Geca Zbanț neliniștit. — Ce mă fac ? Neapărat trebuie să pun mîna pe-o pușcă... Și dacă-i pe-acolo nenorocitul ăla de felcer de măsele, că trebuie să fie prin preajma bătrînului Naiba, îl împușc...

— Stai blînd, măi Geca, — îl liniștesc eu, — nu-s puști cu gloanțe, ci c-un fel de ace mai groase...

Geca Leoveanu-Zbanț nu-și pierde curajul, pentru că mă bate pe umăr prietenos, de-mi simt articulația dislocîndu-se, și mă asigură :

— Și ce crezi tălică, maestre, c-o să-i steie rău vreo cîteva ace dintr-ăstea, în fund ?

30) DACĂ-I BÎLCI, PĂI BÎLCI SĂ FIE !

Baraca de tir, spre deosebire de celelalte stabilimente distractive, arată ceva mai încăpătoare, „hambar cu puști", după cum bine o botezase Brișcă. Bineînțeles, organizatorii scontaseră (corect dealtfel) pe făloșenia bărbaților, care țin să-și demonstreze neapărat calitățile de tră-

găfori, mai cu seamă față de femeile care-i însoțesc, sau — înaintea familiei care-i obligată să-i admire și-n această postură.

Zeci de ținte multicolore, confecționate din mucava, înfățișînd diverse fiare sălbatice, cunoscute mai mult din filmele proiectate de televiziune, în cadrul „teleenciclopediei", precum și orătănii domestice (curcani, gîște, rațe, cocoși) montate pe-un ingenios sistem de articulații, care le punea în permanentă stare de agitație, erau propuse eminenților trăgători aliniați în fața tejghelei prevăzute cu pușți miniaturale și munițiile respective (niște ace de dimensiunea unor cuie de tablă).

— Dai un leu, și tragi o dată ! — răcneau animatorii stabilimentului, răgușiți din pricina uzurii corzilor vocale. — Nimerești ursul, cîștigi cinci lei, neamule !... Sau cinci lei, sau cinci gloanțe...

Pușcașii, unii în picioare, iar alții cu cotul proptit de tejghea, trăgeau în neștire, creînd impresia unui uriaș safari desfășurat pe întinsul meleagurilor africane. Pocniturile asurzitoare, — pușțile fiind acționate cu aer comprimat, — răsunau de pretutindeni, în aplauzele furtunoase ale neamurilor adunate în spatele reprezentantului familiei. Ovațiile nu izbucneau la atingerea țintei, ci la anunțul triumfal, emis de fiecare trăgător : „fii atent, acuma nimeresc ursul !".

Ovațiile nemairepetîndu-se, după ce emeritul țintaș apăsase pe trăgaci, era cazul să deducem că ursul scăpase cu mucavaua neperforată. Însă uralele răbufneau iarăși, pentru că, tare la ambiție, cetățeanul mai scotea un leu, mai încărca pușca, și din nou anunța :

— Ferea, că-l fac ciur, mama lui de urs !

Pe cînd Iermolai Bîc se ocupă de pulverizarea celei de-a treia hîrtii de-o sută, pentru achiziționarea de muniții destinate întregului nostru pluton de pușcași, eu mă strecor anevoios în spatele barăcii, sperînd să dau de Gulliver Naiba.

Spre surprinderea mea, care pusesem o oarecare bază pe afirmațiile lui Brișcă, nici urmă de Gulliver. În schimb,

mă trezesc față în față cu cisterna de apă. Probabil că gospodăria comunală a orașului din apropiere posedă mai multe, deoarece la bîlciul din Colțiilupchii, cel puțin deocamdată, indentificasem două. La gura cisternei, chiar lîngă țuțuroi, o dubiță TV și o stivă imensă de lăzi cu sticle, majoritatea flacoanelor fiind deja umplute cu apă.

Renunț la dezlegarea imediată a enigmei, deoarece o larmă cumplită se dezlănțuie în fața barăcii de tir.

Cînd ajung la locul evenimentului, uralele se-ntețesc :

— Bravo, Catariță ! Ia banii !... Dă-i banii, hoțule, nu mai zăbovi, nu vezi că l-a nimerit ?...

Fericită și înnebunită de succesul repurtat, țața Catarița privește năucă la ursul decapitat. Atîția trăseseră în bietul urs de mucava, dar fără să-l rănească în vreun centru vital, încît cartonul se subțiase în dreptul gîtului, și-acuma cedase, iar fiara se bîțiia în continuare, fără cap, trepidînd sub acțiunea articulațiilor mecanice.

— Nu vreau bani, dă-mi gloanțe ! — strigă ațițată bătrîna, cu ochii cît cepele. — Acuma-l fac praf...

În așteptarea promisiunii lansate de frenetica țață, lumea renunță la demonstrarea posibilităților personale.

De la primul foc, Catarița nimerește iarăși ursul. La gît. Și din nou i se mai rupe o bucățică de mucava.

— Ieși cu gloanțele, nenicule ! — poruncește într-o stare de transă vajnica țață. — Dar mai repede, că ne grăbim !...

Mulțimea se-mbulzește de pretutindeni, pentru că nimeni n-atinsese mortal, pînă acum, fiara pădurii.

Țața Catarița încarcă din nou arma pneumatică. Mă dau lîngă ea, și-i șoptesc :

— Ochește cu atenție, țață Catariță, că nu mai avem bani !

— Lasă-mă-n pace, măi copile ! Nu mă-nvăța pe mine unde să ochesc... Crezi că mă uit la urs, cînd trag în el ?

— Dar unde te uiți, femeia lui Dumnezeu ? — o întreb eu excedat.

— La țucalul ăla, din stînga ursului. Îl vezi ?

Sigur că-l văd. Dar nu-i obiectul pe care-l numește țața Catarița, ci melonul lui Naiba... Nu se poate, îmi zic

eu. Prea ar fi frumos. Iar dacă sub melon s-ar afla și capul magului, atunci ar fi excelent.

De data aceasta, țața Catarița, distrată de conversația cu personalitatea mea, nu mai privește la „țucal", ci se-ncruntă la urs. Dar trage, mai înainte de-a apuca să se uite iarăși la vechea ei țintă. Și iar nimerește... Însă în vîrful melonului, care se clatină lejer. Fără să se clintească totuși din loc.

— Cît dai pentru c-am nimerit în țucal ? — se îndîrjește țața Catarița, adresîndu-se responsabilului cu pușile.

— Nimic ! — se bîlbîie acesta, pierzîndu-și complet firea. — Nu face parte din dotația barăcii...

Lumea începe să se supere, lipsită de spectacolul care tindea să devină interesant. Sînt chiar unii care vociferează :

— Atunci face și mai mult...

— Pe puțin zece lei...

— De ce-l ții acolo, șmechere !...

Responsabilul, intrînd oarecum în panică, anunță cu glas tremurînd :

— Bine ! Bine ! Să mai tragă o dată !...

Catarița, considerîndu-se nedreptățită, țintește de-a dreptul în melon. Și, ca o culme, iar îl nimerește. Deși normal ar fi fost să sfîrtece în continuare mucavaua ursului. Melonul se clatină din nou. Mult mai mult decît data trecută. Însă nu cade din lăcașul său, situat invizibil printre grămada de orătănii și fiare multicolore.

Responsabilul manevrează, pe undeva pe sub tejgheaua tarabei, și întreaga instalație de ținte începe să se bîțîie din ce în ce mai accelerat. Avem în fața ochilor un balet mecanic grotesc. Mucavalele se hîțînă frenetic, lupii își pierd, din pricina trepidațiilor, ochii de sticlă, vulpilor le cad cozile din plastic, cocoșii rămîn fără creste, totul se dezintegrează ca-n filme. Numai melonul, spre surprinderea generală, nu intră în joc. Rămîne țeapăn, ca și cum ar fi fost eliminat din angrenajele mecanismului de punere în stare de agitație a țintelor.

— Dacă-l dau jos, plătești zece lei ? — se interesează țața Catarița, adresîndu-se individului care-o privește cu gura căscată.

Apoi acesta, scuturîndu-şi capul, îşi revine şi declară :

— Lasă-l în pace, şi-ţi număr douăzeci de marafeţi !

Catariţa, pesemne, îl înţelege pe dos. Şi, din prima lovitură, nimereşte iarăşi melonul. Adevărată minune a naturii, de astă dată ţaţa ochise în urs. Melonul se prăbuşeşte printre mucavalele în mişcare.

— Uite-l pe Naiba ! — răcneşte lumea entuziasmată, dar şi înnebunită.

Într-adevăr, sub melon se afla capul bătrînului mag. Gulliver dormea liniştit, ca şi cum nimic nu s-ar putea petrece în jurul lui. Acuma înţeleg de ce nu cădea atît de lesne melonul. Bătrînul mag, probabil obosit de munca manuală prestată cu umplutul sticlelor, se refugiase la responsabilul barăcii de tir, — prieten sau adept, asta nu se ştie, — şi se cuibărise printre ţintele de mucava, în spatele lor, fiind convins că rareori se-ntîmplă să nimereaşcă cineva o gîscă de mucava, cuprinsă de istericale, atunci cînd trăgătorul este cu chef, iar puşca-i mistificată.

Responsabilul, îngrozit, opreşte imediat panorama. Fiarele încremenesc, orătăniile încetează să mai dea din coadă sau cioc. Pînă şi spectatorii, care adineaori aplaudaseră performanţele ţaţei Catariţa, tac amuţiţi, neînţelegînd prezenţa bătrînului Gulliver în acel loc absolut neobişnuit.

Singurul care se mişcă acum, dar „au ralenti", este magul Naiba, nedumerit de absenţa larmei care-i legănase somnul. Se întinde, trosnindu-şi oasele, şi priveşte buimac în jurul său. Abia cînd vrea să-şi îndese melonul pe căpăţînă şi nu-l găseşte, atunci îi trece prin minte să examineze mediul înconjurător. Pălăria în formă de oală, ca să nu-i spun pe numele dat de Catariţa, zace alături de el, însă înfiptă ţeapăn, cu acul tras de puşcă, în capul unei curci pirpirii. Remarcînd rezistenţa melonului, la încercările sale de a-l desprinde, magul strigă cu glasul său popesc :

— Bucă, stăpîne, cine mi-a găurit pălăria ?

Responsabilul stabilimentului, pe care acum aflăm că-l cheamă atît de pitoresc şi autentic, nu mai apucă să-i răspundă magului.

Ţaţa Catariţa, cu puşca gata încărcată, se răţoieşte iabraşă la Gulliver :

— Iacă eu, diavole, şi iar am să ţi-o găuresc, pînă ai să ne dezvălui unde-ai pitit comoara... Ţin-te bine, scaraoţchi, că-ţi fac ţucalul ciur, să-ţi strecori prin el creierii !...

Din clipa asta evenimentele se înfierbîntă. Catariţa începe să tragă, nimerind aproape de fiecare dată în melonul bătrînului.

Gulliver Naiba, la strigătele Catariţei, dar şi-ale oamenilor speriaţi de împuşcăturile babei, se zvîrle printre ţintele de mucava, tîrîndu-se pe brînci în direcţia unei ieşiri.

Însă Catariţa se dezlănţuie şi situaţia se deteriorează.

— Stai, că trag ! — ţipă ţaţa noastră în culmea fericirii.

Şi trage mereu. Ia singură din muniţiile de pe tejgheaua nefericitului Bucă, încarcă şi trage înainte, nimerind pe unde poate. Cînd ne vede că intenţionăm să-i luăm puşca pneumatică, trage şi-n direcţia noastră. Noroc că-l nimereşte pe nea Gheorghe al lui Staragică doar în partea dorsală, mai jos de mijloc, unde-i carnea mai moale. Milica Manzur îşi exercită imediat profesia, extrăgîndu-i acul cu degetele transformate în pensetă.

— Plecaţi din preajmă-mi, că vă găuresc bucile ! — ameninţă încîntată Catariţa. — Mai bine ţineţi-i calea diavolului ăl bătrîn, că ne scapă !...

Gulliver, cu spinarea arici de cîte ace i-a înfipt Catariţa, se strecoară în continuare pe sub ţintele înţepenite. Însă dificultuos.

— Omule ! Hai după el, să-l scăpăm de urgie, că-l omoară bătrîna ! — mă mobilizează poetul Bîc, pe care l-a abandonat blajinătatea caracteristică.

Fac un semn lui Zbanţ, care se adăpostise sub taraba stabilimentului, şi ne avîntăm amîndoi în direcţia bătrînului, strecurîndu-ne printre picioroangele ţintelor mobile, dar acum înţepenite.

Lumea, de astă dată încîntată de iniţiativa noastră eroică, aşteaptă încordată rezultatul. Bucă, despre care se poate spune c-a-ncasat şi el cîteva ace în regiunea care-i

poartă numele, ne sare în ajutor, arătîndu-ne drumul cel mai lesnicios.

— Ferea, că vă pușc ! — amenință Catarița, trăgînd acum în toate direcțiile, fără o țintă precisă.

Cînd îl prindem pe Gulliver de picioare, strigăm ca niște exaltați :

— Gata ! E salvat... Ajutați-ne să-l scoatem de-aici !

Cina Moșca și fina Frusina, care pînă acum se amuzaseră cumplit de performanțele Catariței, strigă pe două voci către mulțime :

— Săriți și-nghesuiți-o pe țața !... Cu toții deodată !

Catarița, care se vede asaltată de oameni, și încă dirijați de bunele ei prietene, se transformă într-o Calamity Jane a timpurilor noastre. Lipsită de muniții, înșfacă pușca de țeavă și-o rotește în jurul ei ca pe-un toroipan. Apoi se urcă pe tarabă, încercînd să ne otînjească țestele. Lumea începe să sară peste tejghea, țața Catarița se aruncă asupra noastră, iar întreaga panoramă se prăbușește într-un vacarm cumplit.

Peste mai bine de-un ceas, izbutim să fim extrași dintre fiarele de mucava, orătăniile și scîndurile stabilimentului demolat. Geca Zbanț a rămas cu melonul lui Gulliver înfundat de-a dreptul pe figură, așa că nu mai vede nimic, și strigă :

— Unde-i Pompadur ? L-am văzut adineauri ! Prindeți-l !...

Tot atît de stressat se manifestă și Iermolai Bîc :

— Omule, unde sîntem, omule ? Nu se mai termină bîlciul ?

Singurul în deplinătatea facultăților mintale mă dovedesc tot eu, deoarece le arăt salvatorilor noștri grămada care zăcuse sub mine și-i îndrumez :

— Aveți grijă de bătrîn ! Mi-e teamă că lui Gulliver Naiba i s-a făcut rău ! Să vină doctorița Milica !

Din păcate mă-nșelam și eu. Mormanul e alcătuit numai din Bucă și Catarița, uniți într-o îmbrățișare mortală. Însă țața e vie, căci începe să orăcăie :

— Tragi cu pușca, nu ia foc, păsărică cu noroc ! Să vă fie de bine, la anul și la mulți ani... Că mîine mă-ntorc, și vă pușc pe toți !

Bucă-i leşinat. Ţaţa Catariţa prezintă simptome de febră cerebrală. Iar Naiba nu-i nicăieri.

A dispărut ca prin farmec. Pentru că tot se ocupă cu vrăjitoria !...

31). „ŞOFERII IADULUI" — REMAKE LOCAL !

Spre surprinderea generală, responsabilul fostului „hambar cu puşti" n-are nici un fel de pretenţii materiale pentru recuperarea pagubelor. Baraca de tir e complet demolată, însă totul s-a declanşat de la ascunderea bătrînului Gulliver Naiba printre ţintele de mucava ale panoramei. Or gestionarul tarabei nu părea să fie străin de prezenţa magului în incinta stabilimentului. La urma urmei, scîndurile şi ţintele din carton, tejgheaua şi puştile n-au suferit nici o stricăciune notabilă, totul putînd fi reparat şi reinstalat în mai puţin de două săptămîni.

Ţaţa Catariţa, despărţindu-se cu greu de puşca pe care trebuie s-o returneze gestionarului, dovedeşte o fantastică putere de recuperare, deoarece, trează de-a binelea, fără vreo urmă de „febră cerebrală", spune acestuia :

— Măi Bucă, pesemne că-nvîrteşti tu ceva cu diavolul ăla bătrîn, de i-ai înlesnit fuga... Deocamdată ia-ţi îndărăt flinta, că i s-a cam strîmbat ţeava... Dacă aflu c-ai fost în tamşă cu boşorogul, mîine mă-ntorc şi-ţi fac iarăşi praf hambarul ! Aşa să ştii !

— Ţaţă Catariţo, — se vaietă Bucă, — mă jur pe ce vrei că habar n-am încotro s-a topit domnul Gulliver... Poate-o fi murit, şi şi-o fi luat zborul spre ceruri !...

— Glumezi, prostovane ? — rînjeşte ţaţa. — Ăsta n-are ce căuta acolo, locul său e în iad, în străfundul pămîntului... Dar unde-i duba din spatele camionului ăla cu butoi de tablă ?

Nici nu mai aştept răspunsul responsabilului, ci mă deplasez urgent spre locul unde găsisem parcate cisterna, dubiţa şi stiva uriaşă de sticle umplute cu apă.

Bătrîna, în ciuda vîrstei, are totuşi nişte ochi ageri, de excepţie. Pentru că, într-adevăr, vehiculul a dispărut. Dar încărcat pesemne, întrucît stiva lăzilor s-a redus simţitor.

— Omule, cine-i nenea ăla din cabina cisternei ? — mă întreabă Iermolai Bîc. — Şi de ce face semne ?

În afara forestierului, în spatele meu se adunase întregul grup de comando, în aceeaşi formaţie de la începutul evenimentelor.

Milica, mai iute de minte, îl recunoaşte imediat pe cetăţean :

— Păi e pacientul meu, Guţă al ţaţei Palagheia ! Lucrează ca şofer la oraş, pe cisternele de stropire a străzilor... Dar ce-o fi vrînd, de ne cheamă la el ?

Lucrurile se lămuresc rapid. Guţă se află în dificultate. Gulliver Naiba a plecat, fără să-i plătească transportul efectuat, iar el şi-a pierdut cheile de la maşină.

— Şi de ce ne făceai nouă semne ? — îl întreb eu intrigat.

— V-am văzut mai zilele trecute, cu-o maşinuţă. Poate se potrivesc cheile !... Că-i musai să mă duc după bătrîn, să-mi dea banii pentru osteneală... Două drumuri pînă la peştera Guşteriţei, unde am încărcat cisterna.

Bineînţeles, deşi „Bombiţa" zace în livada de la „moara dintr-un dud", trusa cheilor se află totuşi asupră-mi.

— Şi-ncotro vrei să pleci, să-l găseşti pe Naiba ? — întreb eu, convins c-am dat de informatorul ideal. — Ştii unde-i acum ?

— D-apăi cum ! Cînd a ieşit din dărîmăturile panoramei, s-a suit la volanul dubiţei şi-a pornit spre Guşteriţa, să-l caute pe unul Dulea... Zicea că fără el s-a dus totul dracului, şi comoara şi banii !...

Realizez pe loc grandioasa înscenare a bătrînului Gulliver Naiba. După părerea mea, genială ! Îşi camuflează comoara extrasă din peşteră printre sticlele transportate cu dubiţa. Mă nelinişteşte însă apariţia noului personaj.

— Şi nu ştii cine-i Dulea ?

— Cum să nu ! Dentistul din Colţiilupchii, felcerul...

— Tulli Pompadur ?

— Chiar așa, cum îi ziseși tălică... dar nu știu să aibă și pompă ! De-altminteri îl caută toți, și nea Parșolea, și Titu de la Adîncuri, și nepotul lui nea Lae... Dacă stăm și socotim pe degete, sînt patru dubițe pe urmele felcerului Dulea...

— Care patru ?

— Păi domnul Gulliver ? Îl uitarăți ?

— De unde știe să conducă ? — mă minunez eu.

— D-apăi cum ! Nu-și ține mașina la Cîmpina, în curtea mea ?

Gulliver Naiba, căpătînd noi dimensiuni în situația actuală, mai ales că-i și proprietar de automobil, nu mai putem zăbovi nici o clipită.

Peste un minut mă instalez la volanul cisternei, cu Guță lîngă mine, plus Milica și țața Catarița. Stăm cam tasați, e drept, dar cei instalați pe laturile cisternei (restul grupului) au condiții mult mai inconfortabile.

Cheia de contact a „Bombiței", fără nazuri, dă rezultate imediate. Se potrivește de minune la „Buceagul" gospodăriei comunale. Tot așa cum la broasca portierei mele se brodesc mai toate cheile confecționate de cooperativa „Progresul" : chei de Yale, de lacăte, de uși, indiferent de format, dimensiuni și materialul folosit la fabricarea lor.

Peste alt minut, gonim cu șaizeci pe oră, urcînd serpentinele ce duc spre Guștericța. Bietul Guță, necunoscînd posibilitățile mele de șofer de excepție, transpiră copios la fiecare viraj luat doar pe două roți, la fiecare gropan pe care-l survolez detașat. Cisterna, din fericire, e goală. Și pe dinăuntru, dar și pe dinafară.

Pentru că singurul pasager (serios) legat cu cureaua de la pantaloni de-o armătură a cabinei, e doar nea Romaniță Curentu. Care-mi bate disperat în acoperișul cabinei, pentru a mă atenționa că mi-am pierdut clienții pe drum.

Nu-i o problemă.

Frînez vîrtos, nea Romaniță zboară mai în față, dar tot spînzurat de curea, iar Milica, țața Catarița și Guță se sprijină cu fruntea de parbriz. Fără să-l deterioreze. Manevrez, din trei mișcări, întoarcerea cisternei, și pornesc în căutarea celorlalți.

În mai puțin de trei minute i-am cules pe toți.

Binecuvîntat de nea Gheorghe al lui Staragică, precum și de femeile recunoscătoare, cu niște cuvinte pe care nu le deslușesc, fiind rostite mai mult printre dinți, întorc iarăși camionul, de astă dată din două mișcări (plus un mic șanț !).

Cu pasagerii bine ancorați, nu mai am necazuri. Accelerez serios, pentru a reduce din handicap, și nu mai țin seama de imperfecțiunile drumului forestier. Numai privirile îngrozite, țipetele înăbușite ale partenerilor de cabină mă avertizează asupra vitezei atinse. Pentru că indicatorul acesteia nu mai funcționează de mult, de cînd am trecut printr-un gropan (minimum 60 cm.) cu apă curată, limpede ca de izvor.

Un claxonat penibil, pițigăiat și anemic, cere eliberarea drumului. Neposedînd retrovizor, întorc privirea. Un „Trabant" vrea să mă depășească. E total neserios. Pe unde ? Bine că-ntorc capul la loc. Altminteri nici noi n-am mai fi avut mult de mers. Pentru că „Buceagul" o luase zdravăn spre pădure. Care-i alcătuită, în cea mai mare parte, din arbori.

Totuși, nefericitul de „Trabant" reușește performanța de-a mă depăși. Dar cu ce preț ! Aripa dreaptă-i lipsește, acum, cu desăvîrșire.

— E Tulli ! — țipă Milica.

— Imposibil ! — țip și eu, din pricina urletului motorului. — Mașina-i era cu toate roțile pe geantă. Și-apoi, ce să caute la Gușterița, din moment ce se știe căutat de ceilalți ?

Milica Manzur își vîră nasul în urechea mea și răcnește :

— Grasule, țin-te după el... Poate nu știe că-i dat în urmărire de prietenul său, sau, asta-i altă posibilitate, merge chiar să-l întîlnească !

Are și doctorița un grăunte de dreptate. Deci accelerez. „Trabant"-ul, dotat cu cauciucuri noi, dar de dubiță, plin de lăzi cu sticle, atît în interior, cît și-n exterior, zdrăngăne ca un tomberon cu geamuri sparte, încercînd să se detașeze de cisterna noastră.

Fantasticele alergări de mașini, văzute la televizor, în „Mannix", sînt nimic pe lîngă dementiala noastră cursă spre moarte sigură.

„Trabant"-ul pierde lăzile pe drum, de parc-ar semăna cartofi. Noi trecem peste ele, călcîndu-le-n picioare, adică-n anvelope, şi ne aflăm pe punctul de a-l ajunge din urmă. Însă radiatorul fierbe atît de cumplit, încît motorul nu mai vrea să tragă, iar viteza coboară sub 15 km pe oră.

După un sfert de ceas, pe care l-am petrecut în jurul „samovarului", din care ţîşneau trîmbe de vapori, motorul s-a mai răcit.

— Măi copile, — mă atenţionează ţaţa Catariţa, — şi ce facem cu ei, dacă-i prindem ?

— Asta nu-i o problemă, — o lămuresc eu, — principalul e să punem mîna pe comoară, să vedem din ce se compune, şi-abia după aceea o să ne gîndim la hoţii de comori... Depinde de numărul lor... Dacă-s prea mulţi, ne-ntoarcem şi aducem ajutoare... Dacă-s mai puţini decît noi, îi imobilizăm şi-i încărcăm în cisternă, chiar în cazanul acesteia... De-acolo n-au cum să ne mai scape...

Motorul funcţionează ireproşabil, deşi am impresia că radiatorul nu mai posedă de mult apa necesară. Deocamdată, însă, trage zdravăn. Atît de vîrtos, încît peste cîteva clipe vedem intrarea grotei Guşteriţa.

În faţa intrării sînt adunate cele patru dubiţe pornite în căutarea dentistului, iar „Trabant"-ul acestuia se află presat între ele, pe parc-ar fi un viţel sugînd la patru vaci.

Norul de fum poluant pe care-l emană eşapamentul „Trabant"-ului, plus gazele puternicelor motoare cu care-s dotate TV-urile ne informează că echipele sînt în stare de alertă. La un moment dat, dentistul demarează vijelios, răpindu-ne vizibilitatea. Peste cîteva secunde trece pe lîngă noi, forţîndu-ne să optăm pentru şanţul din dreapta, neavînd altă posibilitate de-a evita coliziunea.

Bîneînţeles, ajutat de strigătele înspăimîntate ale partenerilor din cabină, extrag cisterna din şanţ, ambalînd la maximum motorul. Răstimp în care cele patru dubiţe se avîntă în direcţia noastră, silindu-ne să intrăm din nou în şanţ. De astă dată mai adînc.

Şoferii iadului nici nu ne bagă în seamă, ci trec pe lîngă noi cu o sută pe oră. Lăzile cu sticle zornăiesc înspăimîntător, flacoanele se mai sparg, răspîndind pe urmele dubiţelor o dîră de lichid cu miros extrem de suspect.

— Excelentă idee ! — nu mă pot reține eu să exclam.

— Care ? Să ne zvîrle în șanț ! — îngaimă înspăimîntată Milica.

— Nu, doctoriță, pentru că vezi matale, asta-i diferența între un detectiv de excepție, cum e personalitatea mea, și-un cetățean de rînd, neatent la mediul înconjurător. Gulliver și acoliții săi, nu numai că și-au camuflat comoara printre lăzile cu sticle, dar încearcă să ne inducă în eroare, lăsîndu-ne să credem că-s pline cu diferite alcooluri, din specia țuicii, dar trăgînd lejer și spre zeama de varză, dacă m-aș orienta numai după aromă.

— Uite ce-i, grasule, știi care-i diferența între un doctor și-un detectiv de talia matale ?

— Sigur că da ! — declar eu.

— Ai să rîzi, dar nu știi ! Eu-s capabilă să-ți pun pe loc un diagnostic, pe cînd dumitale nu-ți stă în putință... Ești bolnav rău, omule, rău de tot, suferi grav de megalomanie detectivistică... Rar mi s-a întîmplat să-ntîlnesc în cariera mea un caz asemănător...

— Te cred, coană Milico ! Pentru că-s unic !... Acuma să lăsăm discuțiile și să pornim urgent după hoții de comori ! Dați-vă jos, cu toții !

— De ce, mă copile ? — se miră cina Moșca.

— Ca să împingeți la camion, să-l scoatem din șanț...

O mînă de oameni de nădejde, asta reprezintă minunații mei prieteni. În mai puțin de-o jumătate de ceas, nici mai mult nici mai puțin, cisterna se află din nou pe partea carosabilă a drumului forestier. E drept c-am fost nevoit s-abandonez volanul lui nea Poroambă Cîșu, care mai dăduse gata o mașină, anume chiar „Fiat"-ul meu, deoarece pînă nu m-am coborît din cabină, cisterna n-a binevoit să se urnească din loc.

— Pe cai, frații mei ! — mă adresez eu grupului de comando. — Benzină avem, curent este, apă...

— Ioc ! Radiatoru-i gol, încît nici nu mai are ce fierbe în el ! — mă informează Cîșu.

— Atunci jos de pe cai ! — încerc eu să glumesc, pentru a mai reduce din tensiunea momentului. — De unde găsim niște apă ?...

Bineînțeles, nimeni n-are așa ceva asupra sa. Salvarea ne vine de la șoferul cisternei, Guță al țaței Palagheia :

— Cred că se mai găsește un pic, pe fundul cazanului... — susține el, dar nu prea convins de cele afirmate.

Cînd reușim să deștepenim robinetul cazanului, izbucnim în urale. Pentru că apa ne împroașcă aproape pe toți, făcîndu-ne hainele leoarcă. Însă mirosim atît de puternic a ouă clocite, încît duc la buze un colț de la gulerul cămășii. Și constat un gust tulbure de țuică de prună mixată cu moare de varză, dar lipsită de orice identitate precisă. Pentru c-ar putea fi, foarte bine, și-orice altă băutură alterată.

— Unde-ați încărcat ultima oară cisterna, frate Guță ? — îl interoghez imediat pe șofer, cuprins de-o bănuială bizară.

— Păi v-am mai spus matale, la Gușterița, aici ! — mă lămurește feciorul Palagheiei.

— Are Naiba izvor cu furtun !

— Are ! Și încă cu pompă... Că dînsul s-a ocupat de umplerea cisternei !

— E-n regulă ! Pesemne c-a dat peste o vînă de țuică, chiar în stîncă, a captat-o și vrea s-o exploateze ! — devin eu ironic.

Țațele nătăflețe însă mă pricep greșit, deoarece supralicitează :

— I-a pus Dumnezeu mîna-n cap ! — îl invidiază fina Frusina.

— Și mai zice că-i omul diavolului, păcătosul ! — acuză țața Catarița.

— De-aia spuneau șmecherii de la răcoritoare c-or să aibă ceva „tărie", încă din seara asta ! — și-amintește cina Moșca.

Țac-țac ! Imediat mi se aprinde-o diodă în sistemul neuronic.

Operație de intoxicare magistrală. Gulliver Naiba joacă tare. Difuzează alcool prin rețeaua răcoritoarelor, abătînd astfel atenția de la comoara extrasă din grota Gușteriței. Deci, ce mai calea-valea, bătrînul mag comite un al doilea act de încălcare a legilor.

Totuși mă zgîndără un gînd. De unde are bătrînul atîta basamac, încît îl transportă cu cisternele, și-și mai și mo-

bilizează prietenii care pot face rost de dubiţe, plus de Tulli Pompadur, versatilul dentist, posesor de „Trabant" ?

O singură ipoteză mi se pare valabilă : comoara reprezintă mult mai mult decît costul cîtorva biete cisterne umplute cu poşircă. Pentru că lichidul pe care-l gustasem şi pe care-l turnăm acum în radiator mi se pare atît de infam şi apătos, încît e posibil să-l fi colectat de pe la neamurile lui Parşolea şi-ale lui Tiţu, bufetierul din Adîncuri.

Renunţînd la o analiză mai aprofundată a problemei (din lipsă de timp, bineînţeles) lansez o chemare de alarmă :

— Încălecarea, fraţilor, că-l scăpăm pe Naiba ! Dacă tragem tare, îl ajungem din urmă... Benzină avem, curent este, apă...

— ...avem, dar e poşircă ! Numai să nu fiarbă-n radiator ! — mă atenţionează Poroambă Cîşu, întrerupîndu-mi discursul inflamabil.

Datorită vitezei, pe care n-am cum s-o determin, absentînd la tabloul de bord un indicator valabil, îi ajung repede pe Gulliver şi acoliţii săi. Cursa continuă, dubiţele survolează gropanele şi şanţurile, iar „Trabant"-ul dentistului arată ca un vehicul selenar, nu mai posedă nici aripa din stînga, dar nici portierele.

Cînd constat că pînă la ultima dubiţă mi-au mai rămas vreo zece metri, şi-mi pun probleme în legătură cu frînarea, „Buceagul" îşi rezolvă singur supravieţuirea. Motorul se opreşte din senin, hîcîind de vreo cîteva ori. Radiatorul zvîrle vîrtejuri de aburi spirtoşi, pesemne ultimele picături de poşircă.

Deoarece nu cred că-i posibil ca motorul să se fi-mbătat, ci pur şi simplu s-a gripat din pricina supraîncălzirii, las cisterna să ruleze în virtutea inerţiei.

— Am ajuns la „moara dintr-un dud" — exclamă Milica Manzur, exact cînd se opreşte camionul.

Umbrele înserării porniseră de mult să descindă. Maşinile urmărite abia se văd, însă suficient pentru a ne da seama că pătrund toate în livada „morii dintr-un dud".

— Omule, nu te supăra, — îl aud deodată pe Iermolai Bîc, — n-ai vrea să ne dai o mînă de ajutor... Am vrea să coborîm !

— Dar cine vă împiedică ? — îl chestionez intrigat.

Abia cînd îi văd capul la fereastra portierei, îmi dau seama că-i ceva în neregulă. Pentru că Laie mă priveşte cam de sus. Ce-o fi căutînd pe capota cabinei, nu mai am vreme să mă-ntreb, deoarece mă aud strigat şi de Geca Leoveanu-Zbanţ :

— Maestre, văzuşi ce făcuşi ?

— Nu... Văd c-am ajuns cu bine, şi i-am prins şi pe Naiba cu oamenii lui... Adică o să-i prindem curînd...

— Poate, dar fără noi o să-ţi fie cam greu... Mai întîi scoate-ne din legăturile cu care ne-ai spînzurat de blestemăţia asta de cisternă !

Operaţia eliberării grupului se termină satisfăcător, fără daune. Iermolai Bîc, aruncat de hurducături pe capota cabinei, e coborît de Milica şi cele trei ţaţe nătăfleţe. Pe Geca, îl scoatem mai greu, deoarece se strecurase, din aceeaşi pricină, între cazan şi aripa din spate. Pe Poroambă Cîşu l-am găsit în gura cazanului, iar pe Staragică, Păunița, Ioana lui Colarete şi Patruzec chiar sub cazan, unde-i terciuise viteza vîntului dezlănţuit de minunata cisternă în mersul ei vijelios.

Năuci şi buimăciţi de emoţiile aventurii, membrii echipei recuperează anevoios. Abia se ţin pe picioare. Curge praful din ei, de parc-ar fi covoare bătute. N-aş zice că nu-s şi ei bătuţi, aşa că le transmit dispoziţiile de rigoare :

— Toată lumea la odihnă ! Rapid !...

— Plecăm la căşile noastre ? — se miră Patruzec.

— Nu ! Ne odihnim la locul de muncă, chiar aici !

Ţaţa Catarița, peste care parcă n-a trecut tăvălugul ultimelor evenimente, se manifestă verbal, evident contrariată :

— Cum asta, copile ? Fără să luăm nimic în gură ? Nu ţi-i foame ?

— Ba da ! — sînt nevoit să recunosc, chiar nejenîndu-mă deloc. — Însă-n seara asta mai amînăm... Mai întîi să-i pîndim pe Gulliver şi oamenii săi, să-i prindem cu mîţa-n sac, şi-apoi vom sărbători isprava noastră printr-un bairam de pomină !...

Fina Frusina, mai comprehensivă, se declară de acord :

— Tovarășu creator, să știi că-mi placi ! La război înainte, și după aia la plăcinte ! Ne duci iarăși la mititei, s-o luăm de la capăt ?

Aș vrea să-i spun că nu mai am un leu, că mai sînt și dator, însă Iermolai Bîc, permanent malaxat de probleme filozofice, lansează o întrebare tulburătoare :

— Omule, dar dacă nu-i înhățăm cu mîța-n sac, atunci ce se-ntîmplă ? Rămînem nemîncați toată noaptea, veghindu-i ca pe morți ?...

32). ÎNTÎLNIRE LA CEL MAI JOS NIVEL

Adunați la umbra bătrînului camion-cisternă, ne sfătuim cu toții, chibzuind un plan de bătaie cît mai inteligent. Pe măsură ce se lasă și noaptea, care se anunță frumoasă, lipsită de nori, dar și fără lună, șansele noastre de-a ne strecura nevăzuți pe urmele căutătorilor de comori sporesc corespunzător.

Milica Manzur, care mai avea unele restanțe de simpatie pentru bătrînul mag, își exprimă uimirea :

— Cine-ar fi crezut că Naiba-i în stare de-asemenea matrapazlîcuri ? În loc să-și vadă de vrăjitoriile lui caraghioase, se-apucă să organizeze expediții, extrem de complicate, pentru transportul comorii găsite, ademenind la rele atîția oameni de treabă !

Catarița sare ca arsă :

— Parșolea, om de treabă ? Titu Margiolea, care-nșeală lumea la tejghea, și pe-ăsta-l crezi om ? Glumești, copilă bună !... Ăștia-s hoții hoților... Iar Gulliver e tartorul lor. De cînd și-a croit făgașul, apucîndu-se de vrăjitoriile lui diavolicești, de-atunci am spus că-i tîlhar... Noi, în prostia noastră, descîntam de dragoste, de alungarea durerilor de cap, așa cum învățasem de la bătrînii noștri... Pe cînd Naiba vroia s-aducă la noi în cătun obiceiuri străine... I-auzi ce i-a trecut prin cap, să se-nchine lui Belzebut !... Să se răscoale împotriva lui Dumnezeu !...

Odihna pe care ne-am îngăduit-o, vai de capul ei de odihnă, că ne chinuie foamea ca pe hoții de cai, se apropie de sfîrșit. Bezna-i atît de cumplită, încît poți să-ți bagi degetul în ochi, crezînd că-i gură... Deci a venit timpul să declanșăm operația „Naiba" !

Iau cuvîntul, transmițînd ultimele dispoziții :

— Ne-nșiruim în monom indian...

— Zi-i-pe românește, tovarășe creator, că cine știe ce mai iese ! — mă îndeamnă Ioana lui Lucereanu.

— ...ne-nșiruim unul după altul, și nu mă mai întrerupeți, după care ne îndreptăm spre moară... Tinerii mai în față, adică Iermolai, Geca și Guță al țatei Palagheia, apoi nea Gheorghe al lui Staragică, Valin al lui Patruzec, nea Cîșu, că se pricepe la mașini, Romanița Curentu, c-a mai fost pe la „moara dintr-un dud", iar la urmă femeile, tot în ordinea vîrstei... Milica, Păunița, fina Frusina, țața Catarița și cina Moșca...

Cele trei țațe nătăflețe au obiecții, pentru că le simt apropiindu-se de mine :

— Ce tot bălmăjești acolo, măi copile, — disting glasul țatei Catarița, — de ce să rămînă femeile la urmă ? Faci ură de rasă ? Că dacă nu eram noi, zăceați și-acuma în peștera Gușteriței...

— Gîndeam c-o să fiți astfel mai la adăpost de primejdii ! — îi explic țatei. — De-altminteri, nu era ăsta planul nostru de bătaie ?

— Asta după ce-i înhățăm ! — lămurește lucrurile cina Moșca, moașa generală a satului. — Bătaia rămîne pe seama noastră, a femeilor, că ne pricepem...

Întrucît situația amenință să se deterioreze, decid să renunț la discuțiile în contradictoriu cu cele trei țațe.

— Bine, atunci treceți dumneavoastră în față !...

— Nu ! — se opune ferm Catarița. — Nici așa nu-i bine !

— Dar unde vreți, femeile lui Dumnezeu ?

— Lîngă tălică, tovarășe creator ! — opiniază fina Frusina.

— La mijloc ?

— Taman da ! Ca să te apărăm...

După minute întregi de tergiversări, ne strecurăm în livada „morii dintr-un dud" la mare nimereală, fiecare cum

poate și cum se descurcă. Pentru că nu se vede om cu om, atît de neagră-i noaptea.

Încadrat de cele trei țațe nătăflețe, pe care le mai calc din cînd în cînd pe picioare, dar fără vătămări esențiale, păşesc în papainoage, izbindu-mă de pomi şi renunțînd a le mai identifica specia. Dar nu mai are nici o importanță, fiindcă-s la fel de duri.

— Bang !

Impactul pe care-l realizez cu următorul copac, de-o duritate cu totul ieşită din comun, mă cufundă într-o stare de totală nedumerire. Pentru că nu cred să existe în botanică arbori metalici !

— Bang ! Bang ! Bang !

Cele trei țațe nătăflețe realizează şi ele aceeaşi performanță. Fapt care mă ajută să deduc că n-avem de-a face c-un pom. Pipăindu-mi cucuiul cu-o mînă, cu cealaltă dau să pipăi obiectul neidentificabil de care ne ciocnisem.

Însă nu mai e nevoie. Luminile „morii dintr-un dud" se aprind pe neaşteptate. Şi cele din interior, şi becul din tindă. Iar „obiectul" se dovedeşte a fi o... dubiță TV.

— Ia te uită, copile ! — se miră Catarița. — Maşina dentistului a mai fătat una !...

Iarăşi începe să delireze țața Catarița.

Dar o condamn pe nedrept, deoarece privind în direcția arătată de mîna uscată a bătrînei, disting perfect două „Trabant"-uri. Dar care nu pot fi considerate, aşa cum afirmă Catarița, drept rude directe, şi încă în linie descendentă.

Maşina lui Tulli Pompadur arată aşa cum o ştiam prea bine, fără aripi, ferestre, portiere şi acoperiş, iar cealaltă-i aproximativ în bună stare. Dacă nu de funcționare, în orice caz de întreținere.

În schimb, mai posedă anvelopele originale, pe cînd „Trabant"-ul felcerului de dinți e dotat cu aceleaşi anvelope de TV, cu care-l văzusem rulînd pe drumul forestier de la Guşterița.

Deduc imediat, conform înclinațiilor mele detectivistice : „le-au venit ajutoare din exterior !".

— Omule !

Nu mai simt nevoia să-ntorc privirea, pentru a-mi da seama că poetul Iermolai Bîc se află lîngă mine. Iar după respirațiile agitate, care nu pot fi efectuate de unul singur, conchid că tot grupul de comando s-a adunat în spatele meu.

— Omule ! — repetă Laie.

— Te-ascult, colega, dar zii mai urgent ! — îl stimulez eu, enervat de tergiversările verbale ale forestierului.

— Crezi că mai e cazul să ne-ascundem ? Mai ales c-au aprins și luminile !...

— Da ! Pentru că, după cum vezi și singur, acuma-s mai mulți ! Și s-ar putea să ne prindă ei pe noi, și nu invers !

— Pozitiv ! — se aude glasul lui Geca Leoveanu-Zbant, pe care nu știu ce l-a apucat, de vorbește ca și cosmonauții de la Houston.

Dînd indicații eminamente manuale, pentru a nu fi auziți, conduc grupul de comando spre „moara dintr-un dud". Ne furișăm aplecați, mai mult pe brînci, pînă la nivelul ferestrelor.

Îi fac un semn lui Geca, cel mai zdravăn dintre noi, și mă urc în cîrca lui, săltîndu-mă lejer în dreptul geamului de la bucătărie.

— Nimeni ! — le comunic coechipierilor.

Leoveanu-Zbant, pe care-l îndemn din genunchi, se deplasează, clătinîndu-se, și spre fereastra de la dormitor. Iar mă uit.

— Nimeni ! — satisfac din nou curiozitatea generală.

În tindă neobservîndu-se țipenie de om, nu ne mai rămîne decît beciul. Geca nu mai dă ascultare îmboldelilor mele, ci se prăbușește la pămînt, laolaltă cu personalitatea mea, întocmai ca un cal nărăvaș la cursele de steeple-chase, atunci cînd sare șanțul, dar nimerește în el.

După ce-l bat prietenește pe umăr, Geca Leoveanu mă bate și el, dar mai puțin amical, otînjindu-mi țurloiul drept.

— Ce vrei ? — îl întreb nedumerit.

— Dă-te jos de pe mine, maestre, că mă cocoșași de tot !

— Iartă-mă, dragă Geca, dar așa-i la război ! — mă scuz eu bărbătește, eliberîndu-l imediat.

Olteanul abia își recapătă verticalitatea, că iarăși se lasă la pămînt, de astă dată moale, ca un manechin de ceară expus excesiv la razele soarelui.

— Nu te simți bine, Geca ? — întreabă speriată Milica Manzur, neuitînd o clipă că-i medic uman, indiferent de faptul că olteanul e doar veterinar.

— Ba da ! Chiar excelent ! Dar îmi veni să dorm... Și-aș mai dormi o săptămînă, două, o lună... Că greu mai fuse...

Îl lăsăm pe Geca în îngrijirea cinei Moșca, iar noi ne deplasăm în interiorul „morii dintr-un dud". Examinăm pe rînd odăile, zăbovim cîteva clipe în bucătărie, sperînd să găsim niscaiva merinde, dar nu depistăm așa ceva și părăsim moara complet năuciți.

— Cine-aprinse lumina ? — se întreabă Catariția.

— În nici un caz Dumnezeu, tață Catariță ! Acum avem de-a face cu Naiba... dar bănuiesc că-i posibil să se-aprindă lumina și din beci... Înseamnă că-i avem în laț... Acolo-s, nu mai încape nici o îndoială !

Intuiția neînșelîndu-mă niciodată, cînd ajungem la intrarea pivniței, nu mai înainte de a-i fi recuperat pe Geca și cina Moșca, constatăm prezența altor trei dubițe TV, pe care nu le observasem pînă acum. Fiind în umbra tindei, care se află deasupra beciului, vehiculele fuseseră la adăpost de privirea noastră. Iar dacă dubițele sînt aici, atunci înseamnă că șoferii sînt în pivniță, cu atît mai mult cu cît nu-i găsisem în „moara dintr-un dud". Asta se cheamă metodă deductivă logistică, specifică maestrului Conan Doi !

Coborîrea în infern, adică în beci, se petrece în cele mai bune condițiuni, chiar superioare celor avute la prima mea tentativă de investigare a locurilor. Pentru că, de data aceasta, deși știam că există o treaptă ce nu mă simpatizează deloc, uit de ea și trec peste, fără să-i acord atenția cuvenită. Ceea ce, însă, avîndu-i în spate pe coechipierii mei, care coborau și ei scara, duce la o minicatastrofă. Mă-mpiedic, mă agăț de șalter, sting lumina, liota se prăvălește peste mine, dîndu-mi senzația certă c-am devenit extraplat. Sînt și mulți...

Bezna-i sfîrtecată de zuruitul sticlelor sparte, atîtea cîte mai rămăseseră de la cataclismul precedent, de icnirile partenerilor mei, de unele oftaturi inidentificabile.

— Cine-i cretinul care-a stins lumina ? — se-aude deodată un glas, ca de trîmbiță a zilei de apoi.

„Dumnezeule, — îmi zic eu, de sub masa, destul de grea, a grupului de prieteni, — dacă n-am murit cumva, și nu mă aflu în rai, de unde corespondez prin spiritism cu neamurile dragi abandonate pe pămînt, înseamnă că magul Gulliver are puteri excepționale, ceea ce nu cred totuși, de vreme ce ne-a adus aici, printr-un teletransport misterios, pe cel mai insolit reprezentant al familiei mele !".

— N-aude nimeni ce-am întrebat ? — răsună iarăși glasul. — Cine-i cretinul ?

— Eu sînt, tanti Raliță ! — răspund de nevoie, deoarece altminteri știu ce s-ar putea întîmpla, mătușă-mea fiind năstrușnică rău.

— Pe unde umbli, Al, băiețelule, că te-am căutat în tot tîrgul ? — trece tanti Ralița pe alt registru vocal, vag încîntat și bucuros.

— Deocamdată pe sub un grup de prieteni ! Prieteni dragi, dar grei... Că numai la nevoie poți afla cît cîntărește acest bun neprețuit și rar !

După exerciții demne de-o cauză mai bună, reușesc să mă extrag de sub mormanul de trupuri și să manevrez întrerupătorul. Și se face lumină.

Dezastrul nu-i chiar atît de întins, pe cît îmi închipuisem. Toată lumea își recapătă verticalitatea, mai devreme sau mai tîrziu, după care trec la prezentări. Deși amicii mei par suficient de stressați, tanti Ralița le strînge mîinile zdravăn, scuturîndu-le pînă la limita de luxație a umeralilor. Ei se prefac încîntați, iar mătușă-mea exultă :

— Ați văzut ce nepot am ? Detectiv de excepție, nu altceva !

— Ne-am dat seama, pe pielea noastră !... — o informează Milica Manzur, surprinsă plăcut de înfățișarea lui tanti Ralița.

Încăperea mi se clatină încă înaintea ochilor. Dar după cîteva secunde încep să disting ambianța înconjură-

toare. Ușa care dă spre așa-zisul laborator e-nchisă ; lîngă prag s-a proțăpit un individ ce pare să tragă cu urechea la unele discuții dinăuntru, iar tanti Raliță, făcîndu-ne semn să ne-apropiem de partenerul ei, ne declară :

— Fraților, nu-i uman ce se-ntîmplă aici !

Dacă privesc mai bine la pagubele produse de invazia noastră, sînt tentat să-i dau dreptate. Însă n-am timp, deoarece mă intrigă figura cetățeanului de la postul de ascultare. Mi se pare extrem de cunoscută.

— Cine-i tovarășul ? — o-ntreb pe tanti Raliță. Cum îl cheamă ?...

— Autostop ! — răspunde dînsa, atentă la evenimentele de după ușă.

— Cum ? — îmi exprim eu nedumerirea, nevenindu-mi să cred auzului.

— L-am luat de pe drumuri, că-i rămăsese mașina în pană ! — mă lămurește suplimentar tanti Raliță.

— Deci al matale e „Trabant"-ul de-afară ?

— Dar cu ce-ai fi vrut să vin pînă aici ? Cu Boeingul ? Dar mai tacă-ți gura, Al, băiețelule, s-auzim ce vorbesc ăia dinăuntru...

Tac. Tac și privesc uimit la tanti Raliță. Abia acum cîteva zile ne-am despărțit, și iarăși observ unele schimbări în vestimentația ei. De la costumul de motociclistă, care-i atribuia înfățișarea unui cosmonaut, a evoluat spre blugi și bluzon din pînză de cînepă. La vîrsta ei, care s-a stabilizat de multă vreme la 70 și ceva de ani, aș zice că nu se cade să umble astfel, dar totuși arată destul de bine, ba chiar interesant. Iar pantofii sînt ceva formidabil, niște bascheți cu talpă groasă cît o cutie de table, de parcă tanti Raliță ar fi automobil de curse, cu anvelope late-super.

Invidiind-o la culme, mai ales cînd privesc la ciobu-rile de pe dușumea, pentru bascheții ăștia antiderapanți și antisticle sparte, mă dau mai lîngă urechea ei și-o chestionez în șoaptă, să nu mă audă cocchipierii mei îmbulziți lîngă ușă :

— Ce cauți aici ? Cum m-ai găsit ?

Îmi răspunde tot la ureche, de-mi zbîrnîie timpanul :

— Mă confunzi, am impresia... Cum, e-așa de greu să te găsească omul, cînd lași pe urmele tale numai dezastre ?

Am fost mai întîi la Ilie Dihalică-Bezeț, pe care l-am găsit în plin proces de creație, tăind din roman cu foarfecele de tuns oile, de-acolo la Cîmpina, la madam Poni Burlan, căci știa tot tîrgul c-a vizitat-o cel mai mare scriitor și i-a luat niște manuscrise pentru editare. După ce mi-a citit și mie cîteva caiete de poezii noi, pe care dealtfel mi le-a și dat, cu rugămintea să ți le transmit, spre dimineață am reușit să aflu că ți-a recomandat o oază de liniște extraordinară, adică aici, la Colțiilupchii. Ia spune, Al, băietelule, cum merge romanul ?

— Excelent ! Dar singur !... Pentru că eu n-am vreme de el... Sînt aici niște enigme bubuitoare, am să-ți povestesc mai tîrziu... Dar de ce-ai pornit pe urmele mele ? S-a-ntîmplat ceva ?

— Da ! Ți-am găsit un loc ideal pentru scrierea romanului. Pentru că bănuiam, eram mai mult decît sigură c-aici ai să intri în mari încurcături... Bine c-am sosit la timp, să le rezolvăm împreună !

De asta m-am temut tot timpul, de cînd am zărit, adică, mai corect spus, am auzit glasul mătușă-mii. Mereu trăiește cu iluzia că înclinațiile mele detectivistice sînt moștenite de la dînsa. Acuma vrea să mă ajute. Tocmai cînd eram pe punctul de-a rezolva definitiv totul, dar cu forțe proprii.

— Uite ce-i, dragă tanti Raliță, îți propun să dispari cît mai urgent... Și-l iei cu matale și pe tovarășul Autostop ! E bine ?

Bineînțeles că nu-i bine. Pentru că-n clipa cînd așteptam acordul mătușă-mii, din laboratorul dentistului se-aude un răcnet groaznic.

33) OLD TUISKY...

— Te omor ! Te sfîșii cu dinții, cioflingarule ! Unde-i esența divină ?

După timbrul glasului, mieroso-popesc, aș putea afirma că-i vocea lui Gulliver Naiba. Însă vocabularul, vulgar

și îmbibat de agresivitate, mi se pare impropriu bătrînului mag, care vorbea blajin și se adresa interlocutorului numai cu „Stăpîne !".

Grupul nostru, plus tanti Raliţa și autostopistul, aşteptăm cu toţii, încremeniţi, continuarea dialogului de la distanţă.

— Lasă-l pe mîna noastră, nenişorule, că stoarcem din el toate esenţele, nu numai de vin, ci și de ţuică, vişinată, coniac cinci stele, orice vrei și ce nu vrei...

Lae al lui Parşolea, căci el era, prezintă evidente înclinaţii spre maniera forte.

Îl dau la o parte pe tovarăşul Autostop din dreptul uşii, îmi fac loc și mă plec cu ochiul la gaura cheii. Din pricina surprizei, dau îndărăt brusc. Le explic febril, aproape bîlbîindu-mă :

— Cred că sîntem victimele unor vrăji, dacă nu chiar ale unor proceduri oculte, din cele mai enigmatice...

— Grasule, — mă întrerupe Milica Manzur, — ştii prea bine că nu există aşa ceva... Ce-ai văzut ?

Le fac semn să-și apropie capetele. Drept care urmează un carambolaj multiplu, însă cu rezonanţe din cele mai diverse

— L-am văzut pe Naiba !... În dublu exemplar... E ceva de groază... Doi Gulliveri îmbrăcaţi la fel. Ceilalţi sînt însă unicate. Lae al lui Parşolea, Ţiţu de la Adîncuri, încă un măgădan bălai, pe care nu-l cunosc, dar care trebuie să fie nepotul lui Lae, precum și dentistul nostru... Fraţilor, nu-i uman ce se-ntîmplă, după cum prea bine se exprimă tanti Raliţa !

— Omule, lasă comentariile, — grăieşte și Iermolai Bîc, frecîndu-și insistent fruntea, — spune-ne, mai bine, ce fac acolo, de ce se ceartă ?

— Ce să facă ? Bine... Gulliverii vor să-l strîngă de gît pe Tulli Pompadur, Parşolea îl ţine de picioare, iar Margiolea de mîini...

— Splendid ! Excelent ! — izbucneşte Geca Leoveanu-Zbanţ, nespus de fericit și încîntat. — Dar ălălaltul nu-i ajută ?...

— Nu ştiu dacă se poate numi chiar ajutor, operaţia pe care o efectuează nepotul lui Parşolea, dar l-am văzut

turnîndu-i pe gît niște lichid... Probabil vreun întăritor...? Dintr-o canistră mică, de cinci litri...

În timp ce relatez spectacolul vizionat prin gaura cheii și răspund întrebărilor din public, piesa ce se desfășoară dincolo de cortina ușii continuă. Tulli Pompadur gîlgîie ca un canal desfundat, numai cîteva clipe, apoi începe să ragă :

— Tîmpiților, v-am spus s-aveți răbdare ! Esența e-aproape gata... Mai trebuie doar s-o concentrez... Dați-mi drumul...

Un bufnet înfundat, urmat de cîteva plesnituri seci, ca niște împușcături în apă, mă îndrituiesc să cred că dentistul și-a atins scopul. Cînd îmi duc iarăși ochiul la punctul de observație, priveliștea îmi confirmă supozițiile.

Tulli Pompadur e culcat pe dușumea, la orizontală, în vreme ce Parșolea și cu Titu îl pălmuiesc cu rîndul. Pesemne că-i leșinat, iar dînșii îi acordă primul ajutor. Cei doi Gulliveri, înfundîndu-și meloanele pe ceafă, îl ridică pe dentist de subțiori, și-l stropesc cu lichidul din canistră. Tulli începe să strănute, după care șoptește cu glas stins :

— Nu risipiți materialul, că n-o să mai am din ce prepara esența ! Lăsați-mă să-mi duc experiența pînă la capăt ! De anul trecut muncesc la descoperirea asta apocală...

— Pune-te pe lucru, nenorocitule, c-altminteri te smintesc ! — îl consiliază binevoitor Gulliverul din dreapta.

Mă ridic de la nivelul periscopului, și privesc entuziasmat la companionii mei.

— Pînă dezlegăm enigma lui Gilliver Naiba în dublu exemplar, sînt convins că ne aflăm în posesia misterului comorii din peștera Gușterița. Acum știu ce reprezintă „esența divină" ! Precis că grota are un izvor neobișnuit, extrem de rar pe glob, din care, ce credeți că picură ?

— Țuică ! — exclamă Guță al tatei Palagheia. — Două cisterne a umplut nenea Gulliver. I-a pus Dumnezeu mîna în cap... La 20 de lei sticla, se face om !...

Dezamăgit de nivelul științific al șoferului, îmi continui expunerea :

— Apă, dragii mei ! Apă...

— Păi ce-ai fi vrut să curgă, maestre ? Benzină, petrol lampant, motorină ?... — mă ia în derîdere buna mea prietenă, doctorița Milica Manzur, hlizindu-și dantura naturală.

Nici dînsa n-a stat prea bine cu chimia.

Totuși, deoarece grupul de comando așteaptă lămuriri, le satisfac curiozitatea :

— Apă grea ! Așa cum există numai în Norvegia ! N-ați văzut la televizor filmul „Bătălia pentru apa grea" ?

Lumea se uită la mine ca la a zecea minune a universului. E și normal, dată fiind importanța descoperirii mele.

Numai autostopistul zîmbește neîncrezător, privindu-mă surprins. Ori m-a recunoscut, deoarece și eu sînt pe punctul de a-mi reaminti unde l-am mai văzut, ori e cutremurat de revelație. Pînă să decidă pentru care din variante optează, mă roagă destul de respectuos :

— Maestre Conan Doi, ce-ar fi să vă reluați postul de observație, să urmăriți cum prelucrează dentistul „apa grea" ?

Deși sînt stupefiat de faptul că-mi cunoaște pseudonimul meu literar, cu atît mai mult cu cît n-am publicat încă nici unul din cele șase romane, dau urmare îndemnului său, interesat și eu de desfășurarea în continuare a spectacolului de dincolo de ușă.

Întrucît gaura cheii nu-mi mai este suficientă, iar nivelul discuțiilor crescuse în intensitate (minimum 90 decibeli !) îmi îngădui să, întredeschid nițel ușa care dă spre laborator, spre spaima asistenței. Își reține cu toții răsuflarea, așa cum procedez și eu, iar ușa scîrțîie infernal. La fel de infernal, însă, urlă și Tulli Pompadur :

— Măi tu măi, feriți-vă din dreptul ceaunului ! Pericol de explozie ! Nu vă băgați oala unde nu vă fierbe nasul !...

Cine ar mai avea răbdarea necesară, cînd aude pomenindu-se de iminența unei deflagrații, să fie atent la un banal scîrțîit ? Coechipierii mei se îmbulzesc urgent, însă nu-nainte, ci în sens invers, iar eu, lipsit de orice sprijin, mă reazem de ușa care se deschide total.

Nimeni n-are timp să se ocupe de noi, și mai ales de mine. Echipa adversă, din interiorul așa-zisului laborator, s-a adunat în jurul ceaunului, în ciuda avertismentului lansat de Pompadur.

Bîrîitul sinistru al unui arzător de aragaz supradimensionat, mult mai mare decît cel de 2000, pe care-l am la soba din Calea Moșilor, creează în încăperea alchimiștilor o atmosferă terifiantă, tensionată la extrem, dar și groaznic de fierbinte. Valurile de căldură răzbesc pînă la noi, determinîndu-ne să transpirăm din ce în ce mai abundent.

Cei doi Gulliveri își dau meloanele cît mai pe ceafă, și-și șterg frunțile cu dosul palmelor, privind extaziați la lichidul care fierbe în găvanul ceaunului. Lae al lui Parșolea, cu minicanistra în brațe, îl supraveghează pe Tulli, în vreme ce Titu de la Adîncuri se trage în spatele felcerului, gata pentru orice eventualitate.

Acum sîntem și noi pregătiți pentru orice eventualitate, strîns uniți în pragul ușii. Abia de-ncăpem. Numai tovarășul Autostop s-a dat mai la o parte, notîndu-și ceva într-un blocnotes. Tanti Ralița, cu ochii cît cepele, mestecînd între buze o „mărășească" stinsă, mă întreabă în șoaptă :

— Al, băiețelule, ce punct de fierbere are apa grea ?

— Mare, tanti Raliță, mare, de vreme ce nu-i folosită la prepararea cafelelor tale distrugătoare, și nici a ceaiului de plante medicinale...

— Bine că m-ai liniștit, — răsuflă ușurată mătușămea. — Înseamnă că ăia de-acolo, în nici un caz n-au pus de cafea !... Ce rost avea, la ora asta !

Tulli Pompadur, scăldat de nădușeală, dirijează operațiile din jurul ceaunului total năuc, de parcă ar fi căzut într-o transă hipnotică.

Înconjurat de aburii care țîșnesc în șuvoaie din recipientul pus deasupra arzătorului, și care începe să trepideze din pricina clocotelor lichidului, dentistul tresare brusc, dă impresia că se trezește dintr-un coșmar, după care începe să urle disperat :

— Acuma ! E gata ! Parșoleo, măi tu măi, nu mai sta ca tontul, toarnă repede concentratul !...

Lac al lui Parşolea, care uitase de canistra pe care o îmbrăţişase pătimaş, zvîcneşte brusc, rămîne cîteva clipe pe gînduri, după care o întoarce cu gîtul în jos. Lichidul se varsă gîlgîind pe podea, răspîndindu-se într-o băltoacă.

— În ceaun, Parşoleo, nu pe jos ! Nu risipi esenţa întru amintirea morţilor, că nu sîntem la parastas ! — răcneşte Tulli Pompadur, aproape plîngînd de necaz. — Ce-i cu tine, măi tu măi, ai înnebunit ?... Mai repede, pînă nu se goleşte canistra !...

Responsabilul cooperativei manevrează invers recipientul, întorcîndu-l în poziţie normală, după care toarnă conţinutul, atît cît mai rămăsese, în ceaunul de pe pirostriile instalate deasupra arzătorului de gaze.

Nu se declanşează nici o explozie, aşa cum mă aşteptasem Dimpotrivă, în ciuda temperaturii fantastice, amestecul actual din ceaun fîsîie penibil, dar răspîndind un imens nor de fum. Un fum galben-verzui, care bănuiesc să fie, mai curînd, o nebulozitate de vapori de hidrogen sulfurat. Atît de trăznitor pute smogul ce începe să ajungă şi pînă la organele noastre olfactive.

Tulli Pompadur, apucîndu-se cu mîinile de bogaţii săi favoriţi, pe cap neposedînd decît o impresionantă chelie, ia rapid de pe foc ceaunul, dar îl răstoarnă din pricina grabei, şi porneşte să se vaiete :

— Nenorocitule ! M-ai distrus ! Ai stricat compoziţia, cîciindu-te cu canistra aia blestemată ! Te-ai mişcat ca o gîlmă, ca un tăntălău... Ce mă fac acuma, măi tu măi ?... Spune-mi, ce-am să fac ?

Vaporii, din pricina răsturnării recipientului, sporesc în intensitate, încît abia se mai vede om cu om.

Ţiţu Margiolea, bufetierul de la Adîncuri, văzînd că Parşolea nu-i capabil să răspundă dentistului, fără să mai ceară cuvîntul, îi răspunde acestuia niţel cam nervos :

— Dacă nu ne dai imediat materialul, ai să faci pe tine !... Ne duci cu esenţa asta de peste un an... Unde-i ? Ziceai că-i gata ! Scoate-o numaidecît, că-ţi pocesc figura... Am băgat o groază de bani, toată agoniseala noastră, şi-acuma, cînd bîlciul e-n toi, ne laşi de izbeliştе ? Ce facem cu patru camioane de sticle ?

Gulliverii, lipsiți total de prestanța pe care-o posedă Naiba, cel cunoscut de mine, își trag fiecare cîte-o palmă în frunte, pentru ca apoi, după ce-și îndreaptă meloanele, să-l cuprindă între ei pe Tulli, pare-se destul de strîns, deoarece dentistul hîcîie penibil, și să-l scuture violent, atît de brutal, încît favoriții i se transformă incredibil într-o coafură vîlvoi, dar pe creștetul capului. Unul din Gulliveri, care însă nu poate fi identificat, îi cîntă la ureche :

— Spune, cît mai degrabă, cui ai vîndut pontul ?

Pompadur, cu timpanul maltratat de dulceața acidă a glasului Naibii, îi privește nedumerit :

— Poate vrei să zici palapontul, măi tu măi ! Dar ăsta se folosește la dinți, nu la esența pe care am descoperit-o... Și cum s-o vînd, din moment ce sîntem asociați ?

Frecvența cu care-i scuturat dentistul crește, iar același Gulliver solicită amănunte :

— Cu cine te-ai asociat, escrocule? Nu cumva cu Polina ? După ce tot timpul ai fost omul nostru ?

— Ba da ! Ba da ! — răspunde cu glas tremurat dentistul, pesemne din pricina agitației locomotrice pe care i-o imprimă cei doi Gulliveri. — Nu mi-ați băgat-o voi pe gît, silindu-mă s-o primesc în combinație ?

— Atunci, unde-i ? De ce nu-i aici ? V-ați unit amîndoi, cioflingarilor, să ne furați comoara !

Vaporii continuă să cuprindă nu numai încăperea presupusului laborator, dar și vestibulul unde ne aflăm noi, echipele reunite, care privim nedumeriți și ascultăm intrigați conversația găinarilor.

Dentistul, nemaisuportînd acuzațiile, intră direct într-o criză isteroidă :

— Să mă unesc eu, cu Polina ? Nu, fraților ! Am făcut tot ce era posibil, am lucrat zile și nopți, să fabric în producție de masă esența noastră... Ce să fac, măi tu măi ?... N-a reușit ! Pesemne c-am greșit pe undeva, la formula chimică... Dar nici n-am fost ajutat... Dacă nu mi-o băgați pe gît pe moașă, poate izbuteam... Dar cînd să fiu atent la ce lucram, de vreme ce tot timpul trebuia să fug de ea ?... Că femeia asta nu-i om, ci fiară !

Acuma știu precis că Polina-i moartă. Pompadur a ucis-o cu sînge rece. Mai întîi ca să-și elimine un asociat,

iar apoi ca să scape de însurătoare. Unde i-o fi pitit cadavrul ?

Un uragan ne izbește din spate, dîndu-ne de-o parte și de alta, ca pe niște nemurici, trece printre noi vijelios, dînd năvală în laborator. Fumul puturos pornește în direcția noastră, dar din pricina curenților de aer puși în mișcare, atmosfera se mai limpezește, și avem posibilitatea s-o admirăm pe Polina Țilimindriu, întoarsă de pe lumea cealaltă, activînd pe post de tigresă.

— Fiară zici, Tulli dragă ? Las' că-ți arăt eu ce-nseamnă fiară !

Dintr-o simplă mișcare, de parcă ar fi smuls un fulg de pe rochie, îl suflă pe dentist dintre cei doi Gulliveri, îl proptește bine pe picioarele personale, după care îi trăsnește o pereche de palme bubuitoare.

Bietul Tulli Pompadur, însufleţit de evenimente, capătă o îngrijorătoare mișcare de balans. Însă moașa îi restabilește imediat echilibrul, administrîndu-i un ghiont în stomac. Felcerul se pleacă respectuos înainte, făcînd o reverență grațioasă, prilej pentru Polina de a-i răspunde cu aceeași monedă, turtindu-i nasul c-un pumn magistral, pe care l-ar fi invidiat și echipa noastră olimpică de box. Apoi, fiindu-i milă de fostul bărbat ideal, îl îmbrînceşte peste ceaunul răsturnat.

Nu știu cît s-o fi răcit între timp recipientul, însă-i posibil să nu se fi răcit suficient, deoarece Tulli răcnește ca din gură de șarpe, străduindu-se să-și dezlipească fundul pantalonilor de pe metalul lipicios, mînjit de soluția care fiersese într-însul.

— Și cîte speranțe mi-am pus în tine, dragă Tulli, că erai băiat descurcăreț și muncitor, plin de bani și inițiativă ! Cînd m-am luat după nenea Lae, că zicea că mi-i unchi și-o să ne fie naș, credeam c-o să ne umplem de bani cu invenția ta... Comoară ! Așa-i ziceai, scumpul meu dentist ! Comoară ! O picătură în fiecare sticlă, și orice poșircă se transformă în țuică bătrînă... Unde-i esența, specialistule ?

Observînd ceaunul eliberat din încleștarea cu Pompadur, Polina Țilimindriu îl înșfacă de toarte și-l trîntește peste melonul lui Gulliver Naiba, cel din dreapta. Apoi

îl scoate urgent, cu melon cu tot, și-l încearcă și pe capul celuilalt.

— Va să zică-s o cioflingară, hodorogi slabi de minte ! Îmi păpărăți banii de zestre, ca să fabricați poșircă din zahăr și morcovi, și s-o vindeți la iarmaroc... Două cisterne, hai ? Unde-i esența ?... Unde-s bănuții mei ?...

Nemaiașteptînd un răspuns, moașa se dezlănțuie. Îi pocnește zdravăn pe Parșolea și Titu din Adîncuri, apoi îl otînjește și pe văru-său, măgădanul, sparge tot ce întîlnește în cale, rupe scaune, rafturi, aparatura lui Tulli se transformă în deșeuri, protezele zboară în cele mai neașteptate direcții, înzestrîndu-i pe toți cu dinți pentru eternitate.

Gulliverii se-adăpostesc dinaintea urgiei în gura de aerisire, unde, de fapt, nu-i loc decît pentru o singură persoană. Dar ce nu face omul la nevoie ? Se-ndeasă cît pot, pînă se dărîmă imensul tub de tinichea. Acuma zac la pămînt, încercînd fiecare să iasă pe la capetele burlanului. Polina Țilimindriu aleargă de la un colț la altul al laboratorului, încercînd să descopere noi obiective de demolare.

Înmărmuriți de violența dezlănțuirii pe care o manifestă primitiva, nu întreprindem deocamdată nimic.

— Omule ?

Același înnebunitor Iermolai Bîc. Ce mai vrea ?

— Omule, tot așa puțea și apa grea din filmul ăla norvegian ?

Merită un răspuns pe măsura întrebării sale pur onirice :

— Sigur că nu ! Pentru că filmul era numai în alb-negru, și nicidecum în culori !...

Tulli Pompadur depune eforturi lăudabile de recăpătare a verticalității, însă moașa nu pare să fie de acord. Izbucnind într-un hohot de plîns homeric, pune mîna pe arzătorul stins de mult, îl ridică asemeni unei bîte și pornește să-l rotească deasupra scăfîrliei dentistului (pe care nu-l văd bine) declamîndu-i :

— Tulli dragă, omul meu scump, mi-ai înșelat toate așteptările, acuma sînt ca și văduvă, sau voi fi peste cîteva clipe, iartă-mă și n-am să te uit, adio, adio, și încă o dată adio !...

Tanti Raliță, care asistase entuziasmată la evenimente, intervine fulgerător :

— Fraților, nu-i uman ce se-ntîmplă ! Opriți-o pe nebună !

Și, fără să mai aștepte aprobarea noastră, se repede în pseudolaboratorul dentistului. Însă Polina nu mai poate fi oprită. Arzătorul demarează în direcția felcerului. Spre norocul său, însă, nu-l nimerește. Ci aterizează între cei doi Gulliveri. Care, urlînd de durere, dau un semnal de alarmă generală :

— Fugiți ! Fiecare cum poate !

Căutătorii esenței divine sprintează spre ieșire. Însă grupul nostru îngrijorat de intervenția lui tanti Raliță, care se afla de mult în mijlocul încăperii, decolează în sens invers. Impactul se produce fără pagube materiale, nemaifiind nimic de spart și rupt, însă cu notabile traume psihofizice.

Sîntem cu toții pe jos, tîrîndu-ne în patru labe, descurcîndu-ne din viermuiala umană care mișună în laborator, încercînd zadarnic să ne recunoaștem unii pe alții.

Unul din Gulliveri, adînc îndurerat de cele petrecute, mai ales din pricina arzătorului receptat în turloiul stîng, mai apucă să tragă concluziile ședinței :

— V-am spus să fugiți ! Sîntem în mîna miliției economice !

E clar că bătrînul mag, nu știu care din ei o fi cel autentic, delirează în stare de șoc.

— Domnule Gulliver, nu-i nici o miliție, sîntem noi, Conan Doi și un grup de cetățeni din Colțiilupchii, plus cîteva persoane din provincie, tanti Raliță, mătușă-mea, și-un autostopist, cules de pe drumuri...

Cetățeanul Autostop, singurul care nu se avîntase în incinta catastroficelor evenimente, zîmbește blajin, aprinzîndu-și o țigară :

— Maestre Conan Doi, cetățeanul Gulliver Naiba are perfectă dreptate... Miliția e-aici, reprezentată prin persoana mea... Mă mir că nu m-ați recunoscut... Doar ne-am mai întîlnit, la pensiunea Mariței Nachtigal, la Posada, cu prilejul morții inginerului Gaterek...

Imediat mi se aprinde o diodă, transistor sau lampă, că nu mai știu ce-mi funcționează acum. E simpaticul căpitan de miliție, de la Comarnic, cel care condusese ancheta.

Tanti Raliţa, sută la sută zîmbet, se adresează căpitanului :

— Sper că nu voi fi amendată pentru transport ilicit de pasageri... Nu-i aşa, tovarăşe căpitan ? Pentru că şi dumneavoastră v-aţi folosit de maşinuţa mea... Altminteri n-ajungeaţi pînă aici... Şi vă mai pot fi de ajutor. Tot timpul m-am întrebat de ce i-oţi fi zicînd Gulliver bătrînului, mai ales cînd sînt doi... Păi ştiţi cum îi cheamă ?

— Da ! — răspunde extrem de calm căpitanul.

— Ştiaţi că unul din ei e popa Gulie, parohul bisericii din bariera Dristorului, dat afară din cadrele de specialitate, de-al naibii ce era ? Iar că frate-său, Niţă Gulie, avea băcănie cu mărfuri de speculă, chiar în dosul bisericii ?... Pînă în 1948, cînd a fugit împreună cu Bică, adică răspopitul, de nu le-a mai ştiut nimeni de urmă... Şi asta ştiaţi ?

Fostul Autostop zîmbeşte în continuare, după care atestă :

— Da ! Totul se ştie acum şi este înregistrat !

Tanti Raliţa, deşi încerc s-o temperez, trăgînd-o de mînecă, pînă îi desprind lejer bluzonul, nu se mai poate stăpîni :

— Păi bine, măi fratele meu, nu-i uman ce se-ntîmplă ! De ce nu ne-ai spus nimic ?

— Nu-i greu de răspuns, dragă tovarăşă Raliţa ! — îi răspunde blajin căpitanul. — Am preferat să vadă şi s-audă lumea, toţi cei de faţă, cît de naivi pot fi unii cetăţeni, imaginîndu-şi că se poate trăi nemuncind, pe spinarea altora... Dar vom mai afla multe, după ce-i vom pune în stare de funcţionare, pentru că, deocamdată, sînt cam obosiţi, după cum observăm cu toţii ! Sper că ne veţi da o mînă de ajutor, nu ?

— Dar pînă acum ce-am făcut, tovarăşe căpitan ? — se întărîtă tanti Raliţa. — Dacă nu era nepotu-meu, pe care văd că-l cunoaşteţi, şi care-i detectiv de excepţie, fiindu-mi nepot, n-am fi dezlegat enigmele despre care n-a apucat încă să-mi povestească bietul Al... Că eu l-am instruit cum să conducă o investigaţie... Ştii matale cîte romane poliţiste am citit, pentru a mă specializa în branşă ? O bibliotecă întreagă, dragă tovarăşe !... din stejar masiv, nu din plăci aglomerate !...

34). „THE END" — CA-N FILME. DAR ABSOLUT PROVIZORIU

Echipa căutătorilor de comori, în frunte cu cei doi fraţi, pare-se gemeni, Bică Gulie şi Niţă (aceeaşi legumă), se află cazată în camera de reanimare. Adică în dormitorul meu, din vestita oază de liniște a „morii dintr-un dud".

Avînd suficient spaţiu locativ, cei mai „otînjiţi" au fost instalaţi în uriaşul pat din centrul încăperii, iar restul pe duşumea.

Operaţia de transportare a răniţilor a fost dirijată de tanti Raliţa, care în primul război mondial lucrase ca infirmieră şi soră de caritate pe front, unde se specializase în evacuarea spitalelor.

• Răsuflînd uşuraţi, dar şi spetiţi de greutăţile urcate din beci tocmai în dormitor, privim năuci la rezultatul acţiunilor noastre.

Romaniţă Curentu, plasat între cei doi Gulliveri, Bică şi Niţă, se bucură de-un confort sporit, datorită insistenţelor depuse de ţaţa Catariţa. Fiind şi mai mititel, i s-au repartizat două perne.

Polina plînge în continuare, încet şi fără cuvinte, la marginea din stînga a agregatului de dormit, în timp ce pe cealaltă margine se tînguie dentistul Pompadur, acuzînd pierderea vederii.

— Lasă, maică, — îl alintă cina Moşca, — nu-ţi face griji, o să-ţi descînte mama moaşa de umflătură, o să te oblojească niţel cu flori de gălbinele, şi-o să-ţi deschizi ochii curînd...

M-aş mira să obţină rezultate atît de rapide, încît în locul ochilor Tulli Pompadur posedă doi gogoşari de expoziţie agricolă, atît îi sînt de inflamate pleoapele.

Reprezentanţii comerţului, întinşi pe duşumea, se consolează reciproc, ajutaţi de măgădanul de nepot. Acesta, mişcîndu-se ca-n vis, îi leagă piciorul lui Parşolea, folosindu-se de-o batistă dubioasă. În vreme ce responsabilul cooperativei urlă de durere, Titu Margiolea îl mîngîie pe frunte, ca şi cum acolo l-ar fi lovit arzătorul de gaze.

Femeile, revenindu-şi în fire mult mai urgent decît bărbaţii, au cărat în încăpere toate scaunele din „moara

dintr-un dud", iar noi le-am ocupat, lăsîndu-le lor marginile uriașului pat. Care trebuie să fie mult mai comod, mai ales că-i prevăzut cu saltea relaxa, din burete de plastic.

Tanti Raliţa, aprinzîndu-şi tacticoasă eterna ei „mărăşească", îl impulsionează pe căpitanul de la Comarnic :

— Ar mai fi cîteva ceasuri pînă la ziuă, dragă tovarăşe, nu credeţi că-i bine să-i luaţi la întrebări pe şmecherașii ăştia ? Poate mai aflăm şi noi ce-aveau de gînd să pună la cale... Că rareori mi s-a-ntîmplat să dau de nişte găinari atît de arieraţi !...

— Nu văd nimic rău în asta, — o aprobă căpitanul, zîmbind pe sub mustaţă, — numai să fie în stare ! Că-mi par tare prăbuşiţi, şi fizic şi moral !...

— Cine să fie prăbuşit moral ? Popa Gulie ? — se miră tanti Raliţa. — Nu-i cu putinţă !... La biserica din bariera Dristorului, chiar în altar, Bică trăgea prin patruzecişişase nişte chiolhane de pomină, de se cutremurau sfinţii de pe pereţi. Frate-său, negustor cu mărfuri de speculă, îşi ţinea ascunse acolo putinile cu brînză de Brăila, afumături aduse din Ardeal, măsline de la Constanţa şi sticle cu cele mai alese vinuri... Magazin universal, un fel de BIG al anilor aceia... Beau şi cîntau pînă se crăpa de zori, mai aveau cu ei şi nişte cuvioase vădane, pe care le spovedeau şi le împărtăşeau, pentru ca apoi să dănţuiască în costume de baie populare... Pînă s-a supărat protopopul Slăbilă şi l-a reclamat pe Bică la mitropolie. Mai ales că-i prinsese trişîndu-l la poker, de-l lăsaseră fără bani, potcap şi rasă... L-au dat afară din slujbă, spre satisfacţia generală a credincioşilor din parohie...

Din agregatul de dormit se-aude un chicotit gros, care se transformă apoi într-un hohot de rîs înăbuşit. Fostul Gulliver Naiba, pe care-l identific acum datorită melonului turtit în calotă, se ridică gemînd în capul oaselor şi porneşte să grăiască, într-o altă tonalitate decît cea cu care ne obişnuise, lipsită de mierea falsă cu care-şi îndulcea glasul :

— Mai ales spre mulţumirea credincioaselor ce nu erau poftite la nevinovatele noastre petreceri, printre care mironosiţe te numărai şi dumneata, coană Raliţo... Deşi

erai tinerică și durdulie, tocmai coaptă pentru mîngîierea sufletelor noastre...

— Huideo de-aici, țap bătrîn și spurcat ! — îl repede mătușă-mea, stupindu-l ca o mîță. — Nu ți-e rușine să pomenești numele meu ?... Spune, mai bine, dacă mai ai pic de bună-cuviință și cinste, cum ai ajuns tocmai printre oamenii de-aici, și încă împreună cu frate-tău Niță ?...

Autobiografia pe care-o recită Bică Gulie, mai mult pentru căpitanul de miliție, se încadrează de minune în limitele literaturii misticofantastice.

— Stăpîne și paznice al legii, mă simt nevinovat... Eram un suflet rătăcit, alungat din rîndul slujitorilor Domnului... Alungat de cine ? De păcătosul de Slăbilă, un cotcar bătrîn și înrăit, care nici nu era protopop adevărat, dedulcit la plăcerile lumești ! Îl burdușisem de bani, îi dădeam jumătate din nunți și botezuri, iar de la înmormîntări chiar un sfert... Iar fiindcă nu pricepea o iotă la jocul de poker, îi luam leuștenii îndărăt, plus dobînda cuvenită !... Ce-i rău într-asta ? Nimic... Domnul a dat, Domnul a luat !...

— Domnul Gulie, vrei să zici ! — completează tanti Raliță.

— Taci, afurisito ! — se rățoiește la dînsa ex-Gulliver Naiba. — Îmi vedeam distrusă cariera, iar pe bietul Niță vroiau să-l condamne pentru că se ocupa de alimentarea cetățenilor din barieră ! Păi dreptate era asta ? Nu mai exista Dumnezeu ! Și-atunci m-am închinat fratelui său, pe care-l alungase de la puterea cerurilor, lui Lucifer, stăpînul adîncurilor... Din clipa în care m-am trezit, întîlnindu-l pe dînsul, am purces să am visuri în care stătea de vorbă cu mine, poruncindu-mi să-i laud numele și puterea... Citeam cărți de spaimă, în care numele lui Lucifer era proslăvit și tălmăcit pe înțelesul tuturor... Și-atunci am înțeles care-mi era menirea... L-am inițiat și pe Niță, care-i mai slab cu duhul, și ne-am refugiat aici, la Colțiilupchii, unde am început propovăduirea noii credințe, vindecînd oamenii de păcate grele, cum ar fi lăcomia de bani și avere...

Țața Catarița nu se mai poate stăpîni, și izbucnește :

— De-aia ne-ai luat nouă pîinea de la gură... Ca să ne lecuiești de bruma de avere pe care ne-o lăsaseră

bătrînii ? Hoţule ! Şi-ai mai amăgit şi pe alţii... ca pe nefericita asta de moaşă.

Gulie, chicotind amar, continuă expozeul :

— Tu înşelai oamenii, vrăjitoare nebună ! Ce ştiai de Lucifer, de Leonard, de Abigor şi Ukobah ?... Magiştrii întunericului ne luminau paşii, şi-aşa am reuşit să ne-nchegăm şi noi o căsuţă, ceva bunuri... Dar cît bine am făcut oamenilor ? E drept, că să putem organiza munca, am fost nevoiţi să recurgem şi la unele minuni... De-aia nu li l-am arătat niciodată la faţă pe frate-meu Niţă... Să fim pretutindeni, dar lumea să creadă că-s unul !... He ! He ! He !... Ce mai lucram !... Îi pierea omului vaca din casă, iar eu i-o găseam numaidecît... Niţă o scotea noaptea din grajdul cetăţeanului, o ducea la Guşteriţa, pentru ca peste o zi să-i spun omului unde o poate găsi... Ce rău îi făceam ? Nu-i dădeam bucuria ?... Pînă în ziua cînd am dat de escrocul ăsta de felcer de dinţi, fir-ar să fie de blestemat ! Că el n-a zăbovit o clipă, ci s-a apucat să ne toace banii, învăţîndu-ne să fabricăm poşircă, cît mai multă, din zahăr, morcovi şi drojdie de bere, ne-a silit să cumpărăm şi alambic, şi să muncim zi şi noapte la Guşteriţa, făgăduindu-ne că ne umple de bani, c-a inventat o esenţă divină, un lichid care transformă poşirca în ţuică de prună bătrînă... Şi pe care s-o vindem cu preţ mare, folosindu-ne de Parşolea, Margiolea şi neamurile lor, care urmau să aibă pe mînă întreg iarmarocul de toamnă... Şi unde-am ajuns ? C-a trebuit să cadă pe capul nostru scriitorul ăsta de la Bucureşti, să mă ispitească să-i închiriez moara... De-aici au pornit toate nenorocirile...

Ascultăm înmărmuriţi delirul fostului mag, nevenindu-ne să credem auzului. Ce idee ! Să-l utilizeze pe frate-său, confecţionîndu-şi o dublură, pentru a obţine cel mai perfect alibi !

Numai căpitanul de miliţie nu pare impresionat. Dimpotrivă, zîmbeşte mereu fin, dînd din cap la fiecare aberaţie a bătrînului.

— Cetăţene Gulie, — ia dînsul cuvîntul, — va trebui să mergem cu toţii la Comarnic, şi să ne povestiţi în scris adevărul, nu braşoavele îndrugate aici... Cînd am fost sesizaţi că vreţi să instalaţi şi-o distilerie de alcooluri

casnice, ne-am zis că-i cazul să vă rugăm a face o deplasare pînă la noi, să analizăm situația...

— V-a sesizat cineva ? — se miră înnebunit ex-Gulliver Naiba.

— Nu chiar o informare specială, ci mai mult o eroare de expediție poștală. Ne-am pomenit c-un plic la miliție, care conținea o largă relatare despre forajele din peștera Gușterița întreprinse de-un arheolog amator... Autorul reportajului habar n-avea cum arată o instalație de foraj, dar se pricepea la descrieri. O descriere atît de științifico-fantastică, încît mi-am dat imediat seama că-i vorba despre un cazan de fiert țuică...

Un geamăt înfundat, urmat de-o exclamație specifică, mă determină să privesc spre Iermolai Bîc.

— Omule, ce-am făcut ! Cum au să mă aprecieze tovarășii de la „Revista literară" cînd în loc de-un reportaj liric, vor citi reclamația adresată miliției, prin care anunțam c-am pierdut buletinul de populație ?...

— Depinde cum ați redactat textul, — ia cuvîntul căpitanul de miliție, — pentru că, dacă-i scris tot atît de sucit, au să deducă și dînșii că nu-i vorba de buletinul de identitate, ci de adeverința pe care, într-adevăr, ați uitat-o la noi... Buletinul l-ați predat odată cu primirea documentului de plecare în excursia peste hotare.

— Nemaipomenit, omule ! De-aia nu-l găseam... Și cînd trebuia să plec oare în excursie ? Cu evenimentele de la Colțiilupchii, am uitat de excursie... Sau, poate, uitasem dinainte, deoarece eram plecat în concediu... Nu mai înțeleg nimic !

Gulliverii se ridică amîndoi în capul oaselor, vrînd să coboare din pat, dar, nereușind din pricina vătămăturilor recepționate cu prilejul discuției purtate cu Polina Țilimindriu, se mulțumesc să zbiere la bietul forestier, într-un duet de groază :

— Nefericitule ! De ce nu ți-ai văzut, domle, de meseria dumitale, și te-ai apucat să scrii poezii la revistele literare ?

— Dar nu era poezie, nene Gulliver, pe cuvîntul meu ! — se scuză Iermolai Bîc. — Ci proză poematică, reportaj liric !...

— Foarte rău ! Dacă scriai o poezie, nu mai înțelegea nimeni nimic ! Și să nu-mi mai zici Gulliver... Totul s-a

dus pe apa Sîmbetii... Doamne, și ce frumos suna Gulliver Naiba ! Mă simțeam și eu înrudit cu zeii adîncurilor... Dar văd că nu mi-a purtat noroc ! Ce-o să se-ntîmple cu noi, tovarășe ofițer ?

— Mai întîi să precizăm care din dumneavoastră doi s-a ocupat de fabricarea țuicii, apoi să aflăm adevărul în privința mai multor încălcări ale legii...

Bică Gulie, răspopitul își înclină capul, după care îl admonestează pe frate-său, Niță Gulie :

— Tu ți-ai bătut gura, nesăturatule ! Nu ți-au ajuns banii căpătați de la oameni, te-ai apucat să-ți mai faci și reclamă !...

Începe să se lumineze de ziuă. Cele trei țațe nătăflețe, în ciuda interesantelor dezvăluiri, cucăiau de mult, înghesuite una într-alta. Nea Poroambă Cîșu, Staragică și Patruzec, deveniți brusc cavaleri, le invită pe bietele femei, care abia încăpeau pe marginea patului :

— Ia poftiți pe scaune, să ne întindem și noi oleacă pe salteluță !

Cînd s-a arătat și soarele, căutătorii de comori erau de mult plecați, împreună cu simpaticul căpitan de miliție, spre Comarnic, unde-i aștepta o odihnă plăcută și, poate, prelungită.

Înainte de încărcarea infractorilor în dubițele cu care păcătuiseră, acesta mă trăsese deoparte și-și luase rămas bun :

— Maestre Conan Doi, văd c-ai un talent neobișnuit ! Cum te-nființezi undeva, ori se săvîrșește o falsă crimă, ori dai peste căutători de comori, fabricanți ilegali de alcooluri casnice... Interesantă-i și meseria dumitale de scriitor !

Pe la ceasurile opt (și ceva) sîntem cu toții reuniți în bucătărioara „morii dintr-un dud". Frînți de oboseală, îl așteptăm pe nea Romaniță Curentu, care fusese trimis după merinde. Tanti Raliță, mai proaspătă ca niciodată, fumează „mărășească" după „mărășească", stînd de vorbă cu țațele mele nătăflețe și cu doctorița Milica Manzur, care pare s-o simpatizeze în chip deosebit.

Numai Geca Leoveanu-Zbanț, trist ca nimeni altul, stă retras și abătut. Iermolai, încă nedumerit de problema excursiei ratate, încearcă să-l readucă pe linia de plutire :

— Omule, nu fi supărat ! După cîțiva ani se întoarce !

— Cine, măi Laie ? — se trezește din visări Geca.

— Polina ! Nu la dînsa te gîndeai ?

— Nu ! La alta... La vaca Palaghiei, care trebuia să fete, și nu știu ce s-o fi întîmplat...

Romaniță Curentu, încărcat cu două desăgi, pătrunde vijelios în kicinetă, anunțîndu-ne :

— Mîncăm cevașilea, și mergem iarăși la bîlci ! Au adus altă tarabă cu puști !...

În timp ce ne prindem sufletele, mestecînd ceremonios bunătățile propuse de nea Romaniță (urdă, ouă răscoapte, roșii, gogoșari, ceapă și usturoi, slănină afumată) mă tot gîndesc cum să-mi anunț intenția de-a părăsi aceste locuri de basm, dar care numai oază de liniște nu se pot numi. M-am ales c-un material de excepție, o documentație fantastică pentru un roman, dar n-am apucat să scriu un singur rînd la cel pe care îl am în lucru. Trebuie să plec... spre alte zări, mai puțin turbulente.

— Coană Milico, fii drăguță și mai dă-mi o bucățică de slană, că n-o fi foc ! — mă adresez spăsit doctoriței.

— Poți să înfuleci cît poftești, grasul meu drag — mă încurajează Milica Manzur, ceea ce mi se pare curios din partea unui medic, — ai consumat mii de calorii zilele acestea, trebuie să le compensezi cu ceva... Simt ce te frămîntă, știu că vrei să ne părăsești... Mănîncă liniștit, că te așteaptă drum lung și obositor... Mai ales c-ai rămas deocamdată fără „Bombiță". Însă ți-l împrumut pe nea Dobre !...

Drăguță și amabilă fetița asta uscătivă, băiețoasă și neînțeleasă de trăsnitul Iermolai. Amîndoi se iubesc tăcut, și nici unul n-are curajul să-și mărturisească sentimentele. Numai un psiholog de talia mea, care nu-i de ici de colo, a putut să-și dea seama de ceea ce se petrece cu ei. Dar viața și timpul le vor rezolva pe toate.

— Mulțumesc, coană Milico, însă mi-e teamă că amortizoarele lui nea Dobre sînt cam slabe pentru personalitatea mea ! Voi apela la tanti Raliță, care-mi va permite să mă sui în „Trabant"-ul dînsei. „Bombița" va rămîne

aici, pînă ce-o vor ridica tehnicienii de la autoservice. Ceea ce, sper, se va-ntîmpla cît mai curînd. Pentru că-mi trebuie maşina neapărat... Cu ce-am să plec la noua mea oază de liniște ?...

În jur de ora prînzului, cam pe la unu, după ce mi-am încărcat în „Trabantul" lui tanti Raliţa catrafusele, ne aşezăm iarăşi la masă. Numai ca pretext. Pentru a nu da ocazie unor lacrimi de prietenie, dar pe care nu le pot considera de circumstanţă. Mîncăm deci tăcuţi, privindu-ne în ochi.

— Dragii mei, — nu mă-ndur eu să nu spun cîteva cuvinte, — vă cer iertare pentru supărările pricinuite. Dar un detectiv care se respectă, şi încă unul de excepţie, cum trebuie apreciat subsemnatul, mai greşeşte uneori... Însă, aţi văzut şi singuri, am izbutit să dezleg o enigmă din cele mai tulburătoare. N-am fi putut dormi liniştiţi, dacă popa Gulie ar fi continuat să-şi bată joc de nişte oameni de treabă, al căror singur păcat era credulitatea... Ce să fac acum, pentru a mă despărţi de voi, cu sufletul împăcat ?...

— Nimic, dragă copile, — mă alintă ţaţa Catarița, — ne-ajunge cît ai făcut... Gulliver Naiba s-a dus unde-i stă numele, aşa că, învăţînd din păţania blestematului, ne lăsăm şi noi de descîntat... Dar dacă vrei să pleci dintre noi cu sufletul împăcat, hai să mai gustăm cîte ceva... Ştiu că-ţi place... Ia uite ce ţi-a pus deoparte ţaţa Catarița ! Poftim, na şi bagă-n gură...

Şi dulcea mea ţaţă nătăfleaţă, zîmbindu-mi galeş, îmi întinde o bucată de pastramă de capră. Din cea cumpărată ieri, cînd ne ospătasem prin tot iarmarocul. Uitase de ea, dar o păstrase într-o băsmăluţă curată.

Ne luăm rămas bun, mestecînd zdravăn şi înciudaţi din pastrama care se-ntărise ca talpa de bovine. Geca Leoveanu-Zbanţ se suie pe-o cărămidă să mă-mbrăţişeze. Iermolai Bîc, abia înginat, îmi cere adresa, pentru a-mi trimite nişte manuscrise.

— Dacă-s cumva nişte borderouri către ocolul silvic, nu le dai la revistă, ci le expediezi îndărăt, eventual la miliţie ! — grăieşte forestierul blînd, legănîndu-şi cuvin-

tele. — Omule, tare-mi pare rău că pleci... Am fi constituit la Colțiilupchii un cenaclu literar... Ceva de pomină !

Cina Moșca lăcrimează abundent, iar fina Frusina mă bate lejer pe umăr, spunîndu-mi cu glas tremurat :

— Tovarășu creator, nu ne uita... Mai vino pe la noi... Oricînd vei găsi ceaunul pe foc, o pîine caldă scoasă atunci din cuptor, niște vin uitat în fundul beciului... Dacă vor mai fi și nuci în pod, păi îi tragem și-o „țigănească", de-or să duduie dușamelele !

Nea Gheorghe al lui Staragică, asistat de Valin al lui Patruzec, mă asigură :

— Cît vom mai fi în putere, totdeauna vei găsi în noi un sprijin de nădejde, oriunde te vei afla... Poate să fie puțul cît de adînc, facem și pe dracu-n patru, și tot te scoatem... Chiar de-am munci săptămîni în șir... Că ne-ai văzut de ce sîntem în stare !...

Le-mbrățișez pe minunatele Ioana lui Lucereanu, pe Păunița lui Colarete, mărturisindu-le reala mea bucurie de-a fi cunoscut niște femei atît de bărbate.

Nea Poroambă Cîșu, după ce-mi strivește degetele mîinii drepte, anunță intenția sa de a-mi demonta „Bombița", piesă cu piesă, pentru a ușura munca tehnicienilor care vor veni s-o ridice.

— Poate-o fi mai greu cu motorul, că n-am mai desfăcut așa ceva, dar tot îi venim noi de hac... Dacă m-ajută și Romanița Curentu, piese de ceasornic îl facem... Doar știi tălică, nu-s chiar străin de mașinațiile astea, de vreme ce-am făcut armata la tancuri !

Pe seară, în jur de șapte ceasuri și ceva, izbutim să ne spunem tot ce-avem pe suflet, mai luăm și-o cină ușoară, după care ne suim în mașina mătușă-mii. Pe care, însă, o voi șofa eu.

Deși drumul e asfaltat, „Trabant"-ul lui tanti Ralița pîrîie, trosnește, hurducănă și scoate un fum de groază, de parcă ar funcționa cu cărbuni din tizic, și nu cu amestec de benzină și ulei ars.

Peste un kilometru, urmează să abordăm serpentinele ce coboară de la Colțiilupchii spre Cîmpina. Tanti Ralița, pe care o enervează stilul meu de conducere auto, mă pisează tot timpul, umflîndu-mi capul cu teoriile sale de-

tectivo-dietetice. La un moment dat, după ce trec cu succes printr-o băltoacă mai veche, din care „Trabant"-ul iese ca nou, însă într-o altă culoare decît cea originală, mai neagră și mai mată, o întreb pe mătușă-mea :

— Ascultă, tanti Raliță, îți mai place viteza ?

— Cum să nu ! Mor după ea !

— Atunci fii liniștită ! Ai toate șansele să-ți realizezi dorința... Frînele pseudomașinei matale par să nu mai funcționeze corespunzător...

— Nu-i uman ce se-ntîmplă, băiețelule ! încearcă să reduci din viteză la primul deal...

— În regulă ! — mă declar încîntat de ideea salvatoare. — După ce ieșim din torentul din vale, precis dăm de costișă...

Lector : GEORGETA NAIDIN
Tehnoredactor : CONSTANȚA VULCĂNESCU

Apărut 1978. Bun de tipar 19.05.1978.
Tiraj 52 910 ex. Hîrtie ziar 84/50. Format 16/54×84.
Coli ed. 29,91. Coli de tipar 32.
C.Z. pentru bibliotecile mari și mici 8R—31.

Comanda nr. 80 208
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

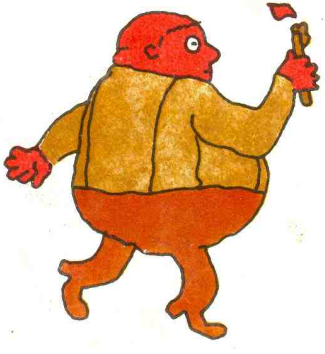

VOL. I–II Lei 25